This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

HARVARD LAW LIBRARY
3 2044 057 000 267

HARVARD LAW SCHOOL
LIBRARY

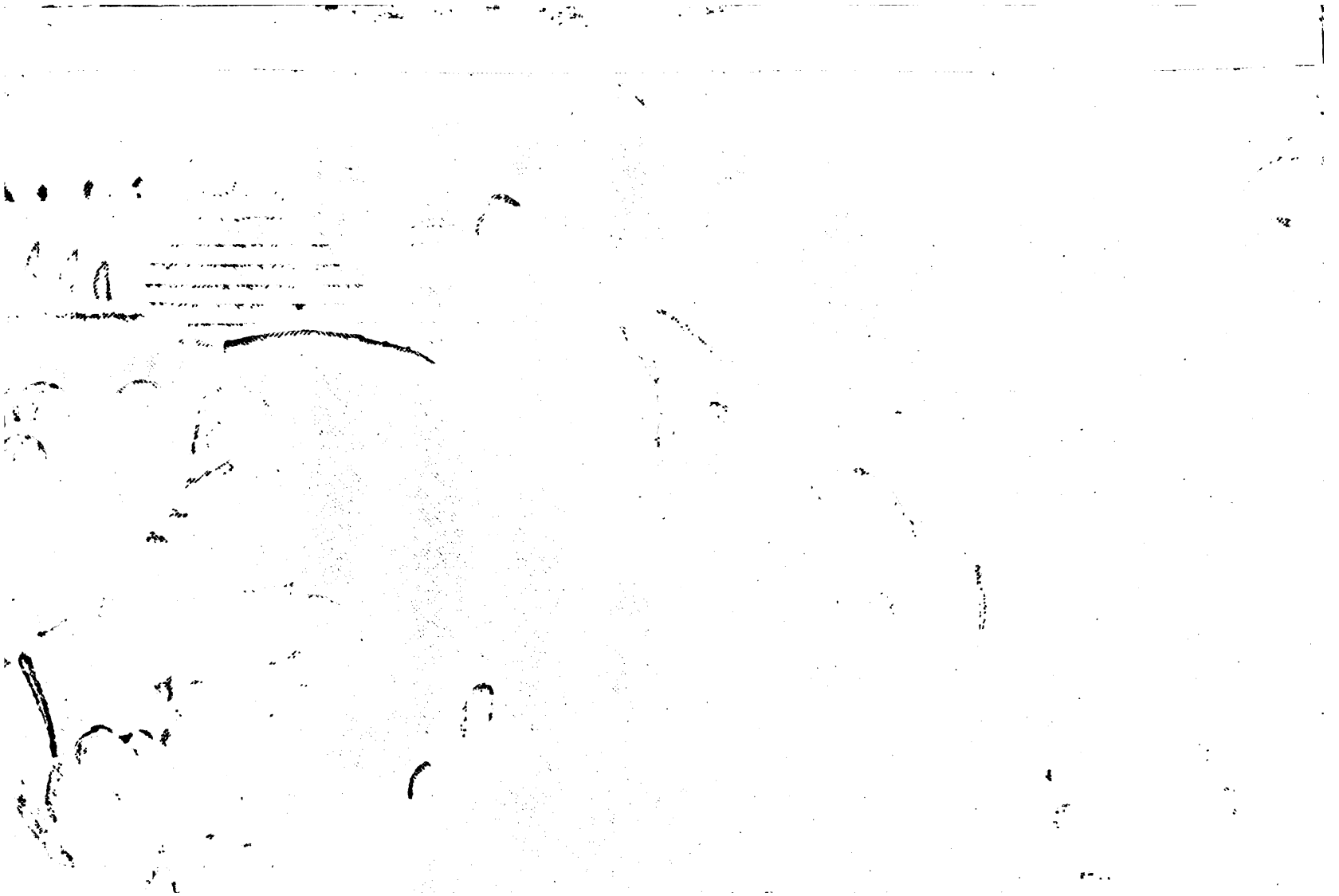

РѢШЕНИЯ

НА

ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕНЪ СЪДЪ

ПО

ПЪРВОТО УГЛАВНО ОТДѢЛЕНИЕ

И

рѣшения на същото отдѣление по законитѣ за пенсиитѣ

за 1905 год.

СОФИЯ

Печатница «Св. София»

1908.

Забѣлѣжка: За да се избѣгне безполезното и безцѣлно повторение съ печатането рѣшенията на Върховния касационенъ сждъ отъ еднакъвъ характеръ, то въ настоящия сборникъ сж избрани и напечатани само по-важнитѣ отъ тѣхъ, №№-та на които сж оскобени.

РѢШЕНИЯ

на Върховния касационенъ сѫдъ по първото му углавно отдѣление за 1905 година.

№ 1 — (1) — 17 януарий 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на трети януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринoвъ, членове, Ив. Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 811, по описа за 1904 год., на Недѣлчо Тодоровъ и Добри Станчевъ, отъ с. Езерче, Разградско, осѫдени отъ Русенския окржженъ сѫдъ на строгъ тъмниченъ затворъ, за убиване и опитване да се убие Ст. Димитровъ, отъ сѫщото село.* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемитѣ — касатори Недѣлчо Тодоровъ и Добри Станчевъ, яви се защитникътъ имъ адвокатъ П. Пешевъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Русенскиятъ окржженъ сѫдъ съ присѫда № 452, отъ 16 септемврий 1904 год. постановилъ: „признава подсѫдимия Недѣлчо Тодоровъ, 18-годишенъ, отъ с. Езерче, българинъ, православенъ, грамотенъ, неосѫжданъ, за виновенъ да е на 14 срѣщу 15 септемврий 1903 год. прѣзъ нощьта умишлено убилъ съселянина си Ив. Станевъ, отъ сѫщото село, чрѣзъ ржгването му съ ножъ въ корема, вслѣдствие на което и съгласно чл. чл. 247 ал. 1 и 58 п. 3 отъ Наказателния законъ, го осѫжда да издържи 8-годишенъ строгъ тъмниченъ затворъ, съ зачитане прѣдварителния му арестъ отъ 16 септемврий 1903 год., като го лишава и отъ правата по чл. 30 п. 1—4 и 6 отъ закона за единъ периодъ отъ 10 години. Признава подсѫдимия Добри Станчевъ, отъ сѫщото село, 18-годишенъ, българинъ, православенъ, нежененъ, грамотенъ, неосѫжданъ, за виновенъ да се е на сѫщата дата опиталъ да убие съселянина си Стефанъ Димитровъ, но не успѣлъ по независящи отъ него причини, като му е нанесалъ само удари въ лѣвата плешка, вслѣдствие на което и съгласно чл. 247 ал. 1, въ свързка съ чл. чл. 49, 58, п. 3 и 61 отъ Наказателния законъ, го осѫжда да издържи 4 години, 5 мѣсеци и 10 дни строгъ тъмниченъ затворъ, съ зачитане прѣдварителния му арестъ отъ 16 септемврий 1903 година. Осѫжда двамата подсѫдими да заплатятъ солидарно на хазната 177 лева и 40 ст. станалитѣ по дѣлото разноски“. — Срѣщу тази присѫда на Русенския окр. сѫдъ подсѫдимитѣ сж подали касационна жалба и молятъ да се отмѣни сѫщата присѫда за това, че Русенскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 458, 486 и 490 отъ Углавното сѫдопроизводство,

защото неправилно ги е осждилъ за умишлено убиване Ив. Станевъ и за опитване на убиване Стефанъ Димитровъ, безъ да е констатиралъ въ въпросния си листъ по дѣлото, разгледано съ участие на сждебни заседатели, че ударитѣ на потърпѣвшитѣ сж нанесени отъ тѣхъ съ намѣрение да ги убиятъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: Русенскиятъ окр. сждъ, който е разгледалъ това дѣло, съ участие на сждебни заседатели, е призналъ за виновни и осждилъ подсждимитѣ Недѣлчо Тодоровъ и Добри Станчевъ, първиятъ за умишлено убиване Иванъ Станчевъ, и вториятъ за опитване да убие Стефанъ Димитровъ, но нигдѣ въ въпросния си листъ не е изложилъ и не констатиралъ, както прѣдписва чл. 458 отъ Углавното сждопроизводство и както изисква разумътъ на чл. чл. 247, п. 1 и 48 отъ Наказателния законъ, факта, че ударитѣ, които подсждимитѣ сж нанесли на сжщитѣ потърпѣвши, сж нанесени отъ подсждимитѣ съ намѣрение за да ги умъртвятъ, както това изисква чл. 39 отъ Наказателния законъ за умишленото убийство и за опитване на умишленото човѣкоубийство, а съ непроизнасянето си по този въпросъ въ въпросния листъ, Русенскиятъ окр. сждъ е допусналъ нарушение на чл. 458 отъ Углавното сждопроизводство, въ свръзка съ чл. чл. 247, п. 1 и 48 отъ Наказателния законъ, което законорушение, по своята сжественость, лишава присждата му по това дѣло отъ законната ѝ сила. Отъ това слѣдва, че касаторовото оплакване по този прѣдметъ е основателно.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присждата на Русенския окр. сждъ отъ 16 септември 1904 год., № 452, защото сж нарушени чл. 458 отъ Углавното сждопроизводство и чл. чл. 247, ал. 1 и 48 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 569 отъ Углавното сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сжщия сждъ.

№ 2 — (3) — *17 януарий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на трети януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Н. Лафчиевъ слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 505, по описа за 1903 год., на Георги Хр. Калпакчиевъ, отъ гр. Бургазъ, оправданъ отъ Бургазкия окр. сждъ по обвинението му въ безпатентно продаване спиртни питиета.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Бургазкиятъ окр. сждъ съ присжда № 352, отъ 13 юний 1903 год. отмѣнилъ постановлението на Бургазкия окр. управитель подъ № 294, отъ 11 декември 1902 год., и оправдалъ Георги Хр. Калпакчиевъ, отъ гр. Бургазъ, по обвинението му въ безпатентно продаване на едро вино. — Срѣщу сжщата присжда подалъ касационна жалба Бургазкиятъ окр. управитель, който иска отмѣната ѝ за нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство и чл. чл. 65 и 75 отъ Закона за акциза върху питиетата.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, който заяви, че сѫдътъ нарушилъ чл чл. 85 и 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото извратилъ показанията на свидѣтеля Папа Иону, който показалъ, че изпратеното му вино е заплатено съ пари на обвиняемия, а не подарено и безъ пари, взе прѣдъ видъ: въ присѫдата си Бургазкиятъ окр. сѫдъ твърди, че отъ показанията на свидѣтеля Папа Иону се установило, че виното му е било подарено отъ обвиняемия, а не продадено, но отъ изложенитѣ въ сѫдебния протоколъ на сѫщия сѫдъ показания на сѫщия свидѣтель Н. Папа Иону се вижда, че той е показалъ, какво за въпросното вино той е заплатилъ пари на обвиняемия и не му е било подарено, което показва, че Бургазкиятъ окр. сѫдъ е извратилъ подлинното показание на свидѣтеля Николаки Папа Иону и съ това си дѣйствие нарушилъ прѣдписанието на чл. чл. 85 и 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, които прѣдписватъ на сѫда по сѫщество да мотивира своята присѫда съ обсѫждане истинното съдържание на доказателствата, а не чрѣзъ извратяване това тѣхно съдържание. Допуснатото отъ окрѫжния сѫдъ закононарушение, по своята сѫщественость, лишава присѫдата му отъ законната ѝ сила.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Бургазкия окр. сѫдъ подъ № 358, отъ 13 юний 1903 год., защото сѫ нарушени чл. чл. 85 и 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане да се изпрати въ сѫщия окрѫженъ сѫдъ.

№ *3 — (11) — 19 януарий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на пети януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря П. Макавѣевъ и въ присѫтствието на прокурора Н. Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 525, по описа за 1903 год., на Пенчо Иванов, отъ гр. Ловечъ, оправданъ отъ Ловчанския окрѫженъ сѫдъ, по обвинението му въ нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ.: Ловчанскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 275, отъ 28 юний 1903 год. отмѣнилъ постановлението № 701, отъ 27 ноември 1901 год. на Плѣвенския окрѫженъ управитель и оправдалъ като невиновенъ Пенчо Ивановъ, отъ гр. Ловечъ, по обвинението му въ безпатентно продаване на едро вино. Въ касационната си жалба Плѣвенскиятъ окрѫженъ управитель иска отмѣната на сѫщата присѫда за това, че Ловчанскиятъ окр. сѫдъ нарушилъ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото е приелъ, че продаденото отъ обвиняемия вино било негово произведение, когато отъ прѣдставенитѣ отъ обвиняемия единъ продавателенъ актъ и двѣ общински свидѣтелства се виждало само, че той билъ лозарь и набралъ грозде отъ лозето си, но не се установявало, че продаденото отъ него вино е негово произведение отъ лозето му.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, вае прѣдъ видъ: забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата дѣйствително позволява на лозаритѣ да продаватъ безъ патентъ на едро онѣзи пития, които тѣ сами сж изработили отъ гроздето на своитѣ лозя, но за това трѣбва да иматъ свидѣтелства отъ надлежнитѣ кметове, съ които да доказватъ, че спиртнитѣ пития, които продаватъ на едро, сж ги изработили отъ гроздето на своитѣ лозя. Отъ присждата на Ловчанския окр. сждъ по това дѣло се вижда, че той оправдалъ Пенчо Ивановъ, който се обвинява въ продаването вино на едро, само на това основание, че той билъ лозарь и че отъ свидѣтелскитѣ показания се установявало, че продаденото вино е било отъ гроздето на неговитѣ лозя. Обаче, съ това си дѣйствие Ловчанскиятъ окржженъ сждъ е нарушилъ прѣдписанието на забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, която за доказване, че продаденото отъ лозята вино на едро е негово произведение отъ лозята му, изисква да се прѣдстави писмено кметско свидѣтелство, а не свидѣтелски показания на частни лица. Това допуснато отъ окржжния сждъ закононарушение лишава присждата му по това дѣло отъ законната ѝ сила.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присждата на Ловчанския окр. сждъ подъ № 275, отъ 28 юний 1903 год., защото е нарушена забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане да се изпрати въ сжщия окржженъ сждъ.

№ *4 — (18) — 19 януарий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на пети януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринoвъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Петъръ Макавѣевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Георги Каракулаковъ *углавно дѣло № 541, по описа за 1903 год., заведено по касационната жалба на Лозановъ и Джоновъ, отъ гр. Видинъ, срѣщу присждата на Видинския окржженъ сждъ отъ 4 юлий 1903 год., № 230.* — Въ сждебното заседание се яви В. Джоновъ, заедно съ защитника си М. Златановъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: съ единъ актъ, съставенъ на 22 априлъ 1902 год. отъ Видинския акц. надзиратель Я. Визиревъ, е констатирано, че като е било направено ревизия на спиртната фабрика на Лозановъ & С-ие Джоновъ, отъ гр. Видинъ, за периода отъ 1 юлий 1901 год. до датата на съставения актъ, за произведеното и продадено количество спиртъ, се указало единъ недостигъ (липса) отъ 270·5 литри, безъ да укажатъ фабрикантитѣ отъ какво произхожда. Възъ основание на този актъ, Видинскиятъ окр. управитель съ постановление отъ 16 юлий 1903 год., № 100 осждилъ Лозановъ & С-ие Джоновъ да заплатятъ въ полза на хазната 105 лева глоба и 192 лева и 73 ст. акцизъ на 270·5 литри спиртъ недостигъ, а всичко 317 лева и 73 ст., съгласно чл. чл. 4 п. 1, 31, 68, 71 и 77 отъ Закона за акцизитѣ и тоя за акциза върху питиетата. Вслѣдствие на апелационната жалба на осжденитѣ,

Видинскиятъ окр. сѫдъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 20 юний 1903 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 230, съ която е потвърдилъ постановлението на Видинския окр. управитель отъ 16 юлий 1903 год., № 100. — Срѣщу тая присѫда осѫденитѣ сѫ подали касационна жалба, въ която се оплакватъ, че Видинскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 31 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото при контрола, който се упражнява отъ държавния контрольоръ при фабрикуване на спирта, за излишъкъ или недоимъкъ въ намѣрения спиртъ могатъ да отговарятъ фабрикантитѣ само въ случай на злоупотрѣбление, понеже всичкиятъ добитъ спиртъ се записва и запечатва отъ контрольора и всѣко количество продаденъ спиртъ се отпуска отъ послѣдния, като се записва въ книгата, отредена за тая цѣль; още и за това, защото никакъ не е обсѫдилъ и оцѣнилъ Закона за акцизитѣ отъ 1894 год., публикуванъ въ „Държавенъ Вѣстникъ“ № 282, отъ който се вижда, че фабрикантитѣ на спиртъ не могатъ да иматъ никаква отговорность за недостига или излишъка на спирта, понеже тѣ нѣматъ възможность да разполагатъ съ добития спиртъ, безъ участието на държавния контрольоръ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на защитника на касаторитѣ и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Видинскиятъ окр. сѫдъ е потвърдилъ постановлението на Видинския окржженъ управитель отъ 16 юлий 1902 год., № 100, съ което фабрикантитѣ на спиртъ Лозановъ и Джоновъ сѫ били осѫдени по чл. чл. 68 и 31 отъ Закона за акциза върху питиетата, да заплатятъ 125 лева глоба и 192 лева и 73 ст. акцизъ върху указавшия се недостигъ при ревизиията отъ 270·5 литри спиртъ. Отъ разпореждането на чл. 31 отъ Закона за акциза върху питиетата много ясно се вижда, че когато се констатира при ревизиията недостигъ отъ спиртъ, тоя послѣдниятъ се вписва на разходъ, т. е. тоя спиртъ се вписва като да е похарченъ отъ фабрикантитѣ и за него тия послѣднитѣ сѫ длъжни да заплатятъ слѣдуемия се акцизъ; но за да могатъ сѫщитѣ фабриканти да се осѫдятъ и на глоба, съгласно чл. 68 отъ Закона за акциза върху питиетата, сѫдътъ по сѫщество е длъженъ да констатира въ присѫдата си, че тия фабриканти *злоумишлено* сѫ укрили тоя спиртъ съ цѣль да не заплатятъ слѣдуемия се за него акцизъ, което по настоящето дѣло Видинскиятъ окр. сѫдъ, като е пропусналъ да направи, допусналъ е сѫществено нарушение на чл. 68 отъ Закона за акциза върху питиетата, а това нарушение е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Видинския окр. сѫдъ отъ 4 юлий 1903 год., № 230, защото е нарушенъ чл. 68 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ 5 — (20) — 24 януарий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на десети януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Петъръ Макавѣевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 851, по описа за 1904 год., на Доне Кръстевъ, отъ с. Долни-Лозенъ, Софийско, осждент отъ Софийския апелативенъ сждъ на 10 мѣсеци тъмниченъ затворъ, за нанисане тѣлесна повръда на Георги Николовъ, отъ сжщото село.* — Въ сждебното заседание се яви касаторътъ Доне Кръстевъ, съ адвоката Г. Орошаковъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийскиятъ апелативенъ сждъ разгледалъ углавното дѣло № 148/1904 год. и слѣдъ като призналъ съ въпросния си листъ подсждимия Доне Кръстевъ, отъ с. Горни-Лозенъ, Софийско, за виновенъ въ причиняване тежка тѣлесна повръда, а именно, слѣпота на Георги Николовъ, отъ сжщото село, чрѣзъ нанисане удари въ дѣсното му око и то въ раздразнено състояние, прѣдизвикано съ обидни думи отъ сжщия потърпѣвши, — съ присждата си подъ № 354, отъ 18 юний 1904 год., сжщиятъ апелативенъ сждъ, възъ основание чл. 267 т. 1 отъ Наказателния законъ, измѣнилъ присждата № 10, отъ 26 януарий 1904 год. на Софийския окр. сждъ, като осждилъ сжщия Доне Кръстевъ на 10 мѣсеци тъмниченъ затворъ и да заплати на потърпѣвшия Г. Николовъ 1000 лева обезщетение и на държавното съкровище 28 лева сждебни разноски. — Срѣщу сжщата присжда на Софийския апелативенъ сждъ, подсждимиятъ Д. Кръстевъ подалъ касационна жалба и се оплаква: 1) че сжщиятъ сждъ нарушилъ чл. чл. 449, 460 и 486 отъ Углавното сждопроизводство, защото извратилъ показанията на свидѣтелитѣ Боне Цвѣтановъ и Милошъ Коръбски, като приелъ за установено отъ тѣхъ, че той ударилъ и повръдилъ окото на потърпѣвшия, което се опровергавало отъ другитѣ свидѣтели по дѣлото, и 2) че сж нарушени чл. 470 отъ Углавното сждопроизводство и чл. чл. 282, 283 и 641 отъ Гражданското сждопроизводство, защото неправилно го осждилъ на заплащане 1000 лева обезщетение, безъ мотиви за доказване на това обезщетение.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) отъ съобразителната часть въ присждата на Софийския апелативенъ сждъ се вижда, че сжщиятъ сждъ е обсждилъ и оцѣнилъ, съгласно чл. 460 буква *а* отъ Углавното сждопроизводство, показанията на свидѣтелитѣ Боне Цвѣтановъ и Малинъ Коръбски, както и на другитѣ по дѣлото свидѣтели и отъ скупното обсждане на даннитѣ и свидѣтелскитѣ показания по дѣлото е дошелъ апелативниятъ сждъ до убѣждение, че е доказанъ факта, какво именно касаторътъ Доне Кръстевъ, а не братъ му е нанесалъ удара по дѣсното око на потърпѣвшия Г. Николовъ, съ което и му е причинилъ слѣпота. Обаче, отъ обстоятелството, че нѣкои отъ свидѣтелитѣ по дѣлото сж показали, какво не сж видѣли Доне Кръстевъ да наниса удара на потърпѣвшия, отъ който той е ослѣпѣлъ или че не знаятъ кой е причинилъ сжщата слѣпота, се отнася до оцѣняването силата и значението на свидѣтелскитѣ показания, като доказателство по дѣлото, което отцѣ-

няване се извършва съгласно чл. 460 буква *а* отъ Закона за углавното сждопроизводство, окончателно отъ апелативната инстанция, като сждъ по сжщество, и не подлежи на разглеждане и оцѣняване отъ Върховния касационенъ сждъ, защото послѣдниятъ сждъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата не разглежда и не рѣшава дѣлата по сжщество. Отъ това слѣдва, че Софийскиятъ апелативенъ сждъ съ признаването касатора за виновенъ въ причиняване слѣпота на потърпѣвшия и то върху скупното обсжждане и оцѣняване на различнитѣ и не еднакви свидѣтелски показания, не е допусналъ никакво извратяване на свидѣтелски показания по дѣлото, както неоснователно се оплаква касаторътъ въ първото си оплакване и не е допусналъ съ това никакво нарушение на посоченитѣ отъ него чл. чл. 449, 460 и 486 отъ Углавното сждопроизводство, и 2) съ присждата си по това дѣло Софийскиятъ апелативенъ сждъ осждилъ подсждимия Д. Кръстевъ да заплати 1000 лева обезщетение на потърпѣвшия Георги Николовъ, за прѣхраната му, понеже подсждимиятъ Доне Кръстевъ, съ причиняването пълна слѣпота на сжщия Г. Николовъ, лишилъ е послѣдния отъ възможность самъ да си изкарва прѣхраната и при това сжщиятъ Г. Николовъ ималъ нужда отъ постоянна чужда помощь, като слѣпъ човѣкъ, а при това опрѣдѣление на обезщетението апелативниятъ сждъ ималъ прѣдъ видъ нуждитѣ на потърпѣвшия, които трѣбва да се удовлетворяватъ и имотното състояние на подсждимия Д. Кръстевъ. Въ такава една мотивировка на присждата, относително заплащането отъ подсждимия Д. Кръстевъ на потърпѣвшия Г. Николовъ 1000 лева обезщетение за прѣхраната му прѣзъ живота, като на лице отъ него ослѣпено и турено въ невъзможность само да работи и да се прѣхранва и още въ положение да има нужда отъ постоянна чужда помощь, се съдържатъ нуждитѣ, споредъ разума на чл. чл. 486 и 470 отъ Углавното сждопроизводство сждийски съображения, които оправдаватъ правната и фактическата основа за присжданието подсждимия Д. Кръстевъ да заплати на ослѣпения отъ него Г. Николовъ обезщетение за прѣхраната и то въ размѣръ на 1000 лева. Отъ това слѣдва, че второто касаторово оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. 470 отъ Углавното сждопроизводство и чл. чл. 282, 283 и 641 отъ Гражданското сждопроизводство, е неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Доне Кръстевъ, срѣщу присждата на Софийския апелативенъ сждъ подъ № 354, отъ 18 юний 1904 год, съ силата на чл. 569 отъ Углавното сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 6 — (28) — *26 януарий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на дванадесети януари хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Димитъръ Исайевъ и въ присжтствието на прокурора Ник. Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 300, по описа за*

1904 год, на Костадинъ В. Бонуковъ, отъ с. Чаушъ-Кьой, Балчишко, оправданъ по обвинението му въ противозаконно изкореняване 15 декари отъ Геникчелерската селска общинска гора. — Въ съдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Варненскиятъ окржженъ сждъ съ присжда № 131, отъ 5 февруарий 1904 год., постановилъ така: „признава Костадинъ Т. Бонуковъ, отъ с. Чаушъ Кьой, за невиновенъ, въ това, че е изкоренилъ 15 декара гора отъ Геникчелерската общинска гора, за това освобождава го отъ всѣка отговорность по това дѣло. Станалитѣ по дѣлото разноски въ размѣръ на 21 лева оставатъ въ тяжесть на хазната", като се ржководилъ отъ тѣзи съображения: „че свидѣтелтъ П. Шишковъ показа, какво апелаторътъ Бонуковъ не е коренилъ никаква гора, а свидѣтелтъ Георги Параскевовъ, който е съставилъ акта, разправя, че нему му казали нѣкои селяни отъ с. Геникчелери, че апелаторътъ е коренилъ гора. Съ така даденитѣ показания не се подкрѣпя съдържанието на акта и не се установява нарушението приписуемо на Бонуковъ. Отъ друга страна, актътъ е съставенъ на 3 ноемврий 1903 год., а въ него се казва, че нарушението е извършено прѣзъ 1900 година. Значи и да се установеше, че апелаторътъ е извършилъ това нарушение, послѣдното е покрито съ давность (чл. 72 п. 5 отъ Наказателния законъ). При това положение, апелаторътъ слѣдва да бжде признатъ за невиновенъ". — Срѣщу сжщата присжда е подалъ касационна жалба Варненскиятъ окржженъ управитель, който се оплаква: 1) че Варненскиятъ окр. сждъ нарушилъ чл. 38 отъ Закона за горитѣ и чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото е призналь акта за оборенъ, безъ да е прѣцѣнилъ доказателствата по дѣлото, и 2) че сждътъ нарушилъ чл. 65 отъ Закона за горитѣ, защото неправилно приелъ, че нарушението е покрито съ давность по чл. 72 п. 5 отъ Наказателния законъ, когато казаниятъ членъ отъ Закона за горитѣ прѣдписва, че по такива нарушения не се прилага никаква давность.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) първото касаторово оплакване за нарушение чл. 38 отъ Закона за горитѣ и чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство е неоснователно, защото отъ съобразителната часть на обтжжената присжда се вижда, че Варненскиятъ окр. сждъ е обсждилъ и отцѣнилъ прѣдставенитѣ по дѣлото доказателства и свидѣтелски показания, въ свързка съ акта и възъ основание на тѣхъ е призналъ акта за опровергнатъ, и 2) Варненскиятъ окр. сждъ е призналъ съ присждата си, че ако дори да имаше извършено отъ обвиняемия нарушение, то било покрито съ давность, съгласно чл. 72 п. 5 отъ Наказ. законъ, защото актътъ, съ който се констатирало изкореняването отъ касатора 15 декара отъ Геникчелерската общинска гора, билъ съставенъ на 3 ноемврий 1903 год., а въ сжщия актъ се казвало, че това касаторово нарушение било извършено прѣзъ 1900 година. Съ това си дѣйствие Варненскиятъ окр. сждъ не е допусналъ никакво закононарушение, защото чл. 65 отъ Закона за горитѣ гласи, че нарушенията по Закона за горитѣ не се прѣслѣдватъ, ако въ разстояние на 6 мѣсеци отъ деня на извършването имъ не бждатъ констатирани съ актове, съ изключение на нарушение на чл. чл. 45 и 58

отъ сѫщия законъ, отъ което слѣдва, че нарушение по чл. 45 отъ Закона за горитѣ, състоящо въ изкореняване на гора, дѣйствително не подхожда подъ 6-мѣсечната давность за прѣслѣдване, но отъ това не слѣдва, че това нарушение по Закона за горитѣ не подлежи на никаква законна давность, както поддържа касаторътъ, тъй като законодателтъ нито въ чл. 65, нито въ другъ нѣкой членъ отъ Закона за горитѣ не е казалъ, че прѣстѫпното изкореняване на гора е изключено отъ дѣйствието на углавната давность. Въ такъвъ случай, това нарушение на Закона за горитѣ, като всѣко прѣстѫпно дѣяние, подлежи на общата углавна давность за прѣслѣдване, а такава давность, която прѣкратява прѣслѣдването на подобно нарушение, се прѣдвижда въ чл. 72 п. 5 отъ Наказателния законъ и е една година, ако отъ извършването му не е възбудено прѣслѣдване за него чрѣзъ съставяне актъ отъ горскитѣ власти, както правилно е приелъ Варненскиятъ окр. сѫдъ въ присѫдата си по това дѣло. Слѣдователно, касаторовото оплакване по този прѣдметъ е неоснователно.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява:** касационната жалба на Варненския окр. управитель, срѣщу присѫдата на Варненския окр. сѫдъ подъ № 131, отъ 5 февруарий 1904 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 7 — (29) — *26 януарий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на дванадесети януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Димитъръ Исайевъ и въ присѫтствието на прокурора Ник. Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдсѣдателя *углавно дѣло № 287, по описа за 1904 год., на Антонъ Ивановъ и Станулъ Петровъ, отъ с. Орѣховица, Старозагорско, осѫдени отъ Старозагорския окр. сѫдъ на глоба, за нарушение Закона за горитѣ.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Старозагорскиятъ окр сѫдъ съ присѫда № 27, отъ 24 януарий 1904 год., като призналъ обвиняемитѣ Антонъ Ивановъ и Станулъ Петровъ, отъ с. Орѣховица, Старозагорска околия, за виновни въ изсичане безъ позволение 33 декари отъ държавната гора, потвърдилъ постановлението № 170, отъ 8 май 1903 год. на Старозагорския окр. управитель, съ което сѫщитѣ обвиняеми да заплатятъ глоба 792 лева и обезщетение на държавното съкровище 396 лева. Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда обвиняемитѣ А. Ивановъ и Ст. Петровъ се оплакватъ: 1) че Старозагорскиятъ окр. сѫдъ нарушилъ чл. 38 отъ Закона за горитѣ, защото въпрѣки показанията на свидѣтелитѣ и съставителитѣ на акта, които опровергнали съдържанието на акта, понеже показали, че тѣ сж сѣкли гората съ нуждното разрѣшение, неправилно потвърдилъ постановлението № 170 на Старозагорския окр. управитель; 2) че сѫдътъ е нарушилъ чл. 49 отъ Закона за горитѣ, съ осѫждането имъ да заплатятъ такива щети и глоби, когато отъ свидѣтелитѣ се установило, че тѣ сж сѣкли съ

разрѣшение и отъ собствената си гора, а не отъ чужда и че сждътъ не обсждилъ, да ли тѣ сж сѣкли на законно основание гората; 3) че окржжниятъ сждъ нарушилъ чл. 85 отъ Углавното сждопроизводство, защото въпрѣки даннитѣ по дѣлото, а именно въпрѣки свидѣтелскитѣ показания и писменитѣ актове, е приелъ, че тѣ сж сѣкли дърва отъ държавната гора, когато въ сжщность отъ сжщитѣ данни се установявало, че сѣчената гора е тѣхна, което ставало явно и отъ огледа и дознанието, извършени по гражданското имъ дѣло съ държавата за сжщата гора, и 4) че окржжниятъ сждъ нарушилъ чл. 20 отъ Углавното сждопроизводство и чл. чл. 848 и 850 отъ Гражданското сждопроизводство, защото, като углавенъ сждъ, е приелъ да рѣшава граждански споръ за границитѣ на гората и защото е трѣбвало да спрѣ дѣлото и да задължи една отъ странитѣ въ опрѣдѣленъ срокъ да заведе граждански искъ за разрѣшаване въпроса за собствеността на изсѣчената гора.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) отъ съобразителната часть въ обтжжената отъ касаторитѣ присжда се вижда, че Старозагорскиятъ окр. сждъ е обсждилъ както свидѣтелскитѣ показания така и писменитѣ доказателства по дѣлото и отъ скупната имъ оцѣнка е дошелъ до убѣждение, че се доказва виновността на касаторитѣ въ противозаконното изсичане безъ позволение 33 декари държавна гора, въ каквото сж обвинявани и за каквото сж осждени съ постановлението на Старозагорския окр. управитель подъ № 170, отъ 8 май 1903 година. Що се отнася, обаче, до това, да ли даннитѣ и доказателствата, а въ това число и свидѣтелскитѣ показания по дѣлото, сж били отъ естество да потвърдятъ и докажатъ възбуденото срѣщу касаторитѣ обвинение и тѣхната виновность въ инкриминираното имъ прѣстжпно нарушение по Закона за горитѣ, за което сж осждени, този въпросъ, понеже зависи отъ оцѣняването силата и доказателствата по углавни дѣла и се отнася до сжществото на дѣлото, не подлежи на провѣряване отъ Върховния касационенъ сждъ, тъй като отцѣнката на доказателствата по този родъ углавни дѣла се извършва, съгласно чл. 85 отъ Углавното мир. сждопроизводство, окончателно отъ сжда по сжщество, а Върховниятъ касационенъ сждъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, не разглежда дѣлата по сжщество. Слѣдователно, първото оплакване на касаторитѣ за нарушение чл. 38 отъ Закона за горитѣ, понеже актътъ билъ оборенъ отъ свидѣтелскитѣ показания, е неоснователно; 2) както се каза по-горѣ, Старозагорскиятъ окр. сждъ е обсждилъ силата и значението на свидѣтелскитѣ по дѣлото показания и възъ основание на даннитѣ и доказателствата е призналъ за установено, че касаторитѣ сж сѣкли безъ позволение отъ държавната гора въ мѣстността „Червенитѣ-Пжтища“, а не отъ своята гора, която е съсѣдна съ държавната. Отъ това слѣдва, че и второто оплакване на касаторитѣ за нарушение на чл. 49 отъ Закона за горитѣ съ това, че тѣ били сѣкли отъ своята гора, а не отъ чужда, е неоснователно; 3) третото оплакване на касаторитѣ за нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, е неоснователно, понеже,

както се каза по-горѣ, Старозагорскиятъ окр. сждъ, слѣдъ като е обсждилъ, съгласно чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, всичкитѣ доказателства по дѣлото, състоящи въ свидѣтелски показания и писменитѣ актове, е призналъ за доказано, че тѣ, касаторитѣ, сж сѣкли държавна гора безъ позволение, а пъкъ силата и значението на доказателствата по углавни дѣла, съгласно чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, се отцѣнява окончателно отъ сжда по сжщество, какъвто е по това дѣло Старозагорскиятъ окр. сждъ и такава една отцѣнка на доказателствата по дѣлото не подлежи на провѣряване по касационенъ редъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, и 4) чл. 20 отъ Углавното сждопроизводство дѣйствително разпорежда, че углавнитѣ дѣла се спиратъ тогава, когато опрѣдѣлянето прѣстжпността на дѣяние, което е прѣдметъ на дѣлото, зависи отъ опрѣдѣлянето по установения редъ правото на собственость върху недвижимъ имотъ, но по това дѣло Старозагорскиятъ окр. сждъ правилно не е намѣрилъ за нуждно да спира разглеждането на това дѣло по силата на сжщия членъ 20 отъ Углавното сждопроизводство, защото самитѣ касатори въ касационната си жалба твърдятъ, че между тѣхъ и държавата вече е имало възбудено и рѣшено гражданско дѣло за сжщата гора, която сж изсѣкли, а пъкъ въ мотивитѣ на присждата си по това дѣло Старозагорскиятъ окр. сждъ подробно обсжда, както прѣдставениятъ отъ касаторитѣ крѣпостенъ актъ, издаденъ върху постановеното отъ гражданския сждъ рѣшение по спора на касаторитѣ съ държавата за сжщата гора, така и протокола на сждебния приставъ по въвеждането на касаторитѣ въ владѣние върху гората, която имъ била присждена съ сжщото рѣшение на гражданския сждъ. И слѣдъ обсждането на тѣзи писмени доказателства и свидѣтелскитѣ показания по дѣлото, Старозагорскиятъ окр. сждъ е призналъ за установено, че касаторитѣ сж изсѣкли но своя гора, за която става дума въ въпроснитѣ документи, а държавна гора, въ мѣстностьта „Червенитѣ-Пжтища“, върху която тѣ нѣматъ признато отъ гражданския сждъ право на собственость. Отъ казаното слѣдва, че послѣдното оплакване на касаторитѣ по този прѣдметъ и за нарушение чл. 20 отъ Углавното сждопроизводство, е неоснователно.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Антонъ Ивановъ и Станулъ Петровъ, срѣщу присждата на Старозагорския окр. сждъ подъ № 27, отъ 24 януарий 1904 г., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 8 — (36) — *28 януарий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на четиринадесети януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Димитъръ Исайевъ и въ присжтствието на главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 111, по описа за*

1903 год., на Антонъ Помаковъ, отъ гр. София, живущъ на желѣзопжтната станция Казичане, осжденъ отъ Софийския апелативенъ сждъ на 3 мѣсеци тъмиченъ затворъ и на заплащане обезщетение на Николина Иванова, отъ гр. София, по чл. 223 отъ Наказателния законъ. — Въ заседанието явиха се отъ страна на касатора Ан Помаковъ защитницитѣ му адвокати Димитъръ Марковъ и Г Згуревъ и потърпѣвшата Николина Иванова съ повѣреника си П. Баджовъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийскиятъ окр. сждъ съ присжда № 103, отъ 11 мартъ 1902 год., призналъ обвиняемия Антонъ Помаковъ, житель на гр. София, чиновникъ по желѣзницитѣ, за виновенъ въ лишаване отъ моминство момичето Николина Иванова, жителка на гр. София, съ прѣдварително обѣщание да я вземе за жена, слѣдъ което отказалъ да се ожени за нея и на основание чл. 223 отъ Наказателния законъ, осждилъ сжщия Ан. Помаковъ на 3-мѣсеченъ тъмиченъ затворъ и да заплати на потърпѣвшата Николина Иванова 3000 лева обезврѣждане и въ хазната 20 лева сждебни разноски. По въззивъ на обвинямия и на потърпѣвшата, като гражданска ищца, дѣлото е разгледано отъ Софийския апелативенъ сждъ, който съ присжда № 370, отъ 23 ноември 1902 год. призналъ сжщия Антонъ Помаковъ за виновенъ въ лишаване Николина Иванова отъ моминство, съ прѣдварително обѣщание да се ожени за нея и послѣ отказалъ да направи това и, на основание чл. 223 отъ Наказателния законъ, измѣнилъ казаната присжда на Софийския окр. сждъ само относително размѣра на гражданския искъ на потърпѣвшата, като осждилъ обвиняемия Антонъ Помаковъ да заплати на потърпѣвшата Николина Иванова 5000 лева обезщетение. — Срѣщу сжщата присжда на Софийския апелативенъ сждъ обвиняемиятъ Ан. Помаковъ подалъ касационна жалба и моли да се отмѣни за това: 1) че Софийскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 350, 539 и 540 отъ Углавното сждопроизводство, защото отказалъ да призове неявившия се свидѣтель Никола Главчевъ, само защото явившата се свидѣтелка Ката Гекова щѣла да показва сжщитѣ обстоятелства, както и Главчевъ, когато послѣдниятъ е виканъ отъ него за други, а не сжщитѣ обстоятелства, за които е призована свидѣтелката Ката Гекова, и 2) че Софийскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 467 и 470 отъ Углавното сждопроизводство и чл. 223 отъ Наказателния законъ, защото неправилно го е осждилъ да заплаща обезщетение 5000 лева на Николина Иванова за морални врѣди отъ обезчестяването ѝ, когато никой законъ, нито наказателниятъ, нито гражданскиятъ не задължаватъ да се плаща обезщетение за морални врѣди, а само за имотни материялни врѣди.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на Главния прокуроръ, взе прѣдъ видъ: 1) по молба на обвиняемия Антонъ Помаковъ, изложена въ апелативната му жалба, Софийскиятъ апелативенъ сждъ постановилъ да се призове като свидѣтель, освѣнъ другитѣ лица, още и Никола Главчевъ, който дѣйствително билъ призованъ заедно съ други свидѣтели, но въ деня на разглеждането дѣлото сжщиятъ Главчевъ не се явилъ и, въпрѣки искането на обвиняемия да се отложи дѣлото за призоваването на неявившия се свидѣтель Главчевъ, Софийскиятъ апелативенъ сждъ не отложилъ и разгледалъ дѣлото въ отсжтствие на свидѣтеля Главчевъ, понеже, казва апелатив-

ният съдъ въ протоколното си опрѣдѣление отъ 9 ноември 1902 год., призованата свидѣтелка Ката Гекова щѣла да установява същитѣ обстоятелства, които щѣлъ да установява и свидѣтельтъ Главчевъ. Прѣди всичко, Софийскиятъ апелативенъ съдъ, като отказва да призове неявившия се свидѣтель Главчевъ, не показва върху кой законъ основава правото си да не призовава свидѣтеля Главчевъ, ако дори бѣше вѣрно, че Главчевъ е призованъ за установяване на същитѣ обстоятелства, както и свидѣтелката Ката Гекова. Но отъ друга страна, вѣрно ли е че Главчевъ се призовава за установяване същитѣ обстоятелства, за които е призована и свидѣтелката Ката Гекова? Очевидно, че не е вѣрно, защото, както се вижда отъ апелативната жалба на обвиняемия, свидѣтельтъ Главчевъ е искалъ отъ обвиняемия за установяване на обстоятелството, че той самъ, Главчевъ, е блудствувалъ съ тъжителката Николина Иванова, а пъкъ свидѣтелката Ката Гекова — за установяване на това, че тъжителката Николина Иванова изобщо е блудствувала, отъ което слѣдва, че Главчевъ и Гекова съ призовани за обстоятелства, макаръ и подобни, но не едни и същитѣ. Отъ казаното става явно, че Софийскиятъ апелативенъ съдъ съ отказването да призове отново неявившия се въ съдебното заседание призованъ свидѣтель Никола Главчевъ, е допусналъ нарушение на чл. 540 ал. 3 отъ Закона за углавното съдопроизводство, което закононарушение, по своята същественость, лишава присъдата по това дѣло на Софийския апелативенъ съдъ отъ значението ѝ на законно постановенъ съдебенъ актъ. Слѣдователно, първото касаторова оплакване по този прѣдметъ се явява основателно, и 2) чл. 470 отъ Закона за углавното съдопроизводство гласи така: „съдътъ опрѣдѣля възнаграждение за сторенитѣ чрѣзъ прѣстъплението врѣди и загуби, възъ основание на дѣйствующитѣ углавни и граждански закони“. Отъ изричното прѣдписание на този цитиранъ законъ слѣдва ясно, че углавниятъ съдъ, когато рѣшава углавни дѣла, има право да опрѣдѣля наредъ съ наказанието на подсъдимия, за извършеното отъ него прѣстъпно дѣяние, още и възнаграждение на потърпѣвшето отъ прѣстъпление лице за причиненитѣ му врѣди и загуби, но това опрѣдѣляне или присъждане на възнаграждението трѣбва да става възъ основа и съгласно съ прѣдписанията на углавнитѣ и гражданскитѣ закони, които дѣйствуватъ въ княжеството. Съ присъдата си по това дѣло Софийскиятъ апелативенъ съдъ, като осъдилъ на наказание, съгласно чл. 223 отъ Наказателния законъ, признатия Антонъ Помаковъ за виновенъ въ лишавене отъ моминство Николина Иванова, съ прѣдварително обѣщание да я вземе за жена, което отпослѣ не направилъ, осъдилъ същия Антонъ Помаковъ и да заплати на потърпѣвшата Николина Иванова 5000 лева обезщетение, понеже обезчестената тъжителка мъчно вече може да се ожени, та имала право да получи отъ подсъдимия една сума достатъчна да я обезпечи въ живота. Чл. 223 отъ Наказателния законъ, който прѣдвижда прѣстъплението, за което е осъденъ обвиняемиятъ Антонъ Помаковъ, не говори нищо и не задължава виновния да заплаща парично или имотно обезщетение на потърпѣвшето лице за женидба, нито пъкъ задължава виновния въ такова прѣстъпле-

ние да обезпечава парично или икономически живота на потърпѣвшата, която си е позволила, въпрѣки установеният въ обществото моралень редъ, да влиза въ съпружески сношения съ обвиняемия и живота на която, както и личнитѣ ѝ физически и душевни сили, които съставятъ естественъ и законенъ източникъ за придобиване срѣдства за проживѣване, а не на живота ѝ, не се явяватъ законенъ обектъ на прѣстѫплението, прѣдвидено въ чл. 223 отъ Наказателния законъ, по който обвиняемиятъ е осѫденъ. Гражданскитѣ закони, за които става дума въ чл. 470 отъ Углавното сѫдопроизводство и въз основа на които единъ углавенъ сѫдъ може да присѫжда гражданско обезщетение за врѣди и загуби, не се цитиратъ въ присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ, за да се види кой именно граждански законъ дава право да се осѫжда виновникътъ за прѣстѫпление по чл. 223 отъ Наказателния законъ да плаща на потърпѣвшето лице парично обезщетение за обезпечение живота му, понеже мѫчно могла да сполучи да се ожени; та такъвъ граждански законъ не може и да се посочи, понеже гражданскитѣ закони, разбира се тука Закона за договоритѣ и задълженията, които говорятъ за обезщетение на врѣди и загуби, иматъ прѣдъ видъ само чисто икономическитѣ или имотнитѣ врѣди и загуби, както е разяснилъ Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, съ рѣшение № 432/1899 год., а не и възможностьта или невъзможностьта на едно потърпѣвше лице леко или мѫчно да се ожени, вслѣдствие на лишаването отъ моминство, което е прѣдметъ не отъ областьта на Гражданското право, което има работа изключително съ икономическитѣ правоотношения на лицата, а по-скоро отъ областьта на морала, но за морални врѣди на личностьта, за каквито само може да става дума при прѣстѫплението по чл. 223 отъ Наказателния законъ, съ изключение на случаитѣ, когато изрично сѫ посочени и констатирани послѣдвали отъ това чисто имотни врѣди и загуби, присѫждане на обезщетение може да има мѣсто само тогава, когато изрично и положително е прѣдвидено въ нѣкой законъ задължението на виновника да плаща за морални врѣди гражданско обезщетение. Наказателниятъ законъ, който защищава личнитѣ и моралнитѣ права на гражданитѣ отъ чуждо прѣстѫпно посѣгане и който въ опрѣдѣлени случаи допуща обезщетение гражданско за врѣди и загуби отъ прѣстѫпления противъ личностьта, сѫщо не допуща гражданско обезщетение при прѣстѫпленията, които сѫ насочени противъ моралнитѣ блага на личностьта и само за произходящитѣ отъ това морални врѣди. Отъ казаното слѣдва, че щомъ Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, въпрѣки прѣдписанието и разума на чл. 470 отъ Углавното сѫдопроизводство е присѫдилъ обвиняемия Антонъ Помаковъ да заплаща на тѫжителката Николина Иванова 5000 лева обезщетение за обезпечаване парично живота ѝ, понеже мѫчно могла да се ожени, като лишена отъ моминство, той, апелативниятъ сѫдъ, е допусналъ сѫществено нарушение на сѫщия чл. 470 отъ Углавното сѫдопроизводство, което лишава присѫдата му въ това отношение отъ значението ѝ на законно постановенъ сѫдебенъ актъ. Слѣдователно и второто касаторово оплакване се явява основателно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ подъ № 370,

отъ 23 ноември 1902 год., защото съ нарушени чл. чл. 540 и 470 отъ Углавното съдопроизводство, съ силата на чл. 569 отъ същото съдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ същия съдъ.

№ *9 — (37) — 28 януарий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ съдъ, първо углавно отдѣление, на четиринадесети януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито съдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Димитъръ Исайевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдсѣдателя *углавно дѣло № 112, по описа за 1903 год., на Василъ Христовъ, отъ гр. София, осѫденъ отъ Софийския апелативенъ съдъ на тъмниченъ затворъ и глоба, за обида и клевета чрѣзъ печата на Юрданъ Г. Рашевъ, отъ гр. Разградъ.* — Въ съдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Софийскиятъ апелативенъ съдъ съ присѫда № 442, отъ 13 януарий 1903 год., постановилъ така: „отмѣнява присѫдата на Софийския окржженъ съдъ отъ 30 септемврий 1902 год., а вмѣсто нея постановява: признава подсѫдимия Василъ Христовъ, отъ гр. Етрополе, 28-годишенъ, българинъ, православенъ, неженень, грамотенъ, неосѫжданъ, за виновенъ въ това, че като отговорникъ на в. „Миръ“, издаваемъ се въ гр. София, съ обнародването на една дописка отъ гр. Разградъ, съ дата 20 януарий 1902 год., въ същия вѣстникъ брой 1088, отъ 31 януарий 1902 г., стр. 3, колони 3 и 4 е нанесалъ обида и клевета чрѣзъ печата на Юрданъ Г. Рашевъ, отъ гр. Разградъ, поради което и на основание чл. 236 п. 5 отъ Наказателния законъ, го осѫжда да издържи единъ мѣсеченъ тъмниченъ затворъ и да заплати 100 лева глоба въ хазната“. — Срѣщу същата присѫда на Софийския апелативенъ съдъ е подалъ касационна жалба обвиняемиятъ Василъ Христовъ, съ която иска да се отмѣни същата присѫда за това, че Софийскиятъ апелативенъ съдъ нарушилъ чл. чл. 10 и 465 т. 1 отъ Углавното съдопроизводство, въ свързка съ чл. 5 отъ Закона за отмѣнение Закона за наредбитѣ по печата („Държавенъ Вѣстникъ“ № 91/1901 год.), защото, въпрѣки послѣдниятъ законъ, неправилно е осѫденъ по това дѣло като условенъ отговорникъ на в. „Миръ“, тъй като същиятъ законъ изрично опрѣдѣлялъ отговорнитѣ по печата лица, а той, който по отмѣнения редъ фигурираль като отговорникъ и който не е нито издатель, нито печатарь, нито раздавачъ, не можалъ да отговаря углавно нито като условенъ отговорникъ, нито като съучастникъ.

Върховниятъ касационенъ съдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: Софийскиятъ апелативенъ съдъ съ присѫдата си по това дѣло е призналъ за виновенъ и углавно отговоренъ обвиняемия Василъ Христовъ, бивши отговорникъ на в. „Миръ“, за това, че съ една статия, напечатана въ същия вѣстникъ, брой 1088, отъ 31 януарий 1902 год., е обидилъ и наклеветилъ Юрдана Рашевъ, отъ гр. Разградъ, като го осѫдилъ, съгласно чл. 236 т. 5 отъ Наказателния законъ, на 6 мѣсеци тъмниченъ затворъ и глоба 100 лева. Понеже инкриминираната на Василъ Христовъ прѣстѫпна статия е напечатана въ в. „Миръ“ на 31 януарий 1902 год., то углавно отговорното лице

за сѫщата прѣстѫпна статия може да бѫде само онова лице, което дѣйствующиятъ тогава законъ е опрѣдѣлилъ и посочвалъ като отговорно за прѣстѫпления по печата. Чл. 5 отъ дѣйствувавшия прѣзъ врѣмето на напечатването прѣстѫпната статия Законъ за отмѣнение Закона и наредбитѣ за печата отъ 28 априлъ 1901 год. прѣдписва изрично така: „за прѣстѫпнитѣ дѣяния, извършени чрѣзъ печата или печатно произведение, се прѣслѣдватъ и наказватъ: а) *писателтъ*, ако е познатъ и живѣе въ Княжеството; б) *издателтъ*, ако писателтъ не е познатъ или не живѣе въ Княжеството; в) *печатарьтъ*, ако издателтъ не е познатъ или не живѣе въ Княжеството, и г) *раздавачътъ*, ако печатарьтъ не е познатъ или не живѣе въ Княжеството". Отъ прѣдписанието на този законъ по печата слѣдва ясно, че за прѣстѫпления по печата могатъ да бѫдатъ углавно прѣслѣдвани и наказвани само писателтъ на прѣстѫпното печатно произведение или пъкъ послѣдователно издателтъ, печатарьтъ или раздавачътъ на такова печатно произведение, ако нѣкое прѣдшествующе отъ тѣзи показани въ закона углавно отговорни лица е непознато или не живѣе въ Княжеството. Ималъ ли е обвиняемиятъ Василъ Христовъ на 31 януарий 1902 год., когато е била напечатана нему инкриминираната статия въ в. „Миръ", едно отъ тѣзи законни качества, каквито чл. 5 отъ Закона за отмѣнение закона и наредбитѣ за печата отъ 1901 год. изисква, за да може извѣстно лице да бѫде углавно отговорно за прѣстѫпление по печата, т. е. билъ ли е обвиняемиятъ Василъ Христовъ или писатель на прѣстѫпната статия, или издатель, или печатарь, или раздавачъ на печатното произведение въ в. „Миръ", съ което е нанесена на Юрданъ Г. Рашевъ обида и клевета? Очевидно, че не е, защото той, Василъ Христовъ, нито е обвиняванъ отъ тѫжителя като писатель или издатель, или печатарь, или раздавачъ на сѫщото печатно произведение, нито пъкъ Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е приелъ, че той притежава нѣкое отъ тѣзи качества, каквито законътъ изисква, за да може извѣстно лице да бѫде отговорно за прѣстѫпление по печата, а напротивъ, сѫщиятъ апелативенъ сѫдъ признава, че Василъ Христовъ не е писатель на прѣстѫпната статия, но при все това, казва апелативниятъ сѫдъ, той трѣбвало да отговаря за сѫщата прѣстѫпна статия, понеже той, Василъ Христовъ, билъ отговорникъ на в. „Миръ" и приемалъ да отговаря въ случая. Обаче, това сѫждение на Софийския апелативенъ сѫдъ е неправилно и противно на разума на чл. 5 отъ Закона за отмѣнение Закона и наредбитѣ за печата отъ 1901 год., който, както се каза, изрично и точно опрѣдѣля лицата, които може да се прѣслѣдватъ и наказватъ за прѣстѫпления по печата и който заповѣдва, че тѣзи лица сѫ постепенно само: писателтъ, или издателтъ, или печатарьтъ, или раздавачътъ, а не и други лица, каквото качество или каквато роля и да иматъ въ списанието или печатното произведение. Обстоятелството, че Василъ Христовъ билъ „отговорникъ" на в. „Миръ", не може да го прави углавно отговоренъ за писаното тогава въ в. „Миръ", защото казаниятъ Законъ по печата отъ 1901 год., не познава и не прѣдвижда като углавно отговорно по печата лице, титулувано „отговорникъ", а обстоятелството, че Василъ Христовъ билъ заявилъ, както

казва въ присѫдата си Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, че приемалъ да отговаря по това дѣло, сѫщо не може, съгласно казаниятъ чл. 5 отъ сѫщия законъ да го направи прѣдъ закона углавно отговоренъ за прѣдметната нему инкриминирана прѣстѫпна статия, защото се каза по-горѣ, че законътъ е изрично и положително опрѣдѣлилъ углавно отговорнитѣ лица и не позволява сѫщия Законъ по печата на никои посторонни лица, вънъ отъ писателя, издателя, печатаря и раздавача и при това каквито качества или участия и да иматъ тѣ въ печатното произведение, да приематъ углавната отговорность за прѣстѫпленията извършени чрѣзъ печатно произведение, тъй като въ противенъ случай разпоредбата на чл. 5 отъ сѫщия законъ би изгубила всѣкаква сила и значение и опрѣдѣлената отъ него углавна отговорность на писателя, издателя, печатаря и раздавача би била недѣйствителна и неосѫществима, щомъ нѣкое посторонно на дѣлото лице изяви желание, по една или друга причина, да приеме углавната отговорность за извѣстно прѣстѫпно дѣяние по печата вмѣсто законно опрѣдѣленитѣ углавно отговорни лица. Отъ всичко горѣказано слѣдва, че щомъ обвиняемиятъ Василъ Христовъ не е билъ, както признава и приема Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, нито писатель, нито издатель, нито печатарь и нито раздавачъ на в. „Миръ“, въ който е била напечатана прѣстѫпната статия, съ която се нанасяло обида и клевета на Юрданъ Г. Рашевъ, тѫжитель по това дѣло, то нѣма никакво съмнѣние, че споредъ чл. 5 отъ казания Законъ по печата отъ 1901 год. и чл. 10 отъ Углавното сѫдопроизводство, който гласи, че всѣки отговаря самъ за себе си, той, Василъ Христовъ, не може да бѫде углавно отговоренъ за сѫщото нему инкриминирано прѣстѫпление по печата и Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ неправилно, въпрѣки ясното прѣдписание на закона, го е счелъ за углавно отговоренъ по това дѣло. Понеже споредъ чл. 5 отъ казания Законъ по печата и чл. 10 отъ Углавното сѫдопроизводство, Василъ Христовъ не може да се явява углавно отговорно лице по това дѣло, понеже нѣма законнитѣ качества за това, то сѫщиятъ Василъ Христовъ трѣбва да се смѣта за освободенъ отъ углавно прѣслѣдване по това дѣло, съгласно чл. 465 т. 1 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство и нѣма законно основание да се повръща сѫщото това дѣло, заведено срѣщу сѫщия В. Христовъ, за ново разглеждане отъ сѫда по сѫществото. Отъ казаното слѣдва, че касаторовото оплакване по този въпросъ и за нарушение чл. 5 отъ Закона за отмѣнение Закона и наредбитѣ за печата и чл. 10 отъ Углавното сѫдопроизводство, е основателно.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ подъ № 442, отъ 13 януарий 1903 год., защото сѫ нарушени чл. 10 отъ Углавното сѫдопроизводство и чл. 5 отъ Закона за отмѣнение Закона и наредбитѣ за печата отъ 28 априлъ 1901 год., съ силата на чл. чл. 569 т. 1 и 465 отъ Углавното сѫдопроизводство, да се отмѣни и касаторътъ Василъ Христовъ да се освободи отъ прѣслѣдване по обвинението му по това дѣло.

№ 10 — (45) — 31 януарий 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на седемнадесети януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 843, по описа за 1904 год., на Тодоръ Черневъ, Цвѣтко Богдановъ и Ганчо Николовъ, отъ гр. Сопотъ, осѫдени отъ Пловдивския апелативенъ сѫдъ на доживотенъ строгъ тъмниченъ затворъ за прѣдумишлено убиване Нона и Стана Куйкови, отъ гр. Сопотъ.* — Въ сѫдебното заседание отъ страна на обвиняемитѣ — касатори: Тодоръ Черневъ, Цвѣтко Богдановъ и Ганчо Николовъ, яви се Ганчо Богдановъ съ прѣупълномощения отъ него за защитникъ на касаторитѣ адвоката Теодоръ Теодоровъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ окр. сѫдъ разгледалъ углавното си дѣло № 431/1903 год. и съ присѫдата си № 397, отъ 14 априлъ 1903 год. призналъ подсѫдимитѣ: Тодоръ Д. Черневъ и Ганчо Николовъ Апостоловъ, отъ гр. Сопотъ, Цвѣтко Богдановъ, отъ с. Игаково, за виновни въ това, че прѣзъ нощьта на 23 ноември 1903 год. въ гр. Сопотъ, прѣдумишлено и съ користна цѣль сѫ убили Нона и Стана Куйкови, отъ гр. Сопотъ, и на основание чл. чл. 247 ал. 2, 248 т. т. 5 и 8 и 64 отъ Наказателния законъ, осѫдилъ тримата сѫщи подсѫдими на смъртно наказание. По въззивна жалба на сѫщитѣ подсѫдими, дѣлото е разгледано отъ Пловдивския апелативенъ сѫдъ, който съ въпросния листъ и съ присѫдата си по дѣлото е призналъ сѫщитѣ подсѫдими: Тодоръ Д. Черневъ, Ганчо Николовъ и Цвѣтко Богдановъ за виновни въ това, че слѣдъ като прѣдварително сѫ се споразумѣли да умъртвятъ Стана и Нона Куйкови и да ги обератъ, прѣзъ нощьта на 23 ноември 1902 г. сѫ проникнали въ кѫщата имъ въ гр. Сопотъ и сѫ ги умъртвили чрѣзъ заколване, като при това сѫ имъ ограбили цѣнноститѣ, находящи се въ сѫщата кѫща и за това имъ прѣстѫпно дѣяние, извършено при крайно смекчаващи вината имъ обстоятелства, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫдата си № 884, отъ 15 октомврий 1904 год., постановилъ така: „измѣнява присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ отъ 14 априлъ 1903 год., подъ № 397, само колкото се отнася до наказанието на подсѫдимитѣ Тодоръ Д. Черневъ, 36-годишенъ, Ганчо Николовъ Апостоловъ, 44-годишенъ, отъ гр. Сопотъ и Цвѣтко Богдановъ, 42-годишенъ, отъ с. Игаково, които възъ основание чл. чл. 247 ал. 2, 248 п. п. 5 и 8 и 61 отъ Наказателния законъ, се осѫждатъ на доживотенъ строгъ тъмниченъ затворъ, съ лишение отъ правата въ чл. 30 п. п. 1—4 и 6 отъ сѫщия законъ. Въ останалата часть първостепенната присѫда остава въ сила. Станалитѣ разноски по дѣлото въ втората инстанция 470 лв. и 80 ст. се възлагатъ върху осѫденитѣ, които да ги заплатятъ солидарно въ хазната". — Срѣщу присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ сѫ подали касационна жалба тримата осѫдени подсѫдими Черневъ, Богдановъ и Николовъ и искатъ нейната отмѣна на тѣзи основания: 1) че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ не е показалъ защо прѣдпочита показанията на свидѣтелитѣ, които показватъ, че сѫ видѣли Цвѣтко Богдановъ въ гр. Карлово въ деня на убийството, отъ тѣзи свидѣтели, които казватъ, че сѫ го видѣли въ Игаково въ сѫщия день; 2) че апелативниятъ сѫдъ

не показва какво го убѣждава, че парчето е било мокро, когато за това нѣмало данни въ дѣлото и безъ да се прави опитъ, се убѣдилъ, че това малко парче може да се подхвърли отъ земята на такава височина, когато отъ всичко явствувало, че е било нарочно оставено; 3) че апелативниятъ сѫдъ не казвалъ нищо за свидѣтелитѣ Коста Пануновъ и др., които казватъ, че на третия день сѫ виждали Ганчо Николовъ, работили заедно и той не е ималъ никакво наранение по ржцѣтѣ, освѣнъ ухапването отъ куче, а за по прѣдно нараняване нѣмало доказателства; 4) че апелативниятъ сѫдъ не казалъ нищо за свидѣтелитѣ Колю Христовъ Пулевъ и Нечо Мичковъ, които прѣди стъмняването сѫ видѣли, че е нараненъ Тод. Черневъ и той имъ казалъ, че се порѣзалъ; 5) че апелативниятъ сѫдъ не показалъ, по кои именно обстоятелства лѣжатъ свидѣтелитѣ, разпитани на мѣстото и какво го убѣждава въ това, и 6) заявлението на прокурора при Върховния касационенъ сѫдъ, че сѫщиятъ сѫдъ нарушилъ чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство и чл. 247 отъ Наказателния законъ, защото не е констатиралъ елементитѣ на прѣдумишлеността въ убийството.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) касаторитѣ се оплакватъ, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ не показалъ въ присѫдата си, защо прѣдпочита показанията на свидѣтелитѣ, които казали че сѫ видѣли касатора Цвѣтко Богдановъ въ гр. Карлово въ дена на убийството, отъ показанията на онѣзи свидѣтели, които казватъ, че сѫ го видѣли въ село Игаково, но съ това непосочване въ присѫдата съображения, по които прѣдпочита показанията на първитѣ свидѣтели прѣдъ показанията на вторитѣ, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ не е допусналъ никакво закононарушение, понеже Законътъ за углавното сѫдопроизводство, чл. 460 буква *а*, като прѣдоставя на сѫда по сѫщество да отцѣнява по своё вѫтрѣшно убѣждение достовѣрността, доказателната сила и значението на свидѣтелскитѣ показания по углавни дѣла, не го задължава да излага непрѣменно въ присѫдата си и мотивитѣ, по които прѣдпочита показанията на едни свидѣтели прѣдъ показанията на другитѣ. Слѣдователно, първото оплакване на касаторитѣ по този въпросъ се явява неоснователно; 2) въпросътъ, да ли се доказва или не отъ даннитѣ и доказателствата по дѣлото, че окърваваното парцалче е било мокро, когато е било захвърлено на стрѣхата и да ли е могло да бѫде захвърлено на стрѣхата, гдѣто било намѣрено, понеже зависи отъ отцѣняването силата и значението на даннитѣ и доказателствата по дѣлото, които сѫ изложени и отцѣнени окончателно въ присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ, съгласно чл. 460 буква *а* отъ Углавното сѫдопроизводство, се отнася до сѫществото на дѣлото и Върховниятъ касационенъ сѫдъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата, не може да се впуща въ разглеждането и отцѣняването по сѫщество на сѫщитѣ данни и доказателства, отъ които Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е дошелъ до убѣждение, че парцалчето е било мокро, когато е било захвърлено на стрѣхата; 3) въ съобразителната часть на присѫдата си Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ доста подробно обсѫжда въпроса за нараненията по ржцѣтѣ на подсѫдимия

Ганчо Николовъ, а сѫщо и даннитѣ и доказателствата за произхождението имъ, като признава, че нѣкои отъ нараненията му може да сѫ произлѣзли отъ ухапването на кучето, което куче той, Ганчо Николовъ, слѣдъ разкриване убийството на Н. и С. Куйкови, нарочно уловилъ да нарани ржцѣтѣ му и съ това да замаскира онова специфично нараненіе на показалеца му, което, споредъ експертизата, е произлѣзло отъ ухапването съ уединения зѫбъ на убитата Стана Куйкова. Името на свидѣтеля Коста Пануновъ не е посочено въ присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ, но прѣдъ видъ на всестранното обсѫждане на даннитѣ и доказателствата по въпроса за нараненията по ржцѣтѣ на подсѫдимия Ганчо Николовъ и за нараненията чрѣзъ ухапването отъ кучето, не може да се приеме, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ при обсѫждането на този въпросъ е игнорираль показанията на свидѣтеля Коста Пануновъ, който казалъ, че прѣди ухапването на Ганчо Николовъ, отъ кучето, той не е ималъ нараненія по ржцѣтѣ си. Слѣдователно и това оплакване на касаторитѣ, за неоцѣняване показанията на свидѣтеля К. Пануновъ, е неоснователно; 4) Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ въ присѫдата си подробно е обсѫдилъ, възъ основание на даннитѣ е доказателствата по дѣлото, въпроса за нараненията по ржцѣтѣ на подсѫдимия Тодоръ Черневъ и възраженіето на послѣдния, че се е билъ порѣзалъ въ сѫщата вечерь на убийството съ ножъ, когато рѣзалъ луканка и основайки се на даннитѣ и доказателствата по дѣлото, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ призналъ за установено, че нараненията му по ржцѣтѣ сѫ произлѣзли въ врѣме на борбата съ потърпѣвшитѣ, когато послѣднитѣ сѫ клани съ ножове отъ подсѫдимитѣ. Макаръ имената на свидѣтелитѣ Колю Христовъ Пулевъ и Нечо Мичковъ и да не сѫ посочени въ присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ, но отъ това не може да се приеме, че сѫщиятъ сѫдъ при всестранното обсѫждане въпроса за врѣмето на нараненіето на подсѫдимия Черневъ, е игнорираль показанията имъ, състоящи въ това, както казватъ касаторитѣ, че тѣ сѫ видѣли прѣди стъмняване въ деня на убийството, че Тодоръ Черневъ билъ нараненъ и че той имъ казалъ, че се наранилъ при рѣзането луканка. Напротивъ, това непосочване имената на сѫщитѣ свидѣтели трѣбва да се приеме, че сѫдътъ го допусналъ при излагането на присѫдата си за това, защото не е далъ важность и значение на сѫщитѣ свидѣтели за правилното разрѣшение на дѣлото, а съ това си дѣйствие Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ не е допусналъ никакво нарушение на прѣдписанията отъ Закона за углавното сѫдопроизводство относително мотивирането на углавната присѫда; 5) въ присѫдата си Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ като обсѫжда възраженіето на подсѫдимитѣ върху това, че обвинението било измислено и скроено, както и свидѣтелитѣ, прѣдставени за подкрѣпа на това възражение, приема, че свидѣтелскитѣ показания по това възражение сѫ абсолютно несъстоятелни, понеже се видѣло, че явно лъжатъ. Това свое заключение Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ прави слѣдъ като прѣдварително е обсѫдилъ всичкитѣ други данни и доказателства по дѣлото, разбира се, въ свързка съ показанията на сѫщитѣ свидѣтели, които намѣрилъ за недостовѣрни. Значи, апелатив-

ният съдъ е показалъ обстоятелството, по което не вѣрва на същитѣ свидѣтели и даннитѣ, които го убѣждаватъ въ това, а слѣдователно и оплакването на касаторитѣ по този въпросъ е неоснователно; 6) Пловдивскиятъ апелативенъ съдъ съ въпросния си листъ по дѣлото и съ присѫдата си е призналь за установена виновността на касаторитѣ въ това, че тѣ, слѣдъ като прѣдварително сѫ се споразумѣли да убиятъ Нона и Стана Куйкови и да ги обератъ, на 26 ноември 1902 год. сѫ проникнали въ кѫщата имъ и съ ножове сѫ ги заклали и сѫ имъ ограбили разни цѣнности, а въ така констатираното дѣяние на подсѫдимитѣ се съдържатъ всичкитѣ прѣдписани отъ чл. 247 ал. 2 на Наказателния законъ признаци на прѣдумишленото человѣкоубийство. Слѣдователно, неосновательно е заявлението на прокурора за нарушение чл. 486 отъ Углавното съдопроизводство и чл. 247 отъ Наказателния законъ, съ неконстатиране елементитѣ на прѣдумишлеността въ убийството, за което сѫ осѫдени касаторитѣ.

Върховниятъ касационенъ съдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Тодоръ Черневъ, Цвѣтко Богдановъ и Ганчо Николовъ, срѣщу присѫдата на Пловдивския апелативенъ съдъ № 884, отъ 15 октомврий 1904 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното съдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 11 — (47) — 31 януарий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ съдъ, първо углавно отдѣление, на седемнадесети януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито съдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 564, по описа за 1903 год., на Емилия Панахова, отъ гр. София, осѫдена отъ Софийския окръженъ съдъ за търгуване съ спиртни пития съ чуждъ патентъ.* — Въ съдебното заседание яви се касаторката Емилия Панахова, съ защитника си адвоката П. Странджовъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Софийскиятъ окръженъ съдъ съ присѫда № 282, отъ 26 май 1903 год.. потвърдилъ постановлението на Софийския окр. управитель подъ № 284. отъ 30 май 1902 год.. съ което е осѫдена Софийската жителка Емилия Панахова да заплати на хазната глоба 105 лева и 75 лева патентна стойность, защото е търгувала съ спиртни пития съ чуждъ патентъ на името на Гр. Д. Стамболджиевъ. — Съ касационната си жалба Емилия Панахова моли да се отмѣни сѫщата присѫда за това: 1) че Софийскиятъ окр. съдъ е нарушилъ чл. 86 отъ Углавното мирово съдопроизводство и чл. 53 отъ Закона за акцизитѣ върху питиетата, защото призналъ, че тя търгувала съ спиртни пития съ патентъ на чуждо име и то възъ основание на нейно признание, направено въ апелативната ѝ жалба и въ съдебно заседание, когато тя такова самопризнание не е правила, и 2) че е нарушенъ чл. 350 отъ Углавното съдопроизводство, защото съдътъ не допусналъ исканитѣ отъ нея свидѣтели за доказване, че тя търгувала съ патентъ на Стамболджиевъ, безъ да посочи мотивитѣ за това отказване.

Върховният касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, вае прѣдъ видъ: 1) въ присѫдата си Софийскиятъ окржженъ сѫдъ твърди, че обвиняемата Ем. Панахова била признала, какво тя продължила питейната търговия на Гр. Д. Стамболджиевъ за смѣтка на послѣдния, на името на който билъ издаденъ патента, но съ това си дѣйствие не е допуснала никакво нарушение на чл. 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и на чл. 53 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото обвиняемата Ем. Панахова дѣйствително е твърдила, че тя, като съдържателка на сладкарницата, е продължавала да търгува съ спиртни пития съ патента на Стамболджиевъ, слѣдъ напущането, т. е. слѣдъ излизането му отъ оная часть на сѫщата нейна сладкарница, гдѣто Стамболджиевъ по-рано билъ търгувалъ съ спиртни пития и това обвиняемата правила за смѣтка на Стамболджиевъ, като продавала неговитѣ напитки, и 2) обвиняемата Ем. Панахова искала да се призоватъ нѣколко свидѣтели, съ които да установи, че тя била натоварена отъ Стамболджиева да продава неговитѣ напитки за негова смѣтка до изтичане срока на патента, но Софийскиятъ окр. сѫдъ съ особно опрѣдѣление отказалъ да призове исканитѣ отъ нея свидѣтели, понеже показанията имъ нѣмали значение дори и да се докаже сѫщото обстоятелство. Съ това си дѣйствие Софийскиятъ окр. сѫдъ не е допусналъ никакво нарушение на посочения отъ касаторката чл. 350 отъ Углавното сѫдопроизводство, нито пъкъ нарушение на другъ нѣкой процесуаленъ законъ, понеже съгласно чл. 123 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, окржжниятъ сѫдъ, като въззивна инстанция, може да призовава само такива свидѣтели, чиито показания иматъ сѫщественно значение за правилното разрѣшаване на дѣлото. А че показанията на исканитѣ отъ обвиняемата свидѣтели нѣмали значение, това се вижда и отъ съображението на сѫда въ присѫдата му, гдѣто е казано, че съгласно чл. 53 отъ Закона за акциза върху питиетата, взетитѣ патенти на името на едно лице не могатъ да се прѣхвърлятъ на друго лице, а щомъ такова прѣхвърляне на патента законътъ недопуща, то нѣмало е защо да се допущатъ свидѣтели за установяване на обстоятелството, че обвиняемата търгувала въ своята сладкарница съ патента на Стамболджиевъ, понеже била натоварена отъ него. Веднажъ обвиняемата Ем. Панахова признала, че Стамболджиевъ напусналъ търгуването съ спиртни питиета, което вършилъ съ свой патентъ въ часть отъ сладкарницата на обвиняемата и си излѣзалъ отъ сѫщото заведение, което значи, че нѣма вече питиепродавница на Стамболджиева, то обвиняемата, като съдържателка на сладкарницата, а не слуга на Стамболджиева въ негова питиепродавница, не може да търгува съ патента на Стамболджиева, който вече билъ напусналъ търговията съ спиртни пития въ сѫщото заведение.

Върховният касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Емилия Панахова, срѣщу присѫдата на Софийския окржженъ сѫдъ подъ № 282, отъ 26 май 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 12 — (64) — 7 февруарий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и четвърти януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдсѣдателя *углавно дѣло № 123, по описа за 1903 год., на Иванъ Цвѣтковъ, отъ с. Сухи-Долъ, осѫденъ отъ Трънското отдѣление на Софийския окр. сѫдъ, за нанисане обида и лека тѣлесна повръда на Стания Гигова, отъ сѫщото село.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийскиятъ окржженъ сѫдъ съ присѫда № 18, отъ 29 януарий 1903 год., постановилъ така: „измѣнява присѫдата на Трънския мирови сѫдия отъ 19 априлъ 1902 год., № 117 така: признава подсѫдимия Ив. Цвѣтковъ, отъ с. Сухи-Долъ, Трънска околия, 32-годишенъ, българинъ, православенъ, неосѫжданъ, грамотенъ, кръчмарь, за виновенъ въ това, че на 13 априлъ 1901 год. е нанесалъ обида съ думи и причинилъ лека тѣлесна повръда на Стания Гигова, отъ сѫщото село, вслѣдствие на което и на основание чл. чл. 234 и 265 отъ Наказателния законъ, въ свързка съ чл 64 отъ сѫщия законъ, го осѫжда да издържи 7 дена тъмниченъ затворъ и да заплати въ полза на хазната 25 лева глоба, която, въ случай на несъстоятелность, да се замѣни съ 5 дена тъмниченъ затворъ. Признава сѫщия подсѫдимъ Ив. Цвѣтковъ за виновенъ да е на горѣказаната дата нанесалъ на съселянина си Г. Цвѣтковъ обида съ думи, но по силата на чл. 237 отъ Наказателния законъ го освобождава отъ наказание по това му обвинение и за невиновенъ да е причинилъ сѫщевръменно лека тѣлесна повръда на поменатия Г. Цвѣтковъ, поради което го оправдава отъ углавна отговорность по това му обвинение по недоказаность на обвинението. Осѫжда подсѫдимия Ив. Цвѣтковъ да заплати на Стания Гигова 14 лева и 50 ст. за разноски по дѣлото, станали въ първата инстанция. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда обвиняемия Ив. Цвѣтковъ се оплаква, че Софийскиятъ окр. сѫдъ съ осѫждането му за лека тѣлесна повръда, нарушилъ чл 265 отъ Наказателния законъ, понеже послѣдниятъ законъ изисква за такава повръда разстройство на здравето или причиняване болки и страдание, а отъ свидѣтелскитѣ показания не било установено той да е нанесалъ лека тѣлесна повръда на тѫжителката, а само я тласналъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: съ присѫдата си по това дѣло Софийскиятъ окр. сѫдъ призналъ обвиняемия Иванъ Цвѣтковъ за виновенъ въ обида и лека тѣлесна повръда и го осѫдилъ, на основание чл. чл. 234 и 265 отъ Наказателния законъ; обаче Софийскиятъ окр. сѫдъ не е констатиралъ въ присѫдата си сѫществените фактически признаци, които чл. 265 отъ наказателния законъ изисква за законния съставъ на прѣстѫплението „лека тѣлесна повръда“ и която състои, както изрично прѣдписва сѫщиятъ законъ, *въ причиняване нѣкому разстройство на здравето, въпъ отъ случаитѣ, прѣдвидени въ чл. чл. 263 и 264 отъ Наказателния законъ, както и причиняване нѣкому болка или страдание.* Софийскиятъ окр. сѫдъ, дѣйствително, казва въ присѫдата си, че обви-

няемиятъ Иванъ Цвѣтковъ билъ *тласналъ* тѫжителката Стания Гигова, но чл. 265 отъ Наказателния законъ говори за лека тѣлесна поврѣда, а не за механическото дѣйствие *тласкане*, което може, споредъ обстоятелствата и послѣдствията, които сѫ го съпровождали, да послужи само като срѣдство за извършване разни прѣстѫпни посѣгания върху личността на човѣка. Като лека тѣлесна поврѣда тласкането може да се яви само тогава, когато съ него се причинява на тласнатото лице или *разстройство на здравето*. вънъ отъ случаитѣ на тѣлесна и тежка тѣлесна поврѣда, или *болка*, или страдание, които условия Софийскиятъ окржженъ сѫдъ не е констатиралъ въ присѫдата си по това дѣло. За да можеше Ив. Цвѣтковъ да бѫде осѫденъ по чл. 265 отъ Наказателния законъ, тѣзи необходими за законния съставъ на „леката тѣлесна поврѣда“ елементи, трѣбваше да сѫ ясно и положително констатирани въ присѫдата му, а понеже не сѫ констатирани, то е допусналъ нарушение на чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 265 отъ Наказателния законъ. Отъ това слѣдва, че касаторовото оплакване по този прѣдметъ е основателно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Софийския окр. сѫдъ, Трънско отдѣление, подъ № 18, отъ 29 януарий 1903 год., защото е нарушенъ чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 265 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окржженъ сѫдъ.

№ *13 — (65) — 7 февруарий 1905 година.* **Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и четвърти януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Н. Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Н. Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 578, по описа за 1903 год., на Михалъ Коевъ, отъ с. Батакъ, Свищовско, осѫденъ отъ Търновския окр. сѫдъ, Свищовско отдѣление, на глоба, за нарушение Закона за акциза върху питиетата* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемия касаторъ Михалъ Коевъ, яви се адвоката д-ръ Н. Обрѣтеновъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Търновскиятъ окр. сѫдъ, Свищовско отдѣление, съ присѫда № 180, отъ 5 юний 1903 год., потвърдилъ постановлението № 85, отъ 20 февруарий 1902 год. на Търновския окр. управитель, съ което е осѫденъ Михалъ Коевъ, отъ с. Батакъ, Свищовска околия, да заплати въ хазната глоба 200 лева и 100 лева патентна стойность за безпатентно продаване на едро спиртни пития. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда Михалъ Коевъ се оплаква, че Търновскиятъ окр. сѫдъ нарушилъ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото е приелъ, че той, касаторътъ, като питиепродавецъ, не можалъ да продава безъ патентъ на едро виното си, което произвелъ отъ лозето си.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: въ съобразителната часть на присждата си по това дѣло Свищовското отдѣление на Търновския окр. сждъ твърди, че обвиняемиятъ Коевъ не можалъ да продава на едро безъ патентъ онова вино, което той е произвелъ отъ гроздето на своето собствено лозе, понеже той, Коевъ, е билъ питиепродавецъ, но съ това си дѣйствие сжщиятъ сждъ е нарушилъ прѣдписанието на забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, многократно е разяснявалъ, че въ текста на забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата не се забранява на онѣзи лозари, които иматъ и питиепродавници, да продаватъ безъ патентъ на едро спиртнитѣ пития, които сж произвели отъ плода на своитѣ лоза, а слѣдователно, съгласно съясното прѣдписание на сжщата забѣлѣжка, такива лозари, макаръ и да иматъ питиепродавница, иматъ право да продаватъ безъ патентъ и на едро спиртни пития, които тѣ сж произвели отъ собствените си лоза, стига да докажатъ, както изрично заповѣдва сжщата забѣлѣжка, съкметски свидѣтелства, че продаденитѣ спиртни пития сж произведение отъ тѣхнитѣ лоза. Казаното допуснато отъ Търновския окр. сждъ, Свищовско отдѣление, нарушение на забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, лишава присждата му по това дѣло отъ законната ѝ сила.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява:** присждата на Търновския окр. сждъ, Свищовско отдѣление, подъ № 180, отъ 5 юний 1903 год., защото е нарушена забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ силата на чл. 187 п. 1 отъ Углавното мирово сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сжщия окржженъ сждъ.

№ *14 — (68) — 7 февруарий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и четвърти януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 579, по описа за 1903 год., на Венета К. Зисова, оправдана отъ Варненския окр. сждъ по обвинението ѝ въ нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: съ актъ, съставенъ на 26 септемврий 1901 год., отъ Варненския полицейски стражаръ П. С. Караджовъ е констатирано, че Венета К. Зисова, отъ Варна, е продала 210 стари оки вино отъ питейното си заведение, безъ да притежава патентъ за продаване питиета на едро. Въ основание на този актъ Варненскиятъ окр. управитель съ постановление отъ 10 октомврий 1901 год., подъ № 422, осждилъ Венета К. Зисова да заплати въ полза на хазната стойностьта на полугодишенъ патентъ 250 лева и глоба 200 лева, всичко 450 лева, съгласно чл. чл. 46, 48, 65 и 72 отъ Закона за акциза върху

питиетата. По въззивна жалба на Венета Зисова, дѣлото е било разглеждано отъ Варненския окр. сждъ, който съ присждата си № 72, отъ 18 януарий 1903 год., е отмѣнилъ постановлението на Варненския окр. управитель № 422, отъ 10 октомврий 1901 год., като е призналь обвиняемата за невиновна въ нарушение Закона за акциза върху питиетата и я оправдалъ подъ сждъ. — Въ касационната си жалба Варненскиятъ окр. управитель се оплаква: 1) че Варненскиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото е приелъ, че виното отъ 210 оки е било продадено отъ Теохари, братъ на обвиняемата, безъ да разгледа въпроса, да ли това вино е продадено за негова смѣтка или за смѣтка на обвиняемата, и 2) че сжщиятъ сждъ е нарушилъ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото е приелъ общинското свидѣтелство № 130 за доказателство, че обвиняемата е лозарка, когато това удостовѣрение било издадено слѣдъ съставянето на акта и защото е приелъ, че тя може да продава свое собствено произведение, когато тя, като кръчмарка, не могла да се ползува отъ горнята забѣлѣжка на чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на присждата на Варненския окр. сждъ се вижда, че сждътъ е взелъ въ внимание удостовѣрението на Варненското градско общинско управление № 130, отъ 4 януарий 1902 год., за че обвиняемата Венета Зисова е била лозарка, когато това удостовѣрение е било издадено слѣдъ съставянето на акта за нарушението Закона за акциза върху питиетата. Това дѣйствие на Варненския окр. сждъ не съставлява никакво нарушение, защото обстоятелството, че въпросното удостовѣрение е било издадено слѣдъ съставянето на акта, както не еднократно е призналь Върховниятъ касационенъ сждъ, не може да има никакво значение и такова удостовѣрение единъ сждъ по сжщество може да го вземе въ внимание, ако, както е въ случая, съ него се установяватъ обстоятелства, които сж прѣдшествували съставянето на акта. А щомъ това е така и щомъ се приеме, че обвиняемата Венета Зисова, както твърди и Варненскиятъ окр. управитель, е лозарка и е продала отъ свое собствено произведение вино на едро, то тя може да се ползува отъ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата и да продава това свое произведение на едро безъ патентъ независимо отъ обстоятелството, че тя сжщеврѣменно е и кръчмарка, стига само, както не еднократно е разяснявалъ Върховниятъ касационенъ сждъ, да бжде установено по единъ положителенъ начинъ, че продаденото на едро спиртно питие е отъ онова, което обвиняемата е придобила като лозарка отъ собственитѣ си лозя. Отъ казаното слѣдва да се заключи, че ако се приеме, че продажбата на 210 тѣ оки вино е станало съ знанието на обвиняемата отъ нейния братъ Теохари, то тя не може да бжде отговорна по углавенъ редъ за нарушение Закона за акциза върху питиетата, щомъ сждътъ отъ даннитѣ по дѣлото е дошелъ до убѣждение, че продаденото въпросно вино е било отъ нейното произведение, придобито отъ собственитѣ й лозя. Отъ друга страна, ако се признае, че виното

е било продадено отъ брата на обвиняемата безъ знанието на тази послѣднята и за своя смѣтка, то тогава само първиятъ би могалъ да бѫде признатъ за виновенъ въ нарушение Закона за акциза върху питиетата, за гдѣто е продалъ спиртни питиета, принадлежащи на сестра му на едро безъ да еималъ надлежния патентъ; слѣдователно, оплакването на касатора за нарушение на забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата и чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото е приелъ удостовѣрението на Варненското градско общинско управление № 130, когато то било издадено слѣдъ съставянето на акта, защото е призналъ, че обвиняемата е имала право да продава на едро безъ патентъ своето собствено произведение, когато тя била и кръчмарка и защото не е установилъ за чия смѣтка брата на обвиняемата е продалъ въпросното вино, сѫ неоснователни.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Варненския окржженъ управитель, срѣщу присѫдата на Варненския окр. сѫдъ № 72, отъ 18 януарий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 15 — (72) — 9 февруарий 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и шести януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 158, по описа за 1903 год., на Димитрика П. Иовчева, отъ гр. Горна-Орѣховица, осѫдена отъ Търновския окр. сѫдъ на три дни тъмниченъ затворъ и глоба 35 лева, за нанисане обида на съгражданката си Аника П. Велчева.* — Въ сѫдебното заседание отъ страна на касаторката Д. П. Иовчева, яви се адвоката П. Пешевъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Търновскиятъ окр. сѫдъ, съ присѫда № 425, отъ 9 октомврий 1902 год., като призналь обвиняемата Димитрика Иовчева, отъ гр. Горна-Орѣховица, за виновна въ нанисане съ думи обида на Аника П. Велчева, отъ сѫщия градъ, на основание чл. 234 отъ Наказателния законъ постановилъ така: „измѣнява присѫдата на Горноорѣховския мирови сѫдия отъ 9 октомврий 1900 год., подъ № 112, само относително наказанието, както слѣдва: осѫжда Димитрика Иовчева, отъ гр. Горна-Орѣховица, да прѣтърпи 3-дневенъ тъмниченъ затворъ и да заплати 35 лева глоба. Въ останалата часть присѫдата потвърдява". — Срѣщу сѫщата присѫда на Търновския окр. сѫдъ е подала касационна жалба обвиняемата Димитрика П. Иовчева, която иска отмѣната ѝ за това: 1) че Търновскиятъ окр. сѫдъ неправилно я осѫдилъ за обида на потърпѣвшата и е нарушилъ чл. 237 отъ Наказателния законъ и чл. 97 т. 4 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото щомъ е констатиралъ взаимни обиди между нея и потърпѣвшата, трѣбвало, безъ да се гледа на тежестьта на обидитѣ взаимни, да осѫди и двѣтѣ страни или пъкъ да ги оправдае, а не да осѫжда само нея; 2) че сѫдътъ е нарушилъ чл. 237 отъ Наказателния

законъ и чл. чл. 13 т. 4 и 26 отъ Наказателния законъ, защото неправилно я осѫдилъ на три дни тъмниченъ затворъ и глоба 25 лева, когато, споредъ сѫщия 237 членъ, трѣбвало да ѝ наложи наказание по-леко по реда отъ прѣдвиденото въ чл. 234 отъ Наказателния законъ, а именно запиране въ минималенъ размѣръ, и 3) че на странитѣ не е прѣдлагано помирение отъ сѫда.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) чл. 237 отъ Наказателния законъ изрично гласи, че при констатиране взаимность на обиди между обвиняемото лице и тѫжителя, то сѫдътъ по сѫщество може, т. е. властенъ е, споредъ обстоятелствата на дѣлото и, разбира се, споредъ важностьта на обидитѣ, да осѫди или едногото отъ тѣхъ, или пъкъ и двама тѣзи обвиняеми, или пъкъ най-послѣ и двамата може да ги освободи. По това дѣло Търновскиятъ окр. сѫдъ е намѣрилъ, че и слѣдъ като обвиняемата Димитрика Иовчева казала обиднитѣ думи на тѫжителката Аника Велчева, то и послѣднята ѝ казала нѣкои обидни думи, но Търновскиятъ окр. сѫдъ, слѣдъ като прѣцѣнилъ важностьта на взаимнитѣ обидни думи, намѣрилъ, че изказанитѣ обидни думи отъ обвиняемата къмъ тѫжителката сѫ били много по-оскърбителни, нежели казанитѣ ѝ отъ тѫжителката и за това осѫдилъ само обвиняемата Димитрика за нанесената отъ нея обида на тѫжителката, съгласно чл. 234 отъ Наказателния законъ, на три дни тъмниченъ затворъ и глоба 35 лева. Съ това си дѣйствие Търновскиятъ окр. сѫдъ не е допусналъ никакво нарушение на чл. 237 отъ Наказателния законъ, защото, както се каза, сѫщиятъ сѫдъ има право по сѫщия законъ да осѫди и само касаторката, а не безъ друго да осѫжда и тѫжителката или пъкъ непрѣмѣнно да освободи и двѣтѣ, защото имало взаимность на обиди; слѣдователно, първото оплакване на касаторката по този въпросъ, е неоснователно; 2) прѣстѫплението обида се прѣдвижда и наказва отъ чл. 234 на Наказателния законъ, но когато сѫдътъ по сѫщество признае взаимность на обиди между обвиняемото лице и тѫжителя, то той, сѫдътъ, може, т. е. има право, споредъ обстоятелствата и значението на обидитѣ, да накаже съ наказание по-леко по рода и размѣра, сравнително съ обикновеното наказание, което чл. 234 отъ Наказателния законъ прѣдвижда за обидата. Но отъ това само едно право на сѫда по сѫщество да наказва по-леко, сравнително съ опрѣдѣленото въ чл. 234 отъ Наказателния законъ наказание, никакъ не слѣдва непрѣмѣнно задължение на сѫда да наказва всѣкога взаимнитѣ обиди съ наказание по-леко по рода и размѣра отъ опрѣдѣленото въ закона обикновено наказание за обида. Такова смекчено наказание сѫдътъ е властенъ да опрѣдѣли тогава, когато споредъ неговото убѣждение, обстоятелствата и справедливостьта това изискватъ, а никакъ не всѣкога, когато има взаимность на обиди. Слѣдователно и второто оплакване на касаторката за нарушение чл. чл. 237, 13 т. 4 и 26 отъ Наказателния законъ, понеже окрѫжниятъ сѫдъ не ѝ опрѣдѣлилъ наказание по-леко по рода отъ прѣдвиденото въ чл. 234 на Наказателния законъ, при наличностьта на констатиранитѣ взаимни обиди, е неоснователно, и 3) въ първата сѫдебна инстанция по това дѣло мировиятъ сѫдия е прѣдлагалъ поми-

рение на странитѣ, но такова не е послѣдвало, както това се вижда отъ съдебния протоколъ на Горноорѣховския мирови съдия отъ 9 октомврий 1900 година. Въ Търновския окр. съдъ не се вижда да е прѣдлагано помирение на странитѣ, но това не може да се приеме за съществено процесионално закононарушение, понеже странитѣ могатъ да се помиряватъ по това дѣло до започването да се изпълнява присѫдата, съгласно чл. 83 т. 2 отъ Наказателния законъ.

Върховниятъ касационенъ съдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Димитрика П. Иовчева, срѣщу присѫдата на Търновския окр. съдъ подъ № 425, отъ 9 октомврий 1902 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово съдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *16 — (86) — 11 февруарий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ съдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и осми януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито съдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 599, по описа за 1903 год., на Петъръ Ив. Кандилафовъ, осѫденъ отъ Старозагорския окр. съдъ да заплати 350 лева, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ единъ актъ, съставенъ на 2 мартъ 1902 год., отъ пѣшия акцизенъ стражаръ при Хасковското районно акцизно управление Хр. Хр. Кошевъ, е констатирано, че на 2 мартъ 1902 год. жительтъ отъ гр. Стара-Загора, Петъръ Ив. Кандилафовъ билъ заловенъ, че търгува съ спиртни питиета на едро безъ патентъ, като продалъ на Богданъ Желѣзковъ, отъ с. Караджалий, Старозагорска околия, 7 оки стара джиброва ракия и на въпроса, защо така е направилъ, отговорилъ, че това било отъ собствено негово произведение, за което не се искало патентъ. Възъ основание на този актъ, Хасковскиятъ акцизенъ надзиратель, съ постановлението отъ 24 юний 1902 год., подъ № 7193, осѫдилъ възивника П. Ив. Кандилафовъ да заплати на хазната глоба 200 лева и патентната стойность за I-то полугодие на 1902 год. 150 лева, а всичко 350 лева, съгласно чл. чл. 65, 71, 72 и 79 отъ Закона за акциза върху питиетата. — По възивна жалба на Петъръ Кандилафовъ, дѣлото е било разгледано отъ Старозагорския окр. съдъ, който съ присѫдата си № 316, отъ 14 юлий 1903 год. е потвърдилъ постановлението на Хасковския акцизенъ надзиратель № 7123, отъ 24 юний 1902 година. — Въ касационната си жалба Петъръ Ив. Кандилафовъ се оплаква, че Старозагорскиятъ окр. съдъ е нарушилъ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото го е призналь за виновенъ, когато той, като лозарь, е ималъ право да продава на едро безъ патентъ своето собствено произведение.

Върховниятъ касационенъ съдъ, слѣдъ като изслуша заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ:

Старозагорскиятъ окржженъ сждъ, както става явно отъ съображенията му, изложени въ присждата, е приелъ за установено отъ даннитѣ по дѣлото, какво обвиняемиятъ Петъръ Ив. Кандилафовъ е продалъ спиртни питиета на едро отъ негово собствено произведение, изнесено отъ кжщата му, а не отъ кръчмата му, но при все това не е уважилъ възражението на обвиняемия, че той въ случая не е трѣбвало да бжде глобенъ, понеже, споредъ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, той като лозарь, е ималъ право да продава своето произведение на едро безъ патентъ и го е призналлъ за виновенъ въ нарушение Закона за акциза върху питиетата, защото той и като кръчмарь, не могалъ да се ползува отъ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата. Това сжждение на Старозагорския окр. сждъ е несъгласно съ буквалния смисъль на забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото, споредъ тази забѣлѣжка, както не еднократно е разяснявалъ Върховниятъ касационенъ сждъ, I углавно отдѣление, всичкитѣ лозари могатъ да продаватъ на едро безъ патентъ спиртнитѣ питиета, които тѣ сами сж изработили въ свое собствено произведение, независимо отъ обстоятелството, че тѣ сжщеврѣменно сж и кръчмари, стига само да бжде установено по единъ положителенъ начинъ чрѣзъ общинско свидѣтелство, че продаденото на едро спиртно питие е именно отъ онова, което лозаритѣ сж изработили отъ своитѣ, а не отъ чужди лоза; слѣдователно, оплакването на касатора Петъръ Ив. Кандилафовъ, че Старозагорскиятъ окр. сждъ е нарушилъ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото го е призналъ за виновенъ, когато той, като лозарь, е ималъ право да продава на едро безъ патентъ свое собствено произведение, е основателно.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ, **опрѣдѣлява**: присждата на Старозагорския окр. сждъ № 316, отъ 14 юлий 1903 год., защото е нарушена забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане отъ другъ съставъ, да се изпрати въ сжщия окр. сждъ.

№ *17 — (91) — 13 февруарий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на тридесеть и първи януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринovъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 603, по описа за 1903 год., на Георги и Василъ Маринчеви, отъ гр. Бургазъ, оправданъ отъ Бургазкия окржженъ сждъ по обвинението имъ въ безпатентно прѣваряване спиртни пития.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Бургазкиятъ окржженъ сждъ съ присжда № 374, отъ 16 юний 1903 год., отмѣнилъ постановлението на Бургазкия окр. управитель подъ № 129, отъ 7 май 1902 год. и оправдалъ братя Георги и Василъ Маринчеви, отъ гр. Бургазъ, като неви-

новни по обвинението имъ въ безпатентно прѣваряване спиртни пития отъ джибри. Въ касационната жалба срѣщу сѫщата присѫда, Бургазскиятъ окр. управитель се оплаква, че сѫдътъ съ оправданието на обвиняемитѣ е нарушилъ първата забѣлѣжка къмъ чл. 38 отъ Закона за акциза върху питиетата, който освобождавалъ казанитѣ за прѣваряване само пръщинитѣ на лозаритѣ, а не и пръщинитѣ на кръчмаритѣ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе врѣдъ видъ: отъ съобразителната часть въ присѫдата на Бургазкия окръженъ сѫдъ по това дѣло се вижда, че сѫщиятъ сѫдъ признава обвиняемитѣ за притежатели на лоза, отъ които добиватъ грозде и че на собственицитѣ на лоза се позволявало отъ закона да прѣваряватъ спиртни пития отъ собственитѣ си джибри, разбира се, добити отъ тѣхнитѣ лоза. Съ това си дѣйствие Бургазскиятъ окр. сѫдъ не е допусналъ нарушение на забѣлѣжка първа къмъ чл. 38 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото въ сѫщата забѣлѣжка изрично се казва, че домашнитѣ казани, собствени или наети отъ други лица, които служатъ за прѣваряване пръщинитѣ на лозаритѣ, освобождатъ се отъ патентенъ налогъ, а отъ това слѣдва, че лозаритѣ за прѣваряване собственитѣ си лозарски произведения въ спиртни пития, не плащатъ патентовъ сборъ, макаръ тѣ и да иматъ питиепродавници, тъй като сѫщата забѣлѣжка къмъ чл. 38 отъ Закона за акциза върху питиетата не прави разлика между лозаритѣ не кръчмари и лозаритѣ кръчмари. Отъ казаното слѣдва, че оплакването на Бургазския окръженъ управитель, за нарушение забѣлѣжката къмъ чл. 38 отъ Закона за акциза върху питиетата, понеже тя освобождавала отъ патентовъ сборъ казанитѣ за прѣваряване пръщинитѣ само на лозаритѣ, а не и пръщинитѣ на лозаритѣ кръчмари, е неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Бургазския окр. управитель, срѣщу присѫдата на Бургазския окр. сѫдъ подъ № 374, отъ 16 юний 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *18 — (117) — 23 февруарий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на девети февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 902, по описа за 1904 год., на Мехмедъ Али Наимовъ, отъ с. Емирлеръ, Силистренско, осѫденъ отъ Силистренския окр. сѫдъ на 3 години и 4 мѣсеци строенъ тъмниченъ затворъ, за насилствено обезчестяване дѣвицата Зекия Исмаилова, отъ сѫщото село.* — Въ сѫдебното заседание обвиняемия — касаторъ Мехмедъ Али Наимовъ не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Силистренскиятъ окръженъ сѫдъ съ окончателна присѫда № 355, отъ 5 октомврий 1904 год., постановилъ така: „признава подсѫдимия Мехмедъ Али Наимовъ, отъ с. Емирлеръ, 17-годишенъ, турчинъ, мохамеданецъ, неженен, неграмотенъ, неосѫж-

данъ, за виновенъ въ това, че на 25 юний 1904 год., въ землището на селото си, мѣстностьта „Арабалж-Кулакъ", е заловилъ дѣвицата Зекия Исмаилова, 12-годишна и като употрѣбилъ насилие надъ личностьта ѝ, я обезчестилъ безъ нейно съгласие; вслѣдствие на което го осжжда да издържи 3 години и 4 мѣсеци строгъ тъмниченъ затворъ по силата на чл. чл. 220 п. п. 1. 2 и 4 и 58 п. 3 отъ Наказателния законъ. Осжжда сжщия да заплати на Исмаилъ Мехмедовъ, отъ с. Емирлеръ, 200 лева гражданско обезщетение, а на хазната станалитѣ по дѣлото въ размѣръ на 34 лева разноски". — Въ касационната си жалба подсждимиятъ Мехмедъ Али Наимовъ се оплаква: 1) че Силистренскиятъ окр. сждъ отказалъ да повика и разпита лѣкарь относително възрастьта му, отъ който щѣло да се установи, че при извършване прѣстжплението той не билъ навършилъ 17-годишна възрасть, а слѣдователно неправилно е приложилъ къмъ него чл. 58 т. 3, а трѣбвало да се приспособи чл. 57 т. 2 отъ Наказателния законъ; 2) че сждътъ трѣбвало да направи потрѣбното съгласно чл. 395 отъ Углавното сждопроизводство, понеже било знайно, че метрическитѣ книги въ общинитѣ не били вѣрни, и 3) че сждътъ нарушилъ чл. 358 отъ Углавното сждопроизводство, защото това дѣло по характера си трѣбвало да се разгледа не публично, а при закрити врата, вслѣдствие на което потърпѣвшата се стѣснявала да признае, че прѣстжплението е извършено съ нейно съгласие.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) отъ съображенията въ присждата на Силистренския окр. сждъ по това дѣло се вижда, че сжщиятъ сждъ, за опрѣдѣляне възрастьта на касатора Мехмедъ Али Наимовъ, се основалъ върху данни извлѣчени отъ метрическитѣ книги, които сж водени въ родната му селска община, а справкитѣ изъ метрическитѣ книги, съгласно чл. 216 отъ Закона за углавното сждопроизводство, сж законни доказателства за опрѣдѣляне възрастьта на българскитѣ граждани, та дори и когато тѣ сж обвиняеми по углавни дѣла, а при наличностьта на такива метрически справки за възрастьта, както се разбира отъ прѣдписанието на послѣдния законъ, нѣма законно основание да се допуща експертъ—лѣкарь за изслѣдване възрастьта на обвиняемото лице. Отъ това слѣдва, че първото касаторово оплакване за нарушение чл. чл. 58 т. 3 и 57 т. 2 отъ Наказателния законъ, понеже Силистренскиятъ окр. сждъ отказалъ да призове лѣкарь за опрѣдѣляване възрастьта му, е неоснователно; 2) щомъ справкитѣ отъ метрически книги, които се водятъ въ общинитѣ относително ражданията, сж достовѣрни доказателства, прѣдвидени въ чл. 216 отъ Углавното сждопроизводство, относително възрастьта на обвиняемитѣ лица, както се каза по-горѣ, то и второто касаторово оплакване за нарушение чл. 395 отъ Углавното сждопроизводство е неоснователно, понеже при наличностьта на такива метрически справки за възрастьта никакъ не слѣдва отъ прѣдписанието на сжщия чл. 395 отъ Углавното сждопроизводство, че може по едното просто заявление на обвиняемия да се назначава експертъ—лѣкарь за опрѣдѣляне възрастьта му, и 3) въ сждебния протоколъ на Силистренския окр. сждъ изрично е записано постановлението на сжщия сждъ:

„настоящето дѣло да се разгледа при закрити врата“ и публиката напуснала заседанието. Отъ това става ясно, че третото касаторово оплакване за нарушение чл. 358 отъ Углавното сждопроизводство, понеже дѣлото е било разгледано публично, когато е трѣбвало да се разгледа при закрити врата, е фактически невѣрно и неоснователно.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Мехмедъ Али Наимовъ, срѣщу присждата на Силистренския окр. сждъ подъ № 355, отъ 5 октомврий 1904 год.. съ силата на чл. 569 отъ Углавното сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 19 — (121) — 23 февруарий 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на девети февруарий хилядо деветстотинъ и пета година въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Георги Каракулаковъ *углавно дѣло № 523, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Никола х. Ангеловъ, отъ с. Сестримо, Татарпазарджишко, срѣщу присждата на Татарпазарджишкия окр. сждъ, отъ 29 априлъ 1904 год., № 317.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: съ актъ, съставенъ отъ надлежнитѣ чиновници на 25. априлъ 1903 год. е било констатирано, че Никола х. Ангеловъ, отъ с. Сестримо, е отсѣкалъ безъ разрѣшение 50 зелени трупа елхови, въ дължина 4 метра и 24 см. въ диаметъръ. — Възъ основание на този актъ Пловдивскиятъ окр. управитель, съ постановлението си отъ 23 май 1903 год.. подъ № 381, осждилъ Никола х. Ангеловъ да заплати въ полза на държавното съкровище 300 лева глоба и въ полза на Сестримската община 35 лева и 24 ст., стойностьта на причинената чрѣзъ нарушението врѣда. Вслѣдствие на апелативната жалба на осждения, Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ е завелъ възивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 29 априлъ 1904 год., когато е издалъ присждата си подъ № 317, съ която е потвърдилъ напълно постановлението на Пловдивския окр. управитель отъ 23 май 1903 год., № 381. — Срѣщу тая присжда осжденията Никола х. Ангеловъ е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква, че Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сждопроизводство и чл. 37 отъ Закона за горитѣ, защото неправилно е подвелъ извършеното отъ касатора прѣстѫпно дѣяние, ако такова има, подъ чл. 58, а е трѣбвало да го подведе подъ разпорежданието на чл. 49 отъ Закона за горитѣ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присжда се вижда, че Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ, слѣдъ като е обсждилъ прѣдставенитѣ по дѣлото доказателства, намѣрилъ е, че слѣдва да се потвърди издаденото отъ Пловдивския окр. управитель постановление подъ № 381, отъ 23 май 1903 година. Отъ това постановление и отъ обжалваната при-

сѫда явствува, че подсѫдимиятъ — респективно касаторътъ Никола х. Ангеловъ, е билъ признатъ за виновенъ въ това, че той билъ *отсѣкалъ* безъ разрѣшение 50 елхови трупа отъ общинската гора на с. Сестримо, вслѣдствие на което и по силата на чл. 58 отъ Закона за горитѣ, сѫщиятъ подсѫдимъ е билъ осѫденъ да заплати въ полза на държавното съкровище 300 лева глоба и въ полза на Сестримската селска община 35 лева и 24 стотинки. За да може извѣстно лице да се осѫди по чл. 58 отъ Закона за горитѣ, необходимо нуждно е сѫдътъ по сѫщество да констатира, че това лице е *употрѣбявало* въ бичкийница или въ друга фабрика съ парни машини отсѣченитѣ дървета, а пъкъ по настоящето дѣло подобно нѣщо Татарпазарджишкиятъ окр. сѫдъ, като не е констатиралъ и при все това пакъ е приложилъ къмъ извършеното отъ касатора дѣяние чл. 58 отъ Закона за горитѣ, допусналъ е сѫществено нарушение на тоя послѣденъ членъ отъ Закона за горитѣ, което е толкова важно и сѫществено, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ отъ 29 априлъ 1904 г., № 317, защото е нарушенъ чл. 58 отъ Закона за горитѣ, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *20 — (130) — 25 февруарий 1905 год.* Въ името не Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на единадесети февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 936, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Ройна Станева, отъ с. Табачка, и Димитъръ Савовъ, отъ гр. Русе, срѣщу присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ, отъ 27 октомврий 1904 год., № 801.* — Въ сѫдебното заседание се яви касаторътъ Димитъръ Савовъ, заедно съ защитницитѣ си адвокатитѣ А. Малиновъ и Т. Теодоровъ, а касаторката Райна Станева, както и потърпѣвшата Ана Ковачева отсѫтствуваха

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ обвинителенъ актъ отъ 26 февруарий 1903 год., прокурорскиятъ надзоръ при Русенския окр. сѫдъ е прѣдалъ на сѫдъ по чл. 220 п. п. 3 и 4 отъ Наказателния законъ, Димитъръ Савовъ, отъ гр. Русе, за това, че той на 6 февруарий 1903 год. въ кѫщата на Райна Станева, слѣдъ като я уневѣстилъ съ бира Ана Николова, отъ гр. Елена, а живуща въ гр. Русе, която по него врѣме е била на 14-годишна възрасть, изнасилилъ я; а по чл. 228 п. 1 отъ сѫщия законъ Райна Станева и Петъръ Н. Шопа, отъ сѫщия градъ, за това, че тѣ сѫ свели Ана Николова къмъ съвокупление съ Димитъръ Савовъ. По този обвинителенъ актъ, Русенскиятъ окр. сѫдъ е завелъ углавно дѣло № 394/903 година. По дѣлото Никола Ю. Доковъ е прѣдявилъ граждански искъ въ размѣръ на 10.000 лева обѣщетение за изнасилването на дъщеря му Ана Николова. Русенскиятъ окр. сѫдъ е разгледалъ дѣлото при участие на сѫдебни заседатели на 7 юний

1903 година. Въ това си съдебно заседание окръжният съдъ е издалъ присъда подъ № 456 съ този диспозитивъ: 1) признава подсъдимия Димитъръ Савовъ, отъ гр. Русе, 45-годишенъ, българинъ, православенъ, женень, грамотенъ, неосъжданъ, търговецъ, за виновенъ въ това, че на 6 февруарий 1903 год., въ дома на Райна Станева въ гр. Русе, се е съвокупилъ съ 14-годишната дѣвица Ана Николова Ковачева, отъ гр. Елена, живуща въ гр. Русе, безъ послѣдната да е разбирала значението на този актъ; поради което и съгласно чл. 218 п. 2 отъ Наказателния законъ го осъжда да издържи едногодишенъ строгъ тъмниченъ затворъ; 2) признава същия подсъдимъ за невиновенъ въ това, че се е съвокупилъ съ същата Ана Николова Ковачева, като прѣдварително я е уневѣстилъ; поради което го оправдава по това му обвинение; 3) признава подсъдимитѣ Райна Станева, отъ с. Табачка, живуща въ гр. Русе, 20-годишна, българка, православна, неженена, неосъждана, неграмотна, домакиня и Петъръ Н. Шопа, отъ гр. Русе, 45-годишенъ, българинъ, православенъ, грамотенъ, женень, самсарь, за виновни въ това, че съ свели въ съвокупление 14-годишната Ана Н. Ковачева съ Димитъръ Савовъ въ къщата на първата, поради което и съгласно чл. 228 п. 1 ал. послѣдна отъ Наказателния законъ, осъжда Петъръ Н. Шоповъ да издържи тримѣсеченъ тъмниченъ затворъ, съ зачитане прѣдварителния му арестъ отъ 11 февруарий 1903 год., а Райна Савова, съгласно същия членъ, комбиниранъ съ чл. 58 п. 3 отъ същия законъ, осъжда да издържи два мѣсеченъ тъмниченъ затворъ; 4) осъжда Димитъръ Савовъ да заплати на бащата на потърпѣвшата Ана. Никола Юрд. Доковъ, отъ гр. Елена, граждански искъ въ размѣръ на 600 лева. и 5) осъжда и тримата подсъдими солидарно да заплатятъ на хазната станалитѣ по дѣлото разноски въ размѣръ на 36 лева. Вслѣдствие на апелативнитѣ жалби на осъдения Димитъръ Савовъ и на гражданския ищецъ, както и на апелационния протестъ на прокурора при Русенския окр. съдъ, Русенскиятъ апелативенъ съдъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 13 октомврий 1904 год., когато е издалъ присъдата си подъ № 801, диспозитивътъ на която гласи: 1) „потвърдява присъдата на Русенския окр. съдъ отъ 28 юний 1903 год., № 456, по отношение на подсъдимия Димитъръ Савовъ; 2) измѣнява присъдата по отношение подсъдимитѣ Райна Станева и Петъръ Н. Шопа, като ги осъжда по на една година тъмниченъ затворъ; 3) измѣнява същата присъда по отношение на гражданския искъ, като осъжда Димитъръ Савовъ да заплати на Никола Юрд. Доковъ, отъ гр. Елена, като настойникъ на дъщеря си Ана Николова, 2000 лева обезщетение, и 4) осъжда подсъдимитѣ Димитъръ Савовъ, Петъръ Н. Шопа и Райна Станева да заплатятъ солидарно на хазната станалитѣ по дѣлото разноски въ размѣръ на 83 лева". — Срѣщу тая присъда съ подали касационни жалби Димитъръ Савовъ и Райна Станева. Защитницитѣ на касатора Димитъръ Савовъ заявиха устно прѣдъ Върховния касационенъ съдъ слѣдующитѣ оплаквания: 1) че Русенскиятъ апелативенъ съдъ е нарушилъ чл. 486 отъ Углавното съдопроизводство, защото неправилно го е осъдилъ за прѣстъпление, прѣдвидено въ чл. 218 т. 2 отъ Наказателния законъ, безъ да е конста-

тиралъ въ въпросния си листъ елементитѣ на това прѣстжпление, а именно, че потърпѣвшата не е разбирала „свойството“ и „значението“ на дѣянието; 2) че сжщиятъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 460 буква *а* и 486 отъ Углавното сждопроизводство, защото не е отцѣнилъ показанията на потърпѣвшата, дадени на прѣдварителното дирене и четени прѣдъ окржжния сждъ, които опровергаватъ показанията ѝ, дадени въ сждебното заседание при разглеждане на дѣлото; 3) че сжщиятъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 467 и 470 отъ Углавното сждопроизводство, защото неправилно и въпрѣки закона е осждилъ подсждимия да заплати 2000 лева обезщетение за морални врѣди отъ съвкуплението, и 4) че сжщиятъ сждъ е нарушилъ чл. 81 отъ Наказателния законъ, защото неправилно е разгледалъ това дѣло, когато е трѣбвало да го прѣкрати, понеже отъ законнитѣ прѣдставители на потърпѣвшата, като малолѣтна, нѣма подадена тжжба за прѣслѣдване по това частно прѣстжпление, по което е осжденъ касаторътъ, а тя, като малолѣтна, не е имала право да се тжжи. А касаторката Райна Станева въ своята си писмена касационна жалба се оплаква, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ закона, защото щомъ съ опрѣдѣлението си подъ № 682, отъ 15 юлий 1904 год. е счелъ присждата на Русенския окр. сждъ отъ 28 юний 1903 год., № 456, за влѣзла въ законна сила по отношение касаторката, вслѣдствие на оттеглюване апелативната жалба отъ страна на послѣдната и наказанието по сжщата присжда е било излежано отъ касаторката, тогава подаденият отъ прокурора при Русенския окр. сждъ апелационенъ протестъ срѣщу сжщата присжда на окржжния сждъ е трѣбвало да се счита за сюспендиранъ и апелативниятъ сждъ не е могалъ да налага на касаторката по-голѣмо наказание.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на защитницитѣ на касатора Димитъръ Савовъ и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: първиятъ въпросъ отъ въпросния си листъ, Русенскиятъ апелативенъ сждъ е формулиралъ така: „доказано ли е, че подсждимиятъ Димитъръ Савовъ, отъ гр. Русе, 45-годишенъ, българинъ, православенъ, жененъ, че на 6 февруарий 1900 год. въ кжщата на Райна Станева, отъ сжщия градъ, се е съвкупилъ съ Ана Николова, отъ гр. Елена, а по него врѣме, живуща въ гр. Русе?“ — Да, доказано е.“ Вториятъ въпросъ има това съдържание: „доказано ли е, че Ана Николова по него врѣме не е била навършила 16-годишна възрасть, а е била на 15 години и 6 мѣсеци?“ — Да, доказано е“. А третиятъ въпросъ отъ сжщия въпросенъ листъ гласи така: „доказано ли е, че Ана Николова по него врѣме не е разбирала свойството на съвкуплението?“ — „Да, доказано“. Четвъртиятъ въпросъ гласи така: „виновенъ ли е той за това си дѣяние?“ — „Да, виновенъ“. Най-послѣ, седмиятъ въпросъ е формулиранъ така: „какво наказание да му се наложи?“ — „По чл. 218 п. 2 отъ Наказателния законъ да се потвърди първостепенното по отношение този подсждимъ“. Отъ седмия въпросъ на въпросния листъ се вижда, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ е подвелъ извършеното отъ подсждимия дѣяние подъ нормата на чл. 218 т. 2 отъ Наказателния законъ, въ който членъ се прѣдвижда случая на

съвокупление съ едно момиче отъ 13—16 годишна възрасть, дори и съ неговото съгласие, но безъ да *разбира то свойството и значението на самото дѣло*. За конституиране елементитѣ на това прѣстжпление, сждътъ по сжщество въ въпросния си листъ трѣбва да постави въпросъ въ смисъль, доказва ли се, че потърпѣвшата Ана Николова въ врѣме на съвокуплението ѝ съ подсждимия Димитъръ Савовъ тя не е разбирала *свойството* и *значението* на това съвокупление. Русенскиятъ апелативенъ сждъ въ третия въпросъ на въпросния си листъ е изпусналъ да упомене думата „и значението," а е казалъ само: „доказано ли е, че Ана Николова по него врѣме не е разбирала *свойството* на съвокуплението", съ което е допусналъ сжществено нарушение на чл. 458 отъ Углавното сждопроизводство, понеже тая дума съставлява единъ отъ сжществените елементи на прѣстжпното дѣяние, въ извършване на което е билъ признатъ за виновенъ подсждимиятъ Димитъръ Савовъ, а това нарушение е до толкова важно, щото лишава постановената присжда отъ силата ѝ на законно издаденъ сждебенъ актъ; 2) отъ протокола на Русенския окр. сждъ отъ 7 юний, се вижда, че сж били прочетени показанията на потърпѣвшата, дадени на прѣдварителното дирене; обаче, отъ обжалваната присжда се вижда, че не сж били обсждени и оцѣнени обстоятелствено тия показания на потърпѣвшата, а Русенскиятъ апелативенъ сждъ се е задоволилъ да упомене само фразата „че било възможно потърпѣвшата на прѣдварителното слѣдствие да е казвала, че тя е искала 200 лева, за да я обезчести...". Не само че е било възможно, както твърди Русенскиятъ апелативенъ сждъ въ присждата си, „че потърпѣвшата е казвала, че тя е искала 200 лева да я обезчестятъ", но тая сжщата потърпѣвша въ *дѣйствителность* е дала дълги и обширни показания при прѣдварителното дирене, които, като прочетени въ сждебното заседание, е трѣбвало сждътъ по сжщество обстоятелствено да обсжди и оцѣни, което Русенскиятъ апелативенъ сждъ, като е пропусналъ да направи, допусналъ е сжществено нарушение на чл чл. 460 буква *а* и 486 отъ Углавното сждопроизводство; 3) отъ съобразителната часть на обжалваната присжда се вижда, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ е опрѣдѣлилъ на потърпѣвшата едно възнаграждение отъ 2000 лева за причиненитѣ ѝ отъ подсждимия Димитъръ Савовъ морални врѣди, състоящи се въ това, „че той я билъ лишилъ отъ моминство и съ това я билъ поставилъ въ положение много трудно да се омжжи, а споредъ съврѣменното положение на жената, бракътъ се явявалъ необходимъ за послѣднята за нейното сжществуване и развитие". Тъй като Върховниятъ касационенъ сждъ съ цѣлъ редъ рѣшения (№ 432/1899 год. и № 36, отъ 28 януарий 1905 год.) е призналлъ, че нашитѣ граждански и углавни закони не прѣдвиждатъ случаитѣ, когато да се плащатъ парични или имотни обезщетения отъ единъ подсждимъ за причиненитѣ отъ него *морални* врѣди отъ характера и естеството на тия, за които Русенскиятъ апелативенъ сждъ е опрѣдѣлилъ на Ана Николова 2000 лева обезщетение въ обжалваната си присжда, заради туй сжщиятъ сждъ като е опрѣдѣлилъ на казаната Ана Николова горнитѣ 2000 лева обезщетение за морални врѣди, допусналъ е сжществено нарушение на чл. чл. 467 и 470 отъ Углавното сждопроизводство; 4) отъ обвинителния актъ отъ

26 февруарий 1903 год. явствува, че подсѫдимиятъ Димитъръ Савовъ е билъ даденъ подъ сѫдъ за прѣстѫпление, което се прѣслѣдва по публиченъ редъ и което се наказва по чл. 220 т. т. 3 и 4 отъ Наказателния законъ. Ако впослѣдствие въ течението на процеса по една или друга причини подсѫдимиятъ се признае за виновенъ въ извършване на едно прѣстѫпление, което се прѣслѣдва по частенъ редъ, тогава не може да се изисква подаване на тѫжба отъ потърпѣвшия или отъ упълномощеното отъ него лице, ако потърпѣвшиятъ е малолѣтенъ или душевноболенъ, защото чл. 81 отъ Наказателния законъ визира само онія случаи, когато прѣстѫплението си е отъ частенъ редъ отъ самото начало, а не и онія по прѣстѫпления, които сѫ били възбудени първоначално служебно и впослѣдствие сѫ се прѣвърнали на такива отъ частенъ редъ. Прѣдъ видъ на горѣизложеното, неосновательно се явява оплакването на касатора Димитъръ Савовъ за нарушение чл. 81 отъ Наказателния законъ, и 5) неосновательно е така сѫщо и оплакването на касаторката Райна Станева, състоящо се въ това, че Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ не е могалъ да й наложи по-голѣмо наказание отъ това, което й било наложено отъ Русенския окр. сѫдъ съ присѫда № 456, отъ 28 юний 1903 год., понеже тая присѫда по отношение ней била влѣзла въ законна сила, защото противъ тая присѫда на Русенския окр. сѫдъ е имало подаденъ апелационенъ протестъ отъ прокурора при Русенския окр. сѫдъ, съ който е било искано и увеличението на наказанието на подсѫдимата Райна Станева, въ какъвто случай Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е билъ въ правото си да увеличи наказанието на реченатa Райна Станева, а присѫдата на Русенския окр. сѫдъ не е могла да се счита за влѣзала въ законна сила, щомъ е билъ подаденъ апелационенъ протестъ срѣщу сѫщата присѫда.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: 1) присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 27 октомврий 1904 год., № 801, защото сѫ нарушени чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 218 т. 2 отъ Наказателния законъ, чл. чл. 460 буква *а*, 470 и 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, съ силата на чл. 569 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни само относително подсѫдимия Д. Савовъ и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ, и 2) касационната жалба на Райна Станева, срѣщу присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 27 октомврий 1904 год., № 801, съ силата на чл. 569 отъ Закона за Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *21 — (135) — 2 мартъ 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на шестнадесети февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринoвъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 662, по описа за 1903 год., на Димо Нейчовъ, отъ с. Кюсе, Поповска околия, осѫденъ отъ Шуменския окржженъ сѫдъ на глоба, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Шуменскиятъ окр. сждъ съ присжда № 627, отъ 30 септемврий 1903 год., потвърдилъ постановлението на Шуменския окр. управитель подъ № 375, отъ 8 августъ 1902 год., съ което е осжденъ Димо Нейчовъ, отъ с. Кьосе, Поповска околия, на глоба 200 лева и да заплати 30 лева патентна стойность за безпатентно продаване спиртни пития на дребно. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда обвиняемиятъ Д. Нейчовъ се оплаква, че сждътъ нарушилъ чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото не оцѣнилъ прѣдставенитѣ отъ него единъ договоръ, фактура и свидѣтелскитѣ показания на Грудковъ и Малчевъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, който заяви, че сждътъ е нарушилъ чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата и чл. 60 отъ Наказателния законъ, както и и чл. 97 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото е наложилъ на обвиняемия максималната глоба 200 лева, безъ да е констатиралъ въ присждата си увеличивающи вината му обстоятелства, взе прѣдъ видъ: 1) отъ съобразителната часть въ присждата на Шуменския окр. сждъ се вижда, че сжщиятъ сждъ е обсждилъ и отцѣнилъ само посоченитѣ въ касаторовата жалба фактура и свидѣтелски показания, а прѣдставениятъ отъ него писменъ договоръ игнориралъ, като несжществующъ по дѣлото. Съ това необсждане на договора, Шуменскиятъ окр. сждъ е постжпилъ въпрѣки чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, който прѣдписва да се рѣшава въпроса за виновността на обвиняемото лице възъ основание на скупното обсждане на всичкитѣ прѣдставени и провѣрени по дѣлото данни и доказателства и слѣдователно е нарушилъ прѣдписанието на чл. 97 отъ Углавното мирово сждопроизводство, който заповѣдва да се съобразява въ присждата обвинението съ доказателствата по дѣлото. и 2) Шуменскиятъ окр. сждъ съ потвърдяване постановлението на Шуменския окр. управитель е осждилъ обвиняемия Д. Нейчовъ на глоба 200 лева, което съставя максималната глоба, прѣдвидена въ чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата, за безпатентното продаване на дребно спиртни пития, безъ обаче да е констатиралъ въ присждата си, съгласно чл. 97 отъ Углавното мирово сждопроизводство и чл. 60 отъ Наказателния законъ, необходимитѣ за прилагане максималното наказание увеличивающи вината на обвиняемия обстоятелства, а чрѣзъ това назначаване максималната глоба, безъ констатиране увеличивающи вината обстоятелства. Шуменскиятъ окр. сждъ е допусналъ нарушение на чл. 97 отъ Углавното мирово сждопроизводство, въ свързка съ чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата и чл. 60 отъ Наказателния законъ. Слѣдователно, заявлението на прокурора по този прѣдметъ е основателно.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присждата на Шуменския окр. сждъ подъ № 627, отъ 30 септемврий 1903 год., защото сж нарушени чл. 97 отъ Углавното мирово сждопроизводство, въ свързка съ чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата и чл. 60 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сжщия окр. сждъ.

№ 22 — (143) — 7 *мартъ* 1905 *година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на осемнадесети февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 670, по описа за 1903 год., на Иванъ Кръстевъ, отъ гр. Русе, осѫденъ отъ Русенския окр. сѫдъ на глоба, за безпатентно продаване спиртни пития на едро.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Русенскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 612, отъ 24 септемврий 1903 год., потвърдилъ постановлението на Русенския акцизенъ надзиратель подъ № 85, отъ 23 януарий 1903 год., съ което е осѫденъ Иванъ К. Кръстевъ, отъ гр. Русе, да заплати на хазната всичко 450 лева глоба и патентна стойность за безпатентно продаване на едро спиртни пития. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда обвиняемиятъ Ив. К. Кръстевъ се оплаква: 1) че Русенскиятъ окр. сѫдъ нарушилъ чл. 84 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 250 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото отказалъ да отложи дѣлото и да се призоватъ за разпитване неявившитѣ се свидѣтели и особено свидѣтеля Цани Козлевъ, отъ които щѣло да се установи, че той не е продавалъ вино повече отъ 15 литри изведнажъ и въ една ржка, както изисква чл. 46 отъ Закона за акциза върху питиетата; 2) че сѫдътъ е нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото не е основалъ присѫдата си върху разкрититѣ данни по дѣлото и неправилно вади заключение отъ показанията на свидѣтеля Ив. Николовъ и Георги Петровъ, че се е сговорилъ съ купувачитѣ да имъ продаде виното на едро, когато това не било доказано, и 3) че сѫдътъ е нарушилъ и неправилно приложилъ чл. 46 отъ Закона за акциза върху питиетата, къмъ дѣянието му, което се състои въ това, че той е продалъ четири пѫти по 10 кила вино и си получилъ отдѣлно стойностьта за всѣка продажба, което съставяло продажба на дребно, а не на едро, макаръ купувачътъ слѣдъ отнисането му да си го наливалъ въ единъ батлакъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) отъ сѫдебния протоколъ на Русенския окр. сѫдъ, държанъ на 19 септемврий 1903 год., се вижда, че сѫщиятъ сѫдъ отказалъ да отложи разглеждането на дѣлото за призоваване на неявившитѣ се свидѣтели, а въ това число и свидѣтеля Цони Козлевъ, понеже тѣ сѫ били искани за установяване на сѫщитѣ обстоятелства, за които обстоятелства сѫ били призовани въ сѫда и други явивши се въ сѫда свидѣтели, а съ това си дѣйствие сѫдътъ не е нарушилъ посоченитѣ отъ касатора чл. 84 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 250 отъ Углавното сѫдопроизводство, понеже чл. 316 отъ сѫщото сѫдопроизводство дава право на сѫда по сѫщество да призова само нѣколко отъ всичкитѣ искани свидѣтели, щомъ послѣднитѣ сѫ искани да даватъ показания по едни и сѫщи обстоятелства, както е намѣрилъ Русенскиятъ окр. сѫдъ по това дѣло. Слѣдователно, първото касаторово оплакване по този прѣдметъ е не-

основателно; 2) отъ съобразителната часть въ присѫдата на Русенския окр. сѫдъ по това дѣло се вижда, че тя е основана върху даннитѣ и доказателствата, които сѫ провѣрени и разкрити по дѣлото, а отцѣняването значението и силата на даннитѣ и доказателствата по углави дѣла, а въ това число и на свидѣтелскитѣ показания, се извършва, съгласно чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, окончателно отъ сѫда по сѫщество, какъвто е по това дѣло Русенскиятъ окр. сѫдъ и такава една отцѣнка не подлежи на касационна провѣрка, понеже Върховниятъ касационенъ сѫдъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата, не разглежда дѣлата по сѫщество. Отъ това слѣдва, че второто касаторово оплакване за нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, понеже сѫдътъ не основалъ присѫдата върху даннитѣ по дѣлото и неправилно отцѣнилъ показанията на свидѣтелитѣ Ив. Николовъ и Г. Петковъ, е неоснователно, и 3) съ присѫдата си Русенскиятъ окр. сѫдъ е призналъ за доказано, че обвиняемиятъ е продалъ на единъ пѫть виното отъ 40 кила, а таково продаване на единъ пѫть, което съставя продажба на веднажъ и на едно лице повече отъ 15 кила вино, съставя, съгласно чл. 46 отъ Закона за акциза върху питиетата, продажба на едро, а не на дребно, както неправилно поддържа касаторътъ въ третото си оплакване.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Иванъ Кръстевъ, срѣщу присѫдата на Русенския окр. сѫдъ подъ № 612, отъ 24 септемврий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *23* — (*151*) — *7 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Н. Хр Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Н. Лафчиевъ слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 226, по описа за 1903 год., на Ламбо Арнаудовъ, отъ гр. Варна, осѫденъ отъ Варненския окр. сѫдъ на единъ день тъмиченъ затворъ, за нанисане лека тѣлесна повръда на Георги Ивановъ отъ сѫщия градъ.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата по дѣлото сѫ: Варненскиятъ окр. сѫдъ съ присѫдата № 121, отъ 31 януарий 1903 год., постановилъ така: „измѣнява присѫдата на II Варненски мирови сѫдия отъ 28 октомврий 1902 год., № 26 така: признава Ламбо В. Арнаудовъ, 52-годишенъ, бакалинъ и Петъръ Маноловъ на 30 години и двамата отъ Варна, българи, православни, женени, грамотни, неосѫждани, за виновни въ това, че прѣзъ май 1902 год. сѫ причинили лека тѣлесна повръда на Георги Ивановъ, отъ Варна, като сѫ го били и повалили на земята, вслѣдствие на което, по силата на чл. 265 отъ Наказателния законъ, ги осѫжда по на 24 часа тъмиченъ затворъ. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда на Варненския окр. сѫдъ обвиняемиятъ Ламбо Арнаудовъ се оплаква: 1) че Варненскиятъ окр. сѫдъ нару-

шилъ чл. чл. 317 и 350 отъ Углавното сждопроизводство, защото не допускалъ да се разпита доведениятъ свидѣтель, който щѣлъ да установи важни обстоятелства, и 2) че сждътъ нарушилъ чл. 449 отъ Углавното сждопроизводство, защото приелъ показанията на свидѣтеля Нико Томовъ, а игнорираль показанията на другитѣ двама свидѣтели, като игнорираль принципа, че противорѣчието въ свидѣтелскитѣ показания се приема въ полза на обвиняемия.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокорора, взе прѣдъ видъ: 1) първото оплакване на касатора за нарушение на чл. чл. 317 и 350 отъ Углавното сждопроизводство е неоснователно, защото Варненскиятъ окр. сждъ съ особено опрѣдѣление е призналь, че показанията на доведения отъ касатора въ сжда свидѣтель се отнасятъ до обстоятелства, които нѣмали значение по дѣлото, а щомъ сждътъ е призналь, че показанията му нѣматъ не само сжществено, но и никакво значение за дѣлото, то, съгласно чл. 123 отъ Углавното мирово сждопроизводство, Варненскиятъ окр. сждъ не е билъ длъженъ да разпитва сжщия свидѣтель върху обстоятелствата, които не се отнасятъ до сжществото на прѣстжпното дѣяние; 2) отъ съобразителната часть въ присждата на Варненския окр. сждъ се вижда, че сжщиятъ сждъ при рѣшаването на дѣлото, е обсждилъ показанията не само на свидѣтеля Ник. Томовъ, но и показанията на другитѣ разпитани по дѣлото свидѣтели, а пъкъ въпросътъ за отцѣняването силата и значението на свидѣтелскитѣ показания по углавни дѣла, били тѣ противорѣчиви или не, се рѣшава съгласно чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, окончателно отъ сжда по сжщество и не подлежи на провѣрка отъ Върховния касационенъ сждъ, понеже послѣдниятъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, не разглежда дѣлата по сжщество; слѣдователно и второто касаторово оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. 449 отъ Углавното сждопроизводство, е неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Ламбо Арнаудовъ, срѣщу присждата на Варненския окр. сждъ подъ № 121, отъ 31 януарий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *24 — (152) — 7 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Н. Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 527, по описа за 1904 год., на Димитъръ Катранковъ, отъ с. Сестримо, Татарпазарджишка околия, осждень отъ Татарпазарджишкия окр. сждъ на глоба, за нарушение Закона за горитѣ.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: съ присжда № 298, отъ 28 априлъ 1904 год., Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ потвърдилъ постановлението на Пловдивския окржженъ управитель подъ № 134, отъ 28 февруарий

1903 год., съ което е осѫденъ Димитъръ Катранковъ, отъ село Сестримо, да заплати глоба 400 лева и въ полза на Сестримската община 100 лева и 80 ст. обезщетение за отсичане и употрѣбяване на бичкийницата си 105 дървета отъ гората на сѫщата община. Срѣщу сѫщата присѫда е подалъ касационна жалба обвиняемиятъ Димитъръ Катранковъ, който се оплаква за нарушение чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 61 отъ Закона за горитѣ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, който заяви, че окрѫжниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, чл. 58 отъ Закона за горитѣ и чл. 60 отъ Наказателния законъ, защото е опрѣдѣлилъ на обвиняемия глоба въ размѣръ почти максималенъ, безъ да е констатиралъ въ мотивитѣ на присѫдата увеличивающи вината на обвиняемия обстоятелства, взе прѣдъ видъ: обвиняемиятъ Д. Катранковъ е осѫденъ съ постановлението на Пловдивския окр. управитель и съ присѫдата на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ на глоба 400 лева, възъ основание чл. 58 отъ Закона за горитѣ, защото е употрѣбявалъ въ бичкийницата си дърва сѣчени безъ позволение отъ Сестримската общинска гора. Чл. 58 отъ Закона за горитѣ, дѣйствително допуща да се налага на виновния глоба въ размѣръ на 400 лева, но понеже такава се приближава до максималния размѣръ на тамъ прѣдвидената глоба, който максимумъ е 500 лева, то Татарпазарджишкиятъ окр. сѫдъ можеше да наложи на обвиняемия Катранковъ глоба 400 лева, само ако констатираше и посочеше въ присѫдата си, съгласно прѣдписанието на чл. 60 отъ Наказателния законъ и чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, увеличивающи вината на сѫщия обвиняемъ обстоятелства. Обаче, Татарпазарджишкиятъ окр. сѫдъ, безъ да е констатиралъ въ присѫдата си увеличивающи вината на обвиняемия Катранковъ обстоятелства, наложилъ на сѫщия Катранковъ глоба отъ 400 лева, която по сумата си се приближава до максималния размѣръ на глобата, която законътъ опрѣдѣля за такова прѣстѫпно нарушение и съ това си дѣйствие сѫщиятъ окрѫженъ сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. 60 отъ Наказателния законъ, въ свързка съ чл. 58 отъ Закона за горитѣ. Това закононарушение лишава присѫдата на сѫщия сѫдъ отъ законната ѝ сила, безъ да има нужда да се произнася Върховниятъ касационенъ сѫдъ по другитѣ касаторови оплаквания.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ подъ № 298, отъ 28 априлъ 1904 год., защото сѫ нарушени чл. 60 отъ Наказателния законъ, въ свързка съ чл. 58 отъ Закона за горитѣ, съ силата на чл. 137 п. 2 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окрѫженъ сѫдъ.

№ *25 — (154) — 6 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ,

слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 229, по описа за 1903 год., на Мито Илиевъ, осѫденъ отъ Търновския окр. сѫдъ да заплати на Гана Захариева 50 лева денгубие за заканване.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Гана Захариева, отъ с. Циганово, се е потѫжила срѣщу Мито Илиевъ, отъ сѫщото село, за гдѣто послѣдниятъ на 10/III 1901 год., когато тѣ се връщали отъ Търновския окр. сѫдъ, я застрашилъ съ бой и убийство, ако тя не му отстѫпи спорното мѣсто. Мировиятъ сѫдия образувалъ углавно дѣло № 86/901 год. и на 28 августъ 1901 год. е издалъ присѫдата, съ която е призналъ обвиняемия за невиновенъ въ приписуемото му се дѣяние, като осѫдилъ тѫжителката да му заплати 25 лева за денгубие и разноски. По въззивна жалба на Гана Захариева, дѣлото е било разгледано отъ Търновския окр. сѫдъ, който съ присѫдата си № 517, отъ 12 ноемврий 1902 год. е отмѣнилъ присѫдата на Горноорѣховския мирови сѫдия отъ 28 августъ 1901 година относително осѫждането на Гана Захариева да заплати на Мито Илиевъ 25 лева за водене на дѣлото, като е осѫдилъ обвиняемия Мито Илиевъ да заплати на потърпѣвшата Гана Захариева 50 лева денгубие и други разноски въ двѣтѣ инстанции. — Въ касационната си жалба Мито Илиевъ се оплаква, че Търновскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 85, 86, 87 и 131 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 301 отъ Наказателния законъ, защото е излѣзалъ вънъ отъ прѣдѣлитѣ на въззивната жалба, като е присѫдилъ на потърпѣвшата разноски и денгубие, безъ тя да е искала такива.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша заключението на прокурора, за разрѣшението на дѣлото, взе прѣдъ видъ: касаторътъ Мито Илиевъ въ касационната си жалба се оплаква, че Търновскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 86, 87, 88 и 131 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 301 отъ Наказателния законъ, защото е излѣзалъ вънъ отъ прѣдѣлитѣ на въззивната жалба, като е присѫдилъ на потърпѣвшата разноски и денгубие, безъ тя да е искала такива. Това оплакване на касатора е основателно, защото, както се вижда отъ производството на дѣлото, сѫдътъ дѣйствително е излѣзалъ вънъ отъ прѣдѣлитѣ на въззивната жалба на потърпѣвшата Гана Захариева, понеже е присѫдилъ на потърпѣвшата 50 лева денгубие и други разноски, когато тя въ въззивната си жалба не е искала такива, а е искала отмѣнението на оправдателната присѫда на Горноорѣховския мирови сѫдия само относително осѫждането й да заплати на обвиняемия 25 лева за водене на дѣлото. Отъ казаното слѣдва да се заключи, че Търновскиятъ окр. сѫдъ е допусналъ явно нарушение на чл. 131 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, което нарушение е отъ такава сѫществена важность, щото лишава присѫдата отъ силата й на законно издаденъ сѫдебенъ актъ и влѣче слѣдъ себе си отмѣнението на такива присѫди и повръщането на дѣлото въ сѫщия сѫдъ за ново разглеждане отъ другъ съставъ. Обаче, прѣдъ видъ на обстоятелтвото, че присѫдата на Търновския окр. сѫдъ, по отношение на оправданието на обвиняемия по обвинението му въ заканване съ убийство и по отношение на присѫденитѣ му 25 лева за водене на дѣлото, е влѣзала въ законна сила,

защото отъ никого не е била обтяжена присѫдата въ това отношение и прѣдъ видъ на това, че съ рѣшението на Върховния касационенъ сѫдъ се отмѣнява и другата часть отъ присѫдата на Търновския окр. сѫдъ, съ която обвиняемиятъ неправилно е билъ осѫденъ да заплати на потърпѣвшата 50 лева разноски и денгубие, Върховниятъ касационенъ сѫдъ намира, че нѣма нужда да се повръща дѣлото за ново разглеждане отъ сѫщия сѫдъ въ другъ съставъ, понеже този сѫдъ не ще има какво да разглежда.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Търновския окр. сѫдъ № 517, отъ 12 ноември 1902 год., защото е нарушенъ чл. 131 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни.

№ *26 — (160) — 9 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и трети февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 972, по описа за 1904 год., на Иванъ Еневъ, отъ с. Омурово и Тодоръ Петровъ, отъ с. Сюлмешлий, Чирпанска околия, осѫдени отъ Пловдивския апелативенъ сѫдъ на строгъ тъмниченъ затворъ, за умишлено убийство и опитване на убийство.* — Въ сѫдебното заседание отъ страна на касатора Иванъ Еневъ, яви се адвоката д-ръ Ал. Радевъ, а вториятъ касаторъ Тодоръ Петровъ отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫда № 1181, отъ 11 ноември 1904 год., постановилъ така: „измѣнява присѫдата № 474, отъ 5 ноември 1903 год., на Старозагорския окр. сѫдъ така: признава подсѫдимитѣ: Тодоръ Петровъ, отъ с. Сюлмешлий, врѣменно живущъ въ с. Омурово и Иванъ Еневъ, отъ с. Омурово, Чирпанска околия, за виновни въ това, че на 11 юлий 1903 год. близо до Омуровската гора, съ пушки кринки, умишлено сж убили жителя на село Евджилери, Слави Колевъ Плачковъ, отъ сѫщата околия и че въ сѫщото врѣме и мѣсто сж се опитали умишлено да убиятъ и Коля Вълчевъ и Вичо Пеневъ, другари на убития, тоже отъ с. Евджилери, което не могли да сполучатъ по независящи отъ тѣхъ причини, вслѣдствие на което, съгласно съ чл. 247 ал. 1 отъ Наказателния законъ имъ опрѣдѣля за първото прѣстѫпление по десеть години строгъ тъмниченъ затворъ, а за второто, съгласно съ чл. 247 ал. 1, комбиниранъ съ чл. чл. 48, 49 и 61 отъ сѫщия законъ, имъ опрѣдѣля по 6 години и 8 мѣсеци строгъ тъмниченъ затворъ, като съгласно съ чл. 64 п. 1 тоже отъ сѫщия законъ, имъ налага общо наказание по 11 години строгъ тъмниченъ затворъ и възъ основание на чл. 261 отъ Наказателния законъ ги лишава отъ правата изброени въ чл. 30 п. п. 1—4 и 6 отъ сѫщия законъ по за 14 години. Осѫжда сѫщитѣ да платятъ въ хазната солидарно станалитѣ по дѣлото разноски въ размѣръ на 201 лева и 20 стотинки. Уважава гражданския искъ на Колю Славовъ, настойникъ на малолѣтнитѣ дѣца на убития Слави Колевъ Плачковъ въ размѣръ на 2000 лева, като осѫжда сѫщитѣ

Тодоръ Петровъ и Иванъ Еневъ солидарно да му заплатятъ тази сума. Апелативната жалба на гражданския ищецъ за осѫждане и Петъръ Калчевъ Петровъ, отъ с. Омурово, оправданъ по сѫдъ отъ първата инсганция, да платятъ заедно съ подсѫдимитѣ Тодоръ Петровъ и Иванъ Еневъ гражданско обезврѣждание отъ 5000 лева, като неоснователна, отхвърля. Остава безъ послѣдствие и апелативнитѣ жалби на подсѫдимитѣ Иванъ Еневъ и Тодоръ Петровъ, подадени срѣщу сѫщата присѫда на Старозагорския окр. сѫдъ № 474, отъ 5 ноември 1903 год., сѫщо като неоснователни". — Срѣщу сѫщата присѫда на Пловдивския апелативенъ сѫдъ сѫ подали касационни жалби подсѫдимитѣ Иванъ Еневъ и Тодоръ Петровъ. Подсѫдимиятъ Иванъ Еневъ се оплаква: 1) че е нарушенъ чл 458 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото сѫдътъ относително неговата виновность, не се основалъ на нѣкои сѫществени и фактически признаци, констатирани отъ данитѣ на дѣлото, а се основалъ само на прѣдположения; 2) че е нарушенъ чл. 454 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото, като се е произнесалъ по въпроса за виновността му, сѫдътъ трѣбвало да постави отдѣленъ въпросъ за това, да ли е билъ раздразненъ, да ли му е хрумнало да убива или само да сплаши съ гръмване въ въздуха и да ли въ послѣдния случай могло да стане убийство, чрѣзъ който отдѣленъ въпросъ могло да се признаятъ смекчающи обстоятелства и дори да се оправдае; 3) че сѫдътъ нарушилъ чл. 456 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото не поставилъ въпросъ за участиете му въ второто прѣстѫпление: умишлено да убива Колю Вълчевъ и Вичо Пеневъ, за което нѣмало доказателства въ дѣлото, и 4) че сѫдътъ е нарушилъ чл. чл. 51 и 52 отъ Наказателния законъ и чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото неправилно е осѫдилъ сѫщия Иванъ Еневъ като съучастникъ извършитель на убийството на С. К. Плачковъ и въ опитването да убие К. Вълчевъ и Вичо Пеневъ, безъ да е констатиралъ неговото намѣрение да убива сѫщитѣ лица, което да е изразено въ прѣдварителенъ сговоръ съ другия подсѫдимъ Тодоръ Петровъ да гърмятъ и убиятъ потърпѣвшитѣ. Подсѫдимиятъ Тодоръ Петровъ се оплаква: 1) че сѫ нарушени чл. чл. 367 т. т. 1 и 4, 392 и 391 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото сѫдътъ не уважилъ искането на защитника му да се извърши огледъ на мѣстото съ разпитване поемнитѣ лица, които сѫ присѫтствували при огледа извършенъ отъ сѫдебния слѣдователь, отъ който огледъ щѣло да се установи, че мѣстото, отъ гдѣто е стрѣлялъ е такова, че отъ тамъ не е могло да се види да ли има хора и кои сѫ на мѣстото, гдѣто е падналъ убитиятъ, тъй като помежду сѫществувала гора гъста, прѣзъ която човѣшко око неможело да проникне; 2) че сѫдътъ нарушилъ чл. чл. 456 и 460 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото не турилъ въ въпросния листъ питане за това: да ли при извършване на прѣстѫплението не се е намиралъ въ раздразнено състояние прѣдизвикано отъ потърпѣвшия или отъ друга нѣкоя причина, както е поддържано отъ защитника му, и 3) че е нарушенъ чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото сѫдътъ не е констатиралъ сѫщественитѣ фактически признаци на опитването, за което е признатъ виновенъ, а именно, не показва отъ

гдѣ заключава, че той и другаря му сж искали да убиятъ Коля Вълчевъ и Вичо Пеневъ и какво имъ е възпрѣпятствувало да изпълнятъ това си намѣрение.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) въ съобразителната часть отъ присждата на Пловдивския апелативенъ сждъ се вижда, че въ нея сж изложени доказателствата и даннитѣ, възъ основание на които сжщиятъ апелативенъ сждъ се е убѣдилъ, че касаторътъ Иванъ Еневъ е виновенъ въ това, че той, заедно съ другия подсждимъ Тодоръ Петровъ, чрѣзъ гръмване съ пушка върху Слави Колевъ Плачковъ, Колю Вълчевъ и Вичо Пеневъ умишлено да ги убиятъ и убили Плачкова, а Вълчева и Пенева не сж могли да ги убиятъ, по независящи отъ тѣхъ причини, а това показва, че сжщиятъ апелативенъ сждъ се е основалъ не, както неправилно твърди касаторътъ Ив. Еневъ, върху прѣдположения, а върху провѣрени по установения отъ закона редъ данни и доказателства и слѣдователно, първото оплакване на касатора Еневъ по този прѣдметъ и за нарушение чл. 458 отъ Углавното сждопроизводство, е неоснователно; 2) второто оплакване на касатора Ив. Еневъ за нарушение чл. 454 отъ Углавното сждопроизводство е неоснователно, защото Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ се е произнесалъ въ въпросния си листъ върху обстоятелствата, за които прѣдписва сжщиятъ посоченъ отъ касатора членъ отъ процедурата и е констатиралъ дори сжществуването смѣкчающи обстоятелства въ полза на двамата касатори по това дѣло, като при това сжщиятъ процесуаленъ чл. 454, нито чл. 453 отъ Углавното сждопроизводство, който говори за разчленението на въпроса за виновностьта, не прѣдписватъ да се постановява и разрѣшава отдѣленъ въпросъ върху това, да ли на касатора Еневъ му е хрумнало да убива или само да сплаши потърпѣвшия чрѣзъ гръмване въ въздуха, да ли е билъ раздразненъ и да ли е могло да стане убийство при сплашването, тъй като тѣзи обстоятелства влизатъ като фактически части на въпроса за виновностьта, а пъкъ апелативниятъ сждъ съ отдѣленъ въпросъ е признаълъ касатора Ив. Еневъ за виновенъ въ умишлено убиване чрѣзъ гръмване съ пушка Ст. К. Плачковъ и се опиталъ да убие по сжщия начинъ К. Вълчевъ и В. Пеневъ; 3) Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ съ въпросния си листъ и съ присждата си по това дѣло е признаълъ касатора Ив. Еневъ за виновенъ въ това, че той заедно съ другия подсждимъ Тодоръ Петровъ, едноврѣменно и на сжщото мѣсто въ гората сж гръмнали по негово прѣдложение по нѣколко пати съ кринкови пушки върху находящитѣ се на близо и около това сжщо мѣсто Слави К. Плачковъ, Колю Вълчевъ и Вичо Пеневъ и то, признава сждътъ умишлено да ги убиятъ и убили Плачкова, а Вълчева и Пенева не могли да убиятъ по независящи отъ тѣхъ причини. Въ така констатираното отъ Пловдивския апелативенъ сждъ дѣяние на касатора Ив. Еневъ, се съдържатъ всичкитѣ елементи на непосрѣдственото извършване на-прѣстжпнитѣ дѣяния: умишлено человѣкоубийство и опитване на такова человѣкоубийство и къмъ което му прѣстжпно съдѣйствие или съучастие въ непосрѣдствено извършване на тѣзи прѣстжпления Плов-

дивскиятъ апелативенъ сѫдъ правилно и съгласно съ разпоредбитѣ на чл. чл. 51 т. 2, 52 и 61 т. 1 отъ Наказателния законъ е приложилъ чл. 247 т. 1 отъ Наказателния законъ, гдѣто именно се прѣдвижда наказанието на непосрѣдственитѣ извършители на умишленото убийство и за опитване на такова убийство. Отъ казаното слѣдва, че третото и четвъртото оплаквания на касатора Ив. Еневъ, за нарушение чл. чл. 456, 486 отъ Углавното сѫдопроизводство и чл. чл. 51 и 52 отъ Наказателния законъ, понеже сѫдътъ не билъ констатиралъ законнитѣ елементи на прѣстѫпното съучастие на касатора Еневъ въ непосрѣдствено извършване на казанитѣ прѣстѫпления, се явяватъ неоснователни; 4) Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ протоколно опрѣдѣление е оставилъ безъ послѣдствие молбата на защитника на подсѫдимия Тодоръ Петровъ за отлагане на дѣлото и за извършване новъ огледъ, понеже нѣмало нужда отъ новъ огледъ, тъй като такъвъ огледъ билъ извършенъ отъ сѫдебния слѣдователь, а съ това си дѣйствие апелативниятъ сѫдъ не е допусналъ никакво нарушение на посоченитѣ отъ касатора Тодоръ Петровъ чл. чл. 367 т. 1, 392 и 391 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото чл. 391 отъ сѫщото сѫдопроизводство ясно прѣдписва, че новъ огледъ може да бѫде извършенъ само тогава, когато сѫдътъ по сѫщество признае отъ даннитѣ по дѣлото, че има нужда отъ извършването на новъ огледъ; 5) отъ сѫдебния протоколъ на Пловдивския апелативенъ сѫдъ се вижда, че защитникътъ на подсѫдимия Тодоръ Петровъ въ края на защитата си казалъ: „моля да се приеме, че Тодоръ Петровъ извършилъ дѣянието въ раздразнено състояние, защото Евджилерци сѫ отишли съ цѣль да нападнатъ Омуровци“. Въ таково едно заявление на защитника на касатора Т. Петровъ нѣма посочена нѣкоя въ закона причина, по която, споредъ чл. 460 отъ Углавното сѫдопроизводство, да се невмѣнява въ вина на касатора Т. Петровъ извършенитѣ отъ него дѣяния или пъкъ да отмѣнява или намалява опрѣдѣленото въ закона наказание за извършенитѣ отъ него прѣстѫпни дѣяния; дѣйствително, за силно раздразнено състояние, въ което да е възникнало у субекта намѣрението за убийство и веднага то да е изпълнено, се говори въ чл. 249 отъ Наказателния законъ, но такова силно раздразнено състояние защитникътъ на касатора не е поддържалъ и не е установилъ прѣдъ Пловдивския апелативенъ сѫдъ, за да стане нужда, щото сѫщиятъ сѫдъ да постанови особенъ въпросъ за силно раздразнено състояние, а въ такъвъ случай касаторътъ Тодоръ Петровъ неумѣстно и неоснователно се оплаква, че сѫ били нарушени чл. чл. 456 и 460 отъ Углавното сѫдопроизводство, за нетуряне отдѣленъ въпросъ за извършване дѣянието въ раздразнено състояние, прѣдизвикано отъ потърпѣвшия, тъй като обикновеното раздразнено състояние, което касаторътъ посочва, законътъ не прѣдвижда като такава особна причина, за каквито причини се говори въ чл. 460 отъ Углавното сѫдопроизводство, и 6) въ присѫдата си по това дѣло Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ констатира, че подсѫдимиятъ Тодоръ Петровъ, заедно съ другия подсѫдимъ, умишлено, съ желание да убиятъ, сѫ гръмнали съ кринкови пушки върху К. Вълчевъ и В. Пеневъ, но не сполучили да ги убиятъ по не-

зависящи отъ тѣхъ причини, като при това сѫщиятъ апелативенъ сѫдъ посочва въ присѫдата си даннитѣ и доказателствата, отъ които се убѣдилъ въ виновностьта на касатора Тод. Петровъ въ извършването убийството на Слави К. Плачковъ и въ опитването да убие Коле Вълчевъ и Вълчо Пеневъ. Отъ казаното става ясно, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е констатиралъ, както законнитѣ признаци на опитването въ человѣкоубийство, извършено отъ касаторитѣ по това дѣло и изложилъ въ присѫдата си доказателствата за тѣхната виновность, а въ такъвъ случай третото оплакване на касатора за нарушение чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство се явява неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационнитѣ жалби на Иванъ Еневъ и Тодоръ Петровъ, срѣщу присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 1181, отъ 11 ноември 1904 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователни, да се оставятъ безъ послѣдствие.

№ *27 — (162) — 9 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и трети февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 683, по описа за 1903 год., на Илия Гугучковъ, отъ гр. Бургазъ, осѫденъ отъ Татарпазарджишкия окр. сѫдъ на глоба, за търгуване съ спиртни пития на едро безъ патентъ.* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемия — касаторъ Илия Гугучковъ, яви се адвоката В Вълчановъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ присѫда № 544, отъ 29 септемврий 1903 год., Татарпазарджишкиятъ окр. сѫдъ потвърдилъ постановлението № 703, отъ 20 юний 1902 год. на Пловдивския окр. управитель, съ което е осѫденъ Илия Ц. Гугучковъ, отъ гр. Бургазъ, да заплати на хазната глоба 300 лева и 80 лева патентна стойность за безпатентно продаване на разни спиртни пития. — Срѣщу сѫщата присѫда обвиняемиятъ Гугучковъ подалъ касационна жалба и моли за отмѣната ѝ на това основание, че Татарпазарджишкиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 123 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото не се е произнесалъ по искането му въ апелативната жалба и прѣдъ сѫда да се иска прѣписката отъ Пловдивското акцизно управление, гдѣто имало прѣдставени отъ братя Гугучкови, отъ гр. Бургазъ, и приложени въ прѣписката заявления и общински свидѣтелства, отъ които се установявало, че не той, касаторътъ, а братята му въ Бургазъ сѫ продали на Т. Пеневъ ракията и които заявления и свидѣтелства сѫ оцѣнени въ постановлението на Пловдивския окр. управитель и трѣбва да се оцѣнятъ и отъ сѫда.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: обвиняемиятъ Илия Ц. Гугучковъ въ апелативната си жалба и прѣдъ Татарпазарджишкия окр. сѫдъ искалъ да се изиска и прѣдстави по дѣлото една прѣписка отъ акцизното управление, въ която имало общински свидѣтелства, отъ които се устано-

вявало, че не той е продалъ въпросната ракия, за която се обвинява, а братята му отъ гр. Бургазъ, които сж били лозари и производители на ракия, които общински свидѣтелства сж дори оцѣнявани въ обтжженото отъ касатора постановление на Пловдивския окр. управитель. Обаче, Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ не обърналъ никакво внимание на това искане на обвиняемия и нито обсждилъ и не оцѣнилъ въ присждата си въпроснитѣ прѣдставени по дѣлото двѣ общински свидѣтелства, които сж били обсждани при издаването на постановлението отъ Пловдивския окр. управитель, който въ случая се явява като първа инстанция по това дѣло. Понеже, споредъ чл. 120 отъ Углавното мирово сждопроизводство, окржжнитѣ сждилища разглеждатъ и рѣшаватъ постжпили у тѣхъ по въззивенъ редъ дѣла по сжщия редъ, както сж разгледани и въ първата инстанция, то слѣдва, че Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ трѣбваше да обсжди и оцѣни прѣдставенитѣ отъ обвиняемия общински свидѣтелства, за които се говори въ обтжженото постановление на Пловдивския окр. управитель, а не да ги игнорира при рѣшаването на това дѣло и при издаването на присждата си по него, както това прѣдписва чл. 97 отъ Углавното мирово сждопроизводство; ако ли пъкъ сжщитѣ свидѣтелства не сж приложени къмъ това дѣло, то по искането на страната окржжниятъ сждъ трѣбваше да се разпореди да му се прѣдставятъ отъ първата инстанция сжщитѣ свидѣтелства и да ги обсжди при рѣшаването на дѣлото, а не да ги игнорира. Съ това си дѣйствие Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ е допусналъ нарушение на чл. 97 т. 3 отъ Углавното мирово сждопроизводство, което по своята сжщественость лишава присждата на сжщия сждъ по това дѣло отъ законната ѝ сила. Слѣдователно, касаторовото оплакване по този прѣдметъ е основателно.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присждата на Татарпазарджишкия окр. сждъ подъ № 544, отъ 29 септемврий 1903 год., защото е нарушенъ чл. 97 отъ Углавното мирово сждопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ сжщото сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сжщия окржженъ сждъ.

№ *28 — (168) — 11 мартъ 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и пети февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 857, по описа за 1904 година, на Захария Обрѣтеновъ, отъ гр. Свищовъ, осждень отъ Русенския апелативенъ сждъ на тримѣсечень тъмниченъ затворъ по чл. 223 отъ Наказателния законъ.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Русенскиятъ апелативенъ сждъ съ въпросния листъ и присжда № 842, отъ 2 ноемврий 1904 год. призналъ подсждимия Захария Обрѣтеновъ, отъ гр. Свищовъ, за виновенъ въ лишаване отъ моминство Ефимия Иванова, отъ гр. Търново, съ прѣдварително обѣщание, че ще я вземе за жена и на основание чл. 224 отъ

Наказателния законъ постановилъ така: „измѣнява присѫдата на Търновския окр. сѫдъ отъ 23 юний 1900 год., подъ № 243, колкото се отнася до размѣра на наказанието, наложено на подсѫдимия Захария Обрѣтеновъ, отъ гр. Свищовъ, когото осѫжда да издържи 3 мѣсеци тъмниченъ затворъ. Останалата часть отъ сѫщата присѫда се потвърдява". — Срѣщу сѫщата присѫда на Русенския апелативенъ сѫдъ подсѫдимиятъ Захария Обрѣтеновъ подалъ касационна жалба, съ която иска отмѣната ѝ за това, че Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. 223 отъ Наказателния законъ, защото не е констатиралъ необходимия за прѣстѫплението елементъ: дадено отъ него прѣдварително обѣщание, че ще я вземе за жена и слѣдъ това да е лишена отъ моминство потърпѣвшата, а при това прѣдварителното обѣщание за женидбата да е сериозно, явно и положително, но не както прави Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ, да се вади обѣщанието по прѣдположения отъ горски похождения и отъ любовни писма и обстоятелството, че сѫ се любили.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: съ първото си рѣшение подъ № 48, отъ 7 юлий 1904 год., Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, е разяснилъ, че за прилагането чл. 223 отъ Наказателния законъ къмъ извѣстенъ подсѫдимъ, трѣбва да бѫде констатирано отъ сѫда по сѫщество и то, разбира се, възъ основание на доказателствата, прѣдставени отъ обвинителя по дѣлото, че сѫществуватъ елементитѣ необходими за състава на прѣдвиденото въ него членъ прѣстѫпно дѣяние и особено трѣбва да бѫде констатирано посоченията въ жалбата на касатора по това дѣло съставенъ елементъ, който състои въ това, че подсѫдимиятъ е далъ на потърпѣвшата тѫжителка прѣдварително обѣщание да я вземе за жена, т. е. да се ожени за нея и слѣдъ това да я лишилъ отъ моминство. Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ, както въ първата си отмѣнена присѫда, така и съ втората си присѫда, която касаторътъ Захария Обрѣтеновъ сега обтѫжва, признава, че той касаторътъ Обрѣтеновъ, билъ далъ прѣдварително обѣщание на Ефимия Иванова да я вземе за жена и слѣдъ това я лишилъ отъ моминство, но сѫщиятъ апелативенъ сѫдъ не е констатиралъ категорически самитѣ и непосрѣдствени дѣйствия на подсѫдимия Обрѣтеновъ, били тѣ на слова или на писмо, чрѣзъ които той е далъ обѣщанието си да вземе тѫжителката и обвинителката Ефимия Иванова за жена и което даване на обѣщание, като самостоятелна гражданска сдѣлка въ широка смисъль на думата, да е установено ясно и положително съ доказателствата, които обвинителката прѣдставлява по дѣлото за доказване на този фактъ. Констатирането изричното и несъмнѣното обѣщание на подсѫдимия да вземе за жена тѫжителката е толкова важно, щото при отсѫтствието му не сѫществува състава на прѣстѫплението по чл. 223 отъ Наказателния законъ. Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ въ присѫдата си твърди, че тѫжителката Ефимия Иванова била лишена отъ моминство отъ подсѫдимия Обрѣтеновъ, който прѣдварително ѝ обѣщалъ да я вземе за жена и това негово прѣдварително обѣщание се доказвало най-нагледно отъ писмото на Обрѣтенова до тѫжителката Ефимия отъ 5 май 1897 год., въ което Обрѣтеновъ споменувалъ, че мо-

миченцето на сестра му било научено отъ майка си да казва „вуйна“ на тжжителката Ефимия, но въ това научаване дѣтето да казва „вуйна“ на тжжителката не се съдържа никакво непосрѣдствено дѣйствие на Обрѣтенова, чрѣзъ което той дава обѣщание на Ефимия да се жени за нея. По-сетнѣ, въ присждата си Русенскиятъ апелативенъ сждъ твърди, че прѣдварителното обѣщание на Обрѣтенова за женидба се потвърдявало отъ писмата на подсждимия и косвено се подкрѣпяло отъ показанията на свидѣтелитѣ, обаче апелативниятъ сждъ само съ общи думи твърди, че прѣдварителното обѣщание за женидба се потвърдявало отъ писмата му, въ които се изразяватъ само сърдечни чувства и отъ свидѣтелскитѣ показания, които изтъкватъ само срѣщи и посѣщения на Обрѣтеновъ съ тжжителката Ефимия, но апелативниятъ сждъ не посочва и не цитира нито едно писмо и нито едно свидѣтелско показание, въ което да е казано, че Обрѣтеновъ дава обѣщание на Ефимия да се ожени за нея. Щомъ Русенскиятъ апелативенъ сждъ не е констатиралъ изрично непосрѣдственото прѣдварително обѣщание на касатора Захария Обрѣтенова да вземе за жена тжжителката, потърпѣвша Ефимия Иванова, то сжщиятъ сждъ неправилно е приложилъ къмъ така констатираното му дѣяние въ присждата си чл. 223 отъ Наказателния законъ.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ, **опрѣдѣлява**: присждата на Русенския апелативенъ сждъ подъ № 842, отъ 2 ноември 1904 год., защото е нарушенъ чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство, въ свързка съ чл. 223 отъ Наказателния законъ, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сжщия апелативенъ сждъ.

№ *29 — (170) — 11 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесетъ и пети февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 723, по описа за 1904 год., на Тодоръ Г. Ташчиевъ, Тоско С. Кафеджиевъ, Тоско Н. Вацовъ, Тодоръ Балтаджиевъ, Ат. Кадиновъ, Д. Г. Ташчиевъ и Ст. Аризановъ, отъ село Каменица, Пещерско, осждени отъ Татарпазарджишкия окр. сждъ на глоба, за нарушение Закона за горитѣ.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ съ присжда № 144, отъ 18 мартъ 1904 год, потвърдилъ постановлението № 1084, отъ 25 ноември 1902 год. на Пещерския околийски началникъ, съ което сж осждени: Тодоръ Г. Ташчиевъ, Тоско Ст. Кафеджиевъ, Тоско Н. Вацовъ. Тодоръ Балтаджиевъ, Ангелъ Д. Кадиновъ, Димитъръ Г. Ташчиевъ и Стою Аризановъ, отъ с. Каменица, да заплатятъ глоба 948 лева и 44 ст. и обезщетение въ полза на Каменската община 489 лева и 22 ст., за отсичане борови дърветa отъ гората на Каменската община. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда обвиняемитѣ се оплакватъ за това, че сждътъ нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство и чл. 448 отъ Углавното сждопроизводство, защото не е оттеглилъ тутакси слѣдъ разглеждането на

дѣлото, за да постанови резолюция по него, а разгледалъ и други дѣла и слѣдъ това издалъ резолюцията си по това дѣло.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, ваѓ прѣдъ видъ: отъ сѫдебния протоколъ на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ по това дѣло се вижда, че слѣдъ разглеждането на сѫщото дѣло сѫдътъ не постановилъ резолюция по него, а пристѫпалъ да разглежда и разгледалъ още други 3—4 дѣла по сѫщество и слѣдъ това вече постановилъ резолюцията си по това дѣло. Обаче, съ това непостановяване резолюцията непосрѣдствено слѣдъ свършването на сѫдебното слѣдствие по сѫщото дѣло и съ допущане да се разгледватъ други дѣла между свършека на сѫдебното слѣдствие и постановяване на резолюцията по това дѣло, Татарпазарджишкиятъ окр. сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. 94 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, отъ прѣдписанието на който, взетъ въ свързка съ чл. 85 отъ сѫщото сѫдопроизводство, се разбира, че резолюциитѣ по всѣко едно углавно дѣло трѣбва да се постановяватъ въ едно и сѫщо заседание съ сѫдебното слѣдствие по сѫщото дѣло, безъ то да е прѣкѫснато съ разглеждането на други дѣла между самото разглеждане на дѣлото и постановяването резолюцията по дѣлото, както не еднократно е разяснявалъ Върховниятъ касационенъ сѫдъ смисъла на чл. 94 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство. Това допуснато отъ окрѫжния сѫдъ процесуално закононарушение, по своята сѫщественость, лишава присѫдата на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ по това дѣло отъ законната ѝ сила.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения,

опрѣдѣлява: присѫдата на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ подъ № 144, отъ 18 мартъ 1904 год., съ силата на чл. 137 т. 2 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото е нарушенъ чл. 94 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окрѫженъ сѫдъ.

№ 30 — (172) — 11 мартъ 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и пети февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 764, по описа за 1904 год., на Мехмедъ Бозъ Мехмедовъ, осѫденъ отъ Русенския окр. сѫдъ да заплати въ полза на хазната 305 лева глоба, за нарушение Закона за горитѣ.* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемия — касаторъ Мехмедъ Бозъ Мехмедовъ, яви се адвоката Г. Згуревъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: възъ основание на единъ актъ отъ 28 октомврий 1903 год., съставенъ отъ конния горски стражаръ Дончо Петровъ, въ с. Балъ-Бунаръ, Русенскиятъ окр. управитель издалъ постановление № 1016, отъ 31 декемврий 1903 год., противъ Мехмедъ Бозъ Мехмедовъ, отъ с. Балъ-Бунаръ, съ което глобилъ послѣдния съ 305 лева за въ полза на хазната, за гдѣто построилъ една воденица безъ разрѣшение въ мѣстностьта „Коджа-Орманъ“, потокъ „Топчу-Дере“ и

присвоилъ 2·060 декара горска почва. По въззивна жалба на Мехмедъ Бозъ Мехмедовъ, дѣлото е било разгледано отъ Русенския окр. сждъ, който съ присждата си № 180, отъ 29 септемврий 1904 год. е потвърдилъ постановлението на Русенския окр. управитель № 1016, отъ 31 декемврий 1903 година. — Въ касационната си жалба Мехмедъ Бозъ Мехмедовъ между друго се оплаква, че Русенскиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. 58 отъ Закона за горитѣ, защото го е призналлъ за виновенъ въ построяване на воденица за брашно безъ позволение, когато чл. 58 отъ Закона за горитѣ не прѣдвиждалъ подобенъ случай.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на присждата на Русенския окр. сждъ се вижда, че сждътъ е призналлъ обвиняемия Мехмедъ Бозъ Мехмедовъ за виновенъ въ това, че той е построилъ воденица безъ разрѣшение въ Балбунарската общинска гора, въ мѣстностьта „Коджа-Орманъ“ и че е присвоилъ 2·060 декара мѣсто горска почва, вслѣдствие на което го осждилъ за нарушение на чл. 58 отъ Закона за горитѣ, да заплати въ полза на държавното съкровище 305 лева глоба. Обаче, така констатираното прѣстжпно дѣяние не съдържа въ себе си елементитѣ на чл. 58 отъ Закона за горитѣ, защото за да сжществува нарушението на този членъ се изисква сждътъ да констатира отъ даннитѣ по дѣлото, че обвиняемиятъ Мехмедъ Бозъ Мехмедовъ е построилъ въ държавна или общинска гора бичкиджийница или фабрика съ парни машини, а не и мелници, дѣйствующи съ водна сила, както е въ случая постройката, на които безъ разрѣшение може да съставлява всѣко друго нарушение, но не и нарушение на чл. 58 отъ Закона за горитѣ. Наистина, отъ мотивитѣ на присждата се вижда, че сждътъ е констатиралъ отъ даннитѣ по дѣлото и изсичане и очистване на засвоеното горско мѣсто. Но и това нарушение ако се приеме за установено, пакъ не може да подхожда подъ чл. 58 отъ Закона за горитѣ, понеже той не прѣдвижда наказание за изкореняване безъ позволение на гора отъ каквато и категория и да е тя; слѣдователно, оплакването на касатора Мехмедъ Бозъ Мехмедовъ за нарушение на чл. 58 отъ Закона за горитѣ, е основателно.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: присждата на Русенския окр. сждъ № 480, отъ 29 септемврий 1904 год., защото е нарушенъ чл. 58 отъ Закона за горитѣ, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане отъ другъ съставъ, да се изпрати въ сжщия окржженъ сждъ.

№ 31 — *(175)* — *11 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и пети февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 790, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Видинския окр. управитель, срѣщу присждата на Видинския окр. сждъ отъ 2 октомврий 1904 год., № 433.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: на основание единъ актъ, съставенъ на 31 юлий 1902 год., въ с. Водна, Кулска околия, отъ конния горски стражаръ Димитъръ Тошовъ, противъ Никола Цановъ, отъ с. Водна, Кулска околия, за гдѣто е изсѣкалъ 4 декара и 750 кв. метра кленова, габерова и друга гора за кюмуръ отъ собствената си хранителна гора въ мѣстностьта „Идука“ безъ разрѣшение, прѣзъ м. мартъ 1902 год., Кулскиятъ околийски началникъ на 10 августъ 1902 год. е издалъ постановление № 114, съ което е осждилъ речения Никола Цановъ да заплати за въ полза на държавното съкровище глоба 320 лева и 62 ст. и стойностьта по пазарната цѣна на употрѣбения дървенъ материялъ отъ самия нарушитель и то за въ полза тоже на държавното съкровище 106 лева и 87 ст., а всичко 427 лева и 49 стотинки. Вслѣдствие на апелационната жалба на осждения, Видинскиятъ окр сждъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 20 септемврий 1904 год., когато е издалъ присждата си подъ № 433, диспозитивътъ на която гласи: „отмѣнява постановлението на Кулския околийски началникъ отъ 10 августъ 1902 год., подъ № 114; осжденията съ това постановление на 320 лева и 62 ст. глоба и 106 лева и 87 ст. обезщетение, за нарушение чл. 49 отъ Закона за горитѣ. Никола Цановъ, отъ с. Водна, се освобождава отъ наложеното му наказание; разноскитѣ по дѣлото оставатъ въ тяжесть на хазната“. — Срѣщу тая присжда Видинскиятъ окр. управитель е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква, че Видинскиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. 23 отъ Углавното сждопроизводство, въ свързка съ чл. 49 отъ Закона за горитѣ, защото неправилно е отмѣнилъ обжалваното постановление и относително гражданското обезщетение, присждено въ полза на хазната, понеже прѣкратяването на дѣлото по давность има за послѣдствие освобождаването на обвиняемия само отъ наказанието (глобата), а не и отъ заплащане на гражданското обезщетение.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присжда се вижда, че Видинскиятъ окр. сждъ е прѣкратилъ сждебното прѣслѣдване срѣщу подсждимия Никола Цановъ, защото извършеното отъ него нарушение било покрито съ давность, като е освободилъ казания подсждимъ, както отъ заплащане глобата, така и отъ гражданското обезщетение въ размѣръ отъ 106 лева и 87 ст., присждено въ полза на държавното съкровище. Отъ разпорежданията на чл. чл. 11 и 12 отъ Углавното сждопроизводство много ясно се вижда, че когато сждебното прѣслѣдване се прѣкрати по давность, тогава подсждимиятъ се освобождава само по отношение на углавната му отговорность, а не и по отношение на врѣдитѣ и загубитѣ, сторени отъ прѣстжпното дѣяние. Щомъ, слѣдователно, Видинскиятъ окр. сждъ е освободилъ подсждимия Никола Цановъ и отъ заплащане на гражданското обезщетение въ размѣръ отъ 106 лева и 87 ст., присждени въ полза на хазната, когато той е билъ дължень да разгледа дѣлото по сжщество и ако види, че е било извършено отъ подсждимия Никола Цановъ приписуемото му се нарушение да го осжди да заплати въ полза на хазната гражданското обезщетение,

което като не е направилъ, допусналъ е съществено нарушение на чл. 12 отъ Углавното съдопроизводство, а това нарушение е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда, колкото се отнася до гражданското обезщетение, отъ силата ѝ на законно издаденъ съдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ съдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Видинския окржженъ съдъ отъ 2 октомврий 1904 год., № 433, защото е нарушенъ чл. 12 отъ Углавното съдопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово съдопроизводство, да се отмѣни само относително гражданското обезщетение и дѣлото за ново разглеждане по същество, въ тази му часть да се изпрати въ сѫщия съдъ.

№ *32 — (177) — 14 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ съдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и осми февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито съдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 847, по описа за 1904 год., на х. Стефанъ А. Начевъ, отъ гр. Стара-Загора, осѫденъ отъ Старозагорския окр. съдъ на глоба, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата за дѣлото сѫ: Старозагорскиятъ окр. съдъ съ присѫда № 438, отъ 15 октомврий 1904 год., отмѣнилъ постановлението на Старозагорския окр. управитель и акцизния надзиратель подъ № 12846, отъ 17 октомврий 1901 год., и оправдалъ х. Стефана А. Начевъ, отъ гр. Стара-Загора, като невиновенъ въ безпатентно търгуване съ спиртни пития на едро. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда Старозагорскиятъ окр. управитель се оплаква, че Старозагорскиятъ окр. съдъ нарушилъ чл. 582 отъ Углавното съдопроизводство, чл. 85 отъ Углавното мирово съдопроизводство и чл. 75 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото се неподчинилъ на рѣшението на Върховния касационенъ съдъ и защото отнелъ, безъ да е опровергналъ доказателната сила на акта, отъ който се установявало, че обвинямиятъ е закупувалъ чуждо грозде и слѣдователно не можалъ да се ползува отъ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, която освобождавала само лозаритѣ, а не и търговцитѣ, какъвто се явява обвиняемиятъ чрѣзъ прѣкупуването чуждо грозде.

Върховниятъ касационенъ съдъ, слѣдъ изслушването заключението на прокурора, вае прѣдъ видъ: както е казалъ Върховниятъ касационенъ съдъ и въ първото рѣшение подъ № 187, отъ 5 априлъ 1904 год., съ акта на фискалнитѣ агенти се обвинява х. Стефанъ А. Начевъ въ безпатентно продаване на едро ракия, която произвелъ отъ чуждо грозде, което е купувалъ отъ други лица; обаче, Старозагорскиятъ окр. съдъ оправдалъ сѫщия Начевъ по това му обвинение, въз основание на забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, понеже той билъ произвелъ извѣстно количество ракия като лозарь, безъ обаче окржжниятъ съдъ да е обсѫдилъ и да се е произнесалъ въ при-

сждата си върху инкримирането на Начевъ безпатентно продаване ракия, която приготвилъ отъ чуждо грозде, което съставя прѣдметъ на акта, съ който е възбудено това дѣло противъ него, тъй като забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата освобождава отъ патентъ лозаритѣ и сливаритѣ само, когато продаватъ на едро спиртни пития отъ тѣхнитѣ лоза и сливаци произведени и което трѣбва да докажатъ съ общински свидѣтелства. Съ това свое дѣйствие Старозагорскиятъ окр. сждъ е допусналъ нарушение на чл. 97 отъ Углавното мирово сждопроизводство, въ свързка съ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата. Отъ казаното слѣдва, че касаторовото оплакване по този прѣдметъ е основателно.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: присждата на Старозагорския окр. сждъ подъ № 438, отъ 15 октомврий 1904 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото сж нарушени чл. 97 отъ сжщото сждопроизводство и забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сжщия окржженъ сждъ.

№ *33 — (178) — 14 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и осми февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 939, по описа за 1904 год., на Друми Жековъ, отъ гр. Разградъ, осжденъ отъ Русенския окр. сждъ, Разградско отдѣление на глоба, за безпатентно продаване спиртни пития.* — Въ сждебното заседание, отъ страна на обвиняемия — касаторъ Друми Жековъ, яви се адвоката Ник. Милановъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Русенскиятъ окр. сждъ, Разградско отдѣление, съ присжда № 336, отъ 24 ноемврий 1904 год., потвърдилъ постановлението № 322, отъ 29 априлъ 1902 год., съ което е осжденъ Друми Жековъ, отъ гр. Разградъ, да заплати на държавното съкровище всичко 187 лева и 50 ст. глоба и патентна стойность за безпатентно търгуване съ спиртни пития на дребно. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда Друми Жековъ се оплаква: 1) че сждътъ нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, въ свързка съ чл. чл. 65 и 71 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото, въпрѣки доказателствата по дѣлото, го призналь за виновенъ въ безпатентно продаване спиртни пития и защото чл. 65 отъ сжщия законъ ималъ прѣдъ видъ само търгуването безъ патентъ, а не и търгуването съ чуждъ патентъ, съ което интереситѣ на хазната не се ощетявали; 2) че сждътъ нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство и чл. 71 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото приелъ, че актътъ ималъ доказателна сила за установяване на факта, че той е търгувалъ въ кръчмата за своя смѣтка, когато недоказвалъ това, а той билъ тамъ простъ слуга на Генджевъ, и 3) че сждътъ нарушилъ чл. 97 т. 4 отъ Углавното мирово сждопроизводство

и чл. 486 т. 2 отъ Углавното сждопроизводство, защото не посочилъ въ присждата си законитѣ, които го задължаватъ да доказва съ писменъ документъ обстоятелството, че слугува у лицето, съ чийто патентъ и за чиято смѣтка е търгувалъ, което се установявало отъ свидѣтеля и които го задължаватъ да слугува нѣкому, само когато си заплати прѣдварително патента за упражняване слугуване, което изисквалъ сжда отъ него.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) Русенскиятъ окр. сждъ, Разградско отдѣление, въ присждата си е обсждилъ и изложилъ доказателствата, възъ основание на които е призналъ, че касаторътъ Друми Жековъ е търгувалъ съ спиртни пития на дребно и съ патентъ на чуждо име. Такова едно търгуване съ спиртни пития съставя търгуване безъ патентъ и се прѣдвижда въ чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата, по който е осжденъ касаторътъ отъ окржжния сждъ, понеже редовно и законно търгуване съ спиртни пития се смѣта отъ закона, съгласно чл. чл. 45 и 48 отъ сжщия законъ, само онова търгуване, което лицето извършва съ патентъ на свое име, а не и съ патентъ, издаденъ на чуждо име, тъй като въ послѣдния случай съ патента може да търгува само лицето, на чието име е създаденъ патента, а никакъ не и друго лице. Щомъ касаторътъ е търгувалъ безъ да има патентъ на свое име, когато въ сжщность е трѣбвало да се снабди прѣдварително съ такъвъ, то нѣма съмнѣние, че държавата е ощетена, понеже губи патентната стойность, която касаторътъ е дъленъ да заплати за снабдяването си съ патентъ на свое име. Отъ това слѣдва, че първото касаторово оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. чл. 65 и 71 отъ Закона за акциза върху питиетата е неоснователно; 2) отъ присждата на Русенския окр. сждъ, Разградско отдѣление, се вижда, че сжщиятъ сждъ е обсждилъ въпроса за това, да ли касаторътъ Жековъ е билъ или не слуга въ кръчмата, гдѣто е продавалъ и възъ основание на даннитѣ и доказателствата по дѣлото е дошелъ до убѣждение, че касаторътъ не е търгувалъ като слуга, а самостоятелно за себе и понеже оцѣнката на доказателствата се извършва съгласно чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, окончателно отъ окржжния сждъ, то този въпросъ, като относящъ се до сжществото на дѣлото, не подлежи на провѣряване и прѣрѣшаване отъ Върховния касационенъ сждъ, тъй като послѣдниятъ съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, не разглежда дѣлата по сжщество, и 3) третото касаторово оплакване за нарушение чл. 97 отъ Углавното мирово сждопроизводство и чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство е сжщо неоснователно, защото въпросътъ, да ли прѣдставенитѣ отъ касатора доказателства, били тѣ писмени или не, сж отъ естество да убѣдятъ окржжния сждъ въ служебното или неслужебно качество на касатора въ питейното заведение, гдѣто той е търгувалъ, се отнася до оцѣняване силата и значението на доказателствата по дѣлото, което оцѣняване, както се каза и по горѣ, е извършено окончателно отъ окржжния сждъ и не подлежи на провѣрка по касационенъ редъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата.

Върховният касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Друми Жековъ, срѣщу присѫдата на Русенския окр. сѫдъ, Разградско отдѣление, подъ № 336, отъ 29 ноември 1904 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *34 — (179) — 14 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховният касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на втори мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Боядживъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша на 28 февруарий н. г. доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 803, по описа за 1904 год., на братя Яни и Георги Гинели, осѫдени отъ Бургазкия окр. сѫдъ да заплатятъ 205 лева и 40 ст. въ полза на хазната, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемитѣ — касатори братя Яни и Георги Гинели, яви се адвоката Теодоръ Теодоровъ, а прѣдставитель отъ страна на хазната отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Бургазскиятъ окр. управитель съ постановление № 1178, отъ 21 мартъ 1898 год., издадено на основание единъ актъ, съставенъ на 16 августъ 1897 год. отъ помощникъ-акцизния надзиратель Ив. Генчевъ, осѫдилъ братя Яни и Георги Гинели, отъ гр. Бургазъ, да заплатятъ за въ полза на хазната 205 лева и 40 ст. акцизъ за намѣренитѣ у тѣхъ 484 кгр. и 680 гр. амеръ, конякъ и абсентъ и 200 кгр. ракия, като постановилъ тѣзи 484 кгр. и 680 гр. спиртни питиета да бѫдатъ конфискувани и продадени въ полза на хазната, защото били укрити отъ заплащане акцизъ. По въззивна жалба на братя Яни и Георги Гинели, дѣлото е било разгледано отъ Бургазския окр. сѫдъ, който съ присѫдата си № 334, отъ 13 юний 1902 год., е отмѣнилъ постановлението на Бургазския окр. управитель № 1178, отъ 21 мартъ 1898 год. по отношение намѣренитѣ у апелаторитѣ 484 кгр. и 680 гр. амеръ, конякъ и абсентъ, укрити отъ акцизъ и е освободилъ обвиняемитѣ по това имъ обвинение. — По касационна жалба на Бургазския окр. управитель, дѣлото е било разгледано отъ Върховния касационенъ сѫдъ, който за нарушение на чл. чл. 86 и 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, съ рѣшението си № 215, отъ 21 априлъ 1904 год. е отмѣнилъ присѫдата на Бургазския окр. сѫдъ № 334, отъ 13 юний 1902 год. и е повърналъ дѣлото за ново разглеждане. Бургазскиятъ окр. сѫдъ е разгледалъ дѣлото отново и съ присѫдата си № 535, отъ 17 септември 1904 год е потвърдилъ постановлението на Бургазския окр. управитель № 1178, отъ 21 мартъ 1898 година. — Въ касационната си жалба и въ устнитѣ си обяснения, чрѣзъ защитника си Теодоръ Теодоровъ, обвиняемитѣ между друго се оплакватъ, че Бургазскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 1 отъ Закона за акцизитѣ, защото неправилно ги е осѫдилъ на заплащане глоба и акцизъ за всичкитѣ спиртни питиета, произведени отъ тѣхъ, тогава, когато сѫдътъ е констатиралъ, че часть отъ спиртнитѣ питиета сѫ приготвени непосрѣдствено отъ хлѣбни и други растителни произведения и само които

подлежатъ на акцизъ, съгласно Закона за акциза върху питиетата, а друга часть отъ тѣхъ е произведена отъ фабриченъ спиртъ, за който акцизътъ билъ заплатенъ и слѣдователно за тѣзи спиртни питиета, произведени отъ спирта, споредъ прѣдписанието на чл. 1 отъ Закона за акцизитѣ, не може да се изисква втори пѫть заплащането на акциз.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: братя Яни и Георги Гинели се оплакватъ за нарушение на чл. 1 отъ Закона за акцизитѣ, защото Бургазскиятъ окр. сѫдъ неправилно ги е осѫдилъ на заплащане глоба и акциз за всичкитѣ спиртни питиета, произведени отъ тѣхъ, тогава, когато сѫдътъ е констатирилъ, че часть отъ спиртнитѣ питиета сѫ приготвени непосрѣдствено отъ хлѣбни и други растителни произведения, които само подлежали на акциз, а другата часть отъ тѣхъ е произведена отъ фабриченъ спиртъ, за който акцизътъ е билъ заплатенъ и слѣдователно за тѣзи спиртни питиета, произведени отъ спиртъ, споредъ прѣдписанието на чл. 1 отъ Закона за акцизитѣ, не могло да се изисква втори пѫть заплащането на акциз. Това оплакване на касаторитѣ е основателно, защото Бургазскиятъ окр. сѫдъ, като е приелъ, че обвиняемитѣ трѣбва да заплатятъ акциз, освѣнъ за произведенитѣ отъ хлѣбни продукти 200 килограма ракия, и за произведенитѣ отъ тѣхъ отъ фабриченъ спиртъ спиртни питиета, а именно 365 килограма амеръ, 112 килограма абсентъ и 7 килограма и 680 грама конякъ, е постѫпилъ въпрѣки чл. 1 отъ Закона за акцизитѣ, понеже, споредъ този членъ, съ акциз въ полза на държавното съкровище се облагатъ спирта и спиртнитѣ питиета, като отъ разума на сѫщия членъ трѣбва да се разбира, че акциз трѣбва да се взима само отъ фабричния спиртъ, който, споредъ чл. 14 отъ Закона за акциза върху питиетата, се приготовлява направо изъ разни видове хлѣбни продукти, а не и отъ спиртнитѣ питиета, приготвени отъ такъвъ фабриченъ спиртъ, за който спиртъ при производството му е билъ вече платенъ акциза. А че така трѣбва да се разбира прѣдписанието на чл. 1 отъ Закона за акцизитѣ, то се вижда и отъ разясненията на Народното събрание, споредъ които разяснения ромътъ, ликьоритѣ, коняка, амера, абсента и другитѣ спиртни питиета, произведени отъ спиртъ, за който единъ пѫть е заплатенъ акциза, не трѣбва да се плаща втори пѫть акциз. Отъ изложеното слѣдва, че Бургазскиятъ окр. сѫдъ, като е приелъ противното, е нарушилъ чл. 1 отъ Закона за акцизитѣ и е постановилъ присѫдата си несъгласно съ рѣшението на Върховния касационенъ сѫдъ № 215, отъ 21 априлъ 1904 год., който съ това рѣшение е касиралъ дѣлото по чисто формално нарушение, състоящо се въ това, че сѫдътъ не е указалъ въ присѫдата, възъ основание на кои закони е призналлъ братя Гинели за невиновни въ нарушението, което имъ се приписвало и ги освободилъ отъ углавна отговорность по това дѣло.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Бургазския окр. сѫдъ № 535, отъ 17 септемврий 1904 год., защото е нарушенъ чл. 1 отъ Закона за акцизитѣ, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окржженъ сѫдъ.

№ 35 — (183) — 16 мартъ 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на втори мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Ник. Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 250, по описа за 1903 год, на Стою Ангеловъ, Стаматъ Мавродиевъ и Димитъръ Дяковъ, отъ с. Довруклий, Ямболска околия, осѫдени отъ Пловдивския апелативенъ сѫдъ по на една година строгъ тъмиченъ затворъ, за нанисане тѣлесна поврѣда на полския пазачъ Драганъ Петровъ, отъ с. Хасбеглий.* — Въ сѫдебното заседание обвиняемитѣ касатори не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫда № 73, отъ 17 февруарий 1903 год., постановилъ: „измѣнява присѫдата на Сливенския окр. сѫдъ отъ 18 септемврий 1900 год., № 704, така: признава подсѫдимитѣ Димитъръ Дяковъ Гаваза, Стою Ангеловъ и Стаматъ Мавродиевъ, отъ с. Довруклий, за виновни въ това, че на 27 юний 1898 год. нанесли тѣлесна поврѣда на полския пазачъ на с. Хасбеглий, Драганъ Петровъ, при изпълнение служебнитѣ му обязаности, за което на основание чл. 266 п. 3 ал. 2 отъ Наказателния законъ, осѫжда ги да издържатъ по една година строгъ тъмиченъ затворъ, както и да заплатятъ на хазната 10 лева за разноски по дѣлото въ първата инстанция". — Срѣщу сѫщата присѫда на Пловдивския апелативенъ сѫдъ сѫ подали касационна жалба подсѫдимитѣ Ангеловъ, Мавродиевъ и Дяковъ и молятъ за отмѣнението ѝ на това основание, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. чл. 455, 456 и 458 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото въ въпроса за виновностьта не изложилъ фактическитѣ признаци на прѣстѫплението и защото за тримата касатори турилъ единъ общъ въпросъ за намаляющи или увеличивающи винаата обстоятелства.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ въ точки първа и четвърта на въпросния си листъ по това дѣло изложилъ само това, че признава подсѫдимия Димитъръ Дяковъ за виновенъ въ нанисане тѣлесна поврѣда на полския пазачъ на с. Хасбеглий, Драганъ Петровъ, при изпълнение на служебнитѣ му обязаности. Обаче, такова едно постановяване на въпросния листъ относително факта на инкриминираното касатору Дякову прѣстѫпление и относително виновностьта му въ сѫщото прѣстѫпление е съвършено противно на прѣдписанието на чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство, който изрично заповѣдва на сѫдилищата по сѫщество щото, когато ще се произнасятъ и рѣшаватъ въпроса за виновностьта на извѣстенъ подсѫдимъ, всѣкога трѣбва да излагатъ въ въпроса за виновностьта не само законното опрѣдѣление на прѣстѫплението, което се приписва на подсѫдимото лице, но още и сѫществените фактически признаци на прѣстѫпното дѣяние, въ което се обвинява подсѫдимиятъ. Изпълнилъ ли е Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ прѣдписанието на посочения чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство, когато се е произнасялъ и рѣшавалъ това дѣло? Очевидно, че не, защото, въ точки първа и четвърта на въпросния си листъ, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ прѣдлага само

такова питане: доказано ли е и виновенъ ли е подсѫдимиятъ Д. Дяковъ въ нанисане тѣлесна повръда на полския пазачъ Драганъ Петровъ при изпълнение служебнитѣ му обязаности, а това е само едно изложение на сухото опрѣдѣление на прѣстѫпление, което Наказателниятъ законъ дава на прѣстѫплението, въ което се обвиняватъ изобщо касаторитѣ по това дѣло, безъ обаче Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ да се е погрижилъ да изпълни прѣдписанието на казания чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство и да изложи въ въпросния листъ и онѣзи фактически, т. е. материялни или реални признаци, които образуватъ въ този случай законниятъ съставъ на инкриминираното на касаторитѣ прѣстѫпление като дѣйствителенъ углавно-юридически фактъ, а не само като отвлѣчена углавна норма, изложена въ Наказателния законъ. За да се изпълни ясното прѣдписание на чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ, слѣдователно, бѣ дължанъ да изложи въ въпросния си листъ всичкитѣ индивидуални въ случая фактически признаци на прѣстѫпното дѣяние, като посочи, казано съ прости думи, самото тѣло на прѣстѫплението, което съставя прѣдметъ на обвинението, т. е. самитѣ материялно извършени на извѣстно мѣсто и врѣме съ извѣстни срѣдства и начинъ, отъ подсѫдимия дѣйствия, които прѣдмети да съставятъ законнитѣ признаци на прѣстѫплението, а сѫщо и самитѣ обстоятелства и дѣйствия на потърпѣвшия, когато му е нанесана по единъ или другъ опрѣдѣленъ начинъ тѣлесна повръда, за да може да се твърди и приеме, че потърпѣвшиятъ е билъ при изпълнение на служебни обязаности, като органъ на властьта. Никакви подобни фактически признаци на прѣстѫплението нѣма изложени и констатирани въ въпросния листъ на Пловдивския апелативенъ сѫдъ относително виновността не само на подсѫдимия Д. Дяковъ, но и относително виновността на подсѫдимитѣ Ст. Ангеловъ и Ст. Мавродиевъ, а съ това си дѣйствие Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство, което закононарушение е толкова сѫществено за правилното рѣшаване на дѣлото, щото лишава присѫдата му по това дѣло отъ значението ѝ на законно постановенъ сѫдебенъ актъ.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява:** присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 73, отъ 17 февруарий 1903 год., съ силата на чл. 569 т. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото е нарушенъ чл. 458 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *36 — (192) — 18 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на четвърти мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 261, по описа за 1903 год., на Кочо Диноловъ, отъ гр. Видинъ, осѫденъ отъ Видинския окр. сѫдъ на 10 дни тъмиченъ затворъ, за нанисане лека тѣлесна повръда на Тика Павлова, отъ сѫщия градъ.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Видинскиятъ окр. сждъ съ присжда № 93, отъ 4 мартъ 1903 год., призналъ обвиняемия Кочо Диноловъ, отъ гр. Видинъ, за виновенъ въ нанисане лека тѣлесна поврѣда на Тика Павлова, отъ сжщия градъ и измѣнилъ присждата на II Видински мирови сждия подъ № 208, отъ 27 септемврий 1902 год., като осждилъ сжщия К. Диноловъ, на основание чл. 265 отъ Наказателния законъ, на 10 дни тъмниченъ затворъ. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда обвиняемиятъ К. Диноловъ се оплаква, че е нарушенъ чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото сждътъ неправилно го осждилъ за лека тѣлесна поврѣда, каквато не била доказана, а дѣянието му, състояще въ вземане кантаря си отъ тжителката по насилственъ начинъ, не съставлявало прѣстжпление по чл. 265 отъ Наказателния законъ, който прѣдвижда другъ прѣстжпление, неконстатирано отъ сжда.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: Видинскиятъ окр. сждъ съ присждата си осждилъ Кочо Диноловъ за лека тѣлесна поврѣда, прѣдвидена въ чл. 265 отъ Наказателния законъ, за това, защото било установено, че Кочо Диноловъ билъ теглилъ и влачилъ по дъскитѣ тжителката Тика Павлова и за което тегленe и влачене тя, тжителката, е станала причина, понеже била взела кантаря отъ дома на обвиняемия безъ негово позволение. За да може да се осжди едно лице за лека тѣлесна поврѣда, трѣбва да сж констатирани отъ сжда по сжество законнитѣ елементи, необходими за състава на прѣстжплението — лека тѣлесна поврѣда, за която се изисква отъ чл. 265 отъ Наказателния законъ, причиняване нѣкому чрѣзъ извѣстни дѣйствия върху неговата физическа личность разстройство на здравето му, вънъ отъ случаитѣ, прѣдвидени въ членове 263 и 264 отъ Наказателния законъ, както и причиняването му болки или страдания. Видинскиятъ окр. сждъ съ присждата си по това дѣло е констатиралъ само това, че обвиняемиятъ теглилъ и влачилъ тжителката, понеже тя безъ негово позволение била му взела кантаря отъ неговия домъ, но сжщиятъ сждъ не е констатиралъ, да ли съ това тегленe и влачене е причинено на тжителката нѣкакво разстройство на здравето или пъкъ болки или страдания и да ли съ това насилствено вземане отъ тжителката кантаря си, обвиняемиятъ не е защищавалъ имота си, както той това е поддържалъ въ своя защита. Съ осждането на обвиняемия Диноловъ за прѣстжпление лека тѣлесна поврѣда, безъ да е констатиралъ фактическитѣ признаци на леката тѣлесна поврѣда, прѣдвидена въ чл. 265 отъ Наказателния законъ, Видинскиятъ окр. сждъ е допусналъ нарушение на сжщия този законъ, което закононарушение лишава присждата на сжщия сждъ по това дѣло отъ законната ѝ сила.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: присждата на Видинския окр. сждъ подъ № 93, отъ 11 мартъ 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото сж нарушени чл. 97 отъ сжщото сждопроизводство, въ свързка съ чл. 265 отъ Наказателния законъ, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сжщия окржженъ сждъ.

№ 37 — (195) — 18 мартъ 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на пети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша на 4 мартъ н. г. доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 713, по описа за 1903 год., на Христо Михаиловъ Лангевъ, осжденъ да заплати 200 лева, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ сждебното заседание отъ страна на обвиняемия — касаторъ Христо Мих. Ланговъ, яви се адвокатътъ Дим. Дзивговъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: въ основа на единъ актъ, съставенъ на 26/IV 1902 год., съ който се констатирва, че Христо Михаиловъ Лангговъ и Димитъръ П. Георгиевъ, отъ с. Бобошево, продавали спиртни питиета на разносъ въпрѣки прѣдписанията на чл. 46 отъ Закона за питиетата, било издадено постановление, съ което се осжждатъ сжщитѣ да заплатятъ солидарно на хазната глоба 200 лева. По възаивна жалба на Христо Михаиловъ Лангговъ и Димитъръ П. Георгиевъ, дѣлото е било разгледано отъ Софийския окржженъ сждъ, който съ присждата си № 372, отъ 9 октомврий 1903 год. е измѣнилъ постановлението на Софийския окр. управитель № 403, отъ 8 августъ 1902 год., като е осждилъ Христо Михаиловъ Лангговъ да заплати 200 лева въ полза на хазната, а Димитъръ П. Георгиевъ оправдалъ по сждъ и го освободилъ отъ углавна отговорность. — Въ касационната си жалба Христо Михаиловъ Лангговъ, между друго, се оплаква, че Софийскиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. 46 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото неправилно го е приложилъ, тъй като този членъ визиралъ случайтѣ, когато се върши търговия съ патентъ, а не и продажба на питиета отъ собствено производство, която продажба лозаритѣ и сливаритѣ, съгласно забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, могатъ да вършатъ изцѣло на всѣкждѣ, безъ да взиматъ патенти и споредъ която забѣлѣжка думитѣ „изцѣло“ и „на всѣкждѣ“ се подразбиратъ въ смисъль, че тѣ могатъ да продаватъ най-малко по 15 литри вино и 4 литри ракия.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: Софийскиятъ окржженъ сждъ съ присждата си № 372, отъ 9 октомврий 1903 год. е призналлъ обвиняемия Христо Михаиловъ Лангговъ за виновенъ въ това, че като е докаралъ за продань на разносъ 400 литри вино и 100 литри ракия, принадлежащи на господаря му Димитъръ П. Георгиевъ, като на производитель отъ собствено произведение, е продалъ и едно количество ракия отъ 14—15 оки, въпрѣки чл. 46 отъ Закона за акциза върху питиетата, споредъ който членъ продажба на разносъ се считала продажба на спиртни питиета не по-малко отъ 40 литри на веднажъ и на една ржка. Това постановление на Софийския окр. сждъ е неправилно и несъгласно съ прѣдписанието на забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, понеже, споредъ тази забѣлѣжка, лозаритѣ и сливаритѣ могатъ да продаватъ изцѣло и на всѣкждѣ, безъ да взиматъ патентъ, ония спиртни питиета, които тѣ сами сж произвели отъ собственитѣ си лозя и градини, а по-

неже, споредъ чл. 46 отъ сѫщия законъ, подъ думата „изцѣло“ се разбира продажба на вино отъ веднажъ и на една ржка въ количества не по-малко отъ 15 литри и всички други спиртни питиета въ количества не по-малки отъ 4 литри, а не и продажба на разносъ количества не по-малки отъ 40 литри, както това изисква чл. 46 отъ Закона на акциза върху питиетата за търговията съ спиртни питиета на разносъ отъ кръчмаритѣ и производителитѣ на спиртни питиета не отъ свое собствено произведение. Отъ изложеното слѣдва, че обвиняемиятъ Христо Михаиловъ Ланговъ, като е продалъ на веднажъ и на една ржка повече отъ 4 литри ракия, а именно 14—15 оки ракия отъ собственото произведение на господаря си Димитъръ П. Георгиевъ, който е билъ производитель, не е извършилъ никакво нарушение на Закона за акциза върху питиетата. А въ такъвъ случай той, обвиняемиятъ, трѣбва, съгласно чл. 465 п. 1 отъ Углавното сѫдопроизводство, да бѫде оправданъ по обвинението, което му се приписва, безъ да има нужда да се връща дѣлото въ окржжния сѫдъ за ново разглеждане по сѫщество, понеже констатираното отъ Софийския окр. сѫдъ дѣяние на обвиняемия не съдържа въ себе си елементитѣ на нѣкое нарушение на Закона за акциза върху питиетата; слѣдователно, оплакването на касатора за нарушение на чл. 46 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото неправилно го е приложилъ, тъй като той визиралъ други случаи, а не продажба на спиртни питиета отъ собствено произведение, което, споредъ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, лозаритѣ и сливаритѣ могли да продаватъ изцѣло и на веднажъ, подъ която дума „изцѣло“ се разбирало продажба на вино не по-малко отъ 15 литри и ракия не по-малко отъ 4 литри, е основателно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Софийския окр. сѫдъ № 372, отъ 9 октомврий 1903 год., защото е нарушена забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и на основание чл. 465 т. 1 отъ Углавното сѫдопроизводство, обвиняемиятъ Христо Михаиловъ Ланговъ да се счита за оправданъ по обвинението му въ безпатентно продаване на спиртни питиета на разносъ.

№ *38 — (198) — 18 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на четвърти мартъ хилядо деветстотинъ и пета година въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Какакулаковъ *углавно дѣло № 272, по описа за 1903 год., заведено по касационната жалба на Христина Христова, отъ гр. Пловдивъ, срѣщу присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ отъ 13 февруарий 1903 год., № 161.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Мария Щерева, отъ гр. Пловдивъ, съ прошение отъ 7 ноември 1901 год. се потжжила, че Христина Христова, музикантката, на 6 сѫщи й казала, че била блудствувала публично и че за това я напущалъ и мжжа й и за това просила да бѫде

наказана споредъ закона. По поводъ на това прошение, II Пловдивски градски мирови сѫдия завелъ углавно дѣло № 294/901 год., което разгледалъ и издалъ присѫда на 14 декемврий 1901 год., подъ № 72, съ която призналлъ за виновна Христина Христова, 38-годишна, отъ гр. Пловдивъ, въ нанисане обида съ думи и за това я осѫдилъ да прѣтърпи 24 часа тъмниченъ затворъ и да заплати 5 лева глоба на хазната. Вслѣдствие на апелационнитѣ жалби и на двѣтѣ сѫдящи се страни, Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е завелъ възивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 13 февруарий 1903 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 161, диспозитивътъ на която гласи: „измѣнява присѫдата на II Пловдивски градски мирови сѫдия № 72, отъ 14 декемврий 1901 год. така: признава подсѫдимата Христина Христова, 38-годишна отъ гр. Пловдивъ, българка, православна, женена, неосѫждана, за виновна въ това, че на 6 ноемврий 1901 год. е нанесла обида съ думи на Мария Щерева, съпруга на Щерю Димитровъ, живуща на Бунарджикското тепе въ кѫщата на София Атанасова и за това, на основание чл. 234 отъ Наказателния законъ я осѫжда, първата да прѣтърпи единъ мѣсецъ тъмниченъ затворъ и да заплати на хазната 50 лева глоба". — Срѣщу тая присѫда осѫдената Христина Христова е подала касационна жалба, въ която се оплаква: 1) че Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 234 отъ Наказателния законъ, защото не е констатиралъ въ присѫдата си, да ли касаторката е имала намѣрението да обижда тѫжителката; още и за това, защото неправилно е оцѣнилъ показанията на свидѣтелитѣ Н. Рангеловъ и Костадинъ Георгиевъ, което ако бѣше направилъ, тогава щѣше да се убѣди, че обидата не е била нанесена непосрѣдствено и лично на тѫжителката, а на нейната майка, така щото за самата тѫжителка обидата е била задочна, а такава обида е била ненаказуема, и 2) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. 81 отъ Наказателния законъ, защото щомъ отъ даннитѣ на дѣлото се било установило, че майката на тѫжителката е била обиденото лице, тогава тѫжбата е слѣдвало да се подаде не отъ тѫжителката Мария Щерева, а отъ нейната майка.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Пловдивскиятъ окр. сѫдъ, слѣдъ като е обсѫдилъ и оцѣнилъ показанията на разпитанитѣ свидѣтели, включително и тия на свидѣтелитѣ Н. Рангеловъ и Костадинъ Георгиевъ, убѣдилъ се е, че подсѫдимата Христина Христова, като е говорила на майката на тѫжителката Мария Щерева и й казала, че послѣднята била курва, сѫщата тѫжителка била чула тая за нея обидна дума, така щото, нанесената на речената тѫжителка обида не може да се смятря за задочна, понеже обидната дума „курва" е била чута отъ самата тѫжителка непосрѣдствено отъ нея. Намѣрението за нанисане обидата отъ страна на подсѫдимата не е било нужно да се констатира тукъ въ присѫдата особено, понеже то́ се съдържа въ самата дума „курва". Прѣдъ видъ на горѣизложеното, неоснователно се явява първото оплакване на каса-

торката за нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, въ свързка съ чл. 234 отъ Наказателния законъ, и 2) неоснователно е така сжщо и второто оплакване на сжщата касаторка за нарушение чл. 81 отъ Наказателния законъ, защото, както се каза въ първия мотивъ на настоящето рѣшение, щомъ тжжителката е чула обидната дума „курва“ отправена отъ подсждимата на неинъ адресъ, тя е имала законно основание да се счита обидена, та по тая причина сжщата тжжителка правилно е подала тжжбата си, съ която е искала надлежното наказание на упоменатата подсждима.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Христина Христова, срѣщу присждата на Пловдивския окр. сждъ отъ 13 февруарий 1903 год., № 161, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *39 — (200) — 21 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на седми мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 22, по описа за 1905 год., на Петъръ Колевъ Радиковъ, отъ с. Змѣево, Старозагарска околия, осжденъ отъ Пловдивския апелативенъ сждъ на смъртно наказание за прѣдумишлено убийство Димитъръ Рахневъ, отъ сжщото село.* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемия — касаторъ Петъръ К. Радиковъ, яви се адвокатътъ д-ръ Ст. Даневъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ съ присжда № 1277, отъ 22 ноември 1904 год., постановилъ така: 1) отмѣнява присждата на Старозагорския окр. сждъ отъ 3 и 4 май 1904 год., № 218, колкото се отнася до подсждимия Иванъ Стояновъ Маслото, отъ с. Змѣево (Дервентъ), Старозагорска околия, когото признава за невиновенъ да е на 5 септември 1903 год. вечерьта, заедно съ подсждимия Петъръ Колевъ Радиковъ, отъ сжщото село, умъртвилъ съселянина си Димитъръ Рахневъ, вслѣдствие на което го оправдава по сждъ отъ всѣка углавна отговорность по това му обвинение; 2) признава подсждимия Петъръ Колевъ Радиковъ, отъ сжщото село Змѣево, за виновенъ въ това, че на 5 септември 1903 год. вечерьта, самъ прѣдумишлено, съ кринковата си пушка е умъртвилъ поменатия Димитъръ Рахневъ, тоже отъ сжщото село, вслѣдствие на което по отношение на него потвърдява прѣдметната присжда на Старозагорския окр. сждъ № 218/904 год., съ която е осжденъ сжщиятъ Радиковъ на смъртно наказание. Срѣщу сжщата присжда на Пловдивския апелативенъ сждъ е подалъ касационна жалба подсждимиятъ П. К. Радиковъ, съ която иска отмѣната ѝ за това, че апелативниятъ сждъ неправилно отказалъ съ опрѣдѣленията си да призове свидѣтелитѣ, които той искалъ за установяване, че разстоянието отъ мѣстострѣлянето, мѣстонахождението му и дома му е толкова голѣмо, че той въ толкова кжсо врѣме не е можалъ да отиде у дома си да вземе пушката и да се

върне да убива и че кримковата пушка е била не негова, а на Гидиковъ и Маслото я е взелъ отъ плѣвнята, гдѣто била турена и то на тѣзи основания отказалъ сѫдътъ, че по сѫщитѣ обстоятелства имало други свидѣтели и данни, обаче Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ не само не е призналлъ тѣзи обстоятелства за установени отъ другитѣ свидѣтели и данни, каквито сѫдътъ твърди, че имало, но дори и не е обсѫдилъ тѣзи обстоятелства, въ свързка съ другитѣ свидѣтели и данни, които било имало по дѣлото.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: съ апелативната си жалба, подадена срѣщу присѫдата на Старозагорския окр. сѫдъ по това дѣло подсѫдимиятъ П. К. Радиковъ молилъ за своя защита и оправдание, да се призоватъ нѣколко свидѣтели за установяване на обстоятелствата: а) че разстоянието между дома му, гдѣто твърди сѫдътъ, че билъ отишелъ отъ кръчмата да вземе пушката и мѣстоизвършването на убийството било толкова голѣмо, че въ прѣдполагаемото отъ сѫда врѣме не било възможно той така скоро да отиде и да се върне, и б) че кринковата пушка не била негова и у него, а била на Гидиковъ и била у другия обвиняемъ по дѣлото, нареченъ Маслото. Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ опрѣдѣлението си № 662, отъ 28 юний 1904 год. оставилъ безъ послѣдствие тая молба на Радиковъ за свидѣтелитѣ, защото, казва апелативниятъ сѫдъ, за сѫщитѣ обстоятелства имало разпитани достатъчно свидѣтели и той, сѫдътъ щѣлъ да оцѣни показанията имъ, за да се произнесе до колко установяватъ онова, което се твърди въ жалбата му. Споредъ изричното прѣдписание на чл. 540 ал. 3 отъ Углавното сѫдопроизводство, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е можалъ да остави безъ послѣдствие молбата на касатора за призоваване нови свидѣтели, ако само признаеше, че нѣматъ сѫществено значение за дѣлото обстоятелствата, които ще се установятъ съ исканитѣ свидѣтели, обаче въ тази смисъль Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ не се произнесалъ и слѣдователно е постѫпилъ въпрѣки прѣдписанието на сѫщия законъ. Независимо отъ това, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ оставилъ молбата на подсѫдимия Радиковъ за свидѣтели безъ послѣдствие, защото имало други разпитани по сѫщитѣ обстоятелства свидѣтели, които щѣлъ да обсѫди до колко тѣ установяватъ посоченитѣ въ възивната жалба на Радиковъ обстоятелства, обаче отъ присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ се вижда, че сѫщиятъ този апелативенъ сѫдъ нищо не говори нито за посоченитѣ и искани въ възивната жалба на Радиковъ свидѣтели, нито пъкъ се е впусналъ въ обсѫждане на посоченитѣ въ възивната му жалба обстоятелства, за които апелативниятъ сѫдъ твърди въ опрѣдѣлението си, че имало разпитани доста свидѣтели и щѣлъ да ги обсѫди. Съ такова едно само по форма, но безъ излагане съображения и основания, както законътъ изисква — отказване въ молбата на подсѫдимия Радиковъ за призоваване на исканитѣ въ възивната му жалба свидѣтели, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. 450, въ свързка съ чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, което, по своята сѫщественость, лишава присѫдата му по това дѣло отъ значението ѝ на законно постановенъ

съдебенъ актъ. Отъ казаното слѣдва, че касаторовото оплакване по този прѣдметъ е основателно.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ съдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Пловдивския апелативенъ съдъ подъ № 1277, отъ 22 ноември 1904 год., защото е нарушенъ чл. 486, въ връзка съ чл. 540 отъ Углавното съдопроизводство, съ силата на чл. 569 т. 2 отъ сѫщото съдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ съдъ.

№ *40 — (201) — 21 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ съдъ, първо углавно отдѣление, на седми мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито съдебно заседание, въ слѣдующий съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Н. Хр Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Н Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 719, по описа за 1903 год., на Колю Г. Кандилафовъ, отъ гр. Стара-Загора, осѫденъ отъ Старозагорския окр. съдъ на глоба, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемия — касаторъ Колю Г. Кандилафовъ яви се повѣреникътъ му Г. Згуревъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Старозагорскиятъ окр. съдъ съ присѫда № 411, отъ 15 септември 1903 год., потвърдилъ постановлението на Старозагорския окр. управитель подъ № 5750, отъ 21 май 1902 год., съ което е осѫденъ Колю Г. Кандилафовъ, отъ гр. Стара-Загора, да заплати на държавното съкровище всичко 356 лева глоба и патентна стойность за безпатетно търгуване на едро съ спиртни питиета. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда обвиняемиятъ Кандилафовъ се оплаква, че Старозагорскиятъ окр. съдъ нарушилъ чл. чл. 55 и 56 отъ Закона за акциза върху питиетата и членове 85 и 86 отъ Углавното мирово съдопроизводство, защото тѣ не прѣдвиждали наказание за лозаритѣ, като него, които продаватъ произведенията отъ лозята си и защото не взелъ въ внимание, че отъ прѣдставеното общинско свидѣтелство се установявало, че той е лозарь и производитель на вино и ракия, а кръчмарството му не му прѣпятствувало да продава, съгласно забѣлѣжката къмъ казания чл. 55, безъ патентъ на едро произведенията на своитѣ лоза, което съдътъ неправилно не признава.

Върховниятъ касационенъ съдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: Старозагорскиятъ окр. съдъ въ присѫдата си по това дѣло твърди, че обвиняемиятъ Кандилафовъ не можалъ да се ползува съ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата и да продава лозарскитѣ си произведения на едро безъ патентъ, понеже е билъ кръчмарь. Обаче, съ такова тълкуване на забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, Старозагорскиятъ окр. съдъ е нарушилъ смисъла на сѫщата забѣлѣжка, споредъ която, както не еднократно е разяснявалъ Върховниятъ касационенъ съдъ, първо углавно отдѣление, могатъ да продаватъ безъ патентъ на едро своитѣ лозарски произведения, било вино или ракия, и онѣзи лица — лозари, които държатъ кръчми, стига само

да доказватъ прѣдъ сѫда съ свидѣтелства отъ надлежнитѣ общински управления, както изисква сѫщата забѣлѣжка, че продаденото вино или ракия сѫ тѣхни произведения отъ собственитѣ имъ лозя. Допуснатото закононарушение лишава присѫдата на Старозагорския окр. сѫдъ по това дѣло отъ законната ѝ сила. Слѣдователно, касаторовото оплакване по този прѣдметъ е основателно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Старозагорския окр. сѫдъ подъ № 441, отъ 15 септемврий 1903 год., съ силата на чл. 137 т. 1 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото е нарушена забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окржженъ сѫдъ.

№ 41 — (209) — 23 мартъ 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на девети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 275, по описа за 1903 год., на Благой Ст. Лютаковъ, отъ с. Сарапово, Татарпазарджишка околия, осѫденъ отъ Пловдивския апелативенъ сѫдъ на двѣ години строгъ тъмниченъ затворъ, за опитване да убие Коце Димитровъ, отъ сѫщото село.* — Въ сѫдебното заседание обвиняемиятъ касаторъ Благой Ст. Лютаковъ не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫда № 126, отъ 13 мартъ 1903 год., постановилъ: „измѣнява присѫдата на Татарпазарджиския окр. сѫдъ отъ 3 октомврий 1901 год., подъ № 460 така: признава подсѫдимия Благой Ст. Лютаковъ, отъ с. Сараньово, за виновенъ въ това, че на 21 юний 1901 год. вечерьта, въ силно раздразнено състояние, умишлено се е опиталъ да убие съселянина си Коце Димитровъ, но по независящи отъ него причини не успѣлъ да извърши това, вслѣдствие на което осѫжда сѫщия подсѫдимъ да излежи 2 години строгъ тъмниченъ затворъ, като му се зачита една година отъ прѣдварителния арестъ. Осѫжда сѫщия подсѫдимъ да заплати на хазната разноскитѣ по дѣлото въ двѣтѣ инстанции въ размѣръ на 146 лева“. — Срѣщу присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ Бл. Ст. Лютаковъ подалъ касационна жалба, съ която иска отмѣната ѝ на тѣзи основания: 1) че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. чл. 460 и 486 т. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото при опрѣдѣляне виновността му трѣбвало да се основе върху обсѫждане на всичкитѣ обстоятелства по дѣлото съвокупно и върху прѣдставенитѣ му доводи, което ако билъ направилъ апелативниятъ сѫдъ, то може би присѫдата му щѣла да има другъ резултатъ; 2) че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. чл. 460 и 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото въ присѫдата си не посочвалъ основания, по които не е констатиралъ намаляющи или утегчающи вината му обстоятелства, когато въ присѫдата си констатиралъ, че той се е намиралъ въ силно раздразнено състояние при

стрѣлянето и то вслѣдствие на постояннитѣ му враждебни отношения съ потърпѣвшия и почти всѣкидневни скарвания, което съставяло важни облегчителни обстоятелства, и 3) че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 460 и 486 т. 2 отъ Углавното сждопроизводство, защото не посочилъ въ присждата си никакви основания, поради които е прихваналъ въ наложеното му наказание само една година отъ прѣдварителния му затворъ, когато сждътъ е дълженъ да излага всѣкога основанията, по които той прихваща часть или цѣлия прѣдвариленъ затворъ, съгласно чл. 62 отъ Наказателния законъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) отъ съобразителната часть въ присждата на Пловдивския апелативенъ сждъ по това дѣло се вижда, че сжщиятъ сждъ е обсждилъ скупно всичкитѣ провѣрени по дѣлото доказателства и данни и възъ основание на тѣхъ е дошелъ до убѣждение, съгласно чл. 460 буква *а* отъ Углавното сждопроизводство, че касаторътъ Благой Ст. Лютаковъ е виновенъ въ опитване умишлено да убие Коце Димитровъ безъ да е игнорираль нѣкакви доказателства или данни по дѣлото, а понеже оцѣняване силата и значението на доказателствата и даннитѣ по углавни дѣла се извършва окончателно отъ апелативния сждъ, като сждъ по сжщество, то такава една направена отъ апелативния сждъ оцѣнка, съгласно чл 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, не подлежи на провѣряване отъ Върховния касационенъ сждъ, понеже послѣдниятъ не разглежда дѣлата по сжщество; 2) Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ е призналь, че нѣма по дѣлото нито увеличивающи, нито намаляющи вината на подсждимия Лютаковъ обстоятелства, а посочените отъ касатора обстоятелства и състоящи въ враждебнитѣ отношения и постоянни скарвания между него, касатора и потърпѣвшия, апелативниятъ сждъ е взелъ въ внимание тѣзи обстоятелства и то не само въ смисъль на просто намаляющи вината му, а въ смисъль на такива обстоятелства, които сж довели касатора до силно раздразнено състояние, въ което той е извършилъ прѣстжплението и слѣдователно сж измѣнили дори тежестьта на прѣстжплението въ друго много по-леко наказуемо прѣстжпно дѣяние, прѣдвидено въ чл. чл. 48, 49 и 249, вмѣсто чл. чл. 48, 49 и 247 т. 1 отъ Наказателния законъ. А че нѣмало въ присждата изложени мотиви за несжществуването на смекчающи обстоятелства, това не съставя нарушение на чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство, защото за несжществуването на извѣстно обстоятелство, когато за него не сж приведени и игнорирани доказателства, законътъ не задължава сжда по сжщество да излага особни съображения въ присждата си. Отъ това слѣдва, че второто касаторово оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. 460 буква *а* и чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство, е неоснователно; 3) отъ прѣписанието на чл. 62 отъ Наказателния законъ се разбира, че сждътъ по сжщество по свое усмотрѣние, основано върху данните по дѣлото, може, когато намѣри за умѣстно и справедливо, да спадне часть и цѣлия прѣдвариленъ затворъ отъ наложения съ присждата на подсждимия тъмниченъ или врѣменен строгъ тъмниченъ затворъ и за такова спадане на прѣдварителния затворъ сждътъ трѣбва да изложи извѣстно

свое съображение въ присѫдата, каквото съображение Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ не изложилъ въ присѫдата си относително спадането една година прѣдварителенъ затворъ отъ наложеното му съ присѫдата наказание, но това нѣма значение, понеже прокурорътъ за това не се оплаква, обаче, сѫщиятъ или другъ законъ не задължава сѫда по сѫщество да излага безъ друго съображения въ присѫдата си относително ненамирането за нужно да се спадне повече отъ едната година отъ прѣдварителния затворъ, тъй като това зависи, както се каза, отъ благоусмотрѣнието на сѫда по сѫщество за умѣстността и справедливостьта на такова едно зачитане или незачитане прѣдварителния затворъ. Слѣдователно и третото касаторово оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. чл. 460 буква *а* и 486 т. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, е неоснователно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Благой Ст. Лютаковъ, срѣщу присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 126, отъ 13 мартъ 1903 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *42 — (210) — 24 марть 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на девети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съсѫвъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 738, по описа за 1903 год., на Илия Томовъ, отъ гр. Ломъ, осѫденъ отъ Ломското отдѣление на Видинския окр. сѫдъ на глоба, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Видинскиятъ окр. сѫдъ, Ломско отдѣление, съ присѫда № 297, отъ 13 октомврий 1903 год., потвърдилъ постановлението на Видинския окр. управитель подъ № 144, отъ 26 септемврий 1902 год., съ което е осѫденъ Илия Томовъ, отъ гр. Ломъ, на заплащане глоба и патентна стойность, всичко 135 лева, за безпатентно продаване спиртни пития на дребно. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда на Видинския окр. сѫдъ обвиняемиятъ Томовъ се оплаква, че Ломското отдѣление на сѫщия сѫдъ е нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото неправилно оцѣнило доказателствата и договора, прѣдставени по дѣлото, отъ които се установявало, че той, касаторътъ, е билъ слуга на Обрѣтенъ П. Манчовъ, на чието име е патентътъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: въ съобразителната часть на присѫдата си по това дѣло, Видинскиятъ окр. сѫдъ, Ломско отдѣление, е обсѫдилъ и оцѣнилъ провѣренитѣ по дѣлото доказателства, а въ това число и прѣдставениятъ отъ касатора частенъ писменъ договоръ за слугуването му и въпрѣки текста на послѣдния договоръ, на който не е далъ важность по това углавно дѣло и по обвинението на касатора, сѫдътъ призналъ за установено, че касаторътъ Томовъ е търгувалъ на дребно съ

спиртни пития, безъ патентъ на свое име, както това се изисква отъ чл. 48 отъ Закона за акциза върху питиетата и то самостоятелно за себе, а не като слуга на Обрѣтенъ П. Манчовъ. А понеже оцѣняването достовѣрностьта и значението на доказателствата по углавни дѣла се извършва съгласно чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, окончателно отъ сжда по сжщество, то направената такава оцѣнка на доказателствата по това дѣло отъ Ломското отдѣление на Видинския окр. сждъ не подлежи на касационна провѣрка, понеже Върховниятъ касационенъ сждъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, не разглежда дѣлата по сжщество.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Илия Томовъ, срѣщу присждата на Видинския окр. сждъ, Ломско отдѣление, подъ № 297, отъ 13 октомврий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие

№ *43 — (211) — 23 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на девети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Н. Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Н. Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 890, по описа за 1904 год., на Христо Станковъ, Димо Георгиевъ и Недѣлко Георгиевъ, отъ с. Дживелъ, Шуменско, оправдани отъ Шуменския окр. сждъ, по обвинението имъ въ нарушение закона за горитѣ.* — Въ сждебното заседание отъ страна на обвиняемия Христо Станковъ, яви се адвоката д-ръ Д. К. Вачевъ, а обвиняемитѣ Димо Георгиевъ и Недѣлко Георгиевъ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Шуменскиятъ окр. сждъ съ присжда отъ 5 ноемврий 1904 год., призналъ обвиняемитѣ Христо Станковъ, Димо Георгиевъ и Недѣлко Георгиевъ, училищни настоятели на с. Дживелъ, за невиновни въ изкореняване безъ надлежно позволение 67 декари държавна гора и ги оправдалъ по това имъ обвинение, като отмѣнилъ и постановлението на Шуменския окр. управитель подъ № 108, отъ 13 май 1902 год., съ което сж били тѣ осждени за сжщото дѣяние. — Срѣщу сжщата присжда на Шуменския окр. сждъ е подалъ касационна жалба Шуменскиятъ окр. управитель, който моли за отмѣната ѝ на тѣзи основания: 1) че сждътъ нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото не обсждилъ обстоятелството, че отъ акта и показанията на свидѣтелитѣ: Г. Стояновъ, В. Капраловъ, В. Костовъ и С. Стефановъ, въ свързка съ акта се установявало, че гората е изкоренена по заповѣдь на обвиняемитѣ и че изкорененото пространство било вънъ отъ разрѣшението имъ дадено съ постановление на общинския съвѣтъ и че обвиняемитѣ сж заявили прѣдъ горската власть, че изкоренението станало по тѣхна заповѣдь и тѣ вземали отговорностьта върху себе си; 2) че Шуменскиятъ окр. сждъ нарушилъ чл. 45 отъ Закона за горитѣ, защото, макаръ и да призналъ за установено, че гората (изкоренена) била общинска, неправилно оправдалъ обвиняемитѣ, понеже сжщиятъ законъ наказвалъ изкоренението както на

държавна, така и на общинска гора и защото сѫдътъ извратилъ фактитѣ, като твърди, че повечето свидѣтели били казали какво изкорененатa гора била общинска, когато това казали само двама свидѣтели: В. Илчовъ и П. Ивановъ, а другитѣ четирима сѫ показали, че гората е държавна; 3) че сѫдътъ нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото не обсѫдилъ огледния протоколъ съ дата 7 юний 1903 год., приведенъ като доказателство по дѣлото, и 4) че сѫдътъ нарушилъ чл. чл. 58, 71 и 124 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото отказалъ въ молбата на прѣдставителя на държавното съкровище да се извърши новъ огледъ, отъ който щѣло да се установи, да ли изкоренението е станало въ разрѣшеното имъ съ постановление на общинския съвѣтъ мѣсто или вънъ отъ него.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) въ съобразителната часть на присѫдата си по това дѣло Шуменскиятъ окр. сѫдъ казва, че отъ скупнитѣ свидѣтелски показания се установявало, че не апелаторитѣ, а общинскитѣ власти дали заповѣдь да се изкорени гората, която е прѣдметъ на обвинението по това дѣло и за това обвиняемитѣ не могли да отговарятъ. Това е едно твърдѣ общо и безсъдържателно сѫдийско съображение, понеже не съдържа, както изисква истинския разумъ на чл. 486 т. 2 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство, обсѫждане отъ страна на Шуменския окр. сѫдъ поименно онѣзи доказателства, които сѫ прѣдставени за подкрѣпване на обвинението, което е подигнато срѣщу обвинямитѣ по това дѣло, каквито сѫ свидѣтелскитѣ показания и актътъ, който, споредъ закона, има сила на доказателство, до като съдържанието му не се опровергне отъ доказателствата по дѣлото, които сѫдътъ сѫщо трѣбва да посочи въ присѫдата си, за да се видятъ сѫдийскитѣ основания за оборването на акта. Шуменскиятъ окр. сѫдъ още казва въ присѫдата си, че общинскитѣ власти, а не апелаторитѣ, които сѫ училищни настоятели въ с. Дживелъ, били дали заповѣдь да се изкорени въпросната гора, обаче сѫщиятъ окр. сѫдъ не казва поименно, кои сѫ тѣзи общински власти, отъ кого сѫ тѣ прѣдставлявани и въ какви тѣхни дѣйствия, доказани прѣдъ сѫда, е изразена заповѣдьта имъ да се корени въпросната гора и да ли тази тѣхна заповѣдь, споредъ Закона за горитѣ, е отъ естество да направи правомѣрно едно изкореняване на държавна или общинска гора, безъ надлежното позволение отъ органитѣ на горската власть. Съ неизлагане такива искани отъ закона по това дѣло съображения и съ казаното свое твърдѣ общо, безъ фактическа и правна основа, съображение въ присѫдата си, Шуменскиятъ окр. сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. чл. 85 и 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, което има сѫществено процесуално значение; 2) едно отъ основанията на Шуменския окр сѫдъ въ присѫдата му за оправдание на обвиняемитѣ по това дѣло, е и това, че гората била не държавна, а общинска, но това съображение на Шуменския окр. сѫдъ е тъкмо противоположно на чл. 19 отъ Закона за горитѣ, който изрично заповѣдва: „че никой нѣма право да изкоренява или въобще да унищожава гора безъ особно разрѣшение отъ Министерството на търговията и земледѣлието“; 3) отъ производството по това дѣло се вижда, че

Шуменскиятъ окр. сѫдъ е постановилъ да се извърши и е извършенъ огледъ на изкорененатa гора, за който има приложенъ въ дѣлото протоколъ, но сѫщиятъ сѫдъ не е обсѫдилъ огледния протоколъ при рѣшаването на дѣлото, както това се вижда отъ присѫдата му по това дѣло, въ която нищо не се говори за огледа, а съ това си дѣйствие Шуменскиятъ окр. сѫдъ нарушилъ чл. чл. 85 и 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, и 4) отъ сѫдебнитѣ протоколи на Шуменския окр. сѫдъ по това дѣло се вижда, че прѣдставителтъ на държавата искалъ да се извърши новъ огледъ на изкорененатa гора, обаче Шуменскиятъ окр. сѫдъ оставилъ безъ послѣдствие това искане, понеже новиятъ огледъ нѣмало да има значение, но защо нѣма да има значение новия огледъ, окрѫжниятъ сѫдъ въ протокола си не посочва никакви съображения, когато той, съгласно съ разума на чл. чл. 124 и 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, трѣбваше да изложи такива, за да се види основателностьта и законностьта на отказа му въ молбата на прѣдставителя на държавата. Сѫществеността на това закононарушение става още по-важно и сѫществено, като се знае, че сѫщиятъ сѫдъ е намѣрилъ за потрѣбно да се извърши и билъ извършенъ огледъ, а пъкъ е игнорираль и не обсѫдилъ протокола по сѫщия огледъ. Отъ казаното по-горѣ става ясно, че оплакванията на Шуменския окр. управитель по горѣказанитѣ прѣдмети сѫ основателни и допуснатитѣ отъ Шуменския окр. сѫдъ закононарушения, по своята сѫщественость, лишаватъ присѫдата му по това дѣло отъ значението ѝ на законно постановенъ сѫдебенъ актъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Шуменския окр. сѫдъ подъ № 545, отъ 5 ноември 1904 год., защото сѫ нарушени чл. чл. 85, 97 и 124 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 19 отъ Закона за горитѣ, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окрѫженъ сѫдъ.

№ *44 — (218) — 25 мартъ 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на единадесети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 279, по описа за 1903 год., заведено по касационната жалба на Стоянъ Бурмовъ, повѣреникъ на М. Стоевъ, Н. Московъ, Т. Пенчевъ, Хр. Колевъ ковачъ, П. Стояновъ, Р. Нейковъ и Н. Минчевъ, отъ с. Крушето, Търновско, срѣщу присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 6 ноември 1902 год., № 462.* — Въ сѫдебното заседание отъ страна на седмината обвиняеми—касатори: Тодоръ Стоевъ, Недю Ив Московъ, Тончо Пенчевъ, Петъръ Стояновъ, Радню Нейковъ, Хр. Колевъ ковачъ и Недѣлко Минчевъ, яви се адвокатътъ Ал. Людскановъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫда № 462, отъ 6 ноември 1902 год., като призналъ Недю Ив. Московъ, Тодоръ Стоевъ, Пенчо Пенчевъ, Недѣлко Минчевъ, Христо Колевъ, Радю Тодоровъ Недковъ и Петъръ Стояновъ, отъ с. Крушето,

Търновско, за виновни въ това, че съ едно подписано отъ тѣхъ заявление и подадено на инспектора на Горноорѣховското учебно окржжие, сж наклеветили учителя и учителката на сжщото село, Тодоръ Яланджиевъ и Ана Арабова, по поводъ на служебнитѣ имъ обязаности, като сж имъ приписали тѣзи факти: 1) че прѣхвърляли ученици отъ едно отдѣление къмъ друго безъ да сж държали изпитъ; 2) че учительтъ и учителката сж били водяли съвсѣмъ неприлично изъ училището и развивали любовь по между си, както прѣдъ ученицитѣ въ училището, така и прѣдъ публиката; 3) че употрѣбявали училищната покжщнина изъ разни кръчми да гуляятъ и 4) че било се разказвало изъ кръчмитѣ, че учительтъ и учителката правили разни безобразия прѣдъ ученицитѣ въ училището, постановилъ така: „измѣнява присждата на Търновския окр. сждъ отъ 24 ноември 1900 год., № 420, колкото се отнася до наказанието на подсждимитѣ, като осжжда: Недю Ивановъ Московъ на 6 мѣсеци тъмниченъ затворъ и 150 лева глоба; подсждимиятъ Тодоръ Стоевъ на единъ мѣсецъ тъмниченъ затворъ и 50 лева глоба, а подсждимитѣ: Тончо Пенчевъ, Недѣлко Минчевъ, Христо Колевъ, Радню Тодоровъ Нейковъ и Петъръ Стояновъ по една недѣля тъмниченъ затворъ и по 20 лева глоба. Останалата часть на първостепенната присжда относително гражданскитѣ искове и сждебнитѣ разноски остава въ сила". — Срѣщу сжщата присжда на Русенския апелативенъ сждъ осжденитѣ сж подали касационна жалба и молятъ за отмѣнението ѝ на тѣзи основания: 1) че Русенскиятъ апелативенъ сждъ нарушилъ чл. 460 буква *а* отъ Углавното сждопроизводство и чл. 235 отъ Наказателния законъ, защото неправилно ги осждилъ за наклеветяване тжжителитѣ съ подаване заявлението до инспектора, безъ да е констатиралъ необходимия за клеветата елементъ — намѣрението имъ да клеветятъ тжжителитѣ; 2) че сж нарушени чл. чл. 239 и 240 отъ Наказателния законъ, защото сждътъ отказалъ да допусне за разпитване посочения отъ тѣхъ свидѣтель, за установяване истинностьта на писаното въ заявлението до инспектора, и 3) че е нарушенъ чл. 470 отъ Углавното сждопроизводство и чл. 58 отъ Гражданското сждопроизводство, защото неправилно ги осждилъ да заплащатъ обезщетение на потърпѣвшитѣ за морални врѣди, безъ тѣ да сж доказали, че сж потърпѣли нѣкакви врѣди и загуби отъ дѣянието имъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) клеветата, състояща въ разгласяване обстоятелства или дѣйствия, позорни за честьта на нѣкого или прѣстжпни — като прѣстжпно дѣяние, трѣбва да бжде извършено отъ субекта умишлено, както това се разбира отъ разума на чл. 235, въ свързка съ чл. 39 отъ Наказателния законъ или, казано съ други думи, субектътъ да е разгласилъ невѣрнитѣ и позорни обстоятелства съ намѣрение да опозори честьта или достоинството на друго лице. По това дѣло, както се вижда отъ присждата на Русенския апелативенъ сждъ, послѣдниятъ сждъ призналь обвиняемитѣ — сегашни касатори, за виновни въ прѣстжпно наклеветяване Т. Яланджиевъ и учителката Ана Арабова съ едно подписано отъ обвиняемитѣ и подадено отъ тѣхъ заявление до инспектора на Горноорѣховското учебно окржжие, въ което

се приписвало тѣмъ: че прѣхвърляли ученици отъ едно отдѣление въ друго безъ изпитъ; че употрѣбявали училищния мобилъ изъ кръчмитѣ за гуляй; че водяли неприличенъ животъ изъ училището и че правели безобразия въ училището. За да може да се вмѣни въ вина на обвиняемитѣ, жители на с. Крушето, въпросното наклеветеване, трѣбва, освѣнъ неистинностьта на приписанитѣ отъ тѣхъ обстоятелства, да бѫдо констатирано отъ сѫда по сѫщество и злото прѣстѫпно намѣрение на обвиняемитѣ да опозорятъ честьта или достоинството на учителя Яланджиевъ и учителката Арабова, чрѣзъ подаването до инспектора въпросното заявление, въ което обвиняемитѣ, жители на с. Крушето, като сѫ посочвали въпроснитѣ недостойни дѣйствия на селскитѣ си учители, сѫ искали тѣхното отстранение отъ длъжность. Обаче, Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ нито съ въпросния си листъ, нито съ присѫдата си, не е констатиралъ, че касаторитѣ сѫ имали намѣрение, което еднакво се изисква и отъ чл. 236 отъ Наказателния законъ, чрѣзъ съставяне и подаване въпросното заявление, да опозорятъ честьта на потърпѣвшитѣ по дѣлото лица, а съ това си дѣйствие Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е допусналъ неправилно прилагане въ случая на чл. 236 отъ Наказателния законъ, безъ да е констатиралъ казания важенъ субективенъ елементъ за състава на прѣстѫплението клевета. Слѣдователно първото оплакване на касаторитѣ по този прѣдметъ се явява основателно; 2) нѣкой отъ обвиняемитѣ сѫ искали съ възивна жалба и чрѣзъ защитника си прѣдъ сѫда да се призове посоченията отъ тѣхъ свидѣтелъ за установене истинностьта на фактитѣ, които сѫ приписани съ въпросното заявление на учителя Яланджиевъ и учителката Арабова, обаче, Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ съ протоколно опрѣдѣление отказалъ да призове искания свидѣтель, защото съ свидѣтелски показания не могло да се доказва истинностьта на въпроснитѣ обстоятелства. Съ този си отказъ, Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. 540 отъ Углавното сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 239 т. 1 отъ Наказателния законъ, защото послѣдниятъ законъ изрично позволява на обвиняемитѣ въ клевета да доказватъ истинностьта на разгласенитѣ факти, съ изключение, ако тѣзи факти се отнасятъ до изрично и точно опрѣдѣленитѣ случаи въ чл. 240 отъ Наказателния законъ, а пъкъ Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ не посочва въ протоколното си опрѣдѣление закона и законнитѣ основания, по които той не допуща искания отъ подсѫдимитѣ свидѣтель за доказване истинностьта на разгласенитѣ отъ тѣхъ обстоятелства на учителя Яланджиевъ и учителката Арабова и приписани тѣмъ не като частни лица, а като на учители по служба. Слѣдователно и второто оплакване на касаторитѣ по този прѣдметъ е основателно, и 3) чл. 470 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство, дѣйствително дава право на сѫда по сѫщество да опрѣдѣля гражданско възнаграждение на сторенитѣ чрѣзъ прѣстѫпление врѣди и загуби, възъ основание на дѣйствующитѣ углавни и граждански закони, но такова възнаграждение може да бѫде присѫдено само тогава, когато гражданскиятъ ищецъ, т. е. потърпѣвшето отъ прѣстѫплението лице, докаже прѣдъ сѫда по сѫщество, че му сѫ причинени такива граждански, т. е. икономически врѣди и загуби и като

основе своя искъ върху опрѣдѣленъ углавенъ или граждански законъ, който изрично да прѣдвижда задължението на виновното въ прѣстжплението лице да възнагради лицето, което е потърпѣло гражданскитѣ врѣди или загуби. Съ присждата си по това дѣло Русенскиятъ апелативенъ сждъ осждилъ касаторитѣ, признати за виновни въ клевета, да заплатятъ на потърпѣвшитѣ лица, на учителя Яланджиевъ 10 лева и на учителката Арабова 50 лева обезщетение, понеже тѣ съ нанесената имъ клевета потърпѣли морални загуби отъ клеветата, но, отъ една страна, апелативниятъ сждъ не посочва въ присждата прѣдставенитѣ отъ потърпѣвшитѣ доказателства, съ които се доказва размѣра на присжденото имъ обезщетение и икономическата стойность на тѣхнитѣ претендирани врѣди и загуби, а отъ друга страна, апелативниятъ сждъ не посочва въ присждата си углавния или гражданския законъ, който да признава правото на потърпѣвшитѣ отъ клеветата лица да искатъ и да получатъ отъ виновника на клеветата парично възнаграждение за чисто морални, т. е. не икономически врѣди, произходящи отъ наклеветяването. Съ такова едно присжждане на гражданско обезщетение въ полза на потърпѣвшитѣ лица, безъ обосноваване правото имъ на подобно възнаграждение върху изриченъ законъ, Русенскиятъ апелативенъ сждъ е допусналъ нарушение на чл. 470 отъ Углавното сждопроизводство, което нарушение, по своята сжщественость, лишава присждата на сжщия сждъ отъ законната ѝ сила въ отношение на гражданския искъ. Слѣдователно и третото оплакване на касаторитѣ по този прѣдметъ, е основателно.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява:** присждата на Русенския апелативенъ сждъ отъ 6 ноември 1902 год., № 462, защото сж нарушени чл. 235 отъ Наказателния законъ, чл. 540 отъ Углавното сждопроизводство, въ свързка съ чл. 239 т. 1 отъ Наказателния законъ и чл. 470 отъ Углавното сждопроизводство, съ силата на чл. 569 отъ сжщото Углавно сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сжщия сждъ.

№ *45 — (219) — 25 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на единадесети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 746, по описа за 1903 г., на Минка Стоянова, отъ с. Щръклево, Русенско, оправдана отъ Русенския окр. сждъ по обвинението ѝ въ безпатентно продаване на едро спиртни пития.* — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Русенскиятъ окр. сждъ съ присжда № 683, отъ 28 октомврий 1903 год., отмѣнилъ постановлението № 142, отъ 8 мартъ 1903 год., и оправдалъ като невиновна Минка Стоянова, отъ с. Щръклево, Русенска околия, по обвинението ѝ въ безпатентно продаване вино на едро. — Въ касационната си жалба

срѣщу сѫщата присѫда Русенскиятъ окр. управитель се оплаква, че Русенскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото е допусналъ на обвиняемата да доказва, че продаденото вино е произведение отъ нейното лозе, съ свидѣтели и съ общинско свидѣтелство, което е било издадено не прѣди продажбата, а слѣдъ продажбата, което сѫщиятъ законъ не допущалъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: съ присѫдата си по това дѣло Русенскиятъ окр. сѫдъ оправдалъ обвиняемата Минка Стоянова по обвинението ѝ въ безпатентно продаване вино на едро, понеже било доказано отъ прѣдставеното отъ нея общинско свидѣтелство, че продаденото отъ нея 24 кила вино е било нейно произведение отъ собственото ѝ лозе. Съ такова едно оправдание на обвиняемата Русенскиятъ окр. сѫдъ не е допусналъ нарушение на посочената отъ касатора забѣлѣжка къмъ чл. 55 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата, защото сѫщата забѣлѣжка дава право на лозаритѣ да продаватъ на едро безъ патентъ произведенитѣ отъ лозята си спиртни пития, стига само тѣ да докажатъ съ кметски свидѣтелства, че продаденото вино е тѣхно произведение, безъ да се гледа на това, да ли кметскитѣ свидѣтелства сѫ издадени прѣди или послѣ продажбата, тъй като казаната забѣлѣжка отъ сѫщия законъ не дава никакво значение на това обстоятелство. Отъ това слѣдва, че касаторовото оплакване по този прѣдметъ и за нарушение забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата, е неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Русенския окр. управитель, срѣщу присѫдата на Русенския окр. сѫдъ подъ № 683, отъ 28 октомврий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *46 — (220) — 25 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на единадесети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдсѣдателя *углавно дѣло № 931, по описа за 1904 год., на Ферадъ Мустафовъ, отъ с. Ючъ-Тепе, Борисовградско, оправданъ отъ Пловдивския окр. сѫдъ по обвинението му въ контрабанда.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 1084, отъ 17 септемврий 1904 год., отмѣнилъ постановлението на Пловдивската митница подъ № 934, отъ 3 априлъ 1904 год. и оправдалъ Ферадъ Мустафовъ, отъ с. Ючъ-Тепе, по обвинението му въ контрабандно прѣкарване вънъ отъ княжеството три мулета. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда Пловдивскиятъ окр. управитель се оплаква, че Пловдивскиятъ окр. сѫдъ нарушилъ членове 242 и 247 ал. 3 отъ Закона за митницитѣ и чл. 127 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото за инкриминираното на обви-

нѣмия прѣстжпно — контрабандно изнасяне стоката вънъ изъ княжеството, нѣмало нужда да бжде констатирано то при самото му извършване, а могло да се доказва и послѣ извършването му, а сждътъ не му допусналъ да установи съ писмени или свидѣтелски показания, че тѣзи мулета сж били вписани въ общината на името на Ферадъ Мустафовъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: отъ сждебния протоколъ на Пловдивския окр. сждъ по това дѣло се вижда, че държавниятъ адвокатъ е молилъ да се отложи дѣлото и да му се даде възможность да докаже съ прѣдставяне на нови доказателства, освѣнъ прѣдставенитѣ прѣписи отъ интизапскитѣ билети, съ които да докаже възбуденото срѣщу Ферадъ Мустафовъ обвинение въ контрабанда, обаче Пловдивскиятъ окр. сждъ е оставилъ безъ послѣдствие казаната молба на държавния адвокатъ, понеже, ако и да се доказало, че обвиняемиятъ купилъ тритѣ мулета, това не могло да има значение, а пъкъ въ присждата си сжщиятъ сждъ казва, че актътъ по обвинението на Ферадъ Мустафовъ билъ съставенъ само по едно прѣдположение, че той билъ купилъ тритѣ мулета отъ Чирпанския панаиръ, което купуване не било доказано. Освѣнъ че Пловдивскиятъ окр. сждъ при рѣшаването на това дѣло, заведено за контрабандно изнасяне вънъ отъ княжеството три мулета, е игнорираль и не обсждилъ прѣдставенитѣ по дѣлото интизапски билети, въ които обвиняемиятъ Ферадъ Мустафовъ фигурира като купувачъ на три мулета, за контрабандирането на които се обвинява и които интизапски билети, споредъ Закона за общинитѣ и чл. 1 отъ Правилника за прилагането му отъ 1897 год., иматъ значение на установенъ документъ, който удостовѣрява както видътъ на отчуждения едъръ добитъкъ и самото отчуждение, а сжщо и лицето, което придобива правособственость върху отчуждения добитъкъ, но съ отказването да отложи дѣлото, за да прѣдстави обвинительтъ доказателства за установяване обвинението, той въпрѣки чл. 367 т. 1 отъ Углавното сждопроизводство, е лишилъ страната отъ правото ѝ да прѣдстави доказателства за доказването на обвинението по дѣлото, съ което е допусналъ нарушение на чл. 123 отъ Углавното мирово сждопроизводство, което закононарушение, по своята сжществость, лишава присждата на сжщия сждъ по това дѣло отъ законната ѝ сила.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присждата на Пловдивския окр. сждъ подъ № 1084, отъ 17 септемврий 1904 год., защото е нарушенъ чл. 123 отъ Углавното мирово сждопроизводство, съ силата на чл. 137 т. 2 отъ сжщото сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сжщия окржженъ сждъ.

№ *47 — (221) — 24 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на единадесети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр.

Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 280, по описа за 1903 год., на Ото Велчевъ, осждень отъ Софийския окр. сждъ да издържи единъ мѣсецъ тъмниченъ затворъ, за нанисане лека тѣлесна повръда на Яна Цановица.* — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Орханийскиятъ мирови сждия съ присждата си № 55, отъ 19 септемврий 1902 год., е призналлъ обвиняемия Иото Велчевъ за виновенъ въ нанисане лека тѣлесна повръда на Яна Цановица и съгласно чл. 265 отъ Наказателния законъ го осждилъ да издържи единъ мѣсецъ тъмниченъ затворъ. По въззивна жалба на осждения, дѣлото е било разгледано отъ Софийския окр. сждъ, който съ присждата си № 11, отъ 11 януарий 1903 г. е потвърдилъ присждата на Орханийския мирови сждия № 55, отъ 19 септемврий 1902 година. — Въ касационната си жалба Иото Велчевъ между друго се оплаква, че Софийскиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. 540 п. 1 отъ Углавното сждопроизводство, защото е отказалъ да призове исканитѣ отъ него свидѣтели, съ показанията на които щѣлъ да установи, че той не е нанасялъ никакъвъ побой на тжителката Яна Цановица.

Върховниятъ касационенъ сждъ, като изслуша заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшението на дѣлото, вже прѣдъ видъ: отъ сждебния протоколъ на Софийския окр. сждъ отъ 11 януарий 1903 год., се вижда, че обвиняемиятъ Иото Велчевъ, чрѣзъ защитника си Н. Милошевъ, е молилъ да се отложи дѣлото, за да се призоватъ указанитѣ отъ него свидѣтели, съ показанията на които щѣлъ да установи, че той не е нанасялъ никакъвъ побой на тжителката, но сждътъ, като е ималъ прѣдъ видъ, че обвиняемиятъ не е указалъ на свидѣтели въ апелативната си жалба и че неговото заявление въ сждебното заседание било направено късно, съ протоколното си опрѣдѣлеиие е оставилъ искането на обвиняемия безъ послѣдствие. Това протоколно опрѣдѣление на Софийския окр. сждъ е неправилно и несъгласно съ прѣдписанието на чл. 123 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото, споредъ този членъ, както е билъ измѣненъ на 4 януарий 1903 год., въ втората инстанция могатъ да се посочватъ свидѣтели не само въ апелативната жалба, но и по-послѣ, а именно най-късно въ първия день, назначенъ за разглеждане на дѣлото, вслѣдствие на което трѣбва да се признае, че Софийскиятъ окр. сждъ не можеше въ дадения случай да откаже на обвиняемия за призоване на посоченитѣ отъ него въ първото заседание свидѣтели, по причина, че това искане е било направено късно, а трѣбваше, съгласно прѣдписанието на сжщия чл. 123 отъ Углавното мирово сждопроизводство, да се произнесе съ мотивирано опрѣдѣление по сжществеността или несжществеността на показанията на свидѣтелитѣ, за призоваването на които обвиняемиятъ е искалъ отлагането на дѣлото; слѣдователно, оплакването на обвиняемия Иото Велчевъ, че сждътъ неправилно е отказалъ да призове посоченитѣ въ сждебното заседание свидѣтели, е основателно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: присждата на Софийския окр. сждъ № 11, отъ 11 януарий 1903 год., защото е нарушенъ чл. 123 отъ Углавното мирово сждопроизводство,

съ силата на чл. 137 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане отъ другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия окржженъ сѫдъ.

№ *48 — (226) — 25 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на единадесети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 962, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ, отъ 25 май 1904 год*, № *845.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ постановление № 2573, отъ 4 октомврий 1903 год., Пловдивската митница осѫдила Давидъ Н. Израилъ и С-ие, отъ гр. Пловдивъ, да заплати въ полза на хазната 493 лева и 20 ст. двойно вносно мито, съгласно оцѣнката отъ 1690 лева, общински налогъ 33 лева и 80 ст., статистическо право 1 левъ и 20 ст. и стойностьта на стоката, която не била повърната въ митницата 1690 лева, всичко лева 3218 и 20 ст., за гдѣто тази фирма тайно е изкарала отъ митницата 12 каси марка DNT № 1/12 кгр. бруто 1842 съ 1207 кгр. сѫдове желѣзни емайлирани. Вслѣдствие на апелационната жалба на осѫдения, Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е завелъ възивно митническо дѣло, което насрочилъ за разглеждане на 25 май 1904 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „отъ съдържанието на акта, съставенъ отъ сѣкретаря при Пловдивската митница на 24 юлий 1902 год., между друго се вижда, че Нисимъ Исакъ Ишуа е прѣдставилъ първия екземпляръ на декларацията № 1984, отъ 8 юний с. г., на името на апелатора Давидъ Н. Израилъ и С-ие и заявилъ, че сѫщата декларация била прѣдадена на тази фирма отъ М. Романо, комуто фирмата е платила споредъ смѣтката му за митнитѣ сборове, обаче, до това врѣме като не е прѣдставилъ декларацията, фирмата е мислила, че той е заплатилъ митарственитѣ сборове за стоката, която получила още тогазъ, т. е. на 13 юний сѫщата дата. Тази забѣлѣжка направена още при съставянето на акта отъ апелатора се поддържа, както и въ възивната жалба, така и устно отъ повѣреника на апелатора и за да подкрѣпи възивната страна възражението си, че тя е платила въ врѣме когато се изнесла стоката отъ митницата слѣдуемитѣ митни сборове на М. Романо, който като комисионеръ я извадилъ отъ митницата, прѣдставила смѣтката си съ М. Романо, дневника и главната си книга и отъ тѣхъ се установява дѣйствително, че въ партидата на М. Романо той е получилъ 220 лева златни и 50 ст. на 13 юний 1902 год. за 12 каси, споредъ смѣтката му отъ сѫщата дата, съгласно декларацията № 1984 (стр. 9 на дневника) и отъ главната книга се вижда тоже (стр. 94), че отъ 2 юний 1902 год. до 14 сѫщия мѣсецъ партидата на М. Романо се уравнява съ единъ излишъкъ отъ 25 лева и 35 ст., а като е така слѣдва да се приеме, че дѣйствително апелаторътъ е платилъ на М. Романо стойностьта на митата; че М. Романо, като дѣйствующь отъ свое име не

може да задължи съ дѣйствията му фирмата на Давидъ Н. Израилъ, като притежателка на тази стока, съгласно чл. 253 отъ Закона за митницитѣ, защото, както се каза, М. Романо е дѣйствувалъ отъ свое име, е билъ платенъ отъ фирмата и при това нѣма никакви доказателства, че това изнасяне е станало въ споразумѣние съ притежателя; щомъ е така слѣдва да се приеме, че въ въззивната жалба на Давидъ Н. Израилъ и С-ие относително наложенитѣ на тази послѣдня глоба съ обжалваното постановление, се явява основателно и трѣбва да се отмѣни по тѣхъ и се видоизмѣни сѫщото постановление въ смисъль, щото апелаторътъ да внесе митническитѣ сборове състоящи въ вносното мито, общински налогъ и статистическото право, тъй като той е получилъ стоката, безъ тѣзи мита да бѫдатъ изплатени", — издалъ е присѫдата си подъ № 845, диспозитивътъ на която гласи: „видоизмѣнява постановлението на Пловдивската митница подъ № 2573, отъ 4 октомврий 1903 година така: осѫжда Давидъ Н. Израилъ и С-ие, отъ гр. Пловдивъ, да заплати и вносно мито 246 лева и 60 ст., общински налогъ 33 лева и 80 ст. и статистическо право 1 левъ и 20 ст., по изнесената отъ митницата стока съ декларация № 1984, отъ 8 юний 1902 година. Сѫщото постановление по отношение на глобата и стойността на стоката отъ 246 лева и 60 ст. и 1690 лева се отмѣнява". — Срѣщу тая присѫда, Пловдивскиятъ окр. управитель е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква, че Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 246, 253 и 269 отъ Закона за митницитѣ, защото съвсѣмъ неправилно е освободилъ Давидъ Н. Израилъ и С ие отъ заплащане глобата, както и стойността на стоката, защото притежателитѣ на контрабандиранитѣ стоки отговарятъ винаги за глобата и стойността, безразлично, да ли контрабандата е била извършена отъ тѣхъ лично, или отъ тѣхнитѣ слуги или комисионери, още и за това, защото за отговорността на фирмата Давидъ Н. Израилъ и С-ие не може да има никакво значение факта, че тая сѫщата фирма била броила на комисионерина Моисъ Романо извѣстно количество пари за нѣкакво си мито, когато се е установило прѣдъ сѫда, че изнесената отъ магазията на митницата стока е била контрабандирана.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е приелъ за установенъ факта, че стоката, за която се говори въ постановлението на Пловдивската митница отъ 4 октомврий 1903 год., № 2573, е била извадена отъ митницата отъ комисионерина М. Романо, който е дѣйствувалъ отъ свое име и който не е внесалъ слѣдуемитѣ се мита, макаръ сумата за тия мита и да му е била авансирана отъ притежателя на тая стока — фирмата „Давидъ Н. Израилъ и С-ие". Сѫщиятъ сѫдъ е констатиралъ още въ присѫдата си, че тая търговска фирма не е била въ никакво споразумѣние съ комисионерина М. Романо, когато послѣдниятъ е изтеглилъ стоката отъ митницата, безъ да е заплатилъ надлежнитѣ мита. Щомъ, слѣдователно, Пловдивскиятъ окръженъ сѫдъ е намѣрилъ, че не сѫществуватъ при дѣлото доказателства, отъ които да се установява,

че фирмата „Давидъ Н. Израилъ и С-ие“ е била въ споразумѣние съ комисионерина М. Романо при изнасяне безъ мито стоката изъ митницата, тогава сѫщиятъ сѫдъ, по силата на чл. 253 отъ Закона за митницитѣ, много правилно е освободилъ сѫщата фирма отъ заплащане на двойното мито и отъ заплащане цѣната на пропуснатата стока, поради което неоснователно се явява оплакването на Пловдивския окр. управитель за нарушение чл. чл. 246, 253 и 269 отъ Закона за митницитѣ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ отъ 25 май 1904 год., № 845, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *49 — (227) — 28 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на четиринадесети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и Кирилъ Кириловъ, при секретаря Петъръ Макавѣевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 952, по описа за 1904 год., на Рафаелъ Калдеронъ, отъ гр Балчикъ, оправданъ отъ Варненския окр. сѫдъ по обвинението му въ нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Варненскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 780, отъ 20 септемврий 1904 год. отмѣнилъ постановлението на Варненския окр. управитель подъ № 25, отъ 22 априлъ 1902 год. и оправдалъ Рафаила Калдеронъ, отъ гр. Балчикъ, като невиновенъ по обвинението му въ безпатентно продаване спиртни пития на едро. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда. Варненскиятъ окр управитель се оплаква: 1) че Варненскиятъ окр. сѫдъ нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото не прѣцѣнилъ всецѣло показанията на свидѣтеля Антонъ х. Панайотовъ, отъ които се установявало, че продажбата съ зала омисъль е извършена отъ обвиняемия билникъ по билникъ и слѣдователно е продажба на едро. и 2) че окрѫжниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 75 отъ Закона за берiитѣ върху питиетата, защото неправилно отнелъ доказателната сила на акта.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) отъ присѫдата на Варненския окр. сѫдъ по това дѣло се вижда, че сѫщиятъ сѫдъ е обсѫдилъ и оцѣнилъ показанията на свидѣтеля Антонъ х. Панайотовъ, а понеже тази оцѣнка на свидѣтелското показание е извършена отъ окрѫжния сѫдъ, съгласно чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, окончателно, тя не подлежи на провѣрка отъ Върховния касационенъ сѫдъ, понеже послѣдниятъ сѫдъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата, не разглежда дѣлата по сѫщество. Слѣдователно, първото касаторово оплакване за неоцѣняване показанията на сѫщия свидѣтель и нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, е неоснователно, и 2) второто касаторово оплакване за нарушение чл. 75 отъ Закона за

бериитѣ върху питиетата е сѫщо неоснователно, защото, споредъ сѫщия законъ, актоветѣ иматъ сила на доказателство, но само ако не сѫ оборени отъ доказателствата по дѣлото, а щомъ сѫдътъ по сѫществото признае, че даннитѣ по дѣлото опровергаватъ съдържанието на извѣстенъ актъ, то, споредъ разума на сѫщия чл. 75, такъвъ актъ нѣма вече сила на доказателство за факта, за който е съставенъ. Обаче, отъ присѫдата на Варненския окр. сѫдъ по това дѣло се вижда, че сѫщиятъ сѫдъ е призналь отъ даннитѣ по дѣлото, какво актътъ е опровергнатъ и слѣдователно сѫщиятъ сѫдъ не е билъ дъленъ, съгласно сѫщия законъ, да му дава сила на доказателство

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Варненския окр. управитель, срѣщу присѫдата на Варненския окр. сѫдъ подъ № 780, отъ 20 септемврий 1904 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *50 — (231) — 28 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на четиринадесети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и Кирилъ Кириловъ, при секретаря Петъръ Макавѣевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша долоѫеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 292, по описа за 1903 год., на Иончо Стоевъ, оправданъ отъ Софийския окр. сѫдъ по обвинението му въ прѣдумитлено убийство на Стоянъ Павловъ.* — Въ заседанието оправданиятъ не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: прокуроръть при Софийския окр. сѫдъ съ обвинителенъ актъ отъ 31 декемврий 1902 год. е прѣдалъ на сѫдъ Иончо Стоевъ и е искалъ наказанието му по чл. 247 ал. 2 отъ Наказателния законъ, за гдѣто той прѣзъ нощьта на 7 юлий 1902 год. прѣдумишлено е убилъ Стоянъ Павловъ. По този обвинителенъ актъ е било заведено углавно дѣло № 18, което Софийскиятъ окр. сѫдъ разгледалъ въ сѫдебното си заседание на 4 мартъ 1903 год. и за разрѣшението му е постановилъ слѣдующитѣ въпроси: 1) „доказано ли е, че Иончо Стоевъ, отъ с. Оградище, 20 годишенъ, българинъ, православенъ, грамотенъ, неосѫжданъ, прѣзъ нощьта на 7 срѣщу 8 юлий 1902 год., съ обмислено по-рано намѣрение да убие Стоянъ Атанасъ Павловъ, е отишелъ въ ливадата на мѣстностьта „Зарбова-Ливада“ и съ едно тѫпо твърдо орѫдие му е нанесалъ смъртоносни удари по главата, отъ които удари Стоянъ Павловъ е умрѣлъ?“ — „Не, не се доказа;“ 2) „виновенъ ли е въ такъвъ случай Иончо Стоевъ?“ — „Не, не е виновенъ;“ 3) „кому слѣдва да се възложатъ станалитѣ по дѣлото разноски?“ — „Оставатъ въ тяжесть на хазната,“ и 4) „какво слѣдва да стане съ веществено по дѣлото доказателство една брадва?“ — „Да се повърне на притежателя и слѣдъ влизане на присѫдата въ сила.“ Слѣдъ това, Софийскиятъ окр. сѫдъ съ присѫдата си № 113, отъ 15 мартъ 1903 год. е призналь подсѫдимия Иончо Стоевъ за невиновенъ въ прѣдумишлено убиване Стоянъ (Атанасъ) Павловъ, вслѣдствие на което го оправдалъ по това му обвинение. — Въ касационния си протестъ прокуроръть при

Софийския окр. сѫдъ се оплаква, че сѫдътъ е нарушилъ чл. 315 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото не е допусналъ разпита на свидѣтелитѣ Мито Антовъ и Атанасъ Игнатовъ, които били посочени въ обвинителния актъ и показанията на които били сѫществени за обвинението, възведено срѣщу подсѫдимия Иончо Сгоевъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като наслуша заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ сѫдебния протоколъ на Софийския окр. сѫдъ отъ 4 мартъ 1903 год. се вижда, че защитникътъ на подсѫдимия е молилъ да се не разпитватъ призованитѣ по искането на прокурора въ обвинителния му актъ свидѣтели Мито Антовъ и Атанасъ Игнатовъ, защото той, подсѫдимиятъ, за откриване на материялната истина, нѣмалъ възможността да контролира показанията на тия свидѣтели, понеже тѣ не били разпитвани на прѣдварителното слѣдствие. Вслѣдствие на това заявление, Софийскиятъ окр. сѫдъ, като е взелъ прѣдъ видъ, че прокуроръть, споредъ чл. 315 отъ Углавното сѫдопроизводство, има право да иска призоваването на свидѣтелитѣ, указани въ списъка, приложенъ къмъ обвинителния актъ и разпитани на прѣдварителното дирене, съ протоколното си опрѣдѣление е уважилъ молбата на подсѫдимия и е постановилъ свидѣтелитѣ Мито Антовъ и Атанасъ Игнатовъ да се не разпитватъ, понеже тѣзи свидѣтели не сѫ били разпитвани на прѣдварителното дирене, за да може той, подсѫдимиятъ, да знае обстоятелствата, върху които иматъ тѣ да даватъ показания. Това постановление на Софийския окр. сѫдъ трѣбва да се признае за неправилно и несъгласно съ прѣдписанието на чл. 315 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото, споредъ този членъ, сѫдътъ не може да откаже на прокурора призоваването на свидѣтелитѣ, които сѫ показани отъ него въ обвинителния актъ, като при това този членъ не прави разлика, да ли тѣзи свидѣтели сѫ били разпитвани или не на прѣдварителното дирене; слѣдователно, оплакването на прокурора при Софийския окр. сѫдъ за нарушение на чл 315 отъ Углавното сѫдопроизводство, е основателно.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Софийския окр. сѫдъ № 115, отъ 15 мартъ 1903 год., защото е нарушенъ чл. 315 отъ Углавното сѫдопроизводство, съ силата на чл. 569 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане отъ другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия окржженъ сѫдъ.

№ *51 — (234) — 30 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на шестнадесети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Маринovъ, членове, Анастасъ Ташевъ и Иванъ Ивановъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдсѣдателя *углавно дѣло № 301, по описа за 1903 год., на Ат. Н. Данковъ, отъ гр. Свищовъ, оправданъ отъ Русенския апелативенъ сѫдъ по обвинението му въ наклеветяване чрѣзъ печатъ Венета и Аврамъ Аврамови, отъ сѫщия градъ.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫда № 632, отъ 31 октомврий 1902 год., призналъ подсѫдимия

Атанасъ Данковъ, отъ гр. Свищовъ, за невиновенъ въ това, че като директоръ-стопанинъ на в. „Ратникъ“, е нанесалъ чрѣзъ напечатване статии въ сѫщия вѣстникъ, клевета на Венета и Аврамъ Аврамови, отъ гр. Свищовъ, и потвърдилъ присѫдата на Търновския окр. сѫдъ, Свищовско отдѣление, подъ № 84, отъ 22 априлъ 1902 год., съ която сѫщиятъ Данковъ е оправданъ и то като се основалъ апелативниятъ сѫдъ възъ тѣзи съображения: „отъ прѣдставената присѫда на Русенския апелативенъ сѫдъ подъ № 302, отъ 27 май 1902 год. се вижда, че за авторъ на брошурата „Инспекторска комедия“ е признатъ Христо Бандуловъ, който за нанесената клевета съ нея на Аврамъ Аврамовъ и на дъщеря му Венета, е осѫденъ на една и половина годишенъ тъмниченъ затворъ и на глоба въ размѣръ на 200 лева. Аврамъ Аврамовъ и Венета Аврамова най-напрѣдъ сѫ искали отъ Свищовското отдѣление на Търновския окр. сѫдъ да се осѫдятъ А. Димитровъ и Ат. Данковъ за гдѣто тѣ, първиятъ въ качеството си на отговоренъ редакторъ на вѣстникъ „Ратникъ“, а вториятъ като стопанинъ, сѫ допуснали да се напечати въ броевете му 34, 36 и 37 едно извлѣчение отъ горѣпоменатата брошура „Инспекторска комедия“, а по-сетнѣ въ производство на дѣлото се отказали да се прѣслѣдва и накаже отговорниятъ редакторъ А. Димитровъ, а сѫ искали да се накаже само А. Данковъ, като при това сѫ утвърждавали, че Данковъ трѣбва да отговаря не само като стопанинъ на вѣстника, но и като съставитель на самото извлѣчение отъ брошурата „Инспекторска комедия“, съ която имъ се нанасяла клевета. За допуснатата публикация на брошурата „Инспекторска комедия“, споредъ чл. 5 буква *б* отъ Закона за печата отъ 1901 год., съ което се нанася клевета на Аврамъ и Венета Аврамови, трѣбва да отговаря отговорниятъ редакторъ, който по положението си съотвѣтствува на издателя на вѣстникъ „Ратникъ“ и че щомъ отговорно лице въ случая се явява редакторътъ на вѣстника му, стопанинътъ му не може да се прѣслѣдва за извършенитѣ прѣстѫпления чрѣзъ вѣстника. Отговорниятъ редакторъ на единъ вѣстникъ се смѣта за отвѣтственъ за всичко, което се пише въ самия вѣстникъ, той обхваща въ себе си интелектуалната работа, която се употрѣбява въ създаването на материяла на вѣстника, когато стопанинътъ е олицетворение на материялнитѣ срѣдства, когато сѫ нужни за издаване на самия вѣстникъ, за това въ случая трѣбва да се приеме, че законодателтъ подъ названието издателтъ на единъ вѣстникъ, разбира отговорния му редакторъ, който само може да отговаря по извършенитѣ нарушения чрѣзъ издаването и разпространението на вѣстника. Като се изхожда отъ това принципално съображение, то не може да се допусне на апелаторитѣ да доказватъ съ свидѣтели, че стопанинътъ на вѣстникъ „Ратникъ“ е съставилъ извлѣчението на брошурата, публикувано въ в. „Ратникъ“, за което отговаря само отговорниятъ редакторъ“. — Въ касационната си жалба, срѣщу сѫщата присѫда на Русенския апелативенъ сѫдъ, тѫжителитѣ Венета и Аврамъ Аврамови се оплакватъ, че Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 4 и 5 отъ новия Законъ за печата, защото недопусналъ да се призоватъ исканитѣ отъ тѣхъ свидѣтели, съ което щѣли да докажатъ, че инкриминиранитѣ статии,

публикувани въ в. „Ратникъ“, сж съставени, написани и дадени за напечатване въ тоя вѣстникъ отъ обвиняемия Ат. Данковъ, т. е., че той е писательтъ имъ и че той е редакторъ-стопанинъ или, както той се наричалъ въ вѣстника „директоръ-стопанинъ“, което съотвѣтствувало на „издатель“ по чл. 5 буква *б* на новия Законъ за печата, който позволявалъ, както се виждало отъ разисквания̀та въ Народното събрание по приемането му, да се издирва и доказва съ свидѣтели дѣйствителния писатель — прѣстжпникъ и той прѣди другитѣ углавно отговорни лица да се наказва.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) клеветническитѣ печатни текстове, за които е прѣданъ обвиняемиятъ Ат. Н. Данковъ на сждъ отъ тжителитѣ В. и А. Аврамови, сж напечатани въ в. „Ратникъ“, броеве 36 и 37, отъ 15 декемврий 1901 год., а прѣзъ това врѣме е дѣйствувалъ законътъ отъ 28 априлъ 1901 год., за отмѣнение закона и наредбитѣ за печата. Споредъ чл. 5 на този, дѣйствующъ прѣзъ врѣмето на излизането казанитѣ броеве на в. „Ратникъ“, Законъ за печата, за прѣстжпленията по печата отговарятъ послѣдователно: писательтъ, или издателтъ, или печатарьтъ, или раздавачътъ щомъ е познатъ и живѣе въ княжеството. Подъ термина на закона „писатель“ се разбира, съобразно съ разясненията, дадени въ Народното събрание при приемането на сжщия законъ, лицето, което непосрѣдствено е написало прѣстжпното печатно произведение и го е дало да се напечати, което лице може да става познато или чрѣзъ обявяване името му въ самото печатно произведение, или пъкъ може да става познато за странитѣ и сждътъ чрѣзъ доказване съ помощьта на срѣдствата, допуснати отъ сжщия Законъ за печата. Както се вижда отъ броевете 36 и 37 на в. „Ратникъ“, гдѣто сж напечатани клеветническитѣ текстове, обвиняемиятъ Ат. Н Данковъ е обявенъ за „директоръ-стопанинъ“ на сжщия вѣстникъ, а нѣкой си А. Димитровъ е обявенъ за „отговорникъ“. Както е разяснилъ Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, съ рѣшението си № 37/1905 год., Законътъ за печата отъ 28 априлъ 1901 год., не познава „отговорници“ въ печатнитѣ произведения и не счита такова, обявено въ нѣкой вѣстникъ за отговорникъ лице, за углавно отговорно лице, а изрично и положително сжщиятъ законъ възлага углавната отговорность за прѣстжпленията по печата послѣдователно върху писателя, или издателя, или печатаря, или раздавача на печатното произведение, отъ което слѣдва, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ неправилно и въпрѣки прѣдписанието на чл. 5 отъ сжщия законъ счита, че углавно отговорно по това обвинение лице е А. Димитровъ, когато, както се каза, е обявенъ въ края на в. „Ратникъ“ като „отговорникъ“ и когото Русенскиятъ апелативенъ сждъ съ извратяване на обозначения му въ сжщия вѣстникъ титулъ — „отговорникъ“, невѣрно нарича „редакторъ отговоренъ“. Обвиняемиятъ Данковъ е обявенъ въ сжщия вѣстникъ за „директоръ-стопанинъ“, а директорството и стопанството на единъ вѣстникъ, естествено, съдържатъ въ себе си управлението и разпоредителството съ всичкия интелектуаленъ материялъ, който трѣбва да се напише и напечати въ вѣстника, отъ което слѣдва, че при не обявенъ

поименно въ самото печатно произведение или при недоказанъ съ допустимитѣ отъ закона процесуални срѣдства непосрѣдственъ писатель на прѣстѫпната печатна статия, трѣбва да отговаря писательтъ или редакторътъ на общото печатно произведение, т. е. на вѣстника, както това е разяснено отъ Върховния касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, съ рѣшение № 212/905 год., подъ което писателство или редакторство напълно подхожда по естеството си и директорътъ на единъ вѣстникъ, който, както се каза, се разпорежда съ приготвянето или събирането на потрѣбния за вѣстника интелектуаленъ материялъ и тотолкова повече, когато директорътъ е и стопанинъ на вѣстника, както е въ този случай обвиняемиятъ Данковъ, понеже стопанството на вѣстника състои въ притежаване на единъ вѣстникъ, даването парични срѣдства за издаването и слѣдователно съдържа самото издаване на вѣстника или печатното произведение. Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ съвършено невѣрно нарича обвиняемия Данковъ само стопанинъ на в. „Ратникъ“, когато сѫщиятъ Данковъ е обявенъ въ сѫщитѣ казани броеве на в. „Ратникъ“ за „директоръ-стопанинъ“ на сѫщия вѣстникъ и понеже директоръ-стопанинътъ на единъ вѣстникъ, както се каза, при отсѫтствие на обявенъ непосрѣдствено писатель на прѣстѫпната статия, има еднакво и равносилно значение съ писатель-редакторъ на вѣстника и издателтъ му, то слѣдва, че Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ съ неприемане за углавно отговоренъ и директоръ-стопанина на вѣстника за напечатанитѣ въ него прѣстѫпни статии, въпрѣки твърдението на тѫжителитѣ, че директоръ-стопанинътъ на вѣстника е углавно отговоренъ като писатель на вѣстника, е допусналъ нарушение на истинния разумъ на чл. 5 отъ Закона за печата отъ 28 априлъ 1901 год.; 2) тѫжителитѣ сѫ молили Русенския апелативенъ сѫдъ да призове извѣстни свидѣтели, съ които да докажатъ, че обвиняемиятъ Данковъ е съставилъ и напечаталъ въ в. „Ратникъ“ клеветническитѣ извлѣчения и че той, Данковъ, трѣбва да отговаря като непосрѣдственъ тѣхенъ писатель, но Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ отказалъ въ тая имъ молба, а съ този си отказъ апелативниятъ сѫдъ е допусналъ друго нарушение на Закона за печата, което явствува отъ слѣдующето: чл. 3 отъ Закона за печата отъ 28 априлъ 1901 год. гласи, че прѣстѫпнитѣ дѣяния, извършени чрѣзъ печата или печатно произведение, се прѣслѣдватъ и наказватъ споредъ постановленията на общия Наказателенъ законъ, а този законъ взетъ въ свързка съ прѣдписанието на чл. 4 отъ сѫщия законъ, който гласи, че „производството на такива дѣла се извършва споредъ правилата на Углавното сѫдопроизводство“, слѣдва ясно, че издирването на виновника — писатель по прѣстѫпления чрѣзъ печата ще става по онзи редъ и чрѣзъ онѣзи процесуални срѣдства, които сѫ установени въ общата углавна процедура, безъ да се иска непрѣменно щото писательтъ на една инкриминирана печатна статия да е обозначенъ или обявенъ поименно въ самото печатно произведение, понеже това законътъ не изисква. А че такъвъ е разумътъ на чл. 3 отъ сѫщия Законъ за печата, това се вижда отъ дебатитѣ, които сѫ станали при приемането на сѫщия законъ отъ Народното събрание, въ заседанието му отъ 27 мартъ 1901 год., когато Министърътъ на право-

сѫдието, който е внесалъ проекта на сѫщия законъ, въ заключение на дебатитѣ категорически е обяснилъ, че за доказване и установяване прѣдъ сѫда писателътъ на едно прѣстѫпно печатно произведение, се допущатъ общитѣ процесуални срѣдства, както: самопризнанието, разпитъ на свидѣтели, съпоставяне на ржкописи, обаче съ това изключение отъ общото углавно процесуално правило, че по дѣла за прѣстѫпления по печата не може да се извършватъ обиски или прѣтърсвания. Щомъ отъ казаното по-горѣ се вижда, че Законътъ за печата отъ 28 априлъ 1901 год., допуща да се доказва съ свидѣтели факта, че извѣстно лице е писатель на извѣстно прѣстѫпно печатно произведение, то Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ неправилно е недопусналъ да се призоватъ исканитѣ отъ тѫжителитѣ свидѣтели за доказване, че обвиняемиятъ Данковъ е писателътъ на прѣстѫпната статия, съ която се обвинява да е наклеветилъ касаторитѣ и съ това си дѣйствие сѫщиятъ апелативенъ сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. 3 отъ сѫщия Законъ за печата, което закононарушение по своята сѫщественость лишава присѫдата по това дѣло на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ значението ѝ на законно постановенъ сѫдебенъ актъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ подъ № 632, отъ 31 октомврий 1902 год., съ силата на чл. 569 т. т. 1 и 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото сѫ нарушени чл. чл. 3 и 5 отъ Закона за печата отъ 1901 год., да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *52 — (248) — 5 априлъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 306, по описа за 1903 год., на Димитъръ Кировъ, отъ гр. Бургазъ, осѫденъ отъ Бургазкия окр. сѫдъ на седемдневно запиране, за нарушение обществената тишина.* — Въ сѫдебното заседание касаторътъ Димитъръ Кировъ не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Бургазкиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 106, отъ 18 февруарий 1903 год., потвърдилъ присѫдата на Бургазкия мирови сѫдия подъ № 312, отъ 13 декемврий 1901 год., съ която е осѫденъ обвиняемиятъ Димитъръ Кировъ, отъ гр. Бургазъ, на седемь дни запиране за нарушение обществената тишина. — Срѣщу сѫщата присѫда на Бургазкия окр. сѫдъ обвиняемиятъ Д. Кировъ подалъ касационна жалба, съ която се оплаква, че Бургазкиятъ окр. сѫдъ неправилно го осѫдилъ за нарушение обществената тишина, прѣдвидена въ чл. 461 отъ Наказателния законъ, понеже извършилъ скарване въ кѫщи, когато сѫщиятъ законъ наказвалъ не такива сѣмейни скарвания, а нарушение общественото спокойствие по улици, площади и други публични мѣста.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: въ съобразителната часть на присѫдата

си по това дѣло, Бургазкиятъ окр. сѫдъ само призналъ за установено, че обвиняемиятъ Д. Кировъ нарушилъ общественото спокойствие и потвърдилъ присѫдата на мировия сѫдия, съ която сѫщиятъ Кировъ е осѫденъ на наказание, безъ обаче Бургазкиятъ окр. сѫдъ да е констатиралъ фактическитѣ признаци на приписуемото му прѣстѫпление и безъ да е посочилъ изрично самия Наказателенъ законъ, който прѣдвижда като прѣстѫпно дѣянието му. Щомъ Бургазкиятъ окр. сѫдъ, като сѫдъ по сѫщество, който е задължень отъ закона, чл. 120 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да разглежда и рѣшава дѣлото по сѫщество по онзи редъ, по който тѣ се рѣшаватъ и отъ мировитѣ сѫдии, — не се произнесалъ и не е констатиралъ ясно и положително самитѣ дѣйствия на обвиняемия Д. Кировъ, които съставяли фактическитѣ признаци на състава на прѣстѫплението, за което той се обвинява и за което е осѫденъ, а само съ сухи и безсъдържателни думи твърди Бургазкиятъ окр. сѫдъ, че обвиняемиятъ Д. Кировъ извършилъ нарушение на общественото спокойствие, безъ дори да посочи и наказателния законъ, който прѣдвижда такова прѣстѫпно дѣяние, то Върховниятъ касационенъ сѫдъ, който, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата, не може да търси изъ производството на дѣлото, какво дѣяние установяватъ провѣренитѣ по дѣлото доказателства и данни — нѣма фактическа възможность да провѣри, съгласно съ касаторовото оплакване, до колко правилно или неправилно е осѫденъ касаторътъ и да ли е основателно или не касаторовото оплакване за неправилното му осѫждане по чл. 461 отъ Наказателния законъ, какъвто законъ Бургазкиятъ окр. сѫдъ съ игнориране изричното прѣдписание на чл. 97 т. 4 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, дори не посочилъ въ присѫдата си. Съ неконстатиране въ присѫдата си фактически самото прѣстѫпно дѣяние на касатора Д. Кировъ и съ ограничаването си само да посочи сухитѣ думи на закона, съ които се опрѣдѣля извѣстно прѣстѫпно дѣяние, както е въ този случай, Бургазкиятъ окр. сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 461 отъ Наказателния законъ, което закононарушение, по своята сѫщественость, лишава присѫдата на сѫщия окр. сѫдъ по това дѣло отъ силата ѝ на законно постановена присѫда.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Бургазкия окрѫженъ сѫдъ подъ № 106, отъ 18 февруарий 1903 год., защото е нарушенъ чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 461 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 137 отъ сѫщото Углавно мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окрѫженъ сѫдъ.

№ *53 — (249) — 3 априлъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдсѣдателя *углавно дѣло № 778, по описа за 1903 год.*,

на Петко Георгевъ Синабовъ, отъ гр. Бѣла, осжденъ отъ Русенския окр. сждъ, на глоба, за нарушение Закона за беритѣ върху питиетата. — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Русенскиятъ окр. сждъ съ присжда № 761, отъ 25 ноември 1903 год., потвърдилъ постановлението на Русенския окр. управитель подъ № 307, отъ 28 май 1903 год., съ което е осжденъ обвиняемиятъ Петко Георгевъ Синабовъ, отъ гр. Бѣла, да заплати на държавното съкровище глоба и патентна стойность, всичко 157 лв. и 50 ст, за безпатентното продаване на едро вино по 3 ведра на нѣколко лица. — Въ касационната си жалба обвиняемиятъ Синабовъ се оплаква, че Русенскиятъ окр. сждъ нарушилъ чл. 123 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото съ признаването, че само съ общинско свидѣтелство могло да се докаже, че продаденото вино е негово произведение, безъ да му съобщи, за да прѣдстави такова и като се ограничилъ съ призоваването на свидѣтелитѣ, които призналь за имѣющи сжществено значение по това обстоятелство, той, сждътъ, го лишилъ отъ възможность да прѣдстави подобно общинско свидѣтелство.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: както съ акта по откриване нарушението, така и съ постановлението на Русенския окр. управитель по това дѣло се вижда, че касаторътъ П. Г. Синабовъ се обвинява въ безпатентно продаване на дребно спиртни пития, а пъкъ Русенскиятъ окр. сждъ въ присждата си обсжжда въпроса не за продажба на дребно, а за нѣкакво си продаване на едро вино отъ касатора Синабовъ, което показва, че Русенскиятъ окр. сждъ не се е произнесалъ съгласно чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство и не е обсжджилъ въ присждата си по сжщество обвинението на касатора, което му се е приписвало и за което той е билъ осжденъ съ постановлението на Русенския окр. управитель, съ което си дѣйствие сжщиятъ сждъ е допусналъ нарушение на чл. 97 т. 3 отъ Углавното мирово сждопроизводство.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присждата на Русенския окржженъ сждъ подъ № 761, отъ 25 ноември 1903 год., защото е нарушенъ чл. 97 отъ Углавното мирово сждопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ сжщото сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сжщия окржженъ сждъ.

№ *54 — (254) — 4 априлъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 310, по описа за 1903 год., заведено по касационнитѣ жалби на Димо Г. Граматиковъ и Д. Топаловъ, отъ с. Кавакъ-Махле, срѣщу присждата на Бургазкия окр. сждъ отъ 19 мартъ 1903 год., № 202.* — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Айтоскиятъ мирови сждия е издалъ една присжда подъ № 31, отъ 30 юлий 1902 год., диспозитивътъ на

която гласи: „признава подсѫдимия Димо Д. Граматиковъ, на 29 години, отъ с. Кавакъ-Махле, жененъ, грамотенъ, неосѫжданъ, земледѣлецъ, за виновенъ въ това, че прѣзъ деня на 29 юний 1902 год. нарекалъ тѫжителя Димо С. Топаловъ, отъ сѫщото село, „келешъ“ и съ това унизилъ и докачилъ честьта му и го осѫжда на тридневенъ тъмниченъ затворъ и 15 лева глоба и да заплати на тѫжителя Д. С. Топаловъ 10 лева за направени отъ него разноски“. Вслѣдствие на апелационната жалба и на двѣтѣ сѫдящи се страни, Бургазкиятъ окр. сѫдъ е завелъ възивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 19 мартъ 1903 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 202, повелителната часть на която гласи: „видоизмѣнява присѫдата на Айтоския мирови сѫдия отъ 30 юлий 1902 год., подъ № 31, като признава Д. Граматиковъ и Д. Топаловъ, отъ с. Кавакъ-Махле, за виновни да сѫ си нанесли взаимна обида на 29 юний 1902 год., вслѣдствие на което и възъ основание чл. 237 отъ Наказателния законъ ги осѫжда по на три дена тъмниченъ затворъ и по 15 лева глоба за въ полза на хазната. Разноскитѣ си оставатъ въ тяжесть на двѣтѣ страни по отдѣлно“.— Срѣщу тая присѫда сѫ подали касационни жалби и двѣтѣ сѫдящи се страни. Димо Топаловъ въ своята си касационна жалба се оплаква: 1) че Бургазкиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото не е обсѫдилъ и другитѣ доказателства по дѣлото, а особено показанията на свидѣтеля Д. Гайдарджията, а се е основалъ само на показанията на свидѣтеля М. Тодоровъ, и 2) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. 131 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото е излѣзалъ вънъ отъ прѣдѣлитѣ на подаденитѣ апелативни жалби и отъ двѣтѣ страни, понеже окрѫжниятъ сѫдъ, като апелативна инстанция, не е ималъ такова право да осѫжда и първоначалния тѫжитель Топаловъ, понеже послѣдниятъ въ своята си апелативна жалба е искалъ увеличението на наказанието на подсѫдимия Граматиковъ, а пъкъ Граматиковъ е искалъ само оправданието си, а не и наказанието на тѫжителя. А подсѫдимиятъ Димо Граматиковъ въ своята си касационна жалба се оплаква, че Бургазкиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 237 отъ Наказателния законъ, защото неправилно билъ осѫдилъ и двѣтѣ сѫдящи се страни, щомъ е призналъ наличностьта на взаимна обида.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на прокурора, за разрѣшението на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) отъ разпореждането на чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство се вижда, че сѫдътъ по сѫщество при издаване на присѫдата си трѣбва да има прѣдъ видъ всичкитѣ обстоятелства и доказателства по дѣлото; по настоящето дѣло, обаче, Бургазкиятъ окр. сѫдъ е пропусналъ да обсѫди и оцѣни и показанията на свидѣтеля Димитъръ Гайдарджията, разпитанъ въ заседанието на Бургазкия окр. сѫдъ отъ 19 мартъ 1903 год., съ което е допусналъ сѫществено нарушение на упоменатия чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, а това нарушение е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ; 2) отъ обжалваната присѫда е видно, че Бургазкиятъ окр. сѫдъ, като е констатиралъ наличностьта на взаимна обида, съ силата на чл. 237 отъ Наказателния законъ, осѫ-

дилъ е и двѣтѣ сѫдящи се страни по на три дена тъмниченъ затворъ и по 15 лева глоба за въ полза на хазната. Сѫдътъ по сѫщество е властенъ, наистина, по силата на чл. 237 отъ Наказателния законъ, да наложи наказание и на двѣтѣ страни, щомъ констатира взаимна обида; но той не може да осѫжда на наказание една отъ странитѣ, щомъ отъ противната страна не е било изрично искано това наказание. Отъ апелативната жалба на подсѫдимия Димо Граматиковъ никадѣ не се вижда да е било искано и *наказанието* на първоначалния тѫжитель Димо Славовъ Топаловъ, а е било искано само оправданието на сѫщия Граматиковъ, понеже и Димо Топаловъ го е обидилъ. Така щото, щомъ не е било искано наказанието на Димо Славовъ Топаловъ отъ страна на Граматикова, сѫдътъ не е можалъ да му наложи такова, понеже той не е могалъ да излиза отъ прѣдѣлитѣ на въззива, което като е направилъ, допусналъ е сѫществено нарушение на чл. 131 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, и 3) отъ друга страна, Бургазкиятъ окр. сѫдъ, като не е могалъ да налага наказание на първоначалния тѫжитель Димо С. Топаловъ, понеже такова не е било искано отъ първоначалния подсѫдимъ Граматиковъ, за констатираната обида, която е нанесалъ Топаловъ на Граматикова, длъженъ е билъ сѫщиятъ сѫдъ да обсѫди въ присѫдата си, да ли тая обида не ще има извѣстно влияние върху виновността и размѣра на наказанието на Граматикова за нанесената отъ него на Топаловъ обида, което като не е направилъ, допусналъ е сѫщо нарушение на чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, което е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Бургазкия окр. сѫдъ отъ 19 мартъ 1903 год., № 202, защото сѫ нарушени чл. чл. 97 и 131 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ сѫщото Углавно мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *55* — (*255*) — *4 априлъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Георги Каракулаковъ *углавно дѣло № 794, по описа за 1903 год., заведено по касационната жалба на Пловдивския окр. управитель и на Яни Влашовъ Дица, срѣщу присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ отъ 27 септемврий 1903 год., № 700.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ постановление № 367, отъ 5 априлъ 1902 год., Пловдивскиятъ окр. управитель осѫдилъ Яни Влашовъ Дица, отъ гр. Станимака, да заплати въ полза на хазната 300 лева глоба и патентовата стойность за второто полугодие отъ 1901 год. 100 лева, всичко 400 лева, за гдѣто на 20 ноемврий 1901 год. той е билъ заловенъ отъ акцизнитѣ власти да продава спиртни пития на едро

безъ нуждния за това патентъ и сѫщиятъ день му е билъ съставенъ актъ за това. Вслѣдствие на апелационната жалба на осѫдения, Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 20 септемврий 1903 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 700, диспозитивътъ на която гласи: „видоизмѣнява постановлението № 367, отъ 5 априлъ 1902 год. на Пловдивския окр. управитель така: осѫжда Яни Влашовъ Дица, отъ гр. Станимака, да заплати въ полза на хазната 150 лева глоба и патентовата стойность за второто полугодие отъ 1901 год. 100 лева, всичко 250 лева, както и 35 лева разноски по дѣлото". — Срѣщу тая присѫда сѫ подали касационни жалби, както Пловдивскиятъ окр. управитель, така и осѫжденията Яни Влашовъ Дица. — Пловдивскиятъ окр. управитель въ касационната си жалба се оплаква, че Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ втората алинея на чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото като е призналь подсѫдимия Яни Влашовъ Дица за виновенъ въ продаване спиртни питиета на едро безъ патентъ, дълженъ е билъ да го осѫди на глоба отъ 200 лева до 400 лева, а не да му налага едно наказание сѫмо отъ 150 лева глоба. А осѫжденият Яни Влашовъ Дица въ своята си касационна жалба се оплаква: 1) че Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ закона, защото неправилно е приелъ единъ актъ за достовѣренъ, който не билъ съставенъ на мѣстото на нарушението и който е билъ направенъ по единъ скроенъ планъ отъ агентитѣ на фиска и на който свидѣтелитѣ сѫ били подписани, безъ да имъ било прочетено съдържанието въ акта, и 2) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. 6 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото актътъ е билъ съставенъ отъ агентитѣ на фиска недобросъвѣстно, та на такъвъ актъ сѫдътъ не е трѣбвало да дава никакво значение, толкова повече, че подсѫдимиятъ не е ималъ никакво намѣрение да ощетява въ нѣщо хазната.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ. 1) отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е приелъ за установенъ факта, че подсѫдимиятъ Яни Влашовъ Дица е продавалъ спиртни питиета на едро безъ да е билъ снабденъ съ нужния патентъ. Съгласно разпореждането на чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата, лицата, които продаватъ на едро спиртни питиета безъ патентъ, се осѫждатъ на глоба отъ 200—400 лева и на заплащане патентовата стойность; слѣдователно, щомъ Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е опрѣдѣлилъ една глоба само отъ 150 лева, т. е. по-малка отъ прѣдвидения въ чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата минимумъ, той (сѫдътъ) е допусналъ сѫществено нарушение на тоя членъ отъ закона, което е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ, и 2) отъ мотивитѣ на обжалваната присѫда се вижда, че Пловдивскиятъ окр. сѫдъ, слѣдъ като е обсѫдилъ и оцѣнилъ показанията на разпитанитѣ свидѣтели, не е можалъ да се убѣди въ невѣрностьта на акта по констатираното нарушение; напротивъ, отъ провѣрката на доказателствата въ сѫдебното заседание, сѫщиятъ сѫдъ е констатиралъ,

че актътъ е билъ съставенъ още сжщия день вечерьта, а само е билъ прѣдставенъ за подписъ на другия день сутриньта, понеже магазията на касатора е била затворена веднага слѣдъ нарушението; при това, сжщиятъ сждъ е намѣрилъ, че не е била употрѣбявана никаква хитрость и недобросъвѣстность отъ страна на агентитѣ на фиска при констатиране на нарушението. Щомъ, слѣдователно, отъ даннитѣ по дѣлото не е могло да се опровергне съдържанието на акта, тогава сждътъ по сжщество е могалъ да даде надлежното значение и достовѣрность на тоя актъ, поради което съвсѣмъ неоснователни се явяватъ и двѣтѣ оплаквания на касатора Яни Влашовъ Дица за нарушение чл. 6 отъ Закона за акциза върху питиетата и за приемане като достовѣренъ актъ по констатираното нарушение.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява:** 1) присждата на Пловдивския окр. сждъ отъ 27 септемврий 1903 год., № 700, защото е нарушенъ чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сжщия сждъ, и 2) касационната жалба на Яни Влашовъ Дица, срѣщу сжщата присжда на Пловдивския окр. сждъ, отъ 27 септемврий 1903 год., № 700, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *56 — (268) — 11 априлъ 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и осми мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 803, по описа за 1903 год., на Петко Цаковъ, отъ с. Черешово, Русенско, оправданъ по обвинението му въ нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Русенскиятъ окр. сждъ съ присжда № 764, отъ 22 ноемврий 1903 год., отмѣнилъ постановлението № 197, отъ 27 мартъ 1903 год. на Русенския окр. управитель и оправдалъ Петко Цаковъ, отъ с. Черешово, по обвинението му въ безпатентно търгуване съ спиртни пития на едро — Срѣщу сжщата присжда е подалъ касационна жалба Русенскиятъ окр. управитель, който иска отмѣната ѝ на тѣзи основания: 1) че Русенскиятъ окр. сждъ нарушилъ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата и чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото оправдалъ Петко Цаковъ, само за това, защото сжщиятъ законъ не прѣдвиждалъ ширата да се продава съ патентъ за спиртни пития, когато ширата, като всѣко вино, споредъ сжщия законъ, могла да се продава само съ патентъ за спиртни пития, и 2) че Русенскиятъ окр. сждъ нарушилъ сжщия законъ, защото е приелъ, че произхождението на ширата, която е сжщинско вино, отъ собствени лозя, могло да се доказва съ общинско удостовѣрение, което е издадено послѣ датата на продажбата ѝ, когато казаната забѣлѣжка отъ сжщия законъ допущала да се доказва това само

съ такива удостовѣрения общински, които сж издадени прѣди продажбата на собствени пития.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) че чл. чл. 45 и 48 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата изрично прѣдписватъ, че търговията на едро или на дребно съ всички, безъ изключение, питиета разбира се спиртни, може да се упражнява само като се вематъ прѣдварително надлежнитѣ патенти, а къмъ числото на спиртнитѣ пития, нѣма съмнѣние, принадлежи и виното, понеже за него дори изрично говори чл. 46 отъ сжщия законъ, безъ обаче, самиятъ законъ да прави разлика между прѣвряло и непрѣвряло или ново вино, което се нарича още и шира или мъсть и то, види се, за това, защото ширата, като ново и сладко вино, отъ грозде, подиръ нѣкой и другъ день отъ приготовлението му, въ силата на естествения законъ за ферментацията, само по себе изгубва си сладината на ново вино и добива постоянния киселъ вкусъ на виното. Нѣма съмнѣние и никой по дѣлото не е оспорвалъ, че ширата, въ продажба на която се обвинява Цаковъ, не е питие и че не е ново вино, приготвено отъ грозде, а щомъ е вино, то съ такова вино, безъ съмнѣние може да се търгува съгласно посоченитѣ закони само съ вземане надлежния патентъ, а не както неправилно е признаълъ Русенскиятъ окр. сждъ, че такова ново вино могло да се продава безъ патентъ, като непрѣдвидено въ закона. Обаче това допуснато отъ Русенския окр. сждъ закононарушение нѣма въ този случай сжществено значение, понеже Русенскиятъ окр. сждъ съ присжднтата си по това дѣло е признаълъ за установено съ общинско удостовѣрение, че продаденото отъ обвиняемия Цаковъ ново вино, шира, на едро е било собствено негово произведение отъ лозето му, а такова собствено произведение, той, като лозарь, е могалъ да продава, съгласно забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата на едро безъ патентъ. Обстоятелството, че общинското удостовѣрение, което обвиняемиятъ Цаковъ прѣдставилъ за установяване, че продаденото вино е негово произведение, било издадено слѣдъ продажбата на въпросното вино, нѣма никакво значение за правния характеръ на извършената отъ обвиняемия продажба, понеже Върховниятъ касационенъ сждъ не еднократно е разяснявалъ, че забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата не изисква безъ друго, щото общинскитѣ удостовѣрения да бждатъ издавани прѣди продажбата на спиртнитѣ пития на едро. Отъ казаното слѣдва, че двѣтѣ касаторови оплаквания за нарушение забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата и чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сждопроизводство, сж неоснователни.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Русенския окр. управитель, срѣщу присжднта на Русенския окржженъ сждъ подъ № 764, отъ 22 ноември 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 57 — (276) — 15 априлъ 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на първи априлъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 987, по описа за 1904 год., на Филю Михалевъ, отъ гр. Горна-Орѣховица, осѫденъ отъ Търновския окр. сѫдъ съ присѫда подъ № 620, отъ 8 ноември 1904 год. на глоба, за нарушение Закона за бериитѣ върху питиетата.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Търновскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 620, отъ 8 ноември 1904 год., потвърдилъ постановлението № 123, отъ 22 мартъ 1901 год., съ което е осѫденъ Филю Михалевъ, отъ гр. Горна-Орѣховица, на заплащане глоба и патентна стойность за безпатентно продаване спиртни пития на едро. — Въ касационната си жалба, срѣщу сѫщата присѫда обвиняемиятъ Ф. Михалевъ се оплаква: 1) че Търновскиятъ окр. сѫдъ нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото въ съображенията не е констатиралъ факта за нарушението на чл. 55 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата, за което казва, се установявало съ акта, и 2) че Търновскиятъ окр. сѫдъ неправилно и въпрѣки забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата е признаялъ, че общинското удостовѣрение подъ № 2846, съ което доказва, че продаденото вино е собствено негово произведение отъ лозето му, било недостовѣрно и неимѣюще сила, понеже било издадено върху събрани свѣдѣния отъ околни граждани, а не извлѣчени отъ общинскитѣ книжа, когато законътъ не задължавалъ общината да води регистри за такава цѣль, а пъкъ разпорежданията на Финансовото министерство по този прѣдметъ сѫ издадени слѣдъ извършената отъ него продажба на въпросното вино.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) първото касаторово оплакване за нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство е неоснователно, защото въ съобразителната часть на присѫдата си Търновскиятъ окр. сѫдъ изрично говори за продаденото отъ обвиняемия Ф. Михалевъ безъ патентъ 6 ведра вино, което съставя прѣдмета на обвинението му съ акта и за което касаторътъ е осѫденъ по това дѣло, и 2) отъ присѫдата на Търновския окр. сѫдъ по това дѣло се вижда, че сѫщиятъ сѫдъ не е далъ важность на общинското удостовѣрение подъ № 2846, прѣдставено отъ обвиняемия за доказване, че продаденото отъ него вино е негово собствено произведение отъ лозето му и то за това не му далъ важность, защото сѫщото удостовѣрение съдържало не свѣдѣния извлѣчени отъ книжата на кметството, а показания или заявления на частни лица — граждане. Обаче съ това си дѣйствие Търновскиятъ окр. сѫдъ не е допусналъ никакво нарушение на забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата, понеже сѫщата забѣлѣжка изисква общински удостовѣрения или свидѣтелства, които съдържатъ свѣдѣния или факти, извлѣчени отъ служебнитѣ книжа на общината, а не свидѣтелства дадени върху показанията или заявленията на частни лица като свидѣтели, тъй като законътъ не е допусналъ свидѣтелски показания по въпроса,

да ли извѣстно вино е собствено произведение на извѣстенъ лозарь отъ лозето му, а иска официални, т. е. служебни общински свидѣтелства по този прѣдметъ, за който ги задължава сѫщиятъ казанъ законъ. Въпросътъ, да ли Финансовото министерство е направило или не нѣкакви разпореждания по сѫщия въпросъ и за контролиране винопроизводителитѣ отъ общинскитѣ управления, нѣма значение за дѣлото, прѣдъ видъ изричното прѣдписание на забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата, че общинитѣ трѣбва да даватъ такива свидѣтелства и слѣдователно служебно трѣбва да иматъ въ канцелариитѣ си тѣзи свѣдѣния. Слѣдователно и второто касаторово оплакване по този прѣдметъ и за нарушение сѫщия законъ е неоснователно.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Филю Михалевъ, срѣщу присѫдата на Търновския окр. сѫдъ подъ № 620, отъ 8 ноември 1904 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *58 — (277) — 15 априлъ 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на първи априлъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринovъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углано дѣло № 53, по описа за 1905 год., на Иванъ Великовъ Чобановъ, отъ с. Ботрово, Бѣленска околия, осѫденъ отъ Русенския окр. сѫдъ на три мѣсеци тъмниченъ затворъ, за заканване срѣщу Б. Великовъ и Т. Бошевъ, отъ сѫщото село.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Русенскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 738, отъ 29 ноември 1904 год., потвърдилъ присѫдата на Бѣленския мирови сѫдия подъ № 39, отъ 11 мартъ 1904 год., съ която е осѫденъ Иванъ Великовъ Чобановъ, отъ с. Ботровъ, на тримѣсеченъ тъмниченъ затворъ, за заканване съ убийство срѣщу Бошо Великовъ и Тонко Бошевъ, отъ сѫщото село. — Срѣщу сѫщата присѫда на Русенския окр. сѫдъ е подалъ касационна жалба обвиняемиятъ Иванъ В. Чобановъ, който се оплаква, че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. 123 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото е трѣбвало да призове всичкитѣ искани съ апелативната му жалба свидѣтели, които скупно щѣли да установятъ посоченитѣ отъ него обстоятелства, а не само единъ отъ тѣхъ, който е призовалъ и разпиталъ и на който показанията се указали непълни.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: обвиняемиятъ Ив. В. Чобановъ искалъ да се призоватъ петь лица за разпитъ, като свидѣтели по дѣлото, а Русенскиятъ окр. сѫдъ призовалъ само единъ отъ тѣзи свидѣтели, тъй като тѣ щѣли да установяватъ еднакви обстоятелства. Русенскиятъ окр. сѫдъ не посочва закона, който му дава право да призовава само единъ отъ петьтѣ искани отъ обвиняемия Чобановъ свидѣтели, а такъвъ за-

конъ въ сѫщность не сѫществува; ако ли пъкъ Русенскиятъ окр. сѫдъ е мислилъ да се възползува отъ разпоредбата на чл. 316 ал. 2 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство, който законъ гласи така: „ако обаче за установяване на едно и сѫщо обстоятелство се иска призоваването на много нови свидѣтели, сѫдътъ може да не призовава всичкитѣ, ако признае, че призоваването имъ ще замедли и затрудни безполезно производството на дѣлото", то Русенскиятъ окр. сѫдъ е постѫпилъ въ случая въпрѣки прѣдписанието на този законъ, понеже той говори, че когато се искатъ *много нови свидѣтели*, то сѫдътъ може да не призовава всичкитѣ, ако признае, че съ призоваването на всичкитѣ искани много свидѣтели ще се затрудни безполезно дѣлото, а пъкъ Русенскиятъ окр. сѫдъ по това дѣло съвършено неправилно е призовалъ само единъ, което не е казано въ закона, отъ петьтѣ искани свидѣтели и то безъ да е призналь, че призоваването на всичкитѣ ще затрудни безполезно производството на дѣлото. Съ това си дѣйствие Русенскиятъ окр. сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. 123 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 316 ал. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, което по своята сѫществено̀сть лишава присѫдата му по това дѣло отъ законната ѝ сила.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Русенския окр. сѫдъ подъ № 738, отъ 29 ноември 1904 год., защото е нарушенъ чл. 123 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 316 ал. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫдия окржженъ сѫдъ.

№ *59 — (280) — 16 априлъ 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на втори априлъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша на 1 априлъ с. г. доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *митническо дѣло № 62, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Юда Хаимъ Коенка, отъ гр. Русе, срѣщу присѫдата на Русенския окр. сѫдъ отъ 15 декември 1904 год., № 805.* — Въ сѫдебното заседание отъ страна на касатора Юда Хаимъ Коенка, яви се адвокатътъ Аврамъ Рефетовъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ единъ актъ, съставенъ на 22 априлъ 1904 год., отъ подсекретаря на Русенската митница Александъръ Балиевъ е констатирано, че „Русенскиятъ търговецъ Леонъ Юда Хаимъ Коенка на сѫщата дата искалъ да прѣкара прѣзъ митническия пунктъ на Ромѫнското пристанище разни златни и сребърни монети, безъ да ги декларира, вслѣдствие на което билъ обискиранъ и задържани тия монети. Възъ основание на тоя актъ, Русенската митница, съ постановление отъ 27 априлъ 1904 год., подъ № 1441, осѫдила Юда Хаимъ Коенка, Русенски житель, да заплати въ полза на хазната 75 лева и 15 ст. двойно мито, като заловенитѣ монети се конфискуватъ съгласно чл. чл. 185, 188, 192, 248 и 262 отъ Закона за

митницитѣ. Вслѣдствие на апелационната жалба на осѫдения, Русенскиятъ окр. сѫдъ е завелъ въззивно митническо дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 14 декемврий 1904 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „съ горѣцитирания актъ се констатира, че при обиска, който билъ направенъ у апелатора, били намѣрени подробно означенитѣ златни и сребърни монети, неимѣющи принудителенъ правителственъ курсъ въ България, които той искалъ да прѣкара прѣзъ границата, безъ да плати слѣдуемото се мито. Апелаторътъ възразява, че той при първо питане отъ митническитѣ власти деклариралъ тѣзи монети, обаче това негово възражение не се поддържа съ нищо, а именно се опровергава отъ разпитанитѣ свидѣтели Александъръ Бѣлиевъ и Гецо Ангеловъ, които потвърждаватъ напълно съдържанието на съставения актъ. Горното възражение на апелатора, че намѣренитѣ у него монети не били стока, е възражение неоснователно, защото тѣзи монети подробно изброени въ акта, нѣматъ въ България правителственъ принудителенъ курсъ, а слѣдва да се приематъ за стока и то запрѣтена за внасяне стока, тъй като нѣматъ курсъ въ търговското обръщение. Извършеното дѣяние отъ апелатора е неправилно квалифицирано отъ Русенската митница по чл. чл. 188 и 192 отъ Закона за митницитѣ, а слѣдва да се признае за контрабанда, прѣдвидена и наказуема по чл. чл. 242 и 240 отъ сѫщия законъ. Въ случая наложеното на апелатора наказание съотвѣтствува напълно на разпореждането на тия членове отъ закона, а като така възражението му, че тия членове прѣдвиждали по-голѣмо наказание и за това не били приспособими, се явява неоснователно. Подаденото постановление слѣдва да се приеме за правилно постановено и като такова да се потвърди", — издалъ е присѫдата си подъ № 805, съ която е потвърдилъ постановлението на Русенската митница отъ 27 априлъ 1904 год., № 1441. — Срѣщу тая присѫда осѫдениятъ Юда Хаимъ Коенка е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква: 1) че Русенскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. чл. 242 и 243 отъ Закона за митницитѣ, защото щомъ обвинението е било за нарушение чл. чл. 185, 188 и 192 отъ Закона за митницитѣ, тогава сѫдътъ не е ималъ право да квалифицира дѣянието на касатора за контрабанда и да прилага къмъ него чл. чл. 240 и 242 отъ сѫщия Законъ за митницитѣ; още и за това, защото сѫдътъ е трѣбвало да приспособи само чл. 188 отъ Закона за митницитѣ, като осѫди касатора на заплащане само двойното мито, но не и да конфискува монетитѣ, и 2) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. 450 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото щомъ е намѣрилъ, че касаторътъ е извършилъ контрабанда, т. е. едно по-тежко прѣстѫпление, тогава е трѣбвало да отложи дѣлото и да му даде възможность да се приготви да отговаря за това по-тежко обвинение. А защитникътъ на касатора заяви устно прѣдъ Върховния касационенъ сѫдъ слѣдующето оплакване, че Русенскиятъ окр. сѫдъ, въпрѣки закона, е признаълъ за виновенъ обвиняемия въ контрабандиране 21 кѫса иностранни сребърни монети на стойность 30 лева, като забраненъ вносътъ имъ съ окрѫжно на Финансовото министерство № 10282, отъ 8 мартъ 1903 год, когато съ това окрѫжно е забраненъ вноса на тия монети въ количество по-голѣмо отъ 100 лева.

Върховният касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на защитника на касатора и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Русенскиятъ окр. сѫдъ, слѣдъ като е обсѫдилъ и оцѣнилъ доказателствата по дѣлото, приелъ е за установенъ фактъ, че у подсѫдимия Юда Хаимъ Коенка, при прѣтърсването му, когато е пристигналъ отъ странство въ България, сѫ били намѣрени златнитѣ и сребърни монети, подробно описани въ акта отъ 22 априлъ 1904 година. Щомъ Русенскиятъ окр. сѫдъ е констатиралъ, *че у самия пѫтникъ* сѫ били намѣрени прѣдмети, подлежащи на мито, каквито сѫ били разнитѣ турски ермилици и рубиета, тогава такова едно дѣяние подлежи да се накаже по чл. 192 отъ Закона за митницитѣ съ конфискуване на стоката и съ заплащане двойното митно право; но тъй като наказанието по тоя членъ е еднакво съ това, което се прѣдвижда въ чл. чл. 242 и 243 отъ Закона за митницитѣ, то Русенскиятъ окр. сѫдъ не е допусналъ никакво сѫществено нарушение на закона, като е подвелъ дѣянието на касатора подъ чл. чл. 242 и 243 отъ Закона за митницитѣ. Сѫщиятъ сѫдъ не е могалъ да приложи чл. 188 отъ Закона за митницитѣ къмъ дѣянието на касатора, защото тоя членъ отъ закона визира случая, когато помежду *вещитѣ* на пѫтника се намѣрятъ прѣдмети въ видъ на стока, подлежащи на плащане мито, а не и случая, когато *у самия пѫтникъ* се намѣрятъ такива прѣдмети, както е била работата по настоящето дѣло. Прѣдъ видъ на горѣизложеното, неоснователно се явява първото оплакване на касатора за нарушение чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свръзка съ чл. чл. 185, 188, 192, 242 и 243 отъ Закона за митницитѣ; 2) неоснователно е така сѫщо и второто оплакване на сѫщия касаторъ за нарушение на чл. 450 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото при сѫдебното дирене не сѫ се открили нови обстоятелства, които да посочватъ на по-тежко прѣстѫпление, та за това сѫда не е ималъ законно основание да отлага дѣлото, за да дава възможность на странитѣ да се приготвятъ по нѣкакво си несѫществующе по-тежко прѣстѫпление, и 3) отъ потвърденото постановление отъ Русенския окр. сѫдъ се вижда, че сѫдътъ е постановилъ, помежду другото, да се конфискуватъ и 21 парчета разни иностранни сребърни монети на стойность 15 лева и да се заплати глоба въ размѣръ на двойната стойность на тия 15 лева, която е 30 лева. Тъй като, споредъ окрѫжното на Финансовото министерство подъ № 10282, отъ 8 мартъ 1893 год., публикувано въ „Държавенъ Вѣстникъ“ брой 59 отъ 16 мартъ 1893 год., се забранява вноса на сребърнитѣ иностранни монети, когато се внасятъ тѣ въ количество по-голѣмо отъ 100 лева, а пъкъ внесенитѣ отъ касатора иностранни сребърни монети сѫ били въ количество по-малко отъ 100 лева, заради това Върховният касационенъ сѫдъ намира, че касаторътъ съ внасянето въ Княжеството на 21 кѫса разни иностранни сребърни монети на стойность по-малка отъ 100 лева, не е извършилъ никакво нарушение на закона, та за това слѣдва да се оправдае по това му обвинение.

Водимъ отъ тия съображение, Върховният касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: 1) присѫдата на Русенския окр. сѫдъ отъ 15 декемврий

1904 год., № 805, въ онази ѝ часть, съ която се осѫжда Юда Хаимъ Коенка за контрабандиране 21 кѫса разни иностранни сребърни монети, на основание чл. 137 т. 1 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 465 т. 1 отъ Углавното сѫдопроизводство, да се отмѣни и сѫщия Юда Хаимъ Коенка да се счита за оправданъ по това му обвинение, и 2) касационната жалба на сѫщия Юда Хаимъ Коенка, срѣщу сѫщата присѫда на Русенския окр. сѫдъ относително осѫждането му за контрабандиране иностранни златни монети, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *60 — (284) — 18 априлъ 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на четвърти априлъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Н. Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 77, по описа за 1905 год., на Бекиръ Салиевъ, отъ с. Атларъ, Шуменско, осѫденъ отъ Шуменския окр. сѫдъ на 6 години строгъ тъмниченъ затворъ, за причиняване тежка тѣлесна поврѣда на Османъ х. Дурмушовъ, отъ която умрѣлъ* — Въ сѫдебното заседание отъ страна на касатора Бекиръ Салиевъ, яви се адвокатътъ д-ръ Д. Вачевъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Шуменскиятъ окр. сѫдъ съ окончателна присѫда № 640, отъ 4 декемврий 1904 год., постановилъ така: „признава подсѫдимия Бекиръ Салиевъ, отъ с. Атларъ, 35-годишенъ, турчинъ, мохамеданецъ, земледѣлецъ, подъ сѫдъ не билъ, за виновенъ въ това, че на 2 августъ 1904 год. е нанесалъ тежка тѣлесна поврѣда на Османъ х. Дурмушевъ, отъ която умрѣлъ; вслѣдствие на което и съгласно чл. 266 т. 7 отъ Наказателния законъ го осѫжда да издържи 6 години строгъ тъмниченъ затворъ и да заплати на хазната станалитѣ по дѣлото разноски въ размѣръ на 91 лева". — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда Бекиръ Салиевъ се оплаква: 1) че е нарушенъ чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото въпросниятъ листъ п. 5 не съдържалъ законното опрѣдѣление на прѣстѫплението, вмѣсто което сѫ употрѣбени: злодѣяние, тѣлесно нараняване, термини чужди за нашия Наказателенъ законъ; 2) че е нарушенъ чл. 455 отъ сѫщото производство, защото въ п. 7 на въпросния листъ сѫ съединени нѣколко въпроси въ единъ, които могатъ да бѫдатъ различно разрѣшени; 3) че е нарушенъ чл. 453 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото въ т. 1 на въпросния листъ сѫ съединени нѣколко въпроси въ единъ и то такива, върху които е заявено съмнѣние. Това съмнѣние е заявено отъ защитника му върху поврѣдата, която той е считалъ „тѣлесна", а въ въпросния листъ е поставено „тежка", и 4) че е нарушенъ чл. 460 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото е отказано на защитника му да се постави въпросътъ „тѣлесна поврѣда" въ въпросния листъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) въ първитѣ четири точки на въпросния си листъ по това дѣло, които съдържатъ факта на прѣстѫплението и виновността на обвиняемия, Шуменскиятъ окр. сѫдъ изрично е конста-

тиралъ, че касаторътъ Бекиръ Салиевъ, чрѣзъ пробождане съ ножъ, е причинилъ на потърпѣвшия Османъ х. Дурмушевъ тежка тѣлесна поврѣда, отъ която е умрѣлъ, а това показва, че окржжният сждъ е изпълнилъ и не е нарушилъ прѣдписанието на посочения отъ касатора чл. 458 отъ Углавното сждопроизводство, като е турилъ въ въпроса за виновността, законното опрѣдѣление на прѣстжплението, за което касаторътъ се е обвинявалъ; 2) въ точка седма на въпросния си листъ Шуменскиятъ окр. сждъ е турилъ въпросъ, да ли сжществуватъ намаляющи или увеличивающи вината на подсждимия обстоятелства и сжщиятъ сждъ е призналь, че сжществуватъ намаляющи вината му обстоятелства. Съ постановяването на този общъ въпросъ за намаляющи или увеличивающи обстоятелства, Шуменскиятъ окр. сждъ не е допусналъ никакво нарушение на посочения отъ касатора чл. 455 отъ Углавното сждопроизводство, понеже сждътъ е билъ въ право и свободенъ да отговори отдѣлно и изрично на този въпросъ, както е направилъ въ случая, но касаторътъ Бекиръ Салиевъ съвсѣмъ неумѣстно се оплаква по този въпросъ, когато се знае, че съ сжщия седми въпросъ Шуменскиятъ окр. сждъ му е призналь смекчающи вината обстоятелства, които сж въ негова полза и въ нищо не му се нарушава какво годѣ право или интересъ; 3) касаторътъ Бекиръ Салиевъ е прѣданенъ отъ прокурорския надзоръ на сждъ по обвинението му въ причиняване чрѣзъ пробождане съ ножъ тежка тѣлесна поврѣда на Османъ х. Дурмушевъ, отъ която послѣдниятъ умрѣлъ и Шуменскиятъ окр. сждъ е турилъ въ точки 1 и 3 на въпросния си листъ питане именно за такова прѣстжпление, изложено въ въпроситѣ по фактическитѣ му въ случая признаци. Съ това си дѣйствие Шуменскиятъ окр. сждъ не само не е нарушилъ посочения отъ касатора чл. 453 отъ Углавното сждопроизводство, но е постжпалъ правилно и съгласно съ чл. 449 отъ сжщото сждопроизводство, който прѣдписва, щото за основа на въпроситѣ при разрѣшаването на дѣлото служатъ доводитѣ на обвинителния актъ, а слѣдъ това и сждебното дирене и заключителнитѣ прѣния, до колкото тѣ развиватъ, допълватъ или измѣняватъ доводитѣ на обвинителния актъ. Обаче, по това дѣло Шуменскиятъ окр. сждъ не е констатиралъ, щото даннитѣ и доказателствата по дѣлото да измѣняватъ въ нѣщо доводитѣ на обвинителния актъ и въ такъвъ случай въпросътъ за виновността на касатора трѣбвало е да се постанови по онѣзи признаци, както е поддържано съ обвинителния актъ, както и правилно е постжпалъ окржжният сждъ при постановлението на точки първа и трета отъ въпросния си листъ по дѣлото. Обстоятелството, че касаторовиятъ защитникъ е твърдѣлъ, че поврѣдата била само „тѣлесна“, а не „тежка“ поврѣда, нѣма никакво значение за правилността на присждата, защото такова едно твърдѣние на подсждимия или на неговия защитникъ може да има значение за дѣлото само тогава, когато сждътъ по сжщество, какъвто е билъ по това дѣло Шуменскиятъ окр. сждъ, признаеше, че отъ провѣренитѣ по дѣлото данни и доказателства се подкрѣпя такова едно твърдѣние на подсждимия, което, обаче, Шуменскиятъ окр. сждъ не е призналь и слѣдователно не е билъ дълженъ да туря отдѣленъ въпросъ за това, да ли поврѣдата не е тѣлесна, щомъ вече е призналь за уста-

новено, че касаторътъ е проболъ съ ножъ Османа х. Дурмушевъ и му причинилъ постоянно общо разстройство на здравето, отъ което е умрѣлъ и което му дѣяние съдържа всичкитѣ законни признаци на прѣстжплението, квалифицирано тежка тѣлесна поврѣда, прѣдвидена въ чл. 266 п. 7 ал. 1 отъ Наказателния законъ, и 4) както се каза и по-горѣ, Шуменскиятъ окр. сждъ не е билъ длъженъ безъ друго, само защото защитникътъ на подсждимия е искалъ отдѣленъ въпросъ за това, да ли причинената отъ подсждимия на потърпѣвшия поврѣда е просто „тѣлесна“ и на това не го е задължавалъ нито чл. 460 отъ Углавното сждопроизводство, защото послѣдниятъ законъ говори за причини, които изрично сж прѣдвидени въ закона и които отстраняватъ или измѣняватъ наказанието за прѣстжплението, а пъкъ касаторътъ Бекиръ не е посочилъ прѣдъ Шуменския окр. сждъ нѣкоя такава причина. Въпросътъ, да ли извършената отъ касатора тѣлесна поврѣда е проста или тежка, не е никакъ посочване на подобна законна причина, а е просто възражение на подсждимия по сжщество на дѣлото и относително квалификацията на установеното по дѣлото прѣстжпно дѣяние, която квалификация, споредъ даннитѣ и доказанитѣ и констатиранитѣ отъ сжда фактически признаци на дѣянието, се извършва по право отъ сжда, който рѣшава дѣлото по сжщество и за този сждъ възраженията на подсждимия или на неговия защитникъ въ това отношение не сж задължителни. Отъ това слѣдва, че и послѣдното касаторово оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. 460 отъ Углавното сждопроизводство, е неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Бекиръ Салиевъ, срѣщу присждата на Шуменския окр. сждъ подъ № 640, отъ 4 декември 1904 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *61 — (286) — 16 априлъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на четвърти априлъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 7, по описа за 1905 год., на Нейко И. Рѣзнаковъ, осжденъ да заплати 550 лева, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: възъ основание единъ актъ, съставенъ на 27 априлъ 1900 год. въ с. Гложене, Ловчанскиятъ окр. управитель съ постановлението си № 438/900 год. осждилъ Нейко Йотовъ Рѣзнаковъ и Вуто Н. Рѣзнаковъ, отъ с. Гложене, да заплатятъ на хазната 400 лева глоба и 150 лева патентъ за гдѣто прѣзъ второто полугодие на 1899 год. и първото на 1900 год. сж търгували съ спиртни питиета на едро безъ патентъ. По въззивна жалба на Нейко Рѣзнаковъ и Вуто Рѣзнаковъ, дѣлото е било разгледано отъ Ловчанския окр. сждъ, който съ присждата си отъ 14 декември 1901 год. е отмѣнилъ поста-

новлението на Ловчанския окр. управитель отъ 2 ноември 1900 година. — По касационна жалба на Плѣвенския окр. акцизенъ началникъ, дѣлото е било касирано и повърнато за ново разглеждане. Слѣдъ повръщането на дѣлото, то е било разгледано отново отъ Ловчанския окр. сѫдъ, който съ присѫдата си № 443, отъ 25 ноември 1904 год., е потвърдилъ постановлението на Ловчанския окр. управитель, колкото се отнася до обвиняемия Нейко Иотовъ Рѣзнаковъ, а го е отмѣнилъ по отношение на обвиняемия Вуто Рѣзнаковъ, когото призналъ за невиновенъ въ нарушение Закона за акциза върху питиетата и го оправдалъ по сѫдъ. — Въ касационната си жалба Нейко И. Рѣзнаковъ се оплаква, че Ловчанскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша заключението на прокурора, който бѣ на мнѣние да се отмѣни обтѫжената присѫда за нарушение на чл. 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, чл. 60 отъ Наказателния законъ и чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото сѫдътъ е наложилъ на обвиняемия Нейко Рѣзнаковъ максимума отъ наказанието, безъ да е призналъ сѫществуването на увеличаващи вината му обстоятелства, за разрѣшение на дѣлото по това послѣдното оплакване, взе прѣдъ видъ: отъ присѫдата на Ловчанския окр. сѫдъ № 443, отъ 25 ноември 1904 год. се вижда, че сѫдътъ е призналъ обвиняемия Нейко Рѣзнаковъ за виновенъ въ това, че прѣзъ второто полугодие на 1899 год. и първото полугодие на 1900 год. е продавалъ вино и ракия на едро, безъ да е билъ снабденъ съ надлежния за това патентъ и съгласно чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата го осѫдилъ да заплати 400 лева глоба, максимумътъ отъ наказанието, прѣдвидено въ този членъ, за продаване спиртни питиета на едро безъ патентъ, безъ да е призналъ увеличаващи обстоятелства. Това постановление на Ловчанския окр. сѫдъ е неправилно и несъгласно съ прѣдписанието на чл. 60 отъ Наказателния законъ, понеже, за да може единъ сѫдъ по сѫщество да наложи на единъ обвиняемъ максимума отъ наказанието за прѣстѫпното дѣяние, въ което той е билъ признатъ за виновенъ, е необходимо да констатира въ присѫдата си обстоятелства, които увеличаватъ вината на обвиняемия. Отъ това слѣдва, че Ловчанскиятъ окр. сѫдъ, като не е констатиралъ такива обстоятелства, не е могалъ да наложи на обвиняемия 400 лева глоба, максимумътъ отъ наказанието, прѣдвидено въ чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата и съ това е допусналъ явно нарушение на този членъ, въ свързка съ чл. 60 отъ Наказателния законъ; слѣдователно, оплакването на прокурора при Върховния касационенъ сѫдъ за нарушение на горнитѣ два члена, е основателно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Ловчанския окр. сѫдъ № 443, отъ 25 ноември 1904 год., защото сѫ нарушени чл. 60 отъ Наказателния законъ и чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане да се изпрати въ сѫщия окрѫженъ сѫдъ.

№ *62* — (*298*) — *20 априлъ 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на шести априлъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринoвъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Георги Каракулаковъ *углавно дѣло № 110, по описа за 1905 година, заведено по касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ отъ 17 септемврий 1904 год., № 1083.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ постановление № 930. отъ 3 априлъ 1904 год., Пловдивската митница осѫдила Еминъ Юмеровъ, отъ с. Ючъ-Тепе. Борисовградска околия, да заплати за въ полза на хазната 225 лева, стойностьта на изнесенитѣ задъ граница петъ мулета и 450 лева глоба равна на двойната имъ стойность, или всичко 675 лева, за гдѣто слѣдъ като е купилъ отъ Чирпанския панаиръ прѣзъ мѣсецъ септемврий 1903 год. седемь мулета и е получилъ за тѣхъ интизапски свидѣтелства изнесалъ е отъ тѣхъ задъ граница въ Турция по контрабанденъ начинъ петь мулета и съ това е нарушилъ чл. чл. 242, 243 и 50 отъ Закона за митницитѣ. Вслѣдствие на апелационната жалба на осѫдения, Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 17 септемврий 1904 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 1083, диспозитивътъ на която гласи: „отмѣнява постановлението на Пловдивската митница отъ 3 априлъ 1904 год., подъ № 930, и освобождава Еминъ Юмеровъ, отъ с. Ючъ-Тепе, отъ наложеното му по сѫщото постановление наказание. Станалитѣ по дѣлото разноски — 16 лева — оставатъ въ тяжесть на хазната". — Срѣщу тая присѫда Пловдивскиятъ окр. управитель е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква, че Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 242, 247 ал. 3 отъ Закона за митницитѣ и чл. 123 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото неправилно не му е допусналъ да докаже обстоятелството, че въпроснитѣ мулета сѫ били вписани въ общината на името Еминъ Юмеровъ, та тѣхното липсуване, по силата на Правилника за интизапа, трѣбваше той да установява.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ обжалваната присѫда се вижда, че подсѫдимиятъ Еминъ Юмеровъ се е обвинявалъ въ контрабандиране, т. е. въ тайно изнасяне отъ България за въ Турция 5 мулета, които е той купилъ прѣзъ септемврий мѣсецъ 1903 год. на Чирпанския панаиръ. Самиятъ обвиняемъ е отричалъ факта, че е купувалъ на Чирпанския панаиръ тия 5 мулета, за които фигурираятъ свидѣтелствата, приложени къмъ дѣлото, като е твърдѣлъ, че нѣкое друго лице Рамаданъ Еминоoглу било купило тия 5 мулета и ги е миналъ въ свидѣтелствата на името на обвиняемия Еминъ Юмеровъ, безъ неговото знание (гледай обясненията на Еминъ Юмеровъ прѣдъ сѫдебния слѣдователь въ протокола му № 2, отъ 30 януарий 1904 год., страница 22, слѣдствено дѣло № 13/904 год.). Отъ протокола на Пловдивския окр. сѫдъ отъ 3 септемврий 1904 год. явствува, че държавниятъ адвокатъ е искалъ да му се допусне отъ сѫда да докаже

обстоятелството, че подсѫдимиятъ е купилъ въ дѣйствителность на Чирпанския панаиръ тия 5 мулета; обаче, Пловдивскиятъ окр. сѫдъ съ протоколното си опрѣдѣление отъ сѫщата дата е оставилъ безъ послѣдствие това искане на прѣдставителя на хазната, защото даже и да се установявало купуването на мулетата, отъ това още не могло да се вади заключението, че тия мулета сѫ били контрабандирани. Тоя възгледъ на сѫда не може да се приеме за правиленъ, защото ако държавата би установила факта, че подсѫдимиятъ въ дѣйствителность е купилъ отъ Чирпанския панаиръ въпроснитѣ 5 мулета, тогава сѫщиятъ подсѫдимъ щѣше да бѫде дълженъ да установи, ако мулетата ги нѣма на лице, гдѣ и по какъвъ начинъ сѫ тѣ липсали. Отъ установяването или неустановяването на послѣдния фактъ отъ страна на подсѫдимия, ще зависи и сѫдбата му, да ли трѣбва той да се счита за контрабандистъ или не на тия 5 мулета. Щомъ, слѣдователно, Пловдивскиятъ окржженъ сѫдъ не е уважилъ искането на прѣдставителя на държавата да докаже факта на купуването на 5-тѣхъ мулета отъ страна на подсѫдимия Еминъ Юмеровъ, той е допусналъ сѫществено нарушение на чл. 123 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, което е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ отъ 17 септемврий 1904 год., № 1083, защото е нарушенъ чл. 123 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *63 — (301) — 22 априлъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на осми априлъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 43, по описа за 1905 год., на Пело Петровъ, отъ с. Равнище, Тетевенско, осѫденъ отъ Ловчанския окр. сѫдъ на глоба, за нарушение Закона за бериитѣ върху питиетата.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Ловчанскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 529, отъ 20 декемврий 1904 год., измѣнилъ постановлението № 214, отъ 19 априлъ 1901 год. така: „признава Пело Петровъ, отъ с. Равнище, за виновенъ, че е търгувалъ на едро съ спиртни питиета отъ склада си прѣзъ първото полугодие на 1900 год. безъ да има нужния патентъ, за това го осѫжда да заплати патентовата стойность за сѫщото полугодие 75 лева и глоба 200 лева и да заплати 26 лева разноски по дѣлото". — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда П. Петровъ се оплаква, че Ловчанскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 49 т. 1 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата и чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото неправилно го осѫдилъ за безпатентно търгуване на едро съ спиртни пития, когато той съ па-

тента си за продажба на разносъ е можалъ и въ право билъ да продава на едро и отъ постоянно мѣсто, т. е. отъ стоварището си, когато нѣмалъ възможность да отиде и продава изъ околията.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: касаторътъ Пело Петровъ е признатъ за виновенъ отъ Ловчанския окр. сѫдъ въ това, че безъ да има патентъ за търгуване съ спиртни пития изцѣло, е продавалъ на едро спиртни пития въ постоянния си складъ отъ такива пития, а такова едно касаторово дѣяние изрично се прѣдвижда и наказва отъ чл. 65 на Закона за бериитѣ върху питиетата, по който законъ касаторътъ правилно е осѫденъ отъ Ловчанския окр. сѫдъ. Посоченото отъ касатора Петровъ за своя защита обстоятелство, че той ималъ патентъ за продаване на разносъ и съ него патентъ той претендира да има право да търгува и на едро въ склада си, това обстоятелство никакъ не оправдава касатора, защото чл. 48 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата изрично прѣдписва, че правото за търговия изцѣло, на дребно и на разносъ, се добива, като се вематъ изъ хазната всѣкоя година питейни патенти, споредъ забѣлѣженитѣ цѣни въ разписанието на патентитѣ, а пъкъ отъ тая разпоредба на закона слѣдва, че всѣкой единъ отъ казанитѣ и прѣдвидени въ закона три вида търговия съ спиртни пития може да се извършва само тогава, когато питиепродавецътъ е снабденъ съ надлежния патентъ, съобразно съ вида на търговията и не може съ патентъ за единъ видъ търговия да извършва другъ видъ търговия съ спиртни пития. Посочената отъ касатора забѣлѣжка първа на чл. 49 отъ сѫщия законъ сѫдътъ не може да оправдае дѣянието на касатора, защото въ сѫщата забѣлѣжка изрично се потвърдява горѣизложеното, че съ патента за търговия на едро не може да се търгува на разносъ, отъ което не може да се вади заключение, че съ патента на разносъ може да се търгува на едро. Отъ казаното слѣдва, че касаторовото оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. 49 т. 1 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата и чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, е неоснователно.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Пело Петровъ, срѣщу присѫдата на Ловчанския окр. сѫдъ подъ № 529, отъ 20 декемврий 1904 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *64 — (311) — 25 априлъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на единадесети априлъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углано дѣло № 23, по описа за 1904 год., на Никола Н. Слѣповъ, отъ гр. Плѣвенъ, осѫденъ отъ Плѣвенския окр. сѫдъ на глоба, за нарушение Закона за бериитѣ върху питиетата.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ присѫда № 522, отъ 25 ноемврий 1903 год., Плѣвенскиятъ окр. сѫдъ потвърдилъ постановлението

№ 16, отъ 14 януарий 1903 год.. съ което е осѫденъ Никола Н. Слѣповъ, отъ гр. Плѣвенъ, да заплати на държавното съкровище всичко 162 лева глоба и патентна стойность, за безпатентно търгуване съ спиртни питиета на дребно. — Обвиняемиятъ Слѣповъ съ касационна жалба моли да се отмѣни сѫщата присѫда.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, който заяви, че по дѣлото сѫ нарушени чл. чл 94 и 133 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото резолюцията, та дори и присѫдата въ окончателна форма, не сѫ подписани отъ законното число сѫдии, които сѫ я постановили, взе прѣдъ видъ: постановената на 14 ноември 1901 год. и приложена по това дѣло резолюция на Плѣвенския окр. сѫдъ е подписана само отъ единъ сѫдия, а не и отъ другитѣ двама сѫдии, които сѫ въ нея означени като участвующи въ рѣшаването на дѣлото, което е противно на разума на чл. чл. 94 и 133 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, взети въ свързка съ чл. 479 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство, споредъ които закони, всѣка постановена отъ сѫда по углавни дѣла резолюция, трѣбва да бѫде подписана отъ сѫдиитѣ, които сѫ рѣшили дѣлото. Такава една резолюция на Плѣвенския окр. сѫдъ, която не носи подписитѣ на тримата сѫдии, участвувавши въ рѣшаването на дѣлото, не може да има значението на сѫдебна присѫда, каквото значение е присвоилъ чл. 94 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство на сѫдебната резолюция, та и издадената по това дѣло отъ сѫщия окрѫженъ сѫдъ, възъ основа на сѫщата резолюция, въ окончателна форма присѫда, е лишена отъ значението ѝ на законно постановена сѫдебна присѫда. Отъ казаното слѣдва, че заявлението на прокурора за нарушение чл. чл. 94 и 133 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, е основателно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Плѣвенския окр. сѫдъ подъ № 522. отъ 25 ноември 1903 год., защото сѫ нарушени чл. чл. 94 и 133 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, съ силата на чл. 137 т. 2 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окрѫженъ сѫдъ.

№ *65 — (321) — 27 априлъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на тринадесети априлъ хилядо деветстогинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 150, по описа за 1904 год., на Цвѣтанъ Манчовъ, отъ с. Долни-Лозенъ, Софийско, осѫденъ отъ Софийския окр. сѫдъ на глоба, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ сѫдебното заседание яви се касатора Цвѣтанъ Манчовъ, съ защитника си адвоката Теодоръ Теодоровъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Софийскиятъ окр. управитель съ постановление № 402, отъ 8 августъ 1902 год. осѫдилъ обвиняемитѣ Цвѣтана Манчева и Здравко Цвѣтковъ, отъ с. Долни-Лозенъ, да запла-

тятъ на държавното съкровище всичко 275 лева глоба и патентна стойность за продаване на едро спиртни пития безъ патентъ. По възивъ на обвиняемитѣ, дѣлото е разгледано отъ Софийския окр. сждъ, който съ присжда отъ 30 януарий 1904 год. присждилъ така: „потвърдява постановлението № 402, отъ 8 августъ 1902 год. на Софийския окр. управитель и акцизенъ началникъ, само по отношение на Цв. Манчовъ, отъ с. Долни-Лозенъ, а апелативната му жалба противъ горното постановление се оставя безъ послѣдствие. Признава Здравко Цвѣтковъ, отъ сжщото село, за невиновенъ да е нарушилъ Закона за питиетата, вслѣдствие на което го оправдава по това му обвинение, поради което горното постановление по отношение на него отмѣнява напълно. Станалитѣ по дѣлото разноски въ размѣръ на 6 лева оставатъ върху Цвѣтанъ Манчовъ". — Срѣщу сжщата присжда на Софийския окр. сждъ е подалъ касационна жалба осжденията Цвѣтанъ Манчовъ, който моли за отмѣната ѝ на това основание, че Софийскиятъ окржженъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото въ присждата се е ограничилъ само да обсжди тѣхнитѣ свидѣтели, призовани и разпитани за тѣхна защита, безъ да е обсждилъ акта и другитѣ по дѣлото доказателства, които да установяватъ, че той, обвиняемиятъ, е търгувалъ съ спиртни пития на едро и безъ да обсжди възражението му, че въпросното наречено „извлѣчение отъ дневника" на кръчмата му, не било никакъ извлѣчение отъ дневника, а проста пътна бѣлѣжка (хвърчаща) на сина му, когато е ходилъ да доставя на едро вино на нѣкои лица.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: чл. 120, въ свързка съ чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство прѣдписватъ на сждилищата по сжество, а въ това число и на окржжнитѣ сждилища, като възивни мирови сждебни инстанции, да рѣшаватъ всѣко углавно дѣло и виновността на обвиняемия слѣдъ обсжждането скупно на всичкитѣ прѣдставени и провѣрени на сждебното дирене доказателства по дѣлото, а пъкъ чл. 97 т. 3 отъ сжщото сждопроизводство прѣдписва на сжщитѣ сждилища да излагатъ въ своитѣ присжди основанията, разбира се, фактически и правни, отъ които се е ржководилъ сждътъ при постановяването на своята присжда. Въ присждата си по това дѣло, съ която присжда е осжденъ Цвѣтанъ Манчовъ, като виновенъ въ безпатентно продаване на едро спиртни пития, Софийскиятъ окр. сждъ не е обсждилъ и не изложилъ онѣзи провѣрени по установения отъ закона редъ доказателства, било акта, било свидѣтелски показания или други данни, които установяватъ виновността на касатора Цвѣтанъ Манчовъ въ продаване на едро спиртни пития безъ патентъ, а се е ограничилъ да обсжди въ съображенията на присждата си само показанията на нѣкои свидѣтели, прѣдставени за защита на обвиняемитѣ, като че ли виновността на обвиняемия се презюмира по закона и остава на сжда по сжество, да се ограничи само съ възраженията на обвиняемия по дѣлото, което е съвършено неправилно. Съ издаването на такава една присжда, въ която не сж изложени провѣренитѣ по дѣлото доказателства, отъ които окржжниятъ сждъ се е убѣдилъ, че доказватъ факта на при-

писаното касатору прѣстжпно дѣяние и за което той е осжденъ, Софийскиятъ окр. сждъ е допусналъ сжществено нарушение на чл. 97, въ свързка съ чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, което лишава присждата му по това дѣло отъ законната ѝ сила.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присждата на Софийския окржженъ сждъ подъ № . . , отъ 30 януарий 1904 год., защото е нарушенъ чл. 97, въ свързка съ чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сжщия окржженъ сждъ.

№ *66 — (333) — 8 май 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и пети априлъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 809, по описа за 1903 год., на Георгина Георгиева, отъ с. Българѕки-Косуй, Тутроканска околия, оправдана отъ Русенския окр. сждъ по обвинението ѝ въ безпатентно продаване вино.* — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Русенскиятъ окр. сждъ сж присжда № 789, отъ 25 ноември 1903 год. отмѣнилъ постановлението на Русенския окр. управитель подъ № 296, отъ 23 май 1903 год. и оправдалъ Георгина Георгиева, отъ с. Български-Косуй, като невиновна по обвинението ѝ въ безпатентно продаване спиртни пития. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда Русенскиятъ окржженъ управитель се оплаква, че Русенскиятъ окр. сждъ нарушилъ забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата и чл. 86 отъ Закона за углавното мирово сждопроизводството, защото неправилно оправдалъ обвиняемата възъ основание на общинското удостовѣрение подъ № 1875, издадено отъ Раховското общинско управление слѣдъ извършване отъ касаторката продажбата на виното, когато сжщиятъ законъ изисквалъ общинското свидѣтелство да бжде издадено прѣди, а не слѣдъ продажбата.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: съ присждата си по това дѣло Русенскиятъ окр. сждъ е призналлъ за доказано съ свидѣтелство отъ надлежното общинско управление, че продаденото отъ Георгина Георгиева вино на едро е било нейно произведение отъ лозето ѝ, но съ това си дѣйствие Русенскиятъ окр. сждъ не е допусналъ никакво нарушение на посочената отъ касатора забѣлѣжка къмъ чл. 55 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата, понеже сжщата тази забѣлѣжка гласи изрично, че лозаритѣ иматъ право да продаватъ безъ патентъ на едро произведенитѣ отъ тѣхнитѣ лозя спиртни питиета, стига да докажатъ съ общински свидѣтелства, че тѣ сж тѣхно произведение. Обаче въпросътъ за врѣмето на издаването общинско свидѣтелство, т. е. да ли то е издадено отъ общината прѣди или послѣ продажбата на виното, нѣма значение за дѣлото, защото забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ сжщия законъ

не говори нищо по този въпросъ. Отъ казаното слѣдва, че касаторовото оплакване относително това, че прѣдставеното по това дѣло общинско свидѣтелство нѣмало значение, понеже било издадено слѣдъ продажбата, е неоснователно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Русенския окр. управитель, срѣщу присждата на Русенския окр. сждъ подъ № 789, отъ 2 ноември 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *67 — (358) — 18 май 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на четвърти май хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 93, по описа за 1905 год., на Цвѣтанъ Петковъ, отъ с. Бутунецъ, Софийска околия, осждент отъ Софийския апелативенъ сждъ на 8 години строгъ тъмиченъ затворъ, за тежко наранѣване Георги Николовъ, отъ с. Германъ, отъ което послѣдният умрѣлъ.* — Въ сждебното заседание се яви касаторътъ Цвѣтанъ Петровъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийскиятъ апелативенъ сждъ съ присжда № 489, отъ 21 октомврий 1904 год. постановилъ така: 1) „отмѣнява присждата № 157, отъ 15/IV 1904 год. на Софийския окр. сждъ и вмѣсто нея постановява: признава подсждимия Цв. Петковъ Ковачевъ, отъ с. Бутунецъ, 27-годишенъ, българинъ, православенъ, неграмотенъ, неосжданъ, нежененъ, за виновенъ, че прѣзъ нощьта на 17 срѣщу 18/VIII 1903 год. е нанесалъ тежка тѣлесна поврѣда на Георги Николовъ, отъ с. Германъ, отъ която поврѣда послѣдниятъ умрѣлъ, вслѣдствие на което го осжжда на 8 години строгъ тъмиченъ затворъ, съ зачитане на прѣдварителния затворъ и да заплати разноскитѣ по дѣлото 41 лева, и 2) признава сжщия подсждимъ за невиновенъ, че е прѣдумишлено убилъ Георги Николовъ, вслѣдствие на което го оправдава по това обвинение“. — Срѣщу казаната присжда на Софийския апелативенъ сждъ е подалъ касационна жалба подсждимиятъ Цвѣтанъ Петковъ, който се оплаква, че сжщиятъ апелативенъ сждъ отказалъ да призове исканитѣ му свидѣтели: Кирилъ Златаря, Василъ Илиевъ и Найденъ Петровъ, отъ които се установявало неговата невинность по това му обвинение въ убийството на Г. Николовъ, когато станало вече извѣстно, че убиецътъ на Г. Николовъ е Слави Христовъ, който като нападналъ да убие и дѣда си Христо Кръстевъ, този послѣдниятъ го убилъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: съ апелативната си жалба подсждимиятъ, сегашниятъ касаторъ Цвѣтанъ Петковъ, искалъ да се призоватъ не трима посочени въ касационната му жалба свидѣтели, а само двамина отъ тѣхъ, а именно Василъ Илиевъ и Кирилъ Златаря, но Софийскиятъ апелативенъ сждъ съ опрѣдѣление № 1231, отъ 7 юлий 1904 год. отказалъ да призове исканитѣ отъ подсждимия Цв. Петковъ свидѣтели,

защото той не е показалъ обстоятелствата, за установяването на които се искатъ. Съ това си дѣйствие Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ не е допусналъ никакво закононарушение, защото нови свидѣтели въ апелативната инстанция се призовават само тогава, когато съгласно чл. 540 отъ Углавното сѫдопроизводство, обстоятелствата, за установяване на които се искатъ новитѣ свидѣтели, се признаятъ отъ апелативния сѫдъ сѫществени за дѣлото, а отъ това става ясно, че страната, която иска призоваването на нови свидѣтели, трѣбва да изложи въ молбата си и обстоятелствата, които иска да доказва съ тѣхъ, безъ което апелативниятъ сѫдъ не е дълженъ да призовава такива свидѣтели. Що се отнася до твърдението на касатора, че убиецътъ на потърпѣвшия Г. Николовъ е билъ нѣкой си Слави Христовъ, то се отнася до сѫществото на дѣлото и не подлежи на касационно разглеждане, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Цвѣтанъ Петковъ, срѣщу присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ подъ № 489, отъ 21 октомврий 1904 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 68 — (366) — 20 май 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на шести май хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Н. Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главний прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 136, по описа за 1905 год., на Станко Ив. Кьосевъ, отъ с. Раброво, Кулска околия, осѫденъ отъ Видинския окр. сѫдъ на глоба, за нарушение Закона за горитѣ.* — Въ сѫдебното заседание отъ страна на обвиняемия касаторъ Станко Ив Кьосевъ, яви се адвокатътъ Георги Калинковъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Видинскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 53, отъ 7 февруарий 1905 год., потвърдилъ постановлението № 100, отъ 13 юлий 1903 год. на Кулския околийски началникъ, съ което е осѫденъ обвиняемиятъ Станко Ив. Кьосевъ, отъ с. Раброво, възъ основание чл. 49 отъ Закона за горитѣ отъ 1897 год. да заплати на държавното съкровище глоба 315 лева и 90 ст. и обезщетение на Ионъ Поповъ, отъ сѫщото село, 105 лева и 30 ст. за отсѣченитѣ отъ него безъ позволение и въ забранено врѣме изъ гората на сѫщия Поповъ 117 джбови дървета. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда обвиняемиятъ Ст. Ив. Кьосевъ се оплаква: 1) че Видинскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 86, 97 и 139 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 2 ал. 2 отъ Наказателния законъ, защото е трѣбвало да го осѫди на по-лекото наказание, прѣдвидено въ чл. 59 отъ новия Законъ за горитѣ отъ 1904 год., а не на наказанието по чл. 49 отъ Закона за горитѣ отъ 1897 год., което е по-тежко, и 2) че сѫдътъ нарушилъ чл. 130 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото не му е далъ послѣдня дума по дѣлото.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) отъ присѫдата на Видинския окр.

сждъ по това дѣло се вижда, че касаторътъ Кьосевъ е осжденъ отъ сжщия сждъ на глоба 315 лева и 90 ст., възъ основание чл. 49 отъ Закона за горитѣ отъ 1897 год., който е дѣйствувалъ въ врѣме на извършването отъ касатора инкриминираното му прѣстжпно дѣяние и който законъ прѣдвижда като наказание глоба въ троенъ размѣръ отъ стойностьта на отсѣченитѣ безъ позволение и въ забранено врѣме дърва; обаче при разглеждането на дѣлото въ Видинския окр. сждъ и при постановяването на обтжжената му присжда отъ 7 февруарий 1905 год. е дѣйствувалъ вече другъ новъ Законъ за горитѣ, обнародванъ въ „Държавенъ Вѣстникъ" № 68, отъ 1 априлъ 1904 год., въ чл. 59, отъ който законъ се прѣдвижда за сжщото нарушение глоба по-малка, нежели прѣдвидената въ стария Законъ за горитѣ глоба. Щомъ при постановяването на обтжжената отъ касатора присжда е дѣйствувалъ другъ наказателенъ Законъ за горитѣ и по-лекъ отъ стария такъвъ законъ, който е дѣйствувалъ при извършването на нарушението, то трѣбвало е, съгласно чл. 2 ал. 2 отъ Наказателния законъ, да се опрѣдѣли на виновния по това дѣло наказание по новия Законъ за горитѣ, а не по стария, както това неправилно е допусналъ Видинскиятъ окр. сждъ, съ което си дѣйствие сжщиятъ окржженъ сждъ е допусналъ нарушение на чл. 2 ал. 2 отъ Наказателния законъ, въ свързка съ чл. 49 отъ Закона за горитѣ отъ 1897 год., и 2) отъ сждебния протоколъ на Видинския окр. сждъ по това дѣло се вижда, че защитникътъ на обвиняемия искалъ, слѣдъ заключението на прокурора да му се даде послѣдня дума по дѣлото, но сждътъ е отказалъ въ тая му молба, безъ да се вижда защо. Съ това си дѣйствие Видинскиятъ окр. сждъ е допусналъ нарушение на чл. 130 отъ Углавното мирово сждопроизводство, който изрично прѣдписва, че и слѣдъ заключението на прокурора по сжщество на дѣлото, прѣдоставя се всѣкога, разбира се, ако се поиска, послѣдня дума на обвиняемия или на неговия защитникъ. Слѣдователно, касаторовитѣ двѣ оплаквания по тѣзи прѣдмети се явяватъ основателни.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: присждата на Видинския окр сждъ подъ № 53, отъ 7 февруарий 1905 год., защото сж нарушени чл. 130 отъ Углавното мирово сждопроизводство, чл. 2 ал. 2 отъ Наказателния законъ, въ свързка съ чл. 49 отъ Закона за горитѣ отъ 1897 год., да се отмѣни, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сжщия окржженъ сждъ.

№ *69 — (373) — 23 май 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на девети май хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 352, по описа за 1903 год., на Юрданъ Каракашевъ, Г. Каменовъ и В. Миковъ, осждени отъ Софийския апелативенъ сждъ по на двамѣсечень тъмниченъ затворъ, за нанисане побой на Коно Вълчковъ, отъ с. Грамада.* — Въ сждебното заседание касаторитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийскиятъ апелативенъ сждъ съ присжда № 86, отъ 14 мартъ 1903 год., постановилъ: „измѣнява присждата на Видинския окр. сждъ отъ 14 февруарий 1900 год., подъ № 52, така: признава подсждимитѣ Василъ Миковъ, отъ с. Синаговци, Георги Каменовъ, отъ гр. Видинъ и Юрданъ Каракашевъ, отъ гр. Русе, живущъ въ гр. Кула, за виновни въ това, че при изпълнение на служебнитѣ си обязаности, първитѣ двама като младши горски стражари, а послѣдниятъ като старши горски стражаръ, на 14 априлъ 1893 год. сж нанесли побой на Коно Вълчковъ, отъ с. Грамада, като го били съ дърво, ржцѣ и ритали съ кракъ, вслѣдствие на което, съгласно чл. 266 п. 8 ал. послѣдна отъ Наказателния законъ, ги осжда да издържатъ по двамѣсеченъ тъмниченъ затворъ и да заплатятъ солидарно въ полза на хазната 26 лева сждебни по дѣлото разноски въ двѣтѣ инстанции“. — Срѣщу сжщата присжда на Софийския апелативенъ сждъ сж подали касационна жалба обвиняемитѣ Юрданъ Каракашевъ, Г. Каменовъ и В. Миновъ, които не посочватъ никакви касационни поводи.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, който заяви, че Софийскиятъ апелативенъ сждъ нарушилъ чл. чл. 548 и 486 отъ Углавното сждопроизводство и чл. чл. 49, 59 и 61 отъ Наказателния законъ съ това, че неправилно е наложилъ на подсждимия Каракашевъ, който е билъ признатъ за виновенъ въ помагане на другитѣ подсждими, извършители на прѣстжплението, еднакво наказание, както на извършителитѣ, когато е трѣбвало да го намали съ $^1/_3$, както прѣдписвалъ законътъ за помагачитѣ — взе прѣдъ видъ: подсждимиятъ Юрданъ Каракашевъ е билъ осжденъ отъ Видинския окр. сждъ на четиримѣсеченъ тъмниченъ затворъ, възъ основание чл. 266 т. 8, комбиниранъ съ чл. чл. 52 и 61 отъ Наказателния законъ, като виновенъ въ това, че въ сжщия день въ качеството си старши горски стражаръ и при изпълнение служебнитѣ си обязаности, е държалъ затворени вратата на зданието, гдѣто другитѣ съподсждими стражари сж нанасяли бой на К. Вълчковъ, и не е допусналъ да се приближаватъ външни лица, съ което си дѣйствие той, Каракашевъ, билъ помагалъ на другитѣ подсждими стражари въ нанисането побоя. Както се вижда отъ присждата и отъ въпросния листъ на Софийския апелативенъ сждъ по това дѣло, сжщиятъ апелативенъ сждъ е осждилъ сжщия подсждимъ Каракашевъ само на два мѣсеци тъмниченъ затворъ, понеже го е призналъ за виновенъ въ това, че заедно съ другитѣ двама подсждими стражари е извършилъ като старши стражаръ и при изпълнение служебнитѣ си обязаности, нанисане побой на потърпѣвшия К. Вълчковъ, като е държалъ затворена вратата на зданието, когато другитѣ двама подсждими сж го бияли, съ цѣль да не допусне нѣкой да се притече Вълчкову на помощь. Отъ казаното слѣдва, че както Видинскиятъ окр. сждъ, така и Софийскиятъ апелативенъ сждъ сж признали обвиняемия Каракашевъ за виновенъ въ едно и сжщото дѣяние, т. е., че въ качеството си старши стражаръ и при изпълнение служебнитѣ си обязаности, съзнателно е държалъ вратата на зданието, гдѣто и когато другитѣ съподсждими, долни полицейски чинове — стражари В. Миковъ и Г. Калиновъ сж нанасяли побой на

потърпѣвшия Вълчковъ и той, Каракашевъ, е върщилъ това, за да не дойдатъ други лица на помощь на Вълчковъ, обаче, така констатираното дѣяние на подсѫдимия Каракашевъ правилно е квалифицирано отъ Софийския апелативенъ сѫдъ, като непосрѣдствено съучастие на Каракашевъ въ побоя, понеже, както признаватъ и двѣтѣ сѫдилища, той, Каракашевъ, е билъ на самото мѣсто на прѣстѫплението заедно съ другитѣ подсѫдими, държалъ е умишлено затворена вратата на помѣщението, гдѣто е билъ затворенъ потърпѣвшиятъ и то врѣменно, когато пъкъ другитѣ двама нему подчинени стражари сѫ бияли потърпѣвшия. Обаче, само едното това, квалифициране дѣянието на подсѫдимия Каракашевъ като съучастие въ непосрѣдствено извършване на прѣстѫплението, прѣдвидено въ чл. 51 т. 1 отъ Наказателния законъ, което е съгласно съ разума на сѫщия законъ, вмѣсто неправилното му квалифициране отъ Видинския окр. сѫдъ, като помагачество, което е противно на прѣдписанието на точка трета отъ сѫщия членъ на Наказателния законъ, не може да състави никакво нарушение на чл. чл. 548 и 486 отъ Углавното сѫдопроизводство и чл. чл. 49, 59 и 61 отъ Наказателния законъ, защото Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ нито е призналъ Ив. Каракашевъ за виновенъ въ друго прѣстѫпно дѣяние, сравнително съ констатираното отъ Видинския окр. сѫдъ, като първа инстанция, нито пъкъ му е увеличилъ наказанието, а, напротивъ, му е намалилъ наказанието, като го е осѫдилъ само на два мѣсеци тъмниченъ затворъ, вмѣсто наложенитѣ му отъ окрѫжния сѫдъ 4 мѣсеци тъмниченъ затворъ.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява:** касационната жалба на Георги Каменовъ и Василъ Миковъ, срѣщу присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ подъ № 86, отъ 14 мартъ 1903 год., съ силата на чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата, да се остави безъ разглеждане, а касационната жалба на Юрданъ Каракашевъ срѣщу сѫщата присѫда на Софийския апелативенъ сѫдъ, съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *70 — (388) — 30 май 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на шестнадесети май хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринovъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 396, по описа за 1903 год., на ходжа Ибишъ Османовъ, отъ с. Челново, Бѣленска околия, осѫденъ отъ Русенския апелативенъ сѫдъ на единъ мѣсеченъ тъмниченъ затворъ, по чл. 433 отъ Наказателния законъ.* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемия касаторъ ходжа Ибишъ Османовъ, яви се адвокатътъ Афузъ Сѫткѫ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫда № 42, отъ 31 януарий 1903 год. призналъ подсѫдимия ходжа Ибишъ Османовъ, отъ с. Челново, Русенска околия, за виновенъ въ вѣнчаване 11 годишната Ганиме Османова, отъ гр. Русе, съ Сали

Яшаровъ, отъ с. Челново, по непрѣдпазливость, когато сѫществували причини, които прѣпятствували на извършването на този бракъ и. на основание чл. 433 ал. 2 отъ Наказателния законъ присѫдилъ така: „измѣнява присѫдата на Русенския окр. сѫдъ отъ 4 декемврий 1901 год., подъ № 483, като осѫжда ходжа Ибишъ Османовъ, отъ с. Челново, на единъ мѣсецъ тъмниченъ затворъ и да заплати на Османъ Хасановъ, баща на Ханиме, 200 лева обезщетение и на хазната да заплати 60 лева за сѫдебни разноски въ двѣтѣ инстанции". — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда на Русенския апелативенъ сѫдъ подсѫдимиятъ ходжа Ибишъ Османовъ се оплаква: 1) че за да можалъ Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ да го признае за виновенъ въ прѣстѫплението по чл. 433 отъ Наказателния законъ, трѣбвало е да има, съгласно чл. чл 38, 44 и 45 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство, разрѣшение отъ неговото началство за даването му подъ сѫдъ; 2) че Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. чл. 465 и 486 отъ Углавното сѫдопроизводство и чл. чл. 39, 40 и 43 отъ Наказателния законъ, защото въ мотивитѣ на присѫдата си не е посочилъ доказателства, отъ които се установява, че той съ знание е извършилъ приписаното му дѣяние, прѣдвидено въ чл. 433 отъ Наказателния законъ, и 3) че Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. чл. 467 и 470 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото ако дори се допусне, че той е извършилъ „некяха" противозаконно. то пакъ не можалъ да бѫде осѫденъ за обезщетение на потърпѣвшата, а особено по основанията, по които го иска нейниятъ баща, понеже той не ѝ е причинилъ никакви врѣди, а е изпълнилъ волята да стѫпи въ бракъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) членове 38, 44 и 45 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство дѣйствително разпорежданъ, че срѣщу длъжностнитѣ лица отъ сѫдебното и административното и други вѣдомства, углавното прѣслѣдване за прѣстѫпления по службата имъ се възбужда по разрѣшение на надлежния министъръ или началникъ, но отъ разума на сѫщитѣ посочени процесуални членове слѣдва, че въ тѣхъ се има прѣдъ видъ и се говори само за онѣзи длъжностни лица, които се явяватъ като служащи и органи на разнитѣ клонове на гражданското управление на княжеството, къмъ които не могатъ да се отнасятъ и ходжитѣ, които се явяватъ като духовни служащи на мохамеданското вѣроизповѣдание, тъй като за служащи лица по духовното вѣдомство въ сѫщитѣ посочени закони не се говори нищо. Щомъ въ сѫщитѣ закони не се говори за духовни лица, то слѣдва, че за възбуждането углавно прѣслѣдване срѣщу касатора, който не е служаще лице по нѣкое вѣдомство на гражданското управление, нѣмало е нужда отъ разрѣшение на неговото духовно началство и слѣдователно първото оплакване на касатора по този прѣдметъ и за нарушение чл. чл. 38, 44 и 45 отъ Углавното сѫдопроизводство се явява неоснователно; 2) Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫдата си по това дѣло е осѫдилъ касатора ходжа Ибишъ Османовъ за извършване по непрѣдпазливость въпросния противозаконенъ бракъ на непълнолѣтната Ганиме съ Сали Яшаровъ, но не за извършването му умишлено, въ какъвто само случай би трѣбвало

да бъде констатирано отъ съда по същество, съгласно чл. чл. 39 и 40 отъ Наказателния законъ, съзнателно извършване на брака, а пъкъ посоченията отъ касатора като нарушенъ чл. 43 отъ Наказателния законъ не може да има никакво приложение по това дѣло, защото въ него се говори за случайно (casus) дѣяние, за каквото въ обтъжената отъ касатора присъда не става и не може да става никаква дума, понеже той е признатъ за виновенъ въ извършване по непрѣдпазливость, по невнимание въпросния противозаконенъ бракъ, и 3) Русенскиятъ апелативенъ съдъ, дѣйствително, осъдилъ касатора да заплати гражданско обезщетение на потърпѣвшата и е изложилъ основанията си за това, но касаторътъ не посочва въ жалбата си положително законнитѣ основания, по които той мисли, че неправилно и неоснователно е присъдено гражданското обезщетение, а пъкъ Върховниятъ касационенъ съдъ, който разглежда само касационнитѣ жалби на странитѣ по углавни дѣла, подадени срѣщу окончателнитѣ съдебни присъди, не може, съгласно чл. чл. 563 и 569 отъ Углавното съдопроизводство, да се впуща въ съществото на дѣлото и самъ да търси касационни поводи.

Върховниятъ касационенъ съдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява:** касационната жалба на ходжа Ибишъ Османовъ, срѣщу присъдата на Русенския апелативенъ съдъ подъ № 42, отъ 31 януарий 1903 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното съдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *71 — (406) — 3 юний 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ съдъ, първо углавно отдѣление, на двадесети май хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито съдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бонджиевъ и въ присъствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 764, по описа за 1903 год., заведено по касационната жалба на Варненския окр. управитель, срѣщу присъдата на Варненския окр. съдъ отъ 14 ноември 1903 год., № 1046.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото съ: на 26 ноември 1902 год., Варненскиятъ акц. агентъ Н. Черневъ съставилъ актъ, съ който констатиралъ, че Ксенофонъ Келокдитисъ не е поставилъ табела подъ входнитѣ врата на питейното си заведение въ гр. Варна. Възъ основа на тоя актъ Варненскиятъ окр. управитель издалъ постановление № 19, съ което осъжда нарушителя да заплати на хазната 120 лева глоба. Вслѣдствие на апелационната жалба на осъдения, Варненскиятъ окр. съдъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 6 ноември 1903 год., когато като взелъ прѣдъ видъ: „че съ акта, който е послужилъ за основа на обтъженото постановление е констатирано, че на 26 ноември 1902 год. апелаторътъ не билъ поставилъ табела надъ входнитѣ врата на питейното си заведение. Обаче, този актъ не може да служи за доказателство, понеже съдържанието му се опровергава отъ даннитѣ по дѣлото. Отъ показанията на свидѣтеля Д. Войниковъ се установява, че на стѣната на питейното заведение личалъ надписа:

„Бирария XX вѣкъ на Ксенофонъ Каландитисъ“. Този надписъ замѣнява всѣкаква табела, за това апелаторътъ слѣдва да бѫде признатъ невиновенъ въ нарушение чл. 50 отъ Закона за акциза“, — издалъ е присѫдата си подъ № 1046, диспозитивътъ на която гласи: „отмѣнява постановлението на Варненския окр. управитель подъ № 19/903 год. и освобождава апелатора Ксенофонъ Каландитисъ, отъ Варна, отъ отговорность по това дѣло“. — Срѣщу тая присѫда Варненскиятъ окр. управитель е подалъ касационна жалба, въ която по между другото се оплаква, че Варненскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 50 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото неправилно е приелъ, че единъ надписъ на стѣната може да замѣсти дъсчената табела, която трѣбва да се намира надъ вратата на питейното заведение и която да указва разреда на търговията и видътъ ѝ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Варненскиятъ окр. сѫдъ е приелъ за установенъ факта, че на стѣната на питейното заведение на подсѫдимия Келандитисъ отъ гр. Варна, личалъ надписа „Бирария XX вѣкъ на Ксенофонъ Каландитисъ“, който надписъ замѣнявалъ всѣкаква табела. Отъ съдържанието на чл. 50 отъ Закона за акциза върху питиетата много ясно се вижда, че питиепродавачътъ трѣбва да закове надъ вратата на продавницата си, прѣзъ която се влиза, една дъска, на която ясно трѣбва да личи на български вида на самата търговия, т. е. да ли е тя на едро или на дребно. Щомъ законътъ изрично прѣдписва, че трѣбва да се заковава дъска, то тя послѣднята не може да се замѣнява съ нѣкакъвъ си надписъ на стѣната, а пъкъ Варненскиятъ окр. сѫдъ, като е приелъ такова замѣнение, допусналъ е сѫществено нарушение на чл. 50 отъ Закона за акциза върху питиетата, което е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Варненския окръженъ сѫдъ отъ 6 ноември 1903 год., № 1046, защото е нарушенъ чл. 50 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждание при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия окръженъ сѫдъ.

№ 72 — *(421)* — *8 юний 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и пети май хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринов, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 671, по описа за 1904 год., на Дончо Русевъ, отъ с. Писарево, Горноорѣховска околия, оправданъ отъ Търновския окр. сѫдъ по обвинението му въ безпатентно търгуване съ спиртни пития.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Търновскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 504, отъ 31 октомврий 1903 год., отмѣнилъ постановлението

№ 262, отъ 16 май 1902 год., на Търновския окр. управитель, съ което е билъ осѫденъ Дончо Русевъ, отъ с. Писарево, Горноорѣховска околия, да заплати на хазната глоба 200 лева и 75 лева патентна стойность за безпатентно търгуване съ спиртни пития, т. е. съ вино на едро. — Срѣщу сѫщата присѫда е подалъ касационна жалба Търновскиятъ окр. управитель, съ която моли за отмѣната ѝ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, който заяви, че Търновскиятъ окр. сѫдъ нарушилъ членове 85 и 120 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото неправилно не далъ доказателна сила на акта, като несъставенъ споредъ закона, като го приелъ само за дознание и защото не оцѣнилъ посочените въ него актъ и оцѣнени отъ първата инстанция свидѣтелски показания, взе прѣдъ видъ: отъ производството по това дѣло се вижда, че за приписаното на обвиняемия Дончо Русевъ безпатентно търгуване на едро съ спиртни пития, т. е. съ вино, има при дѣлото приложенъ актъ, съставенъ на 28 февруарий 1902 год., въ който се говори, че Дончо Русевъ е продавалъ вино на едро съ ведра; сѫщиятъ актъ е съставенъ, съгласно чл. 71 отъ Закона за акциза върху питиетата, който не изисква, щото актоветѣ да бѫдатъ съставени отъ акцизнитѣ агенти само тогава, когатотѣ заварятъ на мѣстото самото извършване на безпатентното търгуване съ спиртни пития, а разпорежда изрично и положително, че актоветѣ се съставятъ за всѣко нарушение, наказуемо отъ сѫщия законъ, *веднага при откриването му*, т. е. при откриването отъ акцизнитѣ агенти, че е извършено или че се извършва нарушение на сѫщия законъ. Отъ казаното ясно слѣдва, че съставенитѣ отъ акцизнитѣ агенти актове, съгласно чл. 71 отъ Закона за акциза върху питиетата, запазватъ присвоената имъ въ чл. 75 отъ сѫщия законъ доказателна сила, безъ да се гледа на това, да ли актътъ е съставенъ отъ акцизния агентъ при непосрѣдствено открито отъ него нарушение и въ врѣме на самото му извършване, което той е заварилъ, или пъкъ актътъ е съставенъ отъ акцизнитѣ агенти при откриването на такова вече извършено отъ по-рано нарушение, за което агентитѣ сѫ се увѣрили отъ разкрититѣ и изложени отъ тѣхъ факти и доказателства въ съставения по случая актъ Всичко изложено по-горѣ показва, че Търновскиятъ окр. сѫдъ, въпрѣки прѣдписанието на чл. чл. 71 и 75 отъ Закона за акциза върху питиетата и чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, приема въ мотивитѣ на присѫдата, че съставениятъ отъ акцизния агентъ по това нарушение актъ нѣмалъ доказателна сила, понеже съставительтъ му, т. е. акцизниятъ агентъ, не билъ виждалъ да се извършва въпросното нарушение, а за това разпитали свидѣтели, които казали, че сѫ купували вино на едро отъ обвиняемия. Слѣдователно, съ горното си дѣйствие Търновскиятъ окр. сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. 75 отъ Закона за акциза върху питиетата и чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, и заявлението на прокурора по този прѣдметъ се явява основателно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Търновския окр. сѫдъ отъ 31 октомврий 1903 год., № 504, защото сѫ нарушени чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 75 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ

силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сжщия сждъ.

№ 73 — (431) — 11 юний 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и осми май хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринов, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното на 27 май т. г. отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 755, по описа за 1904 год., на Атанасъ П. Казаковъ, отъ с. Т.-Тръстеникъ, Никополска околия, осжденъ отъ Плѣвенския окр. сждъ на глоба, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ сждебното заседание отъ страна на обвиняемия—касаторъ Ат. П. Казаковъ, яви се адвокатътъ Сл. Матовъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Плѣвенскиятъ окр. сждъ съ присжда № 258, отъ 11 юний 1903 год., потвърдилъ постановлението № 254, отъ 4 май 1902 год., съ което е осжденъ Атанасъ П Казаковъ, отъ с. Т.-Тръстеникъ, да заплати на хазната глоба 120 лева и патентна стойность 30 лева за търгуване съ спиртни пития на дребно и за неокачване табела надъ заведението. Обвиняемиятъ Ат. П. Казаковъ обтжжилъ сжщата присжда съ касационна жалба и моли за отмѣнението ѝ на това основание, че по дѣлото е нарушенъ чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото въ случая обвинительтъ е трѣбвало да докаже, че той, касаторътъ, не е билъ слуга, а господарь на питиепродавницата и че прѣдставената му декларация за слугуване не се отнасяла за врѣмето на търгуването въ спиртни питиета, за което той се обвинява.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: касаторътъ Ат. П. Казаковъ се обвинява, че е търгувалъ съ спиртни пития на дребно безъ патентъ на свое име и този фактъ е признатъ отъ Плѣвенския окр. сждъ за доказанъ съ доказателствата, които обвинителната страна е прѣдставила по дѣлото. Касаторътъ е възражавалъ за своя защита, че търгувалъ съ спиртни пития не самостоятелно, а като слуга на брата си Петъръ П Казаковъ, на чието име имало издаденъ патентъ, но сжщиятъ окржженъ сждъ призналъ за недоказано отъ обвиняемия Ат. П. Казаковъ неговото възражение, че е билъ слуга въ братовата си питиепродавница и съ това си дѣйствие Плѣвенскиятъ окр. сждъ не е допусналъ никакво нарушение на посочения отъ касатора чл. 85 на Углавното мирово сждопроизводство, защото той, касаторътъ, е билъ дълженъ да докаже прѣдъ сжда своето възражение за слугуване и за това е билъ въ право да прѣдстави, съгласно чл. 367 отъ Углавното сждопроизводство, своитѣ доказателства, а не обвинительтъ е дълженъ да доказва възраженията му, които той прави за своя защита по едно нарушение, което сждътъ е призналъ за установено. Плѣвенскиятъ окр. сждъ призналъ въ присждата си по това дѣло, че съ прѣдставената отъ обвиняемия декларация, не могло да се докаже, че той, обвиняемиятъ е билъ слуга при брата си въ питиепродавницата прѣзъ врѣмето, за когато се обвинява по това дѣло, понеже

въ декларацията не е била означена обсолютно никаква дата, но съ това си дѣйствие Плѣвенскиятъ окр. сѫдъ сѫщо не е допусналъ нарушение на чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото обвиняемия Ат. П. Казаковъ, който е възражавалъ и подържалъ, че е слуга въ братовата си питиепродавница, е билъ дълженъ, както се каза и по-горѣ, да докаже това си възражение за своя защита, тъй като окржжниятъ сѫдъ е призналъ за доказанъ отъ обвинителя факта, че обвиняемиятъ е търгувалъ съ спиртни пития. Отъ казаното слѣдва, че касаторовото оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, се явява неоснователно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Атанасъ П. Казаковъ, срѣщу присѫдата на Плѣвенския окр. сѫдъ подъ № 258, отъ 11 юний 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *74 — (433) — 11 юний 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и осми май хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринов, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното на 27 май с. г. отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 453, по описа за 1903 год., на Коста С Ивановъ, осѫденъ да издържи седемдневенъ тъмниченъ затворъ и да заплати 20 лева глоба, за наклеветяване Христо Манджуковъ, че е запалилъ дюкяна си.* — Въ сѫдебното заседание яви се само адвокатътъ П. Абрашевъ, отъ страна на обвиняемия — касаторъ Коста С. Ивановъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ прошение отъ 12 май 1906 год. до Видинския окр. сѫдъ, Христо Др. Манджуковъ, отъ гр. Видинъ, е заявилъ, че Коста С. Ивановъ, отъ сѫщия градъ, е разпространявалъ слухъ, че той, Манджуковъ, е запалилъ дюкяна си, че билъ вагабонтинъ, че е ограбилъ кредиторитѣ си и прочее. Поради това молилъ е да бѫде осѫденъ Коста С. Ивановъ. Видинскиятъ окр. сѫдъ завелъ углавно дѣло и го разгледалъ въ сѫдебното заседание на 12 септемврий 1900 год., когато издалъ присѫда подъ № 277, съ която признаялъ подсѫдимия Коста С. Ивановъ за невиновенъ въ това, че прѣзъ мѣсецъ май 1896 год. е наклеветилъ съгражданина си Хр. Др. Манджуковъ, като е разгласилъ, че той, Манджуковъ, запалилъ дюкяна си, че билъ вагабонтинъ и че ограбилъ кредиторитѣ си, вслѣдствие на което го оправдалъ по сѫдъ. Сѫдебнитѣ по дѣлото разноски отъ 6 лева възложилъ на частния обвинитель Манджуковъ. По въззивна жалба на Христо Д. Манджуковъ, дѣлото е било разгледано отъ Софийския апелативенъ сѫдъ, който съ присѫдата си № 103, отъ 22 мартъ 1903 год. е отмѣнилъ присѫдата на Видинския окр. сѫдъ № 277, отъ 26 септемврий 1900 год., като е признаялъ обвиняемия Коста С. Ивановъ за виновенъ въ наклеветяване Христо Манджуковъ, като е разгласилъ, че този послѣдниятъ запалилъ дюкяна си и съгласно чл. 235 отъ Наказателния законъ го осѫдилъ да издържи седемъ дена тъмниченъ затворъ

и да заплати 20 лева глоба. — Въ касационната си жалба и въ устнитѣ си обяснения чрѣзъ защитника си П. Абрашевъ, подсѫдимиятъ Коста С. Ивановъ се оплаква, между друго, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 299 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото е разгледалъ дѣлото безъ да има тѫжба отъ Христо Д. Манджуковъ, като неправилно е приелъ за такава жалба прѣписа отъ заявлението на Манджукова до Видинския окр. сѫдъ по друго едно дѣло.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ се вижда, че Коста С. Ивановъ е билъ признатъ за виновенъ въ това, че той прѣзъ мѣсецъ май 1896 год. е наклеветилъ съгражданина си Христо Д. Манджуковъ, като е разгласилъ, че той, Манджуковъ, билъ запалилъ дюкяна си и вслѣдствие на това, съгласно чл. 235 отъ Наказателния законъ, го осѫдилъ да издържи една седмица тъмниченъ затворъ и да заплати въ полза на хазната 20 лева глоба. Обаче, за да може по настоящето дѣло подсѫдимиятъ Коста С. Ивановъ да бѫде привлѣченъ подъ углавна отговорность и да бѫде признатъ за виновенъ въ прѣстѫпление отъ частенъ характеръ, каквато е клеветата, нанесена на частно лице, прѣдвидена и наказуема по чл. 235 отъ Наказателния законъ, е необходимо по силата на чл. 299 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство и чл. 244 отъ Наказателния законъ да има подадена тѫжба отъ потърпѣвшето лице въ надлежния углавенъ сѫдъ. Отъ производството на дѣлото се вижда дѣйствително, че е имало едно заявление, подадено отъ тѫжителя Христо Д. Манджуковъ до гражданското отдѣление на Видинския окрѫженъ сѫдъ по дѣлото му за обявяването му въ несъстоятелность, въ което тѫжительтъ прѣдъ видъ на интригитѣ на Коста С. Ивановъ, че ужъ си билъ запалилъ дюкяна, е счелъ за необходимо да прѣдупрѣди гражданското отдѣление на Видинския окр. сѫдъ да не подпадне подъ тия интриги, и въ което заявление сѫщеврѣменно молилъ сѫда да изпрати прѣписъ отъ него на зависящето разпореждане на прокурора за прѣслѣдване виновника, възъ основание на който прѣписъ впослѣдствие и било възбудено настоящето дѣло. Обаче, този прѣписъ отъ въпросното заявление не може да се приеме за такава тѫжба, каквато Законътъ за углавното сѫдопроизводство изисква за възбуждане углавно прѣслѣдване по прѣстѫпления отъ частенъ характеръ, защото този прѣписъ освѣнъ че не е подаденъ въ надлежния окр. сѫдъ, комуто дѣлото е подсѫдно, но и самото заявление не съдържа въ себе си искане отъ страна на тѫжителя да се привлѣче Коста С. Ивановъ подъ углавна отговорность и да се накаже за извършеното отъ него прѣстѫпно дѣяние, а съдържа само едно искане да се прѣпрати прѣписъ отъ него на зависящето разпореждане на прокурора при Видинския окр. сѫдъ за прѣслѣдване виновника, когато прокуроръть по чисто частнитѣ прѣстѫпления нѣма право да възбужда по свое усмотрѣние углавно прѣслѣдване, ако за такова прѣслѣдване не сѫществува тѫжба отъ потърпѣвшето лице, въ която да е изложено прѣстѫпното дѣйствие, врѣмето и мѣстото на извършването му и въ която изрично да се иска привличането на обвиняемото лице подъ

углавна отговорность и признаването му за виновенъ въ това дѣяние. Отъ казаното слѣдва, че Софийскиятъ апелативенъ сждъ, като е разрѣшилъ дѣлото, безъ да е сѫществувала тѫжба отъ страна на тѫжителя, съ която той да е искалъ привличането на обвиняемия подъ углавна отговорность и признаването му за виновенъ въ клевета, е нарушилъ чл. 299 отъ Углавното сждопроизводство, въ свързка съ чл. чл. 235 и 244 отъ Наказателния законъ, което нарушение е отъ такава важность, щото не само отнема на присждата му силата на законно издаденъ сждебенъ актъ, но и влѣче слѣдъ себе си унищожението на цѣлото производство прѣдъ видъ на това, че не е имало поводъ за възбуждане углавно прѣслѣдване; слѣдователно оплакването на касатора, че сждътъ неправилно е призналъ прѣписа отъ заявлението на тѫжителя по друго едно дѣло за тѫжба, каквато изисква чл. 299 отъ Углавното сждопроизводство, е основателно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: присждата на Софийския апелативенъ сждъ № 103, отъ 22 мартъ 1903 год., защото сѫ нарушени чл. 299 отъ Углавното сждопроизводство, въ свързка съ чл. чл. 235 и 244 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 569 отъ Углавното сждопроизводство, да се отмѣни и цѣлото производство станало по това дѣло да се унищожи.

№ *75 — (441) — 13 юний 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на тридесети май хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 457, по описа за 1903 год., на Цвѣтко Вълчевъ, отъ с. Дисевица, Плѣвенска околия, осждень отъ Русенския апелативенъ сждъ на 5 години строгъ тъмниченъ затворъ, за нанисане тежка тѣлесна поврѣда на Върбанъ Марковъ, отъ с. Турски-Изворъ, Тетевенска околия.* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемия—касаторъ Цвѣтко Велчевъ, яви се адвокатътъ Т. Теодоровъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Русенскиятъ апелативенъ сждъ съ присжда № 352, отъ 27 май 1903 год., призналъ подсждимия Цвѣтко Вълчевъ, отъ с. Дисевица, Плѣвенска околия, за виновенъ въ това, че на 7 септемврий 1901 год. причинилъ чрѣзъ ударъ съ тояга тежка тѣлесна поврѣда на Върбанъ Марковъ, отъ с. Турски-Изворъ, отъ която поврѣда В. Марковъ умрѣлъ и потвърдилъ присждата № 35, отъ 23 февруарий 1902 год. на Плѣвенския окр. сждъ, съ която сѫщиятъ подсждимъ Цв. Вълчевъ е осжденъ, съгласно чл. 266 т. 7 отъ Наказателния законъ, на 5 години строгъ тъмниченъ затворъ и да заплати 1000 лева обезщетение на наслѣдницитѣ на Върбанъ Марковъ. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присжда на Русенския апелативенъ сждъ, касаторътъ Цвѣтко Вълчевъ се оплаква: 1) че Русенскиятъ апелативенъ сждъ нарушилъ чл. чл. 449 и 486 отъ Углавното сждопроизводство, защото не основалъ и не съобразилъ присждата си съ прѣдставенитѣ доказателства и пренията по дѣлото, отъ които се виждало, че той билъ него врѣме общински горски стражаръ и е дѣйствувалъ при самоотбрана,

понеже потърпѣвшиятъ В. Марковъ не се е подчинявалъ на неговитѣ служебни трѣбования и пусналъ добитъка си въ забранена мѣстность и го е заплашвалъ; 2) че апелативниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 454 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото не постановилъ питане за намаляющи вината обстоятелства; 3) че апелативниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 456 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото при законното опрѣдѣляване прѣстѫпното дѣяние не е опрѣдѣлилъ и фактическитѣ признаци на дѣянието, и 4) че апелативниятъ сѫдъ неправилно е опрѣдѣлилъ наказание по чл. 266 т. 7 отъ Наказателния законъ, защото случаятъ не съдържалъ изискуемитѣ отъ него членъ елементи.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) въ съобразителната часть на присѫдата си по това дѣло Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ обсѫжда и оцѣнява даннитѣ и доказателствата, които сѫ провѣрени по сѫщото дѣло, не касаторътъ само твърди, че апелативниятъ сѫдъ не съобразилъ присѫдата си съ прѣдставенитѣ по дѣлото доказателства, безъ да покаже кои доказателства не сѫ съобразени и неоцѣнени. Щомъ апелативниятъ сѫдъ е оцѣнилъ, както се каза, доказателствата по дѣлото и изслушалъ пренията по тѣхъ на странитѣ, то оцѣняването силата на доказателствата и значението на пренията на странитѣ се извършва, съгласно чл. 460 буква *а* отъ Углавното сѫдопроизводство, окончателно отъ сѫда по сѫщество, какъвто е билъ Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ по това дѣло и такава една оцѣнка не подлежи на провѣрка по касационенъ редъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата. Що се отнася до това, да ли касаторътъ е билъ въ положение на законна самоотбрана и заплашванъ отъ потърпѣвшия, когато е причинилъ тѣлесната поврѣда, то Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ съ въпросния си листъ и съ присѫдата си по това дѣло е призналлъ за недоказана такава самозащита, понеже потърпѣвшиятъ нито е нападалъ, нито се каралъ съ касатора и съ стражаритѣ. Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ не е призналлъ касатора за виновенъ въ качеството му стражаринъ, а ако касаторътъ е мислилъ, че е извършилъ инкриминираната му тежка тѣлесна поврѣда по служба като горски стражаръ, той е трѣбвало да поддържа това прѣдъ сѫда по сѫщество, а не сега прѣдъ касационната инстанция. Отъ всичко казано слѣдва, че първото касаторово оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. чл. 449 и 486 отъ Углавното сѫдопроизводство се явява неоснователно; 2) Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ, дѣйствително, не постановилъ отдѣленъ въпросъ за намаляющи вината обстоятелства, но съ това си дѣйствие сѫщиятъ сѫдъ не е допусналъ нарушение на чл. 454 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото той е приелъ и приложилъ минималния размѣръ на показанието, което Наказателниятъ законъ въ чл. 266 т. 7 ал. 1 опрѣдѣля за тежката тѣлесна поврѣда послѣдвана отъ смъртъ на потърпѣвшето лице; 3) Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ съ въпросния листъ и съ присѫдата си по това дѣло е призналлъ, възъ основание на даннитѣ и медицинската експертиза, че подсѫдимиятъ Цвѣтко Вълчевъ е виновенъ въ това, че съ сопа ударилъ по главата Върбанъ Марковъ и му причинилъ тежка тѣлесна поврѣда, като му е счупилъ цѣлата черепна кость, отъ

която повредa смъртьта му е била неминуема и слѣдъ нѣколко дни той, Върбанъ Марковъ, умрѣлъ. Въ така констатираното отъ Русенския апелативенъ сждъ дѣяние на касатора, сж положително установени фактическитѣ и юридическитѣ признаци на тежката тѣлесна повреди, послѣдвана отъ смъртьта на потърпѣвшия, тъй като тежката тѣлесна повреда споредъ опрѣдѣлението и отъ чл. чл. 263 и 266 т. 7 отъ Наказателния законъ, състои и въ причиняване общо разстройство на здравето опасно за живота, а пъкъ въ случая апелативнията сждъ е констатиралъ неминуема и послѣдвала смърть на потърпѣвшия отъ причинената му повреда, а не само разстройство на здравето опасно за живота му. Отъ казаното слѣдва, че третото и четвъртото касаторови оплаквания за нарушение чл. 456 отъ Углавното сждопроизводство и чл. 266 п. 7 отъ Наказателния законъ, понеже не били констатирани отъ апелативния сждъ фактическитѣ и правни признаци на тежката тѣлесна повреда, отъ която е послѣдвала смърть, сж неоснователни.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Цвѣтко Вълчевъ, срѣщу присждата на Русенския апелативенъ сждъ подъ № 352, отъ 27 май 1903 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *76 — (454) — 15 юний 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на първи юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Ив. Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседатели *углавно дѣло № 233, по описа за 1905 год., на Василъ Димитровъ, отъ с. Мокрешъ, Кулска околия, осждень отъ Видинския окр. сждъ, по нарушение Закона за горитѣ.* — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Видинскиятъ окр. сждъ съ присжда № 46, отъ 29 януарий 1905 год., като призналъ за установено, че Василъ Димитровъ, отъ с. Мокрешъ, е изсѣкалъ безъ позволение отъ надлежната горска власть собствената си гора, а не гората на Ст. Драгановъ и Георги и Мария Войчеви, отъ сжщото село, постановилъ така: „отмѣнява постановлението на и. д. Кулския околийски началникъ отъ 10 декемврий 1901 год., № 186, само по отношение присжденото въ полза на Ст. Драгановъ и Герго и Мария Войчеви, отъ с. Мокрешъ, обезщетение отъ 299 лева и 52 ст., отъ изплащането на която сума Василъ Димитровъ, отъ сжщото село, се освобождава. Сжщото постановление, по отношение наложената на Василъ Димитровъ глоба отъ 599 лева и 4 ст. и заплащането на хазната 149 лева и 76 ст., стойностьта на отсѣчения материялъ си остава въ сила. Осжжда апелатора да заплати на хазната 68 лева разноски по дѣлото". — Съ касационна жалба Василъ Димитровъ моли да се отмѣни сжщата присжда.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, който заяви, че Видинскиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. 86 отъ Углавното мирово сждопроизводство, чл. 2 отъ Наказателния

законъ, чл. 49 отъ Закона за горитѣ — стария и чл. 59 отъ Закона за горитѣ — новия, защото неправилно е осѫдилъ касатора на глоба равна на двойната стойность на причинената повръда, когато е трѣбвало, съгласно новия Законъ за горитѣ, да се опрѣдѣли глоба равна само на стойностьта на повръдата, взе прѣдъ видъ: съ присѫдата си по това дѣло Видинскиятъ окр. сѫдъ е осѫдилъ обвиняемия Василъ Димитровъ за изсичане своята гора безъ позволение, да заплати глоба 599 лева и 4 ст., която глоба е равна на двойната стойность на повръдата, която е опрѣдѣлена въ сѫщата присѫда на сума 299 лева и 52 ст., а това показва, че Видинскиятъ окр. сѫдъ съ присѫдата си, която е постановена при дѣйствието на новия Законъ за горитѣ отъ 1 априлъ 1905 год., е осѫдилъ обвиняемия Василъ Димитровъ на глоба въ размѣръ, посоченъ въ чл. 49 отъ стария Законъ за горитѣ, който е дѣйствувалъ при извършването отъ обвиняемия приписаното му нарушение. Обаче това му дѣйствие е неправилно и противно на прѣдписанието на чл. 2 ал. 2 отъ Наказателния законъ, защото дѣйствующиятъ при постановяването на присѫдата новъ Законъ за горитѣ прѣдвижда въ чл. 59 за такова нарушение, за каквото е осѫденъ касаторътъ, наказание *глоба равна на стойностьта на повръдата*, а не както прѣдвиждаше чл. 49 отъ стария Законъ за горитѣ *глоба равна на двойната стойность на повръдата* и за това Видинскиятъ окр. сѫдъ трѣбваше и трѣбва да опрѣдѣли глобата, съгласно съ разпоредбитѣ на новия, а не стария Законъ за горитѣ, който прѣдвижда по-голѣма глоба, тъй като казаниятъ членъ отъ Наказателния законъ изрично заповѣдва, че когато новия Наказателенъ законъ прѣдвижда по-меко наказание отъ старня Наказателенъ законъ, то за извършеното при стария Наказателенъ законъ прѣстѫпно дѣяние се налага наказание по новия Наказателенъ законъ. Съ неопрѣдѣляне глобата на обвиняемия по новия помекъ Наказателенъ законъ за горитѣ, Видинскиятъ окр. сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. 2 ал. 2 отъ общия Наказателенъ законъ, въ свързка съ чл. 49 отъ стария Законъ за горитѣ, което закононарушение лишава присѫдата му спрѣмо касатора отъ законната ѝ сила.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Видинския окр. сѫдъ подъ № 46, отъ 29 януарий 1905 год., защото сѫ нарушени чл. 49 отъ Закона за горитѣ отъ 1897 год., въ свързка съ чл. 2 ал. 2 отъ Наказателния законъ, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окрѫженъ сѫдъ.

№ 77 — *(459) — 15 юний 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на първи юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 238, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Ангелъ Коевъ, отъ село Чанакчий, Новопазарско, срѣщу присѫдата на Шуменския окр. сѫдъ отъ 24 февруарий 1905 год., № 101.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: вслѣдствие на единъ актъ, съставенъ на 10 май 1903 год., Шуменскиятъ околийски началникъ съ постановление отъ 15/IX 1903 год., подъ № 1084, на основание чл. 49 отъ Закона за горитѣ, осждилъ Ангелъ Коевъ, отъ с. Чанакчий, да заплати въ полза на държавното съкровище 2452 лева глоба и 817 лева и 50 ст. стойностьта на повредата и сщо 817 лева и 50 ст. стойностьта на материяла. Вслѣдствие на апелационната жалба на осждения, Шуменскиятъ окр. сждъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 24 февруарий 1905 год., когатѣ, като е взелъ прѣдъ видъ: 1) „отъ съставения актъ противъ апелатора Ангелъ Коевъ, отъ село Чанакчий, Шуменска околия, е констатирано, че той е нарушилъ чл. 49 отъ Закона за горитѣ, защото е отсѣкалъ безъ квитанция 2725 издънки джбови отъ 8—30 см. въ околность отъ държавната гора; 2) апелаторътъ съ апелативната си жалба и въ сждебно заседание твърди, че той никогажъ не е билъ залавянъ да сѣче отъ мѣстото, за гдѣто е съставенъ актъ; обаче отъ направения огледъ и разпитанитѣ свидѣтели на самото мѣсто се установява истинностьта на акта, и 3) щомъ това е така, то издаденото постановление отъ околийския началникъ се явява за правилно и като такова ще трѣбва да се потвърди, а апелативната жалба се оставя безъ послѣдствие и се осжди апелаторътъ на разноскитѣ по дѣлото“, — издалъ е присждата си подъ № 101, съ която е потвърдилъ напълно постановлението на Шуменския околийски началникъ отъ 15 септемврий 1903 год., подъ № 1084. — Срѣщу тая присжда осжденият Ангелъ Коевъ е подалъ касационна жалба, а прокуроръть при Върховния касационенъ сждъ заяви устно прѣдъ сжда слѣдующето оплакване, че Шуменскиятъ окр. сждъ нарушилъ чл. 97 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото не е изложилъ въ присждата си съображения, отъ които да се виждатъ основанията, по които е опрѣдѣлилъ размѣра на наложената на касатора глоба и защото не е опрѣдѣлилъ размѣра на тая глоба по новия Законъ за горитѣ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ обжалваната присжда се вижда, че се потвърдява постановлението на Шуменския околийски началникъ отъ 15 септемврий 1903 год., подъ № 1084, съ което се осжжда Ангелъ Коевъ да заплати за въ полза на държавното съкровище глоба въ размѣръ отъ 2452 лева, стойностьта на причинената чрѣзъ нарушението повредa 817 лева и 50 ст. и стойностьта на материяла — 817 лева и 50 стотинки. Отъ съобразителната часть на обжалваната присжда не се вижда, обаче, по какъвъ начинъ е била прѣсмѣтната глобата, та да излиза тя тъкмо въ размѣръ отъ 2452 лева; така сщо сждътъ по сщество не е изложилъ основанията си, отъ които да се вижда, какъ е била опрѣдѣлена стойностьта на причинената повредa въ размѣръ отъ 817 лева и 50 стотинки. Отъ друга страна, понеже въ врѣмето, когато е било разрѣшено настоящето дѣло, е дѣйствувалъ вече новиятъ Законъ за горитѣ, приетъ въ първата редовна сесия на XIII-то обикновено Народно събрание и утвърденъ съ височайши указъ подъ № 29, отъ 25 февруарий 1904 год., Шуменскиятъ окр. сждъ е билъ длъженъ да се произнесе и по въпроса, да

ли разпорежданията на новия Законъ за горитѣ за нарушението, извършено отъ подсѫдимия Ангелъ Коевъ, не сѫ били по-леки отъ тия на стария Законъ за горитѣ. Щомъ, слѣдователно, Шуменскиятъ окр. сѫдъ въ обтѫжената присѫда не е изложилъ съображенията си, отъ които да се вижда, какъ е била прѣсмѣтната глобата и стойностьта на причинената поврѣда; щомъ, отъ друга страна, сѫщиятъ сѫдъ е пропусналъ да се произнесе и по обстоятелството, да ли новиятъ Законъ за горитѣ не е по-лекъ за подсѫдимия отъ стария Законъ за горитѣ — сѫщиятъ сѫдъ е допусналъ сѫществено нарушение на чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, което е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Шуменския окр. сѫдъ отъ 24 февруарий 1905 год., № 101, защото е нарушенъ чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ сѫщото Углавно сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *78 — (461) — 13 юний 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на първи юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 71, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Рафаилъ Петровъ и Никола Ивановъ, отъ с. Геренъ, Пловдивско, срѣщу присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ № 1497, отъ 23 декемврий 1904 год.* — Въ сѫдебното заседание се яви адвокатътъ д-ръ Борисъ Вазовъ, защитникъ на касаторитѣ Рафаилъ Петровъ и Никола Ивановъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е издалъ една присѫда подъ № 586, отъ 12 априлъ 1904 год., диспозитивътъ на която гласи: „признава подсѫдимитѣ Рафаилъ Петровъ, 27-годишенъ, грамотенъ, земледѣлецъ, осѫжданъ за кражба на 15 дни и за побой на два мѣсеци тъмниченъ затворъ и намира се подъ слѣдствие за блудство, Никола Ивановъ, 27-годишенъ, неграмотенъ, работникъ, неосѫжданъ и Танко Геновъ, 23-годишенъ, неграмотенъ, земледѣлецъ, неосѫжданъ, и тримата отъ с. Геренъ, българи, католици, женени, за виновни въ това, че прѣзъ нощьта на 26 октомврий 1903 год. и тримата заедно, слѣдъ като прѣдварително се наговорили и рѣшили, сѫ нападнали държавния горски стражаръ Здравчо Минчевъ и му причинили тежка тѣлесна поврѣда, отъ която е послѣдвала смъртьта му, за това и съгласно чл. 266 п. 7 алинея послѣдня, въ свързка съ чл. чл. 263 и 52 отъ Наказателния законъ, ги осѫжда да издържатъ по 10-годишенъ строгъ тъмниченъ затворъ и да заплатятъ солидарно на хазната станалитѣ по дѣлото сѫдебни разноски въ размѣръ 174 лева и 40 стотинки. Осѫжда сѫщитѣ подсѫдими да заплатятъ солидарно 4000 лева на Злата Здравчева, лично ней и като настойница на непълнолѣтнитѣ дѣца, останали отъ покойния Здравчо Минчевъ, гражданско обезщетение, а останалата часть отъ иска

се отхвърля като недоказанъ. Веществено доказателство единъ ножъ и една тояга (сопа) да се конфискуватъ слѣдъ влизане на присѫдата въ законна сила". — Вслѣдствие на апелационната жалба на осѫденитѣ. Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е завелъ възивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 20 декемврий 1904 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 1497, диспозитивътъ на която гласи: „видоизмѣнява присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ отъ 6 априлъ 1904 год., № 586, колкото се отнася до размѣра на наказанието на подсѫдимитѣ Рафаилъ Петровъ и Никола Ивановъ, отъ с. Геренъ и до гражданския искъ, като ги осѫжда по на 6 години строгъ тъмниченъ затворъ съ зачитане прѣдварителния арестъ, както и да заплатятъ солидарно съ Танко Геновъ, на Злата Здравчова, лично и като настойница на непълнолѣтнитѣ дѣца, останали отъ покойния й мѫжъ Здравчо Минчевъ, 3000 лева. Останалата часть отъ присѫдата се потвърдява". — Срѣщу тая присѫда осѫденитѣ сѫ подали касационна жалба, а защитникътъ имъ д-ръ Б. Вазовъ заяви устно прѣдъ Върховния касационенъ сѫдъ слѣдующето оплакване, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 266 т. 7 отъ Наказателния законъ, защото не е констатиралъ въ въпросния си листъ сѫществените фактически признаци на тежката тѣлесна поврѣда, отъ която е послѣдвала смъртьта на Здравчо Минчевъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на защитника на касатора и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: първиятъ въпросъ отъ въпросния листъ е формулиранъ така: „виновни ли сѫ подсѫдимитѣ Рафаилъ Петровъ и Никола Ивановъ въ това, че тѣ заедно съ друго лице, прѣзъ нощьта на 26 октомврий 1903 год., слѣдъ като прѣдварително се наговорили и рѣшили, сѫ нападнали държавния горски стражаръ Здравчо Минчевъ и му причинили тежка тѣлесна поврѣда, отъ която е послѣдвала смъртьта му?" — „Да, виновни сѫ и двамата". Въ тоя въпросъ за виновностьта на подсѫдимитѣ не се съдържатъ фактическитѣ признаци на тежката тѣлесна поврѣда, нанесена на потърпѣвшия Здравчо Минчевъ, отъ която е послѣдвала смъртьта на послѣдния, т. е. сѫдътъ по сѫщество не е изложилъ фактически самото прѣстѫпно дѣяние, въ извършване на което сѫ били признати за виновни касаторитѣ, а именно, съ какво орѫдие или по какъвъ начинъ въобще сѫ били нанесени ударитѣ на потърпѣвшия и по кои части на тѣлото на послѣдния сѫ били нанесени тия удари, отъ които да е послѣдвала смъртьта на сѫщия потърпѣвши. Тъй като Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ, съгласно разпореждането на чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство, е билъ дължанъ въ въпроса за виновностьта на подсѫдимитѣ да изложи и сѫществените фактически признаци на тежката тѣлесна поврѣда, която сѫ нанесли касаторитѣ на потърпѣвшия Здравчо Минчевъ, а по настоящето дѣло Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е пропусналъ да направи това, заради туй сѫщиятъ сѫдъ е допусналъ сѫществено нарушение на чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство и на чл. 266 т. 7 отъ Наказателния законъ, което е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата й на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява:** присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ отъ 23 декемврий 1904 год., № 1497, защото сѫ нарушени чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство и чл. 266 т. 7 отъ Наказателния законъ, съсилата на чл. 569 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *79 — (463) — 17 юний 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на трети юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдсѣдателя *углавно дѣло № 216, по описа за 1905 год., на Младенъ С. Тодоровъ, отъ гр. София, оправданъ отъ Софийския окр. сѫдъ, по обвинението му въ нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Софийскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 32, отъ 27 януарий 1905 год., отмѣнилъ постановлението на Софийския окр. управитель подъ № 316, отъ 29 май 1903 год. и оправдалъ като невиновенъ Младенъ С. Тодоровъ, отъ гр. София, по обвинението му въ укриване отъ акцизъ произведената отъ него бира безъ патентъ. — Срѣщу сѫщата присѫда е подаялъ касационна жалба Софийскиятъ окр. управитель, който се оплаква: 1) че Софийскиятъ окр. сѫдъ нарушилъ чл. чл. 52 и 82 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата, защото отмѣнилъ постановлението му, което било издадено на законно основание, и 2) че окрѫжниятъ сѫдъ е прѣнебрѣгналъ прѣдписанието на чл. 139 отъ сѫщия законъ, който прѣдписва, че всѣко нарушение се констатира съ актъ, а пъкъ съ актъ по това дѣло, който е билъ съставенъ по прѣдписанитѣ отъ закона форми, се констатирало, че обвиняемиятъ е варилъ пиво безъ патентъ, което и той самъ признавалъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на Главния прокуроръ, взе прѣдъ видъ: съ постановлението си подъ № 316, отъ 27 май 1901 год., Софийскиятъ окр. управитель и акцизниятъ надзиратель осѫдили Младена С. Теодоровъ, отъ гр. София, на 1000 лева глоба, защото билъ извършилъ прѣстѫпно нарушение, прѣдвидено въ чл. 68 отъ Закона за акциза върху питиетата, който законъ наказва онѣзи виновни лица, които укриватъ по какъвто и да е начинъ спиртни пития отъ заплащането слѣдуемиятъ си акцизъ. Обаче, Софийскиятъ окр. сѫдъ съ обтѫжената отъ касатора присѫда по това дѣло е призналъ, че не се е доказало отъ даннитѣ и доказателствата, щото Младенъ С. Теодоровъ да е укрилъ отъ акцизъ нѣкакво пиво отъ него произведено и нито е ималъ намѣрение да укрива такова пиво отъ заплащането акциза, а щомъ не е доказано, че обвиняемиятъ по нѣкакъвъ начинъ е укривалъ произведеното отъ него пиво отъ заплащането слѣдуемиятъ се по закона акцизъ, то не сѫществуватъ елементитѣ на прѣстѫпното нарушение, за което е билъ осѫденъ М. С. Теодоровъ съ казаното постановление на Софийския окр. управи-

тель и което се прѣдвижда въ чл. 68 отъ Закона за акциза върху питиетата, за законния съставъ на което се изисква, както е разясниль Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, съ рѣшението си № 170, отъ 30 мартъ 1904 год., да има извършено отъ обвиняемия по какъвто и да е начинъ укриване на спиртни пития отъ заплащане акцизъ. Щомъ Софийскиятъ окр. сѫдъ е призналъ, както се каза, че обвиняемиятъ Младенъ С. Теодоровъ не е укрилъ произведената отъ него безъ патентъ бира отъ заплащането акцизъ, нито е ималъ намѣрение да върши такова укриване отъ заплащането акцизъ, то става явно, както правилно е приелъ въ присѫдата си Софийскиятъ окр. сѫдъ, че не сѫществува извършено отъ Младенъ С. Теодоровъ прѣстѫпно нарушение по чл. 68 отъ Закона за акциза за питиетата, за което е билъ сѫщиятъ осѫденъ съ постановлението на Софийския окр. управитель и по което му приписано прѣстѫпно нарушение сѫщиятъ окрѫженъ сѫдъ правилно и съгласно съ прѣдписанието на чл. 465 т. 1 отъ Углавното сѫдопроизводство го е оправдалъ. Софийскиятъ окр. управитель въ касационната си жалба казва, че актътъ е билъ съставенъ по установенитѣ форми и имало доказателства, че обвиняемиятъ билъ варилъ пиво и че постановлението било издадено на законно основание, обаче тѣзи касаторови оплаквания сѫ неоснователни, защото, както се каза по-горѣ, Софийскиятъ окр. управитель, противъ ясното прѣдписание на чл. 68 отъ Закона за акциза върху питиетата, е осѫдилъ по сѫщия този членъ обвиняемия на глоба, безъ да е констатиралъ, че обвиняемиятъ е укривалъ бира отъ заплащането акцизъ, а щомъ Софийскиятъ окр. сѫдъ е призналъ за недоказано, че обвиняемиятъ е извършилъ приписаното му съ постановлението прѣстѫпно нарушение по чл. 68 отъ Закона за акциза върху питиетата, то слѣдва, че постановлението на Софийския окр. управитель е било несъгласно и противно съ закона, по който е осѫденъ обвиняемиятъ. Що се отнася до акта и другитѣ доказателства по дѣлото, то Софийскиятъ окр. сѫдъ е отцѣнилъ тѣхната доказателна сила съгласно съ Закона за акциза върху питиетата и въ това отношение окрѫжниятъ сѫдъ не е допусналъ никакво закононарушение. Отъ казаното слѣдва, че двѣтѣ касаторови оплаквания за нарушение чл. чл. 52, 82 и 139 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата, понеже окрѫжниятъ сѫдъ неправилно отмѣнилъ постановлението му, което е било основано на закона и върху акта и другитѣ доказателства, които доказвали обвинението, сѫ неоснователни.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Софийския окр. управитель, срѣщу присѫдата на Софийския окр. сѫдъ подъ № 32, отъ 27 януарий 1905 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 80 — (471) — 22 юний 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на осми юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ

и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдсѣдателя *углавно дѣло № 214, по описа за 1905 год., на Сали Ахмедовъ Кундовъ, отъ колиби Кундеви, Пещерска околия, осжденъ отъ Татарпазарджишкия окр. сждъ на глоба, за контрабандиране говеда.* — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ съ присжда № 200, отъ 26 февруарий 1905 год., потвърдилъ постановлението на Лжденската митница отъ 1 май 1904 год., съ което е осжденъ Сали Ахмедовъ Кундовъ, отъ колиби Кундеви, въ Турция, да заплати 490 лева и 50 ст. глоба и разни мита за контрабандиране овни, шилета и овци отъ Турция въ България и сж конфискували контрабандиранитѣ тѣзи говеда. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда обвиняемиятъ Сали Ахмедовъ Кундовъ се оплаква: 1) че Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ нарушилъ чл. чл. 255, 257 и 267 отъ Закона за митницитѣ, защото е приелъ акта за валиденъ, когато той не можалъ да бжде такъвъ, понеже казанитѣ членове отъ закона изисквали за валидностьта на единъ актъ, послѣдниятъ да бжде подписанъ, освѣнъ отъ свидѣтелитѣ, още и отъ двама чиновници, съставители на акта, а пъкъ актътъ по това дѣло билъ подписанъ само отъ единъ такъвъ чиновникъ-секретарь И. Ничковъ; 2) че окржжниятъ сждъ нарушилъ чл. чл. 57 и 58 отъ Наказателния законъ, защото го осждилъ като пълнолѣтенъ, когато е трѣбвало, споредъ удостовѣрението на Лжденската митница, отъ което се виждало, че той е на 16—18 години, да го осжди по чл. 57 т. 5 отъ Наказателния законъ или най-много по чл. 58 т. 3 отъ сжщия законъ, и 3) че сждътъ нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, чл. чл. 49 и 242 отъ Закона за митницитѣ, защото изложенитѣ въ акта свидѣтелски показания не установявали, че той се е опиталъ тайно да прѣкара добитъка отъ Турция въ България.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) чл. 267 отъ Закона за митницитѣ гласи, че актоветѣ на митницитѣ имаатъ сила на неоспорими доказателства, освѣнъ случаитѣ, когато актоветѣ сж обявени за фалшиви, или сж станали опущения на законнитѣ формалности при съставлението имъ, а пъкъ чл. 255 отъ сжщия законъ гласи, че митническиятъ актъ трѣбва да бжде подписанъ поне отъ двама посочени въ закона митнически агенти — чиновници, за да се приеме, че съ него извършеното констатиране на нарушението има законна сила. Отъ тѣзи разпоредби на закона слѣдва, че щомъ при съставянето на единъ митнически актъ не сж изпълнени прѣдписанитѣ отъ закона формалности, то такъвъ единъ актъ не може да има значение на неоспоримо доказателство, каквото доказателно значение и сила прѣдава чл. 267 отъ Закона за митницитѣ на редовно съставени актове и въ такъвъ случай обвиняемото лице има право да оспорва, т. е. да доказва неоснователностьта и да опровергава съ обикновенитѣ процесуални срѣдства доказателната сила на такъвъ единъ съставенъ не съгласно съ прѣдписанитѣ формалности актъ. По това дѣло митническиятъ актъ дѣйствително е подписанъ само отъ единъ чиновникъ, който го е съставилъ, и това не е съгласно съ прѣдписанието на чл. 255 отъ Закона за митницитѣ, но

тая нередовность при съставянето на акта, както се каза по горѣ, макаръ и да прави акта оспоримъ, съгласно съ разума на сѫщитѣ чл. чл. 255 и 267 отъ Закона за митницитѣ, не лишава сѫщия актъ отъ значението му на обикновено доказателно срѣдство, което сѫдътъ по сѫщество може да приеме за доказателство, щомъ обвиняемото лице Сали Ахмедовъ Кундовъ не е искало прѣдъ сѫда по сѫщество чрѣзъ други доказателства или чрѣзъ свидѣтелски показания да опровергне неговата достовѣрность и основателность. Отъ казаното слѣдва, че първото касаторово оплакване за нарушение чл. чл. 255, 257 и 267 отъ Закона за митницитѣ, защото окрѫжниятъ сѫдъ приелъ акта за валиденъ, е неоснователно; 2) прѣдъ сѫда по сѫщество касаторътъ не е възбуждалъ въпросъ за своята възрасть и несъвършенолѣтие, но ако се приеме, както той иска, че е на 18 години, когато е извършилъ дѣянието и че трѣбва да се приложи къмъ него чл. 58 т. 3 отъ Наказателния законъ, то послѣдниятъ членъ не може да му помогне съ нищо, защото сѫщата трета точка на чл. 58 отъ Наказателния законъ говори за намаление само на наказанието затворъ, а не и на глобата, а пъкъ касаторътъ не е осѫденъ на затворъ, а на глоба, която, споредъ сѫщия законъ, не се намалява. Слѣдователно и второто касаторово оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. чл. 57 и 58 отъ Наказателния законъ е неоснователно, и 3) третото касаторово оплакване за нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, понеже свидѣтелскитѣ показания въ акта не доказвали контрабандата му, е сѫщо неоснователно, защото въпросътъ за оцѣняването доказателната сила и значение на свидѣтелскитѣ показания по углавни дѣла се извършва, съгласно чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, окончателно отъ окрѫжния сѫдъ, като сѫдъ по сѫщество и не може да се провѣрява отъ Върховния касационенъ сѫдъ, тъй като послѣдниятъ не разглежда и не рѣшава дѣлата по сѫщество.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Сали Ахмедовъ Кундовъ, срѣщу присѫдата на Татарпазарджишкия окрѫженъ сѫдъ подъ № 200, отъ 26 февруарий 1905 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *81 — (480) — 24 юний 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на десети юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 22, по описа за 1904 година, на Стоименъ Болярски, отъ село Висока-Могила, Дупнишка околия, оправданъ отъ Кюстендилския окр. сѫдъ по обвинението му въ нарушение Закона за питиетата.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Кюстендилскиятъ окрѫженъ сѫдъ съ присѫда отъ 20 ноември 1903 год., отмѣнилъ постановлението на Кюстендилския окр. управитель и акцизния надзиратель подъ № 271,

отъ 12 декемврий 1902 год., и оправдалъ Стоимена Билярски, отъ с. Висока-Могила, като невиновенъ по обвинението му въ безпатентно продаване на разносъ ракия. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда, Кюстендилскиятъ окр. управитель се оплаква, че Кюстендилскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 46 и 71 отъ Закона за акциза върху питиетата и чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото не взелъ въ внимание, че общинското свидѣтелство е било прѣдставено не при продажбата, а слѣдъ 7 дни и че обвиняемиятъ е продавалъ отъ буре, съдържаще 25—30 литри ракия, която прѣливалъ въ малки бурета и шишета, а продажбата на разносъ състои въ продаване не по-малко отъ 40 литри ракия наведнажъ и на една ржка.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: съ присѫдата си по това дѣло Кюстендилскиятъ окр. сѫдъ е призналъ за доказано, че обвиняемиятъ Стоименъ Билярски е продавалъ ракия на разносъ прѣзъ врѣмето и на мѣстото, за което е билъ съставенъ акта отъ 3 октомврий 1902 год. и че той, обвиняемиятъ има право да продава на разносъ безъ патентъ, понеже продаваната ракия е била произведена отъ него като лозарь и отъ произведения на лозята му, както това се доказвало отъ едно свидѣтелство, издадено отъ Вуковското сѣлско общинско управление. Щомъ продаваната отъ обвиняемия ракия е била негово произведение като лозарь, то той, обвиняемиятъ е ималъ право, споредъ изричното прѣдписание на забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, да продава *изцѣло и на всѣкадѣ*, разбира се изъ княжеството, своята произведена ракия, а пъкъ продажбата изцѣло се разбира, съгласно чл. 46 отъ сѫщия законъ, продаването не по-малко отъ 4 литри ракия наведнажъ и на една ржка, което и е направилъ обвиняемиятъ, както признава Кюстендилскиятъ окр. сѫдъ въ присѫдата си, като е продавалъ повече отъ 4 литри ракия на едно лице. При така констатиранитѣ данни отъ окрѫжния сѫдъ не може да става дума за обикновена търговия на разносъ, която състои въ продаване не по-малко отъ 40 литри наведнажъ, понеже тука се има работа съ лозарь, който има право да продава изцѣло и на всѣкадѣ безпатентно ракията произведена отъ него и отъ неговитѣ лозя. Обстоятелството, че общинското свидѣтелство било прѣдставено не при продажбата на ракията, а нѣколко дни слѣдъ продажбата, както многократно е разяснилъ Върховниятъ касационенъ сѫдъ, не унищожава правото на обвиняемия, съгласно забѣлѣжката къмъ чл. 55 отъ Закона за акциза върху питиетата, да продава безъ патентъ спиртнитѣ пития, които е произвелъ отъ своитѣ лозя или сливаци. Отъ казаното слѣдва, че оплакването на Кюстендилския окр. управитель по този прѣдметъ и за нарушение чл. чл. 46 и 71 отъ Закона за акциза върху питиетата и чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, е неоснователно.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Кюстендилския окр. управитель, срѣщу присѫдата на Кюстендилския окр. сѫдъ отъ 20 ноемврий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 82 — (499) — 28 юний 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на петнадесети юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринов, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Боядживъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 488, по описа за 1903 год., на Иванъ Божовъ, отъ гр. Татаръ-Пазарджикъ, осжденъ отъ Пловдивския апелативенъ сждъ на 6-мѣсечень тъмниченъ затворъ, за причиняване по непрѣдпазливость смъртьта на Ненчо Кръстевъ, отъ село Касаплий.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ съ присжда № 196, отъ 3 май 1903 год., призналь подсждимия Иванъ Божовъ, отъ гр. Татаръ-Пазарджикъ, за виновенъ въ причиняване съ револверъ по немарливость смъртъ на Ненчо Кръстевъ, отъ село Касаплий, и на основание чл. 257 отъ Наказателния законъ, потвърдилъ присждата на Татарпазарджишкия окр. сждъ подъ № 224, отъ 14 априлъ 1901 год., съ която е осжденъ сжщиятъ Иванъ Божовъ на 6-мѣсеченъ тъмниченъ затворъ и да заплати 360 лева обезщетение на Чубра Ненчова, жена на лишения отъ животъ Ненчо Кръстевъ. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда Иванъ Божовъ се оплаква: 1) че сж нарушени чл. чл. 460, 466 и 487 отъ Углавното сждопроизводство, защото апелативниятъ сждъ не уважилъ ходатайството му за помилване, и 2) че сждътъ е трѣбвало да го освободи отъ гражданска отговорность по иска, понеже дѣянието не било умишлено и защото потърпѣвшиятъ не оставилъ наслѣдници, за прѣхраната на които се е грижилъ, а гражданската ищца не била сжщинска съпруга на убития и не се е водила съ него законно и нѣмала право на граждански искъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) чл. 466 отъ Углавното сждопроизводство прѣдоставя на сждилищата по сжщество въ извънредни случаи, когато отъ даннитѣ по дѣлото имъ се прѣдставятъ особени уважителни причини за улекчение участьта на подсждимото лице, да ходатайствуватъ прѣдъ Държавния Глава за частично или пълно помилване на подсждимия отъ опрѣдѣленото му съ присждата наказание, обаче това право за ходатайство, споредъ разума на сжщия чл. 466 отъ Углавното сждопроизводство, принадлежи изключително на сждилищата по сжщество и зависи отъ усмотрѣнието имъ върху това, да ли даннитѣ по дѣлото посочватъ на особени извънредни обстоятелства, които изискватъ улекчаване участьта на подсждимия. Понеже това право за ходатайство прѣдъ Държавния Глава за помилване зависи споредъ закона отъ усмотрѣнието на сждилищата по сжщество, а не отъ исканията на странитѣ въ процеса, то обетоятелството, че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ не уважилъ касаторовата молба за постановяване ходатайство за помилването му, не може да състави никакво нарушение на посоченитѣ въ жалбата на касатора чл. чл. 460, 466 и 487 отъ Углавното сждопроизводство и слѣдователно оплакването му по този прѣдметъ е неоснователно; 2) чл. 262 отъ Наказателния законъ изрично прѣдписва, че виновнитѣ въ прѣстжпно лишение отъ животъ се присждатъ да заплатятъ гражданско обезщетение въ полза на онѣзи лица, за прѣ-

храната на които се е грижило лишеното отъ животъ лице. По това дѣло Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫдата си е призналъ касатора за виновенъ въ прѣстѫпно лишение отъ животъ Ненчо Кръстевъ и го осѫдилъ на углавно наказание по чл. 257 отъ Наказателния законъ, а въ такъвъ случай апелативниятъ сѫдъ правилно е осѫдилъ касатора да заплати гражданско обезщетение на Чубра Ненчова, която е жена на убития Ненчо Кръстевъ, за прѣхраната ѝ. Да ли гражданската ищца Чубра е била законна съпруга на убития Ненчо Кръстевъ, това е въпросъ по сѫществото на дѣлото, който касаторътъ не е възбуждалъ прѣдъ Пловдивския апелативенъ сѫдъ, а въ сѫщность, ако касаторътъ е мислилъ сериозно да възражава по този въпросъ, той е трѣбвало да го заяви и да го докаже прѣдъ сѫда по сѫщество, а не да го заявява за пръвъ пѫть прѣдъ Върховния касационенъ сѫдъ, защото послѣдниятъ сѫдъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата, не разглежда дѣлата по сѫщество, а само наблюдава за правилното и еднообразно прилагане на закона отъ сѫдилищата по сѫщество.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява:** касационната жалба на Иванъ Божовъ, срѣщу присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 196, отъ 3 май 1903 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *83 — (504) — 29 юний 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на петнадесети юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 490, по описа за 1903 год., заведено по касационната жалба на Михаилъ Ивановъ, живущъ въ гр. Плѣвенъ, срѣщу присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 13 мартъ 1903 год., № 176.* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемия — касаторъ Михаилъ Ивановъ — яви се адвокатътъ д-ръ Ал. Радевъ, а потърпѣвшата отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Цанко Тодоровъ, отъ гр. Габрово, е подалъ заявление до Габровския околийски началникъ на 25 януарий 1900 год., въ което е изложилъ, че на 20 декемврий 1899 год. вечерьта е билъ въ кѫщата му Габровскиятъ учитель Михаилъ Ивановъ и е заявилъ на жена му, че е дошелъ да се сгодява съ дъщеря му Ганка и сѫщеврѣменно е далъ на дъщеря му единъ пръстенъ и едни обици и жена му и дъщеря му, въ присѫтствието на Петрана Недѣлкова, му дали единъ пръстенъ и единъ пошъ, която Петрана нарочно е била повикана, като съсѣдка да присѫтствува на годежа. Прѣзъ нощьта на слѣдующия день, Михаилъ Ивановъ е отишелъ пакъ въ дома му, когато той пакъ е отсѫтствувалъ, отвелъ дъщеря му въ друга стая и тамъ е успѣлъ да ѝ отнеме дѣвството. Слѣдъ извѣстно врѣме той като се е научилъ, че М. Ивановъ е билъ сгоденъ въ гр. Търново и че не желаялъ да вземе дъщеря му за жена, прѣдъ видъ, че той съ измама,

че ще я вземе за жена се е сгодилъ съ нея и й отнелъ дѣвството, е искалъ да се възбуди углавно прѣслѣдване срѣщу обезчестителя на дъщеря му Ганка, да се накаже по закона и да й заплати обезщетение за отнетото й дѣвство. При това е указалъ на свидѣтели, за да се подкрѣпи приписваемото се прѣстжпление на Михаилъ Ивановъ. Търновскиятъ окр. сждъ, отдѣление Севлиевско, като е разгледалъ това дѣло, съ присждата си отъ 18 септемврий 1901 год., подъ № 19, е призналлъ подсждимия Михаилъ Ивановъ, отъ гр Скопие, живущъ въ гр. Габрово, за виновенъ въ това, че той на 21 декемврий 1899 год. е отнелъ дѣвството на Ганка Цанкова, отъ гр. Габрово, съ измама, че ще я вземе за жена и по чл. 223 отъ Наказателния законъ осждилъ го е на тригодишенъ тъмниченъ затворъ, да заплати на потърпѣвшата двѣ хиляди лева за отнетото й дѣвство и въ полза на хазната 56 лева за станалитѣ по дѣлото разноски. Вслѣдствие на апелационната жалба на осждения, Русенскиятъ апелативенъ сждъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 10 мартъ 1903 год., когато е издалъ присждата си подъ № 176, диспозитивътъ на която гласи: „измѣнява присждата на Севлиевското отдѣление на Търновския окр. сждъ отъ 18 септемврий 1901 год., № 19 така: подсждимиятъ Михаилъ Ивановъ да издържи по чл. 223 отъ Наказателния законъ тримѣсеченъ тъмниченъ затворъ и да заплати на пострадалата Ганка Цанкова 600 лева обезщетение. Станалитѣ по дѣлото разноски въ двѣтѣ инстанции въ размѣръ на 169 лева се възлагатъ върху подсждимия, който се осжжда да ги заплати въ хазната". — Срѣщу тая присжда осжденията е подалъ касационна жалба, въ която, помежду другото, се оплаква, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. 81 отъ Наказателния законъ, въ свързка съ чл. 460 отъ Углавното сждопроизводство, както и чл. 539 отъ Наказателния законъ, защото не е обсждилъ домогването на сжщия касаторъ, че дѣлото е трѣбвало да бжде унищожено, понеже потърпѣвшата е била углавно пълнолѣтна (на 19-годишна възрасть), та тя самостоятелно е трѣбвало да подаде тжбата си, а не нейния баща.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на защитника на касатора и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ производството на дѣлото се вижда, че тжбата за прѣслѣдване обвиняемия Михаилъ Ивановъ, по обвинението му въ обезчестяване дѣвицата Ганка Цанкова съ обѣщание, че ще я вземе за жена, а отпослѣ не направилъ това, е била подадена отъ баща й Цанко Тодоровъ. Родителитѣ могатъ да подаватъ тжба за потърпѣвшитѣ си дѣца, когато послѣднитѣ сж *непълнолѣтни* (чл. 81 отъ Наказателния законъ), а непълнолѣтието, въ смисъль на углавния законъ (чл. 539 отъ Наказателния законъ) се брои отъ началото на 11-та година до навършването на 17-годишната възрасть. Отъ протокола на Русенския апелативенъ сждъ съ дата 10 мартъ 1903 год. явствува, че послѣдниятъ е приелъ за установенъ факта, че потърпѣвшата е била на 19-годишна възрасть въ момента на обезчестяването й; слѣдователно, при такова положение на работата, съгласно изричното прѣдписание на чл. чл. 81 и 539 отъ Наказателния

законъ, щомъ тя е била углавно пълнолѣтна, тя е трѣбвало самостоятелно да подаде тѫжбата си, а не да се подава послѣднята отъ баща ѝ, поради което станалото производство по настоящето дѣло, по нѣмане тѫжба отъ самата пълнолѣтна потърпѣвша, подлежи на унищожение, а постановената присѫда по сѫщото дѣло подлежи на отмѣнение.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 13 мартъ 1903 год., № 176, защото сѫ нарушени чл. чл. 81 и 539 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 569 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство, да се отмѣни и цѣлото производство по това дѣло, да се унищожи.

№ *84 — (508) — 27 юний 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на седемнадесети юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углано дѣло № 499, по описа за 1903 год., на Иванъ Керчевъ, осѫденъ да издържи 2-мѣсеченъ тъмниченъ затворъ за лишаване отъ дѣвство Райна Атанасова, съ обѣщание, че ще я вземе за жена.* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемия — касаторъ Иванъ Керчевъ, яви се адвокатътъ С. П. Радановъ, а потърпѣвшата отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: до прокурора при Русенския окржженъ сѫдъ е подалъ прошение жительтъ отъ село Гагаля, Атанасъ Димовъ, въ което е изложилъ, че едноселченина му Иванъ Керчевъ, отъ нѣколко години се е любилъ съ дъщеря му Райна и прѣди Рождество Христово, като я увѣрявалъ и обѣщавалъ, че ще я вземе за съпруга, успѣлъ да ѝ отнеме дѣвството, за това е искалъ да се прѣдаде Ив. Керчевъ подъ сѫдъ, да му се наложи законното наказание, както и да заплати 3000 лева за отнетото дѣвство на дъщеря му. Русенскиятъ окр. сѫдъ, като е разгледалъ това дѣло, съ присѫдата си отъ 21 февруарий 1902 год. № 78, е призналъ подсѫдимия Иванъ Керчевъ, отъ с. Гагаля, за виновенъ въ това, че той къмъ края на 1899 год. е лишилъ отъ дѣвство Райна Атанасова, съ обѣщание, че ще я вземе за жена, и съгласно чл. 223 отъ Наказателния законъ, комбинираненъ съ чл. 58 п. 3 отъ сѫщия законъ, го е осѫдилъ да издържи 8-мѣсеченъ тъмниченъ затворъ, да заплати 500 лева обезврѣждане на Райна Атанасова за лишението ѝ отъ дѣвство и при това да заплати 19 лева за станалитѣ по дѣлото разноски, отъ които 14 лева въ полза на потърпѣвшата и 5 на хазната. По въззивна жалба на Иванъ Керчевъ, дѣлото е било разгледано отъ Русенския апелативенъ сѫдъ, който за разрѣшението му е постановилъ слѣдующитѣ въпроси: 1) „виновенъ ли е подсѫдимиятъ Иванъ Керчевъ, отъ село Гагаля, 22-годишенъ, въ това, че той прѣзъ мѣсецъ декемврий 1899 год. е отнелъ дѣвството на дѣвицата Райна Атанасова, съ измама, че ще я вземе за жена, като ѝ обѣщавалъ самъ, че ще я вземе за такава?“ — „Да, виновенъ“; 2) „подъ кой членъ отъ Наказателния законъ да се подведе извършеното прѣстѫпление отъ подсѫдимия и какво наказание да му се на-

ложи?“ — „Подъ чл. чл. 223 и 58 п. 3 отъ Наказателния законъ и да издържи 2-мѣсеченъ тъмниченъ затворъ“, и 3) „основателенъ ли е гражданскиятъ искъ на пострадалата — правилно ли е опрѣдѣленъ размѣра й отъ окржжния сждъ?“ — „Да, основателенъ, правилно е опрѣдѣленъ“. Слѣдъ това, Русенскиятъ апелативенъ сждъ съ присждата си № 324, отъ 16 май 1903 год., е измѣнилъ присждата на Русенския окр. сждъ № 72, отъ 21 февруарий 1902 год. само относително наказанието наложено на подсждимия, когото осждилъ да издържи 2 мѣсеци тъмниченъ затворъ. — Въ касационната си жалба и въ устнитѣ си обяснения чрѣзъ защитника си подсждимиятъ Иванъ Керчевъ се оплаква, че сждътъ е нарушилъ чл. 486 п. 2 отъ Углавното сждопроизводство и чл. 83 п. 1 отъ Наказателния законъ, защото дѣлото е трѣбвало да се прѣкрати вслѣдствие изтичането на 6-мѣсечната давность, понеже въ този срокъ нѣмало подадена тжжба за прѣслѣдване подсждимия въ прѣстжпното дѣяние, за което е осжденъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: Атанасъ Димовъ съ заявлението си отъ 14 януарий 1900 год. до прокурора при Русенския окр. сждъ, е заявилъ, че прѣдъ Рождество Христово прѣзъ 1899 год. Иванъ Керчевъ е лишилъ отъ дѣвство дъщеря му Райна Атанасова, като й обѣщалъ да я вземе за жена. Но понеже той се отказалъ да я вземе за жена, то той е молилъ да се възбуди срѣщу речения Иванъ Керчевъ углавно прѣслѣдване за извършеното отъ него прѣстжпно дѣяние. Възбуденото по това заявление углавно дѣло № 59 е било внесено за разглеждане въ порядъкъ на частни обвинения въ Русенския окр. сждъ, който въ сждебното си заседание на 24 октомврий 1900 год. е прѣкратилъ дѣлото, тъй като потърпѣвшата и баща й сж заявили, че тя е била лишена отъ дѣвство не съ обѣщание, че подсждимиятъ ще я вземе за жена, а чрѣзъ изнасилване. По поводъ на това бащата на потърпѣвшата Атанасъ Димовъ съ друго едно заявление отъ 3 ноемврий 1900 год. до прокурора при Русенския окр. сждъ, е молилъ да се възбуди срѣщу Иванъ Керчевъ углавно прѣслѣдване, за гдѣто въ края на 1899 год. е насилствено обезчестилъ дъщеря му Райна Атанасова. Но понеже отъ направеното прѣдварително слѣдствие не сж се указали противъ подсждимия въ насилствено обезчестяване на потърпѣвшата, а се установявало, че тя е обезчестена съ обѣщание за женидба, прокуроръть при Русенския окр. сждъ внесалъ дѣлото съ заключение за прѣкращение по отношение обвинението на Иванъ Керчевъ въ насилствено обезчестяване, а по отношение на прѣстжпното дѣяние, по чл. 223 отъ Наказателния законъ, да му даде ходъ въ порядъкъ на частно обвинение. Русенскиятъ окр. сждъ се е съгласилъ съ заключението на прокурора и съ опрѣдѣлението си № 1120, отъ 30 май 1901 год. е прѣкратилъ дѣлото по отношение на насилственото обезчестяване, а му е далъ ходъ въ порядъкъ на частно обвинение, понеже е намѣрилъ, че въ второто заявление отъ 3 ноемврий 1900 год. се заключавало желание отъ страна на потърпѣвшата да прѣслѣдва обвиняемия Иванъ Керчевъ въ прѣстжплението, прѣдвидено въ чл. 223 отъ Наказателния законъ. Слѣдъ това както Русен-

скиятъ окр. сждъ, така и Русенскиятъ апелативенъ сждъ сж разгледали дѣлото по сжщество и този послѣдниятъ съ присждата си е призналь подсждимия за виновенъ въ това, че въ края на 1899 год. е лишилъ отъ дѣвство Райна Атанасова, съ прѣдварително обѣщание, че ще я вземе за жена и по силата на чл. 223, въ свързка съ чл. 58 п. 3 отъ Наказателния законъ го осждилъ на 2-мѣсеченъ тъмниченъ затворъ. Обаче, тази присжда на Русенския апелативенъ сждъ, ако се приеме даже за вѣрно заключението на сждилищата по сжщество, че тжбата отъ 3 ноември 1900 год. съдържа въ себе си и искане за възбуждане углавно прѣслѣдване срѣщу обвиняемия за лишение отъ дѣвство потърпѣвшата, съ обѣщание, че ще я вземе за жена, трѣбва да се признае отъ формална страна за неправилно издадена, защото съ нея обвиняемиятъ Иванъ Керчевъ е признатъ за виновенъ и осжденъ за прѣстжпление, прѣдвидено и наказуемо по чл. 223 отъ Наказателния законъ, което съгласно чл. 232 отъ сжщия законъ, е отъ частенъ характеръ и по силата на чл. 83 п. 1 отъ сжщия законъ, тжбата трѣбва да бжде подадена до гдѣто не сж се изминали 6 мѣсеци, отъ какъ тжжителката е узнала за прѣстжпното дѣяние, когато въ случая, както става явно отъ производството на дѣлото, тжбата не е подадена въ прѣдвидения въ закона 6-мѣсеченъ срокъ, понеже отъ датата, когато прѣстжпното дѣяние е станало извѣстно на тжжителката, която не може да бжде по-късна отъ датата, когато е била подадена първата тжба, по която възбуденото углавно прѣслѣдване за сжщото дѣяние е било прѣкратено, до датата на втората тжба, 3 ноември 1900 год., сж се изминали около 9 мѣсеци. Отъ казаното слѣдва, че щомъ углавното прѣслѣдване срѣщу обвиняемия не е възбудено въ прѣдвидения отъ закона срокъ, то издадената присжда за нарушение на чл. чл. 83 п. 1 и 232 отъ Наказателния законъ, подлежи на отмѣнение и цѣлото производство на унищожение, слѣдователно, оплакването на защитника на обвиняемия, че дѣлото е трѣбвало да се прѣкрати вслѣдствие изтичането на 6-мѣсечната давность, понеже въ този срокъ нѣмало подадена тжба за прѣслѣдване обвиняемия въ прѣстжпното дѣяние, за което е осжденъ, е основателно.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: присждата на Русенския апелативенъ сждъ № 324, отъ 16 май 1903 год., защото сж нарушени чл. чл. 83 п. 1 и 232 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 569 отъ Углавното сждопроизводство, да се отмѣни и цѣлото производство станало въ двѣтѣ инстанции, да се унищожи.

№ *85 — (519) — 30 юний 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесети юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Георги Каракулаковъ *углавно дѣло № 522, по описа за 1903 год., заведено по касационната жалба на Анастасъ М Халачевъ и Петра Хр. Такева, отъ гр. София, срѣщу присждата на Софийския апелативенъ сждъ отъ*

3 юний 1902 год., № 164. — Въ съдебното заседание се яви само адвокатъть К. Д. Баталовъ, назначенъ служебно за защитникъ на касаторката Петра Хр. Такева, а другиятъ касаторъ Анастасъ М. Халачевъ отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: прокурорскиятъ надзоръ при Софийския окр. сѫдъ съ обвинителенъ актъ отъ 20 септемврий 1899 год. прѣдава за сѫдене въ сѫщия сѫдъ, безъ участие на сѫдебни заседатели, Софийскитѣ жители Петра Такева и Анастасъ Халачевъ, по обвинението имъ въ това, за гдѣто прѣзъ течение на врѣмето, начиная отъ мѣсецъ октомврий 1897 год. до края на първото полугодие на 1898 год. сѫ се съвкуплявали, макаръ да сѫ се намирали въ родствени отношения по сватовщина до втора степень, иска да имъ се наложи наказание прѣдвидено и наказуемо по чл. 225 отъ Наказателния законъ. Софийскиятъ окр. сѫдъ е разгледалъ дѣлото и съ присѫдата си отъ 3 юний 1900 год., като е призналъ подсѫдимитѣ Атанасъ Халачевъ и Петра Т. Христова, отъ гр. София, за виновни въ извършване съвкупление, като сродници по сватовщина отъ втора степень, заради това и съгласно чл. 225 ал. 1 и послѣдня отъ Наказателния законъ ги е осѫдилъ: „подсѫдимиятъ Атанасъ Халачевъ да издържи 2 години тъмниченъ затворъ и да се лиши отъ правата, прѣдвидени въ чл. 30 п. п. 1, 2, 4, 5 и 6 отъ Наказателния законъ за 5 години, а подсѫдимата Петра Такева да издържи една седмица тъмниченъ затворъ. Осѫдилъ подсѫдимиятъ Атанасъ Халачевъ да заплати на хазната 20 лева и 60 ст. за разноски по дѣлото". Вслѣдствие на апелационната жалба на осѫденитѣ, Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е завелъ възивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 20 май 1902 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 164, съ която е потвърдилъ присѫдата на Софийския окр. сѫдъ отъ 3 юний 1900 година. — Срѣщу тая присѫда осѫденитѣ сѫ подали касационни жалби, въ които не сѫ посочили никакви касационни поводи, а защитникътъ на касаторката Петра Хр. Такева заяви устно прѣдъ Върховния касационенъ сѫдъ слѣдующето оплакване, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 225 отъ Наказателния законъ, защото неправилно е приелъ, че по сѫщия законъ се наказватъ и роднинитѣ отъ втора степень по сватовщина, за съвкупление по между си.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на защитника на касаторката Петра Хр. Такева и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) отъ обжалваната присѫда се вижда, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е призналъ подсѫдимата Петра Хр. Такева за виновна въ това, че се е съвкуплявала съ зетя си Атанасъ Халачевъ, като се е намирала съ него въ родство по сватовщина отъ втора степень. Така, както е било констатирано да е извършено прѣстѫпното дѣяние отъ подсѫдимата Петра Такева, то съвършено правилно е било подведено подъ нормата на чл. 225 отъ Наказателния законъ, защото подъ ал. 1 на сѫщия членъ отъ Наказателния законъ подпадатъ и сродницитѣ по сватовщина *до втора степень включително*, понеже, ако законодателтъ е искалъ да накаже само сродницитѣ по сватовщина отъ първа степень, той щѣше да изрази волята си по единъ несъмненъ начинъ и щѣше

да каже, че се наказватъ за съвокупление сродницитѣ по сватовщина само въ първа степень; но като е употрѣбилъ прѣдлога „до“, искалъ е да обозначи и сродницитѣ по сватовщина отъ втора степень, въ каквато сж се намирали подсждимитѣ Петра Такева и Атанасъ М. Халачевъ, подлежатъ на наказание за съвокупление по между си. Прѣдъ видъ на горѣизложеното, неоснователно се явява оплакването на защитника на касатора за нарушение чл. 225 отъ Наказа́телния законъ; 2) касаторътъ Анастасъ М. Халачевъ въ касационната си жалба не е указалъ на нито единъ отъ касационнитѣ поводи, упоменати въ чл. 569 отъ Закона за углавното сждопроизводство; слѣдователно, тая му касационна жалба, отъ чисто формална страна, по несъдържане на никакви касационни поводи, съ силата на чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, подлежи да се остави безъ разглеждане.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: 1) касационната жалба на Петра Хр. Такева, срѣщу присждата на Софийския апелативенъ сждъ отъ 3 юний 1902 год., № 164, съ силата на чл. 569 отъ Закона за углавното сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие, и 2) касационната жалба на Анастасъ М. Халачевъ, срѣщу сжщата присжда на Софийския апелативенъ сждъ отъ 3 юний 1902 год., № 164, съ силата на чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, да се остави безъ разглеждане.

№ *86 — (534) — 16 септемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на втори септемврий хилядо деветстогинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 359, по описа за 1905 год., на Митю Караиванов, отъ с. Лѣтница, Ловчанско, осжденъ отъ Русенския апелативенъ сждъ на 10-годишенъ строгъ тъмниченъ затворъ, за убиване Колю Георгиевъ малкия, отъ сжщото село.* — Въ заседанието обвиняемиятъ касаторъ Митю Караивановъ не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Русенскиятъ апелативенъ сждъ съ присжда № 281, отъ 14 априлъ 1905 год., призналъ подсждимия Митю Караивановъ, отъ с. Лѣтница, Ловчански окржгъ, за виновенъ въ умишлено убиване Колю Георгиевъ малкия, отъ сжщото село, и измѣнилъ присждата подъ № 45, отъ 24 мартъ 1904 год., на Ловчанския окр. сждъ, като осждилъ сжщия М. Караивановъ на 10-годишенъ строгъ тъмниченъ затворъ, възъ основание чл. чл. 247 ал. 1 и 261 отъ Наказателния законъ, както и да заплати 1000 лева обезщетение на наслѣдницитѣ на убития. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда подсждимиятъ Караивановъ се оплаква: 1) че Русенскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 449 и 470 отъ Углавното сждопроизводство и чл. чл. 247 и 262 отъ Наказателния законъ за това, че далъ неправилна оцѣнка на свидѣтелскитѣ показания, посочени въ т. т. 2 и 5 отъ присждата му, отъ които се установявало не квалифицираното отъ сжщия сждъ убийство, но че той е извършилъ убийството при силно раздразнено състояние, прѣдизвикано отъ покойния съ нагрубяване и ударъ съ бастонъ, както това се установявало особено отъ свидѣтеля Михалъ

Панайотовъ, чиито показания сѫдътъ приелъ за недостовѣрни, и 2) че апелативниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 470 отъ Углавното сѫдопроизводство и чл. 262 отъ Наказателния законъ, защото самъ опрѣдѣлилъ размѣра на възнаграждението за прѣхрана на наслѣдницитѣ на покойния, когато е трѣбвало да прѣдложи на вѣщи лица разрѣшението на този въпросъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) въ първата точка на касационната си жалба подсѫдимиятъ Караивановъ се оплаква, че Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ неправилно билъ оцѣнилъ показанията на свидѣтелитѣ по дѣлото, но това му оплакване е неоснователно, защото силата и значението на свидѣтелскитѣ показания по углавни дѣла се оцѣняватъ съгласно чл. 460 буква *а* отъ Углавното сѫдопроизводство окончателно отъ сѫда по сѫщество, какъвто сѫдъ е Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ и извършената отъ послѣдния сѫдъ оцѣнка на свидѣтелскитѣ показания, за които говори касаторътъ, като окончателна, не подлежи на провѣрка отъ Върховния касационенъ сѫдъ, понеже послѣдниятъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата, не разглежда дѣлата по сѫщество; 2) посоченията отъ касатора като нарушенъ чл. 470 отъ Углавното сѫдопроизводство, дѣйствително, прѣдписва на сѫдилищата да опрѣдѣлятъ възнаграждение за сторенитѣ отъ прѣстъплението врѣди и загуби възъ основание на дѣйствующитѣ углавни и граждански закони, но този законъ не казва нищо за това, че възнаграждението за прѣхрана, на каквото касаторътъ е присѫденъ, трѣбва да се опрѣдѣля чрѣзъ вѣщи лица, а пъкъ чл. 262 отъ Наказателния законъ изрично гласи, че сѫдътъ опрѣдѣля прилично възнаграждение за прѣхрана на останалитѣ лица слѣдъ убития, за които той се грижилъ. Това показва, че разрѣшаването на въпроса за стойностьта на прѣхраната, нуждна за извѣстно лице, законътъ е прѣдоставилъ на сѫщитѣ сѫдии по сѫщество, безъ да е счелъ за потрѣбно да се иска безъ друго мнѣнието на вѣщи лица, понеже съ прѣхранването на лица се занимаватъ всички граждани, както и самитѣ сѫдии, които почти всѣкидневно се занимаватъ съ разходване за издържане на дома и сѣмейството си. Отъ това слѣдва, че и второто касаторово оплакване по този въпросъ е неоснователно.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Митю Караивановъ, срѣщу присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ подъ № 281, отъ 14 априлъ 1905 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *87 — (539) — 16 септемврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на втори септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Маринoвъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 373, по описа за 1905 год., заведено по касационния протестъ на прокурора при Шуменския окр. сѫдъ, срѣщу присѫдата на сѫщия сѫдъ отъ 22 февруарий 1905 год., № 64.* — Въ сѫдебното заседание обвиняемитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: жителтъ отъ с. Конакъ, Поповска околия, Иванъ Боневъ, прѣди 5—6 години, встжпилъ за трети пжть въ бракъ съ вдовицата Недѣля Господинова, отъ с. Чикендинъ; при този си бракъ той на жена си (послѣднята) съ единъ завѣщателенъ записъ й подарилъ двѣ ниви, една стая отъ кжщата си и една биволица, съ условие да го гледа до животъ. Отъ началото тази сѣмейна двойка се радвала на щастливъ съпружески животъ, всѣки отъ тѣхъ си е гледалъ работата, а и е ималъ уважението на доживотния си другарь; за жалость, обаче, това сѣмейно щастие не било за дълго. Иванъ Боневъ отъ първата си жена е ималъ една дъщеря, която прѣди десетина години се е омжжила за Юрданъ Андоновъ. Зетя и дъщерята на Ивана не гледали симпатично на Недѣля, направенията й подаръкъ е накърнявалъ тѣхния материяленъ интересъ, защото съ него се намалявало бждащето имъ наслѣдство, затова тѣ при единъ удобенъ случай откраднали завѣщателния записъ отъ сандъка на Недѣля Господинова. Изгубването на записа е било вече ядката на сѣмейния раздоръ и между Недѣля и мжжа й Иванъ Боневъ, послѣднитѣ захванали да се каратъ, да се биятъ, задружниятъ животъ билъ вече невъзможенъ. Най-сетнѣ работата дошла до тамъ, щото Боневъ е искалъ разводъ е искалъ да се отърве отъ ненавистната си жена Недѣля по какъвто и да е начинъ. Той се е заканвалъ да я убие, но за способно лице да извърши убийството, е посочвалъ на зетя си Юрданъ Андоновъ. Съ течение на врѣмето умразата се усилила. Рѣшението на духовния съвѣтъ, съ което е опрѣдѣлено Иванъ Боневъ да плаща на жена си по 25 лева мѣсечно въ продължение на 7 години, до гдѣто бракътъ бжде разторгнатъ е засѣгнало чувствително интереситѣ му, както и тѣзи на зетя му Юрдана. Край на всичко това е турнато на 27 юний 1904 година. Недѣля Господинова отивайки за гр. Попово, по пжтя между селата „Конакъ“ и „Арапларъ“ въ гората „Мешилъка“, е била заклана. Прокурорътъ при Шуменския окр. сждъ, като ималъ прѣдъ видъ горѣизложенитѣ обстоятелства и събранитѣ улики при извършване на слѣдствието по убийството на Недѣля е намѣрилъ, че убийството е извършено отъ мжжа й, именно Иванъ Боневъ и зетя й Юрданъ Андоновъ и че то е било намислено отъ по рано, затова съ обвинителния си актъ отъ 8 май 1904 год. ги е далъ подъ сждъ и иска да бждатъ наказани отъ компетентния Шуменски окр. сждъ съ участие на сждебни засѣдатели, съгласно чл. 247 ал. 2 отъ Наказателния законъ. Шуменскиятъ окр. сждъ е разгледалъ заведеното, вслѣдствие на тоя обвинителенъ актъ, углавно дѣло на 10 февруарий 1905 год., когато е издалъ присждата си подъ № 64, диспозитивътъ на която гласи: „признава подсждимитѣ Иванъ Боневъ, 63-годишенъ и Юрданъ Андоновъ 27-годишенъ и двамата отъ с. Конакъ, неграмотни, неосждани, земледѣлци, женени, българи, православни, за невиновни въ това, че на 27 юний 1904 год. въ мѣстностьта „Мешелъка“ на с. Конакъ, прѣдумишлено да сж умъртвили Недѣля Господинова, отъ с. Конакъ, вслѣдствие на което ги оправдава отъ всѣкаква углавна отговорность по това имъ обвинение. Разноскитѣ по дѣлото въ размѣръ на 170 лева оставатъ въ тяжесть на хазната. Вещественото по дѣлото доказателство мжжката риза да се

повърне на Иванъ Боневъ, а наниза, паритѣ и останалитѣ вещи да се прѣдадатъ на наслѣдницитѣ на убитата. Гражданскиятъ искъ, прѣдявенъ отъ настойника на малолѣтнитѣ наслѣдници на Недѣля Господинова противъ Иванъ Боневъ и Юрданъ Андоновъ, като неоснователенъ и недоказанъ, се отхвърля". — Срѣщу тая присѫда прокурорскиятъ надзоръ при Шуменския окр. сѫдъ е подалъ касационенъ протестъ, въ който, по между другото, се оплаква, че Шуменскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 363, въ свързка съ чл. чл. 435, 448, 449, 315, 316, 375 и 376 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото неправилно не е отложилъ дѣлото, за да се доведе и разпита неявившата се свидѣтелка Иванка Филева, на която мѣстожителството е било извѣстно, а е постановилъ да се прочетатъ даденитѣ ѝ на прѣдварителното дирене показания, макаръ и да сѫ липсували условията, указани въ чл. 363 отъ Углавното сѫдопроизводство, за прочитане показанията, дадени на прѣдварителното слѣдствие.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ протокола на Шуменския окр. сѫдъ отъ 10 февруарий 1905 год. се вижда, че прокурорскиятъ надзоръ е настоявалъ да се отложи дѣлото, за да се призове и разпита неявившата се свидѣтелка Иванка Филева, понеже нейнитѣ показания щѣли да иматъ сѫществено значение за правилното разрѣшение на дѣлото; обаче сѫдътъ съ протоколното си опрѣдѣление отъ сѫщата дата е оставилъ безъ послѣдствие горното искане на прокурора, като е постановилъ сѫщеврѣменно да се прочетатъ показанията на тая свидѣтелка, дадени при прѣдварителното дирене, понеже тя имала мѣстожителството си въ гр. Шуменъ и щѣла да дойде отъ далечъ. Споредъ разпорѣждането на чл. 362 отъ Углавното сѫдопроизводство, сѫдебното слѣдствие се извършва непосрѣдствено и устно, така щото всичкитѣ доказателства по едно углавно дѣло трѣбва да се провѣрятъ устно въ сѫдебното заседание, като се прави само изключението, прѣдвидено въ чл. 363 отъ сѫщото Углавно сѫдопроизводство, а именно, че могатъ да се прочетатъ даденитѣ при прѣдварителното слѣдствие показания на ония свидѣтели, които не сѫ могли да се явятъ прѣдъ сѫда по причина на смъртъ, болесть, безизвѣстно отсѫтствие, умопобъркване, голѣма старость, *далечно пѫтуване* или друго *нѣкое мѫчно отстранимо прѣпятствие*. Тъй като мѣстожителството на свидѣтелката Иванка Филева въ гр. Шуменъ, когато дѣлото се е разглеждало въ селото Конакъ, не може да съставлява нѣкакво „далечно пѫтуване" на тая свидѣтелка въ смисъль на чл. 363 отъ Углавното сѫдопроизводство, понеже то трѣбва да бѫде такова, щото да се прѣдставлява като едно мѫчно отстранимо прѣпятствие, каквото не може да се приеме прѣбиването на свидѣтелката въ гр. Шуменъ, заради това Шуменскиятъ окр. сѫдъ, като не е отложилъ дѣлото, за да се разпита въ самото сѫдебно заседание упоменатата свидѣтелка Иванка Филева, допусналъ е сѫществено нарушение на чл. чл. 362 и 363 отъ Углавното сѫдопроизводство, което е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Шуменския окр. сѫдъ отъ 22 февруарий 1905 год., № 64, защото сѫ нарушени чл. чл. 362 и 363 отъ Углавното сѫдопроизводство, съ силата на чл. 569 отъ сѫщото Углавно сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *88 — (542) — 19 септемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на пети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринovъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 418, по описа за 1905 год., на Кръсто Тодоровъ, отъ село Сливовикъ, Ломско, осѫденъ отъ Софийския апелативенъ сѫдъ на 15-годишенъ строгъ тъмниченъ затворъ, за прѣдумишлено убиване Горчо Вълчковъ, отъ сѫщото село.* — Въ сѫдебното заседание обвиняемиятъ касаторъ Кръсто Тодоровъ, не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫда № 536, отъ 20 ноемврий 1904 год., призналъ подсѫдимия Кръсто Тодоровъ, отъ село Сливовикъ, Ломско, за виновенъ въ прѣдумишлено убиване чрѣзъ удари съ брадва Горчо Вълчковъ, отъ сѫщото село, при крайно смекчающи обстоятелства и на основание чл. чл. 61 и 247 ал. 2 отъ Наказателния законъ, осѫдилъ сѫщия Кръсто Тодоровъ на 15 години строгъ тъмниченъ затворъ, както и да заплати заедно съ другата съподсѫдима Тодора Горчова сѫдебнитѣ по дѣлото разноски. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда, подсѫдимиятъ Кръсто Тодоровъ се оплаква: 1) че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. 307 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото не му съобщилъ, че не уважилъ молбата му за призоваване и разпитване посоченитѣ въ нея свидѣтели, отъ показанията на които щѣло да се установи, че потърпѣвшиятъ е убитъ не отъ него — касатора, а отъ брата си Георги Вълчковъ; 2) че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 350 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото е недопусналъ да се разпитатъ посоченитѣ по-горѣ въ молбата му свидѣтели, съ което го е лишилъ отъ възможность да прѣдстави доказателства за свое оправдание.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) посоченията отъ касатора като нарушенъ чл. 317 отъ Углавното сѫдопроизводство съ това, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ не му съобщилъ за отказа да призове исканитѣ съ апелативната му жалба свидѣтели, е неоснователно, защото сѫщиятъ членъ се отнася до реда на призоваването свидѣтели въ окръжния сѫдъ, като първа сѫдебна инстанция, а не и до производството въ апелативния сѫдъ, който послѣденъ сѫдъ се ржководи по въпроса за призоваване на искани отъ подсѫдимия свидѣтели, отъ прѣписанието на чл. 540 отъ Углавното сѫдопроизводство, който членъ не задължава апелативния сѫдъ да съобщава на подсѫдимитѣ за отказването въ молбата имъ за призоваване свидѣтели. Но, независимо отъ това, първото

касаторово оплакване по този прѣдметъ е и фактически невѣрно, защото Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ се е произнесалъ въ сѫдебно заседание и въ присѫтствието на самия касаторъ и на неговия защитникъ за непризоваването на свидѣтелитѣ, посочени въ апелативната му жалба, което показва, че за този отказъ касатору е било съобщено въ самото сѫдебно заседание и нито той, касаторътъ, нито защитникътъ му нищо не сѫ заявили по този въпросъ. Отъ това слѣдва, че първото касаторово оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. 317 отъ Углавното сѫдопроизводство е неоснователно, и 2) както се каза по-горѣ, Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ не е допусналъ никакво закононарушение съ непризоваването исканитѣ отъ касатора свидѣтели, за което има сѫдебно протоколно мотивирано опрѣдѣление, а щомъ това дѣйствие на апелативния сѫдъ е съгласно съ закона, то слѣдва, че сѫщиятъ сѫдъ не е допусналъ никакво нарушение на посочения отъ касатора чл. 350 отъ Углавното сѫдопроизводство и не го е лишилъ отъ никакви срѣдства за защита.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява:** касационната жалба на Кръсто Тодоровъ, срѣщу присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ подъ № 536, отъ 20 ноември 1904 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *89 — (550) — 21 септември 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на седми септември хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша на 5 того доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 293, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Иванъ Робевъ, отъ гр. София, срѣщу присѫдата на Софийския окр. сѫдъ, отъ 7 ноември 1904 год., № 624.* — Въ сѫдебното заседание се яви касаторътъ Иванъ Робевъ, заедно съ защитника си адвокатътъ Гаврилъ Орошаковъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ единъ актъ, съставенъ на 11 февруарий 1902 год. отъ Софийския акцизенъ агентъ М. Ивановъ, е констатирано, че въ питейното заведение на Иванъ Тодоровъ и Иванъ Робевъ се свири и пѣе съ музика, а сѫщо и разни келнерици и шантанерки отиватъ една слѣдъ друга при музикантитѣ, та пѣятъ, а други по маситѣ на посѣтителитѣ пиятъ съ тѣхъ, безъ да иматъ Ив. Тодоровъ и Ив. Робевъ патентъ за кафе-шантанъ. Възъ основание на този актъ, Софийскиятъ окрѫженъ управитель, съ постановление отъ 1 май 1903 год., подъ № 229, осѫдилъ Иванъ Тодоровъ и Иванъ Робевъ да заплатятъ въ полза на хазната солидарно 108 лева глоба и стойность на шесть-мѣсеченъ патентъ за кафе-шантанъ 200 лева, съгласно чл. чл. 65, 71, 72 и 76 отъ Закона за питиетата. Вслѣдствие на апелационната жалба на осѫденитѣ, Софийскиятъ окрѫженъ сѫдъ е завелъ възивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 21 априлъ 1903 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 193, съ която е по-

твърдилъ постановлението на Софийския окржженъ управитель отъ 1 май 1903 год., подъ № 229. Дѣлото е било повърнато въ Софийския окр. сждъ, който го е разгледалъ отново на 27 октомврий 1904 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „постановлението на Софийския окржженъ управитель отъ 1 май 1903 год., подъ № 229, е издадено възъ основание на съставения противъ Ив. Тодоровъ и Ив. Робевъ актъ съ дата 11 февруарий 1902 год., съ който актъ се констатира, че въ заведението на Ив. Тодоровъ и Ив. Робевъ се е свирило и пѣло постоянно, безъ да притежаватъ патентъ за кафе-шантанъ. Главниятъ въпросъ, прочее, който подлежи на разрѣшение по настоящето дѣло е: да ли питейното заведение на Ив. Тодоровъ и Ив. Робевъ е кафе-шантанъ или не е такова. Отъ показанията на разпитанитѣ прѣдъ сжда свидѣтели: М. Ивановъ, Ст. Манчовъ, Никола Матовъ, Никола Томовъ, Пантелей Свѣгкъровъ и Андонъ Диковъ се установява ясно и положително, че въ заведението на апелаторитѣ въ улица „Бански Площадъ“ подъ № 3, постоянно всѣка вечерь се е свирило и пѣяло, а съгласно таблицата, приложена къмъ Закона за акциза върху питиетата, ония питейни заведения, въ които се свири и пѣе постоянно, се считатъ за кафе-шантанъ и се облагатъ съ патентъ като такива. Твърдѣнието на апелаторитѣ, какво питиетата не били продавали съ такава цѣна, както въ кафе-шантанитѣ и че заведението имъ се посѣщавало и отъ сѣмейства, сж обстоятелства, които не можли да се вематъ въ съображение, понеже нѣматъ значение за рѣшаването на дѣлото. При такова положение на работата, съдържанието на акта отъ 11 февруарий 1902 год. се напълно подкрѣпя, а като така и издаденото възъ основание на него постановление се явява за правилно издадено и като такова слѣдва да бжде потвърдено напълно“, — издалъ е присждата си подъ № 624, диспозитивътъ на която гласи: „потвърдява постановлението на Софийския окр. управитель отъ 1 май 1903 год., подъ № 229, а апелативната жалба на Ив. Робевъ и Ив. Тодоровъ се оставя безъ послѣдствие. Осжда сжщитѣ апелатори да заплатятъ на хазната 14 лева станалитѣ по дѣлото разноски“. — Срѣщу тая присжда осжденията Ив. Робевъ е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква, че Софийскиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. чл. 449, 459 и 486 отъ Углавното сждопроизводство, защото не е взелъ подъ внимание установенитѣ при сждебното дирене данни, отъ които се установявало, че заведението му не било кафе-шантанъ, а сѣмейна градина, понеже въ него не сж се продавали и финни питиета.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на защитника на касатора и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присжда се вижда, че Софийскиятъ окр. сждъ, слѣдъ като е обсждилъ и оцѣнилъ находящитѣ се при дѣлото доказателства, намѣрилъ е, че заведението на касатора Ив. Робевъ е било кафе-шантанъ, защото въ него постоянно се е свиряло и пѣяло, та за това сжщиятъ е слѣдвало да се снабди съ патентъ за кафе-шантанъ. Характерниятъ признакъ за кафе-шантанитѣ се състои именно въ постоянно свирене и пѣяне, каквото сждътъ по сжщество е конста-

тиралъ, а не въ продаването и на финни питиета, което продаване може да върши всѣко заведение, слѣдъ като прѣдварително се снабди съ допълнителния патентъ за търгуване съ финни спиртни питиета. Относително до въпроса, да ли Софийскиятъ окржженъ сждъ е ималъ достатъчно основание да приеме заведението на Иванъ Робевъ за кафе-шантанъ или не, тоя въпросъ, като се коснува до оцѣнката на доказателствата, която става окончателно отъ сжда по сжщество, не подлежи на контролиране и провѣряване отъ Върховния касационенъ сждъ, който, по силата на чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, не разглежда дѣлата по сжщество. Прѣдъ видъ на горѣизложеното, неоснователно се явява оплакването на касатора за нарушение чл. чл. 449, 459 и 486 отъ Углавното сждопроизводство.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Иванъ Робевъ, срѣщу присждата на Софийския окр. сждъ отъ 7 ноември 1904 год., подъ № 624, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *90 — (551) — 21 септември 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на седми септември хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 424, по описа за 1905 год., на Атанасъ Колевъ, отъ с. Хаджи-Кьой, Харманлийско, осжденъ отъ Пловдивския апелативенъ сждъ на 6 години и 8 мѣсеци строгъ тъмниченъ затворъ, за опитване да убие Стратия Тоневъ, отъ сжщото село.* Въ сждебното заседание обвиняемиятъ — касаторъ Ат. Колевъ не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ съ присжда № 634, отъ 19 май 1905 год., постановилъ така: „измѣнява присждата на Хасковския окр. сждъ отъ 7 септември 1904 год., подъ № 463, така: признава подсждимия Атанасъ Колевъ за виновенъ въ това, че на 6 юлий 1903 год. умишлено се опиталъ да убие Стратия Тоневъ, заради което, по силата на чл. 247 ал. 1 комбиниранъ съ чл. чл. 48, 49 и 61 п. 1 отъ Наказателния законъ, го осжжда на 6 години и 8 мѣсеци строгъ тъмниченъ затворъ, съ зачитане на прѣдварителния арестъ и съ лишение отъ правата по чл. 30 п. п. 1—4 и 6 за 10 години, като заплати на хазната 433 лева и 95 ст. разноски по дѣлото за двѣтѣ инстанции, а на потърпѣвшия 100 лева гражданско обезщетение. Касателно пушката присждата остава въ сила". — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда обвиняемиятъ Атанасъ Колевъ се оплаква: 1) че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. 460 буква *а* отъ Углавното сждопроизводство, защото е приелъ показанията на свидѣтеля Христо Петровъ, въпрѣки обстоятелствата, констатирани въ огледния протоколъ, и 2) че е нарушенъ чл. 392 отъ Углавното сждопроизводство, защото сждътъ неправилно билъ конституиранъ, тъй като въ състава взелъ участие единъ отъ членоветѣ,

който не билъ участвувалъ при извършването на огледа и дѣлото могло да се рѣшава само отъ онѣзи сѫдии, които сѫ били на огледа.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) въ първата точка на жалбата си касаторътъ Ат. Колевъ се оплаква, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ неправилно е далъ вѣра на показанията на свидѣтеля Христо Петровъ, които не се оправдавали отъ обстоятелствата, констатирани въ огледния протоколъ, но това оплакване съставя чисто въпросъ за оцѣняване достовѣрността и значението на свидѣтелскитѣ показания и другитѣ доказателства и обстоятелства по дѣлото, а понеже такава оцѣнка е направена въ присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ и тя, съгласно чл. 460 буква *а* отъ Углавното сѫдопроизводство, като окончателна, не подлежи на провѣрка по касационенъ редъ, защото Върховниятъ касационенъ сѫдъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата не разглежда дѣлата по същество. Слѣдователно, първото касаторово оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. 460 буква *а* отъ Углавното сѫдопроизводство, е неоснователно, и 2) посоченията отъ касатора като нарушенъ чл. 392 отъ Углавното сѫдопроизводство гласи, че въ извънредни случаи, за извършване мѣстни огледи, сѫдътъ отива на самото мѣсто, гдѣто открива сѫдебно заседание за тая цѣль, разбира се Отъ дѣлото се вижда, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е постановилъ да отиде и самъ да извърши огледъ на мѣстото, което и било изпълнено, а слѣдъ това дѣлото е било насрочено по реда си и разгледано; обаче въ състава на Пловдивския апелативенъ сѫдъ, при разглеждането на дѣлото, е взелъ участие единъ членъ, който не е участвувалъ въ сѫдийския съставъ при извършването на огледа отъ сѫда. Съ това, че въ сѫдийския съставъ на Пловдивския апелативенъ сѫдъ е участвувалъ при разглеждането и рѣшаването на дѣлото единъ членъ сѫдия, който не е участвувалъ при извършването на огледа, не е допуснато никакво нарушение на посочения отъ касатора чл. 392 отъ Углавното сѫдопроизводство, понеже въ него не се говори за такова нѣщо и защото и друго нѣкое разпореждане на Углавното сѫдопроизводство не прѣдписва, безъ друго, щото дѣлото да бѫде разгледано отъ онѣзи сѫдии, които сѫ извършили огледа. Отъ казаното слѣдва, че и второто касаторово оплакване е неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Атанасъ Колевъ, срѣщу присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 634, отъ 13 май 1905 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *91—(552)—21 септемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на седми септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното

отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 384, по описа за 1905 год., на Сево В. Видовъ, отъ с. Добричъ, Хасковско, осѫденъ отъ Хасковския окр. сѫдъ на глоба, за нарушение Закона за горитѣ.* — Въ заседанието отъ страна на касатора Сево В. Видевъ, яви се защитникътъ му адвоката д-ръ А. Ходжовъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Хасковскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 184, отъ 30 априлъ 1905 год., измѣнилъ постановлението на Старозагорския окр. управитель отъ 31 мартъ 1904 год., подъ № 132, така: „признава за виновенъ Сево Видевъ, отъ с. Добричъ, да е нарушилъ чл. 66 отъ Закона за горитѣ, като е изкоренилъ $6^1/_2$ декара отъ Идирлийската общинска гора въ мѣстностьта „Саларе“ прѣзъ 1904 год., за което го осѫжда да заплати за въ полза на хазната 50 лева, а на Идирлийската община 98 лева, стойностьта на причинената чрѣзъ нарушението поврѣда, както и да заплати 130 лева разноски за залѣсяване изкорененото мѣсто на хазната и 14 лева за разноски по дѣлото прѣдъ тази инстанция“. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда, обвиняемиятъ Видевъ се оплаква, че Хасковскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 12 отъ Закона за горитѣ, защото по подигнатия отъ касаторовия защитникъ въпросъ, че изкорененото мѣсто не е било гора — прѣдметъ на горско стопанисване, не се е произнесалъ и неправилно го е приелъ за гора.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: отъ сѫдебния протоколъ на Хасковския окр. сѫдъ, държанъ при разглеждането на дѣлото, се вижда, че обвиняемиятъ, водимъ отъ даннитѣ по дѣлото, е заявявалъ, че мѣстото, за изкореняване на което се обвинява, не е било гора, а нива; сѫщо и Хасковскиятъ окр. сѫдъ разсѫждава въ присѫдата си по този въпросъ, но не е констатиралъ ясно и положително факта, че изкорененото мѣсто е било гора, въ смисъль на чл. 1 алинея послѣдня отъ Закона за горитѣ отъ 1897 год., т. е., че е било земно пространство, обраснато съ дървета, които сѫ прѣдметъ на лѣсовъдско стопанисване. Едното твърдение на Хасковския окр. сѫдъ въ присѫдата му, че изкорененото мѣсто, по което имало тетря, мекишъ и разни корени и жили, било гористо, не е достатъчно за наказването на касатора по чл. 66 отъ Закона за горитѣ отъ 1904 год., който прѣдвижда и наказва изкореняването на гора въ смисъль, както се каза по-горѣ. Отъ казаното слѣдва, че Хасковскиятъ окр. сѫдъ неправилно е приложилъ къмъ касаторовото дѣяние чл. 66 отъ Закона за горитѣ отъ 1904 год., безъ да е констатиралъ, че изкорененото мѣсто е било гора въ смисъль, както това опрѣдѣля чл. 1 алинея послѣдня на Закона за горитѣ отъ 1897 год., който е дѣйствувалъ при извършването на прѣстѫплението, за което основателно се оплаква касаторътъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Хасковския окр. сѫдъ подъ № 184, отъ 30 априлъ 1905 год., защото сѫ нарушени чл. 66 отъ Закона за горитѣ отъ 1904 год, въ свързка съ чл. 1 алинея послѣдня отъ Закона за горитѣ отъ 1897 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окрѫженъ сѫдъ.

№ 92—(558)—21 септемврий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на седми септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринов, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Георги Каракулаковъ *углавно дѣло № 407, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Минко Чопов, отъ с. Чепинска-Баня, Пещерска околия, срѣщу присждата на Татарпазарджишкия окр. сждъ отъ 3 май 1905 год., № 642.* — Въ сждебното заседание се яви касаторътъ Минко Чопевъ, заедно съ защитника му д-ръ Янчевъ

Обстоятелствата на дѣлото сж: съ актъ, съставенъ отъ надлежнитѣ чиновници на 13 юлий 1904 год., е било констатирано, че прѣзъ мѣсецъ декемврий 1903 год. и прѣзъ мѣсецъ януарий 1904 год. Минко Чопевъ, отъ село Чепино-Баня, отсѣкалъ безъ разрѣшение 230 трупа отъ държавната гора „Чехльовъ", които трупи се намѣрили на плаза и на чарка му. Възъ основание на този актъ, Чепинскиятъ лѣсничей, съ постановлението си отъ августъ 1904 год., подъ № 167, осждилъ Минко Чопевъ да заплати за въ полза на държавното съкровище глоба и стойностьта на неконфискувания материялъ 299 лева и 12 ст. и 149 лева и 56 ст. стойностьта на причинената чрѣзъ нарушението поврѣда. Вслѣдствие на апелативната жалба на осждения, Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ е завелъ възивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 31 май 1905 год, когато е издалъ присждата си подъ № 642, съ която е потвърдилъ напълно постановлението на Чепинския лѣсничей отъ августъ 1904 година. — Срѣщу тая присжда осжденият Минко Чопевъ е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква: 1) че Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. 50 отъ Закона за горитѣ, въ свързка съ чл. 10 отъ Углавното сждопроизводство, защото неправилно е билъ признатъ за виновенъ касаторътъ въ нарушение Закона за горитѣ, понеже такова той лично не билъ извършилъ; 2) че сжщиятъ сждъ е нарушилъ чл. 51 отъ Закона за горитѣ, защото неправилно е разгледалъ като втора инстанция това дѣло, понеже глобата, като не е надминавала сумата отъ 300 лева, тогава респективниятъ мирови сждия е билъ втората инстанция, а не окржжниятъ сждъ; а прокуроръть при Върховния касационенъ сждъ заяви устно прѣдъ сжщия сждъ слѣдующето оплакване, че Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. 59 отъ Закона за горитѣ, защото неправилно е опрѣдѣлилъ на обвиняемия глоба равна на двойната стойность на дървения материялъ, когато глобата е трѣбвало да бжде равна на обикновената стойность на тоя дървенъ материялъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на защитника на касатора и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) отъ съобразителната часть на обжалваната присжда се вижда, че Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ, слѣдъ като е обсждилъ и оцѣнилъ доказателствата по дѣлото, намѣрилъ е, че подсждимиятъ Минко Чопевъ е извършилъ нарушение по Закона за горитѣ, като е отсѣкалъ 230 трупи сурови борови и елхови дървета. А пъкъ колкото се отнася до въпроса, да ли

е ималъ достатъчно основание Татарпазарджишкиятъ окр. сѫдъ да дойде до горното си убѣждение, тоя въпросъ, като се коснува до оцѣнката на доказателствата, която става окончателно отъ сѫда по сѫщество, не подлежи на провѣряване и контролиране отъ Върховния касационенъ сѫдъ, който по силата на чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата, не разглежда дѣлата по сѫщество. Прѣдъ видъ на горѣизложеното, неоснователно се явява първото оплакване на касатора за нарушение чл. 50 отъ Закона за горитѣ, въ свързка съ чл. 10 отъ Углавното сѫдопроизводство; 2) истина е, че настоящето дѣло въ втората инстанция е слѣдвало да се разгледа отъ респективния мирови сѫдия, понеже наложената на подсѫдимия глоба не е надминувала 300 лева; обаче, нарушението на чл. 51 отъ Закона за горитѣ не може да се счете за сѫществено, защото дѣлото е било разгледано отъ единъ колегияленъ окрѫженъ сѫдъ, който прѣдставлява по-голѣма гаранция за подсѫдимия и комуто законодателтъ по тая именно причина възлага разглеждането на дѣла съ глоба по-голѣма отъ 300 лева, и 3) неоснователно е оплакването на прокурора при Върховния касационенъ сѫдъ за нарушение чл. 59 отъ Закона за горитѣ, защото отъ постановлението на Чепинския лѣсничей се вижда, че отсѣченията дървенъ материялъ не е билъ конфискуванъ, въ какъвто случай нарушителтъ е билъ длъженъ да плати двойната глоба, както правилно е билъ осѫденъ съ постановлението и съ обжалваната присѫда.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Минко Чопенъ, срѣщу присѫдата на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ отъ 3 май 1905 год., № 642, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *93 — (559) — 21 септември 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на седми септемврий хилядо деветстотинъ и петa година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 364, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Бургазкия окр. управитель, срѣщу присѫдата на Бургазкия окр. сѫдъ, отъ 11 априлъ 1905 год., № 223.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Бургазкиятъ окр. управитель съ постановлението си № 210, отъ 17/VIII 1902 год., на основание единъ актъ, съставенъ на 29/VII 1902 год. отъ акцизнитѣ власти въ гр. Бургазъ, осѫдилъ братя М. Анкови, изъ гр. Бургазъ, да заплатятъ въ полза на хазната глоба 200 лева и патентната стойность за прѣзъ 1902 год. 150 лева, а всичко 350 лева, за гдѣто се занимаватъ съ търговия на спиртни питиета на дребно, безъ да се снабдили съ надлежния патентъ. Вслѣдствие на апелативната жалба на осѫденитѣ, Бургазкиятъ окр. сѫдъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 11 априлъ 1903 год., когато е издалъ присѫдата си подъ

№ 230, съ която е отмѣнилъ напълно постановлението на Бургазкия окр. управитель отъ 17 августъ 1902 год., № 210, и оправдалъ братя Анкови отъ всѣка углавна отговорность по това дѣло. Върховниятъ касационенъ сѫдъ е отмѣнилъ тая присѫда на Бургазкия окр. сѫдъ съ рѣшението си подъ № 693, отъ 8 ноември 1904 год., въз основание на слѣдующитѣ съображения: „отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Бургазкиятъ окр. сѫдъ е оправдалъ братя Анкови по обвинението имъ въ продаване безъ патентъ спиртни питиета на дребно — на това единствено основание, защото отъ акта съ дата 29 юлий 1902 година се било установило, че тѣ не сѫ се занимавали съ търговия на спиртни питиета на дребно. Отъ тоя актъ се вижда, че братя Анкови сѫ доставлявали на Бургазката държавна болница и нуждитѣ за сѫщата болница спиртни питиета. Доставката на спиртнитѣ пития не е нищо друго, освѣнъ продажба на тия пития, а пъкъ тъй като продажбата на спиртни пития може да става само тогава, когато продавачътъ се снабди прѣдварително съ нуждния за тая цѣль патентъ, какъвто подсѫдимитѣ братя Анкови не сѫ прѣдставили, то Бургазкиятъ окр. сѫдъ, като не е изискалъ отъ сѫщитѣ братя Анкови подобенъ патентъ, допусналъ е сѫществено нарушение на чл. 48 отъ Закона за акциза върху питиетата, което е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ“. Слѣдъ възвръщание на дѣлото въ Бургазкия окр. сѫдъ, послѣдниятъ го е разгледалъ отново на 11 априлъ 1905 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „братя М. Анкови, изъ гр. Бургазъ, както въ жалбата си, тъй и въ днешното сѫдебно засѣдание молятъ да се отмѣни обтѫженото постановление и чрѣзъ защитника си твърдятъ, че въ случая нѣмало никаква търговия съ спиртни питиета, но е имало доставка съ контрактъ, за която подсѫдимитѣ били обложени и съ слѣдуемия се по закона данъкъ — чл. 8 отъ Закона за данъка върху занятието, който сѫдътъ има прѣдъ видъ, опрѣдѣля данъкъ занятие на прѣдприемачитѣ, въ който данъкъ безспорно сѫ влѣзли и всички други берии, съ които държавата облага продажбата на продуктитѣ, чиято доставка е зималъ отъ горѣ си прѣдприемачътъ. Че това е така, слѣдва да се заключи и отъ ограничената продажба, която се налага на послѣдния, когато търговецътъ, снабденъ съ нуждния патентъ, има по-обширни права. Отъ друга страна, сѫдътъ като има прѣдъ видъ, че въ случая братя М. Анкови, като доставчици на разни прѣдмети на Бургазката болница, съгласно сключения контрактъ, сѫ обложени съ слѣдуемия се по закона данъкъ, нѣщо което не се оспорва отъ финансовитѣ власти, то слѣдва, постановлението на Бургазкия окр. управитель отъ 17 августъ 1902 г. да се отмѣни напълно и обвиняемитѣ да се освободятъ отъ всѣкаква отговорность по това имъ обвинение“, — издалъ е присѫдата си подъ № 223, диспозитивътъ на която гласи: „отмѣнява напълно постановлението на Бургазкия окр. управитель отъ 17 августъ 1902 год., подъ № 210, като оправдава братя М. Анкови отъ всѣка отговорность по това имъ обвинение“. — Срѣщу тая присѫда Бургазкиятъ окр. управитель е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква, че Бур-

газкиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. 48 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото братя Анкови, като сж доставлявали и спиртни пития за държавната болница, които тѣ сж купували съ по-малка цѣна, а сж ги доставяли съ по-голѣма цѣна на болницата, тѣ сж вършили и продажба на такива пития, за каквато тѣ е трѣбвало да се снабдятъ прѣдварително съ патентъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ рѣшението на Върховния касационенъ сждъ подъ № 693, отъ 8 ноември 1904 год. много ясно се вижда, че е билъ прокаранъ възгледътъ отъ Върховния касационенъ сждъ, че щомъ братя Анкови сж доставлявали на Бургаската държавна болница и нуждитѣ за сжщата болница спиртни питиета, като сж ги купували съ по-малка цѣна, а сж ги доставлявали на болницата съ по-голѣма цѣна, тѣ сж вършили продажба на тия питиета, за която цѣль тѣ сж били длъжни да заплатятъ надлежния патентъ. Бургазкиятъ окр. сждъ, макаръ и да е билъ длъженъ да се подчини на разясненията, които е далъ въ туй отношение Върховниятъ касационенъ сждъ съ горното си рѣшение, намѣрилъ е въ обжалваното си рѣшение, че братя Анкови не трѣбвало да плащатъ никакъвъ патентъ за продаване на спиртни питиета, понеже тѣ като доставчици сж си били заплатили данъка върху занятието (чл. 8 отъ Закона за данъка върху занятието). Щомъ въ доставянето на разнитѣ прѣдмети влиза и спиртно питие, продажбата на което се регулира по Закона за акциза върху питиетата, тогава доставчикътъ е длъженъ, съгласно чл. 48 отъ Закона за акциза върху питиетата, независимо отъ данъка, който ще плаща като доставчикъ на другитѣ прѣдмети, да се снабди и съ нуждния патентъ за продаване на спиртни питиета, който патентъ Бургазкиятъ окр. сждъ като не е изискалъ, допусналъ е сжществено нарушение на чл. 48 отъ Закона за акциза върху питиетата, а това нарушение е до толкова важно, щото лишава постановената присжда отъ силата ѝ на законно издаденъ сждебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: присждата на Бургазкия окр. сждъ отъ 11 априлъ 1905 год., № 223, защото е нарушенъ чл. 48 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сжщия сждъ.

№ *94 — (560) — 23 септемврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на девети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринovъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 523, по описа за 1903 год., на Марко Котевъ и Величко Пейчовъ, отъ гр. София, осждени отъ Софийския апелативенъ сждъ на 1-мѣсечень тъмниченъ затворъ, за нанисане, като полицейски стражари, лека тѣлесна повръда на Никола Ташковъ и Ст. Ивановъ, отъ сжщия*

градъ. — Въ съдебното заседание явиха се касаторитѣ Марко Котевъ и Величко Пейчовъ съ защитника си адвоката Христо Г. Поповъ.

Обстоятелствата на дѣлото съ: Софийскиятъ апелативенъ съдъ съ присѧда № 175, отъ 7 май 1903 год., призналъ подсѧдимитѣ Марко Котевъ, Величко Пейчовъ и Лазаръ Алексовъ, жители на гр. София, за виновни въ това, че въ качеството си полицейски стражари при Софийското градоначалство, съ причинили чрѣзъ побой лека тѣлесна повреда на арестованитѣ тогава въ същото градоначалство Стоянъ Ивановъ и Никола Ташковъ, отъ гр. София и, на основание чл. 266 т. 8, ал. послѣдня, отъ Наказателния законъ, измѣнилъ присѧдата на Софийския окр. съдъ отъ 12 юлий 1900 год. и осѧдилъ същитѣ трима подсѧдими по на единъ мѣсецъ тъмниченъ затворъ и да заплатятъ въ хазната 8 лева съдебни разноски, като потвърдилъ останалата часть на същата присѧда, съ която съ осѧдени подсѧдимитѣ да заплатятъ солидарно на потърпѣвшия Иванъ Стояновъ 20 лева обезврѣждение. — Въ касационната си жалба срѣщу същата присѧда на Софийския апелативенъ съдъ подсѧдимитѣ Марко Котевъ и Величко Пейчовъ се оплакватъ: 1) че Софийскиятъ апелативенъ съдъ нарушилъ чл. 465 отъ Углавното съдопроизводство, защото основалъ присѧдата си върху показанията на потърпѣвшия, които били невѣрни и върху показанията на свидѣтелитѣ Грозда Минкова, негова братовчедка и Спасуна Стоянова, негова майка, разпитани безъ клетва; 2) че същиятъ съдъ не оцѣнилъ показанията на свидѣтеля Доце Митревъ, разпитанъ въ същия съдъ, който, като часовой, е държалъ ключоветѣ отъ ареста, гдѣто съ били арестувани потърпѣвшитѣ; 3) че съдътъ е нарушилъ чл. 447 отъ Углавното съдопроизводство, защото ги осѧдилъ да заплатятъ 20 лева обезщетение на потърпѣвшия, безъ какви годѣ доказателства, а просто по едно съмнѣние, че той е похарчилъ 20 лева, и 4) че съдътъ не мотивиралъ въ присѧдата, защо прѣдпочита показанията на еднитѣ свидѣтели прѣдъ другитѣ.

Върховниятъ касационенъ съдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) както се вижда отъ присѧдата на Софийския апелативенъ съдъ, този послѣдниятъ съдъ е оцѣнилъ силата и значението на показанията на потърпѣвшитѣ и на свидѣтелитѣ Грозда Минкова и Спасуна Стоянова, а понеже тая оцѣнка е извършена отъ Софийския апелативенъ съдъ, съгласно чл. 460 буква *а* отъ Углавното съдопроизводство, окончателно, тя не подлежи на провѣрка отъ Върховния касационенъ съдъ, защото послѣдниятъ съдъ не разглежда дѣлата по същество, съгласно чл. 4 отъ Закона за Устройството на съдилищата. Слѣдователно, първото касаторово оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. 465 отъ Углавното съдопроизводство, е неоснователно; 2) въ присѧдата си Софийскиятъ апелативенъ съдъ е обсѧдилъ и оцѣнилъ показанията на свидѣтеля Доце Митровъ, който е казалъ, че билъ часовой въ участъка, но понеже оцѣняването показанията на този свидѣтель е окончателно, съгласно чл. 460 буква *а* отъ Углавното съдопроизводство, то не подлежи на касационна провѣрка, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на съдилищата. Отъ това става ясно, че второто опла-

кване на касаторитѣ по този прѣдметъ е неоснователно; 3) както се каза по-горѣ, силата и значението на свидѣтелскитѣ показания по углавни дѣла се оцѣняватъ отъ сѫдилищата по сѫщество, а въ това число отъ апелативния сѫдъ, окончателно, по вѫтрѣшно убѣждение на сѫдиитѣ, както прѣдписва чл. 460 буква *а* отъ Углавното сѫдопроизводство, безъ да се иска отъ закона излагане на особени мотиви въ присѫдитѣ относително това, защо сѫдилищата по сѫщество даватъ прѣдпочтение на показанията на едни свидѣтели прѣдъ показанията на други свидѣтели, понеже, както се спомена, това зависи напълно отъ усмотрѣнието и убѣждението на сѫда върху достовѣрностьта и значението на свидѣтелскитѣ показания. Слѣдователно и четвъртото оплакване на касаторитѣ, направено чрѣзъ защитника имъ, е неоснователно, и 4) углавниятъ сѫдъ е упълномощенъ отъ чл. чл. 467 т. 2 и 470 отъ Углавното сѫдопроизводство, да опрѣдѣля възнаграждение за сторенитѣ отъ прѣстѫплението врѣди и загуби, но при такова присѫждане сѫдилищата сѫ длъжни, съгласно съ разума на сѫщитѣ закони, да излагатъ ясно и положително въ своитѣ присѫди правнитѣ и фактическитѣ основания, които установяватъ правото на страната за такова възнаграждение и доказватъ размѣра на присѫденото възнаграждение, както това се иска отъ чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство. Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е осѫдилъ касаторитѣ да заплатятъ на потърпѣвшия Стоянъ Ивановъ 20 лева обезщетение и то само по една допусната отъ него вѣроятность, че сѫщиятъ потърпѣвши е похарчилъ толкова лева, но една такава само вѣроятность, безъ излагане въ присѫдата положително отъ какво именно сѫ причинени врѣди на потърпѣвшия за 20 лева, или отъ какво сѫ послѣдвали нему загуби съ стойность именно отъ 20 лева, съставя нарушение на чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, което закононарушение, по своята сѫщественость, лишава присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ, само колкото се отнася до присѫденото гражданско обезщетение, отъ силата и значението ѝ на законно постановенъ сѫдебенъ актъ и дѣлото трѣбва да се повърне въ сѫщия сѫдъ за разглеждане отново само относително иска за гражданско обезщетение, понеже оплакванията на касаторитѣ по углавната часть на присѫдата сѫ признати за неоснователни.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: 1) присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ подъ № 175, отъ 7 май 1903 год., само относително осѫждането подсѫдимитѣ Котевъ и Пейчовъ, да заплатятъ гражданско обезщетение на потърпѣвшия Ст. Ивановъ, за нарушение чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, съ силата на чл. 569 т. 2 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, само относително гражданското обезщетение, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ, и 2) касационната жалба на Марко Котевъ и Величко Пейчовъ, срѣщу сѫщата присѫда на Софийския апелативенъ сѫдъ, въ углавната ѝ часть, съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 95 — (566) — 23 септемврий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на девети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, В. Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 529, по описа за 1903 год., заведено по касационната жалба на Никола Сталевъ и Теню Костадиновъ, отъ с. Пранга, срѣщу присждата на Пловдивския окр. сждъ отъ 30 априлъ 1903 год., № 490.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: на 28 септемврий 1900 год. до Конушкия мир. сждия е постжпило едно заявление отъ Тодоръ Г. Поповъ, отъ с. Пранга, Конушка околия, въ което излага, че на 25 септемврий 1900 год. прѣзъ нощьта, когато синъ му Драганъ Тодоровъ се връщалъ отъ годеницата си, безъ всѣкакъвъ поводъ отъ негова страна, билъ нападнатъ и битъ съ колове отъ обвиняемитѣ Никола Сталевъ и Теню Костадиновъ, вслѣдствие на което е молилъ мировия сждия да ги призове и осжди за това имъ дѣяние. Мировиятъ сждия е образувалъ по поводъ на това заявление углавно дѣло № 1423/900 год., което разгледалъ на 26 мартъ 1901 год., когато съ присждата си № 17 е призналь за виновни обвиняемитѣ и ги е осждилъ да издържатъ по единъ мѣсецъ тъмниченъ затворъ и да заплатятъ на тжжителя 30 лева разноски по цѣренето му. Вслѣдствие на апелационната жалба на осжденитѣ, Пловдивскиятъ окр. сждъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 30 априлъ 1903 год., когато е издалъ присждата си подъ № 490, диспозитивътъ на която гласи: „видоизмѣнява присждата № 17, отъ 26 мартъ 1902 год. на Станимашкия мирови сждия така: признава Никола Сталевъ и Теню Костадиновъ, отъ с. Пранга, първиятъ 18-годишенъ, а вториятъ 20-годишенъ, за виновни въ нанисане лека тѣлесна повръда на Др. Тодоровъ, отъ сжщото село, и ги осжжда да издържатъ по единъ мѣсецъ тъмниченъ затворъ и да заплатятъ на тжжителя 30 лева разноски по лѣкуване и денгубие. Осжжда сжщитѣ да заплатятъ на хазната 10 лева станалитѣ по дѣлото разноски въ тази инстанция“.— Срѣщу тая присжда осжденитѣ сж подали касационна жалба, а прокуроръть при Върховния касационенъ сждъ заяви устно прѣдъ сжщия сждъ слѣдующето оплакване, че Пловдивскиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. чл. 81 и 539 отъ Наказателния законъ, защото дѣлото е слѣдвало да се прѣкрати, понеже тжжбата не е била подадена отъ самия потърпѣвши Драганъ Тодоровъ, който е билъ углавно пълнолѣтенъ (19 години), а отъ неговия баща.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ производството на дѣлото се вижда, че тжжбата противъ подсждимитѣ Никола Сталевъ и Теню Костадиновъ, за нанисане лека тѣлесна повръда на потърпѣвшия Драганъ Тодоровъ, е била подадена не отъ послѣдния, който е билъ въ врѣме на подаване на тая тжжба на 19-годишна възрасть, понеже самъ той прѣдъ мировия сждия въ заседанието му на 26 мартъ 1901 год. е заявилъ, че е билъ на 20

години, а отъ неговия баща Тодоръ Георгиевъ Поповъ; а пъкъ тъй като, споредъ разпореждането на чл. 81 отъ Наказателния законъ, родителитѣ могатъ да подаватъ тъжби за прѣстъпления отъ частенъ характеръ, когато тѣхнитѣ дѣца сж непълнолѣтни, т. е. когато тѣ не сж навършили 17-годишната си възрасть (чл. 539 отъ сжщия Наказателенъ законъ), какъвто не е билъ случая по настоящето дѣло, — заради това настоящето дѣло, като е било неправилно заведено и разгледано и въ двѣтѣ инстанции, то подлежи на прѣкращение и унищожение.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява:** присждата на Пловдивския окр. сждъ отъ 30 априлъ 1903 год., № 490, защото сж нарушени чл. 81 отъ Наказателния законъ и чл. 8 т. 1 отъ Углавното мирово сждопроизводство, да се отмѣни и станалото производство въ двѣтѣ инстанции да се унищожи.

№ *96 — (569) — 26 септемврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на дванадесети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Н. Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 467, по описа за 1905 год., на Иванъ Стояновъ, отъ гр. Русе, осжденъ отъ Русенския апелативенъ сждъ на 1½ година строгъ тъмиченъ затворъ, за нанисане тѣлесна поврѣда на Русенския градски санитаренъ приставъ Марко Апте.* — Въ сждебното заседание касаторътъ Иванъ Стояновъ не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Русенскиятъ апелативенъ сждъ съ присжда № 417, отъ 27 юний 1905 год., призналъ подсждимия Ив. Стояновъ, отъ гр. Русе, за виновенъ въ причиняване тѣлесна поврѣда на градския санитаренъ приставъ Марко Апте, като му нанесалъ ударъ по ухото и му причинилъ пълна глухота и потвърдилъ присждата на Русенския окр. сждъ подъ № 156, отъ 7 мартъ 1905 год., съ която сжщиятъ подсждимъ Иванъ Стояновъ е осжденъ, съгласно чл. 266 т. 3 ал. 2 отъ Наказателния законъ, на 1½ година строгъ тъмиченъ затворъ. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда, подсждимиятъ Ив. Стояновъ се оплаква, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ нарушилъ чл. чл. 319 и 540 отъ Углавното сждопроизводство, защото отказалъ на молбата въ въззивната му жалба да се призоватъ посочените свидѣтели и да се назначи нова експертиза за освидѣтелствуване потърпѣвшия и то безъ мотивирано опрѣдѣление и безъ да му съобщи за това; че апелативниятъ сждъ отказалъ на повторната му молба въ сждебното заседание за назначаване нова експертиза отъ трима лѣкари за освидѣтелствуване глухотата на потърпѣвшия отъ което зависи да се опрѣдѣли вида на тѣлесната поврѣда.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: Русенскиятъ апелативенъ сждъ съ протоколно опрѣдѣление, постановено въ сждебно заседание, е отказалъ въ молбата на подсждимия за призоваване на свидѣтели и за назнача-

вание нова лѣкарска експертиза, понеже показанията на посоченитѣ въ възивната му жалба свидѣтели нѣмали значение за дѣлото, и защото медицинска експертиза е имало вече по дѣлото назначена и тя е освидѣтелствувала глухотата на потърпѣвшия, тъй че нѣмало нужда и основание за назначаване нова експертиза. Съ това си отказване да се призоватъ свидѣтели и да се назначи нова медицинска експертиза, Русенскиятъ апелативенъ сждъ не е допусналъ никакво процесуално закононарушение, понеже призоваването за разпитъ свидѣтели и назначаването на нови експертизи по углавни дѣла, зависи напълно отъ усмотрѣнието на апелативния сждъ върху това, да ли показанията на исканитѣ свидѣтели ще ималъ значение сжществено за дѣлото и да ли има нужда отъ нова експертиза при наличностьта на една вече извършена по дѣлото експертиза, както това се разбира отъ прѣдписанието на чл. чл. 391 и 540 отъ Закона за углавното сждопроизводство. Понеже въпросътъ за свидѣтелитѣ и експертизата е разрѣшенъ отъ Русенския апелативенъ сждъ въ сждебно заседание, гдѣто е присжтствувалъ и подсждимиятъ Иванъ Стояновъ, то нѣмало е нужда да му се съобщава за това отъ сжда, ако дори законътъ бѣше прѣдписвалъ такова едно съобщение, а такова едно съобщение не се прѣдвижда нито въ посоченитѣ отъ касатора като нарушени чл. чл. 319 и 540, нито въ нѣкой другъ членъ отъ Углавното сждопроизводство Отъ казаното слѣдва, че оплакването на касатора за неправилно отказване призоваването на свидѣтелитѣ и назначаването на нова експертиза, е неоснователно.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Иванъ Стояновъ, срѣщу присждата на Русенския апелативенъ сждъ подъ № 417, отъ 27 юний 1905 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *97* — (*579*) — *30 септемврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на шестнадесети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 365, по описа за 1905 год., на Георги С. Кашераки, отъ гр. Бургазъ, осжденъ отъ Бургазкия окр. сждъ на глоба, за контрабанда.* — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Бургазкиятъ окр. сждъ съ присжда № 222, отъ 11 априлъ 1905 год., потвърдилъ постановлението № 3429, отъ 25 септемврий 1903 год. на Бургазката митница, съ което е осжденъ Георги С. Кашераки, отъ гр. Бургазъ, да заплати солидарно съ други лица, въ хазната глоба 106 лева и 83 ст., за контрабандиране разни стоки. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда Г. С. Кашераки се оплаква: 1) че Бургазкиятъ окр. сждъ неправилно приложилъ чл. чл. 254 и 267 отъ Закона за митницитѣ, защото е придалъ доказателна сила на актоветѣ, които сж били съставени не веднага слѣдъ откриването на нарушението, и 2) че Бургазкиятъ окр.

сѫдъ нарушилъ чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото не обсѫдилъ възражението му, че заловеното у него не било стока, понеже е струвало по-малко отъ 10 лева и не подлежало на мито.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) чл. 254 отъ Закона за митницитѣ дѣйствително прѣдписва, че актоветѣ за констатиране нарушенията по сѫщия законъ, трѣбва да бѫдатъ съставлявани веднага слѣдъ откриването на нарушенията, но съ това прѣдписание на закона за съставяне веднага актоветѣ, законодателтъ е искалъ само да заповѣда на митарственитѣ служители съ особна бързина да съставятъ актоветѣ и да не пропущатъ бавность по този родъ дѣла, но никакъ не е ималъ намѣрение да лиши актоветѣ отъ присвоената имъ, по чл. 267 отъ Закона за митницитѣ, доказателна сила, ако тѣ сѫ съставени не веднага, а слѣдъ нѣкой и другъ день отъ откриването на нарушението. Отъ това слѣдва, че съ даването доказателна сила на митарствения актъ по това дѣло, който е билъ съставенъ 2—3 дена слѣдъ откриване на извършената отъ касатора контрабанда, Бургазкиятъ окр. сѫдъ не е допусналъ никакво нарушение на посоченитѣ отъ касатора чл. чл. 254 и 267 отъ Закона за митницитѣ; 2) отъ сѫдебния протоколъ на Бургазкия окр. сѫдъ по това дѣло се вижда, че самиятъ касаторовъ защитникъ е заявилъ прѣдъ сѫщия, че контрабандиранитѣ отъ него стоки сѫ били оцѣнени въ акта на митарственитѣ служащи на стойность 12 лева, но не по-малко отъ 10 лева, както се оплаква касаторътъ, а щомъ въ акта е опрѣдѣлена, съгласно чл. 257 т. 6 отъ Закона за митницитѣ, стойностьта на контрабандиранитѣ стоки, то актътъ и по отношение на стойностьта на контрабандата има съгласно чл. 267 отъ Закона за митницитѣ, значение на пълно доказателство за сѫда, който е разгледалъ дѣлото. Отъ това слѣдва, че и второто касаторово оплакване за нарушение чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, понеже контрабандиранитѣ стоки не стрували повече отъ 10 лева, се явява неоснователно.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Георги С. Кашераки, срѣщу присѫдата на Бургазкия окр. сѫдъ подъ № 222, отъ 11 априлъ 1905 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *98—(584)—30 септемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на шестнадесети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 319, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на свещеника Иванъ Стояновъ, отъ с. Драгиевци, Севлиевска околия, срѣщу присѫдата на Търновския окр. сѫдъ, отдѣление Севлиевско, отъ 16 мартъ 1905 год., № 100.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: съ тжжба отъ 29 мартъ 1901 год. до Севлиевския мир. сждия, Петко Илиевъ Владовъ, отъ с. Сърбеглий, се тжжи противъ свещеника Иванъ Стояновъ, отъ с. Драгиевци, за гдѣто послѣдниятъ на 24 май 1901 год. по пжтя близо до х. Неновитѣ ханчета, Дриновска община, му се заканвалъ и го обидилъ, като го напсувалъ на майка и др. Вслѣдствие на тая жалба, Севлиевскиятъ мирови сждия образувалъ углавно дѣло № 152/1901 год. и съ присжда подъ № 9, отъ 13 мартъ 1902 год., призналъ подсждимия свещеникъ Ив. Стояновъ, обвиняемъ въ обида съ думи и застрашаване съ убийство П. Ил. Владовъ, за невиновенъ и го освободилъ отъ углавна отговорность. Вслѣдствие на апелационната жалба на тжжителя, Търновскиятъ окр. сждъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 3 октомврий 1902 год., когато е издалъ присждата си подъ № 354, съ която е потвърдилъ присждата на Севлиевския мирови сждия отъ 13 мартъ 1902 год., № 9. — Върховниятъ касационенъ сждъ съ рѣшението си подъ № 51, отъ 31 януарий 1905 год. е отмѣнилъ тая присжда на Търновския окр. сждъ подъ № 354, отъ 13 октомврий 1902 година. Търновскиятъ окр. сждъ е разгледалъ отново дѣлото на 14 мартъ 1905 год., когато е издалъ присждата си подъ № 100, диспозитивътъ на която гласи: „отмѣнява присждата на Севлиевския мирови сждия № 9, отъ 13 мартъ 1902 год., вмѣсто която постановява: признава свещеника Ив. Стояновъ, отъ с. Драгиевци, българинъ, православенъ, грамотенъ, неосжжданъ, за виновенъ въ това, че на 14 мартъ 1901 год., когато е заминавалъ по пжтя отъ х. Неновитѣ ханчета за с. Драгиевци, е нанесалъ обида на Петко Илиевъ Владовъ, отъ с. Сърбеглий, като му е казалъ думитѣ: „ти убивашъ баща си за единъ петакъ, ти си люспа, хайта, нехранимайко и му казалъ три пжти мама ти да еба", вслѣдствие на което и съгласно чл. 234 отъ Наказателния законъ го осжжда да излежи 15 дена тъмниченъ затворъ и да заплати на хазната 100 лева глоба, която въ случай на несъстоятелность се замѣня съ 20 дена тъмниченъ затворъ. Станалитѣ по дѣлото разноски въ размѣръ на 4 лева и 40 ст. да заплати подсждимиятъ на апелатора". — Срѣщу тая присжда осжденият е подалъ касационна жалба, въ която, по между другото, се оплаква, че Търновскиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. 54 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото неправилно е основалъ присждата си на показанията на свидѣтеля Ив. Кьневъ, който е билъ разпитанъ въ заседанието на 3 октомврий 1902 год. прѣди касиране на дѣлото, а не непосрѣдствено отъ сжда, когато е разгледалъ и рѣшилъ сжщото дѣло.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присжда се вижда, че тя е основана главно на показанията на свидѣтеля Иванъ Кьневъ, който е билъ разпитанъ въ сждебното заседание на 3 октомврий 1902 год. отъ състава на сжда *прѣди* касиране на дѣлото, а не непосрѣдствено и устно отъ оня съставъ на окржжния сждъ, който е разгледалъ и рѣшилъ дѣлото *слѣдъ* възвръщането му отъ Върховния касационенъ сждъ. Тъй като сждътъ по сжщество, когато разгледа едно

углавно дѣло, самъ непосрѣдствено и устно трѣбва да възприеме доказателствата, върху които ще основе своето си убѣждение за виновността или невиновността на единъ подсѫдимъ, а по настоящето дѣло Търновскиятъ окр. сѫдъ, Севлиевско отдѣление, е пропусналъ да направи това, като е взелъ прѣдъ видъ само писменитѣ показания на свидѣтеля Иванъ Кѫневъ, изложени въ протокола на Търновския окр. сѫдъ отъ 3 октомврий 1902 год., заради туй сѫщиятъ сѫдъ е допусналъ сѫществено нарушение на чл. чл. 54 и 120 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, което е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Търновския окр. сѫдъ, Севлиевско отдѣление, отъ 16 мартъ 1905 год., № 100, защото сѫ нарушени чл. чл. 54 и 120 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ сѫщото Углавно мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *99 — (589) — 4 октомврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на деветнадесети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 539, по описа за 1903 год., на Тачо М. Соколовъ, осѫденъ на единъ мѣсецъ тъмниченъ затворъ, за нанисане лека тѣлесна поврѣда на Сийка Ф. Леонардичъ.* — Въ заседанието яви се само Филипъ Леонардичъ, а обвиняемия — касаторъ Тачо М. Соколовъ отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Филипъ Леонардичъ, отъ гр. Орѣхово, като баща на доведеното отъ втората му жена дѣте, което се намира подъ неговитѣ грижи, подалъ тѫжба срѣщу Тачо М. Соколовъ, отъ гр. Орѣхово и иска наказанието му по чл. 265 отъ Наказателния законъ, за гдѣто на 13 юний 1901 год. е нанесалъ лека тѣлесна поврѣда на малолѣтната Сийка. Съ присѫдата си I Орѣховски мирови сѫдия осѫдилъ Соколова на 15 дни тъмниченъ затворъ и да заплати разноскитѣ. По въззивна жалба на обвиняемия Тачо М. Соколовъ и на тѫжителя Филипъ Леонардичъ, дѣлото е било разгледано отъ Врачанския окр. сѫдъ, който съ присѫдата си № 415, отъ 20 юний 1903 год. е измѣнилъ присѫдата на I Орѣховски мирови сѫдия № 8, отъ 27 януарий 1903 год., като е призналъ Тачо М. Соколовъ за виновенъ въ нанисане лека тѣлесна поврѣда на малолѣтната Сийка, доведено дѣте на Филипъ Леонардичъ и съгласно чл. 265 отъ Наказателния законъ го осѫдилъ на единъ мѣсеченъ тъмниченъ затворъ и на сѫдебнитѣ разноски. — Въ касационната си жалба Тачо М. Соколовъ се оплаква: 1) че Врачанскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 86, 131 и 137 п. 1 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, комбинирани съ чл. чл. 81 и 244 отъ Наказателния законъ, защото е приелъ, че има подадена тѫжба отъ лице, което има право да подава такава, когато Филипъ Леонардичъ, като мѫжъ на майката на потърпѣвшата Сийка, нѣмалъ никакви

родителски права върху тази послѣднята, нито пъкъ е неинъ законенъ прѣдставитель, и 2) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото е далъ неправилна оцѣнка на свидѣтелскитѣ показания, като е игнорираль нѣкои отъ тѣхъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) отъ съобразителната часть на присѫдата на Вратчанския окр. сѫдъ се вижда, че сѫдътъ, въз основание чл. 81 отъ Наказателния законъ, е призналь, че Филипъ Леонардичъ е ималь право да подава тѫжба отъ името на малолѣтната Сийка, понеже тя, като доведена дъщеря отъ втората му жена, се е намирала подъ неговитѣ грижи. Това сѫждение на Вратчанския окр. сѫдъ трѣбва да се приеме за правилно и основателно, защото сѫдътъ щомъ е констатиралъ, че малолѣтната Сийка, дъщеря на втората жена на тѫжителя Филипъ Леонардичъ, е живѣяла въ неговата кѫща съ майка си, то се прѣдполага, че грижата за нейната прѣхрана и възпитание е лежала върху него и въ такъвъ случай той като неинъ пастрогъ има върху нея извѣстни родителски права и вслѣдствие на това, по силата на чл. 81 отъ Наказателния законъ, има право да подава тѫжба отъ нейно име и да иска наказанието на всѣкого едного, който е извършилъ нѣкакво прѣстѫпление спрѣмо нея като доведена дъщеря; слѣдователно, оплакването на касатора, че Вратчанскиятъ окр. сѫдъ неправилно е приелъ, че има подадена тѫжба отъ лице, което има право да подава такава, когато Филипъ Леонардичъ, като мѫжъ на майката на Сийка, нѣмалъ никакви родителски права върху тази послѣднята, нито пъкъ е неинъ законенъ прѣдставитель, е неоснователно, и 2) така сѫщо и второто оплакване на касатора за нарушение на чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство е неоснователно, защото той не указва на кои свидѣтелски показания сѫдътъ не е далъ правилна оцѣнка и кои свидѣтелски показания е игнорираль, за да може Върховниятъ касационенъ сѫдъ да провѣри истинността на твърдението му.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Тачо М. Соколовъ, срѣщу присѫдата на Вратчанския окр. сѫдъ № 415, отъ 20 юний 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *100 — (593) — 3 октомврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на деветнадесети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Ив. Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 447, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Русенския окр. управитель, срѣщу присѫдата на Силистренския окр. сѫдъ отъ 4 юний 1905 год., № 331.* — Въ сѫдебното заседание се яви адвокатътъ Авр. Рефтовъ, защитникъ на обвиняемия Мойсе А. Вентура.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: вслѣдствие на единъ актъ, съставенъ на 27 януарий 1905 год. отъ началника на Силистренската

телеграфо-пощенска станция, Силистренската митница съ постановление отъ 28 януарий 1905 год. постановила: 1) стоката, състояща отъ 10 златни пендари, нови, непробити, неносени, съ дата 1905 год., на тяжестъ 140 грама, да се признаятъ за контрабанда и да се конфискуватъ, и 2) виновнитѣ въ това тайно прѣкарване Мойсе А. Вентура и Бабикъ Г. Бабикянъ да заплатятъ глоба двойно вносно мито, съгласно направената въ акта оцѣнка, 520 лева, всичко 145 лева и 60 ст., която въ случай на несъстоятелность да се замѣни съ 37-дневенъ затворъ. Вслѣдствие на апелационната жалба на осѫденитѣ, Силистренскиятъ окр. сѫдъ е завелъ възивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 30 май 1905 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 331, диспозитивътъ на която гласи: „отмѣнява постановлението на Силистренската митница № 76, отъ 28 януарий 1905 год. и оправдава отъ всѣка отговорность Мойсе А. Вентура и Бабикъ Г. Бабикянъ по обвинението имъ въ нарушение Закона за митницитѣ". — Срѣщу тая присѫда Русенскиятъ окр. управитель е подалъ касационна жалба, а прокуроръ̀тъ при Върховния касационенъ сѫдъ направи прѣдъ сѫщия сѫдъ слѣдующето заявление, че Силистренскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 247 ал. 2 отъ Закона за митницитѣ, защото сѫдътъ за разрѣшаване на дѣлото, неправилно се е основалъ върху акта по откриване на отъ по-рано извършената контрабанда, когато споредъ Закона за митницитѣ дѣлото е трѣбвало да бѫде изпратено отъ самата митница на прокурора за изслѣдване и както митницата, тъй и сѫдътъ сѫ длъжни да издадатъ своитѣ постановления и присѫда само въз̀ даннѝтѣ и доказателствата, разкрити при слѣдствието.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на защитника на подсѫдимия и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ акта подъ № 183, отъ 27 януарий и отъ постановлението подъ № 76, отъ 28 януарий 1905 год. се вижда, че намѣренитѣ въ възела № 188 на Силистренската телеграфо-пощенска станция 10 златни пендари се подозирало, че сѫ били прѣкарани по контрабанденъ начинъ въ княжеството, въ какъвто случай, щомъ контрабандата не е била заварена, тогава цѣлата прѣписка по тая контрабанда, съгласно втората алинея на чл. 247 отъ Закона за митницитѣ, трѣбва да се изпрати на прокурора при Силистренския окр. сѫдъ за изслѣдване на контрабандното дѣло, слѣдъ което послѣдниятъ ще има да го изпрати на митницата за издаване надлежното постановление, поради което станалото производство, както и издаденото по него постановление, защото сѫ нарушени чл. 247 ал. 2 отъ Закона за митницитѣ, въ свръзка съ чл. 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, слѣдва да се унищожатъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Силистренския окр. сѫдъ отъ 4 юний 1905 год., № 331, както и станалото въ сѫщия сѫдъ производство по това, а така сѫщо и постановлението на Силистренската митница подъ № 76, отъ 28 януарий 1905 год., защото сѫ нарушени чл. 247 ал. 2 отъ Закона за митницитѣ, въ свръзка съ чл. 86 отъ Углавното мирово

сждопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ сжщото сждопроизводство, да се унищожатъ, и 2) дѣлото за изслѣдване нарушението, съгласно чл. 247 ал. 2 отъ Закона за митницитѣ, да се изпрати на прокурора при Силистренския окр. сждъ.

№ *101 — (597) — 5 октомврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 454, по описа за 1905 год., на Тота Н. Ралчева и синъ, отъ гр. Орѣхово, осждени отъ Вратчанския окр. сждъ, Орѣховско отдѣление, на глоба, за контрабанда.* — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж.: Вратчанскиятъ окр. сждъ съ присжда № 66, отъ 9 мартъ 1905 год., потвърдилъ постановлението № 659, отъ 25 май 1904 год. на Орѣховската митница, съ което сж осждени Тота Н. Ралчева и синъ да заплатятъ глоба 100 лева и да се конфискуватъ като контрабанда намѣренитѣ въ бакалския му дюкянъ 5 шишета пълни съ есенция за подправка на ракия. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда обвиняемитѣ Тота Н. Ралчва и синъ се оплакватъ между друго и за това, че окржжниятъ сждъ нарушилъ чл. 144 т. 3 отъ Углавното мирово сждопроизводство съ това, че разгледалъ повторно сжщото дѣло, когато имало протоколно опрѣдѣление влѣзло въ законна сила, съ което се прѣкратява дѣлото, тъй като подадената срѣщу му касационна жалба отъ прѣдставителя на хазната била оттеглена.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: Орѣховското отдѣление на Вратчанския окр. сждъ съ протоколно опрѣдѣление отъ 10 ноемврий 1904 год. е констатиралъ, че контрабандирането на намѣрената въ дюкяна на обвиняемитѣ 5 шишета ракиена есенция била открита не при извършването ѝ, а послѣдствие и вслѣдствие на това е постановилъ да се изпрати дѣлото прокурору за изслѣдване, а слѣдъ това да се внесе дѣлото въ сжщия сждъ за разглеждане като въ първа инстанция. Съ друго едно свое опрѣдѣление подъ № 24, отъ 21 януарий 1905 год., сжщиятъ сждъ постановилъ да се даде ходъ и да се разгледа сжщото дѣло, понеже по новото измѣнение на чл. 247 отъ Закона за митницитѣ, първоинстанционно митницата разглежда такива дѣла, а сждътъ погрѣшно билъ постановилъ съ първото си опрѣдѣление за прѣдставяне на дѣлото, слѣдъ изслѣдването му въ сжда за разглеждане като първа инстанция. Както отъ казанитѣ двѣ опрѣдѣления на Вратчанския окр. сждъ, така и отъ присждата му по това дѣло се вижда, че 5 тѣхъ шишета ракиена есенция сж били намѣрени въ бакалския дюкянъ на обвиняемитѣ, слѣдъ като митарственитѣ агенти се били научили, че такава есенция имало въ дюкяна на обвиняемитѣ и слѣдъ като прѣтърсили дюкяна, а щомъ въпросното контрабандиране на есенцията е било от-

крито не при извършването му, а впослѣдствие, то съгласно съ изричното прѣдписание на чл. 247 ал. 2 отъ Закона за митницитѣ. текстъ отъ 14 януарий 1899 год., дѣлото за тая контрабанда е трѣбвало да се изпрати прокурору за изслѣдване и въз основание на разкрититѣ отъ изслѣдването данни митницата да издаде своето първоинстанционно постановление. Правилно Вратчанскиятъ окр. сждъ съ опрѣдѣлението си отъ 10 ноември 1904 год. е билъ постановилъ да се извърши изслѣдване по това дѣло, но съвсѣмъ неправилно съ второто си опрѣдѣление е далъ ходъ и разгледалъ дѣлото безъ извършване на изслѣдване по дѣлото, което се изисква отъ чл. 247 ал. 2 отъ Закона за митницитѣ. Понеже първоинстанционното постановление на митницата и второинстанционната присжда на сжда трѣбва да бждатъ основани върху даннитѣ, които изслѣдването ще открие, както заповѣдва чл. 247 ал. 2 отъ Закона за митницитѣ, а пъкъ както се каза, такова изслѣдване е било постановено отъ окржжния сждъ съ опрѣдѣлението му отъ 10 ноември 1904 год., но неизвършено и дори игнорирано при постановяването второто опрѣдѣление отъ 21 януарий 1905 год., то слѣдва, че съ издаване митническо постановление и присжда́та, безъ извършване такова прѣдварително изслѣдване, е нарушено изричното прѣдписание на чл. 247 ал. 2 отъ Закона за митницитѣ, което по своята същественость лишава присжда́та на Вратчанския окр. сждъ, Орѣховско отдѣление и постановлението на Орѣховската митница, издадени по това дѣло, отъ силата и значението имъ на законни сждебни актове.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: присжда́та на Вратчанския окр. сждъ, Орѣховско отдѣление, подъ № 66, отъ 9 мартъ 1905 год. и станалото въ сжщия сждъ производство по това дѣло, както и постановлението на Орѣховската митница подъ № 659, отъ 25 май 1905 год., за нарушение чл. 247 ал. 2 отъ Закона за митницитѣ, съ силата на чл. 137 т. 2 отъ Закона за углавното мирово сждопроизводство, да се унищожатъ и дѣлото за изслѣдването му и даването му ходъ, съгласно чл. 247 ал. 2 отъ Закона за митницитѣ, да се изпрати прокурору при Орѣховското отдѣление на Вратчанския окр. сждъ.

№ *102 — (605) — 17 октомврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на трети октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринов, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 99, по описа за 1904 год., на Василъ Коцевъ, отъ с. Горна-Митрополия, Плѣвенско, осжденъ отъ Плѣвенския окр. сждъ на глоба, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Плѣвенскиятъ окр. сждъ съ присжда № 575, отъ 13 декемврий 1903 год., потвърдилъ постановлението на Плѣвенския окр. управитель подъ № 209, отъ 27 мартъ 1903 год., съ което е осжденъ Василъ Коцевъ, отъ с. Горна-Митрополия, на глоба 109 лева и 50 ст., за прѣваряване ракия и укриването ѝ отъ запла-

щане акцизъ. — Въ касационната си жалба В. Коцевъ се оплаква, че при издаване на присѫдата нарушени сѫ били чл. чл. 5 буква *а*, 14 и 15 отъ Закона за акциза върху питиетата, като е призналъ, че варенето на ракията подпада подъ разпореждането на чл. 27 отъ сѫщия законъ. Отъ поставения актъ се установява, че той за свое употрѣбление въ собствения си казанъ билъ варилъ ракия отъ къклица отъ 12 крата, която е даже по-долу и отъ обикновената сливовица, слѣдователно, извареното отъ него не е спиртъ, та да го глобяватъ за нарушение закона, а ракия за собствено употрѣбление, която по силата на закона се освобождава отъ акцизъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: чл. 68 отъ Закона за акциза върху питиетата наказва всѣко по какъвто и да е начинъ извършено укриване на спиртни питиета отъ заплащането акцизъ, а пъкъ съ обтѫжената присѫда се казва, че касаторътъ Коцевъ въ жалбата си признава, че ракията, която той не е прѣдставилъ на акцизната власть за заплащане акцизъ, е отъ него прѣварявана, а обстоятелството, че ракията била за негово употрѣбяване и приготвена отъ къклица, дори и да е вѣрно, то никакъ не освобождава касатора отъ заплащането акцизъ и не му дава право да укрива ракията отъ властьта, която е натоварена съ надзора и контрола надъ спиртоварението. Отъ това слѣдва, че касаторовото оплакване за нарушение чл. чл. 5. 14, 15 и 27 отъ Закона за акциза върху питиетата, понеже дѣянието му не съставлявало нарушение, е неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ тия съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Василъ Коцевъ, срѣщу присѫдата на Плѣвенския окр. сѫдъ подъ № 575, отъ 13 декемврий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *103 — (610) — 17 октомврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на трети октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретари Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 567, по описа за 1903 год., заведено по касационната жалба на Иванъ Димитровъ, отъ гр. София, срѣщу присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 24 юний 1903 год.*, № *295*. — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ обвинителенъ актъ отъ 24 май 1901 год, прокуроръть при Софийския окр. сѫдъ е прѣдалъ за сѫдене въ сѫщия сѫдъ Иванъ Димитровъ, отъ София, за гдѣто на 5 февруарий 1901 год. е обидилъ чиновника при Българската народна банка, Василъ Шишмановъ, при изпълнение на служебнитѣ му обязаности, като му казалъ: „ти си най-голѣмия звѣръ на свѣта“, „безсрамникъ“ и др. и е искалъ наказанието му по чл. 236 п. 3 отъ Наказателния законъ. Софийскиятъ окр. сѫдъ е разгледалъ това дѣло на 17 януарий 1902 г.

и съ присѫдата си отъ 31 сѫщия мѣсецъ, като призналь подсѫдимия Иванъ Димитровъ за виновенъ въ приписуемото му се дѣяние, го е осѫдилъ по чл. 236 п. 3 отъ Наказателния законъ на 3 дена тъмниченъ затворъ и 50 л. глоба. Вслѣдствие на апелационната жалба на осѫдения, Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 18 юний 1903 година, когато издалъ присѫдата си подъ № 293, диспозитивътъ на която гласи: „измѣнява присѫдата на Софийския окр. сѫдъ отъ 31 януарий 1902 год., колкото се отнася до размѣра на наложеното на подсѫдимия Иванъ Димитровъ наказание, като го осѫжда на единъ день тъмниченъ затворъ и 5 лева глоба, която въ случай на несъстоятелность да се замѣни съ единъ день тъмниченъ затворъ. Другата часть отъ присѫдата се потвърдява“.— Срѣщу тая присѫда осѫденият е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 236 т. 3 отъ Наказателния законъ, защото обидата е била нанесена на потърпѣвшия като на частно, а не длъжностно лице, понеже сѫщиятъ потърпѣвши е билъ чиновникъ на банката въ шконтовото й отдѣление, а обидата е била нанесена въ ипотечното отдѣление.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, слѣдъ като е обсѫдилъ и оцѣнилъ всичкитѣ находящи се при дѣлото доказателства, убѣдилъ се е, че обидата е била нанесена на потърпѣвшия Василъ Щишмановъ, по поводъ изпълнение на служебнитѣ му обязаности, като чиновникъ при Българската народна банка. Безразлично е, за образуване състава на прѣстѫплението, да ли длъжностното лице въ момента на нанесената му обида е изпълнявало длъжността, съ която непосрѣдствено е било натоварено, или пъкъ друга нѣкоя длъжность въ сѫщото учрѣждение; достатъчно е за състава на прѣстѫплението, прѣдвидено въ чл. 236 т. 3 отъ Наказателния законъ, да се констатира отъ сѫда по сѫщество, че обидата е била нанесена на длъжностното лице при или по поводъ изпълнение на служебнитѣ му обязаности, което по настоящето дѣло Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е направилъ. Прѣдъ видъ на горѣизложеното, неоснователно се явява оплакването на касатора, за нарушение чл. 236 т. 3 отъ Наказателния законъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Иванъ Димитровъ, срѣщу присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 24 юний 1903 год., № 295, съ силата на чл. 569 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 104 — (613) — 19 октомврий 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на пети октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложе-

ното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 581, по описа за 1903 год., на Злато Костовъ, отъ с. Сюлмешлий, Чирпанско, осѫденъ отъ Пловдивския апелативенъ сѫдъ на 2 години строгъ тъмниченъ затворъ, за насилственно отвличане и обезчестяване Катерина Ив. Найденова, отъ с. Чалтакчий.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫда № 263, отъ 25 юний 1903 год., възъ основание на чл. чл. 298 и 220 т. 2 и 58 т. 3 отъ Наказателния законъ, присѫдилъ така: „измѣнява присѫдата на Старозагорския окр. сѫдъ отъ 4 октомврий 1902 год., подъ № 408, така: признава подсѫдимия Златю Костовъ, отъ с. Сюлмешлий, за виновенъ въ това, че на 11 май 1901 год. насилствено е отвлѣкалъ и обезчестилъ 19-годишната мома Катерина Ив. Найденова, отъ с. Чалтакчий, вслѣдствие на което го осѫжда да излежи 2 години строгъ тъмниченъ затворъ; признава подсѫдимитѣ Енчо Апостоловъ, Коста Вълковъ, Дамянъ Вълковъ, Минко Вълковъ, Петъръ Вълчевъ, Димитъръ Ив. Ивановъ, Атанасъ Касабовъ, Митъръ Стояновъ, Славъ Добревъ, Пѣю Костовъ и Янчо Янковъ, отъ сѫщото село, за виновни въ това, че въ сѫщия день, заедно съ Злати Костовъ насилствено сж отвлѣкли сѫщата Катерина Ив. Найденова, вслѣдствие на което ги осѫжда: Енчо Апостоловъ, Дамянъ Вълковъ, Минко Вълковъ, Митъръ Стояновъ и Славъ Добревъ, да излежатъ по 4 мѣсеци тъмниченъ затворъ, а подсѫдимитѣ: Коста Вълковъ, Петъръ Вълчевъ, Митъръ Ив. Ивановъ, Ат. Касабовъ, Пѣю Костовъ и Янчо Янковъ да излежатъ по 6 мѣсеци тъмниченъ затворъ. Осѫжда подсѫдимия Злати Костовъ да заплати на Катерина Ив. Найденова 500 лева обезщетение. Първостепенната присѫда относително разноскитѣ по дѣлото се потвърдява. Вещественитѣ доказателства единъ ножъ и една кърпа да се повърнатъ на притежателитѣ". — Срѣщу сѫщата присѫда на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подалъ касационна жалба подсѫдимиятъ Злати Костовъ, който моли отмѣната ѝ за това: 1) че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. чл. 306 и 367 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото не му допусналъ да се призоватъ свидѣтелитѣ: Минко Желѣзковъ, Гана Данева и др., отъ показанията на които щѣло да се установи, че потърпѣвшата Катерина Иванова се е съгласила да му прѣстане, за това рѣшилъ да я вземе съ сила, въпрѣки волята на родителитѣ ѝ, и 2) че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ неправилно го осѫдилъ на граждански искъ за изгубено дѣвство на потърпѣвшата, която е женена, когато дѣвството не подлежи на оцѣнка, като неморално нѣщо.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ особено и друго протоколно опрѣдѣление постановилъ да се не призоваватъ исканитѣ отъ касатора свидѣтели Минко Желѣзковъ, Гана Данева и др., понеже не намѣрилъ за нуждно призоваването имъ, а съ това си дѣйствие не е допусналъ нарушение на посоченитѣ отъ касатора чл. чл. 306 и 367 отъ Углавното сѫдопроизводство, тъй като призоваването на свидѣтели въ апелативната инстанция зависи, съгласно чл. 540 отъ сѫщото сѫдопроизводство, отъ усмотрѣнието на апелативния сѫдъ, който разгледва дѣлото. Отъ казаното слѣдва, че първото касаторово оплакване за нарушение сѫщитѣ закони е неоснователно, и

2) съ присѫдата си по това дѣло Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е осѫдилъ касатора Златю Костовъ да заплати на потърпѣвшата отъ съвкуплението Катерина Ив. Найденова, която е вече оженена, 500 лв. възнаграждение за моралнитѣ страдания отъ лишението ѝ отъ дѣвство. Чл. 470 отъ Углавното сѫдопроизводство, дѣйствително, дава право на сѫдилищата по сѫщество да опрѣдѣлятъ възнаграждение на лицата, на които сѫ сторени отъ прѣстѫплението врѣди и загуби, но сѫщиятъ този законъ прѣдписва на сѫдилищата да опрѣдѣлятъ такова възнаграждение само въз основание на прѣдписанията на дѣйствующитѣ въ княжеството закони углавни и граждански. Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е присѫдилъ казаното възнаграждение за лишение отъ дѣвство и за морални страдания, безъ да посочи нѣкакъвъ законъ, който допуща гражданско възнаграждение за лишение отъ дѣвство и за морални страдания, и то, види се, за това, защото, както не еднократно е разяснявалъ Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, по дѣла за подобни прѣстѫпления, нито Наказателниятъ законъ, нито Законътъ за задълженията и договоритѣ, който нормира възнаграждението или обезщетението само на чисто икономическитѣ врѣди и загуби, недопущатъ даване възнаграждение за отнето дѣвство или за морални страдания. Отъ казаното слѣдва, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫждането 500 лева възнаграждение за дѣвство на Катерина Ив. Найденова, е постѫпилъ въпрѣки изричното прѣдписание на чл. 470 отъ Углавното сѫдопроизводство, което съставя нарушение на сѫщия законъ и лишава отъ законна сила присѫдата на сѫщия апелативенъ сѫдъ само въ оная ѝ часть, съ която е осѫденъ касаторътъ да плаща възнаграждение 500 лева на потърпѣвшата, безъ да има това закононарушение нѣкакво значение за углавната часть на сѫщата присѫда.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ тия съображения, **опрѣдѣлява**: 1) касационната жалба на Златі Костовъ, срѣщу присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 263, отъ 25 юний 1903 год. въ углавната ѝ часть, съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие, и 2) сѫщата присѫда на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 263, отъ 25 юний 1903 год., въ оная ѝ часть, съ която е осѫденъ подсѫдимиятъ Златі Костовъ да заплати 500 лева на потърпѣвшата възнаграждение за дѣвството ѝ, за нарушение чл. 470 отъ Углавното сѫдопроизводство, съ силата на чл. 569 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни.

№ *105 — (614) — 19 октомврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на пети октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углано дѣло № 131, по описа за 1904 год., на Атанасъ Ат. Тасковъ, отъ гр. Пловдивъ, осѫденъ отъ Пловдивския окр. сѫдъ на глоба, за безпатентно търгуване съ спиртни питиета на едро.* — Въ заседанието отъ страна на касатора Ат. Тасковъ, яви се адвокатътъ Г. А. Петровъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: съ присжда № 922, отъ 24 ноември 1903 год., Пловдивскиятъ окр. сждъ потвърдилъ постановлението № 350, отъ 25 априлъ 1903 год. на Пловдивския окр. управитель, съ което е осжденъ Атанасъ Ап. Тасковъ, отъ гр. Пловдивъ, да заплати въ държавното съкровище 450 лева глоба и патентна стойность за безпатентно продаване спиртни питиета на едро. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда обвиняемиятъ Ат. Ап. Тасковъ се оплаква: 1) че Пловдивскиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. 449 отъ Углавното сждопроизводство и чл. 46 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото неправилно приелъ, че продаденитѣ отъ него 139 кила вино на разни войскови части съставяли продажба на едро, когато отъ показанията на купувачитѣ д-ръ Джамджиевъ и капитанъ Галунски се установило, че казаното вино било продадено на 11 войскови части, слѣдователно на 11 купувачи, а не на единъ, което съставяло продажба на дребно и че наливането казаното вино отъ купувачитѣ въ единъ съсждъ не съставяло нарушение на закона, и 2) че сжщиятъ сждъ нарушилъ чл. 449 отъ Углавното сждопроизводство, защото основалъ присждата си върху нѣкаква приложена къмъ дѣлото разписка, отъ която се установявало, че виното било продадено на 3 артилерийски полкъ, но която разписка не била докладвана въ сжда, въ акта не се говорило за нея и той, касаторътъ, не я видѣлъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) Пловдивскиятъ окр. сждъ, слѣдъ като е обсждилъ въ присждата си даннитѣ въ акта и свидѣтелскитѣ показания, дадени прѣдъ сжщия сждъ, е призналъ за установено, че обвиняемиятъ Ат. Ап. Тасковъ е спазарилъ и продалъ на веднажъ, чрѣзъ д-ръ Джамджиевъ и капитанъ Галунски 139 литри вино, безъ да еималъ патентъ за продажба на едро, назначено за войсковитѣ части въ гр. Пловдивъ. Такава една продажба на вино въ количество на 139 литри, съставя дѣйствително продажба на вино изцѣло или на едро, както това прѣдписва чл. 46 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото продажбата му била сключена на веднажъ съ д-ръ Джамджиевъ и капитанъ Галунски и то въ количество въ нѣколко пжти по голѣмо отъ 15 литри. Понеже чл. 46 отъ Закона за акциза върху питиетата признава, че търговията на едро съ вино е продаване на веднажъ и въ една ржка повече отъ 15 литри вино, както е станала продажбата въ този случай, като обвиняемиятъ е продалъ на веднажъ и на двѣ лица 139 литри вино, то обстоятелството, наведено отъ касатора, какво това вино щѣло да се раздаде на 11 войскови части и слѣдователно на всѣка часть щѣло да се падне не повече отъ 15 литри вино, не може да има значение за квалифициране на нарушението, защото окржжниятъ сждъ е призналъ, че виното е продадено на двѣ лица, докторъ и капитанъ, а не на 11 отдѣлни купувачи, и 2) въ мотивитѣ на присждата на Пловдивския окржженъ сждъ, дѣйствително се говори за една разписка, но съ това не се нарушава посочениятъ отъ касатора чл. 449 отъ Углавното сждопроизводство, защото сжщата разписка се намира въ дѣлото приложена, а съ доклада на дѣлото, всички находящи се въ послѣдното доказателства, а въ това число и разписката,

законно се предполага, че сж станали извѣстни касатору, които съ защитника си е разглеждалъ и изучвалъ дѣлото и е билъ при доклада и разглеждането му.

Върховният касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Атанасъ Ап. Тасковъ, срѣщу присждата на Пловдивския окр. сждъ отъ 24 ноември 1903 год., № 929, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *106 — (615) — 19 октомврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховният касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на пети октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ следующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 138, по описа за 1904 год., на Христо Тилевъ, отъ гр. Чирпанъ, осждень отъ Старозаворския окр. сждъ на глоба, за укриване спиртни пития отъ заплащането акциз.* — Въ сждебното заседание яви се обвиняемиятъ Христо Тилевъ, съ защитника си адвоката д-ръ П. Стояновъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: съ присжда № 547, отъ 29 декември 1903 год., Старозагорскиятъ окр. сждъ измѣнилъ постановлението на Старозагорския окр. управитель подъ № 8902, отъ 1 августъ 1902 год., и осждилъ обвиняемия Христо Тилевъ, отъ гр. Чирпанъ, да заплати на държавното съкровище глоба 300 лева и акцизъ 31 лева и 32 ст., като виновенъ въ укриване отъ заплащането акцизъ 43½ литри спиртъ. — Срѣщу сжщата присжда е подалъ касационна жалба Старозагорскиятъ окр. управитель, който се оплаква: 1) че Старозагорскиятъ окр. сждъ нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото, като се установило, че въ склада на обвиняемия Хр. Тилевъ е внесенъ 2483 литри денатуриранъ спиртъ, че отъ него е правилъ разни ракии и че такъвъ спиртъ е продалъ 285 литри, то сждътъ е трѣбвало да иска не отъ касатора да доказва, колко литри е прѣобърналъ въ разни ракии, а отъ обвиняемия — да докаже гдѣ го е дѣналъ, и 2) че сждътъ нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство и чл. 4 отъ Закона за акциза, защото наложилъ на обвиняемия да плаща акцизъ само 31 лева и 32 ст. за доказанитѣ отъ обвинителя и прѣобърнати отъ денатуриранъ спиртъ 156 литри ракия, когато трѣбвало да го осжди на 38 л. и 79 стотинки.

Върховният касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) въ първата точка на касационната си жалба Старозагорскиятъ окр. управитель се оплаква, че сждътъ неправилно искалъ отъ него, като прѣдставитель на държавното съкровище, да докаже, че всичкиятъ внесенъ въ склада на Тилева 2483 литри денатуриранъ спиртъ е билъ прѣобърнатъ въ чистъ спиртъ или спиртни пития, които сж укрити отъ заплащане акцизъ, а трѣбвало обвиняемиятъ Тилевъ да докаже, че не е прѣобърналъ денатурирания спиртъ въ спиртъ или разни ракии. Това касаторово оплакване е неоснователно, защото отъ разума на прѣдписанието на чл. 85, въ свързка съ чл. 16 отъ

Углавното мирово сждопроизводство се разбира, че виновността на обвиняемото лице въ извѣстно прѣстжпно дѣяние трѣбва да бжде доказана отъ обвинителя прѣдъ надлежния сждъ или сждия, който разглежда дѣлото, или казано съ други думи, обвинителтъ трѣбва да докаже, че обвиняемото отъ него лице е извършило прѣстжпното дѣяние, въ което той, обвинителтъ, го обвинява, а не може да превюмира прѣстжпното дѣяние извършено отъ обвиняемия и отъ послѣдния да се иска да прѣдстави доказателства, че не е извършилъ приписаното му прѣстжпно дѣяние. Понеже търговията съ денатуриранъ спиртъ е свободна отъ заплащане акцизъ, то касаторътъ, като обвинитель, е билъ длъженъ да докаже прѣдъ сжда по сжщество, че обвиняемиятъ Хр. Тилевъ е прѣобърналъ въ чистъ спиртъ или ракия по-голѣмо количество денатуриранъ спиртъ, а не само признатитѣ въ обтжжената присжда $43^1/_2$ литри спиртъ, което той, обаче, не е доказалъ прѣдъ окржжния сждъ. Отъ това слѣдва, че първото касаторово оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство е неоснователно, и 2) второто касаторово оплакване, за нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство е сжщо неоснователно, защото, както се вижда отъ присждата на Старозагорския окр. сждъ, послѣдниятъ е направилъ подробно, споредъ закона, изчисление за стойността на слѣдуемия се акцизъ отъ спирта, укритъ отъ обвиняемия и понеже нѣма оплакване за извратяване или игнориране на нѣкои доказателства или закони, Върховниятъ касационенъ сждъ не може, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата да се впуща въ обсжждане по сжщество на въпроса, колко е билъ скритиятъ спиртъ, отъ колко градуса е била неговата крѣпкость и въ свързка съ това да опрѣдѣля слѣдуемата се сума за слѣдуемия се акцизъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Старозагорския окр. управитель, срѣщу присждата на Старозагорския окр. сждъ подъ № 547, отъ 29 декемврий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *107 — (621) — 21 октомврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на седми октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 582, по описа за 1903 година, на Стоянъ Стоевъ, отъ гр. Кюстендилъ, осжденъ отъ Софийския апелативенъ сждъ на 10-мѣсеченъ тъмиченъ затворъ, по чл. 225 отъ Наказателния законъ.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийскиятъ апелативенъ сждъ съ присжда № 182, отъ 13 май 1903 година, призналъ подсждимия Стоянъ Стоевъ, отъ гр. Кюстендилъ, за виновенъ въ съвкупление съ балджза си Василка Стоилова, отъ сжщия градъ, и на основание чл. 225

отъ Наказателния законъ, потвърдилъ присѫдата на Кюстендилския окр. сѫдъ отъ 11 ноември 1902 год., съ която сѫщиятъ Ст. Стоевъ е осѫденъ на 10 мѣсеци тъмниченъ затворъ. — Въ касационната си жалба срѣщу присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ подсѫдимиятъ Ст. Стоевъ се оплаква: 1) че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ неправилно го осѫдилъ по чл. 225 отъ Наказателния законъ, защото по него се налагало наказание за съвокупление между сродници по сватовщина само отъ първа степень, а не и отъ втора степень, въ каквато се намиралъ той съ балдѫза си Василка Стоилова, и 2) че апелативниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 460 буква *а* отъ Углавното сѫдопроизводство, защото не взелъ въ съображение всичкитѣ обстоятелства по дѣлото и защото взелъ въ внимание кръщелното свидѣтелство на Василка Стоилова, което било безъ подписъ и нѣмало никаква сила.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) чл. 225 т. 1 отъ Наказателния законъ гласи, че подлежи на наказание съвокуплението между братя и сестри, първи братовчеди, както и между сродници по сватовщина до втора степень. Отъ това прѣдписание на този законъ се разбира, че законътъ е забранилъ подъ страхъ на наказание съвокуплението не само между сродници по сватовщина отъ първа степень, но и между такива сродници отъ втора степень включително, защото, ако законодателтъ е мислилъ да забранява съвокуплението между сродници по сватовщина само отъ първа степень, той щѣше да постанови въ закона, че се наказватъ само сродницитѣ отъ първа степень и нѣмаше никаква нужда да се казва въ закона, че се наказватъ сродницитѣ по сватовщина до втора степень. Отъ това слѣдва, че съ осѫждането касатора Ст. Стоевъ, който се намира въ сватовщина отъ втора степень съ балдѫза си Василка Стоилова, по чл. 225 отъ Наказателния законъ за извършеното съ нея съвокупление, Кюстендилскиятъ окр. сѫдъ не е допусналъ никакво нарушение на сѫщия законъ, понеже дѣянието се прѣдвижда именно въ сѫщия чл. 225 отъ Наказателния законъ; 2) Кюстендилскиятъ окрѫженъ сѫдъ дѣйствително е приелъ, като доказателство за възрастьта на Василка Стоилова, едно кръщелно свидѣтелство, което не носи подписъ на издателя му, но касаторътъ не казва въ жалбата си какво именно негово право съ това се нарушава. Както за състава на прѣдвиденото въ чл. 225 т. 1 отъ Наказателния законъ прѣстѫпление, което е извършилъ касаторътъ, така и наказанието за сѫщото прѣстѫпление, което е наложено касатору, нѣматъ никакво съотношение или юридическа връзка съ възрастьта на Василка Стоилова и съ прѣдставеното за установяването ѝ кръщелно свидѣтелство, а въ такъвъ случай касаторътъ неоснователно и въпрѣки чл. 566 отъ Углавното сѫдопроизводство се оплаква въ втората точка на жалбата си за нѣщо, което не нарушава неговитѣ права.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Стоянъ Стоевъ, срѣщу присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ подъ № 182, отъ 13 май 1903 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *108 — (626) — 21 октомврий 1905 година.* **Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на седми октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 164, по описа за 1904 год., на Руси Миндовъ, осѫденъ отъ Старозагорския окржженъ сѫдъ да заплати 250 лева, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.**

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ два акта, съставени на 18 ноемврий и 1 декемврий 1901 год. отъ Петко Кутевъ, акцизенъ агентъ актътъ отъ 18/XI и отъ Колю Т. Бозуковъ, акцизенъ агентъ актътъ отъ 1/XII е констатирано, че Руси Миндовъ, отъ село Кортенъ, Новозагорско, продалъ на Недко Ивановъ, отъ село Лисичарско, 90 оки джиброва ракия и на Димо Миховъ, отъ Габрово, 20 оки отъ сѫщата ракия. Тази ракия Руси Миндовъ билъ купилъ отъ нѣкой си дѣдо Иванъ, отъ село Юрени, и Бойчо Петковъ, отъ село Каймаклий. Възъ основание на този актъ, Търновскиятъ окр. управитель, съ постановление отъ 31 януарий 1902 год., подъ № 31, осѫдилъ Руси Миндовъ, отъ с. Кортенъ, Новозагорска околия, да заплати въ полза на казната 360 лева, съгласно чл. чл. 48, 65, 71, 72 и 75 отъ Закона за питиетата. По въззивна жалба на Руси Миндовъ, дѣлото е било разгледано отъ Старозагорския окржженъ сѫдъ, който съ присѫдата си № 539, отъ 26 декемврий 1903 год. е измѣнилъ постановлението на Търновския окр. управителъ № 31, отъ 31 януарий 1902 год., като е осѫдилъ обвиняемия да заплати 250 лева глоба и обезщетение. — Въ касационната си жалба Руси Миндовъ се оплаква: 1) че Старозагорскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото не е обсѫдилъ направения отъ него отводъ, че постановлението за неговото глобяване е трѣбвало да бѫде издадено не отъ Търновския окржженъ управитель, а отъ Старозагорския окржженъ управитель, заедно съ Хасковския акцизенъ началникъ, понеже селото Кортенъ, гдѣто споредъ акта е извършено нарушението, се намирало въ района на послѣднитѣ, и 2) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото въ съобразителната часть на присѫдата си твърди, че той не билъ доказалъ че ракията, която е далъ на Недко Ивановъ и Димо Миховъ, била произведение отъ неговитѣ собствени лозя, когато отъ прѣдставенитѣ двѣ удостовѣрения се доказвало, че продадената ракия била негово собствено произведение.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) отъ сѫдебния протоколъ на Старозагорския окржженъ сѫдъ отъ 13 декемврий се вижда, че обвиняемиятъ Руси Миндовъ, чрѣзъ защитника си Недѣлковъ, е искалъ да се отмѣни постановлението на Търновския окржженъ управитель, понеже нарушението било открито въ другъ районъ, а постановлението издадено въ другъ районъ; но Старозагорскиятъ окр. сѫдъ нито съ отдѣлно протоколно опрѣдѣление, нито въ присѫдата си се произнесалъ по това домогване на касатора

Руси Миндовъ. Това опущение на Старозагорския окр. сѫдъ въ случая не може да съставлява нѣкакво сѫществено нарушение на чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото, макаръ сѫдътъ и да не се произнесалъ изрично по този въпросъ, трѣбва да се приеме, че той мълчаливо е призналлъ, че постановлението № 31 правилно е било издадено отъ Търновския, а не Старозагорския окр. управитель. Независимо отъ това, ако се допусне, че Старозагорскиятъ окр. сѫдъ неправилно е приелъ за разглеждане като втора въззивна инстанция едно фискално дѣло, разрѣшено съ постановление не отъ надлежния окржженъ управитель, то пакъ това нарушение на подсѫдностьта на дѣлото не може да има сѫществено значение и да влѣче слѣдъ себе си унищожението на неправилно издаденото постановление, защото както Търновскиятъ окр. управитель, който е издалъ постановлението № 31, така и Старозагорскиятъ окржженъ управитель, който споредъ мнѣнието на касатора, е трѣбвало да издаде постановлението, сѫ административни органи, които по фискалнитѣ дѣла иматъ сѫщитѣ сѫдебни функции и като първа инстанция могатъ да разглеждатъ и дѣла по нарушението Закона за акциза върху питиетата; слѣдователно, оплакването на касатора за нарушение на чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото е разгледалъ дѣлото, когато постановлението не било издадено отъ надлежния окржженъ управитель, е неосновательно, и 2) отъ съобразителната часть на присѫдата на Старозагорския окржженъ сѫдъ се вижда, че сѫдътъ е обсѫдилъ и оцѣнилъ прѣдставенитѣ отъ касатора общински удостовѣрения, но не ги е взелъ въ внимание, защото отъ тѣхното съдържание не се установявало, какво продаденитѣ отъ обвиняемия Руси Миндовъ 90 оки ракия на Недко Ивановъ и Димо Миховъ и за които е билъ съставенъ актъ, сѫ били именно отъ негово произведение, което е придобилъ отъ собственитѣ си лозя, като винопроизводитель. А тъй като оцѣнката на доказателствата по углавни дѣла зависи напълно отъ усмотрѣнието на сѫда, който разглежда дѣлата по сѫщество, то тя, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата, не подлежи на провѣрка по касационенъ редъ; слѣдователно, оплакването на касатора за нарушение на чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото е призналлъ за недоказано, че продадената на Недко Ивановъ и Димо Миховъ ракия е произведение отъ собственитѣ му лозя, когато отъ прѣдставенитѣ общински удостовѣрения се установявало напълно това обстоятелство, е неосновательно.

По тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Руси Миндовъ, срѣщу присѫдата на Старозагорския окржженъ сѫдъ № 539, отъ 26 декемврий 1903 год, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 109 — (632) — 24 октомврий 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на десети октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр.

Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 181, по описа за 1904 год., на Стоянъ Костовъ, отъ гр. Провадия, оправданъ отъ Варненския окржженъ сѫдъ по обвинението му въ нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемия Стоянъ Костовъ, яви се адвокатътъ Иванъ Толевъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Варненскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 1165, отъ 3 декемврий 1903 год., отмѣнилъ постановлението на Варненския окр. управитель подъ № 141, отъ 12 май 1903 год., и оправдалъ като невиновенъ Стоянъ Костовъ, отъ гр. Провадия, по обвинението му въ безпатентно продаване спиртни пития. — Срѣщу сѫщата присѫда е подалъ касационна жалба Варненскиятъ окр. управитель, който се оплаква: 1) че Варненскиятъ окр. сѫдъ игнорираль и не оцѣнилъ доказателната сила на акта, присвоена му отъ чл. 75 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата, съ което и нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, и 2) че окржжниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото като е призналь обвиняемия за господарь на кръчмата и членъ на фирмата, на чието име е издаденъ патентътъ за търгуване на дребно въ тая кръчма, неправилно го е оправдалъ въ безпатентно търгуване на едро само за това, че продажбата на едро била извършена отъ слугата му, когато по този родъ дѣла — фискални, господарьтъ отговарялъ парично, углавно и граждански за нарушението извършено отъ слугата му въ неговото заведение.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) въ съобразителната часть на присѫдата си по това дѣло Варненскиятъ окр. сѫдъ говори за акта и за неговото съдържание, което показва, че сѫщиятъ окр. сѫдъ не е игнорираль и е оцѣнилъ доказателната му сила, въ свръзка съ другитѣ по дѣлото доказателства, провѣрени въ сѫдебното заседание на сѫда. Присвоената отъ чл. 75 на Закона за бериитѣ върху питиетата доказателна сила на актоветѣ, съгласно прѣдписанието на сѫщия чл. 75 се запазва до толкова, до колкото другитѣ доказателства по дѣлото неопровергнатъ неговото съдържание, а не абсолютно и за всѣкога задължителна за сѫда. Слѣдователно, първото касаторово оплакване за нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като е игнорираль доказателната сила на акта, е неоснователно, и 2) въ съобразителната часть на присѫдата си Варненскиятъ окр. сѫдъ е призналь за установено, че продаването въ кръчмата на обвиняемия Ст. Костовъ на въпросната ракия отъ $5^1/_2$ литри е станала не на веднажъ, а чрѣзъ три отдѣлни продажби, а такова едно продаване $5^1/_2$ литри ракия не на веднажъ, а на три пѫти съставя, съгласно чл. 46 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата, продажба на дребно, а не едро.

Щомъ приписаната на обвиняемия продажба е била не на едро, то слѣдва, че обвинението за продаване безъ патентъ спиртни пития на едро изгубва всѣка фактическа и законна основа, а въ такъвъ случай остава безъ значение и въпросътъ, да ли касаторътъ Ст. Костовъ, като господарь на кръчмата, може или не може да отговаря по това дѣло за продажбата на ракията, която е извършена отъ слугата му въ

кръчмата. Слѣдователно, неоснователно е и второто касаторово оплакване за нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Варненския окржженъ управитель, срѣщу присѫдата на Варненския окр. сѫдъ подъ № 1165, отъ 3 декемврий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *110 — (635) — 24 октомврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на десети октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 182, по описа за 1904 год., на Стоименъ Дулчевъ, Стоименъ Стоименовъ Дулчевъ и Димитъръ Стоименовъ Дулчевъ, осѫдени да заплатятъ солидарно 180 лева, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ сѫдебното заседание яви се само касаторътъ Стоименъ Стоименовъ Дулчевъ, съ защитника си адвоката Иванъ Толевъ, а останалитѣ двама касатори отсѫтствуваха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ актъ, съставенъ отъ надлежнитѣ чиновници на 18 ноемврий 1901 год., е било констатирано, че Стоименъ Дулчевъ съ синоветѣ си Димитъръ и Стоименъ търгували въ заведението си съ спиртни питиета на дребно съ патента, издаденъ на името на Иванъ Ивановъ. Въ̀съ основание на този актъ, Пловдивскиятъ окр. управитель, съ постановлението си отъ 20 августъ 1902 год., подъ № 845, осѫдилъ казанитѣ по-горѣ лица да заплатятъ солидарно за въ полза на държавното съкровище една глоба отъ 150 лева и патентната стойность за II-то полугодие отъ 1901 год. — 30 лева, а всичко 180 лева. По въ̀зивна жалба на осѫденитѣ, дѣлото е било разгледано отъ Татарпазарджишкия окржженъ сѫдъ, който съ присѫдата си № 25, отъ 27 януарий 1904 год. е потвърдилъ постановлението на Пловдивския окр. управитель № 845, отъ 20 августъ 1902 година. — Въ касационната си жалба осѫденитѣ се оплакватъ, че Татарпазарджишкиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ забѣлѣжката къмъ чл. 52 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото неправилно ги е призналь за виновни, когато тѣ били съдружници съ Ив Ивановъ, на името на когото е билъ издаденъ патентътъ и когато, спо̀редъ горната забѣлѣжка не се изисквало да се записватъ имената на всичкитѣ съдружници, ако сѫ повече отъ трима души. Въ сѫдебното заседание обвиняемиятъ Стоименъ Стоименовъ Дулчевъ, чрѣзъ защитника си се оплаква: 1) че Татарпазарджишкиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 123 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и забѣлѣжката къмъ чл. 52 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото е отказалъ да призове исканитѣ свидѣтели, отъ показанията на които щѣло да се установи, че тѣ, всичкитѣ обвиняеми, сѫ били съдружници съ Ив. Ивановъ, на името на когото е билъ издаденъ патента, и 2) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото е счелъ акта

за необоримо доказателство, когато той не съдържалъ врѣмето, когато е било извършено нарушението и не носилъ подписа на нарушителя Иванъ Ивановъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша заключението на прокурора, за разрѣшението на дѣлото, взе прѣдъ: 1) забѣлѣжката къмъ чл. 52 отъ Закона за акциза върху питиетата гласи: „на лицата, които се съдружаватъ да продаватъ пития, ако не сж повече отъ трима, записватъ се въ патента имената и на тримата, ако ли сж повече отъ трима, то името на дружеството и на прѣдставителя му". Отъ духа и разума на тази забѣлѣжка става явно, че когато едно съдружение за търгуване съ спиртни питиета е съставено повече отъ трима души, е необходимо въ патента, съ който имъ се позволява да търгуватъ, да бѫде вписано името на дружеството и на прѣдставителя му. Отъ това слѣдва, че ако при сѫществуването на едно сдружение съ повече отъ трима души съдружници не бѫде изпълнена горнята формалность и бѫде вписано въ патента само името на едного отъ съдружницитѣ, безъ да е обозначено, че той е прѣдставитель на дружеството, трѣбва да се приеме, че ако и останалитѣ съдружници продаватъ спиртни питиета съ сѫщия патентъ, издаденъ само на името на едного отъ съдружницитѣ, то тѣ търгуватъ съ спиртни питиета безъ патентъ и въ такъвъ случай вършатъ нарушение, прѣдвидено въ чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата. Отъ производството на настоящето дѣло се вижда, че обвиняемитѣ Стоименъ Дулчевъ, Стоименъ Стоименовъ Дулчевъ и Димитъръ Стоименовъ Дулчевъ сж търгували съ спиртни питиета съ патента, издаденъ на името на нѣкой си Иванъ Ивановъ, за когото тѣ твърдятъ, че имъ е билъ съдружникъ, безъ обаче въ този патентъ да е вписано името на дружеството и да е казано, че Иванъ Ивановъ е прѣдставитель на това съдружение, както това изисква забѣлѣжката къмъ чл. 52 отъ Закона за акциза върху питиетата, когато съдружницитѣ, както въ случая, сж повече отъ трима души. А щомъ това е така, то трѣбва да се признае, че Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ правилно е призналъ, че обвиняемитѣ, които сж търгували съ патента на Иванъ Ивановъ, безъ той да е билъ прѣдставитель на съдружието, сж търгували съ спиртни питиета безъ патентъ и че правилно имъ е наложилъ наказанието, прѣдвидено въ чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата; слѣдователно, оплакването на касаторитѣ, за нарушение на забѣлѣжката къмъ чл. 52 отъ Закона за акциза върху питиетата е неоснователно; 2) отъ дѣлото се вижда, че обвиняемитѣ съ възивната си жалба сж искали да се призоватъ въ качество на свидѣтели Симеонъ Куртевъ, Стоянъ Вуковъ и Иванъ Ивановъ, съ показанията на които щѣли да установятъ, че тѣ сж били съдружници съ Иванъ Ивановъ, на името на когото е билъ издаденъ патентъ. Обаче, Татарпазарджишкиятъ окр. сждъ съ опрѣдѣлението си № 320, отъ 15 февруарий 1903 год. е оставилъ безъ послѣдствие тази молба, понеже е намѣрилъ показанията на свидѣтелитѣ за неимѣющи значение по дѣлото. Това опрѣдѣление на сжда трѣбва да се признае за правилно и съобразно съ углавната процедура, понеже, по силата на чл. 123 отъ Углавното мирово сждопроизводство, призоваването на свидѣтели въ

втората инстанция зависи напълно отъ усмотрѣнието на сѫда по сѫщество, който е длъженъ да ги призове само когато намѣри показанията имъ за сѫществени и имѣющи значение по дѣлото; слѣдователно, оплакването на касатора Стоименъ Стоименовъ Дулчевъ, за нарушение на чл. 123 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, е неоснователно, и 3) така сѫщо и второто оплакване на касатора Стоименъ Стоименовъ Дулчевъ за нарушение на чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото е приелъ акта за безспорно доказателство, когато той не билъ подписанъ отъ нарушителя Иванъ Ивановъ и когато не съдържалъ врѣмето на извършването на нарушението, е неоснователно, защото отъ съдържанието на акта се вижда, че той съдържа врѣмето, когато е било извършено нарушението, понеже въ него се констатира, че тримата обвиняеми сѫ търгували съ спиртни питиета на дребно съ патента на Иванъ Ивановъ на 18 ноември 1901 год., за която именно продажба и е билъ съставенъ актъ и защото актътъ не е могалъ да носи подписа на Иванъ Ивановъ, тъй като той не е билъ нарушительтъ по настоящето дѣло, понеже той си е ималъ патентъ, а нарушителитѣ сѫ били тримата обвиняеми.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Стоименъ Дулчевъ, Стоименъ Стоименовъ Дулчевъ и Димитъръ Стоименовъ Дулчевъ срѣщу присѫдата на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ № 25, отъ 27 януарий 1904 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *111 — (636) — 24 октомврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на десети октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 478, по описъ за 1905 год., заведено по касационната жалба на Дѣлчю Митевъ, Колю Станчевъ, Стоянъ Геновъ и др., отъ село Баба-Махле, Старозагорско, срѣщу присѫдата на Старозагорския окр. сѫдъ отъ 28 юний 1905 год., № 255.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ единъ актъ, съставенъ на 9 априлъ 1902 год. отъ младшия коценъ горски стражаръ В. Димитровъ, е констатирано, че Димо Амзовъ, Желѣзко Поповъ, Христо Ивановъ, Колю Станчевъ, Дѣлчо Тачевъ, Тачо Петковъ, Стойко Тенчевъ, Вълчо Христевъ, Койчо Колевъ, Добрю Колевъ, Стоянъ Геневъ, Геню Грозевъ, Теню Геневъ, Дѣлчо Лозевъ, Тенчо Вълевъ, Иванъ Митевъ, Проданъ Колевъ, Дѣлчю Митевъ, Диню Поповъ, Драго Боневъ, Янчо Т. Опански и Господинъ Димовъ, всички отъ сѫщото село Баба-Махле, сѫ отсѣкли безъ разрѣшение 170 кола дърва отъ Шереметската общинска гора. Възъ основание на този актъ, Старозагорскиятъ окр. управитель, съ постановление отъ 27 априлъ 1902 год., подъ № 347, осѫдилъ Димо М. Амзовъ, Желѣзко Поповъ, Ат. Тачевъ, Хр. Ивановъ,

Колю Станчевъ, Дѣлчо Тачевъ, Т. Петковъ, В. Христовъ, В. Колевъ, Д. Колевъ, Ст. Геневъ, Г. Грозевъ, Т. Геневъ, Д. Лозевъ, Т. Вълевъ, Ив. Митевъ, П. Колевъ, Д. Митевъ, Д. Поповъ, Д. Боневъ, Я. Опански и Г. Димовъ да заплатятъ въ полза на хазната 1360 лева глоба и въ полза на Шереметската община 680 лева обезщетение. Вслѣдствие на апелационната жалба на осѫденитѣ, Старозагорскиятъ окр. сѫдъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 15 юний 1905 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 255, диспозитивътъ на която гласи: „потвърждава постановлението на Старозагорския окр. управитель отъ 27 априлъ 1902 година, подъ № 347, колкото се отнася до апелаторитѣ Димо М. Амзовъ, Желѣзко Поповъ, Ат. Тачевъ, Христо Ивановъ, Колю Станчевъ, Стойко Тенчевъ, Иванъ Тенчевъ, Вълко Христевъ, Ваню Колевъ, Добри Колевъ, Стоянъ Геневъ, Гено Грозевъ, Теню Геневъ, Дѣлчо Лозевъ, Тенчо Вълевъ, Дѣлчо Митевъ, Диню Поповъ, Драго Боневъ, Янчо Тилевъ Опански и Господинъ Димовъ, всички отъ село Баба-Махле, Старозагорска околия, а подадената срѣщу него апелативна жалба, като неоснователна, се оставя безъ послѣдствие. Станалитѣ по дѣлото разноски на 66 лева се възлагатъ върху изброенитѣ апелатори, които се осѫждатъ солидарно да ги заплатятъ за въ полза на хазната". — Срѣщу тая присѫда осѫденитѣ сѫ подали касационна жалба, въ която се оплакватъ: 1) че Старозагорскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 4 отъ Углавното сѫдопроизводство, въ свръзка съ чл. 84 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото неправилно е допусналъ прѣдставителя на селото Шереметъ да встѫпи като граждански ищецъ въ третото сѫдебно заседание и то въ втората инстанция; 2) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 37 и 38 отъ Закона за горитѣ отъ 21 мартъ 1897 год., защото е вземалъ за безспорно доказателство акта отъ 9 априлъ 1902 год. № 3, макаръ въ тоя актъ и да не било означено врѣмето, нито мѣстото на извършване на нарушението; сѫщо въ акта не сѫ били отбѣлѣзани обясненията на подсѫдимитѣ, нито пъкъ фигурират въ него подписитѣ на сѫщитѣ подсѫдими, и 3) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото неправилно е приелъ за установенъ фактa, че касаторитѣ сѫ сѣкли дърва отъ Шереметската гора, когато всичкитѣ разпитани въ сѫдебното заседание на 15 юний 1905 година свидѣтели сѫ показали, че не сѫ видѣли и не знаяли, че обвиняемитѣ сѫ сѣкли дърва отъ упоменатата по-горѣ гора; още и за това, защото неправилно е основалъ присѫдата си на единъ списъкъ, подписанъ отъ помощникъ-кмета на селото Баба-Махле — Б. Геновъ, макаръ послѣдниятъ и да е заявилъ, че той билъ подписалъ списъка при заплашване отъ стражара.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) отъ протокола на Старозагорския окр. сѫдъ отъ 21 юний 1905 год. се вижда, че въ това заседание е билъ допуснатъ да встѫпи като граждански ищецъ по настоящето дѣло кмета на общината на селото Шереметъ; наистина, това не е било първото по дѣлото заседание, до което, по силата на чл. 4 отъ Углавното сѫдопроизводство

могатъ да се заявяватъ граждански искове по общо углавни дѣла — но тъй като гражданското обезщетение по нарушение Закона за горитѣ се присѫжда на повръденитѣ лица или общини по силата на самия законъ, то като не е нуждно формалното конституиране като страна въ процеса на увръденитѣ лица или общини, понеже и безъ това тѣмъ имъ се присѫжда надлежното обезщетение, за това Старозагорскиятъ окр. сѫдъ не е допусналъ никакво сѫществено нарушение на чл. 4 отъ Углавното сѫдопроизводство и чл. 84 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като е позволилъ на кмета на селската Шереметска община да встѫпи като граждански ищецъ по настоящето дѣло, и 2) отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Старозагорскиятъ окр. сѫдъ, слѣдъ като е направилъ надлежната провѣрка на акта по констатираното нарушение чрѣзъ разпитъ на свидѣтели въ публично сѫдебно заседание, намѣрилъ е отъ съвокупната оцѣнка на показанията на тия свидѣтели, че фактитѣ, изложени въ акта, сѫ били вѣрни, а именно, че подсѫдимитѣ, респективно касаторитѣ, сѫ лицата, които сѫ отсѣкли часть отъ Шереметската селска общинска гора. Щомъ е станала провѣрката на акта въ сѫдебното заседание, чрѣзъ разпитване на свидѣтели, тогава неизпълнението на нѣкои отъ формалноститѣ при съставлението на акта не може вече да има никакво значение. Относително пъкъ до въпроса, да ли е ималъ Старозагорскиятъ окр. сѫдъ достатъчно основание да признае за виновни касаторитѣ, тоя въпросъ, като се коснува до оцѣнката на доказателствата, която става окончателно отъ сѫда по сѫщество, не подлежи на контролиране и провѣряване отъ Върховния касационенъ сѫдъ, който по силата на чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата, не разглежда дѣлата по сѫщество. Прѣдъ видъ на горѣизложеното, неоснователни се явяватъ второто и третото оплаквания на касаторитѣ за нарушение чл. чл. 37 и 38 отъ Закона за горитѣ и чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Дѣлчо Митевъ, Колю Станчовъ, Стоянъ Геневъ, Желѣзко Поповъ, Димо Поповъ, Христо Ивановъ, Иванъ Колевъ, Вълчю Христовъ, Гено Грозевъ, Драго Боневъ, Атанасъ Точевъ, Иванъ Тенчевъ, Стайко Тенчевъ, Господинъ Димовъ, Теню Геневъ, Дѣлчо Лозевъ, Добри Колевъ, Тенчю Вълевъ, Янчю Тилевъ и Димо Митевъ Хамзовъ, жители отъ село Баба-Махле, Старозагорска околия, срѣщу присѫдата на Старозагорския окр. сѫдъ отъ 28 юний 1905 год., № 255, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *112 — (650) — 28 октомврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на четиринадесети октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 197, по описа за 1904 год., на Гюра Стоилкова, отъ с. Ярловци, Трънско, осѫдена отъ Софийския*

окр. сждъ на глоба, за нарушение Закона за акциза върху питиетата. — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: съ присжда № 208, отъ 2 октомврий 1903 год., Софийскиятъ окр. сждъ измѣнилъ постановлението № 165, отъ 28 мартъ 1902 год. на Софийския окр. управитель и осждилъ обвиняемата Гюра Стоилкова, отъ с. Ярловци, Трънска околия, да заплати въ хазната всичко 132 лева глоба и патентна стойность за безпатентно търгуване на дребно съ спиртни пития, а оправдалъ като невиненъ обвиняемия Стоилко Илиевъ, отъ сжщото село, по сжщото му обвинение. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда Гюра Стоилкова се оплаква, че билъ нарушенъ чл. 72 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото казаното постановление било утвърдено не отъ министра, а отъ друго неопълномощено за това служаще лице.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на Главния прокуроръ, вие прѣдъ видъ: касаторката Гюра Стоилкова нито съ апелативната си жалба, нито прѣдъ сжда при разглеждането на дѣлото, не е заявявала нищо по въпроса за утвърждаването на постановлението непосрѣдствено отъ самия министъръ, за да може Софийскиятъ окр. сждъ да се произнесе по сжщия въпросъ, ако е имало нужда. Независимо, обаче, отъ това, постановлението на Софийския окр. управитель, е утвърдено отъ Министра на финанситѣ, съгласно чл. 72 отъ Закона за акциза върху питиетата, понеже върху сжщото постановление е отбѣлѣзано такова утвърждение, като е подписано за министра отъ надлежния началникъ на отдѣление, който е дѣйствувалъ, разбира се, по пълномощно отъ Министра на финанситѣ, който има право, както е призналъ Върховниятъ касационенъ сждъ съ други свои рѣшения, прѣдъ видъ на многото и сложна работа въ министерството, да възлага извѣстни свои служебни дѣйствия върху надлежнитѣ началници на отдѣления въ министерството. Слѣдователно, оплакването на касаторката по този прѣдметъ е неоснователно.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Гюра Стоилкова, срѣщу присждата на Софийския окр. сждъ подъ № 208, отъ 2 октомврий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 113 — (656) — 21 октомврий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на седемнадесети октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдсѣдателя *углавно дѣло № 622, по описа за 1903 год., на Миленъ Стойневъ, отъ с. Мещица, живущъ въ гр. София, осждень отъ Софийския апелативенъ сждъ на 2 мѣсеци тъмиченъ затворъ, за насилствено отвличане дѣвицата Мара Павлова, отъ с. Мещица.* — Въ сждебното заседание яви се само обвиняемиятъ — касаторъ Миленъ Стойневъ, съ защитника си адвоката Т. Ахтаровъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийскиятъ апелативенъ сждъ съ присжда № 109, отъ 27 мартъ 1903 год., слѣдъ като призналъ

подсѫдимия Миленъ Стойневъ, отъ с. Мещица Брѣзнишка околия, живущъ въ гр. София, за виновенъ въ това, че прѣзъ априлъ 1896 год. насилствено е отвлѣкалъ пълнолѣтната мома Мара Павлова, отъ сѫщото село, възъ основание чл. 206, послѣдна притурка отъ Отоманския наказателенъ законъ, измѣнилъ присѫдата № 37, отъ 19 февруарий 1901 год. на Търновския окр. сѫдъ и осѫдилъ сѫщия Миленъ Стойневъ на 2 мѣсеци тъмниченъ затворъ, като потвърдилъ оная часть отъ измѣнената присѫда на Търновския окр. сѫдъ, съ която е осѫденъ сѫщиятъ Миленъ Стойневъ да заплати на потърпѣвшата Мара Павлова 200 лева обезщетение, както и да заплати сѫдебнитѣ разноски за двѣтѣ инстанции. — Въ касационата си жалба срѣщу присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ подсѫдимиятъ Миленъ Стойневъ се оплаква: 1) че по дѣлото сѫ нарушени чл. чл. 251 и 486 т. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото сѫдебниятъ протоколъ на Софийския апелативенъ сѫдъ не билъ подписанъ отъ сѫдиитѣ, а само отъ прѣдседателя; 2) че сѫдътъ нарушилъ чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото извратилъ показанията на свидѣтелитѣ Миле Лазаровъ, Гюра Котева, Ив. Павловъ и Павелъ Ивановъ, отъ които се установявало, че потърпѣвшата доброволно е пристанала на подсѫдимия, а не насила отвлѣчена; 3) че сѫдътъ неправилно е осѫдилъ подсѫдимия, защото чл. 206 отъ Отоманския наказателенъ законъ наказвалъ само отвличане на непълнолѣтна мома, а не и на пълнолѣтна, а лъкъ чл. 296 отъ новия Наказателенъ законъ е неприложимъ въ случая, и 4) че сѫдътъ неправилно е осѫдилъ подсѫдимия да заплати на потърпѣвшата гражданско обезщетение само за едното отвличане и за морални врѣди, когато законътъ не допущалъ това.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) сѫдебниятъ протоколъ на Софийския апелативенъ сѫдъ, държанъ при разглеждането на това дѣло, дѣйствително не е подписанъ отъ всичкитѣ сѫдии на апелативния сѫдъ, които сѫ участвували въ рѣшаването на дѣлото, което е противно на разпорѣждането на чл. чл. 539 и 504 отъ Углавното сѫдопроизводство и съставя една канцелярска нередовность въ сѫщия апелативенъ сѫдъ, обаче, само по себе това неподписване на протокола не може да съставя сѫществено закононарушение, понеже касаторътъ можеше, ако желае, подиръ като е съставенъ протокола, да заяви своеврѣменно въ Софийския апелативенъ сѫдъ, за да се подпише протокола, което обаче той не е направилъ; 2) въ съобразителната часть на присѫдата си по това дѣло, Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е обсѫдилъ въпроса за насилственото отвличане на потърпѣвшата, въ свръзка съ показанията на свидѣтелитѣ Миле Лазаровъ, Гюра Котева, Ив. Павловъ и Павелъ Ивановъ, безъ обаче да се вижда отъ мотивитѣ въ сѫщата присѫда, че сѫ извратени въ него показанията на сѫщитѣ свидѣтели, които сѫ оцѣнени отъ апелативния сѫдъ, съгласно чл. 460 буква *а* отъ Углавното сѫдопроизводство и такава една оцѣнка се счита отъ закона за окончателна и не подлежи на касационна провѣрка, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата. Слѣдователно, второто касаторово оплакване е неоснователно; 3) притурката къмъ чл. 206 отъ

Отоманския наказателенъ законъ, при дѣйствието на който е извършено отъ касатора прѣстжплението, изрично прѣдвижда и наказва насилственото отвличане на пълнолѣтната мома, а отъ това слѣдва, че Софийскиятъ апелативенъ сждъ правилно е осждилъ касатора по сжщия законъ и неоснователно е третото оплакване на защитника му за това, че касаторътъ неправилно билъ осжденъ по сжщия законъ, и 4) отъ съобразителната и диспозитивната часть въ присждата на Софийския апелативенъ сждъ се вижда, че сжщиятъ сждъ е осждилъ подсждимия Миленъ Стойневъ да заплати на потърпѣвшата Мара Павлова 200 лева обезщетение само за това, че срамно и позорно било за една мома да бжде влачена и мжчно било такава мома да се ожени съ подобающе за нея лице. Чл. 470 отъ Гражданското сждопроизводство дѣйствително дава право на сжда по сжщество да присжжда по углавно дѣло, освѣнъ наказание, още и гражданско обезщетение за врѣди и загуби причинени отъ прѣстжплението, но такова обезщетение сждътъ по сжщество може да присжжда само тогава, когато това прѣдвиждатъ углавнитѣ или гражданскитѣ закони въ страната. Софийскиятъ апелативенъ сждъ не посочва въ присждата си закона, който му дава право да присжжда 200 лева гражданско парично обезщетение на потърпѣвшата за това, че отвличането на потърпѣвшата било срамно и позорно за достойнството на една мома като нея, което може да съставя вече не врѣди на имотъ или загуби имотни, само за каквито говори Гражданскиятъ законъ, а врѣди морални, които влизатъ въ сферата не на гражданския законъ, който е по прѣимущество законъ на имотнитѣ правоотношения между лицата, а на наказателния законъ, който защищава личностьта въ морално и физическо отношение и който законъ не допуща никакво имотно или парично възнаграждение за мораленъ врѣдъ на потърпѣвшето лице въ смисъль на срамъ или опозорване причинени чрѣзъ прѣстжпното дѣяние, било то състояло въ прѣстжпно посѣгане прѣко върху моралната страна на личностьта, т. е. върху честьта и човѣшкото достоинство на лицето, било че то състояло въ посѣгане върху неговата свобода както е въ случая, гдѣто потърпѣвшата е била отвлѣчена отъ подсждимия. Отъ казаното слѣдва, че Софийскиятъ апелативенъ сждъ неправилно е присждилъ подсждимия Миленъ Стойневъ да заплати на потърпѣвшата по нейно искане 200 лева обезщетение само за това, че отвличането ѝ е причинило срамъ и позоръ, като мома, понеже такова имотно парично обезщетение за неимотни, а морални врѣди, не прѣдвижда нито наказателния, нито гражданския законъ, и като такова сжщото присждено отъ Софийския апелативенъ сждъ обезщетение трѣбва, съгласно чл. чл. 470 и 569 т. 1 отъ Углавното сждопроизводство да се отмѣни, безъ да се повръща дѣлото за ново разглеждане въ тая му часть, понеже такова обезщетение, както многократно е признавалъ Върховниятъ касационенъ сждъ, законътъ не допуща. Слѣдователно, касаторовото оплакване по този прѣдметъ е основателно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**, 1) присждата на Софийския апелативенъ сждъ № 109, отъ 27 мартъ 1903 год., защото е нарушенъ чл. 470 отъ Углавното сждопроизводство

съ силата на чл. 569 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни само относително присѫждането подсѫдимия Миленъ Стойневъ да заплати 200 лева обезщетение на потърпѣвшата Мара Павлова, и 2) касационната жалба на Миленъ Стойневъ, срѣщу сѫщата присѫда на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 27 мартъ 1903 год., въ останалата ѝ часть, съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *114 — (663) — 3 ноември 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на деветнадесети октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 666, по описа за 1903 год., на Янко М Калчевъ, отъ гр. Варна, осѫденъ отъ Варненския окр. сѫдъ на 7 дни тъмниченъ затворъ, за нанисане лека тѣлесна поврѣда на Лунка Младенова, отъ сѫщия градъ.* — Въ сѫдебното заседание яви се отъ страна на обвиняемия касаторъ Янко М. Калчевъ, адвокатътъ Г Згуревъ, а частната обвинителка отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Варненскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 803, отъ 6 октомврий 1903 год., призналъ обвиняемия Янко Калчевъ, отъ гр. Варна, за виновенъ въ нанисане лека тѣлесна поврѣда на Лунка Младенова, отъ сѫщия градъ и осѫдилъ сѫщия Калчевъ, съгласно чл. 265 отъ Наказателния законъ на 7 дни тъмниченъ затворъ. — Срѣщу сѫщата присѫда е подалъ касационна жалба Янко М. Калчевъ, който иска отмѣната ѝ за това, че Варненскиятъ окр. сѫдъ неправилно и въпрѣки прѣдписанието на чл. 271 отъ Наказателния законъ го е осѫдилъ по чл. 265 отъ сѫщия законъ за нанисане съ плѣсница лека тѣлесна поврѣда на потърпѣвшата Лунка Младенова, която се намирала въ законенъ бракъ съ него, макаръ и да сѫ водили процесъ за разводъ, тъй като съ удрянето ѝ той, касаторътъ като неинъ законенъ мѫжъ, не е ималъ зло намѣрение, а е употрѣбилъ една поправителна мѣрка спрѣмо жена си и нейното поведение, като членъ на неговото сѣмейство, понеже е била заварена въ кѫщата на една сводница, когато при тѣзи констатирани обстоятелства и по силата на чл. 271 отъ Наказателния законъ, сѫдътъ трѣбвало да го оправдае, а не да признае, че сѫщиятъ законъ нѣмалъ приложение въ този случай.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, вие прѣдъ видъ: Варненскиятъ окр. сѫдъ съ присѫдата си по това дѣло е призналъ касатора Янко М. Калчевъ за виновенъ въ това, че той, Калчевъ, е прѣслѣдвалъ изъ улицата на гр. Варна тѫжителката Лунка Младенова и безъ всѣки поводъ отъ нейна страна ѝ нанесалъ съ бой и ритане съ крака лека тѣлесна поврѣда, а такова едно дѣяние изобщо е забранено отъ чл. 265 на Наказателния законъ подъ страхъ на наказание. Изключение отъ това общо разпореждане на закона е направено отъ законодателя въ чл. 271 отъ Наказателния законъ, гдѣто е казано, че леката тѣлесна поврѣда не се наказва, когато не е причинено тѣлесно разстройство, ако тя е извършена въ видъ

на домашна изправителна мѣрка и отъ лице, което има родителска или подобна власть надъ потърпѣвшия. За да може, слѣдователно, да се приеме, че извѣстна лека тѣлесна повреда е ненаказуема по силата на чл. 271 отъ Наказателния законъ, трѣбва да бѫде констатирано прѣди всичко, че леката тѣлесна повреда е нанесена, като домашна изправителна мѣрка. Обаче, отъ присѫдата на Варненския окр. сѫдъ се вижда, макаръ касаторътъ и да е заявилъ, че като законенъ съпругъ и като изправителна мѣрка е употрѣбилъ биенето и ритането на потърпѣвшата, която му е съпруга, че потърпѣвшата Лунка Младенова, макаръ по закона и да е съпруга още на касатора, но между тѣхъ има заведено дѣло за разторжение на брака имъ и тя, Лунка, живѣе не въ дома на касатора, както живѣятъ изобщо жененитѣ хора, а съвсѣмъ отдѣлно отъ него, въ такъвъ случай потърпѣвшата не се явява вече като членъ отъ дома на касатора и слѣдователно спрѣмо нея касаторътъ нѣма законно основание да упражнява изправителни мѣрки, за поддържане дисциплината въ дома си, въ който домъ тя не живѣе и е прѣкѫснала всѣка фактическа връзка съ него. Та и самиятъ Варненски окр. сѫдъ не е призналъ за установено, че касаторътъ е нанесалъ побоя и ритането на потърпѣвшата, като домашна изправителна мѣрка. Отъ това слѣдва, че Варненскиятъ окр. сѫдъ правилно е недопусналъ прилагането на чл. 271 отъ Наказателния законъ къмъ дѣянието на касатора, макаръ и основанията му за неговото неприлагане се отличаватъ отъ горѣизложенитѣ, което обаче въ случая нѣма никакво значение за правилностьта и законностьта на присѫдата му по това дѣло. Отъ казаното слѣдва, че неоснователно е касаторовото оплакване относително това, че окръжниятъ сѫдъ е трѣбвало да го освободи отъ наказанение по силата на чл. 271 отъ Наказателния законъ, за нанесаната на Лунка Младенова лека тѣлесна повреда.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Янко М. Калчевъ, срѣщу присѫдата на Варненския окръженъ сѫдъ подъ № 803, отъ 6 октомврий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *115 — (672) — 4 ноемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдсѣдателя *углавно дѣло № 679, по описа за 1903 год., на Бернардъ Конъ, издатель-притежатель на в. „Български Търговски Вѣстникъ“ въ гр. София, осѫденъ отъ Софийския окр. сѫдъ на 50 лева глоба, за разпространяване чрѣзъ печата забранени отъ закона лотарии.* — Въ заседанието обвиняемиятъ — касаторъ Бернардъ Конъ не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № . . ., отъ 25 септемврий 1903 год., призналъ Софийския житель Бернардъ Конъ, издатель на в. „Български Търговски Вѣстникъ“, за виновенъ въ разгласяване въ княжеството чрѣзъ сѫщия си вѣст-

никъ непозволена иностранна Унгарска лотария и на основание чл. 5 т. *б* и чл. 491 отъ Наказателния законъ, потвърдилъ присѫдата на V Софийски мирови сѫдия подъ № 621, отъ 22 май 1903 год., съ която сѫщиятъ Бернардъ Конъ е осѫденъ на глоба 50 лева. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда на Софийския окр. сѫдъ обвиняемиятъ Бернардъ Конъ се оплаква, че Софийскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 3—5 отъ Закона за лотариитѣ, въ свързка съ чл. 491 отъ Наказателния законъ, по който именно чл. 491 му е и наложено наказание 50 лева глоба, защото: а) като е забранено съ законъ да се внасятъ въ България лозове за игране — продаване отъ иностраннитѣ лотарии, а пъкъ не е констатирано, че лозове отъ Будапещенската класна лотария сѫ разпространявани въ България, вслѣдствие публикуваното обявление въ в. „Търговски Вѣстникъ", то ни най-малко нѣмало основание касаторътъ да се тегли подъ сѫдъ, толкозъ повече, че туй обявление не е напечатано специално за читателитѣ на вѣстника въ България, който вѣстникъ е международенъ и се издава специално за читателитѣ му (абонати) вънъ отъ България, особено за Австро-Унгария, за която цѣль се списва и на нѣмски езикъ; б) защото обявлението носи подписъ на Вилхелмъ Лукачъ, който е и отговоренъ за неговото съдържание, ако въ случай би трѣбвало да отговаря, и в) защото по чл. 491 отъ Наказателния законъ е осѫденъ, безъ обаче да е констатирано, че той има за занаятъ хазартни игри, приглашава и приема хора въ особно мѣсто, за да играятъ на хазартъ, или пъкъ безъ надлежно разрѣшение е отворилъ лотария.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: чл. чл. 1 и 4 отъ Закона за лотариитѣ разпореждатъ така: „лотариитѣ отъ всѣкакъвъ видъ сѫ запрѣтени и лотария може да се открие само съ разрѣшение на правителството, а нарушителитѣ на този законъ се наказватъ по чл. чл. 490 и 491 отъ Наказателния законъ. А пъкъ чл. 5 буква *б* отъ сѫщия законъ гласи, че съ сѫщото наказание се наказватъ и онѣзи лица, които чрѣзъ вѣстници разгласяватъ сѫществуването на нѣкоя неразрѣшена отъ правителството лотария. Софийскиятъ окр. сѫдъ съ присѫдата си по това дѣло е призналлъ обвиняемия Бернардъ Конъ за виновенъ въ това, че чрѣзъ издаваемия въ гр. София отъ него вѣстникъ „Български Търговски Вѣстникъ", е разгласявалъ въ княжеството за сѫществуването на неразрѣшената отъ Българското правителство иностранна унгарска лотария, а така констатираното отъ сѫда касаторово дѣяние съдържа всичкитѣ необходими признаци на прѣстѫпното нарушение, което се прѣдвижда въ чл. 5 буква *б* отъ Закона за лотариитѣ и слѣдователно правилно е осѫденъ касаторътъ по чл. 491 отъ Наказателния законъ. За състава на сѫщото нарушение нѣма нужда нито да се констатира отъ сѫда, че сѫ били разпространени въ страната лозове отъ сѫщата, нито пъкъ обвиняемиятъ Конъ да се е занимавалъ съ устройството на хазартни игри, което неправилно касаторътъ иска да се констатира отъ сѫда по сѫщество. Отъ казаното слѣдва, че касаторовото оплакване по този прѣдметъ и за нарушение чл. чл. 3—5 отъ Закона за лотариитѣ и чл. 491 отъ Наказателния законъ, е неоснователно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Бернардъ Конъ, срѣщу присѫдата на Софийския окр. сѫдъ № . . ., отъ 25 септемврий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *116 — (684) — 7 ноемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и четвърти октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 708, по описа за 1903 год., на Сюлейманъ Хатибъ Юмеровъ, осѫденъ да издържи 6-мѣсечень тъмниченъ затворъ, за немарливо причиняване съ огнестрѣлно оржжие смъртьта на слугата си Мустафа Салиевъ.* — Въ заседанието касаторътъ не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ обвинителенъ актъ на прокурора при Шуменския окр. сѫдъ отъ 20 октомврий 1901 год. билъ прѣданъ на сѫщия сѫдъ за сѫдене и наказване по чл. 247 ал. 2 на Наказателния законъ подсѫдимиятъ Сюлейманъ Хатибъ Юмеровъ, отъ село Фюлбелеръ, Поповска околия, по обвинението му въ това, че на 12 августъ 1901 год. прѣдумишлено е убилъ слугата си Мустафа Салиевъ. Шуменскиятъ окр. сѫдъ разгледалъ на 9 февруарий 1902 год. заведеното по случая углавно дѣло № 1276/1901 год., когато, на основание издадения съ болшинството на гласоветѣ вердиктъ, съ присѫдата си № 67, отъ 20 мартъ 1902 год. призналъ обвинението за недоказано и оправдалъ подсѫдимия отъ всѣка по дѣлото углавна отговорность. По въззивенъ протестъ на прокурора при Шуменския окр. сѫдъ, дѣлото е било разгледано отъ Русенския апелативенъ сѫдъ, който за разрѣшението му е постановилъ слѣдующитѣ въпроси: 1) „виновенъ ли е подсѫдимиятъ Сюлейманъ Хатибъ Юмеровъ, отъ с. Фюлбелеръ, въ това, че той на 12 августъ 1901 год. прѣдумишлено е убилъ слугата си Мустафа Салиевъ?“ — „Да, виновенъ е, че е извършилъ това убийство по немарливость чрѣзъ гръмване върху му съ пушка“; 2) „подъ кой членъ отъ Наказателния законъ да се подведе извършеното прѣстѫпление отъ подсѫдимия и какво наказание да му се наложи?“ — „Подъ чл. чл. 257 и 58 п. 3 отъ Наказателния законъ, да издържи 6-мѣсеченъ затворъ“, и 3) „има ли обстоятелства увеличивающи или намаляющи вината за подсѫдимия обстоятелства? — Нѣма нито еднитѣ, нито другитѣ“. Слѣдъ това Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫдата си № 542, отъ 24 септемврий 1903 год. е отмѣнилъ присѫдата на Шуменския окр. сѫдъ № 67, отъ 20 мартъ 1902 год., като е призналъ Сюлейманъ Хатибъ Юмеровъ за виновенъ въ немарливо убийство на слугата си Мустафа Салиевъ и го осѫдилъ да издържи 6-мѣсеченъ тъмниченъ затворъ. — Въ касационната си жалба Сюлейманъ Хатибъ Юмеровъ се оплаква: 1) че Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 465 и 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото е основалъ присѫдата си не на фактитѣ и доказателствата по дѣлото, а само на

предположения, като е изоставилъ ония доказателства, които служили за оправданието му, и 2) че същиятъ сждъ не е уважилъ молбата му и не се е произнесалъ по отношение на шестмѣсечното му стоене въ предварителния арестъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе предъ видъ: 1) касаторътъ Сюлейманъ Хатибъ Юмеровъ въ първата точка на касационната си жалба се оплаква, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 465 и 486 отъ Углавното сждопроизводство, защото е основалъ присждата си на предположения, а не на фактитѣ и доказателствата, които служили за оправданието му. Това оплакване на касатора е неоснователно, защото той не указва кои факти и доказателства говорящи въ негова полза, сждътъ не е оцѣнилъ, за да може Върховниятъ касационенъ сждъ да провѣри истинността на твърдението му. Това оплакване е неоснователно още и за това, защото отъ мотивитѣ на присждата се вижда, че сждътъ, за да признае подсждимия за виновенъ въ причиняване смъртъ по немарливость, е ималъ предъ видъ не нѣкакви предположения, а даннитѣ по дѣлото, провѣрени въ сждебното заседание, и 2) въ втората точка на касационната си жалба Сюлейманъ Хатибъ Юмеровъ се оплаква, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ не уважилъ молбата му и не се е произнесалъ никакъ по отношение на шестмѣсечното му стоене въ предварителния арестъ. И това оплакване на касатора е неоснователно: а) защото отъ производството на Русенския апелативенъ сждъ не се вижда подсждимиятъ да е правилъ нѣкакво заявление за зачитане на предварителния му арестъ, което сждътъ да е оставилъ безъ разрѣшение, и б) защото, ако се приеме даже, че такова заявление е било направено, то пакъ, по силата на чл. 62 отъ Наказателния законъ, зачитането на предварителния арестъ зависи напълно отъ усмотрѣнието на сжда, който разглежда дѣлото по същество и, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, дѣйствията на сжда въ това отношение не подлежатъ на контролъ отъ Върховния касационенъ сждъ.

По тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Сюлейманъ Хатибъ Юмеровъ, срѣщу присждата на Русенския апелативенъ сждъ № 542, отъ 24 септемврий 1903 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *117 — (688) — 7 ноемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и четвърти октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 291, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Плѣвенския окр. управитель, срѣщу присждата на Плѣвенския окр. сжд отъ 13 мартъ 1904 год., № 64.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Плѣвенскиятъ окр. управитель е издалъ едно постановление подъ № 275, отъ 8 май 1903 год., повелителната часть на което гласи: 1) „осждаме Марци Гюришъ, Яно Прасличка, Гюро Марчикъ, Яно Туранъ, Дончо Трифоновъ, Яно Панковичъ, Ондришъ Чеманъ, Пѫшо Христовъ, Гюро Дувалъ, Гюро Микулашъ, Яно Марко, Иозефъ Пушкарь, Яно Болерацъ, Мишо Туранъ, Палю Чернушъ, Гюро Иришъ и Кристю Петровъ, всички отъ село Горна-Митрополия, Плѣвенска околия, поданици български, да заплатятъ солидарно 200 лева глоба и слѣдуемия се акцизъ по 30 ст. на литъръ, всички по отдѣлно за изварената и употрѣбена ракия, именно: 1) за 36 литри 10 л. 80 ст.; 2) за 58 литри 17 л. 40 ст.; 3) за 18 литри 5 л. 40 ст.; 4) за 35 литри 10 л. 50 ст.; 5) за 5 литри 1 л. 50 ст.; 6) за 16 литри 4 л. 80 ст.; 7) за 15 литри 4 л. 50 ст.; 8) за 9 литри 2 л. 70 ст.; 9) за 30 литри 9 лева; 10) за 19 литри 5 л. 70 ст.; 11) за 34 литри 10 л. 20 ст.; 12) за 34 литри 10 л. 20 ст.; 13) за 48 литри 14 л. 40 ст.; 14) за 42 литри 12 л. 60 ст.; 15) за 14 литри 4 л. 20 ст., и 16) за 40 литри 12 лева, а всичко 345 лева и 90 ст., и 2) ако осжденитѣ сж несъстоятелни, глобата да се замѣни съ по 5-дневенъ затворъ, съгласно чл. 79 отъ Закона за питиетата. Вслѣдствие на апелационната жалба на осжденитѣ, Плѣвенскиятъ окр. сждъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 13 мартъ 1904 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: 1) че съгласно чл. 75 актоветѣ служатъ прѣдъ сждилищата за неоспорими доказателства, до когато тѣхната невѣрность и неоснователность не се докаже отъ противната страна; 2) че съ акта въ случая е констатирано, какво обвиняемитѣ сж сварили ракия отъ какълъ и мамули за свое употрѣбление, а не че сж фабрикували спиртъ съ цѣль да търгуватъ съ него; 3) че чл. 68 отъ Закона за бериитѣ (акциза) върху питиетата, на основание на който сж осждени апелаторитѣ, прѣдвижда наказание за лицата, които търгуватъ (фабрикуватъ или продаватъ) спиртни питиета и ги укриватъ съ цѣль да избѣгнатъ заплащането слѣдуемия се акцизъ, а не и за лицата, които отъ свои произведения и за свое употрѣбление сж сварили такива; 4) че въ закона не се прѣдвижда наказание за лицата, които за свое употрѣбление произвеждатъ спиртни питиета, и 5) че въ такъвъ случай апелаторитѣ неправилно сж осждени съ обжалваното постановление и слѣдва да се оправдаятъ по сждъ въ прѣдписуемото имъ се нарушение“, — издалъ е присждата си подъ № 64, диспозитивътъ на която гласи: „отмѣнява постановлението на Плѣвенския окр. акцизенъ началникъ отъ 8 май 1903 год., № 275, и вмѣсто него постановява: признава Марци Гюришъ, Яне Прасличка, Гюро Марчикъ, Яно Туранъ, Дончо Трифоновъ, Яно Палковичъ, Ондришъ Чеманъ, Пѫшо Христовъ, Гюро Дуванъ, Гюро Никулашъ, Яно Марко, Иозефъ Пушкарь, Яно Булерацъ, Мишо Туранъ, Палю Чернушъ, Гюро Иришъ и Кристю Петровъ, всичкитѣ отъ с. Горна-Митрополия, за невиновни въ нарушение Закона за бериитѣ (акциза) върху петиетата, въ това, че сж варили спиртни питиета за свое употрѣбление и ги оправдава по сждъ и освобождава отъ всѣка отговорность по това“. — Срѣщу тая присжда Плѣвенскиятъ окр. управитель е подалъ касационна жалба, въ която, по между другото, се

оплаква, че Плѣвенския окр. сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 1, 12, 14, 15 и 68 отъ Закона за акциза върху питиетата и чл. чл. 44 и 6 отъ Закона за акцизитѣ, въ свързка съ чл. 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото неправилно е освободилъ подсѫдимитѣ отъ заплащане акциза на произведената отъ тѣхъ ракия отъ какълъ и кукурузъ, само възъ основанието, че тая ракия била прѣдназначена за собствено употрѣбление, тогава, когато и за такава ракия пакъ е трѣбвало да се заплати надлежниятъ акцизъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Плѣвенскиятъ окр. сѫдъ е призналъ за невиновни подсѫдимитѣ, по обвинението имъ въ нарушение Закона за акциза върху питиетата на това главно основание, защото тѣ сѫ сварили спиртни питиета отъ какълъ и кукурузъ за свое собствено употрѣбление, а пъкъ за такива спиртни питиета не се плащало никакъвъ акцизъ; обаче, като се вземе прѣдъ видъ изричното и ясно прѣдписание на чл. 2 отъ Закона за акциза върху питиетата, споредъ който, всичкитѣ добити отъ хлѣбни и всѣкакви други продукти спиртни питиета заплащатъ акцизъ, съгласно Закона за акциза върху питиетата, то Плѣвенскиятъ окр. сѫдъ, като е оправдалъ реченитѣ подсѫдими по едно непрѣдвидено въ закона основание, допусналъ е сѫществено нарушение на чл. чл. 2 и 68 отъ Закона за акциза върху питиетата, което е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображение, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Плѣвенския окр. сѫдъ отъ 13 мартъ 1904 год.. № 64, защото сѫ нарушени чл. чл. 2 и 68 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *118 — (689) — 11 ноември 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и осми октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Петъръ А. Макавѣевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 711, по описа за 1903 год., на Асенъ Бърневъ, отъ гр. Разградъ, осѫденъ отъ Русенския апелативенъ сѫдъ на 10 дни тъмиченъ затворъ и глоба 100 лева, за обида чрѣзъ печата на д-ръ Пенчевъ, отъ сѫщия градъ.* — Въ сѫдебното заседание яви се отъ страна на касатора, адвокатътъ Ал. Малиновъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Разградскиятъ градски общински лѣкарь д-ръ Д. Пенчевъ, живущъ въ гр. Разградъ, заявилъ до прокурора при Разградския окр. сѫдъ съ заявление отъ 9 септемврий 1900 год., че съ единъ пръснатъ въ сѫщия градъ печатенъ листъ съ дата 30 августъ 1900 год., му е нанесена клевета и обида въ качеството му на

лѣкарь при Разградската община и по поводъ изпълнение служебнитѣ му лѣкарски обязаности, което съставяло прѣстжпление по чл. чл. 234, 236, п. 3. и 243 отъ Наказателния законъ. Прокурорътъ при Разградския окр. сждъ съ обвинителенъ актъ прѣдалъ на сждъ Асена Бърневъ, отъ гр. Разградъ, по обвинението му по чл. 236 отъ Наказателния законъ, за нанисане обида по служба на Разградския градско-общински лѣкарь д-ръ Д. Пенчевъ, обаче сжщото публично дѣло е било прѣкратено съ опрѣдѣление № 965, отъ 11 августъ 1901 год., понеже Разградскиятъ общински съвѣтъ не далъ исканото отъ чл. 244 на Наказателния законъ разрѣшение отъ началството на градския лѣкарь д ръ Д. Пенчевъ. Обаче слѣдъ това, д-ръ Д. Пенчевъ, съ едно заявление отъ 9 августъ 1901 год. до прокурора при Разградския окр. сждъ поискалъ да се даде на сжщото углавно дѣло, заведено отъ прокурорския надзоръ ходъ по порядъкъ на частно обвинение и Разградскиятъ окр. сждъ съ казаното си опрѣдѣление № 965/1901 год. далъ ходъ и разгледалъ сжщото дѣло въ порядъкъ на частно обвинение, обаче съ присждата си № 221, отъ 15 ноември 1901 год. оправдалъ подсждимия Асенъ Бърневъ по обвинението му въ нанисане чрѣзъ печатно произведение обида на лѣкаря д-ръ Д. Пенчевъ по недоказаность виновностьта на обвиненяемия А. Бърневъ. По въззивна жалба на д-ръ Д. Пенчевъ, дѣлото е било разгледано отъ Русенския апелативенъ сждъ, който съ присжда № 604, отъ 15 октомврий 1903 год., отмѣнилъ казаната присжда на Разградския окр. сждъ и като призналъ Асенъ Бърневъ за виновенъ въ нанисане чрѣзъ напечатанъ панфлетъ обида на д-ръ Д. Пенчевъ и, на основание чл. 236 т. 5 отъ Наказателния законъ, осждилъ А. Бърневъ на 10 дни тъмниченъ затворъ, да заплати глоба 100 лева и 2 лева въ хазната разноски по дѣлото. — Срѣщу сжщата присжда на Русенския апелативенъ сждъ е подалъ касационна жалба Асенъ Бърневъ, който моли отмѣната ѝ на това основание: 1) че е нарушенъ по дѣлото чл. 244 отъ Наказателния законъ, защото той не можалъ да бжде сжденъ по заведеното срѣщу му обвинение. въ наклеветяване чрѣзъ печатъ Разградския градски лѣкарь д-ръ Пенчевъ, понеже Разградскиятъ общински съвѣтъ не е разрѣшилъ възбуждането на такова дѣло, и 2) че е нарушенъ чл. 83 отъ Наказателния законъ, защото той не може да бжде осжденъ по това заведено отъ д-ръ Пенчевъ частно дѣло и то слѣдъ недаване разрѣшение отъ Разградския общински съвѣтъ, за възбуждане казаното служебно дѣло, понеже това частно дѣло е било заведено отъ д-ръ Пенчевъ слѣдъ изтичане една година отъ извършване дѣянието.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) Русенскиятъ апелативенъ сждъ е осждилъ касатора Асена Бърневъ, по чл. 236 т. 5 отъ Наказателния законъ, за нанисане чрѣзъ печатанъ панфлетъ обида на съгражданина си д-ръ Пенчевъ, а такова прѣстжпление е частно и се прѣслѣдва, както изрично прѣдписва чл. 244 отъ Наказателния законъ, само по тжжба (жалба) на потърпѣвшето лице, която тжжба, съгласно членове 299 т. 2 и 122 отъ Углавното сждопроизводство, трѣбва да съдържа показване на частното прѣстжпление, лицето, което се обвинява и други.

Отъ производството по това дѣло се вижда, че то е заведено въ порядъкъ на частно обвинение, възъ основание едно заявление на д-ръ Пенчевъ до прокурора при Разградския окр. сѫдъ отъ 9 августъ 1901 година, съ което сѫщиятъ Пенчевъ като заявява, че заведеното отъ прокурора публично углавно дѣло за наклеветяването и обидата му по поводъ служебнитѣ му обязаности, било прѣкратено, понеже нѣмало искането по чл. 244 отъ Наказателния законъ разрѣшение отъ началството му, моли да се даде ходъ на сѫщото дѣло по порядъкъ на частно обвинение и Разградскиятъ окржженъ сѫдъ съ опрѣдѣление № 965/901 год., като прѣкратилъ възбуденото отъ прокурора углавно дѣло, заведено за прѣстѫпление по служба, далъ ходъ на сѫщото дѣло по реда на частно обвинение. По-рано отъ 9 августъ 1901 год. когато е подадено отъ д-ръ Д. Пенчевъ заявление до прокурора при Разградския окр. сѫдъ за даване на сѫщото прѣкратено публично дѣло ходъ по реда на частно обвинение и за частна обида чрѣзъ печатно произведение на д-ръ Д. Пенчевъ, нѣма подадена отъ Пенчева тѫжба въ дѣлото и дори ако казаното заявление отъ 9 августъ 1901 год. се приеме за тѫжба, макаръ, че сѫщото заявление не съдържа условията, които сѫ прѣдписани въ чл. чл. 299 и 122 отъ Углавното сѫдопроизводство, тя е подадена слѣдъ изтичането на 6-мѣсеченъ специяленъ за частнитѣ прѣстѫпления давностенъ срокъ, прѣдвиденъ въ чл. 83 т. 1 отъ Наказателния законъ, тъй като частната чрѣзъ печата обида на д-ръ Д. Пенчевъ е извършена на 30 августъ 1900 год., както това се вижда отъ текста на печатното инкриминирано произведение или открито писмо и отъ обтѫжената присѫда на Русенския апелативенъ сѫдъ, а пъкъ заявлението на д-ръ Д. Пенчевъ за прѣслѣдване Асенъ Бърневъ по обвинението му въ нанисане частна обида чрѣзъ сѫщото открито печатно писмо, е подадено едва на 9 августъ 1901 год., т. е. слѣдъ повече отъ 6 мѣсеци и почти година отъ извършването на частната обида чрѣзъ печатно произведение. Щомъ казаното заявление отъ 9 августъ 1901 год. се приеме като тѫжба отъ потърпѣвшия д-ръ Д. Пенчевъ, то това частно дѣло, заведено за частна обида на сѫщия Пенчевъ, е неправилно заведено и Асенъ Бърневъ неправилно е сѫденъ и осѫденъ за такава частна обида, понеже чл. 83 т. 1 отъ Наказателния законъ изрично гласи, че за прѣстѫпления, които се прѣслѣдватъ само по тѫжба на потърпѣвшия, наказанието не се налага, щомъ тѫжбата е послѣдвала, макаръ и прѣди свършека на общата давность, но сѫ изминали 6 мѣсеци отъ какъ тѫжительтъ е узналъ за прѣстѫпното дѣяние, а пъкъ че тѫжительтъ д-ръ Д. Пенчевъ е узналъ за печатната му обида съ „открито писмо“ още на 30 августъ 1900 год., това не се оспорва отъ него и той въ заявлението до прокурора при Разградския окр. сѫдъ отъ 9 септемврий 1900 год., съ което е молилъ да се възбуди служебно углавно дѣло за нанисанието нему чрѣзъ „открито писмо“ клевета и обида служебно, изрично твърди, че въпросното открито писмо е било разпространено въ гр. Разградъ на 30 августъ 1900 година. Въ мотивитѣ на присѫдата си Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ казва, че отъ потърпѣвшия д-ръ Пенчевъ имало подадена тѫжба, чрѣзъ едно заявление до прокурора при Разградския окр. сѫдъ отъ

9 септемврий 1900 год., но това не се оправдава отъ съдържанието на сѫщото заявление отъ 9 септемврий 1900 год., понеже съ него заявление д-ръ Пенчевъ не казва, че възбужда частно прѣслѣдване за частна нему нанесена чрѣзъ печатното „открито писмо“ обида, а въ него заявление д-ръ Пенчевъ изрично казва, че съ въпросното „открито писмо“ му се нанасяло клевета и обида въ качеството му Разградски градски лѣкарь и по поводъ изпълнение служебнитѣ му обязаности; слѣдователно съ сѫщото си заявление д-ръ Пенчевъ не искалъ да се възбуди дѣло и за частна обида чрѣзъ печатъ. Щомъ съ заявлението си отъ 9 септемврий 1900 год. д-ръ Пенчевъ не е искалъ възбуждане углавно дѣло по реда на частно обвинение и за частна обида, а искалъ прѣслѣдване само за нанисане обида по служба, като на органъ на власть, което прѣстѫпление се отличава по състава си и по начина на прѣслѣдването си, то Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ неправилно приелъ сѫщото заявление отъ 9 септемврий 1900 год., за тѫжба, съ която се възбужда частно обвинение за частно прѣстѫпление, каквато е обидата чрѣзъ печатъ, за която неправилно е сѫденъ и осѫденъ Асенъ Бърневъ, както се каза по-горѣ, понеже законниятъ срокъ за прѣслѣдването е изтекалъ. Щомъ касаторътъ въпрѣки прѣдписанието на чл. 83 т. 1 отъ Наказателния законъ е сѫденъ и осѫденъ отъ Русенския апелативенъ сѫдъ за частна обида чрѣзъ печатъ на д-ръ Д. Пенчевъ, то слѣдва, споредъ разума на сѫщия законъ, да се отмѣни постановената му по това дѣло присѫда за сѫщата частна обида и цѣлото производство станало по нея въ двѣтѣ инстанции да се унищожи, като заведени за дѣяние покрито съ законна давность.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява:** присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ подъ № 604, отъ 15 октомврий 1903 год., защото е нарушенъ чл. 83 ал. 1 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 569 т. 1 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство, да се отмѣни и станалото по това обвинение производство въ двѣтѣ сѫдебни инстанции да се унищожи.

№ 119—(690) — 11 ноемврий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и осми октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Петъръ А. Макавѣевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 714, по описа за 1903 год., на Апостолъ Петровъ, отъ гр. София, осѫденъ отъ Софийския окр. сѫдъ на двѣ седмици тъмниченъ затворъ, за заканване съ убийство Хр. Цв. Кадински, отъ сѫщия градъ.* — Въ сѫдебното заседание яви се касаторътъ Апостолъ Петровъ, съ адвоката Т. Теодоровъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Софийскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 352, отъ 25 септемврий 1903 год., постановилъ така: „отмѣнява присѫдата на V Софийски мирови сѫдия № 675, отъ 19 май 1903 год. и вмѣсто нея постановява: признава Апостолъ Петровъ, отъ гр. София, 42 годишенъ, българинъ, православенъ, грамотенъ, женень,

неосѫжданъ, чиновникъ, за виновенъ въ това, че на 1 май 1903 год. е заплашилъ съ убийство Христо Ц. Кадински, отъ сѫщия градъ, за това, по силата на чл. 301 отъ Наказателния законъ го осѫжда да излежи двѣседмиченъ тъмниченъ затворъ и прѣдстави имуществено поржчителство, въ размѣръ на 200 лева за срокъ отъ 4 мѣсеци, а въ противенъ случай да излежи още едномѣсечно запирание". — Срѣщу сѫщата присѫда на Софийския окр. сѫдъ е подалъ касационна жалба Апостолъ Петровъ и иска отмѣнението ѝ на тѣзи основания: 1) че е нарушенъ чл. 85 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото сѫдътъ не е рѣшилъ въпроса за виновността или невиновността по вѫтрѣшното си убѣждение, основано върху всичкитѣ обстоятелства, открити при сѫдебното дирене; 2) че е нарушенъ чл. 301 отъ Наказателния законъ, защото не сѫ констатирани всички елементи на приписуемото му се прѣстѫпление; 3) че сѫдътъ нарушилъ чл. 60 отъ Наказателния законъ и чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото въ присѫдата си не се е произнесалъ никакъ върху сѫществуването на смекчающи обстоятелства по дѣлото: 4) че сѫдътъ е нарушилъ чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото не прѣцѣнилъ изцѣло показанията на свидѣтеля Димитъръ Тодоровъ, отъ които се виждало, че потърпѣвшиятъ не се е уплашилъ отъ думитѣ на касатора, и 5) че сѫ нарушени чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото сѫдътъ основалъ присѫдата си върху показанията на свидѣтели, разпитани безъ клетва, безъ да сѫ тѣ били освободени отъ клетва отъ странитѣ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) първото касаторово оплакване за нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, понеже виновността му не била разрѣшена върху всичкитѣ обстоятелства по дѣлото, е неоснователно, защото касаторътъ не посочва нѣкои обстоятелства, които да сѫ били игнорирани отъ сѫда при рѣшаването на дѣлото; 2) второто касаторово оплакване за нарушение чл. 301 отъ Наказателния законъ, понеже не били констатирани всичкитѣ елементи на приписуемото му се прѣстѫпление, е неоснователно, защото Софийскиятъ окр. сѫдъ въ обтѫжената си присѫда изрично констатира, че касаторътъ Ап. Петровъ е заплашвалъ съ убийство тѫжителя Хр. Цв. Кадински, у когото се е възбудилъ съ заплашването основенъ страхъ за осѫществението му, а въ това касаторово дѣяние се съдържатъ всичкитѣ съставни елементи на прѣстѫплението, което се прѣдвижда въ чл. 301 отъ Наказателния законъ; 3) въ присѫдата си по това дѣло, Софийскиятъ окр. сѫдъ, дѣйствително, не е изложилъ никакви съображения по въпроса за смекчающи или утегчающи вината на подсѫдимия обстоятелства, което е несъгласно съ разпорежданията на чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 60 отъ Наказателния законъ, но това неизлагане на такива мотиви въ присѫдата не показва, че сѫщиятъ сѫдъ не се произнесалъ по сѫщия въпросъ при опрѣдѣляне размѣра на наказанието, тъй като съ присѫдата си Софийскиятъ окр. сѫдъ е осѫдилъ касатора само на двѣ седмици тъмниченъ затворъ, което е единъ размѣръ, който се доближава

къмъ минималното наказание, прѣдвидено въ сѫщия членъ отъ Наказателния законъ и който показва, че сѫдътъ еималъ прѣдъ видъ сѫществуване смекчаващи вината обстоятелства; иначе, сѫдътъ можеше и трѣбваше да назначи касатору по-голѣмъ размѣръ наказание. Слѣдователно и третото касаторово оплакване по този въпросъ е неоснователно; 4) въ присѫдата си Софийскиятъ окр. сѫдъ е оцѣнилъ доказателната сила и значението на показанията на свидѣтеля Димитъръ Тодоровъ, както и силата на другитѣ доказателства по дѣлото, а отъ скупното имъ обсѫждане дошелъ до убѣждение, че у потърпѣвшия се е възбудилъ основенъ страхъ отъ заплашването на касатора; слѣдователно, неоснователно е касаторовото оплакване за нарушение чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, чрѣзъ непълно неоцѣняване показанията на сѫщия свидѣтель Д. Тодоровъ, и 5) дѣйствително, вижда се отъ производството на първата мирова инстанция, че свидѣтелитѣ сѫ били разпитани тамъ безъ клетва, но касаторътъ въ първата инстанция не е казалъ да се разпитатъ подъ клетва свидѣтелитѣ и прѣдъ втората инстанция не е искалъ разпитването имъ подъ клетва, ако неправилно сѫ били разпитани безъ клетва, а щомъ това той своеврѣменно прѣдъ сѫда по сѫщество не е направилъ, касаторътъ нѣма законно основание за пръвъ пѫть по сѫщия въпросъ да прави оплакване по касационенъ редъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Апостолъ Петровъ, срѣщу присѫдата на Софийския окр. сѫдъ подъ № 352, отъ 25 септемврий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *120 — (693) — 11 ноемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и осми октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Петъръ А. Макавѣевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 728, по описа за 1903 год., на Христо п. Лазаровъ, осѫденъ да издържи 1 година и 4 мѣсеци строгъ тъмиченъ затворъ, за насилствено блудствуване съ малолѣтната Мария Стойкова.* — Въ сѫдебното заседание се яви касаторътъ Христо п. Лазаровъ съ адвоката Д. Марковъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: прокуроръ при Ловчанския окр. сѫдъ съ обвинителенъ актъ, отъ 16 януарий 1899 год., прѣдава на сѫщия сѫдъ обвиняемия Христо п. Лазаровъ, за да бѫде осѫденъ и наказанъ по чл. 217 на Наказателния законъ, за гдѣто на 9 септемврий 1898 год. насилствено блудствувалъ съ малолѣтното 11-годишно момиченце Мария Стойкова Георгева, отъ с. Голѣмъ-Изворъ. Ловчанскиятъ окр. сѫдъ разгледалъ на 20 февруарий 1901 год. заведеното по случая углавно дѣло № 41/1899 год., когато, като призналъ подсѫдимия Христо Лазаровъ за виновенъ въ насилствено блудствуване съ ненавършилата 13 годишна възрасть Мария Стойкова, съ присѫдата си № 39, отъ 28 февруарий с. г.,

основата на чл. чл. 214, 217 п. 3, 58 п. 3 отъ Наказателния законъ, осждилъ го на 2 години строгъ тъмниченъ затворъ. По въззивна жалба на Христо Лазаровъ, дѣлото било разгледано отъ Русенския апелативенъ сждъ, който за разрѣшението му е постановилъ слѣдующитѣ въпроси: 1) „доказва ли се, че подсждимиятъ Христо п. Лазаровъ, отъ с. Голѣмъ-Изворъ, българинъ, православенъ, жененъ, земледѣлецъ, 22-годишенъ, грамотенъ, неосжданъ, на 9 септемврий 1898 год. насилствено да блудствувалъ съ малолѣтната си съселянка Мария Стойкова Георгева, като за тая цѣль противъ волята ѝ я свалилъ на земята, подъ моста, въ мѣстностьта „Брачовецъ", вдигналъ ѝ ризата и търкалъ съ члена си въ областьта на нейния половъ органъ?" — „Да, доказва се"; 2) „виновенъ ли е за това си дѣяние подсждимиятъ?" — „Да, виновенъ"; 3) „има ли обстоятелства, които да намаляватъ или увеличаватъ вината на подсждимия?" — Да, има извънредно намаляющи вината му обстоятелства"; 4) „на каква възрасть сж били на 9 септемврий 1898 год. подсждимия Христо п. Лазаровъ и потърпѣвшата Мария Стойкова Георгева?" — „Подсждимиятъ е билъ навършилъ 17 години, а потърпѣвшата е била помалка отъ 13 години и повече отъ 12 години"; 5) „по кой законъ и въ какъвъ размѣръ да се накаже подсждимия?" — „По чл. чл. 217 п. 3 и 58 п. 3 отъ Наказателния законъ да издържи 2 години строгъ тъмниченъ затворъ, което съгласно чл. 61 отъ сжщия законъ да излежи всичко 1 година и 4 мѣсеци строгъ тъмниченъ затворъ", и 6) „върху кого да се възложатъ сждебнитѣ разноски?" — „Сждебнитѣ разноски и на двѣтѣ инстанции да се възложатъ върху подсждимия". Слѣдъ това Русенскиятъ апелативенъ сждъ съ присждата си № 650, отъ 16 октомтомврий 1903 год. е измѣнилъ присждата на Ловчанския окр. сждъ № 39, отъ 28 февруарий 1901 год. само относително размѣра на наложеното на подсждимия наказание, когото осждилъ да издържи 1 година и 4 мѣсеци строгъ тъмниченъ затворъ. — Въ касационната си жалба Христо Лазаровъ между друго се оплаква, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. 216 отъ Закона за углавното сждопроизводство, защото е приелъ, че отъ удостовѣрението № 1564 на Голѣмоизворския общински кметъ отъ 27 септемврий 1898 год. се установявало, каквотой при извършването на прѣстжплението е билъ по-голѣмъ отъ 17 години, когато това удостовѣрение не било издадено на основание метрическитѣ книги, каквито кметоветѣ сж задължени да държатъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: чл. 216 отъ Углавното сждопроизводство гласи: „когато възрастьта на обвиняемия може да има влияние върху това, да ли може да му се вмѣни извършеното въ вина или какво наказание да му се опрѣдѣли, то неговитѣ показания върху годинитѣ му се провѣряватъ чрѣзъ справки въ метрическитѣ книги, ако такива нѣма — чрѣзъ градскитѣ списъци на населението и чрѣзъ други документи. Ако това е невъзможно, възрастьта на обвиняемия се опрѣдѣля чрѣзъ освидѣтелствуване отъ сждебенъ лѣкарь". Отъ съдържанието на този членъ става явно, че когато единъ подсждимъ твърди, че той при извършването на прѣстжпното дѣяние е билъ на такава възрасть, щото това дѣяние или не може да

му се вмѣни, или пъкъ трѣбва да му се наложи по-малко наказание, то сждътъ е длъженъ да провѣри това казване на подсждимия най-напрѣдъ чрѣзъ справки отъ метрическитѣ книги, ако такива нѣма — отъ градскитѣ списъци и други документи и само ако нѣма никакви документи, трѣбва да опрѣдѣли възрастьта чрѣзъ освидѣтелствуване подсждимия отъ сждебенъ лѣкарь. Отъ казаното слѣдва, че когато въ такива случаи се изискватъ свѣдѣния за възрастьта на подсждимия отъ надлежното общинско управление, то това послѣдното е длъжно и въ удостовѣрението си за възрастьта на подсждимия да укаже отъ гдѣ черпи тия свѣдѣния, за да се види, да ли то е издадено съгласно прѣдписанието на чл. 216 отъ Углавното сждопроизводство. Отъ производството на дѣлото се вижда, че подсждимиятъ Христо п. Лазаровъ, при разпитването му въ качество на обвиняемъ отъ сждебния слѣдователь е показалъ, че той не е навършилъ 17-годишна възрасть, вслѣдствие на което сждебниятъ слѣдователь съ отношението си № 3462, отъ 17 септемврий 1898 год. до кмета на селото Голѣмъ-Изворъ, е изискалъ да му се доставятъ отъ метрическитѣ книги свѣдѣния за възрастьта на подсждимия. Кметътъ съ писмото си № 1564, отъ 27 септемврий 1898 год. е съобщилъ на сждебния слѣдователь, че обвиняемиятъ Христо п. Лазаровъ е билъ роденъ на 11 априлъ 1881 год., безъ да е указалъ отъ гдѣ е черпилъ тия свѣдѣния за възрастьта на обвиняемия. При рѣшаването на дѣлото Русенскиятъ апелативенъ сждъ, както става явно отъ съобразителната часть на присждата му, при опрѣдѣляне възрастьта на подсждимия, е взелъ въ внимание така сжщо това удостовѣрение и въ свързка съ медицинското освидѣтелствуване е призналъ, какво подсждимиятъ при извършването на прѣстжплението е билъ вече навършилъ 17-годишна възрасть. Обаче, това заключение на Русенския апелативенъ сждъ не може да се приеме за правилно, защото сждътъ е счелъ, че прѣдставеното общинско удостовѣрение установявало възрастьта на подсждимия при извършването на прѣстжплението, което му се приписва, когато това удостовѣрение, по силата на чл. 216 отъ Углавното сждопроизводство, за да можеше да има доказателствена сила относително възрастьта на подсждимия, трѣбваше да заключава въ себе си не само, че подсждимиятъ е роденъ на 11 априлъ 1881 год., но да съдържа и указания, отъ гдѣ кметството е черпило своитѣ свѣдѣния за възрастьта на подсждимия, за да може да се провѣри, да ли тѣзи свѣдѣния сж черпени именно отъ ония официални данни, които законътъ счита пълно доказателство за възрастьта на единъ подсждимъ. Заключението на Русенския апелативенъ сждъ, относително възрастьта на подсждимия възъ основание на медицинското освидѣтелствуване, е тоже неправилно, понеже опрѣдѣлянето възрастьта на единъ подсждимъ, чрѣзъ освидѣтелствуване отъ сждебенъ лѣкарь, става само тогава, когато нѣма ни метрически книги, ни градски списъци на населението или други документи, а не и тогава, когато се прѣдполага, че такива сжществуватъ. Отъ всичко горѣизложено става явно, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ, като е опрѣдѣлилъ възрастьта на подсждимия Христо п. Лазаровъ, възъ основание на едно общинско удостовѣрение, въ което не е указано отъ гдѣ сж черпени изложенитѣ въ него свѣдѣния за възрастьта на подсждимия, а така сжщо и възъ

основание на медицинското освидѣтелствуване, което не може да има значение при сѫществуването на официални документи, е допусналъ нарушение на чл. 216 отъ Углавното сѫдопроизводство, което нарушение, като има значение за участьта на подсѫдимия, е сѫществено; слѣдователно, оплакването на касатора за нарушение на чл. 216 отъ Углавното сѫдопроизводство, е основателно.

По тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ № 650, отъ 16 октомврий 1903 год., защото е нарушенъ чл. 216 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство, съ силата на чл. 569 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *121* — (*697*) — *11 ноември 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и осми октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Петъръ А Макавѣевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 298, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Варненския окр. управитель, срѣщу присѫдата на Варненския окр. сѫдъ отъ 4 мартъ 1904 год., № 233.* — Въ сѫдебното заседание се яви адвокатъть Георги Згуревъ, защитникъ на под. сѫдимия Атанасъ Пачевъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на основание единъ актъ, съставенъ на 30 май 1902 год. отъ надлежнитѣ акцизни власти, съ който е констатирано, че Атанасъ Пачевъ и С-ие синове, отъ гр. Добричъ, прѣзъ сѫщата година е произвеждалъ ракия отъ медовина и дрѣнки, въпрѣки глава III отд. III отъ Закона за питиетата, Варненскиятъ окр. управитель съ постановление подъ № 259/903 год. е осѫдилъ Атанасъ Пачевъ да заплати въ полза на хазната 1000 лева глоба и 60 лева акцизъ за произведената отъ него 200 литри ракия, а всичко 1060 лева, замѣними въ случай на несъстоятелность съ 265-дневенъ затворъ. Задържанитѣ двѣ шишета по единъ литъръ ракия да се конфискуватъ. Вслѣдствие на апелационната жалба на осѫдения, Варненскиятъ окр. сѫдъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 4 мартъ 1904 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 233, диспозитивътъ на която гласи: „отмѣнява постановлението на Варненския окр. управитель № 259/903 год. и освобождава апелатора Атанасъ Пачевъ, отъ гр. Добричъ, отъ всѣкаква отговорность по това дѣло. Веществено доказателство — двѣ стъкла ракия да се повърнатъ на апелатора слѣдъ влизането на присѫдата въ законна сила“. — Срѣщу тая присѫда Варненскиятъ окр. управитель е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква: 1) че Варненскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 1, 2, 14 и 22 отъ Закона за акциза върху питиетата, въ свързка съ чл. 4 т. 7 отъ Закона за акциза, защото неправилно е приелъ, че акцизътъ трѣбвало да се плаща само на питиетата, които сѫ се произвеждали отъ суровъ спиртъ, тогава, когато акцизъ се заплащало отъ всички спиртни питиета, които се добиватъ отъ хлѣбни и всѣкакви други про-

дукти; 2) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. 12 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото като е прѣкратилъ по давность, по отношение углавната отговорность, дѣлото, неправилно е освободилъ и по гражданската отговорность подсѫдимия Атанасъ Пачевъ; 3) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. 72 т. 5 отъ Наказателния законъ, защото неправилно е приелъ, че имало давность по настоящето дѣло, понеже отъ прѣписката на акцизната власть се виждало, че между датата 30 май 1902 год., когато е билъ направенъ първиятъ актъ и датата юний 1903 год., когато е билъ съставенъ вториятъ допълнителенъ актъ, сѫ станали редъ дѣйствия, които сѫ прѣкѫснали давностьта, и 4) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. 75 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото безъ доказателства е отнелъ силата на акта.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на защитника на подсѫдимия и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Варненскиятъ окр. сѫдъ е приелъ, че акцизъ се заплащало само за ония спиртни питиета, които сѫ се произвеждали отъ суровъ спиртъ, а не и за ония спиртни питиета, които сѫ били произведени отъ медовина и дрѣнки, какъвто е билъ случаятъ по настоящето дѣло; обаче, като се вематъ прѣдъ видъ прѣдписанията на чл. чл. 1 и 2 отъ Закона за акциза върху питиетата, отъ които явствува, че акцизъ се заплаща за всички ония спиртни питиета, които се произвеждатъ отъ хлѣбни и *всякакви други продукти*, то Варненскиятъ окр. сѫдъ, като е приелъ по настоящето дѣло, че за произведенитѣ отъ медовина и дрѣнки спиртни пития не трѣбвало да се плаща акцизъ, допусналъ е сѫществено нарушение на чл. чл. 1 и 2 отъ Закона за акциза върху питиетата; 2) отъ производството на дѣлото се вижда, че първиятъ актъ е билъ издаденъ на 30 май 1902 год., а вториятъ актъ е билъ издаденъ прѣзъ юний 1903 год. и въ тоя интервалъ не се вижда да сѫ станали нѣкои дѣйствия, които да сѫ прѣкѫснали течението на едногодишната давность, а пъкъ въ такъвъ случай Варненскиятъ окр. сѫдъ правилно е приелъ, че има давность по настоящето дѣло и правилно е прѣкратилъ дѣлото по отношение на углавната отговорность на подсѫдимия, т. е. по отношение на наложената му глоба; но сѫщиятъ сѫдъ неправилно е постѫпилъ, като е освободилъ и отъ заплащане слѣдуемия се акцизъ казания подсѫдимъ Атанасъ Пачевъ, защото отъ разпореждането на чл. 12 отъ Углавното сѫдопроизводство много ясно се вижда, че когато се прѣкрати по давность едно углавно дѣло, гражданскиятъ искъ продължава да се разглежда отъ углавнитѣ сѫдилища, така щото, щомъ Варненскиятъ окр. сѫдъ е прѣкратилъ настоящето дѣло и по отношение заплащането слѣдуемия се акцизъ отъ страна на подсѫдимия, допусналъ е сѫществено нарушение на чл. 12 отъ Углавното сѫдопроизводство, и 3) колкото се отнася до оплакването на Варненския окр. управитель за нарушение чл. 75 отъ Закона за акциза върху питиетата, то е неоснователно, защото то не се оправдава отъ фактическа страна на дѣлото, понеже Варненскиятъ окр. сѫдъ е посочилъ на основанията си, по силата на които той не е можалъ да приеме за пълно доказателство акта по констатираното нарушение.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: 1) присѫдата на Варненския окржженъ сѫдъ отъ 4 мартъ 1904 год., подъ № 233, защото сѫ нарушени чл. чл. 1 и 2 отъ Закона за акциза върху питиетата и чл. 12 отъ Углавното сѫдопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни само относително оная ѝ часть, съ която подсѫдимиятъ Атанасъ Пачевъ е освободенъ отъ заплащане 60 лева акцизъ за произведената отъ него 200 литри ракия отъ медовина и дрѣнки и дѣлото за ново разглеждане въ тази му часть, да се повърне на сѫщия Варненски окр. сѫдъ, и 2) касационната жалба на Варненския окр. управитель, срѣщу сѫщата присѫда на Варненския окр. сѫдъ отъ 4 мартъ 1904 год., № 233, въ останалата ѝ часть — углавна, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *122 — (698) — 16 ноември 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на втори ноември хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 400, по описа за 1905 год., на Нисимъ Израѣлъ Барутчиолу, отъ гр. Русе, осѫденъ отъ Русенския апелативенъ сѫдъ на двѣ недѣли тъмниченъ затворъ, за фабрикуване на патрони безъ разрѣшение на властьта.* — Въ сѫдебното заседание отъ страна на касатора Нисимъ Израелъ Барутчиолу, яви се адвокатътъ Авр. Рефетовъ и прѣупълномощениятъ отъ него Ал. Малиновъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫда № 296, отъ 22 априлъ 1905 год., призналъ подсѫдимия Нисимъ Израилъ, отъ гр. Русе, за виновенъ въ това, че фабрикувалъ патрони въпрѣки прѣдписанията на правилника за тая цѣль и при това когато му е било запрѣтено отъ полицейскитѣ власти да продължава фабрикуването на патронитѣ, той е продължавалъ тайно фабрикацията имъ и-на основание чл. чл. 397 и 475 отъ Наказателния законъ осѫдилъ сѫщия Нисимъ Израилъ на двѣнедѣленъ тъмниченъ затворъ. — Срѣщу сѫщата присѫда на Русенския апелативенъ сѫдъ е подалъ касационенъ протестъ прокурорътъ при сѫщия сѫдъ и ходатайствува за отмѣната ѝ на това основание, че щомъ е констатиралъ Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ, че подсѫдимиятъ Нисимъ Израилъ е фабрикувалъ патрони безъ разрѣшение отъ властьта и въпрѣки забранението отъ правителството да фабрикува патрони, то трѣбвало е да го осѫди по чл. 398 отъ Наказателния законъ, който прѣдвиждалъ такова прѣстъпление, а не по чл. 397 отъ Наказателния законъ, който е приложилъ сѫщия сѫдъ, понеже послѣдниятъ членъ прѣдполагалъ, че съществува надлежно разрѣшение за изработване на взривни вещества и инкриминира само несъблюдението на прѣдписанията отъ правилника при фабрикуването на взривни вещества. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда, подсѫдимиятъ Нисимъ Израилъ Барутчиолу се оплаква, че Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. 460

отъ Углавното сждопроизводство, защото въ присждата си не изложилъ съображения, въ което да обсжди неговата молба за прилагане къмъ него Закона за условното осжждане.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) Русенскиятъ апелативенъ сждъ съ въпросния си листъ и съ присждата си по това дѣло е призналъ за доказано, че подсждимиятъ Нисимъ Израилъ е виновенъ въ това, че той, Нисимъ Израилъ, въпрѣки запрѣщението му отъ полицейската власть да фабрикува патрони и въпрѣки запечатването отъ властьта фабриката му за фабрикуване патрони, той, Нисимъ Израилъ, продължавалъ тайно отъ властьта да фабрикува и фабрикувалъ патрони. Така констатираното дѣяние на подсждимия Нисимъ Израилъ, което състои въ това, че той тайно и безъ знанието на властьта, а още и противъ изричното запрѣщение на властьта, е фабрикувалъ патрони, съдържа всичкитѣ елементи за законния съставъ на общеопасното прѣстжпление, което се прѣдвижда въ чл. 398 отъ Наказателния законъ, който изрично гласи така: *„наказва се . . . . . този, който тайно, безъ знанието и разрѣшението на правителството* или пъкъ подъ чуждо име, а съ разрѣшението издадено на друго лице, *фабрикува* или внася отъ странство *взривни вещества*". Обаче, Русенскиятъ апелативенъ сждъ съвсѣмъ неправилно е подвелъ казаното дѣяние на подсждимия подъ разпоредбитѣ, не на казания чл. 398 отъ Наказателния законъ, а подъ чл. 397 отъ Наказателния законъ, който гласи така: *„за всѣко нарушение на прѣдписанията, изложени въ правилницитѣ относително начина на фабрикуването*, пазенето, продаването, прѣвозването, употрѣблението или унищожението на взривни вещества, отъ което нарушение е могло да послѣдва или е послѣдвало взривъ, *виновнитѣ се наказватъ* съ . . . . . ". Отъ прѣдписанието на този чл. 397 става ясно, че той наказва онѣзи лица, които, като иматъ разрѣшение отъ властьта да фабрикуватъ взривни вещества, нарушаватъ и не спазватъ прѣдписанията, които сж изложени въ правилницитѣ относително начина на фабрикуването, пазенето и пр. на взривнитѣ вещества. но никакъ нѣма прѣдъ видъ и не говори за фабрикуването на взривни вещества тайно, безъ знанието и разрѣшението на правителството, каквото е дѣянието на Нисимъ Израилъ, понеже това послѣдно прѣстжпно дѣяние е самостоятелно и прѣдвидено въ горѣказания чл. 398 отъ Наказателния законъ. Съ неправилното подвеждане констатираното касаторово прѣстжпно дѣяние подъ разпоредбитѣ на чл. 397 отъ Наказателния законъ, когато е трѣбвало сжщото дѣяние да бжде подведено подъ чл. 398 отъ Наказателния законъ, Русенскиятъ апелативенъ сждъ е допусналъ нарушение на сжщитѣ тѣзи два члена отъ Наказателния законъ, вслѣдствие на които закононарушения присждата му не може да има законна сила; 2) отъ сждебния протоколъ на Русенския апелативенъ сждъ по това дѣло се вижда, че защитникътъ на подсждимия Нисимъ Израилъ е заявилъ прѣдъ сжщия сждъ за прилагане къмъ сжщия подсждимъ Закона за условното осжждане, но Русенскиятъ апелативенъ сждъ не приложилъ сжщия законъ и не изложилъ мотиви по тая негова молба. Обаче, съ неизлагане мотиви въ присждата си отно-

сително въпросната молба на защитника на подсѫдимия, Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ не е допусналъ никакво нарушение на посочения въ жалбата на сѫщия подсѫдимъ чл. 460 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото отъ прѣдписанието на чл. 1 отъ Закона за условното осѫждане слѣдва ясно, че сѫщиятъ законъ се прилага отъ сѫда по сѫщество само тогава, когато сѫщиятъ сѫдъ намѣри за умѣстно и цѣлесъобразно прилагането му и сѫщиятъ сѫдъ излага мотиви само тогава, когато намѣри за умѣстно да приложи сѫщия законъ къмъ извѣстенъ осѫденъ подсѫдимъ, а не тогава, когато не намѣри за нуждно прилагането му, макаръ за прилагането му и да е ходатайствувала нѣкоя отъ странитѣ въ процеса. Отъ казаното слѣдва, че оплакването на касатора Нисимъ Израилъ по този прѣдметъ и за нарушение чл. 460 отъ Углавното сѫдопроизводство, е неоснователно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: 1) присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ подъ № 296, отъ 22 априлъ 1905 год., защото сѫ нарушени чл. чл. 397 и 398 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 569 т. 1 отъ Углавното сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ, и 2) касационната жалба на Нисимъ Израилъ Барутчиолу, срѣщу сѫщата присѫда на Русенския апелативенъ сѫдъ подъ № 296, отъ 22 априлъ 1905 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *123 — (700) — 16 ноември 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на втори ноември хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивано[illegible] и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ прис[illegible]ствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 563, по описа за 1905 год., на Ив. Петковъ Кацарски, отъ гр. Орхание и Найденъ Таковъ, отъ с. Литаково, Орханийско, осѫдени отъ Софийския апелативенъ сѫдъ, като съучастници, въ прѣдумишлено убиване Петъръ К. Кацарски, отъ с. Литаково.* — Въ сѫдебното заседание явиха се обвиняемитѣ — касатори Найденъ Таневъ и Ив. П. Кацарски, съ защитника си М. Златановъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫда № 251, отъ 17 май 1905 год., призналъ подсѫдимитѣ: 1) Найденъ Таневъ и Георги Колевъ Кацарски, 20-годишни, отъ с. Литаково, за виновни въ прѣдумишлено убиване чрѣзъ вистрѣлъ отъ пушка Петъръ Колевъ Кацарски, отъ сѫщото село, и 2) Иванъ Петровъ Кацарски, 20-годишенъ, отъ с. Литаково, за виновенъ въ помагене на първитѣ двама да извършатъ сѫщото убийство и на основание чл. чл 51, 52, 58, 61 и 247 ал. 2 отъ Наказателния законъ, потвърдилъ присѫдата на Софийския окр. сѫдъ подъ № 464, отъ 14 декември 1904 год., съ която сѫ осѫдени казанитѣ подсѫдими: Н. Таневъ и Г. К. Кацарски по на 15-годишенъ строгъ тъмниченъ затворъ, а измѣнилъ отчасти сѫщата присѫда на Софийския окр. сѫдъ, съ която е билъ оправданъ подсѫдимиятъ Иванъ Петковъ Кацарски, като осѫдилъ сѫщия Иванъ

Петковъ Кацарски на 5 години строгъ тъмиченъ затворъ, а при това осждилъ послѣдния да заплати заедно съ другитѣ двама подсждими сждебнитѣ разноски по дѣлото. — Срѣщу сжщата присжда на Софийскиятъ апелативенъ сждъ подали касационни жалби подсждимитѣ Найденъ Таневъ и Ив. П. Кацарски. Найденъ Таневъ се оплаква: 1) че Софийскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 449 и 486 отъ Углавното сждопроизводство, защото неправилно е приелъ въ присждата си показанията на съподсждимия Георги Колевъ за недостовѣрни спрѣмо него самаго, а за правдоподобни спрѣмо касатора; 2) че сждътъ допусналъ нарушение на чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство, защото въ присждата си приема за доказанъ фактъ, че той взелъ отъ сестра си Милка Петровица пушката на 18 априлъ 1904 год. и че въ сжщия день пушката е била повърната на сестра му, а по-послѣ приема противното, че съ сжщата пушка е извършено отъ него на 20 срѣщу 21 априлъ 1904 год. убийството на Петъръ Колевъ, и 3) че апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. чл. 449, 453 и 486 отъ Углавното сждопроизводство, защото го призналъ за виновенъ въ прѣдумишлено убийство, безъ да е констатиралъ въ присждата си, въ какво нѣщо се е проявила прѣдумишленостьта. Ив. П. Кацарски се оплаква, че Софийскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ новия текстъ на чл. 516 отъ Углавното сждопроизводство, отъ 28 априлъ 1905 год., като е приелъ да разгледа по въззивенъ протестъ на прокурора това дѣло, по което той е билъ оправданъ съ присждата на Софийския окр. сждъ и срѣщу която присжда е могло да се подава, споредъ сжщия законъ, само касационенъ протестъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) достовѣрностьта и доказателната сила на показанията или обясненията на подсждимитѣ лица, както и онѣзи на свидѣтелитѣ по углавни дѣла, се оцѣняватъ, съгласно чл. 460 буква *а* отъ Углавното сждопроизводство, по вжтрѣшно убѣждение на сжда, който рѣшава дѣлото по сжщество и такава една оцѣнка направена отъ сжда по сжщество, какъвто е билъ по това дѣло Софийскиятъ апелативенъ сждъ, който е оцѣнявалъ показанията на подсждимия Георги К. Кацарски, е окончателна и не подлежи на провѣрка отъ Върховния касационенъ сждъ, защото послѣдниятъ сждъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, не разглежда дѣлата по сжщество. Отъ това слѣдва, че първото оплакване на касатора Н. Таневъ, за нарушение чл. чл. 449 и 486 отъ Углавното сждопроизводство, понеже неправилно оцѣнилъ спрѣмо него показанията на съподсждимия Георги Колевъ, е неоснователно; 2) въпроситѣ кога и отъ кого е взелъ подсждимиятъ Найденъ Таневъ пушката, съ която е извършено убийството и кога е била повърната на сестра му Милка Петровица, се отнасятъ до обстоятелствата по сжщество на дѣлото и понеже тѣхното разрѣшение зависи отъ оцѣняването доказателната сила и значението на даннитѣ по дѣлото — тѣ не подлежатъ на рѣшаване отъ Върховния касационенъ сждъ, понеже този сждъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, не разглежда дѣлата по сжщество. Слѣдователно и второто оплакване на касатора Н. Таневъ по този въпросъ и за нарушение чл. 486 отъ Углавното сждопроиз-

водство, е неоснователно; 3) третото оплакване на касатора Н. Таневъ, за нарушение чл. чл. 449, 453 и 486 отъ Углавното сждопроизводство, понеже Софийскиятъ апелативенъ сждъ го осждилъ за прѣдумишлено убийство безъ да посочи въ присждата си, въ какво се е проявила прѣдумишлеността, е неоснователно, защото въ своята присжда Софийскиятъ апелативенъ сждъ изрично констатиралъ, че касаторътъ Найденъ Таневъ прѣдварително се е споразумѣлъ съ другия подсждимъ Георги К. Кацарски, за да убиятъ Петъръ Колевъ Кацарски, снабдили се съ пушка и по единъ скроенъ отъ тѣхъ планъ сж извършили убийството, а въ така констатираното му дѣяние се съдържатъ всичкитѣ съставни елементи на прѣдумишленото человѣкоубийство, за което касаторътъ Н. Таневъ е осжденъ, и 4) чл. 516 отъ Углавното сждопроизводство въ текста му отъ 28 априлъ 1905 год. гласи, че оправдателнитѣ присжди на окржжния сждъ, постановени при участие на сждебни заседатели, сж окончателни и срѣщу тѣхъ може да се подава само касационенъ протестъ. Отъ прѣдписанието на сжщия този законъ слѣдва ясно, че слѣдъ 28 априлъ 1905 год., датата на обнародването на сжщия законъ, всѣка присжда на окржжния сждъ, съ която е оправдано подсждимото лице, подлежи на обтжжване не прѣдъ апелативения сждъ и по апелитивенъ редъ, а само по касационенъ редъ прѣдъ Върховния касационенъ сждъ. Щомъ слѣдъ 28 априлъ 1905 год. оправдателнитѣ присжди на окржжния сждъ, постановени при участие на сждебни заседатели, подлежатъ на обтжжване само по касационенъ редъ, то Софийскиятъ апелативенъ сждъ неправилно е приелъ да разглежда по възивенъ редъ това дѣло относително подсждимия Ив. Петковъ Кацарски и то на 3 май 1905 год., т. е. слѣдъ обнародването новия текстъ на чл. 516 отъ Углавното сждопроизводство, тъй като съ първоинстанционната присжда на Софийския окр. сждъ е билъ оправданъ и то при участие на сждебни заседатели. Щомъ Софийскиятъ апелативенъ сждъ, въпрѣки прѣдписанието на казания чл. 516 отъ Углавното сждопроизводство е разгледалъ и рѣшилъ това дѣло относително оправдания отъ окржжния сждъ подсждимъ Иванъ П. Кацарски, то както присждата на Софийския апелативенъ сждъ, относително сжщия Ив. П. Кацарски, така и станалото въ сжщия апелативенъ сждъ производство по сжщата присжда, само относително сжщия подсждимъ Ив. П. Кацарски, подлежатъ на унищожение, като се признае правото на прокурорския надзоръ при Софийския окр. сждъ, който е подалъ своеврѣменно по стария текстъ на чл. 516 отъ Углавното сждопроизводство възивенъ протестъ, за подаване касационенъ протестъ срѣщу оная часть отъ присждата на Софийския окр. сждъ по това дѣло, съ която подсждимиятъ Иванъ П. Кацарски е билъ оправданъ и то въ двѣнедѣленъ срокъ отъ съобщението му на това.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: 1) присждата на Софийския апелативенъ сждъ подъ № 251, отъ 17 май 1905 год., само относително подсждимия Иванъ Петковъ Кацарски, защото е нарушенъ чл. 516 отъ Закона за углавното сждопроизводство, съ силата на чл. 569 т. 2 отъ сжщото производство, да се унищожи заедно съ станалото въ сжщия сждъ производство по сжщата присжда,

като се признава правото на прокурорския надзоръ при Софийския окр. сѫдъ за подаване касационенъ протестъ относително сѫщия подсѫдимъ срѣщу присѫдата на Софийския окр. сѫдъ по това дѣло, въ двѣнедѣленъ срокъ отъ съобщението на това, и 2) касационната жалба на Найденъ Таневъ, срѣщу присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ подъ № 251, отъ 17 май 1905 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се отсави безъ послѣдствие.

№ 124 — (722) — 21 ноември 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на седми ноември хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 568, по описа за 1905 год., завѣдено по касационната жалба на Владимиръ Фредровъ, отъ гр. Софія, срѣщу присѫдата на Софийския окр. сѫдъ отъ 11 юлий 1905 год., № 213.* — Въ сѫдебното заседание се яви адвокатътъ д-ръ Джидровъ, защитникъ на подсѫдимия Владиміръ Фредровъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 1 декември 1902 год. дежурниятъ чиновникъ при Софийската митница Никола Петровъ съставилъ актъ подъ № 2934, съ който констатира, че на 28 ноември с. г. съ транспортенъ листъ № 2287, Царибродската митница транспортирала за Софийската митница единъ колетъ № 93, съ тегло 11 килограма и че тоя колетъ билъ прѣдаденъ на 29 ноември с. г. отъ Софийската желѣзнопѫтна станция, въ врѣме на дежурството на чиновника по багажитѣ Вл. Фредровъ, на притежателя му, безъ да бѫдатъ изпълнени надлежнитѣ митнишки формалности. Вслѣдствие на тоя актъ, Софийската митница издала постановление отъ 31 декември 1902 год. подъ № 2591 съ което осѫдила Вл. Фредровъ, за нарушение чл. 218 и втората забѣлѣжка къмъ чл. 253 отъ Закона за митницитѣ, да заплати 242 лева на държавното съкровище. Отъ това постановление на митницата останалъ недоволенъ Вл. Фредровъ и подалъ срѣщу него въ Софийския окр. сѫдъ апелативна жалба, съ която иска отмѣнението му. Софийскиятъ окр. сѫдъ образувалъ углавно дѣло № 2412/904 г., което въ сѫдебното си заседание на 30 ноември 1904 год., по заявление на апелатора, съ опрѣдѣление прѣкратилъ, като погасено нарушението съ давность, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, обаче, съ опрѣдѣление подъ № 3, отъ 22 януарий 1905 год. отмѣнилъ това опрѣдѣление на Софийския окр. сѫдъ, като прѣдписалъ на послѣдния да разгледа дѣлото по сѫщество. Софийскиятъ окр. сѫдъ е разгледалъ отново дѣлото на 27 юний 1905 год., когато като е взелъ прѣдъ видъ: „постановлението на Софийската митница отъ 31 декември 1902 год., подъ № 2591, което е прѣдметъ на разглеждане по настоящето углавно дѣло, е основано на акта отъ 1 декември 1902 год., подъ № 2934, съставенъ отъ Софийската митническа власть при съблюдение на всички трѣбования на Закона за митницитѣ, съ който се констатира, че дежурниятъ чиновникъ по багажитѣ при Софийската желѣзнопѫтна станция В. Фредровъ

е виновното лице за прѣдаването на единъ митнишки колетъ съ тяжесть 11 кгр. на притежателя му, прѣди да бѫдатъ изпълнени надлежнитѣ митнически формалности. За оборване съдържанието на споменатия актъ, апелаторътъ Вл. Фредровъ се основава на удостовѣрението на началника на Софийската гара отъ 25 юний 1905 год., подъ № 3607 и на показанията на свидѣтеля Лазаровъ, обаче, както въпросното удостовѣрение, така и показанията на Хр. Лазаровъ сѫ безъ значение по дѣлото, защото съ тѣхъ ни най малко не се доказва, че прѣди да бѫде прѣданъ багажнитъ колетъ № 93 на притежателя му, сѫ били изпълнени ония митнишки формалности, които Правилникътъ за митницитѣ въ чл. чл. 382 до 409 прѣдписва; прочее, съдържанието на акта отъ 1 декемврий 1902 год., подъ № 2934, като не се оборва съ нищо, то и издаденото на основание на него постановление слѣдва да бѫде потвърдено напълно, като апелативната жалба на Вл. Фредровъ се остави безъ послѣдствие", — издалъ е присѫдата си подъ № 513 буква *а*, съ която е потвърдилъ постановлението на Софийската митница отъ 3 декемврий 1902 год., подъ № 2591. — Срѣщу тая присѫда осѫденитъ Владимиръ Фредровъ е подалъ касационна жалба, а защитникътъ му адвоката д-ръ Джидровъ заяви устно прѣдъ Върховния касационенъ сѫдъ слѣдующето оплакване, че Софийскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 218 отъ Закона за митницитѣ, като е осѫдилъ Вл. Фредровъ по тоя членъ отъ закона, когато отъ постановлението се виждало, че не подсѫдимиятъ Фредровъ, а друго лице е прѣдало въпросния багажъ на притежателя. Прокурорътъ пъкъ при Върховния касационенъ сѫдъ заяви устно прѣдъ сѫщия сѫдъ слѣдующето оплакване, че Софийскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 218 отъ Закона за митницитѣ и чл. 10 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото неправилно е осѫдилъ обвиняемия Вл. Фредровъ по тоя членъ отъ Закона за митницитѣ, безъ да е констатиралъ въ присѫдата си самитѣ дѣйствия на сѫщия подсѫдимъ Фредровъ, които да съставляватъ елементитѣ на прѣстѫпното нарушение, прѣдвидено въ казания чл. 218 отъ Закона за митницитѣ и които го правятъ углавно отговоренъ за сѫщото нарушение състоящо въ прѣдаване, като чиновникъ на желѣзнопѫтната станция, безъ разрѣшение отъ митницата, пристигнали стоки на притежателитѣ имъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на защитника на касатора и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Софийскиятъ окр. сѫдъ е потвърдилъ постановлението на Софийската митница подъ № 2591, отъ 31 декемврий 1902 год., което е било основано на акта отъ 1 декемврий 1902 год., № 2934, съставенъ отъ Софийската митническа власть, а пъкъ съ тоя актъ се било констатирало, че дежурниятъ чиновникъ по багажитѣ при Софийската желѣзопѫтна станция — Вл. Фредровъ е билъ виновното лице за прѣдаването на единъ митнически колетъ съ тяжесть отъ 11 кгр. на притежателя му, прѣди да сѫ били изпълнени надлежнитѣ митнически формалности. Отъ сѫщата присѫда не се вижда, обаче, Софийскиятъ окр. сѫдъ да е изложилъ самитѣ дѣйствия на подсѫдимия Вл. Фредровъ, които е той извършилъ или съ негово

знание е допусналъ да се извършатъ, за да може да се провѣри, да ли въ тѣхъ се съдържатъ елементитѣ на нарушението, прѣдвидени въ чл. 218 отъ Закона за митницитѣ, по който членъ подсѫдимиятъ е билъ осѫденъ. Щомъ, слѣдователно, сѫдътъ по сѫщество е пропусналъ да изложи въ присѫдата си, че прѣдаването на колета на притежателя му е станало отъ подсѫдимия безъ прѣдварителното разрѣшение на митницата и прѣди да бѫдатъ изпълнени формалноститѣ, прѣдвидени въ правилника, сѫщиятъ сѫдъ е допусналъ сѫществено нарушение на чл. 218 отъ Закона за митницитѣ, което е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Софийския окрѫженъ сѫдъ отъ 11 юлий 1905 год., № 213 *а*, защото е нарушенъ чл. 218 отъ Закона за митницитѣ, съ силата на чл. 137 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *125 — (723) — 21 ноември 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на седми ноември хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 326, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Никола П. Аврамовъ, отъ село Новоселци, Софийско, срѣщу присѫдата на Софийския окр. сѫдъ отъ 4 февруарий 1904 год., № 38.*— Въ сѫдебното заседание се явиха адвокатитѣ д-ръ П. Джидровъ и Никола Найденовъ, защитници на касатора Никола П. Аврамовъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ единъ актъ, съставенъ на 10 юний 1903 год. отъ акцизния стражаръ М. Пенковъ, е констатирано, че Никола П. Аврамовъ прѣзъ първата половина на 1903 год. и втората половина на 1902 год. е продавалъ спиртни питиета на едро безъ патентъ. Възъ основание на този актъ, Софийскиятъ окр. управитель, съ постановление отъ 18 юлий 1903 год., подъ № 627, осѫдилъ Никола П. Аврамовъ да заплати въ полза на хазната два полугодишни патента за продаване на едро 200 лева и глоба 200 лева, съгласно чл. чл. 48, 65, 71, 72 и 75 отъ Закона за питиетата. Вслѣдствие на апелационната жалба на осѫдения, Софийскиятъ окр. сѫдъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 30 януарий 1904 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 38, съ която е потвърдилъ постановлението на Софийския окр. управитель отъ 18 юлий 1903 год., № 627. — Срѣщу тая присѫда осѫденият Никола П. Аврамовъ е подалъ касационна жалба, а прокуроръ̀тъ при Върховния касационенъ сѫдъ заяви устно прѣдъ сѫщия сѫдъ слѣдующето оплакване, че Софийскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 85 и 120 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 75 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото неправилно е далъ значение на показанията на свидѣтеля Величковъ,

дадени на полицейското дознание, безъ да сж били тѣ провѣрени при сждебното дирене чрезъ разпитване на сжщия свидѣтель.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на д-ръ Джидровъ и Ник. Найденовъ, както и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присжда се вижда, че Софийскиятъ окр. сждъ, за да приеме за установенъ факта, че подсждимиятъ Никола П. Аврамовъ е продалъ на едро безъ патентъ четири бурета съ по 40 оки вино, се е основалъ главно на показанията на купувача Стоилъ Величковъ, дадени прѣдъ акцизния стражаръ слѣдъ съставянието на акта по констатираното нарушение. Тъй като сждътъ по сжщество може да взима подъ внимание само ония доказателства, които сж били *провѣрени* при сждебното дирене, а пъкъ по настоящето дѣло Софийскиятъ окр. сждъ е обсждилъ и оцѣнилъ показанията на единъ свидѣтель, който не е билъ разпитанъ въ единъ формаленъ актъ, съставенъ по начина, изложенъ въ чл. 71 отъ Закона за акциза върху питиетата, а само отъ акцизния стражаръ и то слѣдъ съставянето на акта — заради това, сжщиятъ сждъ, като не е провѣрилъ чрезъ разпитване въ сждебното заседание показанията на упоменатия свидѣтель, допусналъ е сжществено нарушение на чл. чл. 85 и 120 отъ Углавното мирово сждопроизводство, въ свързка съ чл. 75 отъ Закона за акциза върху питиетата, което нарушение е до толкова важно, щото лишава постановената присжда отъ силата ѝ на законно издаденъ сждебенъ актъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присждата на Софийския окр. сждъ отъ 4 февруарий 1904 год., № 38, защото сж нарушени чл. чл. 85 и 120 отъ Углавното мирово сждопроизводство и чл. 75 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сжщия сждъ.

№ *126 — (724) — 23 ноември 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на девети ноември хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 781, по описа за 1903 год., на Пандели Недѣлковъ, отъ село Кападина, Бургазка околия, осжденъ отъ Бургазкия окр. сждъ на единъ мѣсеченъ тъмниченъ затворъ, за заканване противъ живота на Станчю Михалевъ, отъ сжщото село.* — Въ заседанието касаторътъ П. Недѣлковъ не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Бургазкиятъ окр. сждъ съ присжда № 554, отъ 28 октомврий 1904 год., потвърдилъ присждата на Карабунарския мирови сждия отъ 10 юний 1903 год., съ която е осжденъ Пандели Недѣлковъ, отъ село Кападина на единъ мѣсецъ тъмниченъ затворъ, съгласно чл. 301 отъ Наказателния законъ, за заканване противъ личностьта на Ст. Михалевъ, отъ сжщото село. — Съ касационна жалба срѣщу сжщата присжда на Бургазкия окржженъ сждъ, Пандели Недѣлковъ се оплаква, че е нарушенъ чл. 301 отъ Наказател-

ния законъ, защото сѫдътъ въ мотивитѣ на присѫдата си не е констатиралъ, въ какво състои заканването и да ли е било отъ естество да възбуди основенъ страхъ у заплашения за извършването му.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: Бургазкиятъ окр. сѫдъ съ обтѫжената си присѫда потвърдилъ присѫдата на Карабунарския мирови сѫдия, съ която е осѫденъ касаторътъ на единъ мѣсеченъ тъмниченъ затворъ, съгласно чл. 301 отъ Наказателния законъ, понеже, казва окржжниятъ сѫдъ въ мотивитѣ на присѫдата: „отъ показанията на свидѣтелитѣ се установява заканването“ и че обвиняемиятъ „не прѣдставя доказателства за че не се е заканвалъ“. Тѣзи нѣколко несъдържащи никакви факти и сухи думи на Бургазкия окр. сѫдъ, изложени въ съобразителната часть на обтѫжената му присѫда, не може да се приеме, че съставятъ такива сѫдийски съображения въ една присѫда, каквито разбира и изисква чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, понеже отъ казанитѣ мотиви се вижда, че Бургазкиятъ окржженъ сѫдъ, освѣнъ че не е обсѫдилъ и посочилъ поименно доказателствата, върху които е съградилъ своето убѣждение за виновността на обвиняемия, но и не е констатиралъ въ присѫдата си положително и точно онѣзи дѣйствия на обвиняемия, съ които той се заканилъ срѣщу опрѣдѣлени лични блага на потърпѣвшия и което заплашване да е било отъ естество да възбуди у потърпѣвшия основенъ страхъ за осѫществението му, които условия сѫ необходими елементи за състава на прѣстѫпното заканване, което се прѣдвижда въ чл. 301 отъ Наказателния законъ, по който законъ е осѫденъ касаторътъ. Като не е изложилъ въ присѫдата си по това дѣло сѫдийски съображения, съ горѣказаното съдържание, Бургазкиятъ окр. сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 301 отъ Наказателния законъ, което закононарушение лишава присѫдата му отъ законна сила.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Бургазкия окр. сѫдъ подъ № 554, отъ 28 октомврий 1903 год., защото сѫ нарушени чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 301 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окржженъ сѫдъ.

№ *127 — (725) — 23 ноември 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на деветий ноемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринов, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 337, по описа за 1904 год., на Иванчо Пейчевъ, отъ гр. Брѣзникъ, осѫденъ отъ Софийския окр. сѫдъ, Трѣнско отдѣление, на глоба, за безпатентно търгуване на дребно съ спиртни питиета.* — Въ заседанието яви се касаторътъ Ив. Пейчевъ, съ защитника си адвоката Т. Ахтаровъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Софийскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 113, отъ 2 априлъ 1904 год., потвърдилъ постановлението на Со-

фийския окр. управитель подъ № 447, отъ 8 октомврий 1902 год., съ която е осѫденъ Иванъ Пейчевъ, отъ гр. Брѣзникъ, да заплати на държавното съкровище 237 лева глоба и патентна стойность, за безпатентно търгуване съ спиртни пития. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда на Софийския окр. сѫдъ, обвиняемиятъ Иванъ Пейчевъ моли за отмѣната на сѫщата присѫда.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, който заяви, че констатираното отъ сѫда касаторово дѣяние, състоящо въ внасяне отъ другадѣ въ манифактурния му дюкянъ малки количества спиртни пития за черпня на покупателитѣ му, не се прѣдвижда и наказва отъ чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата, по който неправилно е той осѫденъ, а се прѣдвиждало въ чл. 475 отъ Наказателния законъ, въ връзка съ забѣлѣжката къмъ чл. 49 отъ Закона за акциза върху питиетата — взе прѣдъ видъ: съ присѫдата си по това дѣло Софийскиятъ окр. сѫдъ е осѫдилъ обвиняемия Иванъ Пейчевъ по чл. 65 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата за това, че той внисалъ въ манифактурния си дюкянъ въ гр. Брѣзникъ, отъ съсѣднитѣ кръчми вино и ракия, съ която той почерпвалъ мюшериитѣ си и тѣ сѫ го почерпвали. Членъ 65 отъ сѫщия законъ изрично гласи, че се наказва онзи, който търгува въ заведения съ спиртни пития съ патентъ, т. е. който продава безъ патентъ спиртни пития; обаче, Софийскиятъ окр. сѫдъ не е констатиралъ, че обвиняемиятъ Иванъ Пейчевъ е продавалъ въ заведението си спиртни пития. Въ такъвъ случай Софийскиятъ окръженъ сѫдъ неправилно е приложилъ сѫщия чл. 65 къмъ касаторовото дѣяние, което състои не въ продажба на спиртни пития, а само въ внисане по нѣкога въ манифактурния си дюкянъ, взети отъ съсѣдни кръчми малки количества вино и ракия, съ които се е черпилъ съ мюшериитѣ си, което му дѣяние само-по-себе не съдържа съставнитѣ елементи на прѣстѫпното нарушение, което се прѣдвижда въ чл. 65 отъ Закона за бериитѣ върху питиетата. Отъ казаното слѣдва, че заявлението на прокурора по това нарушение се явява основателно.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява:** присѫдата на Софийския окръженъ сѫдъ, Трънско отдѣление, подъ № 113, отъ 2 априлъ 1904 год., защото е нарушенъ чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окръженъ сѫдъ.

№ *128 — (726) — 23 ноемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на девети ноемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 361, по описа за 1904 год., на Тодоръ Балабановъ, отъ гр. София, осѫденъ отъ Пловдивския окр. сѫдъ да заплати на държавното съкровище 550 лева глоба и патентна стойность за безпатентно*

търгуване на едро съ спиртни пития. — Въ съдебното заседание отъ страна на касатора Тодоръ Балабановъ яви се адвокатътъ А. Франгя и прѣупълномощеният отъ послѣдния А. Горановъ.

Обстоятелствата на дѣлото съ: Пловдивскиятъ окр. съдъ съ присѧда № 956, отъ 2 декемврий 1903 год., потвърдилъ постановлението на Пловдивския окр. управитель подъ № 910, отъ 9 октомврий 1902 год., съ което е осѧденъ Тодоръ Балабановъ, житель на гр. София, да заплати въ държавното съкровище 300 лева глоба и 250 лева патентна стойность за безпатентно търгуване на едро съ спиртъ въ склада си при гарата въ гр. Пловдивъ. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѧда Тодоръ Балабановъ се оплаква, че Пловдивскиятъ окр. съдъ е нарушилъ чл. чл. 460 буква *а* и 486 отъ Углавното съдопроизводство, защото неправилно е приелъ, че отъ акта и отъ свидѣтелскитѣ показания било се констатирало, че той, касаторътъ, ималъ складъ на станцията, отъ гдѣто продавалъ спиртъ на едро за износъ отъ Пловдивъ на вънъ, когато това не било вѣрно, защото отъ доказателствата по дѣлото и отъ акта се виждало, че спиртътъ се продавалъ само въ кантората му въ гр. Пловдивъ, за която ималъ патентъ, а послѣ спиртътъ се вземалъ отъ склада при станцията, гдѣто продажба не се вършила.

Върховниятъ касационенъ съдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: съ присѧдата си Пловдивскиятъ окр. съдъ признава за установено, че обвиняемиятъ Тодоръ Балабановъ ималъ въ гр. Пловдивъ, улица „Шадравански", кантора за продаване на едро спиртъ, за която ималъ патентъ, а при желѣзопѫтната станция въ гр. Пловдивъ ималъ складъ отъ спиртъ, въ който складъ той, Т. Балабановъ, продавалъ на едро спиртъ, безъ да е ималъ за сѫщия спиртенъ складъ патентъ за продаване на едро, за което и е осѧдилъ Балабанова на заплащане глоба и патентна стойность. Чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата, по който е осѧденъ касаторътъ Балабановъ, гласи, че се наказватъ онѣзи лица, които търгуватъ съ спиртни пития безъ патентъ, което показва, че по сѫщия този законъ може да се накажатъ онѣзи лица, които, безъ да сѫ се снабдили съ надлежния патентъ, продаватъ спиртни пития на едро или на дребно. Отъ прѣдписанието на чл. 56 отъ Закона за акциза върху питиетата слѣдва, че складове съ спиртни пития свободно може да се откриватъ въ княжеството, като се изпълнятъ особнитѣ полицейски наредби, относително обществената безопасность, която може да се застрашава отъ складиране на скоровъзпламеняющи се вещества, но да се продава въ такива складове на едро спиртъ, може, казва сѫщиятъ чл. 56, само като се снабди склада съ патентъ за търгуване на едро. Отъ разума на сѫщия законъ става явно, че спиртнитѣ складове, въ които не се търгува, свободно може да се откриватъ и тѣ служатъ за пазене на вложенитѣ въ тѣхъ спиртни пития до тогава, до като притежателтъ на склада не се разпореди въ противното, т. е. до като се разпореди да се изнесатъ отъ склада изцѣло или по части вложенитѣ тамъ спиртни пития, което разпореждане за изнасяне не може да се смѣта за търговия, до като не бѫде констатирано по установения редъ, че изнасянето на

спиртнитѣ пития отъ склада става, защото въ склада се върши продаването на спиртнитѣ пития. По това дѣло, нито въ присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ, нито въ акта на акцизнитѣ агенти, по който е заведено това дѣло, не е констатирано, че обвиняемиятъ Тодоръ Балабановъ лично или чрѣзъ свои хора, които управляватъ кантората му въ гр. Пловдивъ, снабдена съ патентъ за продажба на едро, или склада му при желѣзопѫтната станция въ гр. Пловдивъ, е вършилъ търговия или продаване на едро спиртъ въ самия складъ за спиртъ; напротивъ, въ самия актъ на акцизнитѣ агенти, върху който е основана присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ, е казано това, че изъ сѫщия складъ сѫ били изкарани нѣколко бъчви (бомби) съ спиртъ за изпращане въ село Сарамбей и другадѣ, но не се вижда въ акта да е казано изрично, че тѣзи нѣколко бъчви спиртъ сѫ продадени непосрѣдствено въ спиртния складъ при гарата, за който складъ нѣмало патентъ. Щомъ Пловдивдивскиятъ окр. сѫдъ е осѫдилъ касатора Балабановъ по чл. 65, въ свързка съ чл. 56 отъ Закона за акциза върху питиетата, безъ да е констатирано, че Балабановъ е продавалъ въ самия си складъ изкаранитѣ отъ склада му бъчви съ спиртъ, той е допусналъ нарушение на сѫщия чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата, въ свързка съ чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ подъ № 956, отъ 2 декемврий 1903 год., защото сѫ нарушени чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 65 отъ Закона за акциза върху питиетата, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *129 — (733) — 25 ноемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на единадесети ноемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, В. Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 783, по описа за 1903 год., на Яна Атанасова, отъ гр. Айтосъ, осѫдена отъ Бургазкия окр. сѫдъ на 24 часа тъмниченъ затворъ и глоба 5 лева, за нанисане обида на Невѣнка Димитрова, отъ сѫщия градъ.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Бургазкиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 569, отъ 31 октомврий 1903 год., потвърдилъ присѫдата на Айтоския мирови сѫдия подъ № 29, отъ 26 юний 1903 год., съ която е осѫдена Яна Атанасова, отъ гр. Айтосъ, съгласно чл. 234 отъ Наказателния законъ на 24 часа тъмниченъ затворъ и глоба 5 лева, за нанисане съ думи обида на Невѣнка Димитрова, отъ сѫщия градъ. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда на Бургазкия окр. сѫдъ Яна Атанасова се оплаква, че Бургазкиятъ окр. сѫдъ нарушилъ членове 317 и 318 отъ Углавното сѫдопроизводство и чл. 123 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото не допусналъ да се разпитатъ, макаръ и веднажъ разпитани, доведенитѣ отъ него свидѣтели, отъ които щѣло да се уста-

нови, че и тъжителката я обидила и слѣдователно имало взаимна обида, прѣдвидена въ чл. 237 отъ Наказателния законъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: Бургазкиятъ окр. сѫдъ съ протоколно опрѣдѣление е намѣрилъ за ненуждно да се разпитватъ повторно доведенитѣ отъ обвиняемата свидѣтелки, понеже сѫщитѣ свидѣтелки били веднажъ разпитвани въ присѫтствие на странитѣ и показанията имъ сѫ записани въ протокола, а съ това отказване да се разпитатъ повторно сѫщитѣ свидѣтели, Бургазкиятъ окр. сѫдъ не е допусналъ никакво нарушение на посоченитѣ отъ касаторката членове 317 и 318 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото повторно разпитване на вече разпитани свидѣтели може да стане, съгласно прѣдписанието на чл. 540 ал. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, само тогава, когато апелативната инстанция признае за потрѣбно такова повторно разпитване, а не безъ друго всѣкога, когато нѣкоя отъ странитѣ това поиска. Отъ това слѣдва, че оплакването на касаторката за неразпитване повторно на вече разпитанитѣ свидѣтели се явява неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Яна Атанасова, срѣщу присѫдата на Бургазкия окр. сѫдъ подъ № 569, отъ 31 октомврий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *130 — (742) — 28 ноември 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на четиринадесети ноември хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдсѣдателя *углавно дѣло № 24, по описа за 1904 година, на Иванъ Ивановъ, отъ село Джумая, осѫденъ отъ Пловдивския апелативенъ сѫдъ на тригодишенъ строгъ тъмниченъ затворъ, за убиване Димитъръ Стояновъ, отъ сѫщото село.* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемия Иванъ Ивановъ, яви се адвокатътъ Димитъръ Марковъ, а гражданската ищца Пена Димитрова отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫда № 412, отъ 13 ноември 1903 година, измѣнилъ присѫдата на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ подъ № 294, отъ 6 май 1902 год. така: „признава Иванъ Ивановъ, отъ село Джумая, 42-годишенъ, българинъ, православенъ, жененъ, земледѣлецъ, подъ сѫдъ не билъ — за виновенъ въ това, че на 1 януарий 1902 год. прѣзъ деня, въ силно раздразнено състояние, умишлено убилъ съселянина си Димитъръ Стояновъ, съ нанисане смъртоносенъ ударъ по главата съ дърво, вслѣдствие на което и на основание чл. 249 ал. 2 отъ Наказателния законъ, го осѫжда на 3 години строгъ тъмниченъ затворъ съ зачитане на прѣдварителния ту арестъ. Осѫжда сѫщия подсѫдимъ да заплати на наслѣдницитѣ на убития Димитъръ Стояновъ 2000 лева гражданско обезщетение, а въ полза на държавата 507 лева, станалитѣ по дѣлото разноски, за двѣтѣ инстанции“. — Срѣщу сѫщата присѫда на Плов-

дивския апелативенъ сѫдъ сѫ подали касационни жалби: I. Подсѫдимиятъ Иванъ Ивановъ, който се оплаква, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ членове 460 и 486 т. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство и членове 45, 266 и 267 отъ Наказателния законъ, понеже: 1) сѫдътъ неправилно е прѣдпочелъ показанията на свидѣтелитѣ, които сѫ въ полза на обвинението, прѣдъ онѣзи свидѣтели, които установили, че той е извършилъ дѣянието при законна и необходима отбрана, за да отблъсне насочения му отъ потърпѣвшия ударъ съ ножъ и то безъ да покаже причинитѣ на такова едно прѣдпочитане, и 2) че апелативниятъ сѫдъ неправилно е приелъ, че е нанесалъ удара по главата на потърпѣвшия съ цѣль за убийство, когато за това нѣмало основание, а понеже потърпѣвшиятъ е умрѣлъ слѣдъ два дни, то слѣдвало, че въ случая имало тѣлесна поврѣда, послѣдвана съ смъртъ, което дѣяние се прѣдвиждало въ чл. 267 т. 2 отъ Наказателния законъ, като прѣдизвикано отъ потърпѣвшия. II. Гражданската ищца П. Димитрова, която се оплаква, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ членове 470 и 486 т. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото неправилно и присѫдилъ само 2000 лева обезщетение, безъ да е взелъ въ внимание материялното и положение нейно и на подсѫдимия, нито пъкъ изложилъ мотиви, по какви причини намира, че сѫщата сума е достатъчна за прѣхраната и възпитанието на двѣтѣ и дѣца малолѣтни, и III. Прокурорътъ при Пловдивския апелативенъ сѫдъ въ своя касационенъ протестъ срѣщу сѫщата присѫда се оплаква, че сѫщиятъ апелативенъ сѫдъ, който осѫдилъ Ив. Ивановъ за убийство въ раздразнено състояние по чл. 249 т. 2 отъ Наказателния законъ, е констатиралъ въ въпросния листъ само смѣкчающи обстоятелства, а въ присѫдата си не споменава нищо за тѣзи обстоятелства, съ което е нарушилъ чл. 486 т. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) показанията на свидѣтелитѣ и изобщо даннитѣ и доказателствата по углавно дѣло, относително тѣхната достовѣрность, доказателна сила и значение, се оцѣняватъ, съгласно чл. 460 буква *а* отъ Углавното сѫдопроизводство, окончателно по вѫтрѣшно убѣждение на сѫда, който разглежда дѣлото по сѫщество и веднажъ направена такава оцѣнка на свидѣтелскитѣ показания отъ сѫда по сѫщество, тя не може да се провѣрява, относително нейната правилность отъ Върховния касационенъ сѫдъ, защото този послѣдниятъ сѫдъ, съгласно съ прѣдписанието на чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата, не разглежда и не рѣшава дѣлата по сѫщество. По сѫщия начинъ се рѣшава и въпросътъ да ли между показаиията на нѣколцина свидѣтели има нѣкакво противорѣчие и да ли послѣдното има извѣстно значение за дѣлото, като при това сѫдътъ по сѫщество не е задълженъ отъ чл. 486 на Углавното сѫдопроизводство, безъ друго да излага въ съображенията на присѫдата си мотиви относително причинитѣ, по които дава прѣдпочитане на едни свидѣтелски показания прѣдъ други. Отъ казаното слѣдва, че първото оплакване на касатора Ив. Ивановъ за нарушение чл. 486 т. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство и членове 45, 266 и 267 отъ Наказателния законъ, понеже апелатив-

ният съдъ неправилно и безъ посочване мотиви е далъ прѣдпочитане на едни свидѣтелски показания прѣдъ други, които установявали, че той, касаторътъ, извършилъ дѣянието съ цѣль да отблъсне нападение съ ножъ отъ потърпѣвшия, е неоснователно; 2) съ присѫдата си по това дѣло Пловдивскиятъ апелативенъ съдъ е призналь за установено отъ даннитѣ по дѣлото, че подсѫдимиятъ Ив. Ивановъ, сегашниятъ касаторъ, съзнателно и умишлено е умъртвилъ Димитъръ Стояновъ, чрѣзъ удрянето му съ дърво по главата, а понеже апелативниятъ съдъ излага въ съображенията на присѫдата си даннитѣ и основанията, отъ които се е убѣдилъ въ това, че касаторътъ Ивановъ умишлено е убилъ потърпѣвшия Д. Стояновъ, то слѣдва, че Пловдивскиятъ апелативенъ съдъ правилно е подвелъ извършеното отъ касатора прѣстѫпно дѣяние подъ разпоредбитѣ на чл. 247 ал. 1 отъ Наказателния законъ и не е можалъ да подведе сѫщото касаторово дѣяние подъ чл. 267 т. 2 отъ Наказателния законъ, защото сѫщиятъ този членъ говори за тѣлесна поврѣда, а не за умишлено убийство, въ каквото касаторътъ е признатъ за виновенъ отъ Пловдивския апелативенъ съдъ. Отъ това слѣдва, че и второто оплакване на касатора Ивановъ по този прѣдметъ е неоснователно; 3) въ присѫдата си по това дѣло Пловдивскиятъ апелативенъ съдъ е изложилъ съображения и данни, отъ които е дошелъ до убѣждение, че за прѣхрана на гражданската ищца, заедно съ двѣтѣ й малолѣтни дѣца, сѫ достатъчни 2000 лева, които й е присѫдилъ въ тѣхна полза да заплати подсѫдимиятъ Ив. Ивановъ. Щомъ апелативниятъ съдъ е изложилъ такива съображения въ присѫдата си, то слѣдва, че сѫщиятъ съдъ не е допусналъ никакво нарушение на посоченитѣ отъ касаторката — гражданска ищца П. Димитрова, членове 470 и 486 т. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, и 4) дѣйствително, че въ присѫдата си по това дѣло апелативниятъ съдъ не е изложилъ особенъ мотивъ за смекчающитѣ вината на подсѫдимия Ив. Ивановъ обстоятелства, сѫществуването на които е констатиралъ съ особено питане въ въпросния си листъ по дѣлото, но отъ това не може да се приеме, че въ сѫщата присѫда на Пловдивския апелативенъ съдъ нѣма посочени никакви такива обстоятелства, защото отъ подробнитѣ съображения на сѫщия съдъ, относително условията и обстановката, при които е извършено убийството отъ подсѫдимия и то въ силно раздразнено състояние, прѣдизвикано отъ потърпѣвшия, ясно се изтъкватъ и посочватъ онѣзи обстоятелства, които апелативниятъ съдъ е приелъ за смекчающи вината на подсѫдимия. Отъ казаното слѣдва, че е неоснователно оплакването въ прокурорския касационенъ протестъ за нарушение чл. 486 т. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство.

Върховниятъ касационенъ съдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационниятъ протестъ на прокурора при Пловдивския апелативенъ съдъ, касационнитѣ жалби на подсѫдимия Иванъ Ивановъ и на гражданската ищца Пена Димитрова, срѣщу присѫдата на Пловдивския апелативенъ съдъ подъ № 412, отъ 13 ноември 1903 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователни, да се оставятъ безъ послѣдствие.

№ *131 — (746) — 23 ноември 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на четиринадесети ноември хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 9, по описа за 1904 год., на Димитъръ Цвѣтковъ Калдѣрмовъ и Юрданъ Ионовъ, осѫдени да издържатъ по двѣ седмици тъмиченъ затворъ, за нанасяне обида на бившия прокуроръ при Вратчанския окр. сѫдъ, Лазаръ Георгиевъ, по поводъ изпълнение служебнитѣ му обязаности.* — Въ сѫдебното заседание явиха се касаторътъ Юрданъ Ионовъ съ адвокатитѣ си Сл Матовъ и Нед. Бракаловъ, а отъ страна на втория касаторъ — Ал. Малиновъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ обвинителенъ актъ отъ 29 февруарий 1892 год. прокуроръть при Вратчанския окр. сѫдъ е прѣдалъ за сѫдене въ сѫщия сѫдъ Димитъръ Ц Калдѣрмовъ, отъ гр. Вратца и Юрданъ Ионовъ, отъ гр. Орѣхово, за това, че тѣ на 25 декември 1891 год. на публично мѣсто сѫ обидили съ думи и дѣйствие и заплашване съ убийство бившия прокуроръ при Вратчанския окр. сѫдъ Лазаръ п. Георгиевъ, по поводъ на изпълнението служебнитѣ му обязаности, и е искалъ наказанието имъ по чл. 112 отъ Отоманския наказателенъ законъ. — Вратчанскиятъ окр. сѫдъ е разгледалъ това дѣло на 22 априлъ 1903 год. и съ присѫдата си отъ сѫща дата подъ № 282, като е призналъ подсѫдимитѣ Димитъръ Ц. Калдѣрмовъ и Юрданъ Ионовъ за виновни въ това, че на 25 декември 1902 год. сѫ нанесли обида на бившия прокуроръ при Вратчанския окр. сѫдъ Лазаръ п. Георгиевъ, по поводъ на изпълнението служебнитѣ му обязаности, ги е осѫдилъ по чл. 112 отъ Отоманския наказателенъ законъ по на три мѣсеци тъмиченъ затворъ. По въззивна жалба на подсѫдимитѣ Димитъръ Калдѣрмовъ и Юрданъ Ионовъ, дѣлото е било разгледано отъ Софийския апелативенъ сѫдъ, който за разрѣшението му е постановилъ слѣдующитѣ въпроси: 1) „виновенъ ли е подсѫдимиятъ Димитъръ Ц. Калдѣрмовъ, отъ гр. Вратца, за това, че на 25 декември 1891 год., въ кафенето „Надежда“ въ гр. Вратца, е обидилъ съ думи бившия прокуроръ при Вратчанския окр. сѫдъ Лазаръ п. Георгиевъ, по поводъ на изпълнението служебнитѣ му обязаности, като го е нарекалъ „вагабонтинъ“, „маскара“, „подлецъ“ и др.?“ — „Да, виновенъ е“; 2) „има ли обстоятелства намаляющи или увеличающи вината на подсѫдимия Димитъръ Ц. Калдѣрмовъ?“ — „Нѣма нито еднитѣ, нито другитѣ“; 3) „виновенъ ли е подсѫдимиятъ Юрданъ Ионовъ, отъ гр. Орѣхово, за това, че на 25 декември 1891 год. въ кафенето „Надежда“ въ гр. Вратца, е обидилъ съ думи бившия прокуроръ при Вратчанския окр. сѫдъ Лазаръ Георгиевъ, по поводъ на изпълнението служебнитѣ му обязаности, като го е нарекалъ „маскара“, „вагабонтинъ“, „подлецъ“ и др. и е плюлъ по неговъ адресъ?“ — „Да, виновенъ е“; 4) „има ли обстоятелства намаляющи или увеличающи вината на подсѫдимия Юрданъ Ионовъ?“ — „Нѣма нито еднитѣ, нито другитѣ“; 5) „по кой членъ отъ закона да се накажатъ подсѫдимитѣ Калдѣрмовъ и Ионовъ?“ — „По чл. 112 отъ Отоманския наказателенъ законъ, като се осѫдятъ по на двѣ седмици тъмиченъ затворъ“, и 6) „кому да се възложатъ разно-

скитѣ по дѣлото въ I-та инстанция въ размѣръ на 58 лева?“ — „Върху подсѫдимитѣ“. Слѣдъ това Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫдата си № 483, отъ 10 ноември 1903 год. е измѣнилъ присѫдата на Вратчанския окр. сѫдъ № 282, отъ 22 априлъ 1903 год. само относително наложеното на подсѫдимитѣ наказание, които осѫдилъ да издържатъ по двѣседмиченъ тъмниченъ затворъ. — Въ касационната си жалба и въ устнитѣ си обяснения, чрѣзъ защитницитѣ си, подсѫдимитѣ Димитъръ Калдърмовъ и Юрданъ Ионовъ се оплакватъ, между друго, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 244 отъ Наказателния законъ, защото по това дѣло не е изискалъ разрѣшение за възбуждането му отъ началството на прокурора при Вратчанския окр. сѫдъ, за обида на който прокуроръ тѣ се прѣслѣдватъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ производството на дѣлото се вижда, че прокуроръ при Вратчанския окр. сѫдъ съ обвинителенъ актъ отъ 29 февруарий 1892 год. прѣдалъ на сѫдъ Димитъръ Калдърмовъ и Юрданъ Ионовъ за това, че тѣ на 25 декември 1891 год. на публично мѣсто сж обидили и заплашили съ убийство бившия прокуроръ при Вратчанския окр. сѫдъ и е искалъ наказанието имъ по чл. 112 отъ Наказателния законъ. Вратчанскиятъ окр. сѫдъ и Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, въз основание на този обвинителенъ актъ, сж признали двамата подсѫдими за виновни въ нанисане обида съ думи на бившия прокуроръ при Вратчанския окр. сѫдъ Лазаръ Георгиевъ, по поводъ изпълнение на служебнитѣ му обязаности и сж ги осѫдили по чл. 112 отъ Отоманския наказателенъ законъ, при дѣйствието на който е било извършено прѣстѫплението. Обаче, както става явно отъ сѫщото производство, настоящето дѣло е било разгледано по сѫщество, когато е билъ вече въ сила новиятъ Наказателенъ законъ, който въ чл. 244 за сѫщото прѣстѫпно дѣяние — нанисане обида на публична власть или органъ на такава власть, по поводъ изпълнение на служебнитѣ си обязаности — изисква углавното прѣслѣдване да се възбужда служебно, но съ разрѣшението на прямото началство на обиденото длъжностно лице, вслѣдствие на което се поражда питане: може ли чл. 244 отъ новия Наказателенъ законъ да има приложението си и къмъ обиди и клевети противъ публична власть или органъ на такава власть въ врѣме или по поводъ изпълнение на служебнитѣ си обязаности, извършени при дѣйствието на Отоманския наказателенъ законъ, който не е изискалъ никакво разрѣшение за възбуждането на углавно прѣслѣдване за такива прѣстѫпления? Този въпросъ не може да се разрѣши, освѣнъ въ положителна смисъль и трѣбва да се признае, че чл. 244 отъ новия Наказателенъ законъ, като заключава по-меки разпореждания за участьта на подсѫдимитѣ, отъ колкото Отоманскиятъ наказателенъ законъ, тъй като, ако не послѣдва нуждното разрѣшение, не може и да се възбужда никакво углавно прѣслѣдване за горното прѣстѫпление, то този членъ, по силата на чл. 2 отъ новия Наказателенъ законъ, има приложението си и къмъ прѣстѫпнитѣ дѣяния, извършени при дѣйствието на Отоманския наказателенъ законъ, или съ други думи казано, има обратна сила като по-

мекъ законъ, защото той съдържа въ себе си не само едно процесуално правило, което, като всѣки процесуаленъ законъ, нѣма обратна сила, а е и материяленъ законъ, понеже туря въ зависимость и самото сѫщество на дѣлото, като допуща да се не възбужда углавно прѣслѣдване за горното прѣстѫпно дѣяние, ако не е послѣдвало надлежното разрѣшение. Отъ казаното слѣдва, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, като не е изискалъ разрѣшение отъ надлежното началство на бившия прокуроръ при Вратчанския окр. сѫдъ Лазаръ Георгиевъ за възбуждане на настоящето дѣло, е нарушилъ чл. 244 отъ Наказателния законъ; слѣдователно, оплакването на подсѫдимитѣ за нарушение на този членъ, защото сѫдътъ не билъ изискалъ разрѣшение за възбуждане на дѣлото отъ началството на прокурора при Вратчанския окр. сѫдъ Лазаръ Георгиевъ, е основателно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ № 483, отъ 10 ноември 1903 год., защото е нарушенъ чл. 244 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *132 — (750) — 28 ноември 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на четиринадесети ноември хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 25, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Петъръ Т. Даскаловъ, отъ с. Баня, Панагюрско, срѣщу присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ отъ 8 декември 1903 год., № 48.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: прокурорскиятъ надзоръ при Татарпазарджишкия окр. сѫдъ съ обвинителния си актъ отъ 31 януарий 1901 год., е прѣдалъ на углавенъ сѫдъ Петъръ Т. Даскаловъ, като е поискалъ наказанието му по чл. 247, въ свързка съ чл. 261 отъ Наказателния законъ, по обвинението му въ умишлено убийство шуря си Атанасъ Брънчевъ. Прѣстѫплението е извършено при слѣдующитѣ обстоятелства: на 27 декември 1900 год. въ кръчмата на Петъръ Арабалиски въ село Баня, гуляали нѣколко души късно вечерьта, между които били Петъръ Т. Даскаловъ и шурята му — Атанасъ Брънчевъ; по едно врѣме двамата послѣдни се спрѣчкали по между си и Атанасъ Брънчевъ ударилъ леко по главата Даскалова съ една дъска, слѣдъ което присѫтствующитѣ ги разтървали. Но слѣдъ това Даскаловъ промушилъ съ ножа си Брънчева подъ коленото на лѣвия кракъ, отъ което промушване потърпѣвшиятъ слѣдъ малко умрѣлъ. Татарпазарджишкиятъ окр. сѫдъ е завелъ углавно дѣло № 166. Въ течението на процеса Тона Атанасова, жена на убития, е завела граждански искъ въ размѣръ на 3000 лева. Татарпазарджишкиятъ окр. сѫдъ разгледалъ заведеното дѣло въ послѣдното си заседание на 11 януарий 1902 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 6, съ която като призналь подсѫдимия

Петъръ Т. Даскаловъ за виновенъ въ прѣстжплението, наказуемо по чл. 266 п. 7, второ наказателно разпореждане, осждилъ го на двѣгодишенъ строгъ тъмниченъ затворъ, на сждебнитѣ разноски и на 1000 лева гражданско обезщетение. Волѣдствие на апелационната жалба на осждения, Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 17 декемврий 1903 год., когато е издалъ присждата си подъ № 482, диспозитивътъ на която гласи: „видоизмѣнява присждата на Татарпазарджишкия окр. сждъ отъ 11 януарий 1902 год., подъ № 6, относително до наказанието на подсждимия Петъръ Т. Даскаловъ, когото осжжда на една година строгъ тъмниченъ затворъ. Въ останалата часть присждата се потвърдява". — Срѣщу тая присжда осжденият Петъръ Т. Даскаловъ е подалъ касационна жалба, въ която, по между другото, се оплаква, че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ, като е призналъ, че подсждимиятъ е нанесалъ тѣлесна повръда на Атанасъ Брънчевъ, като се е намиралъ въ раздразнено състояние прѣдизвикано чрѣзъ насилие отъ послѣдния, отъ която е послѣдвала смъртьта на сжщия Брънчевъ, неправилно е приложилъ къмъ така констатираното дѣяние чл. 266 т. 7, а е трѣбвало да приложи чл. 267 ал. 2 отъ Наказателния законъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присжда се вижда, че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ слѣдъ като е обсждилъ и оцѣнилъ всичкитѣ по дѣлото доказателства, намѣрилъ е, че подсждимиятъ Петъръ Т. Даскаловъ е виновенъ въ това, че прѣзъ нощьта на 27 декемврий 1900 год., въ раздразнено състояние, прѣдизвикано отъ Ат. Брънчевъ, отъ когото е билъ ударенъ съ една дъска по главата, безъ намѣрение на убийство, е нанесалъ тѣлесна повръда на Атанасъ Брънчевъ, като го е ръгналъ съ ножъ въ лѣвата кълка, отъ която е послѣдвала смъртьта на послѣдния. Отъ сжщата присжда явствува още, че къмъ така констатираното отъ сжщия апелативенъ сждъ дѣяние, той (сждътъ) е приложилъ чл. 266 т. 7, второ наказателно разпореждание, понеже тѣлесната повръда била послѣдвана съ смърть. Щомъ сждътъ но сжщество е констатиралъ въ обжалваната присжда, че тѣлесната повръда, отъ която е послѣдвала смъртьта на потърпѣвшия Ат. Брънчевъ, е била нанесена на послѣдния въ раздразнено състояние, *прѣдизвикано отъ сжщия потърпѣвши съ насилие*, тогава сжщиятъ сждъ е трѣбвало да приложи къмъ така констатираното отъ него дѣяние чл. 267 п. 2 отъ Наказателния законъ, който членъ по мѣстото, гдѣто е той туренъ въ Наказателния законъ, трѣбва да се приеме, че има приложението си не само за тѣлеснитѣ повръди, упоменати въ членове 263, 264 и 265 отъ Наказателния законъ, но и за квалифицираните тѣлесни повръди, упоменати въ чл. 266 отъ сжщия Наказателенъ законъ, както вече се е произнесалъ Върховниятъ касационенъ сждъ съ рѣшението си подъ № 843, отъ 1904 год., по углавното дѣло № 31/903 година. Отъ горѣизложеното слѣдва, че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ, като не е приложилъ къмъ констатираното отъ него дѣяние чл. 267 т. 2, а е приложилъ чл. 266 т. 7 отъ Наказателния законъ, нарушилъ е тия два члена отъ

сѫщия Наказателенъ законъ, а това нарушение е до толкова сѫществено, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касиционенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ отъ 18 декемврий 1903 год., № 482, защото сѫ нарушени членове 266 т. 7 и 267 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 569 отъ Закона за углавното сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *133 — (757) — 30 ноемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на шестнадесети ноемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринovъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 115, по описа за 1904 год., на Петъръ Величковъ, отъ гр. Сливенъ, осѫденъ отъ Сливенския окр. сѫдъ на 10 дни тъмниченъ затворъ, за заканване съ убийство.* — Въ заседанието касаторътъ не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Сливенскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 12, отъ 8 януарий 1904 год., постановилъ така: „измѣнява присѫдата № 47, издадена отъ Сливенския окол. мирови сѫдия на 29 септемврий 1903 год., както слѣдва: признава Петъръ Величковъ, отъ гр. Сливенъ, за виновенъ въ това, че прѣзъ мѣсецъ юний 1903 год. се е заканвалъ да убие брата си Д. Величковъ, вслѣдствие на което и съгласно чл. 301 отъ Наказателния законъ осѫжда го да издържи 10 дена тъмниченъ затворъ и да прѣдстави гаранция отъ 600 лева за врѣме 1 година, въ противенъ случай да прѣтърпи 30 дена запиране“. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда, обвиняемиятъ П. Величковъ се оплаква, че Сливенскиятъ окр. сѫдъ нарушилъ чл. 97 т. 4 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото въ мотивитѣ на присѫдата си признава основания за смекчение наказанието му до 5 дни тъмниченъ затворъ, а въ диспозитивната часть го осѫдилъ на 10 дена тъмниченъ затворъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на присѫдата на Сливенския окр. сѫдъ по това дѣло се вижда, че обвиняемиятъ Петъръ Величковъ е осѫденъ на 10 дни тъмниченъ затворъ, а въ съобразителната часть на сѫщата присѫда, Сливенскиятъ окр. сѫдъ казва, че намира за справедливо да се намали наложеното му отъ мировия сѫдия наказание на 5 дена тъмниченъ затворъ. Макаръ въ сѫдебния протоколъ на Сливенския окр. сѫдъ и да е казано, че сѫщиятъ окр. сѫдъ е постановилъ и произнесалъ публично въ сѫдебно заседание сѫдебна резолюция, но въ дѣлото на сѫщия сѫдъ нѣма приложена такава резолюция, отъ която би могло да се види, какъвъ дѣйствително размѣръ наказание, 5 или 10-дневенъ тъмниченъ затворъ е опрѣдѣлилъ окръжниятъ сѫдъ на обвиняемия, а при такова едно очевидно противорѣчие въ съображенията и въ диспозитива на присѫдата на Сливенския

окр. сѫдъ, относително слѣдуемото се наказание на обвиняемия, което противорѣчие е противно на разума на чл. 97 т. т. 3 и 4 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, понеже, споредъ този законъ, диспозитивътъ на една присѫда трѣбва всѣкога да е логическо послѣдствие и заключение отъ изложенитѣ въ сѫщата присѫда съображения на сѫда слѣдва, че сѫщата присѫда на Сливенския окр. сѫдъ не може да има значение и сила на законно постановенъ сѫдебенъ актъ. Отъ казаното става явно, че касаторовото оплакване по този прѣдметъ е основателно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Сливенския окр. сѫдъ подъ № 12, отъ 8 януарий 1904 год, защото е нарушенъ чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ сѫщото сѫдопройзводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окржженъ сѫдъ.

№ *134 — (766) — 2 декемврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на осемнадесети ноемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 40, по описа за 1904 год., на Петко М. Горнаковъ, отъ гр. Елена, осѫденъ отъ Русенския апелативенъ сѫдъ на три дни тъмниченъ затворъ и глоба 20 лева, за нанесане обида на полицейския стражаръ Хр. Стойковъ, отъ сѫщия градъ.* — Въ заседанието отъ страна на касатора Петко М. Горнаковъ, яви се адвокатътъ Т. Теодоровъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫда № 796, отъ 5 декемврий 1903 год., призналъ подсѫдимия Петко М. Горнаковъ, отъ гр. Елена, за виновенъ въ това, че е нанесалъ съ думи обида на полицейския стражаръ при Еленското околийско управление Христо Стойковъ, при изпълнение служебнитѣ му обязаности и на основание чл 236 т. 3 отъ Наказателния законъ потвърдилъ присѫдата на Търновския окр. сѫдъ подъ № 381, отъ 22 юний 1902 год., съ която е осѫденъ сѫщиятъ Петко М. Горнаковъ на три дни тъмниченъ затворъ и глоба 20 лева. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда на Русенския апелативенъ сѫдъ обвиняемиятъ П. М. Горнаковъ се оплаква: 1) че Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ Наказателния законъ и чл. чл. 460 буква *а* и 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото не е констатиралъ, че той е ималъ намѣрение да обиди и не посочилъ основанията, по които смѣта, че изказанитѣ отъ него думи къмъ стражара сѫ обидни за послѣдния, и 2) че сѫдътъ е нарушилъ чл. чл. 460 буква *а* и 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото неправилно е приелъ, по обвинителенъ актъ на прокурора, да разгледва това дѣло заведено за обида на стражаръ, тъй като актътъ е билъ съставенъ не за обида на стражара, а за неповиновение на агента на властьта.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) въ съобразителната часть на присѫдата си по това дѣло, Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е призналъ, възъ

основание на данните и доказателствата по дѣлото, че обвиняемиятъ Горнаковъ съ изказанитѣ отъ него, къмъ стражара Хр. Стойковъ думи съзнателно, е искалъ да унизи и урони достоинството му, като органъ на властьта, а въ това именно, споредъ разума на чл. чл. 39 и 2, 234 и 236 т. 3 отъ Наказателния законъ, се заключава и намѣрението на обвиняемия да нанесе обида, като мораленъ елементъ необходимъ за състава на прѣстъплението обида, за която той е правилно осѫденъ отъ Русенския апелативенъ сѫдъ по сѫщия чл. 236 т. 3 отъ Наказателния законъ. Що се отнася до въпроса, да ли изложенитѣ, съобразно чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, въ присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ данни и доказателства, сѫ били достатъчни да убѣдятъ сѫщия сѫдъ, че обвиняемиятъ еималъ такова намѣрение за обида, то този въпросъ, понеже зависи отъ оцѣняването на данните въ дѣлото по тѣхното сѫщество, не подлежи, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата на разглеждане отъ Върховния касационенъ сѫдъ, и 2) отъ дѣлото се вижда, че прокурорскиятъ надзоръ при Русенския апелативенъ сѫдъ е прѣдалъ съ обвинителенъ актъ Петко М. Горнаковъ на сѫдъ по обвинението му въ нанисане съ думи обида на стражара Хр. Стойковъ при изпълнение служебнитѣ му обязаности и то съ онѣзи думи, които сѫ изложени въ съставения отъ сѫщия стражаръ актъ, а и Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е осѫдилъ Горнакова за сѫщата обида, извършена съ сѫщитѣ изложени въ акта думи. Обаче, обстоятелството, че въ сѫщия актъ е казано, какво Горнаковъ е извършилъ нарушение по чл. 145 отъ Наказателния законъ, не могло е да има значение нито за прокурора, който самостоятелно е билъ въ правo да квалифицира, съгласно съ закона, публичното прѣстъпление на Горнакова, като го е прѣдавалъ на сѫдъ, нито пъкъ за Русенския апелативенъ сѫдъ, който, като сѫдъ по сѫщество, е билъ въ право сѫщо самостоятелно да квалифицира извършеното отъ Горнакова прѣстъпно дѣяние. Отъ това слѣдва, че нито прокурорскиятъ надзоръ е прѣдалъ на сѫдъ, нито сѫдътъ е осѫдилъ сѫщия Горнаковъ за друго дѣяние отъ онова, което той е извършилъ и за което е билъ съставенъ актътъ. Слѣдователно и второто касаторово оплакване за нарушение чл. чл. 460 буква *а* и 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, понеже той се обвинявалъ съ акта въ неповиновение на власть, а пъкъ неправилно е обвиняванъ и осѫденъ за обида, е неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Петко М. Горнаковъ, срѣщу присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ подъ № 496, отъ 5 декемврий 1903 год., съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *135 — (780) — 9 декемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и пети ноемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П.

Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 130, по описа за 1904 год., на Влашо Илиевъ и Атанасъ Късапетевъ, отъ гр. Станимака, осждени отъ Пловдивския окр. сждъ по на 5 дни тъмниченъ затворъ, за нанисане едниъ другиму лека телѣсна поврѣда.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелството на дѣлото сж: Пловдивскиятъ окржженъ сждъ съ присжда № 852, отъ 27 октомврий 1903 год., отмѣнилъ присждата на Станимашкия мирови сждия подъ № 65, отъ 18 октомврий 1902 год. и осждилъ Влашо Илиевъ, отъ Станимака, възъ основание чл. 265 отъ Наказателния законъ, на 5-дневенъ тъмниченъ затворъ, за нанисане лека тѣлесна поврѣда на Атанасъ Николовъ Късапетевъ, отъ сжщия градъ, като потвърдилъ останалата часть на сжщата присжда, съ която е осжденъ сжщиятъ Атанасъ Николовъ на 5-дневенъ тъмниченъ затворъ, за нанисане лека тѣлесна поврѣда на Влашо Илиевъ. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда Ат. Късапетевъ се оплаква, че Пловдивскиятъ окр. сждъ нарушилъ чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сждопроизводство и Наказателния законъ, защото неправилно осждилъ и него, когато съ присждата си констатиралъ, че пръвъ противникътъ го ударилъ безъ поводъ и слѣдователно го прѣдизвикалъ, а въ такъвъ случай сждътъ трѣбвало или да оправдае него (касатора) и да осжди само нападателя или да осжди послѣдния построго, а не да ги осжжда дваминатa еднакво.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) Пловдивскиятъ окр. сждъ е призналлъ касатора Атанасъ Късапетевъ за виновенъ въ нанисане съ удари лека тѣлесна поврѣда на Влашо Илиевъ и за това му дѣяние правилно го осждилъ по чл. 265 отъ Наказателния закоиъ. Дѣйствително, окржжниятъ сждъ и мировиятъ сждия сж признали, че и Влашо Илиевъ е нанесалъ лека тѣлесна поврѣда на касатора Ат. Илиевъ, но това не е задължавало окржжния сждъ да освободи касатора отъ законното наказание, защото чл. 268 отъ Наказателния законъ дава право на сжда по сжщество, когато намѣри, по свое усмотрѣние, за умѣстно и справедливо да освободи виновния въ лека тѣлесна поврѣда, ако и тяжителтъ му е нанесалъ такава поврѣда, обаче, Пловдивскиятъ окр. сждъ, както се вижда въ присждата му по това дѣло, не е намѣрилъ за умѣстно и нуждно да освободи касатора отъ наказанието, което му се слѣдва по закона за извършената отъ него лека тѣлесна поврѣда и съ това си дѣйствие не е допусналъ никакво нарушение, нито на Наказателния законъ, нито на посоченитѣ въ касаторовата жалба чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сждопроизводство. Що се отнася до въпроса за размѣра на наказанието, което Пловдивскиятъ окр. сждъ е назначилъ на касатора Късапетевъ, той понеже зависи отъ степенъта на вината, която се опрѣдѣля окончателно отъ сжда по сжщество и възъ основа на даннитѣ и доказателствата по дѣлото не подлежи на разглеждане отъ Върховния касационенъ сждъ, защото послѣдниятъ сждъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, не разглежда дѣлата посжщество. Слѣдователно, неоснователно се явява оплакването на касатора Ат. Късапетевъ по този прѣдметъ, и 2) касаторътъ Влашо Илиевъ въ касационната си жалба не посочва абсолютно никакви касационни

поводи, въз основание на които, съгласно чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, може да се допусне отмѣната на една окончателна присжда, каквато е обтжжената отъ него присжда на Пловдивския окр. сждъ по това дѣло, а такава една касационна жалба на Влашо Илиевъ, безъ касационни поводи, не подлежи на разглеждане отъ Върховния касационенъ сждъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: 1) касационната жалба на Ат. Късапетевъ, срѣщу присждата на Пловдивския окр. сждъ подъ № 852, отъ 27 октомврий 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие, и 2) касационната жалба на Влашо Илиевъ, срѣщу присждата на Пловдивския окр. сждъ подъ № 852, отъ 27 октомврий 1903 год., съ силата на чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, да се остави безъ разглеждане.

№ *136 — (788) — 9 декемврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и пети ноемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно засѣдание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Ив. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 76, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Мусса х. Салиевъ, отъ гр. Балчикъ, срѣщу присждата на Варненския окр. сждъ отъ 13 ноемврий 1903 год., № 1068.* — Въ сждебното заседание яви се адвокатътъ Афузъ Сждкж Мехмедовъ, защитникъ на касатора Мусса х. Салиевъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: съ присжда отъ 20 августъ 1903 год., подъ № 31, Балчишкиятъ мирови сждия призналъ Мусса х. Салиевъ, отъ гр. Балчикъ, за виновенъ въ това, че на 7 юний 1903 год. е нанесалъ обида съ думи на малолѣтното момче на съгражданина си Георги Минчевъ, на име Минчо, за това осждилъ го на единъ день тъмниченъ затворъ и 20 лева глоба. — Вслѣдствие на апелационнитѣ жалби и на двѣтѣ сждящи се страни, Варненскиятъ окр. сждъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 13 ноемврий 1903 год., когато е издалъ присждата си подъ № 1068, съ която е потвърдилъ присждата на Балчишкия мирови сждия отъ 20 августъ 1903 год., № 31. — Срѣщу тая присжда осжденията Мусса х. Салиевъ е подалъ касационна жалба, а защитникътъ му заяви устно прѣдъ Върховния касационенъ сждъ слѣдующето оплакване, че както Балчишкиятъ мирови сждия, така и Варненскиятъ окр. сждъ сж били нарушили чл. 87 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото не сж прѣдложили помирение на странитѣ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на защитника на касатора и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: както отъ протокола на Балчишкия мирови сждия, така и отъ тоя на Варненския окр. сждъ не се вижда да е било прѣдлагано помирение отъ сжда на

сѫдящитѣ се страни; а пъкъ тъй като сѫдътъ е *обязанъ* да склонява странитѣ на помирение, то Варненскиятъ окр. сѫдъ, като е пропусналъ и той да изпълни длъжностьта си и да прѣдложи на странитѣ помирение, допусналъ е сѫществено нарушение на чл. чл. 87 и 129 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, което е до толкова важно, щото лишава постановената присѫда отъ силата ѝ на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Варненския окр. сѫдъ отъ 13 ноември 1903 год., № 1068, защото сѫ нарушени чл. чл. 87 и 129 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ сѫщото Углавно мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *137* — (*789*) — *12 декември 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и осми ноември хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 52, по описа за 1904 год., на Лозанъ Модевъ, Тасо Рангеловъ, Иванъ Славковъ и Симеонъ Ангелковъ, отъ с. Сливница, осѫдени съ присѫда на Софийския апелативенъ сѫдъ за биене и възпрѣпятствуване на Милошъ Стоилковъ, отъ сѫщото село, да упражни избирателното си право.* — Въ сѫдебното заседание явиха се само касаторитѣ Симеонъ Ангелковъ, Тасо Рангеловъ и Иванъ Славковъ, съ защитника си адвоката д-ръ В. Радославовъ, а четвъртиятъ касаторъ Лозанъ Модевъ отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫдата си по това дѣло отъ 28 октомври 1903 год. призналъ обвиняемитѣ: Лазаръ Модевъ, Тасо Рангеловъ, Симеонъ Ангелковъ и Ив. Славковъ, жители на село Сливница, за виновни въ това, че тѣ на 25 априлъ 1899 год., когато е ставало изборъ за народенъ прѣдставитель въ секцията на село Хераково, Софийска околия, сѫ нанесли въ сѫщето село побой на Милошъ Стоилковъ, отъ село Сливница, като съ това сѫ му възпрѣпятствували да упражни избирателното си право и, на основание чл. чл. 128 и 265 отъ Наказателния законъ, измѣнилъ присѫдата на Софийския окр. сѫдъ подъ № 320, отъ 5 октомври 1900 год., като осѫдилъ сѫщитѣ четирима обвиняеми по на два мѣсеци тъмниченъ затворъ. — Срѣщу сѫщата присѫда на Софийския апелативенъ сѫдъ е подадена касационна жалба отъ казанитѣ осѫдени обвиняеми, които чрѣзъ своя защитникъ заявиха, че дѣянието имъ, за което сѫ осѫдени съ присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ, е амнистирано съ Закона за амнистията отъ 8 януарий 1904 год. и трѣбвало дѣлото да се прѣкрати.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: съ присѫдата си по това дѣло Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е призналъ касаторитѣ Лозанъ Модевъ, Тасо Рангеловъ, Иванъ Славковъ и Симеонъ Ангелковъ, отъ с. Сливница, за виновни въ това, че тѣ на 25 априлъ 1899 год., когато е ставало

изборъ за народенъ прѣдставитель въ избирателната секция на с. Хераково, сж нанесли въ сѫщата секция и сѫщото село побой на Милошъ Стоилковъ, отъ с. Сливница, и съ това му сж възпрѣпятствували да упражни избирателното си право. Отъ така констатираното дѣяние на касаторитѣ се вижда, че извършеното отъ тѣхъ прѣстѫпно биене на Милоша Стоилковъ е станало по поводъ на избора въ Хераковската избирателна секция. Законътъ за амнистията отъ 8 януарий 1904 год. императивно гласи, че се амнистиратъ прѣстѫпленията, които сж извършени отъ 1897 год. до 15 декемврий 1903 год. по избори и по поводъ на избори, а щомъ Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ съ присѫдата си по това дѣло е призналь за установено, че обвиняемитѣ Лозанъ Модевъ, Тасо Рангеловъ, Иванъ Славковъ и Симеонъ Ангелковъ сж причинили чрезъ побой лека тѣлесна поврѣда на Милоша Стоилковъ и че сж му възпрѣпятствували да избира, т. е. извършили сж тѣзи дѣяния по избора и по поводъ на избора въ Хераковската секция, то слѣдва, че тѣзи извършени отъ сѫщитѣ обвиняеми, сегашни касатори, прѣстѫпни дѣяния сж амнистирани съ сѫщия Законъ за амнистия отъ 8 януарий 1904 год., вслѣдствие на която амнистия и съ силата на чл. 71 т. 3 отъ Наказателния законъ и чл. 11 т. 4 отъ Углавното сѫдопроизводство трѣбва да се отмѣни обтѫжената отъ касаторитѣ присѫда на Софийския апелативенъ сѫдъ, съ която тѣ сж осѫдени за казанитѣ амнистирани прѣстѫпления, като въ сѫщото врѣме се унищожи и станалото въ двѣтѣ сѫдебни инстанции производство по прѣслѣдването на касаторитѣ за тѣзи имъ амнистирани прѣстѫпни дѣяния.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява:** присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ подъ № 461, отъ 28 октомврий 1903 год., съ силата на Закона за амнистията отъ 8 януарий 1904 год., чл. 71 т. 3 отъ Наказателния законъ и чл. 11 отъ Углавното сѫдопроизводство, да се отмѣни и станалото производство по това дѣло въ двѣтѣ сѫдебни инстанции да се прѣкрати.

№ *138 — (801) — 14 декемврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на тридесети ноемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 77, по опись за 1904 год., на Ардашесъ Тирякянъ, живущъ въ гр. София, осѫденъ отъ Софийския окр. сѫдъ на три дни тъмниченъ затворъ и глоба 25 лева, за обида на Яко Нисимовъ, отъ сѫщия градъ.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 501, отъ 24 ноемврий 1903 год., потвърдилъ присѫдата на II Софийски градски мирови сѫдия отъ 27 май 1903 год., съ която е осѫденъ Ардашесъ Тирякянъ, житель на гр. София, възъ основание чл. 234 отъ Наказателния законъ на три дни тъмниченъ затворъ и глоба 25 лева, за нанисане съ думи обида на Яко Нисимовъ, отъ сѫщия градъ. — Срѣщу сѫщата присѫда на Софийския окр. сѫдъ е по-

далъ касационна жалба Ардашесъ Тирякянъ, който моли да се отмѣни сѫщата присѫда на тѣзи основания: 1) че сѫ нарушени чл. чл. 384, 388, и 447 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото, въпрѣки заявлението му чрѣзъ повѣреника, че не знае български, сѫдътъ не го разпиталъ чрѣзъ прѣводачъ да се обясни и не му далъ послѣдна дума чрѣзъ прѣводачъ; 2) че сѫ нарушени чл. чл. 397 и 431 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото сѫдътъ не уважилъ отвода му, направенъ чрѣзъ защитника, срѣщу вѣщото лице — прѣводачъ, който не знаялъ нито говоримия, нито писмения турски езикъ и неправилно прѣвождалъ инкриминиранитѣ му обидни думи, безъ всѣкакъвъ смисъль, и 3) че е нарушенъ чл. 486 т. т. 1 и 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото сѫдътъ въ присѫдата си не изложилъ прѣдмета на обвинението въ тѫжбата умишлено, защото ясно щѣло да се види, че не е разбиралъ изказанитѣ фрази и думи и че е постановилъ присѫдата безъ разбиране на дѣлото.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, вze прѣдъ видъ: 1) отъ сѫдебния протоколъ на Софийския окр. сѫдъ, държанъ при разглеждането на това дѣло се вижда, че послѣдна дума на касатора е дадена и той е отговорилъ за своя защита, а освѣнъ това вижда се отъ сѫщия сѫдебенъ протоколъ, че касаторътъ не е искалъ да се назначи прѣводачъ, чрѣзъ който да дава своитѣ обяснения, като незнающъ български езикъ. Щомъ касатору е дадена послѣдна дума по дѣлото и щомъ той, касаторътъ, не е искалъ назначаването на прѣводчикъ, то слѣдва, че касаторътъ неоснователно се оплаква въ първата точка на жалбата си за нарушение чл. чл. 384, 388 и 447 отъ Углавното сѫдопроизводство съ това, че не му била дадена послѣдна дума и че не билъ назначенъ отъ сѫда прѣводчикъ; 2) отъ сѫдебния протоколъ на Софийския окр. сѫдъ се вижда, че сѫщиятъ сѫдъ назначилъ и разпиталъ прѣводачъ, който е прѣвелъ обиднитѣ думи, като признаялъ при това, че прѣводачътъ притежавалъ достатъчни познания по въпроса, за който е билъ назначенъ, а пъкъ въпросътъ, да ли извѣстно лице е способно за прѣводачъ и да ли правилно прѣвеждалъ отъ турски на български инкриминиранитѣ касатору обидни думи, се отнася до сѫщество на дѣлото и не подлежи на касационна провѣрка, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата. А че Софийскиятъ окр. сѫдъ не уважилъ касаторовия отводъ срѣщу назначения отъ сѫда прѣводчикъ, като незнающъ добрѣ писмения и говоримия турски езикъ, това не съставя никакво закононарушение, понеже, както се каза, въпросътъ, да ли лицето е знаяло турски езикъ и да ли е имало нужда за дѣлото, то да знае и говоримия и писмения турски езикъ, като относящъ се до сѫществото на дѣлото, рѣшава се окончателно отъ сѫда по сѫщество и не подлежи на провѣрка отъ Върховния касационенъ сѫдъ, и 3) третото касаторово оплакване за нарушение чл. 486 т. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, е сѫщо неоснователно, защото Софийскиятъ окр. сѫдъ е изложилъ въ присѫдата си обвинението повдигнато отъ тѫжителя съ тѫжбата си и ясно е констатирано, възъ основание на даннитѣ и доказателствата по дѣлото самитѣ оскърбителни думи, съ които касаторътъ е нанесалъ

обида на тѫжителя, отъ което слѣдва, че окрѫжниятъ сѫдъ добрѣ е разгледалъ и разбралъ дѣлото.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява:** касационната жалба на Ардашесъ Тирякянъ, срѣщу присѫдата на Софийския окр. сѫдъ подъ № 501, отъ 24 ноември 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *139 — (810) — 16 декември 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на трети декември хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното на 2 того отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 591, по описа за 1905 год, на Петъръ Карастояновъ, отъ с. Сюлеменчево, Харманлийска околия, оправданъ по обвинението му въ прѣдумишлено убиване Гиню Стратиевъ, отъ сѫщото село.* — Въ сѫдебното заседание обвиняемиятъ Петъръ Карастояновъ не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Хасковскиятъ окр. сѫдъ съ присѫда № 277, отъ 12 априлъ 1902 год., призналъ подсѫдимия Петъръ Карастояновъ, отъ с. Сюлеменчево, Харманлийска околия, за невиновенъ по обвинението му въ убиване Гиню Стратиевъ, отъ сѫщото село и го оправдалъ. Срѣщу сѫщата присѫда подалъ касационенъ протестъ прокуроръть при сѫщия сѫдъ и ходатайствува за отмѣната ѝ на това основание: 1) че Хасковскиятъ окр. сѫдъ нарушилъ чл. 460 буква *а* отъ Углавното сѫдопроизводство, защото въ присѫдата си намѣрилъ, че разстоянието между убиеца и свидѣтеля Димо Тодоровъ е било значително, безъ обаче сѫдътъ да е взелъ въ съображение, при рѣшаването на сѫщия въпросъ, разстоянието между убиеца и убития, за което се говори въ сѫдебно-медицинския актъ и огледния протоколъ, въ свързка съ показанията на свидѣтеля Димо Тодоровъ и защото сѫдътъ никакъ не е отчѣнилъ показанията на свидѣтелитѣ Костадинъ Костовъ, Станю Димовъ и Димо Петровъ, нито споменувалъ за прѣдставенитѣ вещественни доказателства и 2) че Хасковскиятъ окр. сѫдъ нарушилъ чл. 390 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото неправилно е допусналъ да се прочете въ сѫдебно заседание онази часть отъ съставения отъ полицията актъ (6 страница въ слѣд. дѣло), въ която сѫ записани показанията на разпитания отъ полицията свидѣтель.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на Главния прокуроръ, който заяви, че Хасковскиятъ окр. сѫдъ е извратилъ заключението на експерта въ медицинския актъ, който експертъ е казалъ, че убиецътъ при гърмежа, е билъ отстрани на убития, а сѫдътъ невѣрно твърди, че експертътъ е казалъ, че убиецътъ е билъ на *значително разстояние* отъ убития — взе прѣдъ видъ: 1) отъ мотивитѣ въ протестираната отъ прокурора присѫда на Хасковския окр. сѫдъ по това дѣло се вижда, че сѫщиятъ окр. сѫдъ не е обсѫждалъ и игнорираль показанията на разпитанитѣ свидѣтели Костадинъ Костовъ, Станю Димовъ и Димо Петровъ, а съ това необсѫждане на тѣзи сви-

дѣтелски показания, Хасковскиятъ окр. сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. 460 буква *а* отъ Углавното сѫдопроизводство, който прѣдписва на сѫдилищата по сѫщество да се произнасятъ върху виновността на подсѫдимото лице само слѣдъ като обсѫдятъ всичкитѣ по дѣлото провѣрени доказателства. Отъ съображенията въ присѫдата на Хасковския окр. сѫдъ се вижда, че едно отъ основанията за невѣрване на свидѣтеля Димо Тодоровъ, който показалъ, че разстоянието между убиеца и убития е било колкото „една калѫчка“ е било това, че споредъ експерта-лѣкарь, това разстояние било повече и значително; обаче, Хасковскиятъ окр. сѫдъ, при обсѫждане на този въпросъ за разстоянието, не е взелъ прѣдъ видъ и игнорираль огледния протоколъ на сѫдебния слѣдователь и медицинския актъ на експерта-лѣкарь и дори извратилъ съдържанието акта на експерта, гдѣто е отбѣлѣзано, че сѫщото разстояние е било единъ метъръ и 10 сантиметра, а такова едно дѣйствие на окрѫжния сѫдъ съставя нарушение на прѣдписанието на чл. чл. 460 буква *а* и 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, споредъ които, окрѫжниятъ сѫдъ, като сѫдъ по сѫщество, е длъженъ да опрѣдѣля по свое вѫтрѣшно убѣждение силата и значението на даннитѣ и доказателствата, безъ обаче да извратява тѣхното съдържание. Отъ казаното слѣдва, че първото оплакване въ протеста на прокурора при Хасковския окр. сѫдъ и заявлението на прокурора при Върховния касационенъ сѫдъ се явяватъ основателни; 2) отъ сѫдебния протоколъ на Хасковския окр. сѫдъ, държанъ на 1 априлъ 1902 год. се вижда, че сѫщиятъ сѫдъ е допусналъ да се прочете полицейския актъ на старшия стражаръ, съставенъ на 26 априлъ 1901 год., а отъ присѫдата на Хасковския окр. сѫдъ се вижда, че сѫщиятъ сѫдъ е приелъ за доказателство изложеното въ сѫщия полицейски актъ нѣкакво показание на Димо Костовъ, направено прѣдъ старшия стражаръ, който съставя акта. Чл. 390 отъ Углавното сѫдопроизводство дѣйствително позволява да се четатъ протоколитѣ по огледъ, макаръ тѣ и да сѫ съставени отъ полицията, но за да могатъ тѣ да бѫдатъ прочетени въ сѫдебно заседание, трѣбва огледнитѣ протоколи да бѫдатъ, по своята форма и съдържание, съставени точно споредъ прѣдписанието на чл. 81 отъ Углавното сѫдопроизводство и въ случаитѣ прѣдвидени въ сѫщия законъ. Сѫщиятъ чл. 81 отъ Углавното сѫдопроизводство позволява на полицията, въ точно показани случаи, да извършва огледи, прѣтърсвания и иземвания, безъ обаче полицията да има право да разпитва свидѣтели, съ изключение на случаитѣ, когато има опасность, че свидѣтельтъ ще умрѣ прѣди да пристигне слѣдователя, а при това чл. 82 отъ Углавното сѫдопроизводство заповѣдва, изисква, щото полицията, когато дѣйствува въ случаитѣ прѣдвидени въ чл. 81 отъ Углавното сѫдопроизводство, да съблюдава точно правилата, които сѫ прѣдвидени за сѫдебния слѣдователь. Обаче, казаниятъ, прочетенъ въ сѫдебно заседание и туренъ въ основата на протестираната присѫда актъ, отъ който окрѫжниятъ сѫдъ е извлѣкалъ нѣкакви показания на свидѣтеля Димо Костовъ, не е нито съставенъ съ съблюдение формата и правилата, изисквани отъ Углавното сѫдопроизводство за извършвани отъ полицията, вмѣсто слѣдователя, огледи, нито пъкъ е протоколъ за разпитване на такъвъ свидѣтель, какъвто

чл. 81 отъ Углавното сждопроизводство позволява на полицията да разпитва свидѣтель, който се има опасность да умрѣ до пристигането на слѣдователя. Щомъ окржжниятъ сждъ е турилъ въ основата на присждата си въпросния полицейски актъ, който съдържалъ показание на свидѣтель, безъ обаче да сж били на лице онѣзи условия, при които само чл. 81 отъ Углавното сждопроизводство позволява на полицията да разпитва свидѣтели, то Хасковскиятъ окр. сждъ, въпрѣки разума на чл. 390 отъ Углавното сждопроизводство, е допусналъ да се чете въ сждебно заседание сжщиятъ актъ, който съдържа, споредъ окржжния сждъ, свидѣтелско показание на Димо Костовъ, а сжщо неправилно е турилъ въ основа на присждата си полицейски актъ, който, по съдържанието и формата си, е противенъ на разпоредбитѣ въ Углавното сждопроизводство, съ което си дѣйствие окржжниятъ сждъ е допусналъ нарушение на чл. 390 отъ Углавното сждопроизводство.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присждата на Хасковския окр. сждъ отъ 12 априлъ 1902 год., № 277, защото сж нарушени чл. чл. 390, 460 буква *а* и 486 отъ Углавното сждопроизводство, съ силата на чл. 569 отъ сжщото сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сжщия сждъ.

№ *140 — (812) — 16 декемврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на втори декемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ П Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 544, по описа за 1904 год., на братя Ставри и Костаки х. Николау, отъ гр. Станимака, осждени отъ Пловдивския окр. сждъ на глоба 500 лева, за нарушение Закона за акциза върху питиетата.* — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Пловдивскиятъ окр. сждъ съ присжда № 167, отъ 4 февруарий 1904 год., като призналъ братя Ставри и Костаки за виновни въ прѣваряване отъ джибри и стафиди (сухо грозде) ракия, която укрили отъ властьта и отъ заплащането слѣдуемия се по закона акцизъ, възъ основание чл. чл. 1, 2, 68, 71 и 75 отъ Закона за акциза върху питиетата и чл. чл. 4, 6 и 9 отъ Закона за акцизитѣ измѣнилъ постановлението на Пловдивския окр. управитель подъ № 53, отъ 1 февруарий 1903 год. относително размѣра на глобата така: осждилъ Ставри и Костаки х. Пиколау, отъ гр. Станимака, да заплатятъ солидарно глобата 500 лева. — Въ касационната си жалба срѣщу сжщата присжда, Пловдивскиятъ окр. управитель се оплаква, че Пловдивскиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сждопроизводство и чл. 60 отъ Наказателния законъ, защото е намалилъ глобата отъ 1500 лева, на 500 лева, безъ да сжществуватъ смекчающи винаата обстоятелства. — Въ касационната си жалба, срѣщу сжщата присжда, обвиняемитѣ Ставри и Костаки х. Николау се оплакватъ: 1) че Пловдивскиятъ окр. сждъ нарушилъ чл. чл. 395 и 450 отъ Углав-

ното съдопроизводство и чл. 75 отъ Закона за акциза върху питиетата, защото, въпрѣки недопущането отъ нашето законодателство формални доказателства, е призналь, че актоветѣ отъ 19 и 22 октомврий и отъ 12 и 21 ноемврий 1902 год. могли да служатъ достатъчно доказателство на факта, че тѣ съ варили ракия отъ пръщини и грозде, когато въ същитѣ актове отъ 19 октомврий и отъ 12 и 21 ноемврий акцизната власть твърдѣла, че нѣмала познания да опрѣдѣли, че ракията произхожда отъ смѣсъ на грозде (джибри) и стафиди, което и науката не могла да опрѣдѣли, а при това положение окржжниятъ съдъ билъ длъженъ да обсъди съдържанието на актоветѣ и да признае, че акцизната власть не може да констатира факта на варенето ракия отъ смѣсъ на пръщини и стафиди и че актоветѣ ѝ съ невѣрни и неоснователни; ако ли пъкъ окржжниятъ съдъ е ималъ съмнѣние, той е можалъ да назначи експертиза да се произнесе по същия въпросъ, и 2) че Пловдивскиятъ окр. съдъ е нарушилъ чл. чл. 4, 9 и 6 отъ Закона за акцизитѣ, въ свързка съ чл. чл. 68, 38, 99, 40, 41 и 42 отъ Закона за акциза върху питиетата, чл. 1 отъ Наказателния законъ, чл. чл. 465 т. 1 и 486 т. 2 отъ Углавното съдопроизводство и чл. 75 отъ Конституцията, защото, ако дори се приеме за установено, че тѣ съ варили ракия отъ смѣсъ на пръщини съ стафиди, то това имъ дѣяние не съставяло никакво фискално нарушение, защото Законътъ за акцизитѣ въ чл. чл. 4—9 и 6 не се отнасяли до спиртнитѣ питиета, варени въ България, а се отнасяли до питиетата, донасяни отъ странство, което се виждало отъ съдържанието на цитирания чл. 42, отъ което слѣдвало, че за мѣстнитѣ питиета не се плащало никакъвъ акцизъ и тѣ не съ укривали спиртни питиета отъ заплащането акцизъ.

Върховниятъ касационенъ съдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) оплакването на Пловдивския окр. управитель, за нарушение отъ Пловдивския окр. съдъ чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово съдопроизводство и чл. 60 отъ Наказателния законъ, понеже намалилъ глобата на обвиняемитѣ отъ 1500 лева на 500 лева, е неоснователно, защото чл. 86 отъ Закона за акциза върху питиетата, по който съ осъдени обвиняемитѣ, прѣдвижда глоба отъ 100 до 2000 лева, а същиятъ окр. съдъ посочилъ въ присъдата си смекчителнитѣ обстоятелства, въз основа на които, съгласно чл. 60 отъ Наказателния законъ, е намалилъ глобата на обвиняемитѣ отъ 1500 лева на 500 лева; 2) чл. 75 отъ Закона за акциза върху питиетата изрично прѣдвижда като изключение отъ общата углавна процедура, че актоветѣ, чрѣзъ които се констатиратъ нарушенията на същия законъ, служатъ за неоспоримо доказателство прѣдъ съдилищата, освѣнъ когато бъде оспорена и доказана тѣхната невѣрность и неоснователность, или, когато бъдатъ обявени за фалшиви, а отъ всичко това слѣдва, че такива актове могатъ да се вематъ отъ съдилищата за доказателство, макаръ то и да е формално, понеже такова специялниятъ Законъ за питиетата допуща. Отъ мотивитѣ въ присъдата на Пловдивския окр. съдъ се вижда, че същиятъ съдъ е обсъдилъ подробно съдържанието на актоветѣ, чрѣзъ които е констатирано нарушението, извършено отъ касаторитѣ, състояще въ прѣваряване въ голѣми количества ракия отъ джибри и стафиди и продаване същата ракия,

безъ заплащане слѣдуемия се по закона акцизъ. Щомъ Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е обсѫдилъ съдържанието на актоветѣ и не е призналъ за оборено отъ обвиняемитѣ съдържанието имъ, то сѫщиятъ сѫдъ правилно и съгласно съ чл. 75 отъ Закона за акциза върху питиетата е основалъ върху тѣхната доказателна сила своята присѫда по това дѣло. Що се отнася до това, да ли е имало или не е имало нужда отъ назначаване експертиза по дѣлото, този въпросъ подлежи на рѣшаване не отъ Върховния касационенъ сѫдъ, който не разглежда дѣлата по сѫщество, а отъ Пловдивския окр. сѫдъ, който, обаче, както се вижда отъ производството на дѣлото, не е намѣрилъ за нужно да назначава експертиза, а съ това си дѣйствие окржжниятъ сѫдъ не е допусналъ никакво закононарушение, понеже назначаването на експертизи зависи, съгласно чл. 124 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, отъ усмотрѣнието на сѫда, който рѣшава дѣлото по сѫщество, и 3) посоченията отъ касаторитѣ въ жалбата имъ чл. 42 отъ Закона за акциза върху питиетата се отнася само за внесени отъ странство въ княжеството спиртни питиета, а никакъ не и до спиртни пития тайно приготвени въ княжеството и укрити отъ заплащането акцизъ. Чл. 1 отъ Закона за акциза върху питиетата говори, че приготовляването спиртни пития е свободно въ княжеството, но чл. 2 отъ сѫщия законъ изрично гласи, че тия приготвени спиртни питиета заплащатъ акцизъ съгласно Закона за акцизитѣ. Отъ казаното става ясно, че съвършено неоснователно твърдятъ касаторитѣ въ третото си оплакване, че варенитѣ въ княжеството спиртни пития не подлежали на заплащане акцизъ и слѣдователно Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е постѫпалъ съгласно съ закона, като е осѫдилъ касаторитѣ по чл. 68 отъ Закона за акциза върху питиетата, за извършеното отъ тѣхъ укриване отъ заплащане акцизъ върху спиртнитѣ питиета, които сѫ приготвили тайно отъ властьта, отъ джибри и стафиди. Отъ изложеното слѣдва, че и третото оплакване на касаторитѣ по този прѣдметъ и за нарушение чл. чл. 4, 6, 9, 68, 38, 99, 40, 41 и 42 отъ Закона за акциза върху питиетата и чл. чл. 465 и 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, е неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационнитѣ жалби на Пловдивския окр. управитель и на братя Ставри и Костаки х. Николау, срѣщу присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ подъ № 167, отъ 4 февруарий 1904 год. съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователни, да се оставятъ безъ послѣдствие.

№ *141 — (835) — 21 декемврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на седми декемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Ив. Ивановъ и д-ръ І. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 622, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Пелагия Дудева, отъ с. Кърнаре, Карловско, срѣщу присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ отъ 4 юний 1905 год., № 630.* — Въ заседанието яви се само адвокатътъ Рашко Маджаровъ отъ страна на касаторката Пелагия Дудева.

Обстоятелствата на дѣлото сж: съ постановление № 441, отъ 9 февруарий 1905 год., Пловдивската митница осждила Пелагия Л. Дудева, отъ с. Кърнаре, да заплати въ полза на хазната 742 лева глоба и акцизна глоба 100 лева, всичко 842 лева, за гдѣто тайно е прѣкарала 1·885 кгр. терешево масло, което се признава за контрабанда и се конфискува. Вслѣдствие на апелационната жалба на осждената, Пловдивскиятъ окр. сждъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 4 юний 1905 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „съставеният противъ апелаторката Пелагия Л. Дудева актъ отъ Пловдивската митница, съгласно чл. 267 отъ Закона за митницитѣ, и утвърденъ този актъ отъ Финансовото министерство, служи за неоспоримо доказателство прѣдъ сжда, до като не бжде обявенъ за фалшивъ или поради станали опущения въ формалноститѣ, прѣдписани за констатирване нарушенията му, бжде отнета силата. Въ днешното сждебно заседание апелаторката не обявява акта за фалшивъ, нито посочва и доказва, че при съставянето на сжщия сж станали опущения въ формалноститѣ; други доказателства сжщо не се прѣдставятъ, а въ такъвъ случай актътъ се явява валиденъ и заедно съ това издаденото постановление на Пловдивската митница, базирано върху него, се явява сжщо правилно постановено, въ какъвто случай сжщото трѣбва да се потвърди, като се остави безъ послѣдствие въззивната жалба на Пелагия Л. Дудева, тъй като се явява неоснователна“, — издалъ е присждата си подъ № 630, съ която е потвърдилъ постановлението на Пловдивската митница отъ 9 февруарий 1905 год., № 441. — Срѣщу тая присжда осждената е подала касационна жалба, въ която, по между другото, се оплаква, че Пловдивскиятъ окр. сждъ е нарушилъ чл. 123 отъ Углавното мирово сждопроизводство, въ свръзка съ чл. чл. 384, 393, 394, 395, 399, 400, 426, 433, 435, 449, 486, т. 2 и 569 т. 2 отъ Углавното сждопроизводство, защото не му е допусналъ да докаже съ свидѣтели, че стъклото, което касаторката е носила, е било промѣнено и дадено друго стъкло съ друго масло. А прокуроръть при Върховния касационенъ сждъ заяви устно прѣдъ сжщия сждъ слѣдующето оплакване, че сжщиятъ сждъ е нарушилъ чл. 247 отъ Закона за митницитѣ, защото неправилно е основалъ присждата си върху акта, като безпорно доказателство, когато, както присждата, така и постановлението е трѣбвало да бждатъ основани върху даннитѣ разкрити при сждебното дирене, понеже контрабандата не е била заварена при извършването ѝ, а открита отпослѣ по съмнѣние.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на адвоката Рашко Маджаровъ и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ протокола на Пловдивския окр. сждъ отъ 4 юний 1905 год. се вижда, че подсждимата Пелагия Дудева, по между другото, е молила да ѝ се допусне да докаже съ свидѣтелитѣ, които сж подписали акта, както и съ тия, посочени въ въззивната ѝ жалба, че стъклото, въ което е носила маслото, е било промѣнено и туреното въ новото стъкло масло не е било сжщото, което се е намирало въ по-прѣжното стъкло; обаче, Пловдивскиятъ окр. сждъ съ протоколното си опрѣдѣление отъ сжщата дата е оставилъ безъ послѣдствие горното искане на сегашната касаторка, защото,

съгласно чл. 267 отъ Закона за митницитѣ, актоветѣ и постановленията на митницата служили за неоспоримо доказателство, до гдѣто не се докаже тѣхната фалшивость. Отъ производството на дѣлото се вижда, че по настоящето дѣло е имало извършено прѣдварително дирене, защото контрабандата на терешевото масло не е била заварена, а е имало само подозрѣние, че е била извършена контрабанда отъ страна на подсѫдимата Пелагия Дудева. Въ такъвъ случай прокурорътъ слѣдъ като разпореди да се изслѣдва дѣлото по установения редъ, прѣпраща го на митницата, която издава своето си постановление, възъ основание на съображения слѣдственъ материялъ, както изрично гласи втората алинея на чл. 247 отъ Закона за митницитѣ. Законодателтъ въ чл. 267 отъ Закона за митницитѣ визира само ония актове, които сѫ били съставени споредъ чл. 254 и послѣдующитѣ отъ Закона за митницитѣ, т. е. при заваряната контрабанда, а нѣма прѣдъ видъ ония актове, които се съставятъ слѣдъ извършване на прѣдварителното дирене, които не сѫ друго нищо, освѣнъ едно резюме на самото прѣдварително дирене, което всецѣло трѣбва да легне въ основата на постановлението, което ще има да издаде митницата. Щомъ, слѣдователно, митницата трѣбва да основава постановлението си на слѣдствения материялъ, то и окржжниятъ сѫдъ така сѫщо е длъженъ да основава своята си присѫда на сѫщия слѣдственъ материялъ, а пъкъ по настоящето дѣло, Пловдивскиятъ окр. сѫдъ, като е пропусналъ да направи това, допусналъ е сѫществено нарушение на чл. 247 ал. 2 отъ Закона за митницитѣ. Сѫщиятъ сѫдъ е допусналъ сѫществено нарушение и на чл. 123 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото неправилно се е основалъ на чл. 267 отъ Закона за митницитѣ по отказване на подсѫдимата да се призоватъ исканитѣ отъ нея свидѣтели, понеже Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е билъ длъженъ да се произнесе, да ли счита за сѫществени или не обстоятелствата, по които се е искало разпитването на свидѣтелитѣ, а не да се ограничава на чисто формалната страна и да иска обявяването за фалшиви едни актове, които сѫ били съставени слѣдъ прѣдварителното дирене и които никога не могатъ да иматъ онова значение, каквото могатъ да иматъ ония актове, които сѫ били съставени при заваряната контрабанда.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Пловдивския окр. сѫдъ отъ 4 юний 1905 год., № 630, защото сѫ нарушени чл. 123 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 247 ал. 2 отъ Закона за митницитѣ, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *142 — (844) — 26 декемврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на дванадесети декемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 575, по описа за 1904 год., на Кошо*

Г. Сираковъ, отъ с. Сѫрть-Харманъ, Татарпазарджишка околия, осѫденъ отъ Татарпазарджишкия окр. сѫдъ на глоба 250 лева и 75 лева патентна стойность, за безпатентно търгуване съ спиртни пития. — Въ заседанието яви се обвиняемиятъ — касаторъ Кошо Г. Сираковъ, съ защитника си адвоката С. П. Радановъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: съ присѫда № 408, отъ 29 май 1904 год., Татарпазарджишкиятъ окр. сѫдъ потвърдилъ постановлението № 278, отъ 10 декемврий 1901 год., съ което е осѫденъ Кошо Г. Сираковъ, отъ с. Сѫрть-Харманъ, Татарпазарджишка околия, да заплати на държавното съкровище всичко 325 лева глоба и патентна стойность, за безпатентно търгуване съ спиртни пития на едро. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда обвиняемиятъ К. Г. Сираковъ се оплаква, че сж нарушени чл. 11 п. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство и чл. 72 т. 5 отъ Наказателния законъ, понеже приписаното му нарушение е покрито съ давность, защото имало забѣлѣзано въ акта неговото заявление, че продажбата на виното е станало прѣзъ първата половина на 1900 год., а актътъ е съставенъ на 27 юний 1901 год., а освѣнъ това, отъ 18 септемврий 1902 год., когато съ опрѣдѣление № 1818 е даденъ ходъ на дѣлото, до насрочването му се е минало повече отъ година врѣме, обаче сѫдътъ не се произнесалъ по този въпросъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: отъ сѫдебния протоколъ на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ по това дѣло се вижда, че при разглеждането на сѫщото това дѣло, обвиняемиятъ е повдигналъ въпросъ за давность по дѣлото; обаче, сѫщиятъ окр. сѫдъ нито съ протоколно опрѣдѣление, нито съ присѫдата си по това дѣло не се произнесалъ по повдигнатия въпросъ за давность. Понеже давностьта е една отъ законнитѣ причини, прѣдвидени въ чл. 11 т. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство и чл. 71 т. 2 отъ Наказателния законъ, които прѣкратяватъ прѣслѣдването и отстраняватъ наказанието за прѣстжпнитѣ дѣяния, то Татарпазарджишкиятъ окр. сѫдъ, като не се е произнесалъ по въпроса за давностьта, е допусналъ нарушение на чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, което по своята сѫщественость, лишава присѫдата му по това дѣло отъ законната ѝ сила. Слѣдователно, касаторовото оплакване по този въпросъ е основателно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: присѫдата на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ подъ № 408, отъ 29 май 1904 год., защото е нарушенъ чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

№ *143 — (850) — 28 декемврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на четиринадесети декемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринovъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 180, по описа за 1904 год., на Ганчо*

Илиевъ, отъ гр. Ловечъ, осжденъ отъ Ловчанския окр. сждъ на 1 день тъмниченъ затворъ и глоба 5 лева, за обида на Петъръ Н. Балкански, отъ с. Стокитѣ, Севлиевско. — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Ловчанскиятъ окр. сждъ съ присжда № 404, отъ 14 ноември 1903 год., призналъ Ганчо Илиевъ, отъ гр. Ловечъ, за виновенъ въ нанисане съ думи обида на Петъръ Н. Балкански, отъ с. Стокитѣ и на основание чл. 234 отъ Наказателния законъ, отмѣнилъ присждата № 40, отъ 25 февруарий 1903 год., на Ловчанския мирови сждия, като осждилъ сжщия Ганчо Илиевъ на 1 день тъмниченъ затворъ и глоба 5 лева. — Въ касационната си жалба срѣщу присждата на Ловчанския окр. сждъ Ганчо Илиевъ се оплаква, че сждътъ е нарушилъ чл. чл. 299 и 331 отъ Углавното сждопроизводство, защото е разгледалъ дѣлото въ отсжтствие на тжителя, когато е трѣбвало да го прѣкрати вслѣдствие на неявяването му.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: касаторътъ Г. Илиевъ се оплаква, че Ловчанскиятъ окр. сждъ, който е разгледалъ това дѣло като апелативна мирова инстанция, е трѣбвало да прѣкрати дѣлото, понеже обвинительтъ Балкански не се явилъ при разглеждането му. Обаче това касаторово оплакване е несъгласно съ разпорежданията на закона по този прѣдметъ, защото чл. 121 отъ Углавното мирово сждопроизводство изрично гласи, че неявяването на странитѣ въ окржжния сждъ, като апелативна мирова инстанция, не спира разглеждането на дѣлото, съ изключение на онѣзи случаи, когато самиятъ окржженъ сждъ признае за необходимо присжтствието на неявившата се страна по дѣлото. Щомъ, споредъ прѣдписанието на посочения законъ, който има приложение по този родъ дѣла, неявяването на обвинителя не спира разглеждането на дѣлото, а при това и самиятъ окржженъ сждъ не е намѣрилъ за необходимо присжтствието на обвинителя Балкански, то окржжниятъ сждъ правилно и съгласно съ закона е разгледалъ дѣлото въ отсжтствието на неявившия се обвинитель Балкански. Посоченитѣ въ жалбата на касатора, като нарушени чл. чл. 299 и 331 отъ Углавното сждопроизводство и особено послѣдниятъ отъ тѣзи членове, се отнася до производството по углавни дѣла въ окржжния сждъ, като първа инстанция и нѣма приложение къмъ производството на углавнитѣ дѣла въ окржжния сждъ, като въззивна инстанция, въ качество на какъвто е дѣйствувалъ по това дѣло Ловчанскиятъ окр. сждъ, тъй като за производството въ послѣднята има особни процесуални наредби, които сж нормирани въ горѣказания чл. 121 отъ Углавното мирово сждопроизводство.

Водимъ отъ тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Ганчо Илиевъ, срѣщу присждата на Ловчанския окр. сждъ подъ № 404, отъ 14 ноември 1903 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *144* — *(854)* — *28 декемврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на четиринадесети декемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, В. Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *углавно дѣло № 184, по описа за 1904 год., на Христо Саракиновъ, оправданъ по обвинението му въ опитване да убие Стефанъ Мирчевъ и полицейския стражарь при Софийското градоначалство Петъръ Величковъ.* — Въ заседанието отъ страна на обвиняемия Христо Саракиновъ, яви се адвокатътъ Сл. Бабаджановъ, а вториятъ обвиняемъ Петъръ Николовъ отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: на 9 срѣщу 10 май 1903 год. прѣзъ нощьта, около 1 — 1½ часътъ слѣдъ полунощь, Саракиновъ и Николовъ, придружени отъ двама свои другари, влѣзли въ кафенето на Св. Бѣломоревъ и сѣднали на една маса, съсѣдна съ тая на която сѣдѣли потърпѣвшиятъ Стефанъ Мирчевъ съ другари. Щомъ сѣднали, единъ отъ другаритѣ на потърпѣвшия, именно х. Зафиръ Кушевъ, напсувалъ Такедушева, другарь отъ сѫщата маса на подсѫдимитѣ и отъ това произлѣзло скандалъ и работата достигнала до бой. Въ това врѣме станалъ потърпѣвшиятъ да ги помирява, ставатъ и всичкитѣ други отъ двѣтѣ маси, подсѫдимиятъ Саракиновъ ударилъ два пѫти съ бастона си потърпѣвшия Мирчевъ, този грабва единъ столъ и посѣгналъ да извади отъ пояса си револвера, но въ това врѣме подсѫдимиятъ Саракиновъ изважда своя и почналъ да стрѣля върху му и когато свидѣтелтъ Бѣломоревъ го хваща да не стрѣля повече, подсѫдимиятъ Николовъ се спуска върху потърпѣвшия Мирчевъ и му нанисa нѣколко удара по главата съ камата си. Въ този моментъ пристигналъ и нощния полицейски стражаръ Петъръ Величковъ и сполучилъ да залови изъ отзадъ подсѫдимия Саракиновъ, но подсѫдимиятъ Николовъ го ударилъ съ камата си два пѫти по рамото и като искалъ да го удари трети пѫть прѣзъ рѫцѣтѣ, стражаръ̀тъ пусналъ Саракинова и двамата избѣгватъ прѣзъ вратата. Стражаръ̀тъ се спустналъ по диритѣ имъ и застигналъ Саракинова на около 10 крачки, но въ това врѣме той се обръща къмъ него, гръмналъ 3 — 4 пѫти съ револвера си и го наранилъ въ крака, вслѣдствие на което стражаръ̀тъ падналъ, а Саракиновъ избѣгалъ и въ послѣдствие и двамата подсѫдими били заловени, заради това прокурорскиятъ надзоръ при Софийския окр. сѫдъ съ обвинителенъ актъ отъ 18 августъ 1903 год. прѣдалъ на сѫдъ за сѫдене съ участието на сѫдебни заседатели Христо Саракиновъ и Петъръ Николовъ, живущи въ София и иска наказанието имъ по чл. чл. 247 и 248 п. 3 комбинирани съ чл. 49 отъ Наказателния законъ. По този обвинителенъ актъ е било заведено углавно дѣло № 2215, което Софийскиятъ окр. сѫдъ разгледалъ въ сѫдебното си заседание на 9 декемврий 1903 год. и за разрѣшението му е постановилъ слѣдующитѣ въпроси: 1) „доказва ли се, Христо Саракиновъ, запасенъ поручикъ отъ Македония, живущъ въ София, прѣзъ нощьта на 9 срѣщу 10 май 1903 год. въ бирарията „Търговска“, да е далъ вистрѣлъ върху Стефана Мирчевъ, отъ София, и да е наранилъ тоя послѣдния въ главата, като му е причинилъ поврѣда, що прониква въ черепната куфина?“ —

„Да, доказва се“; 2) „доказва ли се, Христо Саракиновъ, при нараняването на Стефана Мирчевъ, да е гръмналъ върху тоя послѣдния съ намѣрение да го убие, но по независящи отъ него причини да не е могалъ да стори това?“ — „Не, не се доказва“; 3) „доказва ли се, Христо Саракиновъ, при гърмежа си върху Стефана Мирчевъ да се е намиралъ въ неизбѣжна отбрана и съ вистрѣла си да е искалъ да прѣдотврати подобенъ вистрѣлъ отъ страната на Стефана Мирчевъ?“ — „Да, доказва се“; 4) виновенъ ли е Христо Саракиновъ въ извършване на отбѣлѣзаното въ първия въ свръзка съ третия въпроси дѣяние?“ — „Не, не е виновенъ“; 5) доказва ли се, Христо Саракиновъ, запасенъ поручикъ, на 9 срѣщу 10 май 1903 год. прѣзъ нощьта, въ улица „Сердика“ въ София, да е гърмялъ върху прѣслѣдващия го стражаръ отъ Столичното градоначалство Петъръ Величковъ и да го е наранилъ въ бедрото на лѣвия кракъ?“ — „Не, не се доказва“; 6) „доказва ли се, Христо Саракиновъ да се е опиталъ да умъртви стражара Петъръ Величковъ и по независящи отъ него причини да не е могалъ да стори това?“ — „Не, не се доказва“; 7) „виновенъ ли е Христо Саракиновъ въ отбѣлѣзаното въ петия и шестия въпроси дѣяние?“ — „Не, не е виновенъ“; 8) „доказва ли се, Петъръ Николовъ, отъ Македония, живущъ въ София, прѣзъ нощьта на 9 срѣщу 10 май 1903 год., въ бирарията „Търговска“, да е нанесалъ съ ножъ два удара върху главата на Стефанъ Мирчевъ, отъ София, съ които е причинилъ рана върху главата, която интересува само кожата, рана на врата, която интересува само мускула?“ — „Да, доказва се“; 9) „доказва ли се, Петъръ Николовъ, при нанисане на горнитѣ повръди да е ималъ намѣрението да умъртви Стефана Мирчевъ и по независящи отъ него причини да не могалъ да го убие?“ — „Не, не се доказва“; 10) „доказва ли се, Петъръ Николовъ да е нанесалъ ударитѣ върху Стефана Мирчевъ, за да прѣдотврати угрозающата Христо Саракиновъ опастность отъ Стефана Мирчевъ?“ — „Не, не се доказва“; 11) „виновенъ ли е Петъръ Николовъ за констатираното и отбѣлѣзано въ осмия въпросъ и извършено отъ него дѣяние?“ — „Да, виновенъ е“; 12) „има ли смекчающи или увеличающи вината обстоятелства за Петъръ Николовъ?“ — „Има смекчающи вината обстоятелства“; 13) „виновенъ ли е Петъръ Николовъ за отбѣлѣзаното въ деветия въпросъ дѣяние?“ — „Не, не е виновенъ“; 14) доказва ли се, Петъръ Николовъ, отъ Македония, живущъ въ София, прѣзъ нощьта на 9 срѣщу 10 май 1903 год., въ бирарията „Търговска“, да е нанесалъ съ ножъ два удара върху стражара отъ Столичното градоначалство Петъръ Величковъ, когато той (стражарътъ) е заловилъ бѣгающия Христо Саракиновъ, съ цѣль да принуди стражара да го пусне и освободи, като при нанасянето на тия удари е разсѣкалъ само шинела на стражара, безъ да го нарани?“ — „Да, доказва се“; 15) „доказва ли се, Петъръ Николовъ при нанасянето на горнитѣ удари да е ималъ намѣрението да умъртви стражара и по независящи отъ него причини да не е успѣлъ да стори това?“ — Не, не се доказва“; 16) „виновенъ ли е Петъръ Николовъ въ извършване на отбѣлѣзаното въ четиринадесетия въпросъ дѣяние?“ — „Да, виновенъ е;“ 17) „има ли смекчающи или увеличающи вината му обстоятелства за Петъръ

Николовъ?“ — „Има смекчающи вината му обстоятелства за Петъръ Николовъ“; 18) „виновенъ ли е Петъръ Николовъ въ извършване на отбѣлѣзаното въ петнадесетия въпросъ дѣяние?“ — Не, не е виновенъ“; 19) „по кой членъ отъ Наказателния законъ и въ какъвъ размѣръ слѣдва да се накаже подсѫдимиятъ Петъръ Николовъ?“ — „По чл. 144, комбинираиъ съ чл. 265 отъ Наказателния законъ, като се осѫди да изтърпи 7 мѣсеци тъмиченъ затворъ, като му се зачете изминалия прѣдварителенъ арестъ отъ 14 май 1903 год. до сега“; 20) „кому да се възложатъ станалитѣ по дѣлото разноски въ размѣръ на 12 лева и 50 ст.?“ — „На подсѫдимия Петъръ Николовъ, който да ги заплати на хазната, и 21) „какво да стане съ вещественитѣ доказателства?“ — „Единъ револверъ съ 6 патрона да се повърне на правоимѣющия, една кама съ ножница да се продаде за въ полза на държавнитѣ тъмници и една шапка да се унищожи съ влазянето на присѫдата въ законна сила“. Слѣдъ това, Софийскиятъ окр сѫдъ съ присѫдата си отъ 22 декемврий 1903 год. е призналъ подсѫдимитѣ Христо Саракиновъ и Петъръ Николовъ за невиновни да сѫ се опитали да убиятъ Стефанъ Мирчевъ и полицейскиятъ стражаръ Петъръ Величковъ и ги оправдалъ по това имъ обвинение, като е призналъ подсѫдимия Петъръ Николовъ за виновенъ въ това, че е употрѣбилъ сила и заплашване съ цѣль да се възпрѣпятствува на стражара Петъръ Величковъ да извърши службата си и въ това, че е нанесалъ лека тѣлесна поврѣда на Стефанъ Мирчевъ и съгласно чл. чл. 144 и 265 отъ Наказателния законъ го осѫдилъ да издържи шестмѣсеченъ тъмиченъ затворъ съ зачитане на прѣдварителния му арестъ. — Въ касационния си протестъ прокурорътъ при Софийския окр. сѫдъ, между друго се оплаква, че Софийскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл. 446 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото му е отказалъ правото да възрази на защитата, подъ прѣдлогъ, че сѫдътъ билъ освѣтленъ по дѣлото, когато правото на реплика било факултативно за прокурора, но за сѫда било задължително, щомъ прокурорътъ искалъ да го упражни. — Върховниятъ касационенъ сѫдъ е пристѫпилъ да разгледа дѣлото по този касационенъ протестъ и като е намѣрилъ, че присѫдата на Софийския окр. сѫдъ по отношение на подсѫдимия Петъръ Николовъ подлежала на въззивно обтѫжване, съ протоколното си опрѣдѣление е оставилъ касационния протестъ на прокурора при Софийския окр. сѫдъ, по отношение на Петъръ Николовъ, безъ разглеждане и е далъ ходъ на касационния протестъ само относително Христо Саракиновъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, по отношение на Христо Саракиновъ, взе прѣдъ видъ: чл. 446 отъ Углавното сѫдопроизводство гласи: „слѣдъ защитителната рѣчь на подсѫдимия или неговия защитникъ, както прокурорътъ или частниятъ обвинитель, така и гражданскиятъ ищецъ, могатъ да прѣдставятъ възраженията си, но въ всѣки случай правото за послѣднята дума принадлежи на подсѫдимия или неговия защитникъ“. Отъ ясния смисъль на този членъ се вижда, че слѣдъ защитителната рѣчь на подсѫдимия или на неговия защитникъ, прокурорътъ има право да направи своитѣ възражения на доводитѣ на

защитата съ цѣль да се разяснятъ всичкитѣ обстоятелства и данни, разкрити въ сѫдебното заседание и че това право, което е факултативно за прокурора, не зависи отъ усмотрѣнието на сѫда, а още повече отъ едноличната власть на прѣдседателя, а зависи напълно отъ самия прокуроръ, когато пожелае да се възползува отъ него. А че това право е дадено на прокурора отъ самия законъ, става явно и отъ съдържанието на чл. 367 п. 4 отъ Углавното сѫдопроизводство, споредъ който прокуроръть има право да опровергава доказателствата и съображенията на подсѫдимия или на неговия защитникъ, което право не би могалъ да упражни, ако то зависѣше отъ усмотрѣнието на сѫда. Отъ протокола на Софийския окр. сѫдъ отъ 9 декемврий 1903 год. се вижда, че слѣдъ защитителната рѣчь на защитницитѣ на подсѫдимия Христо Саракиновъ, замѣстникъ-прокуроръть е молилъ да му допусне реплика, но прѣдседателствующиятъ отказалъ да му даде думата, понеже сѫдътъ билъ достатъчно освѣтленъ по дѣлото. Това дѣйствие на Софийския окр. сѫдъ съставлява сѫществено нарушение на чл. 446 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото, както се изложи по-горѣ, сѫдътъ, по силата на този членъ, е длъженъ да даде думата на прокурора, когато той пожелае да възрази на доводитѣ и съображенията на защитата или да опровергае прѣдставенитѣ отъ нея доказателства; слѣдователно, оплакването на прокурора при Софийския окр. сѫдъ за нарушение на чл. 446 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото сѫдътъ му е отказалъ да му даде думата да възрази на защитата, е основателно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Софийския окр. сѫдъ отъ 22 декемврий 1903 год., защото е нарушенъ чл. 446 отъ Углавното сѫдопроизводство, съ силата на чл. 569 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия окржженъ сѫдъ.

№ *145—(863)—30 декемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на шестнадесети декемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринoвъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 200, по описа за 1904 год., на Нури х. Ходжовъ, отъ гр. Свищовъ, осѫденъ отъ Търновския окр. сѫдъ, Свищовско отдѣление, на 5 дни тъмниченъ затворъ, за нанисане лека тѣлесна поврѣда на Хафузъ Ремзи Новоградлиевъ, отъ сѫщия градъ.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Търновскиятъ окр. сѫдъ, Свищовско отдѣление, съ присѫда № 8, отъ 14 януарий 1904 год., потвърдилъ присѫдата на Свищовския градски мирови сѫдия подъ № 44, отъ 16 августъ 1903 год., съ която е осѫдилъ обвиняемия Нури х. Ходжовъ, отъ гр. Свищовъ, на петь дни тъмниченъ затворъ, съгласно чл. 265 отъ Наказателния законъ за нанисане лека тѣлесна поврѣда на Хафуаъ Новоградлиевъ, отъ сѫщия градъ. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда на Търновския окр. сѫдъ обвиняемиятъ Нури х. Ходжовъ се оплаква: 1) че е нарушенъ чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдо-

производство, защото окръжният съдъ не взелъ въ внимание, че самиятъ тъжитель далъ поводъ за случката, и 2) че е нарушенъ чл. 87 отъ Углавното мирово съдопроизводство, защото не прѣдложилъ на странитѣ помирение.

Върховниятъ касационенъ съдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) въ присѫдата си Свищовското отдѣление на Търновския окр. съдъ е обсѫдено възражението на касатора за даване поводъ на случката отъ потърпѣвшия, а не е констатиралъ даване такъвъ поводъ отъ тъжителя; отъ това слѣдва, че неоснователно касаторътъ се оплаква за нарушение чл. 85 отъ Углавното мирово съдопроизводство, понеже окръжниятъ съдъ не билъ взелъ въ внимание дадения отъ тъжителя поводъ за случката, и 2) отъ дѣлото се вижда, че при разглеждане на дѣлото въ мировото съдилище е било прѣдлагано на странитѣ помирение, което тѣ не сѫ приели. При това положение, непрѣдлагането на странитѣ помирение въ окръжния съдъ, не може да съставя съществено нарушение на чл. 87 отъ Углавното мирово съдопроизводство, защото дѣлото е заведено за такова частно прѣстъпление, по което тѣ, споредъ закона, могатъ да се помиряватъ и слѣдъ рѣшаването на дѣлото, та и до самото туряне въ изпълнение присѫдата по дѣлото.

Върховниятъ касационенъ съдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Нури х. Ходжовъ, срѣщу присѫдата на Търновския окр. съдъ, Свищовско отдѣление, подъ № 8, отъ 14 януарий 1904 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово съдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *146 — (865) — 30 декемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ съдъ, първо углавно отдѣление, на шестнадесети декемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито съдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 584, по описа за 1904 год., на Василъ Мерджановъ, отъ гр. София, осѫденъ отъ Софийския окр. съдъ на глоба, за търгуване на едро съ спиртни питиета безъ патентъ.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Софийскиятъ окр. съдъ съ присѫда № 226, отъ 1 априлъ 1904 год., потвърдилъ постановлението № 221, отъ 15 мартъ 1903 год. на Софийския окр. управитель, съ което е осѫденъ Василъ Мерджановъ, отъ гр. София, да заплати на държавното съкровище 250 лева патентна стойность и глоба 200 лева, за безпатентно търгуване съ спиртни пития на едро. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщата присѫда Василъ Мерджановъ се оплаква, че Софийскиятъ окр. съдъ е нарушилъ чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово съдопроизводство, защото игнорираль показанията на свидѣтеля Ангелъ Петковъ, извратилъ показанията на свидѣтеля Стр. Филиповъ и защото не отложилъ дѣлото за призоваване неявившия се свидѣтель Велю Стояновъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть въ присѫдата на Софийския окр. сѫдъ по това дѣло се вижда, че сѫщиятъ сѫдъ е оцѣнилъ и не е игнорираль, както невѣрно твърди касаторътъ, показанията на свидѣтеля Ангелъ Петковъ. Относително извратяване показанията на свидѣтеля Стр. Филиповъ, касаторътъ Мерджановъ не посочва съ какво окржжниятъ сѫдъ е извратилъ показанията му и Върховниятъ касационенъ сѫдъ нѣма възможность да провѣри до колко е вѣрно и основателно касаторовото оплакване въ това отношение. Що се отнася до неотлагане дѣлото за призоваване неявившия се свидѣтель Велю Стояновъ, то е вѣрно, споредъ както се вижда отъ сѫдебния протоколъ на сѫщия окржженъ сѫдъ, но съ това си дѣйствие сѫщиятъ сѫдъ не е допусналъ никакво нарушение на посоченитѣ отъ касатора чл. чл. 85 и 86 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото, както се вижда отъ сѫдебния протоколъ, сѫдътъ призналъ, че мѣстожителството на сѫщия свидѣтель е неизвѣстно, а въ такъвъ случай сѫдътъ нѣмалъ възможность да призове сѫщия свидѣтель и нѣмало е основание да се отлага дѣлото. Отъ казаното слѣдва, че касаторовото оплакване по този прѣдметъ се явява неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Василъ Мерджановъ, срѣщу присѫдата на Софийския окр. сѫдъ подъ № 226. отъ 1 априлъ 1904 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *147 — (873) — 30 декемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на шестнадесети декемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринов, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *углавно дѣло № 597, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Русенския окр. управитель, срѣщу присѫдата на Силистренския окр. сѫдъ отъ 27 априлъ 1904 год., № 170.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: вслѣдствие на единъ актъ, съставенъ на 22 мартъ 1903 год., Русенскиятъ окр. акцизенъ началникъ, съ постановление отъ 22 юлий 1903 год., подъ № 362, на основание чл. чл. 46, 48, 65, 71, 72 и 75 отъ Закона за питиетата, е осѫдилъ Елефтераки Диамандополосъ, Д. Трифоновъ и Т. Христовъ, изъ гр. Силистра, да заплатятъ въ полза на държавното съкровище една глоба отъ 200 лева, за гдѣто сѫ търгували безъ патентъ съ спиртни питиета на едро прѣзъ първото полугодие на 1903 година. — Вслѣдствие на апелационната жалба на осѫденитѣ, Силистренскиятъ окр. сѫдъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 27 априлъ 1904 год., когато е издалъ присѫдата си подъ № 170, диспозитивътъ на която гласи: „отмѣнява постановлението на Русенския акц. началникъ отъ 22 юлий 1903 год., подъ № 362, а вмѣсто него постановява:

признава Елефтераки Диамандопулосъ, Димо Трифоновъ и Тони Христовъ, отъ гр. Силистра, за невиновни да сѫ нарушили Закона за питиетата, вслѣдствие на което ги оправдава по сѫдъ и освобождава отъ всѣка углавна отговорность по това имъ обвинение". — Срѣщу тая присѫда Силистренскиятъ окр. управитель е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква, че Силистренскиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ чл 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото неправилно не билъ обсѫдилъ възражението му въ заседанието, че продажбата е била извършена сутриньта на 8 часа прѣди обѣдъ на 22 мартъ 1903 год., а пъкъ патентитѣ сѫ били прѣдставени отъ обвиняемитѣ сѫщия день слѣдъ обѣдъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Силистренскиятъ окр. сѫдъ, слѣдъ като е обсѫдилъ и оцѣнилъ находящитѣ се при дѣлото доказателства, намѣрилъ е, че подсѫдимитѣ Елефтераки Диамандопулосъ, Д. Трифоновъ и Т. Христовъ слѣдва да се оправдаятъ по обвинението имъ въ безпатентно продаване спиртни питиета на едро прѣзъ първото полугодие на 1903 год., защото тия лица на 22 мартъ 1903 год., когато е билъ съставенъ актътъ противъ тѣхъ, сѫ притежавали надлежнитѣ патенти за продаване спиртни питиета на дребно и на едро. Щомъ сѫдътъ по сѫщество е констатиралъ, че подсѫдимитѣ сѫ имали нуждния патентъ за продаване спиртни питиета на едро въ деня, когато се е съставилъ актътъ, тогава съвършено правилно и законно ги е оправдалъ отъ възведеното срѣщу тѣхъ обвинение, понеже никѫдѣ въ Закона за акциза върху питиетата нѣма казано, че извѣстни лица слѣдва да се накажатъ за безпатентно продаване на спиртни питиета, ако тѣ по една или друга причина не успѣятъ въ извѣстенъ часъ прѣзъ деня да прѣдставятъ надлежния патентъ; достатъчно е било за подсѫдимитѣ, че тѣ прѣзъ сѫщия день, когато се е съставилъ актътъ, сѫ успѣли да прѣдставятъ патента си, за издаването на който тѣ много по-отрано сѫ направили надлежнитѣ постѫпки прѣдъ компетентнитѣ власти, за да се считатъ тѣ оправдани прѣдъ закона, та за това необсѫждането отъ сѫда по сѫщество възражението на прѣдставителя на хазната, че продажбата е била извършена въ 8 часа сутриньта на 22 мартъ 1903 год., а пъкъ патентитѣ сѫ били прѣдставени сѫщия день слѣдъ обѣдъ, не може да съставлява никакво сѫществено нарушение на чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, понеже подсѫдимитѣ сѫ удовлетворили изискванията на закона, като сѫ прѣдставили патента си въ сѫщия день на съставлението на акта, безразлично въ кой часъ прѣзъ деня е станало това прѣдставяне.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Русенския окр. управитель, срѣщу присѫдата на Силистренския окр. сѫдъ отъ 27 априлъ 1904 год., № 170, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

РѢШЕНИЯ

по

Законитѣ за пенсиитѣ.

№ *1* — (*2*) — *4 февруарий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 56, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Стоянъ Николовъ, отъ гр. Татаръ-Пазарджикъ, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 446, отъ 13 септемврий 1904 година.* — Въ сѫдебното заседание яви се само юрисконсулта при Финансовото министерство М. Генадиевъ, отъ страна на хазната, а касаторътъ Стоянъ Николовъ отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ рѣшение № 446, отъ 13 септемврий 1904 год. постановилъ така: „отмѣнява рѣшението № 124, отъ 28 май 1904 год. на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ, касателно осѫждането държавното съкровище да плати 120 лева за водене на дѣлото на Стоянъ Николовъ, комуто искането за това се отхвърля. Другата часть на рѣшението се потвърдява, касателно осѫждането държавното съкровище да плаща 300 лева пенсия годишно на Ст. Николовъ, начиная отъ 27 августъ 1901 година". — Срѣщу сѫщото рѣшение на Пловдивския апелативенъ сѫдъ, молителтъ за пенсия Стоянъ Николовъ се оплаква, че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 208 § 4, 629, 630, 780 и 784 отъ Гражданското сѫдопроизводство, съ отказването да му присѫди възнаграждение за воденето на дѣлото, тъй като чл. 20 отъ Закона за инвалиднитѣ пенсии говори не за адвокатското възнаграждение и защото дѣлото било заведено по състезателенъ редъ и оцѣнено на 3000 лева.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ обтъженото отъ касатора рѣшение като призналъ за основателна молбата на Стоянъ Николовъ за възстановление на инвалидната му пенсия, която му била отпусната, като на инвалидъ унтеръ-офицеръ — музикантъ отъ лейбъ-гвардейския ескадронъ, въ размѣръ по 300 лева годишно, потвърдилъ рѣшението на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ подъ № 124, отъ 28 май 1904 год., относително тази му пенсия, а при това отмѣнилъ онази часть на сѫщото рѣшение на Татарпазарджишкия окр.

сждъ, съ която сжщиятъ сждъ осждилъ държавата да заплати на сжщия Стоянъ Николовъ сждебни разноски 120 лева за водене на дѣлото, понеже производството по пенсионни дѣла било безплатно, съгласно чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии. Съ отмѣняването възложенитѣ върху хазната 120 лева въ полза на Ст. Николовъ, като сждебни разноски по това дѣло, Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ не е допусналъ никакво нарушение на посоченитѣ отъ касатора Ст. Николовъ чл. чл. 208 п. 4, 629, 630, 780 и 784 отъ Гражданското сждопроизводство, защото тѣзи членове се отнасятъ изключително по гражданскитѣ дѣла, заведени по спорове за граждански права и тѣ никакъ не противорѣчатъ и не отмѣняватъ чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии, който изрично предписва, че производството по дѣла за пенсии е безплатно, а слѣдователно страните по дѣла за пенсия, които се рѣшаватъ по особния редъ, предвиденъ въ Закона за военнитѣ пенсии, каквато пенсия е била предметъ на това дѣло, не сж задължени отъ сжщия законъ да плащатъ една на друга разноски по дѣлото за пенсия. Независимо отъ казаното по-горѣ, неоснователностьта на касаторовото оплакване явствува още и отъ това, че подъ разноски по граждански дѣла се разбира, съгласно чл. чл. 779 и 780 отъ Гражданското сждопроизводство, разноскитѣ за воденето на дѣлото, а пъкъ, както се каза, цѣлото производство по дѣла за пенсии, съгласно чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии, е освободено отъ сждебни разноски, като безплатно. Отъ изложеното явствува, че касаторовото оплакване за това, че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ неправилно отказалъ да му присжди сждебни разноски, е неоснователно.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Стоянъ Николовъ, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сждъ подъ № 446, отъ 13 септември 1904 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *2 — (4) — 4 февруарий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *пенсионно дѣло № 58, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Русенския държавенъ адвокатъ, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Русенския апелативенъ сждъ отъ 3 юлий 1904 година.* — Въ сждебното заседание яви се само юрисконсулта при Финансовото министерство М. Генадиевъ, отъ страна на хазната.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Милана Димитрова Янева съ заявлението си отъ 31 мартъ 1903 год. до Русенския окр. сждъ е молила, възъ основание приложенитѣ документи, да ѝ се опрѣдѣли съотвѣтствующата пенсия ней и на дѣтето ѝ, съгласно Закона за военнитѣ пенсии. Русенскиятъ окр. сждъ е разгледалъ заведеното по това заявление пенсионно дѣло и съ опрѣдѣлението си № 789, отъ 12 априлъ

1904 год. е опрѣдѣлилъ на Милана Димитрова Янева наслѣдствана инвалидна пенсия, като на вдовица съ едно дѣте въ размѣръ на 281 лева и 25 ст., начиная отъ 12 мартъ 1904 год. По въззивна жалба на Милана Димитрова Янева, дѣлото е било разгледано отъ Русенския апелативенъ сѫдъ, който за разрѣшението му, като взелъ прѣдъ видъ: „че тѫжителката Милана Димитрова Янева съ частната си жалба моли да се отмѣни първостепенното опрѣдѣление въ смисъль да ѝ се признае правото да получи пълна пенсия за два мѣсеци, съгласно чл. 21 отъ Закона за военнитѣ пенсии и срокътъ за отпущане на опрѣдѣлената ѝ инвалидна пенсия въ размѣръ на 281 лева и 25 ст. да се счита отъ 1 мартъ 1904 год., а не отъ деня, въ който е подала молбата си за пенсия — 12 мартъ 1904 година. Първото искане на тѫжителката Милана Димитрова Янева е основателно, тъй като отъ съдържанието на чл. 21 отъ Закона за военнитѣ пенсии се вижда, че наслѣдницитѣ на покойния пенсионеръ получаватъ пенсията му въ сѫщия размѣръ, какъвто е получавалъ пенсионерътъ, освѣнъ за мѣсеца прѣзъ който е починалъ, но и още за два слѣдующи мѣсеци; че това право на наслѣдницитѣ сѫдътъ намира, че не е свързано съ срока, който се прѣдвижда въ чл. 22 отъ сѫщия законъ, а като така, както се каза и погорѣ, първото искане на тѫжителката е основателно и слѣдва да ѝ се уважи само за врѣме отъ 1 януарий до 16 февруарий 1904 год., понеже за толкова врѣме е молила да ѝ се отпусне пълна пенсия съ молбата си вх. № 5853/904 год. по регистра на Русенския окр. сѫдъ. Второто искане на тѫжителката Милана Димитрова Янева не е основателно и не може да се уважи отъ сѫда, защото тя не се е съобразила съ прѣдписанието на чл. 22 отъ сѫщия законъ", — съ протоколното си опрѣдѣление отъ 3 юлий 1904 год. е измѣнилъ опрѣдѣлението на Русенския окр. сѫдъ № 789, отъ 12 априлъ 1904 год., като е опрѣдѣлилъ наслѣдствена инвалидна пенсия на Милана Димитрова Янева, като на вдовица съ едно сираче, въ размѣръ на 281 лева и 25 ст., начиная отъ 12 мартъ 1904 год., като сѫщеврѣменно е признаълъ, че тя има право да получи пълна пенсия въ размѣръ какъвто е получавалъ покойниятъ ѝ мѫжъ Димитъръ Яневъ въ размѣръ на 450 лева годишно, за врѣме отъ 1 януарий до 16 февруарий 1904 година. — Въ касационната си жалба Русенскиятъ държавенъ адвокатъ се оплаква, че Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, защото е опрѣдѣлилъ на наслѣдницитѣ на покойния пенсионеръ Димитъръ Яневъ наслѣдствена пенсия въ пъленъ размѣръ, прѣдвиденъ въ чл. 21 отъ Закона за военнитѣ пенсии за първитѣ три мѣсеци отъ смъртьта му, безъ наслѣдницитѣ да сѫ заявили за това въ установения отъ чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии двамѣсеченъ срокъ отъ смъртьта на пенсионера.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ, както се вижда отъ протоколното му опрѣдѣление отъ 3 юлий 1904 год., като е ималъ прѣдъ видъ, че отъ съдържанието на чл. 21 отъ Закона за военнитѣ пенсии се виждало, какво наслѣдницитѣ на покойния Димитъръ Яневъ получаватъ пенсията

му въ сѫщия размѣръ, какъвто е получавалъ пенсионерътъ, освѣнъ за мѣсеца, прѣзъ който е починалъ, но още и за два слѣдующи мѣсеци, което право на наслѣдницитѣ не се намира въ свръзка съ срока, който прѣдвижда чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, е измѣнилъ опрѣдѣлението на Русенския окржженъ сѫдъ № 789, отъ 12 априлъ 1904 год. и е опрѣдѣлилъ наслѣдствена инвалидна пенсия на Милана Димитрова Янева, като вдовица съ едно дѣте, въ размѣръ на 281 лева и 25 ст., начиная отъ 12 мартъ 1904 год., като сѫщеврѣменно е призналъ, че тя има право да получи пълна пенсия въ размѣръ, какъвто е получавалъ покойниятъ ѝ мѫжъ Димитъръ Яневъ, въ размѣръ на 450 лева годишно, за врѣме отъ 1 януарий до 16 февруарий 1904 година. Това опрѣдѣление на Русенския апелативенъ сѫдъ, относително врѣмето, отъ което трѣбва да получи Милана Димитрова Янева наслѣдствена инвалидна пенсия е несъгласно съ Закона за военнитѣ пенсии, защото, за да може просителката да получи пенсия на покойния си мѫжъ въ сѫщия размѣръ, какъвто е получавалъ пенсионерътъ, освѣнъ за мѣсеца, прѣзъ който е починалъ, но и още за два слѣдующи мѣсеци, а слѣдъ това да получи пенсия по установенитѣ за наслѣдницитѣ разпѣри е необходимо, тя, наслѣдницата, да е заявила за това въ двамѣсечнъ срокъ, считанъ отъ деня на смъртьта на мѫжа ѝ Димитъръ Яневъ, понеже, споредъ чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, всѣка една пенсия по военното вѣдомство, била тя за изслужено врѣме или инвалидна, лична или наслѣдствена, ако е пропуснатъ двамѣсечниятъ срокъ отъ деня, когато пенсионерътъ е уволненъ или е умрѣлъ, пенсията тече отъ деня на заявлението за такава прѣдъ надлежния сѫдъ. А щомъ Русенскиятъ апелативенъ е отпусналъ на просителката наслѣдствена инвалидна пенсия отъ деня на смъртьта на мѫжа ѝ, е нарушилъ чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии; слѣдователно, оплакването на Русенския държавенъ адвокатъ за нарушение на чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, защото е опрѣдѣлилъ на Милана Димитрова Янева наслѣдствена пенсия въ пъленъ размѣръ, прѣдвиденъ въ чл. 21 отъ сѫщия Законъ за пенсиитѣ за първитѣ три мѣсеци отъ смъртьта на пенсионера, безъ тя да е заявила за това въ установения двамѣсечнъ срокъ отъ смъртьта му, е основателно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: протоколното опрѣдѣление на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 3 юлий 1904 год., защото е нарушенъ чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *3 — (5) — 4 февруарий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Д. Г. Каракулаковъ *пенсионно дѣло* № *59*,

по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Пловдивския окр. управител, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ отъ 13 септемврий 1904 год., № 442. — Въ сѫдебното заседание странитѣ не сѫ явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Сливенскиятъ окр. сѫдъ въ разпоредителното си заседание отъ 15 ноемврий 1903 год. е издалъ едно опрѣдѣление подъ № 1658, диспозитивътъ на което гласи: „прѣдъ видъ, че по-рано за сѫщата цѣль е образувано частно производство подъ № 269/900 год., по което Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е постановилъ рѣшение № 198/902 год., което е влѣзло въ законна сила, то въ такъвъ случай частното производство № 267/903 год. се явява безпрѣдметно и като такова се прѣкратява". Вслѣдствие на апелационната жалба на просителя за пенсия Косто Стояновъ, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е завелъ въззивно пенсионно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 10 септемврий 1904 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „Сливенскиятъ окр. сѫдъ неправилно е отхвърлилъ молбата на Коста Стояновъ само на това основание, че той не е подалъ касационна жалба противъ рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 198/902 год., съ което веднажъ е била разрѣшена друга молба на казания Коста Стояновъ за пенсия, тъй като това рѣшение не е влѣзло въ законна сила, слѣдователно, нѣма въ случая и res judicata, а като така просительтъ може до изтичането на 5-годишния срокъ, прѣдвиденъ въ чл. 13 отъ Правилника за приспособление Закона за пенсиитѣ, да сезира изново сѫдебнитѣ власти съ своя молба, която при това придружава и съ нови документи, които не сѫ били прѣдставени при първото разглеждане на просбата му. Отъ друга страна, отъ послужния списъкъ на Коста Стояновъ се вижда, че просительтъ е прослужилъ на свръхсрочна военна служба като старши унтеръ-офицеръ и фелдфебель всичко 9 години, 3 мѣсеци и 10 дни (гледай служебния списъкъ и удостовѣренията № 2247, съ дата 3 ноември 1900 год., № 3524, съ дата 30 декември 1900 год. и № 2269, съ дата 21 октомврий 1900 година). Отъ удостовѣрението же подъ № 803, съ дата 19 май 1898 год. се установява, че сѫщиятъ Коста Стояновъ е прослужилъ като учитель двѣ години, които съгласно чл. 4 буква *ж* отъ Закона за военнитѣ пенсии му се зачитатъ въ размѣръ на $^3/_4$ отъ трайностьта имъ, т. е. зачитатъ се тѣзи 2 години въ размѣръ на 1 година и 6 мѣсеци; прочее, всичко Коста Стояновъ е прослужилъ 10 години, 9 мѣсеци и 10 дни и понеже той е билъ уволненъ отъ служба по закриване на длъжностьта му на 11 мартъ 1900 год., удостовѣрение № 2269/1900 год., то въ такъвъ случай казаниятъ Коста Стояновъ има право да получава пенсия въ размѣръ на 150 лева годишно, съгласно чл. чл. 3, 4 буква *ж* и 5 отъ Закона за военнитѣ пенсии, като свръхсрочнослужащъ — фелдфебель", издалъ е рѣшението си подъ № 442, диспозитивътъ на което гласи: „отмѣнява опрѣдѣлението на Сливенския окр. сѫдъ отъ 15 ноемврий 1903 год., подъ № 1658 и вмѣсто него постановява: да се отпуща отъ фонда на военното вѣдомство годишна пенсия въ размѣръ на 150 лева на Коста Стояновъ, отъ гр. Сливенъ, за изслуженитѣ отъ него 10 години, 9 мѣсеци и 10 дни на свръхсрочна военна служба като старши унтеръ-офицеръ и фелдфе-

бель и на гражданска служба като учитель". — Срѣщу това рѣшение Пловдивскиятъ окр. управитель е подалъ касационна жалба, въ която, по между другото се оплаква, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии, защото не е прѣкратилъ настоящето дѣло, защото е имало висяще дѣло по между сѫщитѣ страни за сѫщия споръ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ производството на Сливенския окр. сѫдъ № 269/900 год. се вижда, че по въпроса за опрѣдѣляне пенсия на просителя Коста Стояновъ е имало издадено едно рѣшение подъ № 198, отъ 24 априлъ 1902 год. отъ Пловдивския апелативенъ сѫдъ, *което не е влѣзло въ законна сила*, защото не е било съобщавано на заинтересованитѣ страни, както изрично прѣдписва чл. 20 ал. 2 отъ Закона за военнитѣ пенсии и както това твърди самъ и Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ въ съобразителната часть на обжалваното рѣшение № 442, отъ 13 септември 1904 година. Щомъ, слѣдователно, заинтересованата страна има право и възможность да употрѣби и послѣдното правно срѣдство срѣщу издаденото рѣшение № 198, отъ 24 априлъ 1902 год. на Пловдивския апелативенъ сѫдъ, т. е. да подаде касационна жалба срѣщу това рѣшение въ двамѣсеченъ срокъ отъ деньтъ на съобщението, то сѫщиятъ апелативенъ сѫдъ, като е приелъ да разгледа повторно въпроса по пенсията на сѫщия Коста Стояновъ, когато е имало висяще дѣло, по между сѫщитѣ страни за сѫщия прѣдметъ, допусналъ е сѫществено нарушение на чл. 20 ал. 2 отъ Закона за военнитѣ пенсии, което е до толкова важно, щото лишава постановеното рѣшение отъ силата му на законно издаденъ сѫдебенъ актъ, а станалото повторно производство, по отпущане пенсия на Коста Стояновъ, подлежи на унищожение.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ отъ 13 септември 1904 год., № 442, защото е наршенъ чл. 20 т. 2 отъ Закона за военнитѣ пенсии, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, да се отмѣни и станалото повторно производство въ двѣтѣ инстанции, по отпущане пенсия на Коста Стояновъ, да се унищожи.

№ *4 — (7) — 14 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и осми февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 61, по описа за 1904 год., по касационната жалба на Търновския окр. управитель, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 8 май 1904 год., съ което е опрѣдѣлена на Ив. Ив. Прѣображенски пенсия.* — Въ заседанието отъ страна на просителя за пенсия Ив. Ив. Прѣображенски, яви се адвоката М. Златановъ, а прѣдставитель отъ страна на хазната не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Иванъ Ив. Прѣображенски, житель Търновски, съ молба отъ 7 мартъ 1903 год. до Търновския окр. сѫдъ,

като заявилъ, че е билъ пенсиониранъ по военното вѣдомство, но понеже постжпилъ на гражданска служба, като полицейски приставъ, съ опрѣдѣление на Търновския окр. сждъ подъ № 2681, отъ 1901 год., пенсията му била прѣкратена отъ 30 августъ 1901 год., но тъй като е билъ уволненъ отъ длъжностьта полицейски приставъ и прѣдалъ тая си длъжность на 28 януарий 1903 год., то молилъ Търновския окр. сждъ да му възобнови отпуснатата му пенсия, като къмъ нея се прибави $^1/_{40}$ часть отъ заплатата му, като полицейски приставъ, отъ 30 августъ 1901 год. до 28 януарий 1903 год., като прѣдставилъ заедно съ молбата си и нужднитѣ книжа. Търновскиятъ окр. сждъ съ опрѣдѣление № 2376, отъ 1 декемврий 1903 год., призналъ правото на пенсия, като бивши чиновникъ по гражданското вѣдомство, на Иванъ Ив. Прѣображенски, въ размѣръ 721 лева и 82 ст. годишно, почвайки отъ 28 януарий 1903 год., за 16 години и 11 дни. Срѣщу сжщото опрѣдѣление на Търновския окр. сждъ сж подали въ Русенския апелативенъ сждъ възивни жалби Търновскиятъ окр. управитель и Ив. Ив. Прѣображенски, който искалъ неговото видоизмѣнение въ смисъль, да му се признае, че е прослужилъ 20 години, 10 мѣсеци и 23 дни. Русенскиятъ апелативенъ сждъ, съ протоколно опрѣдѣление отъ 8 май 1904 год., потвърдилъ казаното опрѣдѣление № 2376/1903 год. на Търновския окр. сждъ по тѣзи съображения: „че отъ книжата по дѣлото се вижда, че Ив. Прѣображенски е прослужилъ на военна и гражданска служба 16 години и 11 дни. Макаръ, че по-голѣмата му служба е по военното вѣдомство, но понеже послѣдната служба е по гражданското вѣдомство, то съгласно забѣлѣжка втора на чл. 1 отъ Закона за пенсиитѣ по гражданското вѣдомство, слѣдва му се пенсия и такава трѣбва да му се даде отъ гражданското вѣдомство. Относително въпросътъ за направенитѣ одържки, които сж били внесени въ военния пенсионенъ фондъ, трѣбва да се прѣсмѣтнатъ отъ пенсионното отдѣление, като се прѣхвърлятъ въ фонда по гражданското вѣдомство. Апелативниятъ сждъ намира, че опрѣдѣлениятъ размѣръ на пенсията 721 лева годишна пенсия начиная отъ 28 януарий 1903 год. е правиленъ. Относително искането на Прѣображенски да му се увеличи числото на изслуженитѣ години и въ руската войска, е неоснователно, защото, съгласно Закона за пенсиитѣ, пенсия се дава само за прослуженитѣ години на българска служба, слѣдъ Освобождението“. — Срѣщу протоколното опрѣдѣление на Русенския апелативенъ сждъ е подалъ касационна жалба Русенскиятъ държавенъ адвокатъ, който иска отмѣната му за това, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ неправилно опрѣдѣлилъ изслужена пенсия на Прѣображенски отъ фонда за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство само, защото Прѣображенски, по-раншенъ пенсионеръ по военното вѣдомство, билъ прослужилъ напослѣдъкъ извѣстна гражданска служба, понеже сжщиятъ Прѣображенски е билъ отъ по-рано пенсиониранъ за изслужени години по Военното министерство и сжщата му военна пенсия е била сварена и видоизмѣнена по сега дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии, слѣдователно, той има вече придобито право за изслужена военна пенсия отъ военния фондъ, отъ гдѣто и трѣбва да получава пенсия, а не отъ фонда на гражданскитѣ пенсии,

тъй като чл. 4 буква *ж* отъ Закона за военнитѣ пенсии зачита гражданската служба на военнитѣ лица въ размѣръ $^3/_4$ отъ своята трайность; обаче, Русенскиятъ апелативенъ сждъ не обсждилъ тѣзи обстоятелства.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видѣ: молителтъ Ив. Ив. Прѣображенски въ молбата си е заявилъ, че е билъ пенсионiранъ по военното вѣдомство прѣди сега дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год., но понеже прѣзъ 1901 год. заелъ длъжность полицейски приставъ, то отпуснатата му пенсия по военното вѣдомство била прѣкратена, а това не било оспорено отъ пенсионното управление и напълно е било установено съ прѣдставенитѣ отъ самия Прѣображенски прѣписи: отъ указа № 15, отъ 10 мартъ 1895 год., съ който е отпусната на Ив. Ив. Прѣображенски пенсия по военното вѣдомство; отъ указа № 31, отъ 16 май 1900 год., съ който е видоизмѣнена сжщата пенсия на Прѣображенски и отъ указа № 76, отъ 17 декемврий 1901 год., съ който е прѣкратена сжщата му пенсия, понеже постжпилъ на държавна служба. Щомъ на Прѣображенски е била отпусната пенсия по военното вѣдомство още прѣди издаването на Закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 год., то тая му пенсия по военното вѣдомство има значение на придобито право за пенсия на Прѣображенски по военното вѣдомство, съгласно чл. 24 т. 1 отъ Закона за военнитѣ пенсии, отъ 1900 година. Дѣйствително, че съ факта на постжпването отъ Прѣображенски, слѣдъ пенсионирането му на държавна служба — полицейски приставъ, отпуснатата му пенсия по военното вѣдомство е прѣкратена, съгласно чл. 16 т. *м* отъ дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии, но това прѣкратяване на отъ по-рано отпуснатата му пенсия не означава, че той, Прѣображенски, е лишенъ отъ право на пенсия, понеже той има вече такова спечелено и запазено отъ закона право, а има това значение, че само се спира или прѣустановява врѣменно изплащането на отпуснатата му пенсия за онзи периодъ врѣме, прѣзъ което той заема държавна служба и слѣдъ напущането на която служба той, пенсионерътъ Прѣображенски, пакъ ще продължава да получава по-рано отпуснатата му пенсия. Че прѣкратяването на отпуснатата още прѣзъ 1895 год. пенсия има такова значение, това се разбира както отъ смисъла на чл. 16 точка *м* отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 год., така отъ подобното и по сжщия прѣдметъ разпореждане на чл. 29 буква *в* отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство отъ 1900 год., гдѣто изрично е казано, че пенсионерътъ се лишава отъ пенсията си, кога постжпи на плащана държавна или общинска служба, обаче слѣдъ напущането на службата, пакъ получава отпуснатата му пенсия. Тука трѣбва да се забѣлѣжи, че ако Прѣображенски е доказалъ прѣдъ сжда, отъ който е искалъ да му се възобнови прѣкратената по-рано отпусната изслужена пенсия по военното вѣдомство, че е прослужилъ още нѣкаква държавна служба по гражданското вѣдомство, като полицейски приставъ, то такава отново изслужена отъ него служба може да има значение само за размѣра на отпуснатата му пенсия, който трѣбва да се видоизмѣни и увеличи, съгласно чл. 4 буква *ж* отъ Закона за военнитѣ пенсии, споредъ който на имѣющитѣ

право на пенсия по военното вѣдомство се зачита и гражданската служба, но това никакъ не дава право на сѫда по сѫщество да прѣхвърли единъ пенсионеръ, съ придобито още прѣзъ 1895 год. право на пенсия, отъ фонда за пенсиитѣ по военното вѣдомство, къмъ фонда за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, тъй като Върховниятъ касационенъ сѫдъ не еднократно е разяснилъ, че съгласно чл. 25 отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 год. отъ фонда за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство се отпуща пенсия само на онѣзи чиновници по военното вѣдомство, които сѫ уволнени при дѣйствието на сѫщия законъ, а не и уволненитѣ прѣди него по старитѣ закони за пенсия. По това дѣло Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е постановилъ съвършено неправилно да се отпусне на Прѣображенски, пенсионеръ по военното вѣдомство, опрѣдѣлената му пенсия отъ пенсионния фондъ по гражданското вѣдомство и то безъ дори да обсѫди възраженията на Търновския окр. управитель по горнитѣ обстоятелства и закони, съ което си дѣйствие Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 24 т. 1 и чл. 4 буква *ж* отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год. Отъ казаното слѣдва, че оплакването на касатора по този прѣдметъ е основателно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: протоколното опрѣдѣление на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 8 май 1904 год., защото е нарушенъ чл. 24 т. 1 и чл. 4 буква *ж* отъ Закона за военнитѣ пенсии, съ силата на чл. 706 отъ Закона за гражданското сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за новото разглеждане, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *5 — (9) — 14 мартъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и осми февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д ръ Г. Каракулаковъ *пенсионно дѣло № 62, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Драга С. Карагьозова, за себе си и като настойница на малолѣтнитѣ си дѣца, отъ гр. София, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 15 юлий 1904 година.* — Въ сѫдебното заседание се явиха: Любомиръ Вацовъ, братъ и пълномощникъ на касаторката Драга С. Карагьозова, който отъ своя страна прѣупълномощи адвоката Г. Згуревъ, така сѫщо се яви и адвокатътъ Ст. Радановъ, повѣренникъ сѫщо на касаторката Драга Карагьозова.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Софийскиятъ окр. сѫдъ съ опрѣдѣлението си подъ № 1996, отъ 14 ноември 1903 год. е постановилъ: „опрѣдѣля се на Драга С. Карагьозова, лично на нея и като настойница на малолѣтнитѣ си дѣца Иванъ, Асенъ, Марийка и Маринчо, отъ гр. София, инвалидна пенсия въ размѣръ на 2200 лева годишно, начиная отъ 22 юлий 1903 година“. Вслѣдствие на апелационната жалба на Софийския окр. управитель, Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е завелъ въззивно пенсионно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане за послѣденъ пѫть на 15 юний 1904 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ:

1) „че съ частната апелативна жалба Софийскиятъ окр. управитель моли отмѣнението на опрѣдѣлението на Софийския окр. сждъ подъ № 1996, отъ 14 ноември 1903 год., на това основание, че окржжниятъ сждъ неправилно билъ отпусналъ на наслѣдницитѣ на С. Карагьозовъ инвалидна пенсия, и 2) че отъ заявлението, съ което Драга С. Карагьозова, за себе си лично и като настойница на дѣцата си, е поискала пенсия, се вижда, че тя е искала пенсия безъ да опрѣдѣли каква, а прѣдъ апелативния сждъ чрѣзъ повѣреницитѣ моли да имъ се признае правото на инвалидна пенсия и ако е това невъзможно — на пенсия за изслужени години; искането си за инвалидна пенсия проситѣлката основава на това, че покойниятъ й съпругъ Симеонъ Карагьозовъ се билъ простудилъ въ католическата черква и въ врѣме на заседанията въ Държавния сждъ и че сжщиятъ окончателно билъ разстроилъ здравето си въ врѣме на една командировка прѣзъ мѣсецъ май 1903 год. въ с. Тишаново, кждѣто билъ принуденъ да пропжтува 72 километра верхомъ въ едно студено дъждовно врѣме. Тѣзи три случаи на заболяване достатъчно се установяватъ по дѣлото, както отъ свидѣтелствата, издадени отъ докторитѣ Георгиевъ, Ораховацъ, Христовъ, а така сжщо и отъ удостовѣрението на Върховния касационенъ сждъ № 1733, онова на Министерство на правосждието № 8245 и на Софийския апелативенъ сждъ подъ № 4866, сжщо и отъ свидѣтелствата на Александровската болница №№ 662 и 3087. Тѣзи три случая вънъ отъ това се възпроизвеждатъ и отъ показанията на свидѣтелитѣ Юрданъ Георгиевъ, Петъръ Янакиевъ, Георги Илиевъ, Г. Тивчевъ, Ив. Георгиевъ, д-ръ Моловъ и д-ръ Георгиевъ; обаче, отъ тѣзи три случая на заболѣване сждътъ не може да дойде до заключение, че наслѣдницитѣ на С. Карагьозовъ сж придобили право на инвалидна пенсия, защото тѣзи заболѣвания не сж прямата причина на смъртьта, а такава дѣйствителна причина съставлява болестьта Vitium cordis, която болесть покойниятъ е ималъ прѣди 3—4 години (показанията на свидѣтелитѣ д-ръ Моловъ и Г. Тивчевъ). А че това е така, се вижда и отъ акта на комисията отъ 16/8 1903 год. и отъ постановлението на Върховния медицински съвѣтъ отъ 23/9 1903 год., гдѣто изрично стои, че покойниятъ Симеонъ Карагьозовъ е починалъ отъ болестьта въ сърдцето, която болесть лѣкаритѣ намиратъ, че не е придобита нито отъ настинката на покойния въ католическата черква и въ Държавния сждъ, нито отъ командировката му въ с. Тишаново. Тѣзи обстоятелства сж дѣйствително влошили болестьта, която вече е сжществувала и която единствено е причинила смъртьта, но тѣ въ никой случай не сж я прѣдизвикали; прочее, тѣзи три случая отъ заболѣвания отъ службата не сж причинили болестьта Vitium cordis, за това и тѣ не могатъ да се считатъ, че сж причинили смъртьта на длъжностното лице, слѣдователно и не могатъ да му създадатъ право на инвалидна пенсия, съгласно чл. 14 отъ Закона за пенсиитѣ. И дѣйствително, споредъ изричния текстъ на закона, правото на инвалидна пенсия се поражда, когато болестьта или неспособностьта проиалѣзе вслѣдствие на изпълнение служебнитѣ обязаности, но не по вината на длъжностното лице, а въ случая, както се каза по-горѣ, болестьта, която е причинила смъртьта на покойния С. Карагьозовъ не е била получена вслѣд-

ствие на изпълнение служебнитѣ обязаности. Независимо отъ това, законътъ изисква, щото заболѣването да е станало не по вината на длъжностното лице, а въ случая покойниятъ прѣдседатель на Софийский апелативенъ сѫдъ С. Карагьозовъ даже и при твърдѣ напрѣдналата у него болесть Vitium cordis е поискалъ самъ да се изложи на несгодитѣ въ командировката въ с. Тишаново, при всичко, че е имало други сѫдии, които сѫ желаяли да отидатъ да го замѣстятъ (показанията на свидѣтелитѣ Ив. Георгиевъ и Г. Тивчевъ). Наслѣдницитѣ на покойния С. Карагьозовъ биха могли да претендиратъ за инвалидна пенсия, но при условието да докажатъ, че болестьта е придобита отъ покойния, вслѣдствие изпълнение служебнитѣ обязаности, обаче това тѣ не сѫ доказали прѣдъ сѫда. Само свидѣтельтъ д-ръ Моловъ говори, че въпросната болесть покойниятъ билъ придобилъ отъ нехигиеничностьта на помѣщението, въ което е изпълнявалъ службата си и отъ постояннитѣ вълнения, които службата му на прѣдседатель на сѫда му е доставлявала, обаче, тѣзи показания на свидѣтеля, дадени въ общи думи, не сѫ достатъчни да убѣдятъ сѫда, че именно вълненията на сѫдийската длъжность сѫ породили болестьта у покойния, още повече, че самъ свидѣтельтъ допуща, щото покойниятъ да еималъ силни душевни вълнения и вънъ отъ службата си. Би било необходимо за сѫда да се посочатъ на конкретни случаи, въ които да се съглежда връзката между службата и болестьта Vitium cordis, обаче това не е установено прѣдъ сѫда. Свидѣтельтъ Г. Тивчевъ говори за едно внезапно заболѣване на покойния въ сѫдебно заседание, обаче не установи да ли това заболѣване е имало нѣкаква връзка съ самата служба. Показанията на д-ръ Мишайковъ не установяватъ непрѣменно, че покойниятъ е заболѣлъ само въ една по послѣшна дата, отъ датата на застраховането му, защото самъ свидѣтельтъ признава, че въ отсѫтствие на душевно вълнение прѣзъ врѣме на осколтацията на болестьта Vitium cordis може да остане незабѣлѣзана и за най-опитния лѣкарь; че въ такъвъ случай отсѫтствуватъ условията, прѣдвидени въ чл. 14 отъ Закона за пенсиитѣ, за това и сѫдътъ не може да признае правото на инвалидна пенсия на наслѣдницитѣ на покойния С. Карагьозовъ; че относително искането за пенсия за изслужени години, сѫдътъ намира искането на наслѣдницитѣ на покойния С. Карагьозовъ за напълно основателно, тъй като покойниятъ е умрѣлъ на служба, слѣдъ като е прослужилъ 17 години, 4 мѣсеци и 16 дни държавна служба; че датата на отпущането на тая пенсия трѣбва да се смѣта отъ момента на смъртьта на покойния С. Карагьозовъ, тъй като наслѣдницитѣ сѫ заявили за такава прѣди изтичането на два мѣсечния срокъ“, — издалъ е протоколното си опрѣдѣление отъ сѫщата дата, повелителната часть на която гласи: „отмѣнява опрѣдѣлението на Софийския окр. сѫдъ подъ № 1996, отъ 14 ноември 1903 год. и вмѣсто него постановява: отпуща пенсия за изслужено врѣме на наслѣдницитѣ на покойния С. Карагьозовъ, състоящи отъ съпругата му Драга С. Карагьозова и дѣцата му Иванъ, Асенъ, Марийка и Маринчо, въ размѣръ на 1730 лева годишно, начиная отъ 22 юлий 1903 год., за изслужените отъ покойния Симеонъ Карагьозовъ 17 години, 4 мѣсеци и 16 дни държавна служба. Искането на сѫщитѣ наслѣдници за инвалидна

пенсия се оставя безъ послѣдствие, като неоснователно". — Срѣщу това опрѣдѣление Драга С. Карагьозова е подала касационна жалба, въ която се оплаква: 1) Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство и чл. чл. 98 и 99 отъ Правилника за сѫдебнитѣ мѣста и лица, защото билъ основалъ опрѣдѣлението си на невѣренъ протоколъ, както се виждало това отъ заявлението на д-ръ Георгиева отъ 20 августъ 1904 год., което е цитирано и въ самото заявление на Драга С. Карагьозова за поправка на протокола; 2) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ сѫщитѣ чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото е изопачилъ показанията на свидѣтелитѣ Ив. Георгиевъ и Г. Тивчевъ, като твърди въ съобразителната часть на обжалваното опрѣдѣление, „че тия свидѣтели били показали, че покойниятъ С. Карагьозовъ билъ поискалъ самъ да се изложи на несгодитѣ въ командировката въ с. Тишаново, при всичко че имало други сѫдии, които сѫ желаяли да отидатъ и го замѣстятъ", тогава, когато тия двама свидѣтели подобно нѣщо не сѫ показали, и 3) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ горнитѣ членове отъ Гражданското сѫдопроизводство (629 и 630) още и за това, защото не е обсѫдилъ и домогването на просителката за инвалидна пенсия, че покойниятъ й съпругъ е придобилъ болестьта Vitium cordis, отъ която се е поминалъ и отъ дългогодишната му служба, а не само отъ ония три причини, които привежда апелативниятъ сѫдъ въ опрѣдѣлението си (простудяването му въ католическата църква, простудяването му въ Държавния сѫдъ и разстройството на здравето му прѣзъ врѣме на една командировка прѣзъ мѣсецъ май 1903 година). Адвокатътъ Георги Згуревъ заяви устно прѣдъ Върховния касационенъ сѫдъ слѣдующитѣ двѣ оплаквания: 1) че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, въ връзка съ чл. 14 отъ Закона за пенсиитѣ по гражданското вѣдомство, защото, щомъ отъ данныте по дѣлото се установява и сѫдътъ приема, че отъ службата на С. Карагьозовъ се е усилила болестьта му Vitium cordis, отъ която се е той поминалъ, то неправилно не й опрѣдѣлилъ наслѣдствена инвалидна пенсия, и 2) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ сѫщия чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото не обсѫдилъ показанията на свидѣтеля-лѣкарь д-ръ Мишайковъ, който обяснилъ, че при прѣглеждане на С. Карагьозова за осигуряване при дружеството „Ню Йоркъ", той не е констатиралъ у С. Карагьозова болестьта „Vitium cordis"; още и за това, защото не е обсѫдилъ и показанията на д-ръ Моллова, че болестьта била произлѣзла отъ службата. Братътъ на касаторката Л. Вацовъ заяви устно слѣдующето оплакване, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото изопачилъ съдържанието на медицинския актъ на комисията, като твърди, че въ него докторитѣ били казали, че С. Карагьозовъ не билъ заболѣлъ вслѣдствие на службата, когато въ акта такова нѣщо не било казано. А адвокатътъ Ст. П. Радановъ заяви така сѫщо устно прѣдъ Върховния касационенъ сѫдъ слѣдующето оплакване, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото не обсѫдилъ показанията на докторитѣ Мишайковъ, Молловъ и Георгиевъ,

които опровергавали заключението на експертната медицинска комисия и доказвали, че болестьта Vitium cordis е произлѣзла вслѣдствие изпълнение на службата.

Върховният касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣреницитѣ на касаторката Драга Карагьозова и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) отъ заявлението на Драга С. Карагьозова до Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 26 августъ 1904 год., вх. № 7937 се вижда, че тя е искала да се поправи протокола на сѫщия сѫдъ отъ 15 юний 1904 год. въ смисъла, указанъ въ самото ѝ заявление; обаче, Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ съ опрѣдѣлението си подъ № 443, отъ 23 октомврий 1904 год. е оставилъ безъ послѣдствие, като неоснователно, горното заявление на сегашната касаторка Драга Карагьозова. Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ при издаване на това свое опрѣдѣление не е могалъ да има прѣдъ видъ заявлението на д-ръ Ст. Георгиевъ отъ 20 августъ 1904 год., защото отъ находящата се при производството на апелативния сѫдъ разписка, подписана отъ д-ръ Георгиевъ, се вижда, че това негово заявление му е било повърнато на 15 септемврий 1904 година, така щото това заявление не го е имало вече въ сѫда на 23 октомврий 1904 год., когато се е произнесалъ апелативниятъ сѫдъ по молбата на Драга Карагьозова за поправяне на протокола отъ 15 юний 1904 година. Прѣдъ видъ на горѣзложеното, неоснователно се явява първото оплакване на касаторката въ писмената ѝ касационна жалба за нарушение чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. чл. 98 и 99 отъ Правилника за сѫдебнитѣ мѣста и лица, защото то не се оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, понеже Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ се е основалъ на вѣренъ, а не на невѣренъ протоколъ; 2) неоснователно е така сѫщо и второто оплакване на сѫщата касаторка, за нарушение на чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото отъ съобразителната часть на обжалваното протоколно опрѣдѣление се вижда, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ не е цитиралъ in extenso показанията на свидѣтелитѣ Ив. Георгиевъ и Георги Тивчевъ, та да е извратилъ тѣхното съдържание, а е извадилъ само своето си заключение отъ тия показания, въ свързка съ другитѣ данни по дѣлото въ смисъль, че покойниятъ С. Карагьозовъ самъ е поискалъ да се изложи на несгодитѣ въ командировката въ с. Тишаново, макаръ и да имало други сѫдии, които сѫ могли да го замѣстятъ; 3) неоснователно е така сѫщо и третото оплакване на сѫщата касаторка за нарушение сѫщитѣ чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото и то не се оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, понеже отъ съобразителната часть на обжалваната присѫда се вижда, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е обсѫждалъ не само тритѣ причини за разболѣването и впослѣдствие умирането на С. Карагьозовъ (простудяването му въ католическата църква, простудяването му въ Държавния сѫдъ и разстройването на здравето му прѣзъ врѣме на командировката му въ с. Тишаново прѣзъ мѣсецъ май 1903 год.), но и постоянните вълнения, които самата служба му е причинявала; обаче, сѫщиятъ сѫдъ, като оцѣнява показанията на

д-ръ Моллова въ туй отношение, не е можалъ да се убѣди, че именно вълненията на сѫдийската длъжность на покойния сѫ породили болестьта му Vitium cordis, отъ която се е той поминалъ и то толкова повече, че сѫщиятъ покойникъ е ималъ силни душевни вълнения и вънъ отъ службата; 4) неоснователно е така сѫщо и първото оплакване на адвоката Георги Згуревъ, за нарушение чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 14 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по Гражданското вѣдомство, защото отъ разпореждането на чл. 14 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство много ясно се вижда, че инвалидна пенсия се отпуща само тогава, когато се установи, че извѣстно лице е станало неспособно за по-нататъшното изпълнение на службата или е умрѣло — не по собствена вина, а *вслѣдствие* изпълнението на службата, т. е. че послѣдната е била *единствена* и *изключителна* причина на заболѣването и впослѣдствие на умирането на държавния служитель. Самото влошаване на болестьта отъ службата, която болесть се е породила, обаче, у чиновника не отъ самата му служба, не може да *създаде* правото за получаване на инвалидна пенсия; 5) неоснователно е така сѫщо и второто оплакване на адвоката Георги Згуревъ за неоцѣняване показанията на докторитѣ Мишайковъ и Молловъ, защото и то не се оправдава фактически, понеже отъ мотивитѣ на обжалваното протоколно опрѣдѣление явствува, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е обсѫждалъ и оцѣнявалъ показанията и на двамата доктори Мишайковъ и Молловъ, но нито отъ показанията на първия се е убѣдилъ, че С. Карагьозовъ се е разболѣлъ *непрѣменно* слѣдъ датата на прѣглеждането му (2 февруарий 1899 год.) за усигуряване въ дружеството Ню-Йоркъ, нито пъкъ отъ тия на д-ръ Моллова е можалъ да се убѣди, че службата е била причината на болестьта Vitium cordis, отъ която се е поминалъ С. Карагьозовъ; 6) неоснователно е така сѫщо и оплакването на Любомиръ Вацовъ за изопачаване съдържанието на медицинския актъ на комисията отъ 16/VIII 1903 год., защото отъ мотивитѣ на обжалваното опрѣдѣление се вижда, че тоя медицински актъ се цитира тъкмо въ тая смисъль, както е неговото дѣйствително съдържание, а именно, че покойниятъ С. Карагьозовъ е починалъ отъ болестьта Vitium cordis, която не е била придобита нито отъ настинката на покойния въ католическата църква и въ Държавния сѫдъ, нито отъ ѣзденето му на конь въ командировката въ село Тишаново, и 7) най-послѣ, неоснователно е и оплакването на адвоката Ст. П. Радановъ за неоцѣняване показанията на докторитѣ Мишайковъ, Молловъ и Георгиевъ, защото и то не се оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, понеже отъ обтѫженото протоколно опрѣдѣление се вижда, че сѫ били обсѫдени и оцѣнени показанията на тия доктори, но отъ съвокупната оцѣнка на тия показания, въ свързка съ другитѣ данни по дѣлото, Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ не е можалъ да се убѣди, че службата е била създателя на болестьта Vitium cordis, отъ която се е поминалъ покойниятъ Симеонъ Карагьозовъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Драга С. Карагьозова, за себе си и като настойница на малолѣтнитѣ си дѣца, срѣщу протоколното опрѣ-

дѣление на Софийския апелативенъ сждъ отъ 15 юний 1904 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *6 — (11) — 13 априлъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на тридесети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 5, по описа за 1905 год., по касационната жалба на свещеникъ Георги Рафаиловичъ, отъ гр. Сливенъ, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сждъ подъ № 599, отъ 15 ноември 1904 година.* — Въ сждебното заседание яви се само касаторътъ Г. Рафаиловичъ, съ защитника си адвоката д-ръ Ст. Даневъ, а прѣдставитель отъ страна на хазната не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ съ рѣшение № 599, отъ 15 ноември 1904 год., възъ основание чл. 29 буква *в* отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, потвърдилъ опрѣдѣлението на Сливенския окр. сждъ № 613, отъ 22 юний 1904 год., съ което е прѣкратена отпуснатата за държавна служба въ размѣръ 1327 лева годишно пенсията на свещеникъ Георги Рафаиловичъ, житель на гр. Сливенъ, по тѣзи съображения: „отъ удостовѣрението № 63, съ дата 24 юлий 1904 год., издадено отъ Сливенския гарнизонъ, се вижда, че длъжностьта „гарнизоненъ свещеникъ“ не е прѣдвидена въ състава на военното вѣдомство и че специялна заплата за сѫщата длъжность не е прѣдвидена въ бюджета на Военното министерство; обаче, Законътъ за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство въ чл. 29 буква *в* разпорежда да се прѣкрати пенсията на единъ пенсионеръ не само въ случай на постѫпване на пенсионера на плащана държавна служба, но и когато пенсионерътъ получава нѣкакво възнаграждение отъ държавата. Понеже отъ удостовѣрението подъ № 63 се констатира, че свещеникътъ Георги Рафаиловичъ получава редовно ежемѣсечно възнаграждение по 120 лева, при всичко, че върху тая сума не му се правятъ 5% одържки за пенсионния фондъ; понеже това възнаграждение той получава отъ държавата — военното вѣдомство — явно е, че по ясния смисъль на чл. 29 отъ Закона за пенсиитѣ, сѫщиятъ не може да получава едноврѣменно и пенсия, за това и Сливенскиятъ окр. сждъ правилно му е прѣкратилъ сѫщата пенсия“. — Съ касационна жалба свещеникъ Георги Рафаиловичъ иска отмѣната на сѫщото рѣшение на това основание, че по дѣлото е нарушенъ чл. 29 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, защото не му далъ правилно тълкуване, не е оцѣнилъ удостовѣрението подъ № 63 и окржжното прѣдписание на Военното министерство отъ 10 май 1900 год., подъ № 3110 и това на Финансовото министерство отъ 27 ноември 1900 год., подъ № 13506, означени въ сѫщото удостовѣрение и защото той, касаторътъ, не получавалъ заплата, а само възнаграждение мѣсечно по 120 лева отъ държавата за извършване разни трѣби въ гарнизона.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ, както се вижда отъ съображенията на обтѫженото рѣшение, като се е основалъ на доказателствата по дѣлото, е призналъ за установено, че свещеникътъ Георги Рафаиловичъ, комуто е била отпусната пенсия по гражданското вѣдомство, получава отъ Сливенския гарнизонъ възнаграждение по 120 лева мѣсечно, като гарнизоненъ свещеникъ и това възнаграждение му се плаща отъ държавата и отъ сума прѣдвидена въ бюджета на Военното министерство и, възъ основание чл. 29 т. *в* отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, апелативниятъ сѫдъ прѣкратилъ отпуснатата пенсия на свещеникъ Георги Рафаиловичъ. Съ това си дѣйствие Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ не е допусналъ никакво нарушение на посочения отъ касатора чл. 29 отъ сѫщия Законъ за пенсиитѣ, който въ точка *в* гласи така: „пенсионеръть губи правото или се лишава отъ пенсията си, когато постѫпи на плащана държавна, окржжна или общинска служба, или получава нѣкакво възнаграждение отъ държавата . . . . “. Понеже Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е призналъ за доказано, та и самиятъ касаторъ признава, че той е гарнизоненъ свещеникъ и получава за това мѣсечно по 120 лева отъ държавата, по бюджета на Военното министерство, то получаването на такова по мѣсечно възнаграждение отъ държавата и то за постоянна духовна служба при гарнизона е едно законно основание, изрично прѣдвидено въ чл. 29 буква *в* отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ, по което пенсионеръть се лишава отъ пенсията си, до като получава такова възнаграждение отъ държавата. Отъ съобразителната часть въ рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ се вижда, че сѫщиятъ сѫдъ е обсѫдилъ съдържанието на удостовѣрението подъ № 63/1904 год., издадено отъ началника на Сливенския гарнизонъ и му е далъ надлежната оцѣнка, съгласно съ прѣдписанието на закона, и такава една оцѣнка на доказателствата по дѣлото не подлежи на провѣрка отъ Върховния касационенъ сѫдъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата. Отъ казаното слѣдва, че касаторовото оплакване за нарушение чл. 29 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, понеже неправилно го изтълкувалъ и защото не оцѣнилъ съдържанието на удостовѣрението № 63, се явява неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на свещеникъ Георги Рафаиловичъ, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 599, отъ 15 ноември 1904 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 7 — (12) — *13 априлъ 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на тридесети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, В. Мариновъ, членове, Ив. Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложе-

ното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 2, по описа за 1905 год, по касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу рѣшението подъ № 595, отъ 12 ноември 1904 година.* — Въ заседанието отъ страна на просителя за пенсия Т. Загорчиновъ, яви се адвокатътъ А. Людскановъ, а прѣставитель отъ страна на хазната не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Тодоръ Загорчиновъ, отъ гр. Пловдивъ, съ молба до Пловдивския окр. сждъ заявилъ, че за прослуженатa му до 1895 год. служба, като чиновникъ по военното вѣдомство IV класъ била му е опрѣдѣлена отъ сждилищата и отпусната съ указъ подъ № 32/1900 год. прослужена пенсия въ размѣръ 744 лева годишно, плащана отъ фонда на военнитѣ пенсии, но съ влизане въ сила послѣднитѣ закони за гражданскитѣ и военни пенсии отъ 1 февруарий 1900 год., пенсионното отдѣление, при Военното министерство, безъ сждъ. опрѣдѣлило му само 519 лева годишна пенсия, която е прѣхвърлилъ подъ разпорежданията на Закона за гражданскитѣ пенсии. Понеже тия дѣйствия на пенсионното отдѣление при Военното министерство сж били противни на чл. чл. 24 и 25 отъ дѣйствующитѣ закони за пенсиитѣ и на другитѣ закони, то молительтъ Загорчиновъ искалъ да му се опрѣдѣли съгласно съ чл. чл. 5, 20 и 24 отъ сжщия Законъ за пенсиитѣ, пенсия като на чиновникъ отъ четвърти класъ, който се приравнялъ на подпоручикъ въ размѣръ 693 лева и плащани отъ военния фондъ. Пловдивскиятъ окр. сждъ съ опрѣдѣлението си № 1917, отъ 7 октомврий 1903 год. удовлетворилъ отчасти молбата на Т. Загорчиновъ, но Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ, който разгледалъ дѣлото по въззивъ, както на молителя, така и на Пловдивския окр. управитель, съ рѣшение № 278, отъ 22 май 1904 год. измѣнилъ казаното опрѣдѣление на Пловдивския окр. сждъ и опрѣдѣлилъ на Тодоръ Загорчиновъ, за изслуженитѣ отъ него 12 години служба като чиновникъ по военното вѣдомство пенсия въ размѣръ 519 лева годишно, почвайки отъ 1 февруарий 1900 година. Казаното рѣшение на Пловдивския апелативенъ сждъ е било отмѣнено отъ Върховния касационенъ сждъ за неправилно опрѣдѣляне пенсията на Загорчиновъ, като бивши пенсиониранъ чиновникъ по военното вѣдомство по чл. 25, когато е трѣбвало да бжде опрѣдѣлена по чл. 24 отъ Закона за военнитѣ пенсии. Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ разгледалъ повторно дѣлото и съ рѣшение № 595, отъ 12 ноември 1904 год., постановилъ слѣдующето: „опрѣдѣленията на Пловдивския окр. сждъ подъ № № 1917 и 2100, отъ 7 октомврий и 17 ноември 1903 год. се видоизмѣняватъ така: да се отпусне на Тодоръ Загорчиновъ, отъ гр. Пловдивъ, за изслуженитѣ му 12 години на държавна служба, като чиновникъ по военното вѣдомство годишна пенсия отъ 693 лева, начиная отъ 1 февруарий 1900 год.“, като се е ржководилъ отъ тѣзи съображения: „отъ молбата на Т. Загорчиновъ, послужниятъ списъкъ отъ 1 януарий 1895 год., указа № 31, другитѣ № № 58, 17, 12, 32 и 25 става явно, че молительтъ Загорчиновъ е служилъ като чиновникъ отъ IV класъ по военното вѣдомство всичко 12 години, за която му служба е опрѣдѣлена пенсия, на която размѣрътъ се е измѣнявалъ и най-послѣдното разпореждание е било да му се отпуска пенсия отъ 519 лева годишно. Отъ сжщитѣ данни става явно, че той е изслужилъ

12 години и добилъ правото за пенсия прѣди влизане въ сила на Закона за пенсиитѣ по военното вѣдомство — 1 февруарий 1900 година. По силата на чл. 24 отъ този законъ, който урежда не само пенсиитѣ за въ бѫдаще, но още и онѣзи, които сѫ отпуснати или имали основание да се отпускатъ по силата на закона отъ 1895 год. и допълненията отъ 1896 год., молбата на Т. Загорчиновъ се явява основателна, защото изрично се казва въ точка *а* на този членъ, че за отпуснатитѣ по-рано пенсии, само касателно размѣра имъ ще има приложението този законъ, а годинитѣ и основанията ще се уреждатъ по сѫществующитѣ до това врѣме закони. А законътъ, по който е билъ пенсионираиъ Загорчиновъ по-рано, даваль е право на сѫщия за пенсия за 12-тѣхъ му прослужени години, приравнени на заплатата на подпоручикъ, тъй като законътъ тогава е приравнилъ чиновницитѣ по военното вѣдомство отъ IV класъ къмъ подпоручикъ изъ окладъ на 2100 лева годишно, за което врѣме слѣдва му се пенсия отъ 693 лева годишно, съгласно чл. 5 отъ Закона за пенсиитѣ военни отъ 1900 година. Тази пенсия отъ 693 лева годишно слѣдва да получава отъ 1 февруарий 1900 год., когато му е била намалена, защото отъ тази дата той е билъ лишенъ отъ нея и защото съвсѣмъ неправилно още тогава е станало това намаление като се има прѣдъ видъ, че само сѫдилищата могатъ да разглеждатъ молби, прѣкратяване, намаление и пр. по пенсиитѣ (чл 20 отъ закона). Прилагането въ случая на чл. 25 отъ сѫщия законъ не може да стане, защото той разпорежда за въ бѫдаще и за онѣзи, които нѣматъ придобити права по-рано, както това се вижда отъ съдържанието му, а още и това, че ако законодателтъ е искалъ да прави тѣзи разпореждания и за придобититѣ вече права на пенсии, щѣше да каже това изрично, както го прави въ чл. 24 отъ сѫщия. Чл. 22 отъ сѫщия говори за случаитѣ, когато първоначално или слѣдъ прѣкратяване на пенсията се подаде молба, а не и за случая на намаление, за това макаръ молбата да е подадена на 24 септемврий 1903 год., трѣбва да получи пенсията въ горния размѣръ Т. Загорчиновъ отъ 1 февруарий 1900 година. Така щото жалбата на Т. Загорчиновъ се явява основателна и трѣбва да се уважи, а другата на Пловдивския окр. управитель — неоснователна, и за това трѣбва да се остави безъ послѣдствие". — Срѣщу послѣдното рѣшение на Пловдивския апелативенъ сѫдъ е подалъ касационна жалба Пловдивскиятъ окр. управитель, който за отмѣнението му се оплаква, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 22, 24 и 25 отъ Закона за военнитѣ пенсии, защото сѫщиятъ сѫдъ е трѣбвало да опрѣдѣли размѣра на пенсията на Загорчиновъ отъ военния фондъ и по цитирания чл. 25 и ал. 2 на чл. 2 отъ Правилника, въ свързка съ чл. чл. 4, 6, 7 и 10 отъ Закона за пенсиитѣ по гражданското вѣдомство и защото е трѣбвало да му опрѣдѣли пенсията отъ 24/IX 1903 год., когато Загорчиновъ е подалъ заявлението си, а не отъ 1/II 1900 год., когато му е била видоизмѣнена пенсията, тъй като той, Загорчиновъ, за периода отъ 1/II 900 год. до 24/IX 1903 год. е продължавалъ да се ползува съ видоизмѣнената си пенсия и ако е ималъ нѣкакво право за този периодъ, той го е изгубилъ, понеже не заявилъ въ 2-мѣсечния срокъ.

Върховният касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) съ рѣшението си подъ № 595, отъ 12 ноември 1904 год., Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е опрѣдѣлилъ пенсия на Т. Загорчиновъ, бивши чиновникъ по военното вѣдомство, възъ основание на чл. 24 отъ Закона за пенсиитѣ отъ 1900 год., като уволненъ и дори пенсионираненъ прѣди дѣйствието на сѫщия законъ, а такава пенсия, нѣма съмнѣние, трѣбва да се плаща отъ пенсионния фондъ по военното вѣдомство, отъ който фондъ сѫщиятъ Загорчиновъ е получавалъ пенсията си до издаването на казания законъ. Съ сѫщото си рѣшение Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ не е казалъ, че пенсията на Загорчиновъ ще се плаща изъ фонда на пенсиитѣ по гражданското вѣдомство и не можеше да го каже, щомъ пенсията му се опрѣдѣля по чл. 24 отъ Закона за военнитѣ пенсии, а пъкъ отъ друга страна този въпросъ е билъ разрѣшенъ съ първото рѣшение подъ № 278/904 год. на Пловдивския апелативенъ сѫдъ по това дѣло, гдѣто сѫщиятъ апелативенъ сѫдъ въ съображенията си изрично твърди, че Загорчиновъ има право на пенсия отъ фонда по военното вѣдомство, като бивши чиновникъ по сѫщото вѣдомство и по този прѣдметъ никакво обтѫжване не е ставало своеврѣменно. Щомъ отъ горното става ясно, че опрѣдѣлената пенсия на Загорчиновъ подлежи да се плаща отъ фонда за пенсиитѣ по военното вѣдомство, то оплакването на Пловдивския окр. управитель за нарушение чл. чл. 24 и 25 отъ Закона за военнитѣ пенсии, понеже пенсията му трѣбвало да се опрѣдѣли отъ военния фондъ, се явява безпрѣдметно и неоснователно, 2) Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ рѣшението си подъ № 595, отъ 12 ноември 1904 год., е опрѣдѣлилъ на Т. Загорчиновъ пенсия годишно въ размѣръ 693 лева, почвайки отъ 1 февруарий 1900 год., отъ когато е била намалена пенсията му, а не отъ 24 септемврий 1903 год., когато е подалъ молба за увеличение на намалената му пенсия. Отпуснатата прѣди сега дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии на Т. Загорчиновъ пенсия е била видоизмѣнена още прѣзъ 1900 год., когато е влѣзалъ въ сила сѫщия законъ и тя му е била своеврѣменно изплащана редовно, но едва на 24 септемврий 1903 год. Т. Загорчиновъ подалъ молба до Пловдивския апелативенъ сѫдъ, съ която иска да му увеличи размѣра на пенсията, съгласно съ разпоредбитѣ на сѫщия новоиздаденъ прѣзъ 1900 год. Законъ за военнитѣ пенсии, а щомъ Загорчиновъ е подалъ молбата си за увеличение на пенсията му не въ 2-мѣсеченъ срокъ отъ датата на намалението пенсията му прѣзъ 1900 год., която въ такъвъ намаленъ размѣръ продължавалъ да си получава отъ военния фондъ до септемврий 1903 год., то съгласно чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год., както е разяснилъ Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, съ рѣшение № 12, отъ 8 юний 1904 год. и др., Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ обтѫженото рѣшение неправилно е постановилъ да се заплаща на Т. Загорчиновъ пенсията въ размѣръ 693 лева, като се *почне отъ 1 февруарий 1900 год.*, датата на започването да дѣйствува новиятъ Законъ за военнитѣ пенсии, когато въ сѫщность, съгласно съ разума на чл. 22 отъ сѫщия законъ, Загорчинову е могла да му се-

опрѣдѣли такава пенсия само отъ датата на молбата му, т. е. отъ 24 септемврий 1903 год., съ която е поискалъ да му се увеличи размѣрътъ на получаемата до тогава негова пенсия. Понеже Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ, както се каза, въпрѣки прѣдписанието на чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, е опрѣдѣлилъ въ увеличенъ размѣръ отъ 693 лева пенсия, почвайки отъ 1 февруарий 1900 год., когато въ такъвъ размѣръ е могло да му се опрѣдѣли, съгласно сѫщия законъ, само отъ 24 септемврий 1903 год., — датата на молбата му за такава пенсия, то слѣдва, че сѫщиятъ апелативенъ сѫдъ съ това си дѣйствие е допусналъ и нарушилъ чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, за което нарушение касаторътъ основателно се оплаква.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 595, отъ 12 ноемврий 1904 год., защото е нарушенъ чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, съ силата на чл. 706 т. 1 отъ Закона за гражданското сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *8 — (13) — 13 априлъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на тридесети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *пенсионно дѣло № 1, по описа за 1905 год., на Петъръ Вълчевъ, отъ гр. Хасково, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ № 439, отъ 13 септемврий 1904 година.* — Въ сѫдебното заседание отъ страна на касатора Петъръ Вълчевъ, яви се адвокатътъ д-ръ Н. Обрѣтеновъ, а прѣдставитель отъ страна на хазната не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Петъръ Вълчевъ, отъ гр. Хасково, бивши младши кантонеръ, на 12 августъ 1902 год. е подалъ едно заявление въ Хасковския окр. сѫдъ, за да му се опрѣдѣли инвалидна пенсия. При заявлението си той прѣдставилъ единъ медицински актъ съ дата 27 май 1902 год. и други свидѣтелства и удостовѣрения отъ разни учрѣждения и лѣкари. Хасковскиятъ окр. сѫдъ е разгледалъ заведеното по това заявление пенсионно дѣло и съ опрѣдѣлението си № 3245, отъ 31 октомврий 1902 год. е оставилъ искането на просителя безъ послѣдствие. По въззивна жалба на Петъръ Вълчевъ, дѣлото е било разгледано отъ Пловдивския апелативенъ сѫдъ, който съ рѣшението си № 250, е измѣнилъ опрѣдѣлението на Хасковския окр. сѫдъ № 3245, отъ 31 октомврий 1902 год. така: „опрѣдѣля на Петъръ Вълчевъ годишна пенсия по 135 лева, начиная отъ 12 августъ 1902 година“. По касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, дѣлото е било разгледано отъ Върховния касационенъ сѫдъ, който, за нарушение на чл. 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, съ рѣшението си № 138, отъ 12 мартъ 1904 год. е отмѣнилъ рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ № 250, отъ 11 юний 1903 год. и е повърналъ дѣлото за ново разглеждане. Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е разгледалъ

дѣлото на ново и за разрѣшението му като е взелъ прѣдъ видъ: „че възивникътъ Петъръ Вълчевъ, бивши младши кантонеръ при Хасковския технически участъкъ, съ молба отъ 12 августъ 1902 год. е искалъ да му се признае правото отъ сѫда и опрѣдѣли размѣра на слѣдуемата по закона инвалидна пенсия, понеже прѣзъ мѣсецъ октомврий 1901 год., като вдигалъ тежки камъни по шосето Хасково—Банитѣ, гдѣто е работилъ, се билъ изкилилъ и станалъ неспособенъ за работа, а впослѣдствие уволненъ; че отъ писмото № 411, отъ 22 мартъ 1902 год. на Хасковския технически участъкъ № 720 на Министерството на общитѣ сгради, приказътъ за уволнението отъ 26 мартъ 1902 год., медицинскиятъ актъ отъ 21 май 1902 год., медицинското свидѣтелство № 684 отъ д-ръ Пенчевъ и медицинското свидѣтелство отъ 20 февруарий 1902 год. на д-ръ Шоповъ, се констатира, че болестьта кила се е появила именно прѣзъ врѣмето, когато той като младши кантонеръ е работилъ и носилъ камъни по шосето Хасково—Банитѣ, понеже по-рано билъ здравъ (свидѣтелство отъ 27 февруарий 1900 год. на д-ръ Василевъ); обаче, не може въ случая да се приеме за установено, че просителътъ е пострадалъ именно вслѣдствие изпълнение на службата, понеже именно въ негова вина трѣбва да се вмѣни обстоятелството, че той е вдигалъ не по силитѣ си голѣми камъни, за да ги прѣнася по шосето, когато имаше възможность да избѣгне по много начини. Абсурдно ще е да се допусне, че началството му го е натоварило да вдига и прѣнася тяжесть не по силитѣ му; че сѫщото обстоятелство се подкрѣпя отъ авторитетното заключение на Върховния медицински съвѣтъ, върху акта на лѣкарската комисия отъ 19 октомврий 1902 год., № 7205, въ което изрично се казва сѫщо, че нѣма въ случая на лице причинната връзка между добитата отъ служащия болесть и службата му; че отъ сѫщото заключение на медицинския съвѣтъ, както и отъ акта по прѣосвидѣтелствуването на възивника отъ 10 юний 1904 год. се установява, че той не е станалъ абсолютно неспособенъ за каквато и да било работа и че болестьта му е излѣчима чрѣзъ радикална операция, а по закона право на инвалидна пенсия иматъ само станалитѣ неспособни за работа отъ службата държавни чиновници и не могатъ да бѫдатъ излѣкувани окончателно; че въ такъвъ случай молбата на просителя за инвалидна пенсия правилно е отхвърлена“, — съ рѣшението си № 439, отъ 13 септемврий 1904 год е потвърдилъ опрѣдѣлението на Хасковския окр. сѫдъ № 3245, отъ 31 октомврий 1902 година. Въ касационната си жалба и въ устнитѣ си обяснения чрѣзъ защитника си, Петъръ Вълчевъ се оплаква, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, чл. чл. 376 и 384 отъ сѫщото сѫдопроизводство и чл. чл. 14 и 16 п. *в* отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ, защото при оцѣнката на прѣдставенитѣ отъ него писмени доказателства не имъ е далъ сила и значение, като е признаълъ, че отъ тѣхъ се установявало, че той прѣди да бѫде кантонеръ е билъ здравъ и че изкилването му е станало отъ вдигане на тяжести, но не е приелъ, че заболѣването му е причинено отъ изпълнение на служебнитѣ му обязаности.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ

рѣшението на Пловдивския апелативенъ сждъ № 439, отъ 13 септемврий 1904 год., се вижда, че сждътъ е обсждилъ всичкитѣ прѣдставени отъ просителя писмени документи, а именно: писмото на Хасковския технически участъкъ № 411, отъ 22 мартъ 1902 год., писмото на Министерството на общитѣ сгради, приказътъ за уволнение отъ 26 мартъ 1902 год., медицинскиятъ актъ отъ 21 май 1902 год., медицинското свидѣтелство № 684 на д-ръ Пенчевъ и медицинското свидѣтелство отъ 20 февруарий 1902 год. на д-ръ Шоповъ и отъ тѣхната оцѣнка е дошелъ до убѣждение, че болестьта кила се е появила у просителя Петъръ Вълчевъ прѣзъ врѣмето, когато той, като младши кантонеръ, е работилъ и носилъ камъне по шосето Хасково—Банитѣ, но не е приелъ за установено, че просительтъ е заболѣлъ вслѣдствие изпълнение на служебнитѣ си обязаности, и не по своя вина, понеже е намѣрилъ, че службата му не е изисквала да прѣнася камъне отъ такава величина, каквато силитѣ му не му позволявали да прѣнася, или, съ други думи казано, сждътъ отъ оцѣнката на всичкитѣ прѣдставени документи е констатиралъ, че не сжществува никаква причинна връзка между заболѣването на просителя и изпълнението на служебнитѣ му обязаности. А щомъ Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ не е констатиралъ условията, при които, споредъ чл. 14 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, може едно лице да бжде признато за инвалидъ, трѣбва да се приеме, че сждътъ е опрѣдѣлилъ силата и значението на тия писмени документи съобразно съ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, както това изисква чл. 384 отъ Гражданското сждопроизводство. Слѣдователно, оплакването на касатора за нарушение на чл. чл. 629, 630, 376 и 384 отъ Гражданското сждопроизводство и чл. чл. 14 и 16 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, защото сждътъ не е далъ надлежната оцѣнка на прѣдставенитѣ отъ него писмени доказателства, е неоснователно.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява:** касационната жалба на Петъръ Вълчевъ, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сждъ № 439, отъ 13 септемврий 1904 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *9* — (*15*) — *13 априлъ 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на тридесети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *пенсионно дѣло № 3, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на архимандрита Софрони, отъ гр. Пловдивъ, срѣщу рѣшението на Плодивския апелативенъ сждъ № 512, отъ 8 октомврий 1904 год.* — Въ сждебното заседание се яви архимандритъ Софрони, отъ гр. Пловдивъ, заедно съ повѣреника си адвоката Ст. П. Радановъ, а прѣдставителя на държавата отсжтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сж: архимандритъ Софрони Стоевъ, отъ гр. Калоферъ, съ молба, подадена до Пловдивския окр. сждъ на

16 октомврий 1903 год, ходатайствувалъ да му бѫде отпусната годишна пенсия по 2359 лева и 63 ст. за прослуженитѣ отъ него 33 години, 10 мѣсеци и 17 дни, като учитель и служитель на Българската църква. Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е разгледалъ заведеното вслѣдствие на горнята молба пенсионно дѣло въ разпоредително заседание на 18 ноемврий 1903 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: 1) „архимандритъ Софрони Стоевъ, отъ гр. Карлово, сега живущъ въ гр. Пловдивъ, съ молбата си до сѫда отъ 16/X 1903 год., възъ основа на чл. 33 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, иска да му се опрѣдѣли за изслужено врѣме пенсия, съгласно чл. чл. 1, 4, 9 и 10 отъ сѫщия законъ, която опрѣдѣля въ размѣръ на 2359 лева и 63 ст. годишно споредъ направената смѣтка; 2) за установяване на това свое право на пенсия, молительтъ е прѣдставилъ: а) свидѣтелство № 2463, издадено отъ Калоферското училищно настоятелство на 16/XI 1898 год., съ което се удостовѣрява, че архимандритъ Софрони Стоевъ е учителствувалъ въ Калоферското основно училище отъ 1867 до 1877 год. непрѣкъснато; б) свидѣтелство № 5150, издадено отъ Пловдивската митрополия на 16/XII 1898 год., удостовѣряюще, какво сѫщиятъ е свещенодѣйствувалъ като енорийски свещеникъ отъ 16/I 1878 год. до 12/IV 1881 год. въ Карлово и отъ 1883 год. до 16/V 1886 год. въ Пловдивъ; в) свидѣтелство № 747, издадено отъ Българската Екзархия на 5 юний 1900 год., съ което се удостовѣрява, че архимандритъ Софрони е служилъ като врѣменно управляющъ Пловдивската епархия отъ 12/V 1886 год. до 27/V 1889 год., а отъ тази послѣдната дата до 27/VIII 1890 год. като и. д. протосингелъ при сѫщата митрополия; г) свидѣтелство № 683, сѫщо отъ Българската Екзархия, издадено на 20/VIII 1903 год., удостовѣряюще, че сѫщиятъ е служилъ като управляющъ Одринската епархия отъ 1/IX 1890 год. до 20/VIII 1903 год., и д) писмо отъ Екзархията № 613, съ което се приема оставката на служащия, и 3) отъ тѣзи документи се установява какво архимандритъ Софрони Стоевъ е служилъ като учитель 11 години и 3 мѣсеци, а останалото врѣме е прослужилъ като свещеникъ-протосингелъ при Пловдивската митрополия и управляющъ Одринската епархия. Като учитель, понеже нѣма навършена 15-годишна служба, съгласно чл. 6 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, нѣма право на пенсия. Но той не може да има туй право по сѫщия законъ и за изслуженото врѣме, като свещеникъ-протосингелъ и управляющъ епархия, защото по силата на чл. 205 отъ Закона за измѣнение и допълнение къмъ Екзархийския уставъ, иматъ право да получаватъ пенсия по горния Законъ за пенсиитѣ само чиновницитѣ и учителитѣ, които се намиратъ подъ вѣдомството на Българската църква, а не и другитѣ служащи. Архимандритъ Софрони Стоевъ понеже не подпада подъ това разпрѣдѣление, защото не е билъ чиновникъ на Екзархията, къмъ която се числятъ само канцелярскитѣ служащи — секретари и писари и защото по тѣзи причини не му сѫ правени одържки за пенсионния фондъ, то не може и да му се опрѣдѣли исканата отъ него пенсия — въ какъвто случай слѣдва молбата му да бѫде оставена безъ послѣдствие“. Водимъ отъ тѣзи съображения и съгласно чл. 205 отъ Закона за до-

пълнение и измѣнение на Екзархийския уставъ — издалъ е опрѣдѣлението си подъ № 2117. съ което е оставилъ безъ послѣдствие молбата на архимандритъ Софрони Стоевъ за опрѣдѣление пенсия. Вслѣдствие на апелационната жалба на архимандритъ Софрони Стоевъ, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е завелъ въззивно пенсионно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 12 мартъ 1904 год., когато е издалъ рѣшението си подъ № 188, диспозитивътъ на което гласи: „отмѣнява се рѣшението на Пловдивския окр. сѫдъ отъ 18 ноември 1903 год., подъ № 2117 и вмѣсто него постановява: на архимандритъ Софрони Стоевъ, отъ гр. Калоферъ, за прослуженитѣ отъ него 22 години, 11 мѣсеци и 20 дни като учитель и управляющъ Одринската епархия, да се отпуща, начиная отъ 20 августъ 1903 година годишна пенсия въ размѣръ 1973 лева и 38 стотинки". Това рѣшение на Пловдивския апелативенъ сѫдъ е било отмѣнено отъ Върховния касационенъ сѫдъ съ рѣшение № 21, отъ 9 юлий 1904 год. и то възъ основание на слѣдующитѣ съображения: 1) „отъ съобразителната часть на обжалваното рѣшение се вижда, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е обсѫдилъ и оцѣнилъ свидѣтелството подъ № 747, отъ 5 юний 1900 год., издадено отъ Българската Екзархия, поради което неоснователно се явява оплакването на архимандритъ Софрони Стоевъ за нарушение чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, чл. 1 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, чл. 182 отъ Екзархийския уставъ и чл. 205 отъ измѣнението му отъ 1897 год., защото то не се оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, и 2) отъ първия мотивъ на обтѫженото рѣшение се вижда, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е зачелъ на архимандрита Софрони Стоевъ къмъ прослуженитѣ отъ него 10 учителски години, които даватъ право на пенсия за изслужено врѣме и тия, които той е прослужилъ като управляющъ Одринската епархия прѣзъ врѣмето отъ 1 септемврий 1890 год. до 20 августъ 1903 год. (всичко 12 години, 11 мѣсеци и 20 дни). Отъ разпореждането на чл. 1 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство е видно, ло между другото, че и служащитѣ съ една опрѣдѣлена годишна или мѣсечна заплата на Българската църква иматъ право да получаватъ пенсия за изслуженитѣ имъ въ туй тѣхно качество години. Законодателтъ подъ думата „служащи при Българската църква" разбира ония лица, за които се говори въ чл. 182 отъ Екзархийския уставъ, респективно чл. 205 отъ Закона за измѣнение и допълнение нѣкои членове отъ сѫщия уставъ, утвърденъ съ височайши указъ отъ 21 мартъ 1897 год., № 46, обнародванъ въ „Държавенъ Вѣстникъ" брой 85, отъ 22 априлъ сѫщата 1897 год., а именно: чиновницитѣ и учителитѣ подъ вѣдомството на Българската църква, подъ което понятие подъ никой начинъ не могатъ да се подведатъ архиереитѣ или тѣхнитѣ замѣстници, а само канцелярскитѣ служители въ църковнитѣ учрѣждения. Слѣдователно, прѣдъ видъ на горѣизложеното, щомъ Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е зачелъ на архимандрита Софрони Стоевъ въ числото на годинитѣ, които му даватъ право на пенсия за изслужено врѣме и тия, които той е прослужилъ като управляющъ Одринската епархия отъ 1 септемврий 1890 год. до 20 августъ

1903 год., той (сѫдътъ) е допусналъ сѫществено нарушение на чл. 1 отъ Закона за пенситѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство и чл. 205 отъ Закона за измѣнение нѣкои членове отъ Екзархийския уставъ, което е до толкова важно, щото лишава постановеното рѣшение отъ силата му на законно издаденъ сѫдебенъ актъ". Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е разгледалъ отново дѣлото на 6 октомврий 1904 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „отъ свидѣтелствата № № 2463 и 4365, издадени отъ Калоферското училищно настоятелство, става явно, че просительтъ е служилъ 10 години като учитель въ основното въ гр. Калоферъ училище, за което врѣме е получилъ всичко 8262 лева и 80 стотинки. За това изслужено врѣме съгласно Закона за пенситѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство не му се слѣдва пенсия, тъй като сѫщиятъ законъ изисква 15-годишна служба и да бѫде уволненъ не по собствено желание. За свещеническата и протосингелска длъжности, каквито той изпълнявалъ, както е видно отъ удостовѣренията № № 747 и 5150, сѫщо не му се слѣдва пенсия по дѣйствующия Законъ за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, защото за тази служба се прѣдвижда пенсия въ специялния „Законъ за пенсиитѣ и врѣменнитѣ помощи на свещеницитѣ" отъ 16 декемврий 1889 година. Касателно служенето му като управляющъ Одринската епархия въ продължение на 12 години, 11 мѣсеци и 20 дни, както това се доказва отъ удостовѣрението № 683 на Бѣлгарската Екзархия, за което врѣме е получилъ 70.672 лева и 66 ст. и като такъвъ на Пловдивската епархия, както това се вижда отъ удостовѣрението № 747, за врѣме отъ 12 май 1886 год. до 27 май 1889 год., по силата на цитирания Законъ за пенсиитѣ на гражданскитѣ чиновници, трѣбва да се признае, че просительтъ нѣма право на пенсия по този законъ. Чл. 1 отъ цитирания законъ, между другото, опрѣдѣля, че и служащитѣ на Бѣлгарската църква, съ една опрѣдѣлена годишна или мѣсечна заплата, могатъ да се ползуватъ при условията, прѣдвидени въ сѫщия законъ, съ пенсия, като се разбира, че това се отнася за онѣзи служащи, за които говори чл. 182 отъ Екзархийския уставъ и чл. 205 отъ Закона за измѣнение и допълнение нѣкои членове отъ сѫщия уставъ, утвърденъ съ височайши указъ № 46, отъ 21 мартъ 1897 год., обнародванъ въ „Държавенъ Вѣстникъ" отъ 22 априлъ 1897 год. брой 85, а именно чиновницитѣ и учителитѣ, безъ обаче да може да считатъ въ това число и архиереитѣ или тѣхнитѣ замѣстници. Тѣзи разпореждания се отнасятъ само за канцелярскитѣ служители въ църковнитѣ учрѣждения, а за първитѣ — архиереитѣ и тѣхнитѣ замѣстници, както и свещеницитѣ — никакъ не може да се признае, че трѣбва да се считатъ чиновници и служащи и тѣ оставатъ да се ползуватъ отъ специялнитѣ за тѣхъ наредби. Отъ свѣдѣнията на пенсионното управление става явно, че заплатата си получавалъ като управляющъ Одринската епархия, не по вѣдомость, а сѫщо се вижда отъ даннитѣ на дѣлото, че и одържки не сѫ му правени, нито той е повдигалъ въпросъ по това въ врѣме на служенето, отъ което слѣдва да се заключи, че той нѣма право на пенсия, но и че той при служенето си не разчиталъ такава, нито поискалъ отъ заинтересуваното мѣсто да се уреди такъвъ въпросъ касателно

правото му на пенсия и по кой законъ би се ползувалъ въ послѣдствия. Така щото опрѣдѣлението на окржжния сждъ се явява правилно издадено и трѣбва да се потвърди, като жалбата му се остави безъ послѣдствие, защото не е основателна", — издалъ е рѣшението си подъ № 512, съ което е потвърдилъ опрѣдѣлението на Пловдивския окр. сждъ отъ 18 ноември 1903 год., № 2117. — Срѣщу това рѣшение архимандритъ Софрони е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква: 1) че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сждопроизводство, въ свързка съ чл. 376 отъ сжщото Гражданско сждопроизводство, защото въ опрѣдѣлението си не билъ обсждилъ силата и значението на свидѣтелството № 827, отъ 31 октомврий 1903 год., издадено отъ светата Българска Екзархия; още и за това, защото не е обсждилъ и оцѣнилъ и писмото на сжщата Екзархия до касатора № 1448, отъ 27 августъ 1890 год., отъ което се вижда, че се повѣрява касатору службата управляющъ Одринската епархия по желанието на самата Екзархия, и 2) че сжщиятъ сждъ е нарушилъ чл. 629 отъ Гражданското сждопроизводство, въ свързка съ чл. чл. 182 и 205 отъ Екзархийския уставъ, защото не е указалъ на основанията си, по които не смѣта управляющия Одринската епархия за служащъ на Българската Екзархия.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣреника на касатора и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) отъ мотивитѣ на обжалваното рѣшение се вижда, че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ не е споменалъ нищо за свидѣтелствата подъ №№ 827 и 1448, отъ 31 октомврий 1903 год. и 27 августъ 1890 год., издадени отъ светата Българска Екзархия; но това неопоменуване на тия свидѣтелства не може да съставлява никакво сжществено нарушение на чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сждопроизводство, защото въ тия двѣ свидѣтелства се говори за факта, че архимандритъ Софрони е билъ назначенъ отъ светата Българска Екзархия за управляющъ Богоспасаемата Одринска епархия, която функция е изпълнявалъ отъ 1 септемврий 1890 год. до 20 августъ 1903 год.; обаче, сжщиятъ сждъ е обсждилъ въ рѣшението си тоя фактъ и е намѣрилъ съобразно съ рѣшението на Върховния касационенъ сждъ отъ 9 юлий 1904 год., № 21, че врѣмето прѣкарано отъ архимандрита Софрони, като управляющъ Одринската епархия, не може да се зачисли въ числото на годинитѣ, които даватъ право на пенсия за изслужено врѣме, понеже, споредъ чл. 205 отъ измѣнението на Екзархийския уставъ, само чиновницитѣ и учителитѣ подъ вѣдомството на Българската църква могатъ да получаватъ пенсия по опрѣдѣленитѣ отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ и учителитѣ условия, а пъкъ единъ архимандритъ, който е билъ глава на църквата въ епархията и който е управлявалъ тая епархия и въ духовно отношение, не може да се сматря за такъвъ „чиновникъ", който се визира въ казания чл. 205 отъ измѣнението на Екзархийския уставъ. Прѣдъ видъ на горѣизложеното, неоснователно се явява първото оплакване на касатора за нарушение чл. чл. 376, 629 и 630 отъ Гражданското сждопроизводство, и 2) неоснователно е така сжщо и второто оплакване на

сѫщия касаторъ за нарушение чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. чл. 182 и 205 отъ Екзархийския уставъ, защото то не се оправдава отъ фактическата страна на дѣлото, понеже отъ съобразителната часть на обжалваното рѣшение много ясно се вижда, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е изложилъ основанията и съображенията си, по които не е зачелъ врѣмето на архимандрита Софрони, което е той прослужилъ като управляющъ Одринската епархия, въ числото на годинитѣ, които му даватъ право на пенсия за изслужено врѣме.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява:** касационната жалба на архимандритъ Софрони Стоевъ, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ отъ 8 октомврий 1904 год., подъ № 512, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *10 — (18) — 13 май 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и девети априлъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринов, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 7, по описа за 1905 год, по касационната жалба на Русенския държавенъ адвокатъ, прѣдставитель на военния пенсионенъ фондъ, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 11 декемврий 1904 година.* — Въ сѫдебното заседание яви се държавниятъ адвокатъ Г. Благоевъ, отъ страна на хазната. Сѫщо се яви и капитанъ К. Цонаковъ, настойникъ на малолѣтния Атанасъ Ат. Поповъ, съ повѣреника на послѣдния, адвоката д-ръ П. Стояновъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: слѣдъ като е била окончателна опрѣдѣлена отъ сѫдилищата наслѣдствена пенсия на малолѣтния Ат. Поповъ, отъ гр. Русе, синъ на покойния пенсионеръ, бивши майоръ Ат. Поповъ, настойникътъ на сѫщия малолѣтенъ, капитанъ Цонаковъ, съ едно заявление до Русенския окр. сѫдъ, подадено на 18 августъ 1904 год., поискалъ да се опрѣдѣли отново на сѫщия малолѣтенъ наслѣдствена пенсия, съгласно чл. 21 отъ Закона за военнитѣ пенсии, т. е. въ пъленъ размѣръ на бащината му пенсия за първитѣ три мѣсеци, слѣдъ смъртьта на баща му. Русенскиятъ окр. сѫдъ съ опрѣдѣление подъ № 1780, отъ 16 септемврий 1904 год. постановилъ да се отпусне на сѫщия малолѣтенъ за тритѣ мѣсеци, слѣдъ смъртьта на баща му, пенсия въ пъленъ размѣръ на бащината му пенсия, а новата му пенсия да започне да получава отъ 19 мартъ 1904 год. и това опрѣдѣление на окръжния сѫдъ е потвърдено съ протоколно опрѣдѣление на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 11 декемврий 1904 година. — Съ касационна жалба Русенскиятъ държавенъ адвокатъ моли да се отмѣни сѫщото протоколно опрѣдѣление на Русенския апелативенъ сѫдъ за това, че сѫщиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. чл. 21 и 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии и чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото е опрѣдѣлилъ пенсия на наслѣдника отъ деня на смъртьта, безъ да е взелъ въ внимание, че наслѣдствена пенсия въ

случая е поискана по-късно отъ двамѣсечния срокъ, изискванъ отъ чл. 22 на сѫщия законъ и слѣдователно пенсията трѣбвало да се опрѣдѣли отъ датата на прошението и че за това закононарушение нѣмало значение обстоятелството, че настойникътъ на малолѣтния, по опущение на надлежнитѣ власти, фактически е получилъ за първитѣ 3 мѣсеци пенсията, безъ да му е било признато това право отъ сѫда.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на Главния прокуроръ, взе прѣдъ видъ: отъ изричното прѣдписание на чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии слѣдва, че изслужената пенсия се отпуща на правоимѣющитѣ военни лица отъ първия день слѣдъ изключването му отъ частьта или учрѣждението, гдѣто е служило, ако лицето е заявило за такава пенсия въ срокъ двамѣсеченъ отъ изключването му; ако ли пъкъ е заявило за такава пенсия слѣдъ изтичането на този двамѣсеченъ срокъ, то пенсия му се опрѣдѣля отъ деня, въ който е подадено заявлението за отпущане пенсия. Въ чл. 21 отъ сѫщия законъ се говори само за размѣритѣ на наслѣдственитѣ пенсии и не се споменава за казания по-горѣ двамѣсеченъ срокъ, но отъ това никакъ не слѣдва, че разпоредбитѣ на чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии не се отнасятъ и къмъ наслѣдственитѣ пенсии, т. е. къмъ наслѣдницитѣ на пенсионери, които търсятъ пенсии наслѣдствени, защото прѣдписанията на чл. 22 сѫ отъ общъ характеръ и които ограничаватъ до извѣстна степень правото на самитѣ имѣющи право на пенсия, ако тѣ не заявятъ за изслужена пенсия въ двамѣсеченъ срокъ отъ деня, отъ който тѣ добиватъ право на изслужена пенсия, не може да не ограничи и правата на тѣхнитѣ наслѣдници за изслужена наслѣдствена пенсия, ако тѣ не подадатъ въ сѫщия двамѣсеченъ срокъ отъ деня, въ който възниква правото имъ на наслѣдствена пенсия, молба за опрѣдѣлянето имъ наслѣдствена пенсия, тъй като наслѣдницитѣ на пенсионери не могатъ да иматъ въ това отношение по-широко право отъ онова, което чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии е нормиралъ и ясно опрѣдѣлилъ за тѣхнитѣ наслѣдодатели и слѣдователно, не заяви ли наслѣдникътъ, както и наслѣдодателтъ въ двамѣсечния срокъ за слѣдуемата му се пенсия, то, както самиятъ заслужившъ пенсия, наслѣдникътъ ще получи наслѣдствена пенсия само отъ деня на заявяването за такава пенсия, а не отъ деня на смъртьта на наслѣдодателя — пенсионеръ. По това дѣло настойникътъ на малолѣтния Ат. Поповъ, капитанъ Цонаковъ, е заявилъ за пълна тримѣсечна пенсия едва на 18 августъ 1904 год., нѣколко мѣсеци слѣдъ като е била опрѣдѣлена обикновената наслѣдствена пенсия на сѫщия малолѣтенъ и повече отъ 8 мѣсеци слѣдъ смъртьта на неговия баща, който е починалъ на 8 декемврий 1903 год., както това се вижда отъ настойническия актъ на I Русенски градски мирови сѫдия, а щомъ настойникътъ К. Цонаковъ не е нито обтѫжилъ на врѣмето си сѫдебното опрѣдѣление, съ което е била опрѣдѣлена на малолѣтния обикновената наслѣдствена пенсия, нито пъкъ въ двамѣсеченъ срокъ отъ смъртьта на бащата на малолѣтния не е искалъ да му се опрѣдѣли пълна тримѣсечна пенсия, съгласно чл. 21 отъ Закона за военнитѣ пенсии, то Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ неправилно и въпрѣки прѣдписанието на чл. 22 отъ Закона за

военнитѣ пенсии, повторно, слѣдъ окончателното опрѣдѣляне наслѣдствена пенсия на малолѣтния Атанасъ Ат. Поповъ, се е сезиралъ и опрѣдѣлилъ отново на сѫщия малолѣтенъ за три мѣсеци слѣдъ смъртьта на баща му пълна пенсия въ размѣръ какъвто е получавалъ покойниятъ му баща майоръ Ат. Поповъ. Отъ това слѣдва, че касаторовото оплакване въ това отношение е основателно.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: протоколното опрѣдѣление на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 11 декемврий 1904 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото е нарушенъ чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *11* — (*19*) — *14 май 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на тридесети априлъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното на 29 априлъ н г. отъ члена Ивановъ *пенсионно дѣло № 9, по описа за 1905 год., по касационната жалба на Софийския окр. управитель, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 15 септемврий 1904 година.* — Въ сѫдебното заседание отъ страна на хазната яви се държавниятъ адвокатъ Г. Благоевъ. Яви се и просителката за пенсия Люба Христова, съ повѣреницитѣ си адвокатитѣ Теодоръ Теодоровъ и Гаврилъ Гроздановъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Люба Иванова Христова съ заявлението си отъ 9 септемврий 1903 год. до Софийския окр. сѫдъ, е молила, възъ основание чл. чл. 20 т. *в* 21, 22 и 23 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, да се опрѣдѣли ней и на нейнитѣ непълнолѣтни дѣца наслѣдствена инвалидна пенсия въ размѣръ отъ 750 лева годишно. Софийскиятъ окр. сѫдъ е разгледалъ заведеното по това заявление пенсионно дѣло въ разпоредително заседание и съ опрѣдѣлението си № 2631, отъ 12 декемврий 1903 год., молбата на Люба Ив. Христова за опрѣдѣляване наслѣдствена инвалидна пенсия е оставилъ безъ послѣдствие. Вслѣдствие на тоя отказъ Люба Ив. Христова е подала на 17 декемврий 1903 год. друго заявление, съ което е молила сѫда да ѝ опрѣдѣли наслѣдствена пенсия за изслуженитѣ отъ покойния ѝ мѫжъ 15 години, 6 мѣсеци и 9 дни по военното и гражданското вѣдомства. Софийскиятъ окр. сѫдъ е разгледалъ това заявление въ разпоредително заседание на 15 май 1904 год. и съ опрѣдѣлението си № 809 е оставилъ безъ послѣдствие молбата на просителката за наслѣдствена пенсия за изслужено врѣме. Просителката Люба Иванова Христова недоволна и отъ двѣтѣ опрѣдѣления на Софийския окр. сѫдъ. е подала въззивна жалба. По тази въззивна жалба е било заведено пенсионно дѣло № 248, което Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ разгледалъ въ сѫдебно заседание на 15 септемврий 1904 год. и за разрѣшението му като е взелъ прѣдъ видъ: „отъ прѣдставенитѣ отъ заинтересованата страна доказателства по заболѣването на починалия Иванъ Христовъ, въ свързка съ заключението на лѣкар-

ската комисия и на Върховния медицински съвѣтъ, сѫдътъ не намира основания да приеме, че покойниятъ Иванъ Христовъ се е поболѣлъ поради изпълнението на своитѣ служебни обязаности, защото естеството на неговата служба не е достатъчно, за да се дойде до подобно заключение и защото болестьта, която го е уморила, може да се породи и развие отъ много и много причини, които нѣматъ нищо общо съ държавната служба на единъ чиновникъ. Искането прочее на Люба Ив. Христова да ѝ се признае правото, като на съпруга съ малолѣтни дѣца, на инвалидна пенсия, се явява за неоснователно. По искането на Люба Ив. Христова да ѝ бѫде признато правото на наслѣдствена пенсия за изслужени години на покойния ѝ съпругъ, сѫдътъ като взе прѣдъ видъ: починалиятъ Иванъ Христовъ има 9 години, 6 мѣсеци държавна военна служба и 5 години такава служба по гражданското вѣдомство. По силата на чл. 3 буква *жс* отъ Закона за военнитѣ пенсии, тази служба съвокупно се приравнява на 13 години и три мѣсеци военна служба и понеже починалиятъ Иванъ Христовъ е билъ уволненъ отъ военната служба съ чинъ подпоручикъ, неговата съпруга има право на наслѣдствена пенсия за изслужено врѣме, понеже покойниятъ ѝ съпругъ е изслужилъ военна служба повече отъ 10 години. По силата на чл. 7, въ свързка съ чл. 5 отъ Закона за военнитѣ пенсии, тя има право на пенсия въ размѣръ на 50% отъ пенсията, която би се паднала на нейния съпругъ — отъ 798 лева и по 25% отъ сѫщата сума за неговитѣ петъ малолѣтни дѣца, всичко въ размѣръ на 75% отъ сумата 798 лева", — съ протоколното си опрѣдѣление е потвърдилъ опрѣдѣлението на Софийски окр. сѫдъ № 2631, отъ 12 декемврий 1903 год., а е отмѣнилъ опрѣдѣлението на сѫщия сѫдъ № 809, отъ 15 май 1904 год., като е опрѣдѣлилъ на Люба Ив. Христова и на нейнитѣ малолѣтни дѣца, пенсия въ размѣръ на 598 лева и 50 ст. начиная отъ 18 юний 1903 година. — Въ касационната си жалба Софийскиятъ окр. управитель се оплаква: 1) че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото неправилно е изтълкувалъ чл. 4 буква *жс* отъ Закона за военнитѣ пенсии, като е опрѣдѣлилъ наслѣдствена пенсия за изслужено врѣме на просителката и на малолѣтнитѣ ѝ дѣца за изслуженитѣ отъ покойния ѝ мѫжъ 13 години и три мѣсеци по военното и гражданското вѣдомства, когато споредъ този членъ отъ Закона за военнитѣ пенсии, на военно-служащитѣ се зачита гражданската служба, само въ ония случаи, когато тѣ иматъ необходимото, указано въ чл. 3 отъ сѫщия законъ, число, години, военна служба, и 2) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото е отпусналъ на просителката пенсия по офицерски окладъ, когато покойниятъ Христовъ е билъ запасенъ подпоручикъ, т. е. отъ категорията на долнитѣ чинове, произвеждани при уволнението имъ въ запасни подпоручици, но безъ да бѫдатъ приравнявани съ правата на офицеритѣ отъ дѣйствителната служба, която служба ималъ прѣдъ видъ Законътъ за военнитѣ пенсии.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) чл. 4 буква *жс* отъ Закона за военнитѣ пенсии гласи: „въ срока,

който дава право на пенсия за изслужено врѣме, се зачита въ размѣръ на $^3/_4$ отъ своята трайность и службата на офицера или долния чинъ по гражданското вѣдомство, прѣкарана прѣди производството му въ офицерски чинъ, или, когато е билъ уволненъ отъ военната служба въ запасъ, прѣсмѣтната отъ деня на встжпването му въ длъжность до здаването ѝ". Отъ ясния смисъль на този членъ отъ Закона за военнитѣ пенсии се вижда, че къмъ изслуженитѣ по военното вѣдомство години отъ едно военно лице не се добавя, а се зачита и числото на изслуженитѣ отъ сжщото военно лице години по гражданското вѣдомство, прѣсмѣтнато въ размѣръ на $^3/_4$ отъ тѣхната трайность, което означава, че споредъ този членъ отъ Закона за военнитѣ пенсии не се изисква военното лице да е придобило правото на пенсия по Закона за военнитѣ пенсии, за да може къмъ изслуженитѣ по военното вѣдомство години да се прибавятъ и годинитѣ на сжщото лице изслужени по гражданското вѣдомство, а е достатъчно въ съвокупность службата по военното и гражданското вѣдомства да съставлява нуждното число изслужени години, които даватъ право на пенсия. Отъ казаното слѣдва, че Софийскиятъ апелативенъ сждъ, като е опрѣдѣлилъ на сителката Люба Христова и на малолѣтнитѣ ѝ дѣца наслѣдствена пенсия за изслуженитѣ отъ покойния ѝ мжжъ 13 години и 3 мѣсеци по военното и гражданското вѣдомства, не е допусналъ никакво нарушение на чл. 629 отъ Гражданското сждопроизводство и чл. 4 буква *жс* отъ Закона за военнитѣ пенсии; слѣдователно, оплакването на Софийския окр. управитель за нарушение на горнитѣ два члена, защото сждътъ е опрѣдѣлилъ на сителката и на малолѣтнитѣ ѝ дѣца наслѣдствена пенсия за изслуженитѣ отъ покойния ѝ мжжъ 13 години и 3 мѣсеци по военното и гражданско вѣдомства, когато споредъ чл. 4 буква *жс* отъ Закона за военнитѣ пенсии, на военно-служащитѣ се зачита гражданската служба само тогава, когато тѣ имать нуждното число години военна служба, е неоснователно, и 2) Софийскиятъ апелативенъ сждъ съ протоколното си опрѣдѣление отъ 15 септемврий 1904 год., по силата на чл. чл. 3, буква *ж* 5 и 7 отъ Закона за военнитѣ пенсии, като е приелъ, че покойниятъ Иванъ Христовъ е прослужилъ по военното и гражданско вѣдомства 13 години и 3 мѣсеци и че билъ уволненъ отъ военната служба съ чинъ подпоручикъ, е опрѣдѣлилъ на съпругата му Люба Христова и на малолѣтнитѣ ѝ дѣца наслѣдствена пенсия за изслужено врѣме отъ офицерски окладъ въ размѣръ на 598 лева и 50 ст. годишно, начиная отъ 18 юлий 1903 година. Това протоколно опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сждъ е неправилно и не е издадено съобразно прѣдписанията на Закона за военнитѣ пенсии, защото отъ разума на чл. 3 отъ този законъ се разбира, че само ония офицери се ползуватъ отъ офицерска пенсия за изслужено врѣме, които сж служили като такива въ дѣйствующата войска, а не и така наречените запасни подпоручици, които сж прѣкарали военната служба като долни инове на свързрочна служба и които при уволнението имъ сж произведени въ чинъ запасенъ подпоручикъ, безъ да сж служили като офицери въ дѣйствующата войска. А щомъ това е така, то и наслѣдницитѣ на покойния Иванъ Христовъ нѣматъ право на наслѣдствена

пенсия за изслужено врѣме отъ офицерски окладъ, както това се прѣдвижда въ чл. 7 отъ Закона за военнитѣ пенсии за наслѣдницитѣ на офицеритѣ отъ дѣйствующата армия. Отъ казаното слѣдва, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, като е опрѣдѣлилъ на проситѣлката и на малолѣтнитѣ ѝ дѣца наслѣдствена пенсия за изслужено врѣме отъ офицерски окладъ, е нарушилъ чл. чл. 3 и 7 отъ Закона за военнитѣ пенсии; слѣдователно, оплакването на Софийския окр. управитель, че сѫдътъ неправилно е отпусналъ на проситѣлката пенсия по офицерски окладъ, когато покойниятъ Христовъ е билъ запасенъ подпоручикъ, т. е. отъ категорията на долнитѣ чинове, произведени при уволнението имъ въ запасни подпоручици, които не се приравнявали съ правата на офицеритѣ отъ дѣйствителна служба, е основателно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 15 септемврий 1904 год., защото сѫ нарушени чл. чл. 3 и 7 отъ Закона за военнитѣ пенсии, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *12 — (21) — 13 май 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и девети априлъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно засѣдание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Ив. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *пенсионно дѣло № 10, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Софийския окр. управитель, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 11 декемврий 1904 година.* — Въ сѫдебното заседание се явиха майоръ Тодоровъ, прѣдставитель на Военното министерство и адвокатитѣ Теодоръ Теодоровъ, д-ръ Сава Иванчовъ и Петъръ Абрашевъ, повѣреници на Ефросина д-ръ Бонева.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Военното министерство съ молбата си до Софийския окр. сѫдъ отъ 8 априлъ 1904 год., вх. № 7568, е изложило слѣдующето: „отъ прѣпроваждаемитѣ при това въ сѫда пенсионни дѣла на Софийския апелативенъ сѫдъ № 236/1900 год. и на сѫщия сѫдъ подъ № 139/1902 год., относящи се до отпускане пенсия на Ефросина д ръ Бонева се вижда, че Върховниятъ касационенъ сѫдъ съ рѣшението си отъ 25 ноемврий 1903 год., подъ № 243, е потвърдилъ рѣшението на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 24 септемврий подъ № 102, съ което послѣдниятъ сѫдъ потвърждава рѣшението на Софийския окр. сѫдъ отъ 19 май 1900 год., подъ № 179, като признава, че не е имало основание да се отпусне инвалидна пенсия на Ефросина д-ръ Бонева, понеже нѣма достатъчно доказателства, за че д-ръ Боневъ е заболѣлъ вслѣдствие изпълнение службата и при условия изисквани отъ закона. Прѣдъ видъ на това, рѣшение на сѫда, съ което се разрушаватъ съвършено основанията за отпущане инвалидна пенсия на вдовицата Ефросина д-ръ Бонева, Военното министерство, съгласно чл. 20 ал. 3 отъ Закона за военнитѣ пенсии, моли сѫда да издаде формално опрѣдѣление за прѣкратяване неправилно отпуснатата на по-

менатата вдовица съ указъ отъ 1903 год.. подъ № 7, инвалидна пенсия, въ размѣръ 1950 лева". Софийскиятъ окр. сѫдъ въ разпоредителното си заседание отъ 16 априлъ 1904 год., като е взелъ прѣдъ видъ: „че Върховниятъ касационенъ сѫдъ съ рѣшението си отъ 25 ноември 1903 год., подъ № 243, е потвърдилъ рѣшението на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 27 септември 1902 год., подъ № 102, съ което е потвърдено онова на Софийския окр. сѫдъ отъ 19 май 1900 год., подъ № 179, като признава, че не е имало основание да се отпуща инвалидна пенсия на Ефросина д-ръ Бонева, понеже нѣма достатъчно доказателства, че д-ръ Боневъ е заболѣлъ при изпълнение службата си и при условия изискани отъ закона, че при такова положение на работата, отпуснатата инвалидна пенсия на Ефросина д-ръ Бонева се явява за неправилно отпусната, и като така тя слѣдва да бѫде прѣкратена", издалъ е опрѣдѣлението си подъ № 648, съ което е прѣкратилъ неправилно отпуснатата на Ефросина д-ръ Бонева съ указъ отъ 1903 год.. подъ № 7, инвалидна пенсия, въ размѣръ отъ 1950 лева. Вслѣдствие на апелативната жалба на Ефросина д-ръ Бонева, Софийфийскиятъ апелативенъ сѫдъ е завелъ въззивно пенсионно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 11 декември 1904 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „съ протоколъ отъ 21 августъ 1893 год., пенсионниятъ комитетъ за военнитѣ пенсии е опрѣдѣлилъ на Ефросина д-ръ Бонева, като вдовица съ едно сираче, инвалидна пенсия отъ 4800 лева, начиная отъ 1 януарий 1893 год, на основание дѣйствующиятъ тогава Законъ за пенсии на военнитѣ лица. Въ послѣдствие, съгласно по слѣдующитѣ законоположения, е била намалена въ размѣра ѝ на 1950 лева годишно съ указъ отъ 1903 год., № 7. Държавното съкровище иска да се отнеме на Ефросина д-ръ Бонева тая пенсия, защото съ рѣшението на апелативния сѫдъ отъ 27 септември 1902 год. въ мотивитѣ му е било признато, че д-ръ Боневъ не е билъ инвалидъ и защото касационната жалба на Ефросина д-ръ Бонева, срѣщу това рѣшение, е била оставена безъ послѣдствие. Но това рѣшение на апелативния сѫдъ не може да даде основание да се лиши Ефросина д-ръ Бонева отъ инвалидната си пенсия, опрѣдѣлена съ горѣказания протоколъ отъ 1893 год., защото съ това рѣшение апелативниятъ сѫдъ е отхвърлилъ иска на Ефросина д-ръ Бонева за присѫждането ней една сума отъ 19.831 лева и 25 ст., събрана отъ инвалидна пенсия незаплатена ней за врѣмето отъ 1 юлий 1886 год. до 1 януарий 1893 год., т. е. за инвалидна пенсия, която ѝ се слѣдвала прѣди още да ѝ се опрѣдѣли такава съ протокола отъ 1893 год., а това рѣшение на апелативния сѫдъ, влѣзло въ законна сила, не се отнася до пенсията, която се отпуща на Ефросина д-ръ Бонева отъ 1 януарий 1893 год. насамъ. Второ, защото отъ 1 януарий 1893 год. компетентната власть е опрѣдѣлила вече инвалидна пенсия на Ефросина д-ръ Бонева и това рѣшение на компетентната власть е било изпълнявано до днешенъ день безъ държавното съкровище да е обжалвало това рѣшение и безъ да се оплаквало срѣщу него за отмѣнението му. Твърдението на прѣдставителя на държавното съкровище, че рѣшението на апелативния сѫдъ съставлявало новооткрито обстоятелство служащо за отмѣнение пен-

сията на д-ръ Бонева, не е основателно, защото при еднакви данни тогава пенсионният съвѣтъ отпусналъ на Ефросина д-ръ Бонева инвалидна пенсия и ако апелативният сѫдъ съ горѣпоменатото си рѣшение е призналь въ мотивитѣ на това рѣшение, че д-ръ Боневъ не е билъ инвалидъ, то това рѣшение има значение само по спора, който е сѫществувалъ тогава между сѫщитѣ страни по онова дѣло и не може да се разпространи това рѣшение въ смисъль да служи сега за основание да се отнеме съвършено инвалидната пенсия на Ефросина д-ръ Бонева. Въ закона за пенсиитѣ нѣма изриченъ членъ, който да допуща въ подобенъ случай прѣгледъ на постановлението, съ което е била отпусната инвалидна пенсия. Такъвъ прѣгледъ може да се допуща при новооткрити обстоятелства, като напримѣръ откриване на фалшивъ документъ, на лъжливи свидѣтелски показания, но не и обстоятелството, че апелативният сѫдъ е призналь въ едно отъ своитѣ рѣшения, че нѣкое лице не притежавало качеството на инвалидъ и то както е въ настоящия случай по спора за опрѣдѣлено число години, по споръ за инвалидность отъ опрѣдѣлено число години до 1893 година", — издаль е протоколното си опрѣдѣление отъ сѫщата дата, диспозитивътъ на което гласи: „отмѣнява опрѣдѣлението на Софийски окр. сѫдъ отъ 16 априлъ 1904 год. и вмѣсто него постановява: искането на Военното министерство за прѣкратяването на отпуснатата на Ефросина д-ръ Бонева съ указъ отъ 1903 год. № 7, инвалидна пенсия, въ размѣръ на 1950 лева, се остава безъ послѣдствие". — Срѣщу това опрѣдѣление Софийскиятъ окр. управитель е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 10 отъ Закона за военнитѣ пенсии, въ свързка съ чл. чл. 432 т. 2 и 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото, ако и да се било установило съ влѣзло въ законна сила рѣшение, че покойният д-ръ Боневъ, съпругъ на Ефросина д-ръ Бонева, не се поболѣлъ и впослѣдствие умрѣлъ при изпълнение на служебнитѣ си обязаности и не по негова вина, та и неговитѣ наслѣдници сѫ нѣмали право на инвалидна пенсия — при все това съвсѣмъ неправилно е приелъ, че съпругата му може да продължава да получава отпуснатата й по-напрѣдъ инвалидна пенсия.

Върховният касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на прѣдставителя на Военното министерство, както и тия на повѣренитѣ на Ефросина д-ръ Бонева, а така сѫщо и заключението на Главния прокуроръ, който бѣ на мнѣние да се остави безъ послѣдствие, като неоснователна касационната жалба на Софийския окр. управитель, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ писмото на Военното министерство до Софийския окржженъ сѫдъ отъ 8 априлъ 1904 год., вх. № 7568, се вижда, че е било искано да се прѣкрати неправилно отпуснатата инвалидна пенсия на Ефросина д-ръ Бонева съ указъ подъ № 7, отъ 1903 год., възъ основание чл. 20 ал. 3 отъ Закона за военнитѣ пенсии, защото отъ извѣстни рѣшения на Върховния касационенъ сѫдъ, на Софийския апелативенъ сѫдъ и на окржжния сѫдъ, подробно обозначени въ това писмо, се било виждало, че сѫ се разрушавали съвършено основанията за отпущане инвалидна

пенсия на Ефросина д-ръ Бонева, понеже нѣмало достатъчни доказателства, че покойниятъ й съпругъ се билъ поминалъ вслѣдствие изпълнение на служебнитѣ си обязаности и при условия изисквани отъ закона. На Ефросина д-ръ Бонева е била отпусната отъ законно установената власть прѣзъ това врѣме, т. е. отъ пенсионния комитетъ при Военното министерство, съ протоколъ отъ 21 августъ 1893 год., инвалидна пенсия, въ размѣръ отъ 4800 лева, начиная отъ 1 януарий 1893 год, която впослѣдствие е била намалена на 1950 лева годишно съ указъ подъ № 7, отъ 1903 година. Противъ отпущането на тая пенсия държавата не е направила на врѣмето си никакви рекламации. За да може да се лиши отъ правото си да получава извѣстенъ пенсионеръ отпуснатата му по установения редъ пенсия, необходимо нуждно е пенсионерътъ да се намира въ едно отъ условията, прѣдвидени въ чл. 16 отъ Закона за военнитѣ пенсии. Държавата не е прѣдставила никакви данни, отъ които да се вижда, че Ефросина д-ръ Бонева подпада подъ едно отъ условията, подробно изброени въ казания чл. 16 отъ Закона за военнитѣ пенсии. Влѣзлото въ законна сила рѣшение отъ 27 септемврий 1902 год., № 102, на което се позовава държавата, не може да съставлява присѫдено нѣщо по въпроса за прѣкращение пенсията на Ефросина д-ръ Бонева, понеже прѣдметътъ на това рѣшение е билъ другъ и качествата на странитѣ не сѫ били еднакви. Щомъ, слѣдователно, липсватъ условията, прѣдвидени въ чл. 16 отъ Закона за военнитѣ пенсии, за лишаване Ефросина д-ръ Бонева отъ отпуснатата й по установения редъ инвалидна пенсия, то послѣднята не може да й се отнеме, поради което и оплакването на Софийския окр. управитель за нарушение чл. 10 отъ Закона за военнитѣ пенсии, въ свързка съ чл. чл. 432 т. 2 и 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, се явява за неоснователно и като такова подлежи да се остави безъ послѣдствие.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Софийския окр. управитель, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 11 декемврий 1904 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *13 — (22) — 14 май 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо-углавно отдѣление, на тридесети априлъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ Ц. Данчевъ, слуша на 29 того доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *пенсионно дѣло № 12, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Богданъ Ивановъ, отъ гр. София, срѣщу рѣшението на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 2 октомврий 1904 год., № 256.* — Въ сѫдебното заседание се яви касаторътъ Богданъ Ивановъ, който упълномощи за свой повѣреникъ адвоката Ив. Славовъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: пенсионниятъ съвѣтъ при Финансовото министерство, съ рѣшение отъ 27 май 1897 год., призналъ, че

молительтъ Богданъ Ивановъ, отъ гр. Трѣвна, нѣма право на пенсия, понеже билъ прослужилъ само 13 години, 2 мѣсеци и 1 день. По жалба на Богданъ Ивановъ, дѣлото е разгледано отъ Софийския апелативенъ сждъ, който съ протоколно опрѣдѣление отъ 12 мартъ 1902 год., потвърдилъ рѣшението на пенсионния съвѣтъ отъ 27 май 1897 година. Това протоколно опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сждъ е било отмѣнено отъ Върховния касационенъ сждъ съ рѣшение подъ № 379, отъ 4 октомврий 1902 година: Софийскиятъ апелативенъ сждъ е разгледалъ *повторно* дѣлото на 18 септемврий 1904 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: отъ изчислението на годинитѣ прѣкарани отъ Б. Ивановъ на държавна или общинска служба се вижда, че просителтъ, заедно съ службата си въ село Зеленовка (Русия) — напълня 15-годишна служба, а пъкъ тази му именно служба не може да се признае отъ сжда като служба при българско училище, за това и искането му за пенсия ще слѣдва да се отхвърли. Безспоренъ фактъ е, това се установява и отъ удостовѣрението № 288, отъ 31/XII 1898 год. (стр. 42 отъ дѣлото), че учебната 1869/70 год. е била прѣкарана отъ Б. Ивановъ като учитель въ руското село Зеленовка, обаче това още не е достатъчно за установяване, че службата е била прѣкарана при българско училище, каквато само служба законътъ признава, че дава право на пенсия, за това и молбата на просителя за пенсия е неоснователна. Прѣдставени сж дѣйствително и три частни удостовѣрения отъ лицата Едрецовъ, Сахаровъ и Соломоновъ, въ които удостовѣрения се казва, че службата на Б. Ивановъ била прѣкарана при българско училище въ селото Зеленовка, обаче тѣзи частни документи не могатъ да служатъ за доказателство за сжда, защото законътъ за тая цѣль изисква само официални документи, каквито просителтъ не е прѣдставилъ, Законътъ допуща и частнитѣ документи за доказателство по тѣзи спорни въпроси, но само когато има данни, че официалнитѣ документи сж изгубени, изгорѣли или че тѣ въобще не сжществуватъ; обаче такъвъ не е случаятъ по настоящето дѣло. Съ нищо просителтъ не е установилъ, че архивата на училището на село Зеленовка е била унищожена, за да има правото да си служи и съ частни документи. Но независимо отъ това, даже и да се приемеха въпроснитѣ удостовѣрения за доказателство по дѣлото, то и въ такъвъ случай тѣ не убѣждавать сжда: 1) защото тѣ сж непровѣрени писмени свидѣтелски показания, и 2) защото сж издадени отъ лица, за които нѣма данни, че сж въ положение да дадатъ вѣрни и положителни свѣдѣния за това, което е ставало прѣзъ 1869/70 год. въ руското село Зеленовка", — издалъ е рѣшението си подъ № 256, съ което е потвърдилъ рѣшението на пенсионния съвѣтъ отъ 27 май 1897 год. — Срѣщу това рѣшение Богданъ Ивановъ е подалъ касационна жалба, въ която не е изложилъ никакви касационни поводи, а повѣреникътъ му — адвокатътъ Иванъ Славовъ, заяви устно прѣдъ Върховния касационенъ сждъ слѣдующитѣ три оплаквания: 1) че Софийскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сждопроизводство, защото не се е произнесалъ за учителската му служба въ българската гимназия и въ селото Зеленовка (Русия); 2) че сжщиятъ сждъ е нарушилъ чл. 15 отъ Правилника за приспособление Закона

за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, защото неправилно е искалъ официални доказателства за установяване на факта, че училището въ село Зеленовка е било българско и защото неправилно не далъ важность на писменитѣ удостовѣрения, издадени отъ негови съслужившi и мѣстни граждани, само защото тѣхнитѣ показания не били провѣрени непосрѣдствено прѣдъ сѫда, когато законътъ такава провѣрка не изисквалъ, и 3) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 599 т. 8 и 609 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото прокурорътъ д-ръ Зѫбовъ, който е участвувалъ при разглеждането на това дѣло въ апелативния сѫдъ, е билъ сѫдия при първото разглеждане и рѣшаване на сѫщото дѣло въ сѫщия сѫдъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣреника на касатора и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) отъ съобразителната часть на обжалваното рѣшение се вижда, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, като прѣсмѣта прослуженото врѣме на просителя Богданъ Ивановъ, намира, че послѣдниятъ би напълнилъ 15-годишна служба, ако да можеше да се вземе подъ внимание и учителската му служба въ руското училище въ село Зеленовка; обаче, сѫщиятъ сѫдъ не е зачелъ тая послѣдня служба въ врѣмето, което дава право на пенсия за изслужено врѣме, защото не му сѫ били прѣдставени официални данни, отъ които да се вижда, че той (просительтъ) е билъ учитель на *българско* училище въ казаното руско село Зеленовка. Сѫдътъ е билъ длъженъ да изисква отъ просителя да прѣдстави официално свидѣтелство отъ общината на село Зеленовка, гдѣто е той служилъ като учитель въ смисъль, че той е учителствувалъ въ българско училище въ това село, защото въ самия правилникъ за приспособлението Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство (въ чл. 11 буква *а*) изрично се прѣдвижда, че къмъ прошенията за пенсии за изслужено врѣме, по между другитѣ документи, трѣбва да се приложи и свидѣтелство, издадено отъ учрѣждението, гдѣто е служилъ просительтъ. Прѣдъ видъ на горѣизложеното, неоснователни се явяватъ първитѣ двѣ оплаквания на повѣреника на касатора за нарушение чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство и чл. 15 отъ Правилника за приспособление Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, защото Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, като не е зачелъ само службата въ село Зеленовка, той е зачелъ всичкитѣ други служби на просителя и защото сѫщиятъ сѫдъ на законно основание е изискалъ прѣдставянето на свидѣтелството отъ общината на село Зеленовка, гдѣто е той служилъ като учитель, и 2) неоснователно е така сѫщо и третото оплакване на повѣреника на касатора за нарушение чл. чл. 599 т. 8 и 609 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото никѫдѣ въ Закона за гражданското сѫдопроизводство не се запрѣщава на едно лице, което е вземало участие като сѫдия при рѣшаването на едно дѣло, това сѫщото лице да не може да вземе участие при разглеждане на сѫщото дѣло, слѣдъ възвръщането му отъ касационния сѫдъ, въ качеството му на прокуроръ при сѫщия сѫдъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Богданъ Ивановъ, срѣщу рѣше-

нието на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 2 октомврий 1904 год., подъ № 256, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 14 — (23) — 6 юлий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и втори юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 13, по описа за 1905 год., по касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Пловдивския апелативенъ сѫдъ № 16, отъ 10 януарий 1905 год., съ Георги Андр. Баковъ, отъ гр. Пловдивъ.* — Въ сѫдебното заседание отъ страна на Георги Ан. Баковъ, яви се адвокатътъ д-ръ Б. Вазовъ, а прѣдставителтъ отъ страна на хазната отсѫтствуваше

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ пристѫпилъ къмъ разглеждането на пенсионното дѣло № 432/904 год. и съ протоколно опрѣдѣление № 16, отъ 10 януарий 1905 год. постановилъ: въззивната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу опрѣдѣлението на Пловдивския окр. сѫдъ подъ № 811, отъ 15 юний 1904 год., да се остави безъ разглеждане, а сѫщото дѣло да се прѣкрати по тѣзи съображения: „че обжалваното опрѣдѣление заедно съ пенсионното дѣло, съгласно чл. 32 отъ Правилника за прилагане Закона за военнитѣ пенсии, е било изпратено и получено въ Военното министерство на 3 юлий 1904 год., а въззивната жалба срѣщу опрѣдѣлението е подадена и получена въ първостепенния сѫдъ на 7 августъ с. г.; слѣдователно, слѣдъ изтичане прѣдвиденията въ чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии едномѣсеченъ срокъ и понеже тази жалба се явява просрочена". — Въ частната си касационна жалба срѣщу сѫщото протоколно опрѣдѣление на Пловдивския апелативенъ сѫдъ, Пловдивскиятъ окр. управитель се оплаква, че е нарушенъ чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии и чл. 32 отъ Правилника за прилагането му, защото срокътъ за въззивното обтѫжване опрѣдѣлението на Пловдивския окр. сѫдъ започва отъ връчването прѣписъ отъ сѫщото опрѣдѣление на зантересуваната страна, която е въ случая Пловдивскиятъ окр. управитель, който прѣдставлява интереситѣ на държавното съкровище, комуто сѫщото опрѣдѣление не е съобщено, а никакъ не можалъ да тече сѫщия срокъ отъ 3 юлий 1904 год., когато е получено това дѣло заедно съ опрѣдѣлението въ Военното министерство.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ протоколното си опрѣдѣление призналъ, че въззивната жалба на Пловдивския окр. управитель, подадена срѣщу опрѣдѣлението на Пловдивския окр. сѫдъ е просрочена, понеже сѫщото опрѣдѣление на окрѫжния сѫдъ заедно съ пенсионното дѣло е било пратено и получено въ Военното министерство, отдѣление пенсионно, на 3 юлий 1904 год., а въззивната жалба срѣщу сѫщото опрѣдѣление е била подадена отъ Пловдивския окр. управитель на 7 августъ сѫщата година, т. е. слѣдъ

изтичането на прѣдвидения въ чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии едномѣсеченъ възивенъ срокъ. Съ това си дѣйствие Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ не е допусналъ никакво нарушение на посочения отъ касатора чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии, защото въ този законъ изрично се разпорежда, че опрѣдѣленията на окрѫжния сѫдъ по пенсионни дѣла се съобщаватъ служебно веднага на заинтересованитѣ страни, които могатъ да ги обтѫжватъ въ мѣсеченъ срокъ прѣдъ апелативния сѫдъ, а по това дѣло, по което съ опрѣдѣлението си № 811/1904 год. на Пловдивския окр. сѫдъ е постановено да се отпуща отъ военния фондъ изслужена пенсия на бившия военно-служащъ Георги Андр. Баковъ, заинтересована страна, която може да има интересъ за апелативното обтѫжване казаното опрѣдѣление на Пловдивския окр. сѫдъ, се явява пенсионното управление, Военното министерство, а пъкъ, както се каза по-горѣ, на Военното министерство е било изпратено казаното опрѣдѣление № 811 на Пловдивския окр. сѫдъ заедно съ цѣлото пенсионно дѣло, гдѣто се е получило на 3 юлий 1904 год. и отъ тази дата, съгласно чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии, трѣбва да тече едномѣсечниятъ срокъ за възивното му обтѫжване, както това изрично твърди и самото Военно министерство, пенсионно управление, въ писмото си № 7713/2692, отъ 31 юний 1904 год. до Пловдивския държавенъ адвокатъ. Чл. 32 отъ Правилника за приспособление сѫщия Законъ за военнитѣ пенсии не гласи нищо друго отъ онова, което се прѣдписва въ чл. 20 отъ сѫщия законъ и което се каза по-горѣ. Споредъ Закона за окрѫжнитѣ управители, дѣйствително, Пловдивскиятъ окр. управитель е законниятъ прѣдставитель на централната власть и на държавата по имущественитѣ дѣла на държавата и можалъ е да подава, като такъвъ, възивна жалба, но съ това си право не лишава Военното министерство, пенсионно управление, отъ качеството и правото му на заинтересована страна по това дѣло, на която, съгласно чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии, се съобщава опрѣдѣлението на окрѫжнитѣ сѫдилища и която страна много добрѣ е разбирала сѫщия законъ, като дори въ писмото си, казано по-горѣ, изрично напомнюва на държавния адвокатъ въ гр. Пловдивъ, че възивниятъ срокъ по сѫщото дѣло тече отъ 3 юлий 1904 год., както е признаълъ правилно и Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 16, отъ 10 януарий 1905 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 15 — (25) — 6 юлий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и втори юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 19, по описа за 1905 год.*,

заведено по касационнана жалба на Елена Побѣдоносцева, отъ гр. София, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сждъ отъ 9 мартъ 1905 година. — Въ сждебното заседание отъ страна на просителката за пенсия Елена Побѣдоносцева, яви се адвокатътъ Ст. Кукурешковъ, а отъ страна на хазната — юрисконсулта при Финансовото министерство М. Генадиевъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийската жителка Елена Влад. Побѣдоносцева съ заявление до Софийския окр. сждъ, като заявила, че опрѣдѣлената ѝ прѣди дѣйствието на сегашния Законъ за военнитѣ пенсии, като съпруга на покойния служащъ по Военното министерство и офицеръ Владимиръ Побѣдоносцевъ отъ сждилищата пенсия въ размѣръ 941 лева и 50 ст. била неправилно намалена, възъ основа на чл. 25 отъ сега дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии въ размѣръ 344 л. и 75 ст. и молила да ѝ се увеличи пенсията, съгласно чл. 24 буква *а* отъ сжщия законъ, въ размѣръ на 889 лева и 40 ст., понеже чл. 25 се отнасялъ до военно-служащитѣ, които се уволняватъ и пенсиониратъ при дѣйствието на сега дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии, а нейната пенсия е опрѣдѣлена за служба, прѣкарана прѣди дѣйствието на сжщия законъ. Софийскиятъ окр. сждъ съ опрѣдѣление № 1850, отъ 18 декемврий 1904 год, уважилъ молбата на Елена Побѣдоносцева, като ѝ опрѣдѣлилъ въ искания размѣръ пенсията, обаче, Софийскиятъ апелативенъ сждъ по въззивъ на Софийския окр. управитель, съ протоколно опрѣдѣление отъ 9 мартъ 1905 год., отмѣнилъ казаното опрѣдѣление № 1850/1904 год. на Софийския окр. сждъ и отхвърлилъ казаната молба на Елена Побѣдоносцева за увеличение пенсията ѝ по тѣзи съображения: на тжителката Елена Побѣдоносцева е опрѣдѣлена пенсия, съгласно новото законоположение въ размѣръ на 344 лева и 75 ст., като вдовица съ едно сираче, на основание чл. 25 отъ Закона за военнитѣ пенсии, комбиниранъ съ чл. 2 отъ Правилника за приложението на сжщия законъ и чл. 4 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство. Тжителката иска увеличение на своята пенсия, като твърди, че размѣрътъ на тази пенсия трѣбвало да се опрѣдѣли по окладъ, а не по общия сборъ на заплатитѣ, които вкупомъ е получилъ мжжътъ ѝ. Това искане на тжителката не е основателно. Законътъ за пенсиитѣ за военнитѣ лица отъ 10 февруарий 1900 год. въ прѣходнитѣ си правила, именно въ чл. 24 изрично прѣдвижда, че за офицери и чиновници по военното вѣдомство, уволнени отъ служба и пенсионираните за изслужено врѣме по законитѣ, които сж дѣйствували до издаването на този послѣдния законъ, да се приспособява само по отношение на размѣра на пенсията, а този законъ влиза въ сила отъ 1 февруарий 1900 год., като се приспособява и къмъ всички до тогава пенсионирани. Като постановява закона, че ще се приспособява той по отношение на тия лица, само колкото се касае до размѣра на пенсията, слѣдва тоя размѣръ да се опрѣдѣли по постановленията на този законъ (въ чл. 25), а този законъ въ чл. 25 опрѣдѣля, щото чиновницитѣ по военното вѣдомство да получаватъ своитѣ пенсии по Закона за пенсиитѣ на гражданскитѣ чиновници; а знайно е, че този размѣръ на гражданскитѣ пенсии се опрѣдѣля не по окладъ, а по сумата на заплатата, която е получавало лицето прѣзъ врѣмето на службата си. Че така трѣбва да се разбира за-

конътъ, служи още и изданиятъ правилникъ на приложението на този законъ, който правилникъ въ чл. 2 гласи слѣдното: „размѣритѣ на пенсиитѣ на пенсионираните чиновници по военното вѣдомство ще се видоизмѣнятъ и опрѣдѣлятъ по Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство“. — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщото протоколно опрѣдѣление, Елена Побѣдоносцева моли неговото отмѣнение за това, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 25 и 24 отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 год., защото неправилно е приелъ, че пенсията ѝ трѣбвало да се опрѣдѣли по сѫщия чл. 25, когато този членъ се прилага само къмъ уволненитѣ при дѣйствието на сѫщия законъ офицери и служащи при Военното министерство, а нѣкъ съпругътъ ѝ като такъвъ служащъ и офицеръ пенсионираны, е служилъ прѣди сѫщия законъ и слѣдователно трѣбва да ѝ се опрѣдѣли пенсия възъ основа на чл. 24, а не по чл. 25 отъ сѫщия Законъ за военнитѣ пенсии.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) Върховниятъ касационенъ сѫдъ съ рѣшения подъ № № 29, 113 и 137, отъ 1904 год. и съ рѣшение подъ № 3, отъ тази година, е разяснилъ, че пенсионнитѣ права на бившитѣ по военното вѣдомство чиновници, които сѫ били уволнени и пенсионирани прѣди да влѣзе въ сила Законътъ за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год., се прѣдвиждатъ, регулиратъ по разпоредбитѣ на чл. 24 буква *а* отъ сѫщия този Законъ за военнитѣ пенсии и че само размѣритъ на пенсиитѣ на такива чиновници ще се опрѣдѣли аритметически по постановленията на сега дѣйствующия Законъ за пенсиитѣ, като си остава отъ закона запазено старото имъ право за опрѣдѣляне пенсията имъ по чина на службата имъ, която сѫ прослужили по военното вѣдомство. Що се отнася до чл. 25 отъ Закона за пенсиитѣ, който дѣйствува отъ 1 февруарий 1900 год. и който разпорежда, че чиновницитѣ по военното вѣдомство ще получаватъ пенсиитѣ по Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, то Върховниятъ касационенъ сѫдъ съ сѫщитѣ горѣказани рѣшения е така сѫщо разяснилъ, че прѣдписанията на сѫщия този 25 членъ се отнасятъ само къмъ онѣзи чиновници по Военното министерство, които служатъ и се уволняватъ при дѣйствието на сѫщия Законъ за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год., а никакъ не и къмъ уволненитѣ и пенсионирани такива чиновници до стѫпването въ дѣйствие на сѫщия законъ, и 2) Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ съ обтѫженото отъ касаторката протоколно опрѣдѣление е призналлъ за установено, че съпругътъ на касаторката Вл. Побѣдоносцевъ е билъ чиновникъ по Военното министерство и офицеръ, който е служилъ, билъ уволненъ и пенсионираны прѣди да започне да дѣйствува сега дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии отъ 1900 год., а щомъ това е така, то пенсията на касаторката, като съпруга на покойния Влад. Побѣдоносцевъ, съгласно съ казанитѣ разяснения отъ Върховния касационенъ сѫдъ, трѣбва да се опрѣдѣли съгласно съ прѣдписанието на чл. 24 буква *а* отъ Закона за пенсиитѣ отъ 1900 год., а никакъ не по разпоредбитѣ на чл. 25 отъ сѫщия законъ, който има приложение

къмъ уволняемитѣ и пенсионирванитѣ при дѣйствието на сѫщия законъ служащи чиновници по военното вѣдомство. Щомъ Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ съ обтѫженото по това дѣло протоколно опрѣдѣление е опрѣдѣлилъ пенсията на касаторката Елена Побѣдоносцева, възъ основание на чл. 25 отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 год., който не се отнася къмъ случая, а не съгласно съ разпорежданията на чл. 24 буква *а* отъ сѫщия законъ, който именно регулира пенсионното право на касаторката, то става ясно, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е допусналъ нарушение на казанитѣ членове 24 и 25 отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 година. Отъ това слѣдва, че оплакването на касаторката по този прѣдметъ и за нарушение сѫщитѣ закони, се явява основателно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 9 мартъ 1905 год., защото сѫ нарушени чл. чл. 25 и 24 отъ Закона за военнитѣ пенсии, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *16 — (28) — 30 юний 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесетъ и втори юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Маринovъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Георги Каракулаковъ *пенсионно дѣло № 17, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Пѣю Кафеджиевъ, отъ с. Стрѣлча, а живущъ въ гр. Станимака, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ отъ 17 януарий 1905 год., № 25.* — Въ заседанието яви се само юрисконсултътъ при Финансовото министерство М. Генадиевъ, отъ страна на хазната, а касаторътъ Пѣю Кафеджиевъ отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ окр. сѫдъ съ опрѣдѣление отъ 26 юний 1904 год., подъ № 866, е отхвърлилъ молбата на Пѣю Кафеджиевъ, отъ с. Стрѣлча, за отпущане пенсия, защото сѫщиятъ билъ прослужилъ само 14 години, 8 мѣсеци и 25 дни, слѣдъ което по разпореждане на началството бияъ уволненъ отъ занимаемата длъжность. Вслѣдствие на апелационната жалба на просителя Пѣю Кафеджиевъ, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е завелъ възивно пенсионно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 14 януарий 1905 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „отъ послужния списъкъ на просителя, приложенъ къмъ първостепенното дѣло, дѣйствително се установява, че той е прослужилъ всичко 15 години, 1 мѣсецъ и 28 дни; обаче, отъ 25 юлий до 31 декемврий 1902 год. той е билъ извънщатенъ помощникъ сѫдебенъ приставъ при Пловдивския окр. сѫдъ, съгласно чл. 3 забѣлѣжка II отъ Закона за измѣнение на чл. чл. 3, 12, 37 и 39 отъ Закона за сѫдебнитѣ пристави, обнародванъ въ брой 43/1897 год. въ „Държавенъ Вѣстникъ“, извънщатнитѣ помощници на сѫдебнитѣ пристави не получаватъ отъ държавата никаква заплата, но получаватъ за свое възнаграждение само такситѣ по изпълнението. Щомъ като

просителътъ не е получавалъ за тази служба опрѣдѣлена мѣсечна или годишна заплата, съгласно ясното разпореждане на чл. 1 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, поясненo въ чл. 2. ал 2 in fine, отъ Правилника къмъ сѫщия законъ — сѫщата тази служба на просителя като извънщатенъ сѫдебенъ приставъ не трѣбва да се зачита при опрѣдѣляване врѣмето, прослужено отъ него като чиновникъ и като така излиза, че той е прослужилъ всичко 14 години, 8 мѣсеци и 25 дни на плащана държавна служба, а това врѣме не е достатъчно, за да му се отпусне пенсия за изслужени години (чл. 6). Прочее, опрѣдѣлението на първостепенния сѫдъ слѣдва да се потвърди, като въззивната жалба на просителя се остави безъ послѣдствие", — издалъ е рѣшението си подъ № 25, съ което е потвърдилъ опрѣдѣлението на Пловдивския окр. сѫдъ отъ 26 юний 1904 год., № 866. — Срѣщу това рѣшение Пѣю Кафеджиевъ е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 1 и 8 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, защото неправилно не му е зачелъ въ врѣмето, което дава право на пенсия и службата му като извънщатенъ сѫдебенъ приставъ отъ 25 юлий до 31 декемврий 1902 год., понеже тая служба се е възнаграждавала отъ редовнитѣ такси, които се получавали по изпълнението и които се заплащали ежемѣсечно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на юрисконсулта при Министерството на финанситѣ и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ разпорежданията на чл. 1 отъ Закона за пенситѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство много ясно се вижда, че въ числото на годинитѣ, които даватъ право на пенсия за изслужено врѣме, се смѣтатъ само ония, прѣзъ които чиновникътъ е получавалъ една опрѣдѣлена годишна или мѣсечна заплата отъ държавното съкровище. Просителътъ Пѣю Кафеджиевъ е изпълнявалъ службата на извънщатенъ помощникъ на сѫдебния приставъ прѣзъ врѣмето отъ 25 юлий до 31 декемврий 1902 год., а пъкъ тая служба, съгласно забѣлѣжка II къмъ чл. 3 отъ Закона за измѣнение на чл. чл. 3, 12, 37 и 39 отъ Закона за сѫдебнитѣ пристави, обнародванъ въ „Държавенъ Вѣстникъ" отъ 25 февруарий 1897 год. бр. 43, като не се е плащала съ опрѣдѣлена годишна или мѣсечна заплата отъ държавното съкровище, а се е плащала само съ едно възнаграждение, което се е получавало отъ такситѣ по изпълнението, прѣдвидено въ сѫщия законъ, тя (службата) не може да се зачете въ срока, който дава право на пенсия за изслужено врѣме, поради което съвсѣмъ неоснователно се явява оплакването на касатора за нарушение чл. чл. 1 и 8 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Пѣю Кафеджиевъ, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ отъ 17 януарий 1905 год., № 25, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 17 — (30) — 7 октомврий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо-углавно отдѣление, на двадесеть и трети септемврий хилядо деветстогинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 20, по описа за 1905 год., на Сава Ганчевъ, отъ гр. Копривщица, сръщу протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 11 ноемврий 1904 година.* — Въ заседанието яви се само Софийскиятъ държавенъ адвокатъ, Г. Благоевъ, отъ страна на хазната, а ищителтъ за пенсия, Сава Ганчевъ, отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ съ протоколно опрѣдѣление отъ 11 ноемврий 1904 год., измѣнилъ опрѣдѣлението на Софийския окр. сѫдъ отъ 4 юлий 1904 год., подъ № 943, и опрѣдѣлилъ на бившия войникъ Сава Ганчевъ, отъ гр. Копривщица, инвалидна пенсия, трета категория, въ размѣръ 150 лева. — Съ касационната жалба Софийскиятъ окр. управитель моли отмѣнението на казаното протоколно опрѣдѣление за това, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. чл. 10 и 12 отъ Закона за военнитѣ пенсии и чл. 14 отъ Правилника по приложението му, защото е опрѣдѣлилъ инвалидна пенсия отъ трета категория на Сава Ганчевъ, безъ да е опрѣдѣлена въ медицинския актъ степеньта на болестьта му и категорията, къмъ която той трѣбва да бѫде причисленъ и че не е констатирано, че молителтъ е неспособенъ за работа, за да може да се признае отъ сѫда за инвалидъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, вze прѣдъ видъ: чл. 10 отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год. изрично гласи, че инвалидна пенсия се отпуща на онѣзи офицери и долни чинове, които, вслѣдствие изпълнение служебнитѣ си обязаности и не по собствена вина, станатъ неспособни за изпълнение на службата, а съгласно съ разпореждането на чл. 11 отъ сѫщия Законъ за военнитѣ пенсии, тази неспособность състои отъ три различни категории, споредъ степеньта на неспособностьта на лицата. За да може, слѣдователно, да се отпусне на извѣстенъ офицеръ или доленъ чинъ инвалидна пенсия, потрѣбно е да се опрѣдѣли, освѣнъ самата инвалидность на лицето, но още и самата категория на инвалидностьта му, а опрѣдѣлянето на станалитѣ неспособни инвалиди, споредъ изричното прѣдписание на чл. 12 отъ Закона за военнитѣ пенсии, трѣбва да бѫде извършено отъ особната медицинска комисия, личниятъ съставъ на която е опрѣдѣленъ въ сѫщия чл. 12 отъ казания законъ. Отъ обтѫженото протоколно опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ се вижда, че по това дѣло има прѣдставенъ медицински актъ отъ особната комисия, но казва Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, сѫщата комисия не е могла да опрѣдѣли точно нито характера на страданието, т. е. на болѣдуването на молителя за инвалидна пенсия Сава Ганчевъ, нито пъкъ е могла да подведе сѫщия С. Ганчевъ къмъ коя и да е категория на инвалидностьта, прѣдвидена въ закона. Щомъ Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е констатиралъ, че съ акта си особната

медицинска комисия не могла да опрѣдѣли характера на болестьта на Сава Ганчевъ и нито е могла да подведе сѫщия Ганчевъ подъ коя и да е категория на инвалидностьта. то слѣдва, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, въпрѣки прѣдписанието на чл. чл. 10 и 12 отъ Закона за военнитѣ пенсии и неправилно се е впусналъ самъ, безъ актъ отъ особната комисия да опрѣдѣля степеньта на неспособностьта и категорията на инвалидностьта на Сава Ганчевъ; което право законътъ е прѣдоставилъ на особна медицинска комисия. Съ опрѣдѣлянето на сѫщия Ганчевъ инвалидна пенсия, при отсѫтствие на такъвъ актъ отъ комисията, Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. чл. 10 и 12 отъ Закона за военнитѣ пенсии, което по сѫщественостьта си лишава протоколното му опрѣдѣление по това дѣло отъ законна сила. Слѣдователно, касаторовото оплакване по този прѣдметъ е основателно.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 11 ноември 1904 год., защото сѫ нарушени чл. чл. 10 и 12 отъ Закона за военнитѣ пенсии, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *18 — (31) — 8 октомврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и четвърти септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ. слуша на 23 того доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 34, по описа за 1905 год., по касационнитѣ жалби на Софийския окр. управитель и на запасния поручикъ Михаилъ Янковъ, отъ гр. София, срѣщу рѣшението на Софийския апелативенъ сѫдъ подъ № 339, отъ 5 януарий 1905 година.* — Въ заседанието явиха се отъ страна на Михаилъ Янковъ, адвокатътъ Ал. Людскановъ и отъ страна на хазната, Софийскиятъ държавенъ адвокатъ Г. Благоевъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ съ рѣшение № 339, отъ 5 януарий 1905 год., потвърдилъ рѣшението на Софийския окр. сѫдъ отъ 10 юний 1898 год., съ което е признато право за пенсия на запасния поручикъ Михаилъ Янковъ, отъ гр. София, на която размѣрътъ апелативниятъ сѫдъ опрѣдѣлилъ съ 766 лева и 50 ст. годишно, почвайки отъ 2 мартъ 1898 год. и съ което рѣшение на окрѫжния сѫдъ е отхвърлено искането на сѫщия М. Янковъ да му се заплатятъ 5322 лева и 68 ст. пенсионна сума отъ деня на уволнението му до деня на заявлението — молбата за пенсия и то по тѣзи съображения: 1) „отъ прѣдставенитѣ документи, именно отъ свидѣтелствата подъ № 3804, отъ 9 юлий 1893 год. на Сливенското окр. управление; подъ № 455, отъ Сърненогорския мирови сѫдия съ дата 4 февруарий 1893 год. и № 445, отъ 16 януарий 1893 год. на Министерството на правосѫдието се установява, че запасниятъ поручикъ Михаилъ Янковъ е прослужилъ като чиновникъ по гражданското вѣдомство 2 години, 9 мѣсеци и 20 дена, а отъ послужния му списъкъ се

вижда, че същиятъ е прослужилъ по военното вѣдомство 7 години, 11 мѣсеци и 22 дни до 6 януарий 1892 год., когато е билъ уволненъ отъ служба. Отъ тия доказателства се установява, че просителтъ е служилъ всичко по двѣтѣ вѣдомства 10 години, 9 мѣсеци и 12 дена, къмъ което врѣме, като се прибави още за окржгление врѣмето отъ 6 януарий 1892 год. до 15 септемврий 1892 год., излиза, че Михаилъ Янковъ е служилъ всичко 11 години, 5 мѣсеци и нѣколко дена, които обаче не се взиматъ въ внимание. По Закона отъ 10 януарий 1892 год. за пенсиитѣ по военното вѣдомство, слѣдва гражданската служба на просителя отъ 2 години, 9 мѣсеци и 20 дена да се смѣта при въпроса, да ли просителтъ има нуждното изслужено врѣме за придобиване на пенсия, защото той, макаръ уволненъ по силата на закона отъ 1891 год., който не е допущалъ това присъединение на врѣмето отъ гражданското вѣдомство, може да се ползува отъ прѣдписанията на новия законъ отъ 1892 год., обнародванъ веднага слѣдъ закона отъ 1891 год., който въ своитѣ разпореждания, особено правилника за приспособлението му изрично казва, че и службата прѣкарана въ гражданското вѣдомство до издаването на закона отъ 1892 год. ще се смѣта въ врѣмето за придобиване военна пенсия. При такива изрични постановления въ законоположението отъ 1892 год. просителтъ има право да претендира, щото и гражданската му служба да се има прѣдъ видъ при опрѣдѣляване врѣмето за придобиване пенсия; 2) отвѣтната страна възразява: а) че просителтъ е билъ малолѣтенъ въ началото на гражданската си служба и че слѣдователно това врѣме на малолѣтството не можало да се има прѣдъ видъ, и б) че за врѣмето на военната си служба Михаилъ Янковъ именно отъ 1 януарий 1891 год. до 6 януарий 1892 год. билъ изтеглилъ своитѣ одържки отъ 132 лева и 5 ст., обстоятелство, което дава основание да не му се смѣта това врѣме за пенсия. Тия възражения на държавното съкровище не могатъ да се вематъ въ внимание, защото отъ прѣдставенитѣ по дѣлото доказателства, именно показанията на свидѣтелитѣ, разпитани по дѣлото се установява, че Михаилъ Янковъ въ врѣмето на постжпването си на гражданска служба е билъ пълнолѣтенъ, защото свидѣтелката Мария Х. Димитрова показва, че той е билъ роденъ прѣзъ 1857 год. и че тя го е кръстила на 3 ноември 1857 год., това показание на тая свидѣтелка, при отсжтствие на официални регистри въ онова врѣме, съставлява достатъчно доказателство за възрастьта на просителя. Това показание се намѣрва и въ съгласие съ удостовѣрението подъ № 1856, отъ 7 августъ 1902 год., издадено отъ Доростолския и Червенски митрополитъ. Неоснователно е тоже второто възражение на прѣдставителя на държавното съкровище, защото отъ фактитѣ само, че Михаилъ Янковъ е изтеглилъ одържкитѣ си за изслужено врѣме отъ службата не може още да се заключи, че той се е отказалъ отъ своята пенсия; за това се искатъ по-положителни доказателства, каквито по дѣлото нѣма, и 3) Михаилъ Янковъ въ исковото си прошение моли да му се присжди още една сума отъ 5200 лева, събрана пенсия отъ деня на уволнението му 1892 год., до деня на завеждането на дѣлото, 1898 год., непотърсени отъ него прѣзъ всичкото това врѣме. Това искане на просителя не

може да се удовлетвори. Чл. 15 отъ закона за пенсиитѣ на военнитѣ лица отъ 1892 и 1896 години разпорежда, щото ако единъ пенсионеръ слѣдъ като му е била опрѣдѣлена пенсия или слѣдъ като му е била дадена платежна заповѣдь, не се погрижи въ разстояние на двѣ години, губи своето право, но нова пенсия може да му се опрѣдѣли по-послѣ. Отъ разпорежданията на тоя членъ може и трѣбва да се заключи, че и просителтъ Михаилъ Янковъ не може да претендира за пенсия, освѣнъ отъ деня на исковото прошение, защото законътъ ако не дава пенсия на лицето, което има опрѣдѣлена вече такава или даже платежна заповѣдь и въ разстояние на 2 години не подири за това, то още повече ще се изгуби сѫщото право, ако лицето нѣма даже пенсия опрѣдѣлена отъ сѫда, или платежна заповѣдь, а само едно неустановено право за пенсия, както това е било съ Михаилъ Янковъ отъ деня на уволнението му до деня на заявлението за пенсия. Отъ всичко горѣизложено става явно, че Михаилъ Янковъ има право на пенсия отъ деня на заявлението, а не отъ деня на уволнението, и като така, нему се слѣдва годишна пенсия въ размѣръ на 766 лева и 50 ст., както той заявява въ исковото прошение, като се смѣта пенсията върху опрѣдѣления окладъ за поручицитѣ". — Срѣщу сѫщото рѣшение на Софийския апелативенъ сѫдъ сѫ подали касационни жалби Софийскиятъ окр. управитель и Михаилъ Янковъ. Софийскиятъ окр. управитель се оплаква: 1) че пенсионнитѣ права на Михаилъ Янковъ трѣбвало да се опрѣдѣлятъ по Закона за пенсиитѣ на военнитѣ лица отъ 1890 год., когато той е уволненъ, но не по издадения слѣдъ уволнението му Законъ за военнитѣ пенсии отъ 10/I 1892 год., а законътъ отъ 1890 год. не зачиталъ на офицеритѣ гражданската служба, вслѣдствие на което като се извади гражданската служба на М. Янковъ въ размѣръ на 2 години, 5 мѣсеци и 19 дни, той нѣмалъ нуждното число години за пенсия. Законътъ за пенсиитѣ отъ 1892 год., чл 64, се простиралъ само върху службата прѣкарана и прѣди издаването му, но той регулиралъ службата на лицата, които е заварилъ на служба и онія, които сѫ вечѣ придобили права на пенсия споредъ дѣйствувавшитѣ прѣди него пенсионни закони, но този законъ не създавалъ пенсионни права за неслужили при неговото дѣйствие лица, права неспечелени по законитѣ, при които сѫ служили. Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, като приелъ противното на това, нарушилъ чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство; 2) ако се допусне, че къмъ Михаилъ Янковъ е приложимъ законътъ отъ 1892 год., то съгласно чл. 16 отъ Правилника къмъ сѫщия законъ, трѣбвало да се изключи отъ службата му врѣмето, за което сѫ му повърнати одържкитѣ, а понеже Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ неправилно му зачелъ и това врѣме къмъ изслуженото, той, сѫдътъ, нарушилъ чл. 16 отъ Правилника къмъ закона за военнитѣ пенсии отъ 1892 год. и чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, и 3) че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. 31 отд. I буква *а* отъ дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии и чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото неправилно зачелъ къмъ службата на М. Янковъ и гражданската му служба отъ 27 априлъ 1878 до 18 май 1879 год., понеже той, както се установявало отъ послужния му списъкъ, прѣзъ

него врѣме е билъ малолѣтенъ, а малолѣтната възрасть при регулиране гражданската служба имала значение; че възрастьта на М. Янковъ била опрѣдѣлена въ послужния му списькъ, гдѣто било означено, че той е роденъ въ 1860 год. и че Софийскиятъ апелативенъ сждъ неправилно допусналъ да се опровергне този документъ съ показанията на една неграмотна свидѣтелка. Михаилъ Янковъ се оплаква: 1) че Софийскиятъ апелативенъ сждъ нарушилъ чл. 629 отъ Гражданското сждопроизводство, въ свързка съ чл. 15 отъ Закона за пенсиитѣ на военни лица и чиновници отъ 1892 год., защото, като призналъ правото му за пенсия, неправилно опрѣдѣлилъ пенсията му отъ деня на завеждането искътъ — 2 мартъ 1898 год., вмѣсто да опрѣдѣли пенсията му отъ уволнението му — 6 януарий 1892 год., тъй като казаниятъ чл. 15 не се отнасялъ до неговия случай и тълкуването му по аналогия е недопустимо, и 2) че сж нарушени чл. чл. 629 и 630, въ свързка съ чл. 763 отъ Гражданското сждопроизводство, защото Софийскиятъ апелативенъ сждъ не е рѣшилъ да му се повърне неправилно поисканото и взето отъ него мито и необсждилъ направеното му заявление за това въ сждебното заседание, когато Върховниятъ касационенъ сждъ съ рѣшението си по това дѣло е призналъ, че неправилно е билъ осжденъ на сждебно мито.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на Главния прокуроръ, взе прѣдъ видъ: 1) по въпроса, който е прѣдметъ на първото аплакване на Софийския окр. управитель, и състоящъ въ това, че пенсионнитѣ права на М. Янковъ трѣбвало да се опрѣдѣлятъ по Закона за военнитѣ пенсии отъ 1890 год., а не по Закона за военнитѣ пенсии отъ 1892 год., Върховниятъ касационенъ сждъ, второ гражданско отдѣление, се е произнесалъ съ рѣшението си подъ № 334, отъ 5 октомврий 1900 год., издадено по сжщото това дѣло, като е разяснилъ съ сжщото си рѣшение Върховниятъ касационенъ сждъ, че разпоредбитѣ на Закона за военнитѣ пенсии могли да се приложатъ и къмъ молителя Михаилъ Янковъ при рѣшаване на молбата му по това дѣло за пенсия. А щомъ по този въпросъ Върховниятъ касационенъ сждъ се е произнесалъ съ първото си рѣшение и щомъ Софийскиятъ апелативенъ сждъ при рѣшаването на дѣлото е постжпилъ по този въпросъ съобразно съ разясненията дадени отъ Върховния касационенъ сждъ, то Върховниятъ касационенъ сждъ, съгласно разума на чл. 725 отъ Гражданското сждопроизводство, нѣма законно основание да се произнася сега повторно по сжщия въпросъ, по който вече се е произнесалъ съ ранното си рѣшение; 2) второто оплакване на Софийския окр. управитель относително това, че Софийскиятъ апелативенъ сждъ въпрѣки чл. 16 отъ Правилника къмъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1892 год. неправилно е зачелъ къмъ изслуженото врѣме на Михаилъ Янковъ и врѣмето на службата му, за прѣзъ което сж му били повърнати одържкитѣ за пенсия, е неоснователно, защото Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, е разяснилъ съ рѣшението си № 63/904 год., че фактътъ на повърщането пенсионнитѣ одържки, понеже е било позволено отъ закона, не унищожава онзи периодъ на службата, за който одържкитѣ сж повърнати, тъй като тогавашниятъ Законъ за

пенсиитѣ не съдържа никакви разпореждания въ тая смисъль, а пъкъ правилникътъ макаръ и да съдържа въ чл. 16 разпореждания, че не се зачита за пенсия врѣмето на службата, за което одържкитѣ сж повърнати, като административенъ актъ, не може съ своитѣ разпореждания да измѣнява или да допълня текста на Закона за военнитѣ пенсии, изработенъ и издаденъ по установения законодателенъ редъ въ княжеството; 3) въ третото си оплакване Софийскиятъ окр. управитель казва, че службата на Михаилъ Янковъ, която той е изслужилъ като малолѣтенъ, неправилно била зачетена отъ Софийския апелативенъ сждъ къмъ изслуженото му врѣме, но окржжниятъ управитель не посочва законъ, който на врѣмето си да изключавалъ и незачиталъ службата му, като малолѣтенъ, отъ службата му като пълнолетенъ. Щомъ това е така и щомъ Законътъ за военнитѣ пенсии отъ 1890 год., при който Михаилъ Янковъ е служилъ и е уволненъ и по слѣдующитѣ закони за военнитѣ пенсии до 1898 год., когато е заявена отъ Михаилъ Янковъ молба за пенсия, не сж изключвали малолѣтната му служба отъ службата му като пълнолѣтенъ, то слѣдва, че Софийскиятъ окр. управитель неоснователно се оплаква въ третата точка на касационната си жалба за това, че апелативниятъ сждъ не трѣбвало да зачита малолѣтната му служба къмъ изслуженото му врѣме; 4) Софийскиятъ апелативенъ сждъ дѣйствително отказалъ да опрѣдѣли на Михаилъ Янковъ 5200 лева, събрана сума отъ пенсия, която той претендира, че му се слѣдвала отъ деня на уволнението му — 6 януарий 1892 год. до деня на завеждането иска по това дѣло за пенсия, като основалъ апелативния сждъ този си отказъ върху чл. 15 отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1890 и 1896 години. Обаче, съ това си дѣйствие Софийскиятъ апелативенъ сждъ не е допусналъ нарушение на посоченитѣ отъ касатора Михаилъ Янковъ чл. 629 отъ Гражданското сждопроизводство и казаниятъ чл. 15 отъ Закона за военнитѣ пенсии, защото казанитѣ закони за военнитѣ пенсии, които сж дѣйствували при служенето и уволнението на Михаилъ Янковъ отъ служба и при завеждането на това дѣло, изрично прѣдписватъ, че пенсията се заличава въ полза на хазната, ако изплащането ѝ не е подирено въ продължение на двѣ години отъ датата на указа за назначението ѝ или отъ датата на платежната заповѣдь, а щомъ една вече придобита и слѣдователно безспорна пенсия не е подирена за изплащане въ 2 години, се заличава, то слѣдва, че и пенсия, която още не е подирена и не е поискана отъ заинтересования служащъ въ течение на сжщия срокъ, за да му се опрѣдѣли и отпусне, ако има право на такава, сжщо трѣбва да се заличава въ полза на хазната, както разпорежда чл. 15 отъ казанитѣ Закони за военнитѣ пенсии отъ 1890 и 1896 години, понеже ако придобитото и безспорно се заличава, то толкова повече трѣбва да се заличава непридобитото и подлежащето на споръ право на пенсия. Въ тази смисъль сж и постановленията на дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии отъ 1900 год., който въ чл. 22 гласи, че пенсиитѣ се отпущатъ отъ деня на уволнението само тогава, когато въ два мѣсеца отъ уволнението е направено съ молба искане за пенсия, а щомъ молба за пенсия е направена слѣдъ два мѣсеца отъ уволнението, то пенсията

се дава отъ деня на подаването такава молба, а не отъ деня на уволнението, и 5) отъ първото по това дѣло рѣшение на Върховния касационенъ сѫдъ се вижда, че съ него е било отмѣнено първото рѣшение на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 29 мартъ 1899 год., № 50, съ което касаторътъ Михаилъ Янковъ е билъ осѫденъ на заплащане сѫдебни мита и други берии, тъй като такива мита и берии не сѫ плащани, споредъ закона, по пенсионнитѣ дѣла, каквото е това, а пъкъ Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ съ второто си рѣшение № 339, отъ 5 януарий 1905 год., не е присѫдилъ никакви подобни мита и берии. Щомъ Върховниятъ касационенъ сѫдъ съ първото си рѣшение е отмѣнилъ първото рѣшение на Софийския апелативенъ сѫдъ, съ което неправилно и незаконно е билъ осѫденъ Михаилъ Янковъ на заплащане сѫдебни мита и берии и Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ при второто разглеждане на дѣлото и съ второто си рѣшение не е осѫдилъ Михаилъ Янковъ на заплащане мита и берии, то касаторътъ Михаилъ Янковъ нѣма законно основание да се оплаква съ касационната си жалба, подадена срѣщу второто рѣшение на Софийския апелативенъ сѫдъ за това, че сѫщиятъ апелативенъ сѫдъ не рѣшилъ да му се повърне събраното по-рано отъ него сѫдебно мито, тъй като това мито не е прѣдметъ на повторното рѣшение на Софийския апелативенъ сѫдъ по това дѣло. Ако такова сѫдебно мито и берии сѫ били събрани отъ касатора, по силата на отмѣненото рѣшение на Софийския апелативенъ сѫдъ, то касаторътъ може, възъ основа на първото касационно рѣшение, да поиска отъ апелативния сѫдъ отдѣлно да постанови за повръщането му, а не да се оплаква съ касационната си жалба срѣщу рѣшението на сѫщия апелативенъ сѫдъ, което нѣма нищо общо съ въпросното сѫдебно мито.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационнитѣ жалби на Софийския окр. управитель и на Михаилъ Янковъ, срѣщу рѣшението на Софийския апелативенъ сѫдъ подъ № 339, отъ 5 януарий 1905 год., съ силата на чл. 706 отъ Закона за Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователни, да се оставятъ безъ послѣдствие.

№ *19 — (34) — 8 октомврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и четвърти септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Данчевъ, слуша доложеното на 23 того отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *пенсионно дѣло № 33, по описа за 1905 год., заведено по касационна жалба на Бургазкия окр. управитель, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ отъ 20 февруарий 1905 год., № 82.* — Въ сѫдебното заседание се яви адвокатътъ С. С. Бобчевъ, повѣреникъ на просителката Дичка Петрова.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Сливенскиятъ окр. сѫдъ съ опрѣдѣлението си отъ 12 септемврий 1900 год., подъ № 1123, е оставилъ безъ послѣдствие молбата на Дичка Петрова, отъ гр. Сливенъ, съ която послѣднята е молила да ѝ се отпусне инвалидна пенсия, като съпруга

на покойния си мжжъ Петъръ Димитровъ, който въ битностьта си войникъ въ 7 Сливенска дружина, при изпълнение на служебнитѣ си обязаности се разболѣлъ отъ болестьта mal de pott, отъ която впослѣдствие умрѣлъ. Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ, вслѣдствие въззивната жалба на Дичка Петрова, съ рѣшението си отъ 10 юний 1902 год., подъ № 296, опрѣдѣлилъ на сжщата Дичка Петрова и на малолѣтната й дъщеря Щирияна Петрова инвалидна пенсия въ размѣръ на 150 лева годишно, начиная отъ 9 августъ 1900 година. Вслѣдствие касационната жалба на хазната противъ това рѣшение, Върховниятъ касационенъ сждъ съ рѣшението си отъ 10 октомврий 1903 год., подъ № 103, отмѣнилъ рѣшението на апелативния сждъ за нарушение чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии и повърналъ дѣлото за ново разглеждане. Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ е разгледалъ отново дѣлото на 9 януарий 1904 год., когато е издалъ рѣшението си подъ № 18, диспозитивътъ на което гласи: „отмѣнява опрѣдѣлението на Сливенския окр. сждъ отъ 12 септемврий 1900 год., подъ № 1123, и вмѣсто него постановява: на Дичка Петрова и на малолѣтната й дъщеря Щирияна Петрова, отъ гр. Сливенъ, наслѣдници на покойния редникъ Петъръ Димитровъ, опрѣдѣля наслѣдствена инвалидна военна пенсия въ размѣръ на 150 лева годишно, начиная отъ 9 августъ 1900 година". Това рѣшение на Пловдивския апелативенъ сждъ е било отмѣнено отъ Върховния касационенъ сждъ съ рѣшение подъ № 45, отъ 11 декемврий 1904 година. Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ е разгледалъ отново дѣлото на 9 февруарий 1905 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „отъ удостовѣрението съ дата 9 юлий 1901 год., подъ № 1600, издадено отъ командира на 12 пѣши Балкански полкъ, на основание произведеното дознание отъ прямитѣ началници — офицери на покойния войникъ Петъръ Димитровъ, съпругъ на Дичка Петрова и баща на Щирияна, се установява, че сжщиятъ Петъръ Димитровъ при постжпването на военна служба въ 7 Сливенска дружина е билъ съвършено здравъ и че прѣзъ мѣсецъ юлий 1884 год., когато ротата е имала служебни занятия — гимнастически упражнения — отъ падане и не по собствена вина, казаниятъ Петъръ Димитровъ се е поврѣдилъ въ горнята часть на дѣсния кракъ и вслѣдствие на това е заболѣлъ и е пролежалъ дълго врѣме въ болницата. Като впослѣдствие на това падание и поврѣда въ дѣсния кракъ, покойниятъ Петъръ Димитровъ е заболѣлъ отъ болестьта „mal de pott", отъ която дълго врѣме се е лѣкувалъ и на 9 февруарий 1899 год. се е поминалъ. Това обстоятелство положително се установява отъ слѣдующитѣ документи: а) отъ уволнителния му билетъ подъ № 589, въ който изрично е казано, че Петъръ Димитровъ е уволненъ съ болесть въ крака; б) отъ рапорта съ дата 9 февруарий 1886 год. на старшия лѣкарь при 9 пѣши Пловдивски полкъ, въ който се констатира, че сжщиятъ Петъръ Димитровъ страдалъ отъ болка въ дѣсния кракъ на горния край на фенарелната часть и че билъ неспособенъ да слѣдва военната служба; в) отъ билета подъ № 533, отъ 9 февруарий 1886 год., издаденъ отъ командира на 9 пѣши Пловдивски полкъ, въ който се споменува, че Петъръ Димитровъ се уволнява отъ служба по болесть, вслѣдствие рапорта на полковия лѣкарь, за който се говори по-горѣ.

(пунктъ *б*); г) отъ свидѣтелството съ дата 4 мартъ 1900 год., № 1709, издадено отъ Александровската държавна болница, съ което се констатира, че Петъръ Димитровъ въ края на 1898 год. се е лѣкувалъ отъ болестьта „abscessus frigiotus femoris dextrae"; д) отъ медицинското свидѣтелство съ дата 14 априлъ 1900 год. на д-ръ В. Поповъ, съ което се констатира, че покойниятъ Петъръ Димитровъ въ края на 1898 год. е страдалъ отъ „Поттова болесть", вслѣдствие на която се поминалъ, и е) отъ мнѣнието на Върховния медицински съвѣтъ, изложено въ писмото на Гражданската санитарна дирекция, подъ № 1672, отъ 18 мартъ 1902 год, споредъ което мнѣние, слѣдъ прѣгледване и проучване всички документи приложени къмъ настоящето дѣло, заключава, че болестьта „mal de pott", отъ която е страдалъ при-живѣ покойниятъ Петъръ Димитровъ, е слѣдствие отъ служебнитѣ обязаности, които той е изпълнявалъ като войникъ. Отъ горнитѣ документи слѣдва да се приеме и заключи, че като послѣдствие на падането на покойния Петъръ Димитровъ при гимнастическитѣ упражнения прѣзъ 1884 год., той се е разболѣлъ не по своя вина отъ болестьта „mal de pott", отъ която на 9 февруарий 1899 год. се е поминалъ, слѣдователно има една непосрѣдствена причинна връзка между службата и заболѣването, а въ послѣдствие и смъртьта на сжщия П. Димитровъ и като така неговитѣ наслѣдници, по силата на чл. 10 отъ Закона за военнитѣ пенсии иматъ право да получатъ инвалидна пенсия по II категория, защото болестьта, отъ която е страдалъ покойниятъ, го е правила неспособенъ за прѣхрана съ собственъ трудъ. Размѣрътъ на тази пенсия, по чл. 7 ал. 2 и таблицата къмъ чл. 14 отъ Закона за военнитѣ пенсии се опрѣдѣля отъ 150 лева годишно. Възражението на държавния адвокатъ за просрочие (давность) на молбата за пенсия е съвсѣмъ неоснователно по слѣднитѣ причини: отъ свидѣтелството, издадено отъ д-ръ В. Поповъ, става явно, че на 22 декемврий 1898 год. той е констатиралъ у покойния болестьта „mal de pott", отъ която и на 9 февруарий 1899 год. се е поминалъ, а молбата за пенсия е подадена прѣзъ 1900 година. По силата на чл. 16 п. *л* отъ Закона за военнитѣ пенсии, слѣдва да се признае, че начало за правото му на пенсия трѣбва да се счита 22 декемврий 1898 год., когато той вече сериозно е заболѣлъ и не слѣдъ много умрѣлъ, тъй като до тогава е можалъ да се прѣхранва самъ, ако инвалидъ да билъ станалъ, за което е и уволненъ отъ военната служба. И дѣйствително, ако заболѣването му при уволнение отъ служба не е било така силно, както подиръ е станало въ 1898 год. и ако той не е искалъ по-рано пенсия, то не значи че нѣма право да иска такава отъ момента на сериозното заболѣване, отъ когато слѣдва да му се даде онази помощь, която закона прѣдвижда за инвалидитѣ — служители, слѣдователно и отъ тогава му се явява необходимость да търси тази помощь. А отъ тази дата за подаване молбата не сж се изминали повече отъ 5 години, слѣдователно нѣма просрочие за искане на инвалидна пенсия. Даже по силата на цитирания чл. 16 п. *л* началото на просрочието ще трѣбва да се счита отъ неговата смъртъ, отъ когато могатъ наслѣдницитѣ да искатъ такава пенсия, защото несправедливо ще бжде да се прилага давностьта и за прѣдишни на дѣйствующия

законъ отъ 1900 год. случаи, още повече, че законътъ разпорежда за бждащето и слѣдователно не трѣбва да засѣга случаитѣ до 1900 год., за които дѣйствующитѣ по-рано закони не прѣдвиждатъ никакви срокове за давность въ исканията за пенсиитѣ. Сжщо е неоснователно и другото възражение на държавния адвокатъ, че вѣроятно други обстоятелства сж усложнили болестьта, за това се е усилила въ 1898 год. и умрѣлъ той въ 1899 год., защото отъ нищо не е установено да има примѣсени нѣкакви обстоятелства, които да сж повлияли на болестьта да се усили и причини смъртьта, а и за това не сж прѣдставени никакви доказателства, слѣдователно само на прѣдположения не може да се базира наведеното обстоятелство отъ прѣдставителя на хазната. Слѣдователно, опрѣдѣлението на окржжния сждъ се явява неправилно постановено и слѣдва да се отмѣни, като се уважи молбата за инвалидна наслѣдствена пенсия и се опрѣдѣли такава отъ 150 лева годишно", — издалъ е рѣшението си подъ № 82, диспозитивътъ на което гласи: „отмѣнява опрѣдѣлението на Сливенския окр. сждъ отъ 12 септемврий 1900 год., подъ № 1123, и вмѣсто него постановява: на Дичка Петрова, отъ гр. Сливенъ, наслѣдница на покойния редникъ Петъръ Димитровъ, опрѣдѣля наслѣдствена инвалидна военна пенсия въ размѣръ на 150 лева годишно, начиная отъ 9 августъ 1900 год. лично и за малолѣтната й дъщеря Щирияна". — Срѣщу това рѣшение Бургаскиятъ окр. управитель е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква: 1) че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 1 и 5 отъ Закона за пенсиитѣ по военното вѣдомство отъ 1896 год., защото отъ послужния списъкъ се виждало, че покойниятъ Петъръ Димитровъ е служилъ като войникъ и е билъ уволненъ по болесть отъ Източно-Румелийскитѣ власти, а пъкъ законитѣ на бившата Източна Румелия като не сж давали никаква инвалидна пенсия, то и наслѣдницитѣ на покойния войникъ Петъръ Димитровъ не сж могли да претендиратъ никаква наслѣдствена инвалидна пенсия; 2) че сжщиятъ сждъ е нарушилъ чл. 10 отъ Закона за военнитѣ пенсии, въ свързка съ чл. 16 т. *л* отъ сжщия законъ, защото щомъ покойниятъ Петъръ Димитровъ е станалъ неспособенъ за работа още прѣзъ 1884 год., тогава въ 5-годишния срокъ отъ тая дата е слѣдвало да заяви за пенсия, което като не е направилъ, то той е изгубилъ правото си на пенсия, а така сжщо и неговитѣ наслѣдници не сж могли да наслѣдватъ едно несжществующе право на своя наслѣдодатель; 3) че сжщиятъ сждъ е нарушилъ чл. 30 отъ стария Законъ за военнитѣ пенсии, чл. 12 отъ новия Законъ за пенсиитѣ на военнитѣ лица и чл. 630 отъ Гражданското сждопроизводство, защото поврѣжданията на покойния Петъръ Димитровъ е трѣбвало да се констатиратъ въ единъ актъ отъ една специална комисия, и 4) че сжщиятъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 11 и 12 отъ Закона за военнитѣ пенсии, защото и категорията на инвалидностьта е слѣдвало да се опрѣдѣли отъ една специална комисия, каквато по настоящето дѣло не е имало.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на адвоката С. С. Бобчевъ и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, вае прѣдъ видъ: 1) въ бившата

Източна Румелия е съществувалъ „областенъ Законъ за военнитѣ пенсии“ отъ 3 февруарий 1883 год., който е билъ публикуванъ въ тогавашния официоэенъ вѣстникъ „Марица“ на 28 същия мѣсецъ, така щото фактически невѣрно се явява първото оплакване на Бургазския окр. управитель, че въ момента когато е билъ уволненъ по болесть, покойниятъ войникъ Петъръ Димитровъ отъ Източно-Румелийскитѣ власти, тогавашнитѣ закони не сж давали никаква инвалидна пенсия. Щомъ, слѣдователно, законитѣ въ Източна Румелия сж давали право на инвалидна пенсия и щомъ впослѣдствие, слѣдъ Съединението се постанови, че и за Южна България, вмѣсто дѣйствующитѣ до тогава въ тая областъ закони, ще се приспособяватъ законитѣ въ Сѣверна България, тогава и наслѣдницитѣ на покойния войникъ Петъръ Димитровъ сж имали пълното и законно право да претендиратъ наслѣдствена инвалидна пенсия; 2) неоснователно е така сжщо и второто оплакване на Бургазския окр. управитель за нарушение чл. 10 отъ Закона за военнитѣ пенсии, въ свръзка съ чл. 16 т. *л* отъ сжщия законъ, защото отъ съобразителната часть на обжалваното рѣшение се вижда, че сждътъ по сжщество е констатиралъ, че сериозното заболѣване на Петъръ Димитровъ отъ добитата вслѣдствие на изпълнение служебнитѣ му обязаности болесть, „mal de pott“, е станало на 22 декемврий 1898 год., така щото, като се смѣта отъ тая дата молбата на просителката за наслѣдствена инвалидна пенсия (9 августъ 1900 год.), се явява подадена въ прѣдвидения отъ закона срокъ; 3) най-послѣ неоснователни сж така сжщо и послѣднитѣ двѣ оплаквания на сжщия окр. управитель за нарушение чл. 30 отъ стария Законъ за военнитѣ пенсии, чл. чл. 11 и 12 отъ Закона за военнитѣ пенсии и чл. 630 отъ Гражданското сждопроизводство, защото просителката Дичка Петрова е прѣдставила нужднитѣ документи, които се изискватъ отъ закона за получаване наслѣдствена инвалидна пенсия (чл. 31, II буква *б* отъ Правилника за прилагане Закона за военнитѣ пенсии).

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Бургазския окр. управитель, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сждъ отъ 20 февруарий 1905 год., № 82, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 20 — (39) — 10 октомврий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и шести септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *пенсионно дѣло № 24, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Юрданка К. Тошева, отъ гр. София, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сждъ отъ 11 февруарий 1905 година.* — Въ заседанието отъ страна на касаторката Юрданка К. Тошева, яви се адвокатътъ Г. Грозановъ, който отъ своя страна прѣупълномощи адвоката Александъръ Людскановъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийскиятъ окр. сждъ въ разпоредителното си заседание на 17 септемврий 1904 год., като е взелъ

прѣдъ видъ: 1) „Гаврилъ Гроздановъ, отъ гр. София, въ качеството си на повѣреникъ на Юрданка К. Тошева, съ писмено заявление отъ 10 августъ до сѫда, моли да се увеличи наслѣдствената инвалидна пенсия на довѣрителката му Юрданка К. Тошева на 2925 лева годишно отъ 1404 лева и 95 ст., понеже размѣрътъ на тая пенсия неправилно билъ намаленъ отъ Военното министерство — отдѣление пенсионно. Туй увеличение да стане отъ датата на молбата му, а до тогазъ ѝ се повърне разликата между сумата въ размѣръ на 6840 лева; 2) отъ книжата по дѣлото се вижда, че на довѣрителката му Юрданка К. Тошева съ указъ № 71, отъ 30/XII 98 год. е била отпусната наслѣдствена инвалидна пенсия, която съ указъ отъ 10/III 900 год., подъ № 23, е увеличена на 1404 лева съ измѣняване отъ инвалидна на друга, т. е. за изслужено врѣме; 3) станалото измѣнение на пенсията отъ страна на Военното министерство сѫдътъ счита за неправилно по чл. 24 буква *б* отъ Закона за военнитѣ пенсии, споредъ който офицеритѣ пенсионирани по инвалидность по стария законъ, както и тѣхнитѣ наслѣдници запазватъ правото си за пенсия, като се опрѣдѣлятъ размѣритѣ имъ по окладитѣ установени отъ новия законъ; 4) отъ изложеното слѣдва, че молбата на просителя е уважителна и пенсията на довѣрителката му Юрданка К. Тошева слѣдва да се увеличи въ размѣръ, какъвто прѣдвиждатъ чл. чл. 7 и 14 отъ новия Законъ за военнитѣ пенсии и то отъ датата на станалото измѣнение — 1 февруарий 1900 година, и 5) щомъ сѫдътъ намира, че измѣнението на пенсията трѣбва да стане отъ датата на неправилното отпущане, то искането на просителя за повръщане разликата между първата пенсия и тая, която сега се отпуща, става безпрѣдметна, понеже съ измѣняването на пенсията въ датата влиза и исканата сума“, — издалъ е опрѣдѣлението си подъ № 1275, диспозитивътъ на което гласи: „наслѣдствената инвалидна пенсия на Юрданка К. Тошева, отпусната съ указъ № 23, въ размѣръ на 1404 лева и 95 ст. годишно, като вдовица съ 3 дѣца на покойния капитанъ К. Тошевъ, да се прѣкрати отъ датата на отпущането ѝ 1/II 1900 год., като отъ сѫщата дата ѝ се отпусне друга такава въ размѣръ на 2925 лева годишно, като на вдовица съ три дѣца на капитанъ отъ I категория“. Вслѣдствие на апелационната жалба на Софийския окр. управитель, Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е завелъ въззивно углавно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 11 февруарий 1905 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „вслѣдствие молбата на Юрданка К. Тошева лично и като опекунка на дѣцата си, съпруга на починалия капитанъ Константинъ Ил. Тошевъ, подадена чрѣзъ повѣреника ѝ Гроздановъ, Софийскиятъ окр. сѫдъ съ опрѣдѣлението си отъ 17/IX 1904 год., подъ № 1275, е постановилъ: наслѣдствената инвалидна пенсия на Юрданка К. Тошева, отпусната съ указа № 23, въ размѣръ 1404 лева и 95 ст. годишно, като вдовица съ 3 дѣца на покойния капитанъ Кост. Тошевъ, да се прѣкрати отъ датата на отпущането ѝ 1/II 1900 год., като отъ сѫщата дата ѝ се отпусне друга такава въ размѣръ на 2925 лева годишно, като на вдовица съ 3 дѣца на капитанъ отъ I категория“. Това първоинстанционно опрѣдѣление обтѫжилъ прѣдставителтъ на държавното съкровище — Софийскиятъ окр. управитель и иска отмѣне-

нието му. Въ прѣдставения по дѣлото служебенъ списъкъ и указитѣ №№ 71 и 23, отъ 1898 и 1900 год. въ прѣписи, е казано, „че съпругътъ капитанъ К. Тошевъ на просителката за пенсия — Юрданка Тошева е прослужилъ 16 години и 4 дни на държавна служба, за което изслужено врѣме се отпуща пенсия на послѣднята и дѣцата й, първо 1355 лева и 55 ст., а послѣ съ втория указъ опрѣдѣлена тая пенсия въ размѣръ на 1404 л. и 95 ст. годишно. Наистина, въ тия два указа още сж употрѣбени и думитѣ инвалидна пенсия, обаче като размѣрътъ на годишната пенсия е отпуснатъ отъ оклада на капитанъ отъ 4200 лева въ годишенъ размѣръ само на 1404 лева и 95 ст., какъвто размѣръ се слѣдва, съгласно чл. чл. 5 и 7 отъ Закона за военнитѣ пенсии, за изслужени 16 години и 4 дни, то не може въ никой случай да се приеме, че на просителката Юрданка К. Тошева и на дѣцата й съ указанитѣ укази е признато правото й на наслѣдствена инвалидна пенсия. Самитѣ думи въ казанитѣ укази инвалидна пенсия, които сж употрѣбени очевидно не на мѣсто, не доказватъ, че на просителката е признато правото на инвалидна пенсия, толкозъ повече, че въ сжщитѣ укази е казано да й се отпуща на сжщата и дѣцата й пенсия за изслужено врѣме отъ тѣхния наслѣдодатель капитанъ Тошевъ, като размѣрътъ на тая пенсия се опрѣдѣли именно за извѣстно прослужено врѣме. Прочее, нѣма основание да се приеме, че на Юрданка Тошева и дѣцата й е била отпусната наслѣдствена инвалидна пенсия съ казанитѣ по горѣ два указа. Независимо отъ това Юрданка Тошева не прѣдставлява абсолютно никакви доказателства, каквито се изискватъ отъ чл. чл. 13, 14, 15 и 16 отъ Правилника за прилагане Закона за военнитѣ пенсии, въ свързка съ чл. чл. 12 и 13 отъ сжщия законъ, за доказване, че нейниятъ съпругъ и баща на дѣцата й, тѣхенъ наслѣдодатель, капитанъ Тошевъ, е заболѣлъ при изпълнение на служебнитѣ си обязаности и не по негова вина, както това се изисква отъ чл. чл. 7, 10, 14 и 15 отъ Наказателния законъ и стариятъ Законъ за военнитѣ пенсии, за да имъ се признае правото на наслѣдствена инвалидна пенсия и да се приеме, че такава именно пенсия имъ е отпусната съ горѣказанитѣ два указа. Отъ всичко това взето съвокупно, става явно, че Софийскиятъ окр. сждъ съ обтжженото му опрѣдѣление неправилно е приелъ за доказано, какво на Юрданка Тошева и дѣцата й съ горнитѣ два указа е била отпусната наслѣдствена инвалидна пенсия и неправилно е опрѣдѣлилъ на сжщитѣ такава пенсия въ размѣръ на 2925 лева годишно отъ 1 февруарий 1900 год., по молбата на сжщата, която молба слѣдва да се остави безъ послѣдствие, като неоснователна“, — издалъ е протоколното си опрѣдѣление отъ сжщата дата, повелителната часть на което гласи: „отмѣнява опрѣдѣлението на Софийския окр. сждъ отъ 17 септемврий 1904 год., подъ № 1275, като вмѣсто сжщото опрѣдѣление постановява: исковата молба вх. № 17077, отъ 10 августъ 1904 год. на Юрданка Тошева лично и като опекунка на дѣцата си, съпруга на покойния капитанъ К. Ил. Тошевъ, подадена чрѣзъ повѣреника й Гроздановъ, за да й се отпусне наслѣдствена инвалидна пенсия въ размѣръ на 2925 лева годишно, вмѣсто отпуснатата й за изслужено врѣме на съпруга й капитанъ К. Тошевъ въ размѣръ на 1404 лева и 95 ст. съ укази подъ

№ № 71 и 25, отъ 1898 и 1900 год., да се остави безъ послѣдствие, като неоснователна". — Срѣщу това протоколно опрѣдѣление Юрданка Тошева е подала касационна жалба, въ която се оплаква, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. чл. 24 буква *б*, 12, 13 и 14 отъ Закона за военнитѣ пенсии и чл. чл. 34, 36, 44 и 8 отъ Закона за държавнитѣ пенсии по военното вѣдомство отъ 1896 год., защото той (сѫдътъ) е билъ длъженъ да се произнесе по искането на касаторката за увеличение размѣра на отпуснатата ѝ инвалидна пенсия, а не да се произнася по самото ѝ право за придобиване на инвалидна пенсия, понеже това право на наслѣдствена инвалидна пенсия, веднажъ припознато по прѣдшествующитѣ закони, се счита за запазено (чл. 24 буква *б*) и не може да подлежи на ревизиране; още и за това, защото е извратилъ съдържанието на указитѣ, съ които е било признато на касаторката правото на наслѣдствена *инвалидна* пенсия, като е казалъ, че въ тия укази думитѣ „инвалидна пенсия" не били употрѣбени на мѣстото си, не се било доказвало, че на касаторката е било припознато правото на инвалидна пенсия, когато отъ самитѣ укази е било видно, че е била отпусната *инвалидна*, а не за изслужено врѣме пенсия на сѫщата касаторка.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣреницитѣ на касаторката и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ заявлѣнието на Юрданка К. Тошева, отъ 10 августъ 1904 год., вх. № 17047, се вижда, че тя е искала да ѝ се видоизмѣни отпусната наслѣдствена инвалидна пенсия отъ 1404 лева и 95 ст. — на такава въ размѣръ отъ 2925 лева, по съображенията, подробно изложени въ това нейно заявление. Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, вмѣсто да се произнесе върху основателностьта или неоснователностьта на горното искане на просителката Юрданка К. Тошева, впусналъ се е въ обсѫждане на въпроса върху самото право за придобиване на инвалидна пенсия на реченатá просителка, като е намѣрилъ, че не е билъ установенъ факта, че на просителката Юрданка Тошева е била опрѣдѣлена отъ по-напрѣдъ наслѣдствена инвалидна пенсия. Независимо отъ въпроса, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е извратилъ съдържанието на указитѣ подъ № № 71 и 23, отъ 30 декемврий 1898 и 10 мартъ 1900 год., като е казалъ въ обжалваното опрѣдѣление, че въ тия укази думитѣ „инвалидна пенсия" сѫ били употрѣбени не на мѣстото си, тогава, когато въ такива официални документи всѣка дума е употрѣбена на мѣстото си и отъ тѣхното съдържание явствува, че е била отпусната наслѣдствена инвалидна пенсия на реченатá просителка Юрданка К. Тошева; но, отъ друга страна, като се вземе прѣдъ видъ изричното и ясно прѣдписание на чл. 24 буква *б* отъ Закона за военнитѣ пенсии, че на пенсионираните лица и на тѣхнитѣ наслѣдници, до издаването на тоя законъ, се запазватъ правата имъ на пенсия, като имъ се опрѣдѣля само размѣрътъ на пенсията по окладитѣ, установени отъ сѫщия Законъ за военнитѣ пенсии — то Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, като се е впусналъ въ обсѫждане самото право на инвалидность на просителката Юрданка

К. Тошева и като е извратилъ съдържанието на упоменатитѣ по-горѣ два указа, допусналъ е съществено нарушение на чл. 630 отъ Гражданското сждопроизводство и чл. 24 буква *б* отъ Закона за военнитѣ пенсии, което е до толкова важно, щото лишава обжалваното протоколно опрѣдѣление отъ силата му на законно издаденъ сждебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сждъ отъ 11 февруарий 1905 год., защото сж нарушени чл. 630 отъ Гражданското сждопроизводство и чл. 24 буква *б* отъ Закона за военнитѣ пенсии, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сжщия сждъ.

№ *21 — (41) — 12 октомврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесетъ и осми септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 25, по описа за 1905 год., по касационната жалба на Мария С. Черенъ, отъ гр. София, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сждъ отъ 11 мартъ 1905 година.* — Въ сждебното заседание отъ страна на касаторката Мария С. Черенъ яви се адвокатътъ Г. Гроздановъ и прѣупълномощенията отъ него Ал. Людскановъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийската жителка Мария С. Черенъ чрѣзъ повѣреника си Г. Гроздановъ, съ искова молба отъ 3 септемврий 1903 год. до Софийския окр. сждъ, като заявила, че отпуснатата ѝ прѣди 1900 год. военна наслѣдствена инвалидна пенсия въ размѣръ 1440 лева годишно, като съпруга на покойния д-ръ Сава Черенъ съ двѣ сирачета, която получавала до 1 февруарий 1900 год. съ указъ № 23, отъ 10 мартъ 1900 год. и слѣдъ това отъ 1 ноемврий 1901 год. била видоизмѣнена по новия Законъ за военнитѣ пенсии отъ 1900 год. неправилно, като е дадено ней и на едното ѝ сираче, понеже другото постжпило на служба, минимална пенсия, като на съпруга на подпоручикъ въ размѣръ на 750 лева и слѣдъ това въ размѣръ на 600 лева, вслѣдствие на което молителката М. Черенъ иска, като ѝ се измѣни и наслѣдствената инвалидна пенсия споредъ дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии отъ 1900 год., да ѝ се опрѣдѣли размѣра на наслѣдствената инвалидна пенсия отъ оклада за чинъ поручикъ. като при това моли: 1) измѣнената ѝ пенсия въ размѣръ отъ 750 лева да се увеличи на 1687 лева и 50 ст. годишно, почвайки отъ 1 февруарий 1900 год. до 1 ноемврий 1901 год., като ѝ се присжди 1484 лева и 34 ст. разница между казанитѣ два размѣра; 2) да ѝ се присжди 1500 лева разница, между отпуснатата и слѣдуемата ѝ се пенсия за врѣме отъ 1 ноемврий 1901 год. до заявлението на исковата ѝ молба, и 3) да ѝ се измѣни и увеличи пенсията за напрѣдъ отъ 600 лева на 1350 лева, като за доказване на молбата си прѣдставила разни книжа и прѣписи отъ укази. Софийскиятъ окр. сждъ съ опрѣдѣление № 2216, отъ 28 ноем-

врий 1903 год. отпусналъ на Мария С. Черенъ съ едно сираче наслѣдствена инвалидна пенсия въ размѣръ 1687 лева и 50 ст. годишно за до 1 септемврий 1901 год., а за напрѣдъ опрѣдѣлилъ на Мария С. Черенъ годишна пенсия въ размѣръ 1350 лева годишно, По въззивъ на Софийския окр. управитель, дѣлото е разгледано отъ Софийския апелативенъ сѫдъ, който съ протоколно опрѣдѣление отъ 11 мартъ 1905 год. отмѣнилъ казаното опрѣдѣление № 2806/903 год. на Софийския окр. сѫдъ и оставилъ безъ послѣдствие исковата молба на Мария С. Черенъ и то по тѣзи съображения: „че на Мария С. Черенъ, съпруга на покойния д-ръ С. Черенъ, е било отпусната инвалидна пенсия въ размѣръ на 600 лева годишно съ указъ № 63, отъ 1/X 1901 год., като министерството се е ржководило отъ прѣдписанията на Правилника за прилагане Закона за военнитѣ пенсии, споредъ който правилникъ инвалиди, които иматъ по-малко отъ 10 години служба, ще да иматъ право да получаватъ пенсия за изслужено врѣме отъ 10 години, а инвалиди, които иматъ по-малко отъ 15 години служба да получаватъ пенсия за изслужено врѣме за 15 години служба. Наистина, въ Закона за пенсиитѣ нѣма такова разпореждане и въ дадения случай е билъ приспособенъ правилникътъ, който въвежда едно ново разпореждане въ закона, но въ дадения случай не играе такава роля правилникътъ, колкото обстоятелството, че тжжителката иска увеличение на своята пенсия, че не прѣдставлява никакви доказателства, че мжжътъ ѝ е билъ дѣйствително инвалидъ въ смисъль, какъвто се разбира това искане, както по старитѣ закони, така и по новитѣ. Държавното съкровище възражава и твърди, че тжжителката не е установила инвалидностьта на мжжа си, за да може да претендира увеличение на пенсията си. Въ такъвъ случай тжжителката като не прѣдставлява прѣдъ сѫдилищата доказателства за инвалидностьта на мжжа си, то и въпросъ не може да става за увеличение на пенсията, опрѣдѣлена ней отъ надлежното мѣсто, съгласно Правилника за прилагане Закона за военнитѣ пенсии“. — Срѣщу сѫщото протоколно опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ, е подала касационна жалба Мария С. Черенъ и моли неговата отмѣна на тѣзи основания: 1) че по дѣлото сж нарушени чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ не обсѫдилъ и не прѣцѣнилъ постановлението на Министерския съвѣтъ отъ 30/IX 1886 год. и другитѣ прѣдставени отъ нея книжа, указъ № 217/1886 год. и доказателства, отъ които се установявало, че ней е била отпусната и тя е получавала инвалидна наслѣдствена пенсия и че погрѣшно обсѫдилъ указа № 63, отъ 1/X 1901 год., който се отнасялъ до прѣкратяване пенсията на едно отъ дѣцата ѝ, и 2) че по дѣлото сж нарушени чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. чл. 5, 7, 14, 15 и 24 отъ сега дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии, защото Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ не взелъ въ внимание, че чл. 24 отъ сѫщия Законъ за военнитѣ пенсии е запазилъ придобитото ѝ право на наслѣдствена инвалидна пенсия, придобито съ постановлението № 8, отъ 30/IX 1886 год. и съ указа № 217, отъ октомврий 1886 год. и никакъ не се е занимавалъ съ сложения му за разглеждане въпросъ, именно „по размѣра

на пенсията“ и „по оклада отъ чинъ поручикъ“, а излѣзалъ вънъ отъ тѣхъ, като искалъ отъ нея доказателства, за да ѝ ревизира придобитото право на наслѣдствена инвалидна пенсия; Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ забравилъ, че размѣрътъ на нейната наслѣдствена инвалидна пенсия, който е билъ опрѣдѣленъ по стария Законъ за военнитѣ пенсии, ще трѣбва да опрѣдѣли съгласно новия дѣйствующи Законъ за военнитѣ пенсии чл. 14 и таблицата му, а не по чл. 23 на Правилника и безъ да се говори нѣщо за придобитото ѝ право на пенсия инвалидна, което било запазѣно отъ чл. 24 буква *б* отъ Закона за военнитѣ пенсии.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) въ протоколното си опрѣдѣление по това дѣло отъ 11 мартъ 1905 год., Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ признава, та и посоченията въ мотивитѣ на сѫщото опрѣдѣление указъ № 63, отъ 1 октомврий 1901 год. показва, че на молителката Мария С. Черенъ е била опрѣдѣлена наслѣдствена инвалидна пенсия още при дѣйствието на законитѣ за военни пенсии, които сѫ дѣйствували до издаването на Закона за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год., който и до сега дѣйствува и която ѝ наслѣдствена инвалидна пенсия е била видоизмѣнена на два пѫти при дѣйствието на послѣдния Законъ за военнитѣ пенсии. Щомъ самиятъ апелативенъ сѫдъ е констатиралъ, че Мария С. Черенъ има отпусната наслѣдствена инвалидна пенсия още прѣди дѣйствието на прѣдишнитѣ закони за военни пенсии, то това ѝ право на пенсия се признава отъ чл. 24 т. *а* на сега дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год., като право придобито, спечелено, а въ такъвъ случай сѫщото вече спечелено за Мария С. Черенъ право на наслѣдствена инвалидна пенсия, съгласно съ разума на чл. 24 отъ сѫщия законъ, не може да става прѣдметъ на ново обсѫждане и прѣрѣшаване отъ сѫдилищата, до като за това не бѫде изрично прѣдписано отъ закона, а такъвъ законъ за сега не сѫществува. Щомъ това е така, то слѣдва, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, който, както се вижда отъ мотивитѣ въ протоколното му опрѣдѣление, се е впусналъ отново да обсѫжда и да рѣшава въпроса за доказването отъ молителката Мария С. Черенъ правото ѝ на наслѣдствена инвалидна пенсия, което ѝ право, както се каза погорѣ, е вече отдавна рѣшено, спечелено и запазено отъ закона — е постѫпилъ въпрѣки и нарушилъ изричното прѣдписание на чл. 24 буква *а* отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 година. Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, като се е впусналъ неправилно да обсѫжда и да се произнася по въпроса, да ли ищцата Мария С. Черенъ е доказала своето право на наслѣдствена инвалидна пенсия, отъ което е нѣмало споредъ закона нужда, изпусналъ е да се произнесе по сѫщество върху самата искова молба на Мария С. Черенъ, която молба съставя прѣдметъ на това дѣло и която ѝ молба състои въ искане да ѝ се увеличи получаемата ѝ наслѣдствена инвалидна пенсия, съгласно разпоредбитѣ на сега дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год., като ѝ се присѫди още и исканата ѝ сума, съставляюща разница между размѣра на отпущаната ѝ пенсия и

размѣра на слѣдуемата ѝ се споредъ сега дѣйствующиятъ Законъ за военнитѣ пенсии. Съ това послѣдно свое неправилно дѣйствие, Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е допусналъ нарушение на чл. 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, което закононарушение, по своята сѫщественость, лишава протоколното му опрѣдѣление по това дѣло отъ законната му сила. Отъ изложеното слѣдва, че оплакванията на касаторката относително казанитѣ двѣ закононарушения се ивяватъ основателни.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 11 мартъ 1905 год., защото сѫ нарушени чл. 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство и чл. 24 буква *б* отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *22* — (*42*) — *12 октомврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо уголвно отдѣление, на двадесеть и осми септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 26, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Станиславъ Голѣминовъ, запасенъ майоръ, отъ гр. Пловдивъ, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 134, отъ 14 мартъ 1905 год.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Военното министерство е поискало отъ Пловдивския окр. сѫдъ да се опрѣдѣли на инвалида отъ втора категория майоръ Станиславъ Голѣминовъ пенсия отъ първа категория, понеже споредъ заключението на медицинската комисия за прѣосвидѣтелствуване на сѫщия инвалидъ Голѣминовъ, послѣдниятъ не можалъ да се прѣхрáнва съ собственъ трудъ и ималъ нужда отъ помощь. Пловдивскиятъ окр. сѫдъ съ опрѣдѣление № 1415, отъ 9 ноемврий 1904 год. оставилъ безъ послѣдствие казаното искане на Военното министерство, а Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ рѣшение № 134, отъ 14 мартъ 1905 год. потвърдилъ споменатото опрѣдѣление на Пловдивския окр. сѫдъ по слѣдующитѣ съображения: Пловдивскиятъ окр. сѫдъ е оставилъ искането безъ послѣдствие на това само основание, че мнѣнието на военно-санитарния съвѣтъ е противно на онова на комисията, която е била съставена по чл. 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии, безъ да е разгледалъ даннитѣ, изложени въ акта отъ 6 априлъ 1904 год. и види, да ли заключителната му часть отговаря или не на тѣхъ, който възгледъ е неправиленъ, защото мнѣнието на военно-санитарния съвѣтъ не е задължително и меродавно прѣдъ онова на комисията за прѣосвидѣтелствуването на чл. 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии по единствената причина, че никѫдѣ въ закона или правилника не е дадена нѣкаква сила задължителна или като контролъ на военно-санитарния съвѣтъ и ако това трѣбваше да има значение, то щѣше изрично да се каже, както изрично е казано за мнѣнието на Върховния санитаренъ съвѣтъ по отпущане пенсии по гражданското вѣдомство.

Така щото, само на това основание не би трѣбвало да се остави безъ послѣдствие искането въ случая, а трѣбва да се види и разгледа самиятъ актъ на комисията, която е компетентна по закона, защото той е задължителенъ и меродавенъ. Въ този актъ не сж констатирани нѣкакви измѣнения въ болестьта и положението на запасния майоръ Голѣминовъ въ смисъль на влошаване, както това се вижда въ отдѣла за обективнитѣ признаци, а само въ заключителната си часть комисията говори, че той не можалъ да си изкарва съ собственъ трудъ прѣхраната и че ималъ нужда отъ чужда помощь, вслѣдствие на което да му се отпусне отъ I категория инвалидна пенсия; за да може това мнѣние да бжде задължително и меродавно въ случая, трѣбва да е констатирано отъ комисията измѣнение на болестьта и положението въ смисъль на влошаване и невъзможность да живѣе безъ чужда помощь, като се сравни първото положение, когато е отпусната инвалидната пенсия, а това именно въ случая не е направено, като комисията само изказва мнѣние, безъ да има данни за това, слѣдователно нѣма основание да се уважи искането на министерството за опрѣдѣляне въ I категория пенсията на Ст. Голѣминовъ. Прѣдъ видъ на това, опрѣдѣлението на окржжния сждъ е правилно постановено и трѣбва да се потвърди, а жалбата на Ст. Голѣминова се явява неоснователна и слѣдва да се остави безъ послѣдствие. — Срѣщу сжщото рѣшение на Пловдивския апелативенъ сждъ е подалъ касационна жалба Ст. Голѣминовъ, който иска отмѣната му на това основание, че сжщиятъ апелативенъ сждъ прѣнебрѣгналъ прѣдписанието на чл. чл. 12 и 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии, които опрѣдѣляли реда за отпущане инвалидни пенсии и прѣосвидѣтелствуването на инвалидитѣ и нарушилъ чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сждопроизводство, защото отказалъ да му замѣни, по искането на Военното министерство, отпуснатата му инвалидна пенсия отъ II категория съ такава пенсия отъ I категория и то само на това основание, защото въ акта на медицинското му прѣосвидѣтелствуване като инвалидъ, не сж били констатирани никакви измѣнения въ положението му, а само въ заключителната си часть комисията говорила, че той касаторътъ, не можалъ съ собственъ трудъ да си изкарва прѣхраната, тогава, когато законътъ не задължавалъ компетентната комисия да мотивира и да каже изрично, че е намѣрила влошаване у пенсионера инвалидъ и че доста било комисията да каже, че трѣбва да се прѣведе отъ II въ I категория, щомъ е намѣрила, че не може да се прѣхранва съ собственъ трудъ и че ималъ нужда отъ чужда помощь.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, вае прѣдъ видъ: чл. 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии прѣдписва, че пенсионираните по инвалидность офицери и долни чинове периодически, слѣдъ всѣки 3 години, се прѣосвидѣтелствуватъ отъ медицинската комисия, прѣдвидена въ чл. 12 отъ сжщия законъ и споредъ резултата отъ това прѣосвидѣтелствуване медицинско, тѣ се привеждатъ въ по-горна или въ по-долна категория по неспособностьта си или имъ се прѣкратява съвършено пенсията. Отъ прѣдписанието на този законъ се разбира, че за да може да се измѣни въ по-голѣма или по-

малка категория инвалидната пенсия на извѣстенъ пенсиониранъ офицеръ или доленъ чинъ, потрѣбно е прѣдварително да се извърши медицинско прѣосвидѣтелствуване на такъвъ инвалиденъ пенсионеръ и ако медицинската комисия, прѣдвидена въ чл. 12 отъ Военния законъ, констатира въ акта си точно опрѣдѣлено измѣнение въ инвалидната му неспособность, т. е. въ неговото болѣзнено състояние, което е послужило по-рано законно основание да му се отпусне инвалидна пенсия отъ извѣстна категория и това констатирано измѣнение въ болестьта му, ако посочва на болесть или неспособность, която, споредъ разписанието на болеститѣ за инвалидностьта, се прѣдвижда въ друга инвалидна категория, нежели оная, по която по-рано му е била опрѣдѣлена инвалидна пенсия, то сѫдътъ, който споредъ чл. 20 отъ сѫщия законъ е натоваренъ да опрѣдѣля и прѣкратява пенсиитѣ, може да опрѣдѣли нова инвалидна пенсия отъ по-горна или по-долна категория, като се ржководи отъ констатираната въ резултата на медицинското прѣосвидѣтелствуване болесть и неспособность на прѣосвидѣтелствуваното лице. Отъ казаното става ясно, че сѫдътъ може, съгласно чл. чл. 13 и 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии, да опрѣдѣля инвалидна пенсия отъ по-горна или по-долна категория само тогава, когато въ акта на медицинската комисия за прѣосвидѣтелствуване бѫде ясно и положително констатирано опрѣдѣлено измѣнение въ болестьта и неспособностьта на инвалида, което да е прѣдвидено въ разписанието за болеститѣ на инвалидностьта и е отнесено отъ законодателя къмъ по-горна или къмъ по-долна категория, а не и когато медицинската комисия въ акта си, като резултатъ на прѣосвидѣтелствуването на инвалида, не констатира такова измѣнение въ неговата болесть и неспособность, а само заключава съ голитѣ думи на закона, че инвалидътъ не билъ способенъ за прѣхрана съ собственъ трудъ и че ималъ нужда отъ помощь. Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ въ рѣшението си признава, че въ медицинския актъ на прѣосвидѣтелствуването не е констатирано отъ комисията нѣкакво измѣнение въ болестьта и положението на запасния майоръ Голѣминовъ въ смисъль на влошаване, но само въ заключителната часть на акта комисията изказвала мнѣние, че Голѣминовъ не можалъ съ собственъ трудъ да изкарва прѣхраната си и че ималъ нужда отъ чужда помощь, вслѣдствие на което да му се отпусне инвалидна пенсия, отъ първа категория, а щомъ не е констатирано по казания установенъ отъ Закона за военнитѣ пенсии редъ, никакво измѣнение въ болестьта и положението на Голѣминова, то Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съвършено, съгласно съ прѣдписанието на чл. 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии, не е допусналъ да се измѣни отпуснатата Голѣминову инвалидна пенсия отъ първа категория въ втора категория. Отъ казаното слѣдва, че касаторовото оплакване за нарушение чл. чл. 12 и 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии и чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, понеже сѫдътъ отказалъ да му замѣни инвалидната пенсия отъ втора категория съ друга такава пенсия отъ първа категория само за това, че комисията за прѣосвидѣтелствуването не е била констатирала въ акта си никакво влошаване въ болестьта и положението му, когато това отъ закона не било се изисквало, се явява неоснователно.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Станиславъ Голѣминовъ, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 134, отъ 14 мартъ 1902 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *23 — (48) — 14 октомврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на тридесети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринов, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ Петъръ Ив. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 38, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Вратчанския окр. управитель, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 12 януарий 1904 год., съ Иванъ Божиновъ, отъ гр. Орѣхово.* — Въ сѫдебното заседание яви се само адвокатътъ д-ръ А. Ходжовъ, отъ страна на просителя за пенсия Ив Божиновъ, а прѣдставитель отъ страна на хазната отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: жительтъ на гр. Орѣхово Иванъ Божиновъ, бивши старши фейверкеръ въ Софийския крѣпостенъ баталионъ, съ заявление до Орѣховското отдѣление на Вратчанския окр. сѫдъ отъ 12 мартъ 1904 год е поискалъ да му се възобнови инвалидната пенсия отъ втора категория, прѣкратена съ указъ № 66, отъ декемврий 1902 год., вслѣдствие заемане общинска служба, понеже билъ уволненъ отъ общинската служба. Вратчанскиятъ окр. сѫдъ, Орѣховско отдѣление, съ опрѣдѣление № 170, отъ 25 августъ 1904 год. възобновилъ на Иванъ Божиновъ прѣкратената му инвалидна пенсия отъ II категория. По въззивна жалба на Вратчанския окр. управитель, дѣлото е разгледано отъ Софийския апелативенъ сѫдъ, който съ протоколно опрѣдѣление отъ 12 януарий 1905 год. потвърдилъ казаното опрѣдѣление на Вратчанския окр. сѫдъ, Орѣховско отдѣление, по тѣзи съображения: „че на просителя е била възстановена неговата инвалидна пенсия защото е билъ уволненъ отъ послѣдната му длъжность, като градски агентъ въ гр. Орѣхово; че държавното съкровище моли да не се възстановява тази пенсия на просителя, защото той като билъ назначенъ агентъ, той е билъ оздравѣлъ, до такава степень, щото да не му се дава никаква пенсия. Това твърдение на прѣдставителя на хазната не е приемливо, защото отъ факта само, че нѣкой инвалидъ е получилъ слѣдъ това нѣкаква длъжность, отъ това да се заключи положително, че той е билъ прѣстаналъ да бѫде инвалидъ, не може. За това се изискватъ по-положителни доказателства, които да установяватъ, че въпросниятъ инвалидъ е до такава степень оздравѣлъ, щото не може да се прѣпитава отъ свой собственъ трудъ, а такива нѣма по дѣлото“.— Въ касационната си жалба срѣщу сѫщото протоколно опрѣдѣление, Вратчанскиятъ окр. управитель се оплаква, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство и чл. 16 буква *т* отъ Правилника за прилагане Закона за военнитѣ пенсии, защото потвърдилъ опрѣдѣлението на Вратчанския окр. сѫдъ, Орѣховско

отдѣление, съ което се възстановява прѣкратената инвалидна пенсия на Ив. Божиновъ, само възъ основа на това, че отъ факта, че единъ инвалидъ е получилъ нѣкаква служба, не могло да се заключи положително, че той е прѣстаналъ да бѫде инвалидъ, когато споредъ чл. 16 буква *т* отъ казания правилникъ, лишение отъ право на пенсия ставало, когато получающиятъ инвалидна пенсия оздравѣе и се поправи или въобще стане напълно способенъ да се прѣхранва съ свой трудъ, а пъкъ Ив. Божиновъ е искалъ самъ да се прѣкрати инвалидната му пенсия, понеже постѫпилъ на общинска служба, отъ което излизало и се доказвало, че той е оздравѣлъ напълно и може да се прѣпитава съ собственъ трудъ и слѣдователно пенсията му трѣбвало да се прѣкрати, а не да се възстановява.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на Главния прокуроръ, взе прѣдъ видъ: отъ обтѫженото протоколно опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ и отъ опрѣдѣлението на Вратчанския окр сѫдъ, Орѣховско отдѣление подъ № 170, отъ 25 августъ 1904 год, се вижда, че на Ив. Божиновъ, бивши старши фейверкеръ, е била отпусната прѣзъ 1900 год. военна инвалидна пенсия отъ втора категория, която пенсия е била прѣкратена отъ Вратчанския окр. сѫдъ съ опрѣдѣление № 1297, отъ 4 септемврий 1902 год., понеже Иванъ Божиновъ билъ постѫпилъ на общинска служба. Инвалидността отъ втора категория, както тя се опрѣдѣля въ чл. 11 отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 год., състои въ това, че служащето лице, вслѣдствие на службата е заболѣло и е станало неспособно за прѣхрана съ собственъ трудъ, а щомъ Иванъ Божиновъ, който е билъ пенсиониранъ по втора категория, е постѫпилъ на общинска служба плащана, то неговата инвалидна пенсия е била редовно прѣкратена, съгласно чл. 16 п. п. *м* и *ф* отъ Закона за военнитѣ пенсии, понеже самиятъ фактъ на постѫпване на служба, станало по неговата воля и желание, показва тържествено, че той е способенъ лично да работи и да печели, както всички граждани, за прѣхраната си, което именно обстоятелство и е легнало въ основата на опрѣдѣлението на Вратчанския окр. сѫдъ, съ което е прѣкратена инвалидната му отъ втора категория пенсия и което е съгласно съ разума на закона за такива инвалидни пенсии, понеже несъвмѣстима се явява инвалидность отъ втора категория, която състои въ неспособность за прѣхрана съ личенъ собственъ трудъ, съ лично заемане на служба, за която се дава парична заплата и която е назначена, както всѣка служаща заплата, за прѣхрана и поддържане на служащето лице. Освѣнъ че Законътъ за военнитѣ пенсии не прѣдвижда възобновението на инвалидна пенсия отъ II категория, която е била прѣкратена, съгласно чл. 16 т. *м* отъ сѫщия законъ, но напротивъ, отъ разума на сѫщия законъ, чл. 16 т. т. *м* и *ф*, трѣбва да се разбира, че такава прѣкратена пенсия не може да се възобновява слѣдъ напущането на службата, защото пенсията не е отъ вида на изслуженитѣ пенсии, за които служащитѣ и чиновницитѣ внисатъ одържки за своето обезпечение, а е пенсия инвалидна, която се дава на заболѣвши и станали неспособни сами да се прѣхранватъ съ своя трудъ. Подобна инвалидна пенсия могла би да се поднови отъ сѫда по особното искане

на служащия, но само тогава, когато старата му болка и неспособность, послѣдвали по-рано отъ службата му бѫдатъ отново констатирани по реда, който е прѣдвиденъ въ Закона за военнитѣ пенсии за доказване на инвалидността и нейната категория, а не по единъ своеобразенъ и непрѣдвиденъ въ закона начинъ за възобновяване, както това е извършено съ опрѣдѣленията на Вратчанския окр. сѫдъ и Софийския апелативенъ сѫдъ. Отъ казаното става явно, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ съ възобновяване инвалидната отъ II категория пенсия на Ив. Божиновъ слѣдъ уволнението му отъ общинската служба, която е заемалъ, безъ да се е искала и доказала по обикновения редъ за инвалидитѣ пенсии неговата, слѣдъ уволнението му отъ общинска служба, възобновена инвалидность и нейната категория, е нарушилъ разума на чл. 16 т. т. *м* и *ф* отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 год., което закононарушение лишава протоколното му опрѣдѣление по това дѣло отъ законната му сила. Отъ това слѣдва, че касаторовото оплакване по този прѣдметъ, е основателно.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 12 януарий 1904 год., защото е нарушенъ чл. 16 букви *м* и *ф* отъ Закона за военнитѣ пенсии, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *24 — (49) — 14 октомврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на тридесети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Ив. Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 39, по описа за 1905 год., по касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 75, отъ 9 февруарий 1905 година.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ рѣшение № 75, отъ 9 февруарий 1905 год. отмѣнилъ опрѣдѣлението № 934, отъ 3 септемврий 1904 год. на Татарпазарджишкия окр. сѫдъ и оставилъ безъ послѣдствие прѣдложението на Военното министерство за прѣкратяване инвалидната пенсия на Стойко Ив. Ханджиевъ, отъ гр. Татаръ-Пазарджикъ, като се основалъ върху това: „отъ акта, съ дата 10 августъ 1900 год., а именно отъ заключителната му часть става явно, че той — възивникътъ — при страданията, изложени въ сѫщия актъ и причинявани му отъ болестьта, не е способенъ за тежка работа и че може само лека физическа работа да извършва, като даже и слѣдъ операция, положението му не ще се измѣни въ това отношение. Въ акта на новата комисия съ дата 19 априлъ 1904 год. сѫщо се констатира, че е страдалъ отъ кила, която била оперирана и заздравена добрѣ, че има подкоженъ кистъ въ областьта на лѣвата пахова гънка и пр., като се заключава, че болестьта не го правила неспособенъ да изкарва пръ-

храната си съ собственъ трудъ, че подкожниятъ кистъ лесно можалъ да се отстрани съ операция и прочее. Като се има прѣдъ видъ изложеното въ първия актъ, който е по-опрѣдѣленъ, пълненъ и категориченъ, въ който се казва, че и слѣдъ операция не ще се измѣни положението му (на Стойко Ив. Ханджиевъ), то и не може да се приеме, че се е отстранила причината у сѫщия да не може да върши тежка работа, за което положително се говори въ акта отъ 1900 год., че слѣдователно заключението на втората комисия не е такова, щото да лиши въззивника отъ инвалидната помощь, която по-рано му е отпусната, защото трѣбваше тя да бѫде по-категорична и опрѣдѣлена за работата, която той, при тази си болесть, би могалъ да върши, дали е тя тежка или само лека, въ който само случай би се заключавало да ли може или не съ собственъ трудъ да се прѣхранва и ако е неспособенъ за всѣка работа, то за каква, при новитѣ уловия, е способенъ. При тази недостатъчность на акта отъ 19 априлъ 1904 год. и при отсѫтствието на доказателства пълни за отстранение на причинитѣ, по които му е била отпусната инвалидна пенсия, слѣдва да се признае, че неоснователно е искането на Военното министерство да се прѣкрати пенсията на въззивника и че е неправилно опрѣдѣлението на окржжния сѫдъ, по която причина то трѣбва да се отмѣни. Свидѣтелството отъ 3 октомврий 1904 год., издадено отъ лѣкари, които не сѫ компетентни да прѣглеждатъ инвалидни пенсионери, защото законътъ и правилникътъ опрѣдѣлятъ реда и лицата, натоварени съ това, нѣма значение въ случая и не може да се вземе за доказателство, ако и то да потвърдява акта отъ 1900 год., а изобличава другия отъ 1904 година". — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщото рѣшение на апелативния сѫдъ, Пловдивскиятъ окр. управитель се оплаква, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство и чл. 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии, защото, въпрѣки даннитѣ по дѣлото и въпрѣки съдържанието на медицинския актъ по прѣосвидѣтелствуването, въ който просительтъ Ст. Ханджиевъ е признатъ за съвършено здравъ — способенъ за всѣкаква работа, тежка и лека, неправилно признава, че сѫщиятъ Ханджиевъ билъ способенъ само за лека работа; че за произнасянето си по искането на Военното министерство за прѣкратяването на пенсията, апелативниятъ сѫдъ билъ длъженъ да се основе изключително върху резултата на прѣосвидѣтелствуването съ акта отъ 19 априлъ 1904 год., а не да допълва съдържанието му отъ други актове, които сѫ послужили за отпущане инвалидната пенсия и че сѫдътъ не можалъ да влиза въ ролята на медицинската комисия и самъ да допълва акта ѝ, когато чл. 284 отъ Гражданското сѫдопроизводство прѣдвиждалъ начина, по който това се извършвало, ако актътъ е непълненъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на Главния прокуроръ, взе прѣдъ видъ: въ рѣшението си № 75, отъ 9 февруарий 1905 год., Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ, като обсѫдилъ прѣдложението на Военното министерство и съдържанието на акта на медицинското прѣосвидѣтелствуване отъ 19 априлъ 1904 год., въ основа на който сѫщото министерство искало да се прѣкрати инвалидната отъ третя категория пенсия на запасния фелдфебель Стойко Ив. Ханджиевъ

и то въ свръзка съ медицинския актъ отъ 10 августъ 1900 год., въ който е изложена болестьта и инвалидната неспособность на сжщия, възъ основа на който му е била опрѣдѣлена инвалидна пенсия — дошелъ до убѣждение, че нѣма основание да се прѣкратява инвалидната пенсия, понеже съ медицинския актъ отъ 1904 год. не е констатирано изчезване на болестьта и неспособностьта у инвалида Ст. Ив. Ханджиевъ за прѣхрана съ собственъ трудъ, добити вслѣдствие на службата му и възъ основа на конто е отпусната нему инвалидна пенсия; а въпросътъ, да ли отъ даннитѣ и фактитѣ, констатирани въ двата медицински актове, се доказва или не се доказва измѣнение въ здравословното и инвалидно състояние на Ханджиева, което да го прави напълно способенъ за всѣкаква работа и съ собственъ трудъ да се прѣхранва и слѣдователно да служи основание, съгласно чл. 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 год., за прѣкратяване инвалидната му пенсия — това е въпросъ, относящъ се до обсжждане доказателната сила и значението по сжщество на фактитѣ и даннитѣ по дѣлото, което се извършва окончателно отъ сжда по сжщество, какъвто е билъ по това дѣло Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ, а не отъ Върховния касационенъ сждъ, който, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сждилищата, не разглежда дѣлата по сжщество. Чл. 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 год. гласи, че отъ офицеритѣ и долнитѣ чинове, които получаватъ инвалидна пенсия, периодически слѣдъ всѣки 3 години, се прѣосвидѣтелствуватъ и споредъ резултата на това тѣ се привеждатъ въ по-горна или по-долна категория по неспособностьта си или се прѣкратява съвършено тѣхната пенсия. Отъ разума на този законъ става ясно, че сждътъ, комуто е направено прѣдложение за прѣкратяване инвалидна пенсия, на извѣстенъ офицеръ или доленъ чинъ, за да може да се произнесе за прѣкратяването, трѣбва, възъ основа на фактитѣ и даннитѣ на медицинското прѣосвидѣтелствуване, да обсжди да ли тѣ доказватъ, че инвалидътъ офицеръ или доленъ чинъ е оздравѣлъ отъ онази болесть добита вслѣдствие на службата му, която го е правила инвалидъ и неспособенъ за прѣхрана съ собственъ трудъ, а това сждътъ по сжщество може да изпълни само тогава, когато вземе прѣдъ видъ болестьта и неспособностьта на инвалида, констатирани въ първия медицински актъ, отъ който се е ржководилъ сждътъ или компетентното учрѣждение при отпущането инвалидна пенсия. Отъ това става ясно, че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ, като обсждилъ при рѣшаването на това дѣло за прѣкратяване инвалидна пенсия акта за прѣосвидѣтелствуването, въ свръзка съ медицинския актъ за медицинското есвидѣтелствуване на инвалида Ханджиевъ, въ който е констатирана неговата болесть и инвалидна неспособность, не е допусналъ никакво нарушение на посоченитѣ отъ касатора чл. 630 отъ Гражданското сждопроизводство и чл. 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сждъ подъ № 75, отъ 9 февруарий 1905 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 25 — (50) — 14 октомврий 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на тридесети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *пенсионно дѣло № 40, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Иванъ Динковъ, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сждъ № 135, отъ 9 мартъ 1905 год.* — Въ сждебното заседание яви се само адвокатътъ Еню Юр. Маноловъ, отъ страна на касатора Ив. Динковъ, а прѣдставитель отъ страна на хазната отсжтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Военното министерство съ присждата си № 5690, отъ 5 юлий 1904 год., до Пловдивския окр. сждъ, възъ основание чл. 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии и чл. 17 отъ Правилника за прилагането му е молило да се прѣкрати пенсията по старитѣ оклади на Иванъ Динковъ, като сжщеврѣменно му се отпусне нова инвалидна пенсия споредъ опрѣдѣлената въ медицинския актъ на комисията категория. Пловдивскиятъ окр. сждъ, възъ основание на това писмо е образувалъ пенсионно дѣло № 62, което разгледалъ въ разпоредително заседание на 9 ноември 1904 год. и съ опрѣдѣлението си № 1416 е оставилъ безъ послѣдствие искането на Военното министерство за прѣвеждане запасния капитанъ Иванъ Динковъ отъ III въ II категория по инвалидность. По въззивна жалба на Иванъ Динковъ, дѣлото е било разгледано отъ Пловдивския апелативенъ сждъ, който за разрѣшението му, като взелъ прѣдъ видъ: „на запасния капитанъ Динковъ е била отпусната пенсия по инвалидность отъ III категория. Възъ основание акта на специална комисия по прѣосвидѣтелствуването на Динковъ, окржжниятъ сждъ е билъ сезиранъ отъ Военното министерство да се произнесе по въпроса за прѣвеждане сжщия Динковъ въ друга категория на инвалидность. Окржжниятъ сждъ съ обтжженото опрѣдѣление е призналъ, че нѣма основание за причисляването пенсионера Динковъ къмъ II категория инвалидность, възъ основание мнѣнието по въпроса на военно-медицинския съвѣтъ отъ 29/X 1904 година. Мнѣнието на военно медицинския съвѣтъ не е нито задължително, нито меродавно по Закона за военнитѣ пенсии, както е меродавно мнѣнието на Върховния санитаренъ съвѣтъ по Закона за пенсиитѣ на гражданскитѣ чиновници; обаче, при все това окржжниятъ сждъ правилно е отказалъ да причисли пенсионера Динковъ къмъ по-горна категория на инвалидность, вслѣдствие липсата на необходимитѣ по закона за това условия. Отъ акта на комисията, конституирана споредъ прѣдписанията на чл. 13 отъ Закона и чл. 17 отъ Правилника за военнитѣ пенсии, се вижда само, че инвалидниятъ пенсионеръ Динковъ е причисленъ къмъ II категория по инвалидность, безъ да е посочила комисията даннитѣ, на които обосновава това си мнѣние. Комисията констатира сегашното здравословно състояние на пенсионера и го причислява къмъ II категория на инвалидность, а не указва въ какво сегашното състояние на Динковъ се отличава отъ прѣдишното, когато му е била опрѣдѣлена инвалидна пенсия отъ III категория и кои сж причинитѣ, паталогическитѣ признаци, отъ които се заключава, че Динковъ не може да

изкарва прѣхраната си съ собственъ трудъ, както се произнася комисията. Тия данни за сѫда, който е единственo компетентенъ по закона (чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии), да се произнася по въпроса за отпущане, измѣнение или отнемане на пенсиитѣ, сѫ необходими за да може правилно да се произнесе по въпроса, съ който е сезиранъ. Въ какво здравето на пенсионера се е влошило, та го подвежда къмъ II категория, какво е било по-рано, комисията не говори въ акта си. При тия данни на дѣлото, възивътъ на инвалидния пенсионеръ Динковъ се явява неоснователенъ и слѣдва да се отхвърли, като се потвърди обжалваното опрѣдѣление", — съ рѣшението си № 135, отъ 9 мартъ 1905 год. е потвърдилъ опрѣдѣлението на Пловдивския окр. сѫдъ № 1416, отъ 9 априлъ 1904 година. — Въ касационната си жалба Иванъ Динковъ се оплаква: 1) че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 11, 12 и 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии, защото е трѣбвало да вземе въ внимание акта на медицинската комисия отъ 6 априлъ 1904 год., когато той билъ съставенъ споредъ прѣдписанията на горнитѣ членове, безъ да има право да влиза въ обсѫждане на съдържанието му, и 2) че сѫщиятъ сѫдъ не е обсѫдилъ искането му да се назначи нова комисия за освидѣтелствуване здравето му.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: 1) членъ 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии гласи: „офицеритѣ и долнитѣ чинове, които, като бѫдатъ признати за неспособни да изпълняватъ службата, бѫдатъ пенсионирани по инвалидность, се подлагатъ по разпорежданията на Военното министерство периодически, слѣдъ всѣки 3 години на прѣосвидѣтелствуване и, споредъ резултата отъ това, тѣ се привеждатъ въ по-горна или по-долна категория по неспособностьта си или имъ се прѣкратява съвършено пенсията. Прѣосвидѣтелствуванията ставатъ отъ сѫщо такава комисия, за каквато се говори въ чл. 12". Отъ прѣдписанието на този членъ отъ Закона за пенсиитѣ се вижда, че за да може на единъ офицеръ или единъ доленъ чинъ да се измѣни инвалидната му пенсия въ по-горна или по-долна категория, е необходимо прѣдварително този офицеръ или доленъ чинъ да бѫде прѣосвидѣтелствуванъ отъ медицинската комисия, съставена на основание чл. 12 отъ Закона за военнитѣ пенсии и ако тази комисия въ своя медицински актъ констатира нѣкакво измѣнение въ инвалидната неспособность на пенсионера, която е послужила по-рано да му опрѣдѣли инвалидна пенсия отъ извѣстна категория и ако това измѣнение, споредъ разписанието на болеститѣ за инвалидностьта, влиза въ друга инвалидна категория, то сѫдътъ може, по силата на чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии, да опрѣдѣли инвалидна пенсия въ по-горна или по-долна категория, като при това се ржководи отъ резултатитѣ на прѣосвидѣтелствуването неспособностьта на инвалида. Отъ казаното слѣдва, че сѫдътъ на основание чл. чл. 13 и 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии, може да измѣнява категорията на инвалидность на единъ пенсионеръ само тогава, когато отъ медицинското прѣосвидѣтелствуване се констатира ясно и опрѣдѣлено измѣнение въ неспособностьта на инвалида, прѣдвидено въ разписанието на болеститѣ за инвалидностьта.

а не и когато медицинската комисия въ своя медицински актъ казва, че категорията на инвалидность на единъ инвалиденъ пенсионеръ трѣбва да се измѣни въ по-горна или по-долна, безъ да се излагатъ и основанията, по които тя, комисията, при прѣосвидѣтелствуването на инвалида, е намѣрила, че сѫществува такова измѣнение. Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ, както става явно отъ мотивитѣ му, изложени въ рѣшението № 135, отъ 9 мартъ 1905 год., е призналъ, какво медицинската комисия, като е причислила отъ III къмъ II категория на инвалидность Иванъ Динковъ, не е изложила даннитѣ, отъ които тя е дошла до заключение, че сегашното здравословно състояние на пенсионера се отличава отъ прѣдишното, когато му е била опрѣдѣлена инвалидна пенсия отъ III категория, а така сѫщо не е изложила и причинитѣ, отъ които тя заключава, че Иванъ Динковъ не може да изкарва прѣхраната си съ собственъ трудъ. А щомъ по установения отъ Закона за военнитѣ пенсии редъ не е констатирано измѣнение въ болезненото състояние на Иванъ Динковъ, то трѣбва да се признае, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ правилно не е допусналъ да се измѣни на Иванъ Динковъ инвалидната пенсия отъ III въ II категория; слѣдователно, оплакването на касатора за нарушение на чл. чл. 11, 12 и 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии, защото сѫдътъ не билъ взелъ въ внимание акта на медицинската комисия, съставенъ споредъ прѣдписанията на Закона за военнитѣ пенсии, е неоснователно, и 2) отъ сѫдебния протоколъ на Пловдивския апелативенъ сѫдъ се вижда, че Иванъ Динковъ, чрѣзъ повѣреника си Н. Каблешковъ, е молилъ да се назначи нова комисия за да го прѣосвидѣтелствува, ако сѫдътъ намѣри, че той не може да бѫде приведенъ отъ III въ II категория инвалидна пенсия възъ основание на прѣдставения медицински актъ. Обаче, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ нито въ сѫдебното заседание, нито съ рѣшението си се е произнесалъ по това искане на касатора. Това опущение, макаръ и допуснато отъ Пловдивския апелативенъ сѫдъ, не може да се счита за сѫществено закононарушение, защото сѫдътъ и да бѣше се произнесалъ по това искане на просителя, пакъ не можеше да го уважи и да назначи отъ себе си нова медицинска комисия, защото, споредъ чл. 12 отъ Закона за военнитѣ пенсии, съставътъ на медицинската комисия, която опрѣдѣля категориитѣ по инвалидностьта и измѣнението имъ въ по-горна или по-долна категория, се прѣдвижда въ чл. 12 отъ Закона за военнитѣ пенсии и по мимо тази комисия не може да бѫде назначавана отъ сѫда друга специална медицинска комисия за прѣосвидѣтелствуването на просителя Иванъ Динковъ; слѣдователно и второто оплакване на касатора, че сѫдътъ не обсѫдилъ искането му да се назначи нова комисия за прѣосвидѣтелствуването на здравето му, е неоснователно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Иванъ Динковъ, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ № 135, отъ 9 мартъ 1905 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *26 — (52) — 14 октомврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на тридесети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *пенсионно дѣло № 42, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Марийка М. Руева, отъ гр. Плѣвенъ, лично и като настойница на малолѣтнитѣ ѝ дѣца, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 9 октомврий 1904 година.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Плѣвенскиятъ окржженъ сѫдъ, въ разпоредителното си заседание на 18 юний 1904 год. е издалъ едно опрѣдѣление подъ № 1175, диспозитивътъ на което гласи: „опрѣдѣля се на Марийка М. Руева, отъ гр. Плѣвенъ, лично за нея и като настойница на малолѣтнитѣ ѝ дѣца, останали отъ покойния ѝ мѫжъ Михаилъ Руевъ, запасенъ майоръ, наслѣдствена инвалидна пенсия за мѣсецитѣ мартъ и априлъ 1904 год. върху 3600 лева годишно, а отъ 1 май с. г. върху 2700 лева годишно". Вслѣдствие на частната апелативна жалба на Плѣвенския окржженъ управитель. Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е завелъ въззивно пенсионно производство, което е насрочилъ за разглеждане на 9 октомврий 1904 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „че както се вижда отъ книжата къмъ първостепенното частно пенсионно производство, Марийка Михаилова Руева е подала своето заявление за отпущането ѝ наслѣдствена инвалидна пенсия на 10 май 1904 год., слѣдователно, отъ тая дата трѣбва да тече тая ѝ пенсия, а не отъ 1 май сѫщата година, споредъ както е опрѣдѣлилъ Плѣвенскиятъ окржженъ сѫдъ, защото опрѣдѣлението на послѣдния не отговаря на прѣдписанието на чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии; че обстоятелството какво срокътъ 1 май 1904 год. билъ запазенъ съ подаването на извѣстно заявление отъ страна на наслѣдницитѣ на Михаилъ Руевъ въ Военното министерство, касателно отпущането имъ наслѣдствена инвалидна пенсия, не може да оправдае първостепенното опрѣдѣление, понеже не Военното министерство, а респективнитѣ окржжни сѫдилища опрѣдѣлятъ пенсиитѣ — чл. 20 отъ казания вече законъ, тъй че срокътъ не може да бѫде запазенъ друго-яче, освѣнъ съ подаване заявление въ надлежния окржженъ сѫдъ — чл. 22 отъ сѫщия законъ", — издалъ е протоколното си опрѣдѣление отъ сѫщата дата, повелителната часть на което гласи: „видоизмѣнява опрѣдѣлението на Плѣвенския окржженъ сѫдъ подъ № 1175, отъ 18 юний 1904 год. и постановява: опрѣдѣлената съ него инвалидна наслѣдствена пенсия на Марийка М. Руева, отъ гр. Плѣвенъ, да се смѣта отъ 10 май 1904 година". — Срѣщу това протоколно опрѣдѣление Марийка М. Руева е подала частна касационна жалба, въ която се оплаква, че Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 18, 20, 21 и 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, защото неправилно е отпусналъ инвалидната наслѣдствена пенсия отъ 10 май 1904 год., тогава, когато тая пенсия ѝ се слѣдвало да се отпуща отъ 1 май сѫщата 1904 год., понеже касаторката въ прѣдвидения двамѣсеченъ срокъ е била подала заявлението си за пенсия до Военното министерство.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ производството на дѣлото се вижда, че запасниятъ майоръ Руевъ се е поминалъ на 11 февруарий 1904 год., слѣдователно, неговитѣ наслѣдници, за да могатъ да получаватъ непрѣкѫснато пенсията си, длъжни сѫ били въ двамѣсеченъ срокъ отъ деня на смъртьта на наслѣдодателя да подадатъ заявление за отпущане на наслѣдствена инвалидна пенсия. Такова заявление е било подадено въ Плѣвенския окржженъ сѫдъ отъ страна на съпругата на наслѣдодателя отъ нейно име и отъ това на малолѣтнитѣ ѝ дѣца едвамъ на 10 май 1904 год., т. е. вънъ отъ двамѣсечния срокъ, а въ такъвъ случай Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ много правилно и законно е постѫпилъ, като е отпусналъ наслѣдствената инвалидна пенсия на Марийка Руева отъ 10 май 1904 год. (деньтъ на заявлението), съгласно чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии. Прѣдъ видъ на горѣизложеното, неоснователно се явява оплакването на касаторката за нарушение чл. чл. 18, 20, 21 и 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Марийка М. Руева, срѣщу опрѣдѣлението на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 9 октомврий 1904 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *27 — (53) — 14 октомврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на тридесети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Маринов, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на Главния прокуроръ д-ръ П. Данчевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *пенсионно дѣло № 43, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Иванка Ат. Златева, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 16 декемврий 1900 година.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Русенскиятъ окр. сѫдъ, въ разпоредителното си заседание на 24 юлий 1900 год., като е взелъ прѣдъ видъ: „че Иванка Ив. Златева, отъ гр. Русе, съ молбата си до тоя сѫдъ моли по силата на чл. 7 отъ Закона за пенсиитѣ на военнитѣ лица, да ѝ се отпусне пенсия, като майка на покойния капитанъ Ив. Златевъ; че отъ прѣдставенитѣ отъ сѫщата удостовѣрения на Военното министерство № 2855, отъ 21 юний т. год. и онова на Русенското градско общинско управление № 6302, отъ 9 юний с. год. се установява, какво, че слѣдъ смъртьта на убития въ Сръбско-Българската война отъ 8 Приморски полкъ капитанъ Ив. Златевъ е била опрѣдѣлена на съпругата му Анастасия Ив. Златева и останалото сираче Иванъ Ив. Златевъ пенсия въ размѣръ на 750 лева годишно и че просителката му е майка; че по силата на чл. 7 отъ Закона за пенсиитѣ на военнитѣ лица, тя дѣйствително има право на пенсия, която слѣдва да бѫде въ размѣръ на 150 лева годишно, тъй като нейната слѣдва да бѫде $12\frac{1}{2}\%$ отъ

цѣлата, която има съпругата съ сирачето“ — издалъ е опрѣдѣлението си подъ № 982, съ което е опрѣдѣлилъ на Иванка Атанасова Златева годишна пенсия по 150 лева, начиная отъ 4 юлий 1900 година. Вслѣдствие на частната въззивна жалба отъ страна на Военното министерство противъ горното опрѣдѣление, Русенскиятъ апелативенъ сждъ е завелъ въззивно пенсионно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 16 декемврий 1900 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „че Русенскиятъ окр. сждъ съ опрѣдѣлението си отъ 24 юлий 1900 год., № 982, е опрѣдѣлилъ пенсия на Иванка Златева 150 лева годишно, начиная отъ 4 юлий 1900 год.; че противъ това опрѣдѣление Военното министерство е подало жалба, което намира, че по чл. 24 буква *б* отъ Закона за военнитѣ пенсии неправилно е опрѣдѣлена пенсия на майката на покойния капитанъ Златевъ, понеже Златевъ ималъ съпруга и дѣте и тѣ имали право на пенсия, а не родителитѣ; че отъ самопризнанието на Иванка Златева, че дѣйствително на съпругата на покойния капитанъ Златевъ и на дѣтето му е опрѣдѣлена по-рано пенсия, то по чл. 24 буква *б* отъ Закона за военнитѣ пенсии майката нѣма право на пенсия“, — издалъ е протоколното си опрѣдѣление отъ сѫщата дата, диспозитивътъ на което гласи: „отмѣнява опрѣдѣлението на Русенския окр. сждъ отъ 24 юлий 1900 год., № 982, а искането на Иванка Ат. Златева за да ѝ се опрѣдѣли пенсия, като неоснователно, остава го безъ послѣдствие“. — Срѣщу това опрѣдѣление Иванка Ат. Златева е подала касационна жалба, въ която се оплаква, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. 7 отъ Закона за военнитѣ пенсии, както и точка 7 отъ таблицата за минимума на пенсиитѣ, защото неправилно не е отпусналъ никаква пенсия на касаторката, макаръ законътъ да дава право на пенсия при наличностьта и на други наслѣдници.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада и заключението на Главния прокуроръ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваното опрѣдѣление се вижда, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ не е уважилъ искането на просителката Иванка Ат. Златева за отпущане наслѣдствена пенсия, като майка на убития въ врѣме на Сръбско-Българската война капитанъ Иванъ Златевъ, защото такава пенсия била отпусната вече на жената и дѣтето на сѫщия капитанъ, а родителитѣ на казания капитанъ не сж могли да иматъ никакво право на наслѣдствена пенсия при отпусната пенсия на жена и дѣте. Наистина, новиятъ законъ за военнитѣ пенсии счита за наслѣдници на офицеритѣ и долнитѣ чинове, по между другото, и родителитѣ на тия офицери (чл. 7 отъ Закона за военнитѣ пенсии); но тъй като правото на просителката за искане наслѣдствена пенсия се е породило прѣзъ режима на старитѣ закони за военнитѣ пенсии, които не сж допускали никаква наслѣдствена пенсия на родители на единъ пенсионеръ при отпусната вече пенсия на неговата жена и дѣца, заради това Русенскиятъ апелативенъ сждъ много правилно е постжпилъ, като не е уважилъ искането на казаната Иванка Ат. Златева за отпущане наслѣдствена пенсия, поради което съвсѣмъ неоснователно се явява оплакването на сѫщата просителка за нарушение чл. 7 отъ Закона за военнитѣ пенсии, както и точка 7 отъ таблицата за минимума на пенсиитѣ.

Водимъ отъ тия съображения. Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Иванка Ат. Златева, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Русенския апелативенъ сждъ отъ 16 декемврий 1900 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *28 — (54) — 14 ноемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на тридесеть и първи октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 44, по описа за 1905 год., на Янаки Павловъ, отъ с. Паталеница, Татарпазарджишко, бивши старши унтеръ-офицеръ, за прѣкратяване инвалидната му пенсия.* — Въ заседанието яви се само държавниятъ адвокатъ Г. Благоевъ, отъ страна на държавата.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ съ рѣшение № 76, отъ 9 февруарий 1905 год., потвърдилъ опрѣдѣлението № 932, отъ 3 септемврий 1904 год. на Татарпазарджишкия окр. сждъ, съ което е оставено безъ послѣдствие ходатайството на Военното министерство за прѣкратяване инвалидната пенсия на бившия старши унтеръ-офицеръ Янаки Павловъ отъ с. Паталеница, Татарпазарджишки окрѫгъ и то по тѣзи съображения: „че съ обтѫженото опрѣдѣление окрѫжниятъ сждъ е оставилъ безъ послѣдствие искането на Военното министерство за прѣкратяване отпуснатата по-рано инвалидна пенсия на запасния старши унтеръ офицеръ Янаки Павловъ; че горното искане на Военното министерство се основава на акта на медицинската комисия отъ 19 априлъ 1904 год. по прѣосвидѣтелствуването на инвалиднитѣ пенсионери; че споредъ ясния и точенъ смисъль на закона (чл. 13) и Правилника за военнитѣ пенсии (чл. чл. 17 и 18) — на основание такъвъ актъ за прѣосвидѣтелствуване инвалидния пенсионеръ може да бѫде лишенъ отъ опрѣдѣлената му пенсия, само ако комисията намѣри, че той се е съвършено поправилъ отъ болестьта, за която е билъ пенсиониранъ; че въ конкретния случай новата комисия не е констатирала тоя фактъ, а напротивъ признала, че запаснияТъ унтеръ-офицеръ Павловъ и по настоящемъ страда отъ болестьта epilepsia, като добавя, че болестьта му била наслѣдствена и за туй нѣмалъ право на инвалидна пенсия; че тия послѣдни сѫждения на комисията сѫ не само голословни и невѣрни, но нѣматъ и никакво значение по дѣлото, понеже по тоя въпросъ се е на врѣме произнесла законно учрѣдената комисия (актъ № 26, отъ 16/X 1896 год.), като е признала, че болестьта си Я. Павловъ е придобилъ вслѣдствие изпълнение на службата и не по своя вина, и за туй му е отпусната пенсията, въз основа на събранитѣ съобразно съ тогава дѣйствующия законъ данни за произхождението и причинитѣ на сѫщата болесть. Не е слѣдователно въ атрибутитѣ на новоназначената комисия да ревизира и критикува акта на първата, а само да констатира, да ли има подобрение, влошаване или съвършено поправление въ здравословното състояние на пенсионера; че при това поло-

жение на даннитѣ по дѣлото, обтѫженото опрѣдѣление слѣдва да се признае за правилно постановено и се потвърди, като остане подадената срѣщу него въззивна жалба на окрѫжния управитель безъ послѣдствие". — Срѣщу казаното рѣшение на Пловдивския апелативенъ сѫдъ е подалъ касационна жалба Пловдивскиятъ окр. управитель, който за отмѣната му се оплаква, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ закона, понеже смисъла на чл. 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии и чл. чл. 17, 18 и 20 отъ Правилника за прилагането му, се заключава въ необходимостьта да се прѣкратятъ ония инвалидни пенсии, относително които се констатира, че по едни или други причини нѣма основание да се отпущатъ. Въ дадения случай комисията, назначена съгласно горнитѣ членове отъ закона и правилника, е констатирала, че инвалидътъ страдае отъ епилепсия на наслѣдствена почва, слѣдователно не отъ болесть, придобита вслѣдствие на службата и се е произнесла, че нѣма основание да се продължава отпущането на инвалидна пенсия. Сѫдътъ, обаче, отхвърля искането на министерството да се прѣкрати въпросната пенсия, понеже въ акта не се вижда да сѫ се измѣнили условията, възъ основание на които сѫдътъ първоначално е опрѣдѣлилъ инвалидна пенсия. Рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ е неправилно, понеже веднажъ назначената, споредъ закона, комисия, констатирала, че въ дадения случай нѣма основание да се отпуща инвалидна пенсия, послѣднята трѣбва да се прѣкрати безотносително къмъ това, при какви условия и какъ тя е била отпусната. При отпущането на тази пенсия, по всѣка вѣроятность, сѫ сѫществували достатъчно данни да се мисли, че болестьта е придобита вслѣдствие на службата, сега, обаче, слѣдъ толкова години, когато болестьта се е напълно опрѣдѣлила, констатира се, че тя не е била придобита отъ службата и сѫдътъ нарушава смисъла на закона, като не взема въ внимание това заключение на комисията.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: чл. 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год. гласи: че отпуснатитѣ по установения отъ закона редъ инвалидни пенсии на офицери и долни военни чинове може да се увеличаватъ или да се намаляватъ и дори може да се прѣкратяватъ, когато резултатитѣ отъ едно прѣосвидѣтелствуване на прѣдвидената въ сѫщия законъ комисия покаже законната необходимость за такова едно измѣнение или прѣкратяване на извѣстна инвалидна пенсия или казано съ други думи, както по-рано вече Върховниятъ касационенъ сѫдъ, I углавно отдѣление, е разяснилъ, когато прѣосвидѣтелствуването констатира фактически, че болестьта на инвалида се е влошила или намалила до степень, която прѣминава въ друга инвалидна категория, или пъкъ че болестьта му, която е послужила законна основа за отпущане инвалидната пенсия, е съвършено изчезнала и инвалидътъ е оздравѣлъ. Това сѫщото се разбира и отъ текста на чл. чл. 17, 18 и 20 отъ Правилника за прилагането на сѫщия Законъ за военнитѣ пенсии. Съ рѣшението си по това дѣло, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ признава, че комисията по прѣосвидѣтелствуването на инвалида Янаки Павловъ, въ резултата на прѣосвидѣтелствуването си не е кон-

статирала, че болестьта на сѫщия инвалидъ Янаки Павловъ, възъ основа на която му е била отпусната инвалидна пенсия, не е изчезнала и че той и сега страдалъ отъ сѫщата болесть, вслѣдствие на което апелативниятъ сѫдъ не е допусналъ прѣкратяване на отпуснатата му инвалидна пенсия. Съ това свое дѣйствие Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ не само не е допусналъ нарушение на посоченитѣ отъ касатора въ жалбата му закони, но е постѫпилъ точно и съгласно съ разума на чл. 13 отъ Закона за военнитѣ пенсии, който, както се каза по-горѣ, не допуща да се прѣкратява отпуснатата по установения отъ закона редъ инвалидна пенсия само на едното това основание, че комисията по прѣосвидѣтелствуването на извѣстенъ инвалидъ била изказала мнѣние за отнемане инвалидната му пенсия, безъ, обаче, да е констатирала фактическото му оздравяване отъ болестьта, възъ основа на която е била отпусната инвалидната пенсия. Отъ това слѣдва, че касаторовото оплакване по този прѣдметъ се явява неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ № 76. отъ 9 февруарий 1905 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *29* — (*55*) — *14 ноемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на тридесеть и първи октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, В. Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 45, по описа за 1905 год., по касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 316, отъ 11 юний 1905 год., което постановява да се повърнатъ одържкитѣ на Олга Ив. Мачева, бивша учителка* — Въ сѫдебното заседание се явиха отъ страна на Олга Ив Мачева, адвокатътъ П. Абрашевъ и отъ страна на хазната, държавниятъ адвокатъ Г. Благоевъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивската жителка Олга Ив. Мачева, която е учителствувала въ Пловдивската дѣвическа гимназия и била уволнена, понеже се омѫжила и като нѣмала нуждното число изслужени години, съ заявление отъ 25 февруарий 1905 год. до Пловдивския окр. сѫдъ, поискала да ѝ се повърнатъ направенитѣ ѝ пенсионни одържки въ сума 345 лева и 41 стотинки. Пловдивскиятъ окр. сѫдъ съ опрѣдѣление № 275, отъ 4 мартъ 1905 год., възъ основание чл. 11 забѣлѣжки 1 и 2 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ, постановилъ; „да се повърнатъ отъ пенсионния фондъ на Олга Ив. Мачева, пенсионнитѣ ѝ одържки 345 лева и 41 стотинки“. По въззивна жалба на Пловдивския окр. управитель, дѣлото е разгледано отъ Пловдивския апелативенъ сѫдъ, който съ рѣшение № 316, отъ 11 юний 1905 год., потвърдилъ опрѣдѣлението № 275/905 год на Пловдивския окр. сѫдъ по тѣзи съображения: „Законътъ за просвѣщението, измѣненъ въ 1899 год. д. в. 151 с. г. прѣдписва: всѣка учителка, щомъ

се омъжи, уволнява се отъ длъжность, а Законътъ за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство въ чл. 11 забѣл. 1 и 2 заповѣдва възвръщането одържкитѣ на такива учителки слѣдъ 5 години отъ влизането този законъ въ сила. Отъ книжата по дѣлото се вижда, че просителката е била учителка само около 4 години и че е уволнена вслѣдствие омъжването ѝ и понеже отъ влизането на закона въ сила до сега съ се минали вече 5 години, одържкитѣ на просителката, споредъ сѫщия законъ и правилника къмъ него, би трѣбвало да се върнатъ. Пенсионното управление, обаче, отказва да стори това, понеже, въ послѣдствие, Законътъ за народното просвѣщение е билъ измѣненъ, та просителката можала да си доизслужи, за да добие пенсия. Този възгледъ на пенсионното управление — писмо № 70/905 год. е кривъ, понеже просителката е добила вече едно право на основание на единъ материяленъ законъ, който е още въ сила, а измѣнението на Закона за просвѣщението — сѫщо материяленъ — нѣма обратна сила. Неоснователни съ и възраженията на fiscusa: че не е по охранителенъ, а по състезателенъ редъ трѣбвало просительтъ да заведе иска си и то прѣдъ надлежния мирови сѫдия, тъй като въ случая просителката има вече придобито едно право, което и притежава на основание единъ законъ, който е още въ сила, Законътъ за пенсиитѣ на гражданскитѣ чиновници — който както и правилника къмъ него урегулирва и тази материя и освобождава правоимѣющия отъ каквито и да било състезания". — Срѣщу сѫщото рѣшение на Пловдивския апелативенъ сѫдъ, е подалъ касационна жалба Пловдивскиятъ окр. управитель, който моли за отмѣната му на тѣзи основания: 1) че Пловдивскиятъ окр. сѫдъ неправилно далъ ходъ на молбата на Олга Ив. Мачева, защото искътъ ѝ отъ 345 лева, по своя размѣръ, е отъ компетентностьта на мировитѣ сѫдии, като първа инстанция и че сѫдътъ неправилно е разгледалъ дѣлото въ разпоредително заседание и го рѣшилъ съ опрѣдѣление, когато е трѣбвало да го разгледа съ призоваване на странитѣ по състезателенъ редъ и да постанови рѣшение, тъй като прѣдметътъ на ищцовата молба не съставялъ въпросъ за право на пенсия; 2) че споредъ прѣписанието въ забѣлѣжката къмъ чл. 11 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ отъ 1 февруарий 1900 год., могатъ да се връщатъ само онѣзи пенсионни одържки, които съ правени слѣдъ датата на сега дѣйствующия Законъ за пенсиитѣ отъ 1 февруарий 1900 год., тъй като дѣйствувавшитѣ до тая дата пенсионни закони не съ съдържали постановление за такова връщане на одържки, отъ които се образува пенсионниятъ фондъ, а пъкъ и сега дѣйствующиятъ Законъ за пенсиитѣ на чиновницитѣ не постановява изрично за връщане одържкитѣ правени при прѣдишнитѣ закони за пенсии, отъ което слѣдвало, че разпореждането на закона за връщането на одържкитѣ имало сила само за бѫдаще, а не обратно и че правото да се искатъ обратно правенитѣ на чиновницитѣ одържки, се е родило за първъ пѫть на 1 февруарий 1900 год., и 3) че учителкитѣ, които вслѣдствие на омъжването си, съ прѣстанали да учителствуватъ, понеже Законътъ за просвѣщението отъ 1899 год. имъ забранявалъ да учителствуватъ като се омъжатъ — нѣмали право да имъ се въръ-

щатъ пенсионнитѣ одържки, понеже прѣди изтичането законния 5-годишенъ срокъ за упражняване правото си да искатъ възвръщането на одържкитѣ, т. е. прѣди 1 февруарий 1905 год., съ новъ законъ отъ 30/I 1904 год. се възвърнало на омѫжените учителки правото да учителствуватъ, което показвало, че законното основание за повръщането на одържкитѣ, състояще въ това, че омѫжването имъ прѣпятствувало да учителствуватъ, е отстранено прѣди да настѫпи правото имъ да си искатъ одържкитѣ, съ закона отъ 1904 год. и отъ тогава омѫжените имали отново право да учителствуватъ и да дослужатъ за пенсия.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) въ първото си оплакване Пловдивскиятъ окр. управитель поддържа, че това дѣло неправилно било разгледано отъ окрѫжния сѫдъ като първа истанция, когато, по размѣра на иска, то било подсѫдно на мировия сѫдия и че неправилно било разгледано по процедурата на пенсионнитѣ дѣла, когато е трѣбвало да бѫде разгледано по граждански състезателенъ редъ. Забѣлѣжката къмъ чл. 11 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, като постановява за повръщане на пенсионнитѣ одържки на уволненитѣ вслѣдствие на омѫжване учителки, не говори нищо за реда, по който трѣбва да се иска тѣхното повръщане; обаче правилникътъ, който е изработенъ, съгласно чл. 35 отъ сѫщия законъ, прѣдвижда въ чл. чл. 75 — 77 особна процедура, по която одържкитѣ трѣбва да се искатъ и повръщатъ. По това дѣло Олга Ив. Мачева дѣйствително се обърнала съ заявление до Пловдивския окр. сѫдъ за повръщането на нейнитѣ одържки и то като сѫдъ, комуто сѫ подсѫдни пенсионнитѣ дѣла и сѫдътъ е разгледалъ това дѣло по процедурата на пенсионнитѣ дѣла, т. е. въ разпоредително заседание и го рѣшилъ съ опрѣдѣление, но съ това Пловдивскиятъ окр. сѫдъ не е допусналъ нарушение на своята или чужда сѫдебна компетентность, понеже, както се вижда отъ обясненията на двѣтѣ страни по това дѣло, т. е. на Олга Ив. Мачева и прѣдставителя на пенсионния фондъ, между тѣзи страни е имало различни взглядове и разбирания на нѣкои постановления отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ, касающи се до врѣмето, прѣзъ което сѫ правени исканитѣ одържки и до врѣмето, прѣзъ което одръжкитѣ подлежатъ на повръщане, а при такива недоразумѣния на странитѣ по въпроси отъ областьта на Пенсионния законъ, това дѣло правилно е заведено и разгледано отъ Пловдивския окр. сѫдъ по особната процедура на пенсионнитѣ дѣла и то като сѫдъ, комуто сѫ подсѫдни пенсионнитѣ дѣла като първа инстанция. Отъ казаното слѣдва, че първото касаторово оплакване за разглеждането на това дѣло отъ Пловдивския окр. сѫдъ и то по процедурата на пенсионнитѣ дѣла, е неоснователно; 2) втората алинея на първата забѣлѣжка къмъ чл. 11 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство отъ 1 февруарий 1900 год. гласи, че внесенитѣ пенсионни одържки се възвръщатъ на омѫжените учителки, които, споредъ закона, нѣматъ вече право да учителствуватъ, ако нѣматъ изслужени години за пенсия. Отъ прѣдписанието на този законъ става ясно, че на онѣзи учителки, които сѫ омѫжени или вслѣдствие на омѫжването си и съгласно съ Закона

за народното просвѣщение отъ 1899 год., който забраняваль на омѫженитѣ учителки да учителствуватъ, сѫ били уволнявани отъ учителска длъжность, като лишени отъ такова право, направенитѣ отъ учителскитѣ имъ заплати пенсионни одържки се възвръщатъ, ако нѣматъ изслужени години за пенсия. Щомъ омѫженитѣ учителки сѫ били лишени отъ право да учителствуватъ съ Закона за народното просвѣщение отъ 1899 год., отъ която година такива учителки сѫ прѣстанали да учителствуватъ, то казаната първа забѣлѣжка къмъ чл. 11 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ, който дѣйствува отъ 1 февруарий 1900 год., е имала прѣдъ видъ на първо мѣсто възвръщането на одържкитѣ направени и до 1 февруарий 1900 год., а не само слѣдъ тая дата, защото законодателтъ е смѣталъ, както това се вижда и отъ станалитѣ разисквания въ Народното събрание по приемането на казаната забѣлѣжка къмъ чл. 11 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ, за несправедливо да се задържатъ пенсионнитѣ одържки на омѫженитѣ учителки, които самиятъ законъ е лишилъ отъ право да заематъ учителска длъжность Отъ изложеното слѣдва, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ, като е постановилъ съ обтѫженото си по това дѣло рѣшение, да се възвърнатъ на бившата учителка Олга Ив. Мачева и одържкитѣ ѝ направени до 1 февруарий 1900 год., е постѫпалъ съгласно съ разума на първата забѣлѣжка къмъ чл. 11 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ отъ гражданското вѣдомство, безъ да е допусналъ нѣкакво нарушение на сѫщия законъ, за каквото неоснователно се оплаква въ касационната си жалба Пловдивскиятъ окр. управитель, и 3) каза се по-горѣ, че първата забѣлѣжка къмъ чл. 11 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ отъ 1 февруарий 1900 год. постановява да се възвръщатъ пенсионнитѣ одържки на онѣзи учителки, които сѫ били лишени съ Закона за народното просвѣщение отъ 1899 год. отъ правото да учителствуватъ само за това, че сѫ омѫжени или се омѫжватъ, но правото на такива учителки, които вслѣдствие на самия законъ сѫ били уволнени отъ учителство и само защото сѫ омѫжени, не се изгубва отъ факта, че прѣзъ 1904 год. е издаденъ Законъ по народното просвѣщение, който отмѣнява онзи законъ отъ 1899 год., който лишаваше омѫженитѣ учителки отъ право да учителствуватъ, понеже новиятъ законъ отъ 1904 год. само не забранява за въ бѫдаще да учителствуватъ омѫжени учителки, но не постановява нищо за пенсионнитѣ одържки на вече уволненитѣ въ силата на стария законъ отъ 1899 год. омѫжени учителки и не ги е възстановилъ въ учителскитѣ имъ длъжности, отъ които сѫ били по-рано уволнени и за които длъжности сѫ имъ правени на врѣмето си пенсионни одържки. Втората забѣлѣжка къмъ чл. 11 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство разпорежда, че възвръщането пенсионнитѣ одържки на омѫженитѣ учителки, за което се постановява въ първата забѣлѣжка къмъ чл. 11 отъ сѫщия законъ, може да стане само слѣдъ петъ години отъ влизането въ сила на сѫщия законъ, т. е. 5 години слѣдъ 1 февруарий 1900 год., но отъ това може ли да се вади заключение, че уволненитѣ омѫжени учителки сѫ изгубили право да си искатъ одържкитѣ, понеже прѣди да постѫпи казаниятъ 5 годишенъ

срокъ за възвръщането имъ, на 30 януарий 1904 год. е издаденъ онзи Законъ за народното просвѣщение, който не забранява на омъжените учителки да учителствуватъ? Такова заключение не може да се вади, защото, както се каза и по-горѣ, издаването на закона отъ 1904 год., който допуща да учителствуватъ и омъжени учителки, не унищожава постановеното въ първата забѣлѣжка къмъ чл. 11 отъ Закона за пенсиитѣ право на уволненитѣ по омъжване учителки, да имъ се възвърнатъ одържкитѣ, макаръ моментътъ за самото имъ възвръщане има да настжпи нѣколко врѣме по-късно отъ 1904 година. Отъ това слѣдва, че и третото касаторово оплакване относително това, че омъжените учителки изгубили право да имъ се повърнатъ одържкитѣ, понеже законътъ отъ 1904 год. възстановилъ правото имъ да учителствуватъ, е неоснователно.

Върховниятъ касационенъ сждъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сждъ подъ № 316, отъ 11 юний 1905 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *30 — (57) — 13 ноември 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на тридесеть и първи октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена Ивановъ *пенсионно дѣло № 47, по описа за 1905 год., по касационната жалба на Пловдивския окржженъ управитель, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сждъ № 24, отъ 20 януарий 1905 година.* — Въ заседанието яви се само държавниятъ адвокатъ Г. Благоевъ, отъ страна на хазната, а сительтъ за пенсия отсжтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Стефанъ Дучевъ, отъ гр. Сливенъ, настойникъ на дѣцата, останали отъ жена му Пенка, съ молба отъ 16 юлий 1904 год. до Сливенския окр. сждъ, като излага, че жена му Пенка Ст. Дучева се поминала, отъ която останали двѣ дѣца: Марийка и Стефанъ, че тя имала до смъртьта си 17 години и $5^1/_2$ мѣсеци изслужени на държавна служба учителка — прѣзъ което врѣме получавала заплата и били ѝ одържани слѣдуемитѣ за сжщото врѣме одържки — иска, по силата на чл. 21 отъ Закона за пенсиитѣ, да се опрѣдѣли слѣдуемата се наслѣдствена пенсия на дѣцата, останали подиръ смъртьта ѝ. Сливенскиятъ окр. сждъ разгледалъ тази молба и я отхвърлилъ, защото, съгласно чл. 21 отъ цитирания законъ, не се слѣдва наслѣдствена на дѣцата ѝ пенсия, щомъ (съпруга, бащата) е живъ, който е трѣбвало да се грижи за отхраната на дѣцата (опрѣдѣлението му № 1172, отъ 20 априлъ 1904 год.). По въззивна жалба на настойника на малолѣтнитѣ, дѣлото е било разгледано отъ Пловдивския апелативенъ сждъ, който за разрѣшението му, като е взелъ прѣдъ видъ: „отъ прѣдставенитѣ свидѣтелства подъ №№ 513, 498, 350, 653, 935, 936, 140, 7577 и 6064 се достатъчно установява, че покойната Пенка Ст. Дучева е

прослужила, като учителка, 17 години и $5^1/_2$ мѣсеци на държавна служба, прѣзъ което врѣме е получила всичко 14 004 лева и 50 ст., като и сж правени слѣдуемитѣ одържки, както това удостовѣрява Финансовото министерство съ № 3423, отъ 8 априлъ 1902 год. за врѣмето до 1892 година. Отъ сжщитѣ, както кръщелното свидѣтелство съ дата 29 май 1900 год., се вижда, че тя е почнала слѣдъ 20-годишната си възрасть да учителствува, като се омжжила за Ст. Дучевъ (свидѣтелство отъ митрополията № 564) и умрѣла на 16 юний 1904 год., когато оставила двѣ дѣца: Марийка и Стефанъ, добити отъ брака и съ Стефанъ Дучевъ (удостовѣрение № 5805 на кметството). При тѣзи условия, слѣдва да се признае, че тя е прослужила горното число години, за които и се слѣдва пенсия годишно 350 лева и 10 ст., тъй е уволнена по разпорѣждането на властьта, щомъ като е умрѣла, и е прослужила повече отъ 15 години (чл. чл. 1 и 6 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство). Въ случая, обаче, прѣдстои да се разрѣши, да ли тази пенсия може да се продължи и даде като наслѣдствена на нейнитѣ дѣца, щомъ като нейниятъ мжжъ е живъ? — Наистина, въ чл. 21 отъ Закона се опрѣдѣлятъ лицата и случаитѣ, когато се отпуща наслѣдствена пенсия, споредъ който не се слѣдва такава на мжжа, защото изрично не му се опрѣдѣля; но на дѣцата, които сж останали сираци, слѣдва да се признае, че трѣбва да се отпусне, защото изрично се говори въ този членъ, че дава такава на непълнолѣтни сираци, каквито сж въ случая Марийка и Стефанъ, безъ да се гледа, да ли бащата е живъ или не по простата причина, че ако законодателтъ е искалъ да прави това различие, тогава щѣше да употрѣби думата „кржгли“, както това се вижда упоменато въ правилника по приложението на закона, а щомъ той е употрѣбилъ „непълнолѣтни сираци“, безъ да означи и „кржгли“, слѣдва да се заключи, че тази наредба се отнася за случаи, въ които влиза и конкретния — останали непълнолѣтни дѣца слѣдъ смъртьта на една съпругъ, а не двамата. Това тълкуване се подкрѣпя още отъ чл. 24 отъ сжщия законъ, въ който се говори за размѣра на наслѣдственитѣ пенсии и който казва: „длжностното лице, баща или майка, остави само малолѣтни дѣца и пр.“, което трѣбва да се разбира, че дѣцата на имѣющия право на пенсия, стига да сж малолѣтни, иматъ право да се ползуватъ отъ наслѣдствена, а съ това никакъ не е изключенъ случая, когато пенсионера остави дѣца малолѣтни и съпругъ — както сж дѣцата на покойната и приживѣлия и мжжъ. Тази наслѣдствена пенсия, както е постановено въ чл. 23 отъ закона, ще получава настойникътъ имъ до навършване възрастьта 21 година за Стефана и омжжване или до 25-годишна възрастъ на Марийка. При тѣзи разпорѣждания на закона, обстоятелството, че и сж правени одържки и че тя има право на пенсия, въ случай, че живѣеше, молбата на Ст. Дучевъ е уважителна и основателна, а опрѣдѣлението на окржжния сждъ е неправилно, за това трѣбва да се отмѣни и отпусне пенсия наслѣдствена отъ 175 лева и 5 ст. годишно и то начиная отъ 17 юний 1904 год., тъй като майка имъ е умрѣла на 16 сжщи“, — съ рѣшението си № 24, отъ 20 януарий 1905 год. е отмѣнилъ опрѣдѣлението на Сливенския окр. сждъ № 1172, отъ 20 но-

ември 1904 год., като е опрѣдѣлилъ годишна наслѣдствена пенсия въ размѣръ на 175 лева и 5 ст. на малолѣтнитѣ Стефанъ и Марийка Ст. Дучеви за изслуженитѣ отъ покойната имъ майка Пенка Дучева 17 години и $5^1/_2$ мѣсеци държавна служба, като учителка. — Въ касационната жалба Пловдивскиятъ окр. управитель се оплаква: 1) че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 21 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, защото е призналъ правото на пенсия на малолѣтнитѣ Стефанъ и Марийка Дучеви при живъ баща, когато горниятъ членъ дава право на наслѣдствена пенсия само на непълнолѣтни сираци, подъ които се разбирало ония, които нѣматъ живи нито баща нито майка, и 2) че сѫщиятъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 23 и 24 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, защото, ако наслѣдницитѣ на покойната Пенка Дучева би имали право на пенсия, то размѣрътъ на тази пенсия, съгласно чл. 23, би билъ $^1/_{10}$ отъ слѣдуемата се ней пенсия, т. е. 70 лева годишно и за двѣтѣ дѣца, защото на покойната ѝ се слѣдвало 350 лева годишно.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, вие прѣдъ видъ: 1) Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ рѣшението си № 24, отъ 20 януарий 1905 год. е опрѣдѣлилъ на непълнолѣтнитѣ Стефанъ и Марийка, наслѣдници на покойната Пенка Дучева, наслѣдствена пенсия въ размѣръ на 135 лева годишно, понеже, по силата на чл. 21 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, тѣ макаръ и при живъ баща, се считали за сираци и като такива имали право на наслѣдствена пенсия отъ майка си. Това сѫждение на Пловдивския апелативенъ сѫдъ, по тълкуването на чл. 21 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, относително думата „сираци", е неправилно, защото отъ смисъльта на този членъ трѣбва да се дойде до заключение, че за наслѣдници на пенсия сѫ и сирацитѣ, подъ които, обаче, не могатъ да се подразбиратъ и непълнолѣтнитѣ дѣца при живъ баща, а трѣбва да се подразбиратъ само кржглитѣ сираци, т. е. непълнолѣтнитѣ дѣца безъ майка и безъ баща, понеже, ако се приеме противното тълкуване на думата „сираци", законодателтъ въ чл. 21 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство нѣмаше причини, по които да не счита за сираци непълнолѣтнитѣ дѣца безъ баща, когато тѣ се явяватъ като наслѣдници на пенсия заедно съ майка си, като съпруга на починалия пенсионеръ. Обаче това неправилно тълкуване на думата „сираци" не може въ дадения случай да лиши непълнолѣтнитѣ дѣца на покойната Пенка Дучева отъ наслѣдствена пенсия, защото, по силата на сѫщия чл. 21 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, тѣ, като дѣца на покойната си майка, иматъ право на наслѣдствена пенсия; слѣдователно, оплакването на Пловдивския окр. управитель за нарушение на чл. 21 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, защото Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е опрѣдѣлилъ на малолѣтнитѣ Стефанъ и Марийка наслѣдствена пенсия, като на сираци, при живъ баща, когато, споредъ горния членъ, подъ сираци се разбирали ония дѣца, които нѣматъ нито баща, нито майка, е неоснователно, и 2) Пловдивскиятъ

апелативенъ сѫдъ съ рѣшението си № 24, като е призналъ правото на наслѣдствена пенсия на малолѣтнитѣ Стефанъ и Марийка, съгласно чл. 24 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, имъ е опрѣдѣлилъ като на сирачета половината отъ годишната пенсия, която е имала право да получава покойната имъ майка за изслуженитѣ отъ нея на държавна служба, като учителка, 17 години и $5^1/_2$ мѣсеци. Това постановление на Пловдивския апелативенъ сѫдъ е така сѫщо неправилно, защото, по силата на чл. 24 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, само непълнолѣтнитѣ кржгли сираци, ако сѫ двѣ, получаватъ половината отъ пенсията на длъжностното лице баща или майка, а не и когато непълнолѣтнитѣ се явяватъ като наслѣдници на пенсия при живъ баща, или жива майка, тъй като въ този послѣдниятъ случай, съгласно чл. 23 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, непълнолѣтнитѣ дѣца иматъ право да получатъ всѣко едно по $^1/_{10}$ часть отъ пенсията, която тѣхниятъ наслѣдодатель — пенсионеръ е получавалъ, а не половината отъ сѫщата пенсия. Отъ казаното слѣдва, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ, като е опрѣдѣлилъ на непълнолѣтнитѣ Стефанъ и Марийка Дучеви 135 лева наслѣдствена пенсия, половината отъ пенсията, която е имала право да получи покойната имъ майка Пенка Дучева, вмѣсто $^2/_{10}$ което съставлява 70 лева годишно, е нарушилъ чл. чл. 23 и 24 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство; слѣдователно, оплакването на Пловдивския окр. управитель за нарушение на горнитѣ два члена отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, е основателно.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ № 24, отъ 20 януарий 1905 год., защото сѫ нарушени чл. чл. 23 и 24 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ *31 — (59) — 14 ноемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на тридесеть и първи октомврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *пенсионно дѣло № 49, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ отъ 14 мартъ 1905 год., № 133.* — Въ сѫдебното заседание се явиха държавниятъ адвокатъ Георги Благоевъ и адвокатътъ Александъръ Людскановъ, повѣреникъ на просителя за пенсия Добри Илиевъ.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ въ заседанието си на 7 мартъ 1905 год., като е взелъ прѣдъ видъ: „Добри Илиевъ, отъ гр. Хасково, съ молба отъ 27 септемврий 1904 год., искалъ да му се опрѣдѣли пенсия за прослуженитѣ му години на военна и гражданска служба, като прѣдставилъ доказателства за изслуженитѣ

години, а Хасковскиятъ окр. сѫдъ съ опрѣдѣлението си отъ 13 ноември 1904 год., № 3456, я оставилъ безъ послѣдствие, защото Законътъ за военнитѣ пенсии влѣзалъ въ сила отъ мѣсецъ февруарий 1900 год., когато той билъ вече уволненъ отъ военната служба и трѣбвало, по силата на чл. 49 точка *д* отъ Закона за устройството на въоръженитѣ сили, който е въ сила отъ 1 януарий 1904 год., да има непрѣкѫсната служба 15 години, за да има право на пенсия. Срѣщу това опрѣдѣление Добри Илиевъ подалъ жалба, като иска да се отмѣни и да му се опрѣдѣли пенсия за прослуженитѣ му години и то по силата на Закона за военнитѣ пенсии, защото той е заемалъ военна служба и прѣзъ 1904 год., отъ която е уволненъ по разпореждане на началството си. Отъ прѣдставения послуженъ списъкъ се вижда, че просителтъ има изслужени на военна служба, като старши унтеръ-офицеръ и фелдфебель, всичко 13 години, 2 мѣсеци и 8 дни; отъ сѫщия и удостовѣрението № 516, отъ 23 септемврий 1904 год. става явно, че той е уволненъ по разпореждане на началството си и служилъ като военненъ ключаръ 5 мѣсеци и 11 дни; отъ свидѣтелствата № № 8362, 2841 и 6981 се вижда, че е прослужилъ по гражданското вѣдомство на държавна служба всичко 1 година, 4 мѣсеци и 13 дни, които, както и другитѣ 5 мѣсеци и 11 дни като ключаръ, съгласно чл. 4 буква *жс* отъ Закона за военнитѣ пенсии, се считатъ за 1 година, 4 мѣсеци и 8 дни, или всичко е прослужилъ 14 години, 6 мѣсеци и 8 дни. Прѣдставилъ е сѫщо метрическо свидѣтелство № 155, отъ общината № 5706, отъ паркета № 2652 и друго отъ общината за сѣмейното му положение (№ 5707), отъ които се вижда, че той притежава положителнитѣ и отрицателни качества, които се изискватъ за отпущане пенсия отъ Закона за военнитѣ пенсии. Щомъ той е постѫпилъ отново на служба (1904 год.) и уволненъ не по собствено искание, по силата на чл. 3 § 2 отъ Закона за военнитѣ пенсии, има право да получи за прослуженото врѣме пенсия, което надминава 10 години. Уволнението му прѣзъ 1899 год. не му дава право на пенсия, защото тогавашнитѣ законоположения не допускаха за помалко врѣме пенсия на долнитѣ чинове въ войската, а веднажъ той, при дѣйствието на закона отъ 1900 год., е заелъ служба и уволненъ, то слѣдва да се ползува той отъ благата на този законъ, който отпуща пенсии и на долнитѣ чинове за повече отъ 10 години въ случай на уволнение, слѣдователно отъ точка зрѣние на този законъ е основателна молбата му въ случая. Възражението на другата страна, че чл. 49 буква *д* отъ Закона за устройството на въоръженитѣ сили, който е въ сила отъ 1 януарий 1904 год., изисквалъ 15 години служба, за да могатъ да се ползуватъ отъ пенсия фелдфебелитѣ, какъвто е билъ и просителтъ, е неоснователно, защото този законъ не е искалъ да отмѣнява Закона за пенсиитѣ, както това се вижда и отъ чл. 156 отъ сѫщия, а той е специяленъ законъ по производството и пр., та въ тази смисъль трѣбва да се тълкува и прилага цитираниятъ чл. 49, и то именно, че ще бѫде произведенъ въ по-горенъ чинъ, ако е прослужилъ 15 години, но не и че пенсия ще му се отпусне само слѣдъ 15-годишна непрѣкѫсната служба. При отсѫтствие на изрична наредба, че съ това се отмѣнява Законътъ за пенсиитѣ, не може да се дава такова прѣсилено

тълкуване на чл. 49 и той си има значение само за онази материя, която законътъ урежда, а именно положенията, производството и пр., а никакъ и за пенсиитѣ. Възражението, че неправилно билъ назначенъ той на послѣдната служба, нѣма значение, защото това е работа на оня, който го е назначилъ, а това не може да го лиши отъ облагитѣ на закона, щомъ той е служилъ и сж му правени одържки, още повече, че това съ нищо не е установено отъ страна на прѣдставителя на хазната. Отъ това слѣдва, че окржжниятъ сждъ неправилно е издалъ горното опрѣдѣление и че трѣбва да се отмѣни, като се уважи молбата за пенсия, а се опрѣдѣли такава изъ окладъ на 600 лева годишно за фелдфебель за 14 години и 6 мѣсеци, която, по силата на чл. чл. 3 и 5 отъ Закона трѣбва да бжде годишно по 258 лева и то начиная отъ 1 августъ 1904 год., защото молбата е дадена прѣди изтичането на 2 мѣсеци отъ уволнението", — издалъ е рѣшението си подъ № 133, диспозитивътъ на което гласи: „отмѣнява опрѣдѣлението № 3456, отъ 13 ноември 1904 год. на Хасковския окр. сждъ и вмѣсто него постаиовява: на Добри Илиевъ, отъ гр. Хасково, за изслуженитѣ му 14 години и 6 мѣсеци по военното и гражданското вѣдомства въ служба, върху окладъ 600 лева, се опрѣдѣля годишна пенсия отъ 258 лева, начиная отъ 1 августъ 1904 год., като му се одържатъ отъ заплатата до 1900 год. слѣдуемитѣ одържки за пенсия, ако такива не сж му правени". — Срѣщу това рѣшение Пловдивскиятъ окр. управитель е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква, че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. 49 буква *д* отъ Закона за устройството на въорженитѣ сили, защото неправилно е отпусналъ пенсия на фелдфебеля Добри Илиевъ, понеже той е билъ уволненъ прѣдпослѣдния пѫть на 30 декември 1899 год., а Законътъ за военнитѣ пенсии (отъ 1896 год.) не е давалъ никаква пенсия на долнитѣ чинове; още и за това, защото новиятъ Законъ за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год., ако и да допуща пенсионирането и на долнитѣ чинове, но това пенсиониране е било ограничено съ Закона за въорженитѣ сили, който изисква за пенсионирането на долнитѣ чинове 15 годишна непрѣкжсната служба, каквато фелдфебелътъ Добри Илиевъ не е ималъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на държавния адвокатъ и на повѣреника на Добри Илиевъ, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваното рѣшение се вижда, че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ, слѣдъ като е обсждилъ и оцѣнилъ находящитѣ се при дѣлото данни, приелъ е за установенъ факта, че просителътъ Добри Илиевъ, като е служилъ на военна служба и прѣзъ врѣмето, когато е дѣйствувалъ новиятъ Законъ за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год., ималъ е право да получи пенсия, по силата на чл. 3 ал. 2 отъ сжщия Законъ за военнитѣ пенсии, понеже той е прослужилъ на свръхсрочна служба, като доленъ воененъ чинъ, повече отъ 10 години и е уволненъ по разпореждане на началството си. Щомъ просителътъ Добри Илиевъ е служилъ и прѣзъ врѣмето на дѣйствието на Закона за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год. и е билъ уволненъ, когато е билъ въ сила тоя законъ, то и правата на сжщия проситель

трѣбва да се нормиратъ по сѫщия законъ, въ чл. 3 на който се прѣдвижда, че може да се даде пенсия и на доленъ чинъ, когато той е прослужилъ повече отъ 10 години и бѫде уволненъ по разпореждане на началството си. Тоя Законъ за военнитѣ пенсии не може да се приеме, че е отмѣненъ съ Закона за въоръженитѣ сили отъ 24 януарий 1904 год., защото въ послѣдния нищо не се споменува за отмѣната на казания Законъ за военнитѣ пенсии. Колкото се отнася, обаче, до разпореждането на чл. 49 буква *д* отъ Закона за устройството на въоръженитѣ сили на Българското княжество, това разпореждане статуира главно и прѣимуществено правата на фелдфебелитѣ за производството имъ въ първи офицерски чинъ, слѣдъ прослужването имъ 15-годишна непрѣкъсната свързрочна служба, както и правото имъ въобще за пенсиониране, което пенсиониране трѣбва да се регулира по нормитѣ изложени въ специялния Законъ за военнитѣ пенсии, до гдѣто изрично не е постановено противното въ сѫщия Законъ за устройството на въоръженитѣ сили въ княжество България. Прѣдъ видъ на горѣизложеното, неоснователно се явява оплакването на Пловдивския окр. управитель за нарушение чл. 49 буква *д* отъ Закона за въоръженитѣ сили въ княжество България.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Пловдивския окр. управитель, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ отъ 14 мартъ 1905 год., № 133, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *32 — (60) — 5 декемврий 1905 год.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи ноемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 50, по описа за 1905 год., по касационната жалба на Захарина Георгиева, отъ гр. Стара-Загора, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 315, отъ 10 юний 1905 година.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ съ рѣшение № 315, отъ 10 юний 1905 год., отмѣнилъ опрѣдѣлението на Старозагорския окр. сѫдъ подъ № 173, отъ 22 януарий 1905 год. и постановилъ, че на наслѣдницитѣ на покойния запасенъ капитанъ Иванъ Георгиевъ, отъ гр. Стара-Загора, се слѣдва наслѣдствена изслужена пенсия само въ размѣръ на 1404 лева, почвайки отъ 30 юний 1904 год., съгласно опрѣдѣлението на сѫщия сѫдъ отъ 26 августъ 1904 год., подъ № 1404, като се основалъ сѫщиятъ апелативенъ сѫдъ върху тѣзи съображения: „съ опрѣдѣление № 1404, отъ 26 августъ 1904 год., Старозагорскиятъ окр. сѫдъ, на основание указанитѣ въ сѫщото опрѣдѣление законни доказателства, е опрѣдѣлилъ на наслѣдницитѣ на покойния запасенъ капитанъ Ив. Георгиевъ, отъ гр. Стара-Загора — жена и 3 дѣца — наслѣдствена пенсия за изслужено врѣме

въ размѣръ на 1404 лева, начиная отъ 30/VII 1904 год. — датата на поискване пенсията. Съ заявление отъ 13/I 1905 год. до сѫщия сѫдъ Захарина Ив. Георгиева лично и като настойница на малолѣтнитѣ, е молила да се произнесе сѫдътъ по въпроса: да ли съ опрѣдѣлението, съ което е опрѣдѣлилъ наслѣдствената пенсия ней и на дѣцата ѝ, се запазва правото имъ и на отпуснатата по-рано тѣмъ отъ пенсионния фондъ пенсия за тритѣ мѣсеци слѣдъ смъртьта на наслѣдодателя имъ, въ размѣръ на цѣлата пенсия, която той е получавалъ 1872 лева, отпусната му съ височайши указъ № 20, отъ 29/II 1900 година. Окрѫжниятъ сѫдъ съ опрѣдѣлението си № 173 отъ 22/I 1905 год. е изтълкувалъ първото си опрѣдѣление въ смисъль, че съ него е запазено на просителитѣ правото на пенсията за първитѣ 3 мѣсеци слѣдъ смъртьта на покойния въ размѣръ указанъ въ чл. 21 отъ Закона за военнитѣ пенсии. Срѣщу това послѣдно опрѣдѣление прѣдставительтъ на държавата подава въззивъ и моли да се отмѣни като неправилно, понеже споредъ чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии, наслѣдницитѣ за да запазятъ правото си на тая въ увеличенъ размѣръ наслѣдствена пенсия по чл. 21 отъ сѫщия законъ, трѣбвало да се поискатъ въ срока означенъ въ чл. 20, който просителитѣ пропуснали. Дѣйствително, отъ даннитѣ по дѣлото се доказва безспорно, че наслѣдодателтъ на просителитѣ се е поминалъ на 17 априлъ 1904 год., а молбата за наслѣдствената пенсия наслѣдницитѣ му сѫ подали на 30 юлий сѫщата година, сирѣчь слѣдъ 2-мѣсечния срокъ, означенъ въ чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, по която причина пропущане на тоя срокъ и окрѫжниятъ сѫдъ имъ отпуща законната пенсия не отъ деня на смъртьта на наслѣдодателя имъ, а отъ датата на молбата имъ за такава. По сѫщитѣ основания окрѫжниятъ сѫдъ съ обтѫженото опрѣдѣление трѣбваше да признае за неоснователна допълнителната молба на просителитѣ да имъ се признае за запазено правото върху цѣлата пенсия на покойния за тритѣ първи мѣсеци слѣдъ смъртьта му, щомъ не сѫ я поискали въ законния срокъ, въ 2-мѣсечния, прѣдвиденъ въ чл. 22 отъ Закона за пенсиитѣ на военнитѣ лица. Срокътъ, означенъ въ тоя членъ отъ закона е общъ, както за военно-служащитѣ, които дирятъ пенсия, тъй и за наслѣдницитѣ и се отнася еднакво, както до опрѣдѣляне обикновения, законния размѣръ на пенсията, тъй и къмъ молбитѣ за отпущане на наслѣдницитѣ пенсията въ увеличенъ размѣръ, за която е рѣчь въ чл. 21 отъ сѫщия законъ. По общо правило (чл. 1622 отъ Закона за военнитѣ пенсии), пенсиитѣ се отпущатъ само ако има за това подадена отъ правоимѣющитѣ молба за отпущането. За началенъ моментъ (срока) за отпущане пенсия по закона се счита моментътъ на уволняването военно-служащето лице или же датата на смъртьта му — за наслѣдственитѣ пенсии. Щомъ за отпущане обикновена по закона пенсия, която да почва отъ горѣказания срокъ, се изисква подаване за тая цѣль писмена жалба до изтичане на 2-мѣсечния срокъ по чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, още повече се изисква запазването на тоя срокъ за правото на получване отъ наслѣдницитѣ прѣдвидената за тѣхъ, като привилегия пенсия въ увеличенъ размѣръ (цѣлата пенсия на пенсионера), за която е дума въ чл. 21 отъ сѫщия законъ, инакъ тѣ се лиша-

ватъ отъ нея, както изобщо се лишаватъ отъ пенсия за врѣмето отъ когато имъ се поражда право за такава до подаване молбата, ако тая молба е дадена, слѣдъ изтичане 2-мѣсечниятъ срокъ по чл. 22 отъ закона и чл. чл. 41 и 42 отъ Правилника за военнитѣ пенсии. Въ тоя случай опрѣдѣлението на окржжния сждъ, съ което е призналъ противното, е неправилно и слѣдва да бжде отмѣнено, като се признае, че съ първото опрѣдѣление на сжщия отъ 26/VIII 1904 год., № 1404, се отпуща на наслѣдницитѣ на запасния капитанъ Ив. Георгиевъ само законната пенсия наслѣдствена въ размѣръ на 1404 лева отъ 30 юний 1904 година". — Въ касационната си жалба срѣщу сжщото рѣшение на Пловдивския апелативенъ сждъ, молителката Захарина Георгиева се оплаква, че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. 21 отъ Закона за военнитѣ пенсии, защото неправилно билъ призналъ, че и молбата на наслѣдницитѣ на единъ пенсионеръ, за отпущането имъ 3-мѣсечната пълна пенсия на пенсионера, слѣдъ смъртьта му, трѣбвало да се подава въ 2-мѣсечния срокъ, опрѣдѣленъ въ чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, тъй като този срокъ не се отнасялъ къмъ въпросната 3-мѣсечна пълна пенсия, която могла да се дава дори и безъ молба на наслѣдницитѣ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: чл. 21 отъ Закона за военнитѣ пенсии гласи, че когато, поради смъртьта на пенсионеръ, пенсията прѣминава върху наслѣдницитѣ му, то тѣзи послѣднитѣ получаватъ пенсията му въ сжщия размѣръ, каквато е получавалъ пенсионерътъ, освѣнъ за мѣсеца, прѣзъ който е починалъ, но и още за 2 мѣсеци, а слѣдъ изтичането на този срокъ наслѣдницитѣ получаватъ пенсия по установения за тѣхъ размѣръ. Отъ изричното прѣдписание на този законъ слѣдва ясно, че въ него се говори за размѣритѣ на пенсията, които се слѣдва да получатъ наслѣдницитѣ на единъ пенсионеръ, слѣдъ неговата смъртъ, като се позволява отъ сжщия законъ, щото на такива наслѣдници да се дава за първитѣ три мѣсеци отъ смъртьта му пенсия въ такъвъ размѣръ, какъвто се е слѣдвало на самия пенсионеръ наслѣдодатель, а слѣдъ това да имъ се дава пенсия въ размѣръ, какъвто е установенъ за наслѣдницитѣ. За да може, обаче, да се отпусне каквато и да е пенсия, а слѣдователно и пенсия на наслѣдници на единъ пенсионеръ, независимо отъ опрѣдѣленитѣ въ закона нейни размѣри, трѣбва, съгласно прѣдписанието на чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии, да бжде подадено по установения редъ прошение, а пъкъ споредъ ясното разпорежданe на чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, пенсията се отпуща комуто се слѣдва, отъ деня на изключването отъ списъцитѣ на частьта, управлението или учрѣждението, ако е било подадено заявление, т. е. прошение, за отпущането ѝ въ течение на 2 мѣсеци отъ деня на изключването, въ противенъ случай пенсията се отпуща отъ деня, въ който е подадено заявлението за отпущането ѝ. Отъ разума на чл. 22 отъ Закона за военнитѣ пенсии, който говори изобщо за деня, отъ който се отпущатъ пенсиитѣ, безъ да прави нѣкаква разлика за случаитѣ, когато се отпущатъ по-голѣми пенсионни размѣри за първитѣ 3 мѣсеци, слѣдъ смъртьта на единъ пенсионеръ, слѣдва ясно, че и наслѣдстве-

нитѣ 3-мѣсечни пенсии въ пълнъ размѣръ на починалия пенсионеръ, се отпущатъ на наслѣдницитѣ само тогава, когато тѣ, наслѣдницитѣ, сж заявили за пенсията въ опрѣдѣления отъ чл. 22 на Закона за военнитѣ пенсии 2-мѣсеченъ срокъ отъ изключването поради смъртъ на наслѣдодателя отъ списъцитѣ; а не се ли заяви въ този законенъ срокъ за пенсията, то такава се отпуща съгласно сжщия законъ, само отъ деня на заявлението за пенсия и то само въ обикновения ѝ наслѣдственъ размѣръ, а не и въ пълния ѝ размѣръ за първитѣ 3 мѣсеци слѣдъ изключването. Отъ казаното слѣдва, че Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ не е допусналъ никакво нарушение на посочения отъ касаторката чл. 21 отъ Закона за военнитѣ пенсии, като отхвърлилъ молбата ѝ да ѝ се отпусне наслѣдствената въ пълнъ размѣръ пенсия, за първитѣ 3 мѣсеци слѣдъ смъртьта на мжжа ѝ, безъ тя да е заявила въ установения отъ закона 2-мѣсеченъ срокъ за отпущането наслѣдствена пенсия.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Захарина Георгиева, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сждъ подъ № 315, отъ 10 юний 1905 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сждопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *33 — (66) — 7 декемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и трети ноемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 53, по описа за 1905 год., по касационната жалба на Елена Ст. Михаилова, отъ гр. Кюстендилъ, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сждъ отъ 15 септемврий 1904 година, съ което се отхвърля молбата ѝ за наслѣдствена инвалидна пенсия.* — Въ заседанието странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийскиятъ апелативенъ сждъ съ протоколно опрѣдѣление отъ 15 септемврий 1904 год., потвърдилъ опрѣдѣлението на Кюстендилския окр. сждъ подъ № 613, отъ 20 мартъ 1903 год., съ което е оставена безъ послѣдствие молбата на Елена Ст. Михаилова, отъ нея и отъ името на дѣцата ѝ, за наслѣдствена инвалидна пенсия и то по тѣзи съображения: „съ апелативната си жалба Елена Ст. Михаилова обжалва опрѣдѣлението на Кюстендилския окр. сждъ № 613, отъ 20 мартъ 1903 год. на това основание, че сждътъ неправилно е отказалъ да ѝ отпусне наслѣдствена инвалидна пенсия, вслѣдствие смъртьта на нейния съпругъ, починалъ при изпълнение на служебнитѣ си обязаности и не по негова вина; че съгласно чл. 14 отъ Закона за пенсиитѣ, инвалидна пенсия се слѣдва на онзи чиновникъ, който, вслѣдствие на изпълнението на държавна служба и не по собствена вина, стане неспособенъ за по-нататъшно изпълнение на службата или умрѣ, а отъ това слѣдва, че въ случая просителката е длъжна да докаже два факта, че вслѣдствие на изпълнение службата

си мѫжътъ ѝ умрѣлъ и че това не е станало по неговата вина, обаче, доказателства положителни за тѣзи два факта тя не е прѣдставила. Единственото доказателство, което тя прѣдставлява, е удостовѣрението № 4293, отъ 10 декемврий 1903 год., въ което се констатира, че мѫжътъ ѝ, заставенъ отъ службата си, е билъ длъженъ да присѫтствува на учителската конференция на 29 и 30 декемврий 1901 год., въ гр. Дупница и слѣдъ това той заболѣлъ и се ползувалъ отъ двамѣсечен отпускъ разрѣшенъ му отъ Министерството на просвѣщението. Това, обаче, е недостатъчно, защото съ нищо не се доказало, че именно при отиването си отъ с. Градище въ гр Дупница, Стоянъ Михаиловъ е получилъ болестьта, отъ която въ послѣдствие е умрѣлъ, а сѫщо така не е установено, да ли това заболѣване не е станало и по негова вина, тъй като не се установило, да ли отъ негова страна сѫ взети всички онѣзи обикновени прѣдпазителни мѣрки срѣщу простуда. Въ медицинския актъ отъ 26/VI 1902 год. се констатира дѣйствително, че болестьта, отъ която покойниятъ е страдалъ, е можала да се придобие отъ простуда, но това още не е достатъчно, за да се признае правото на пенсия; че даже да бѫдатъ констатирани горнитѣ два факта, че болестьта е придобита не по негова вина и то вслѣдствие на простуда отъ отиването му отъ с. Градище до гр. Дупница. Самиятъ Михаиловъ въ този актъ говори дѣйствително, че отиването му е било причината на болестьта, по тази конференция, обаче това твърдение на заинтересованото лице съ нищо не е подкрѣпено". — Въ касационната си жалба срѣщу сѫщото опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ, Елена Ст. Михаилова се оплаква: 1) че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, при оцѣняването фактитѣ и обстоятелствата по дѣлото, е нарушилъ чл. 569 т. 1 отъ Углавното сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 20 т. *в* отъ Закона за пенсиитѣ, защото е изпортилъ и игнорираль обстоятелството, доказано съ удостовѣрението № 4293, отъ 10/XII 1903 год., че мѫжътъ ѝ е билъ заставенъ да присѫтствува на учителската конференция въ гр. Дупница, държана на 29 и 30 декемврий 1901 год. и че въ това врѣме е простиналъ, заболѣлъ и впослѣдствие починалъ и че апелативниятъ сѫдъ неправилно се повлиялъ отъ даденото отъ медицинския съвѣтъ заключение, че болестьта на мѫжа ѝ не била вслѣдствие изпълнение на службата, за което медицинскиятъ съвѣтъ не е билъ компетентенъ

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, вае прѣдъ видъ: въ съобразителната часть на протоколното си опрѣдѣление по това дѣло, Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е обсѫдилъ съдържанието на удостовѣрението подъ № 4293, отъ 10 декемврий 1903 год., за което говори касаторката въ касационната си жалба, а сѫщо апелативниятъ сѫдъ е обсѫдилъ и оцѣнилъ посоченото отъ касаторката обстоятелство, че покойниятъ ѝ мѫжъ, като учитель, билъ заставенъ отъ службата да присѫтствува на учителската конференция въ гр. Дупница, станала на 29 и 30 декемврий 1901 год., и при всичко това Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ признава за недоказано, че покойниятъ мѫжъ на молителката се е разболѣлъ вслѣдствие изпълнение служебнитѣ си обязаности и не по негова вина, а при не-

доказаность на тѣзи два искани отъ чл. 14 на Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ съставни елементи на пенсионната инвалидность, сѫщиятъ законъ не позволява да се отпуща инвалидна пенсия нито лична, нито наслѣдствена. Що се отнася до въпроса, да ли даннитѣ и доказателствата по дѣлото, които сѫдътъ е обсѫдилъ, сѫ доказвали или не сѫ доказвали заболѣването и умирането на мѫжа на молителката, вслѣдствие изпълнение на службата му и не по негова вина, то този въпросъ, като зависящъ изключително отъ отцѣняването на доказателства по сѫщество, се отнася всецѣло до сѫществото на дѣлото и не подлежи на разглеждане отъ Върховния касационенъ сѫдъ, защото този сѫдъ, съгласно чл. 4 отъ Закона за устройството на сѫдилищата, не разглежда дѣлата по сѫщество.

Водимъ отъ горнитѣ съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Елена Ст. Михаилова, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 15 септемврий 1904 год, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 34 — *(67)* — *7 декемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и трети ноемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *пенсионно дѣло № 54, по описа за 1905 год, по касационната жалба на Атанасъ Илиевъ Дуковъ, запасенъ капитанъ, житель Софийски, срѣщу рѣшението на Софийския апелативенъ сѫдъ подъ № 22, отъ 1 мартъ 1905 година.* — Въ заседанието се яви само адвокатътъ Ал. Людскановъ, отъ страна на касатора Ат. Ил. Дуковъ, а прѣдставитель отъ страна на хазната отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: съ искова молба отъ 6 мартъ 1904 год. подадена чрѣзъ адвоката д-ръ В. Балджиевъ до Софийския окр. сѫдъ, запасниятъ капитанъ Атанасъ Илиевъ Дуковъ, житель на гр. София, като заявилъ, че пенсионниятъ комитетъ съ протоколъ № 16, отъ 27 септемврий 1897 год. неправилно му билъ опрѣдѣлилъ пенсия, почвайки отъ 16 декемврий 1896 год., когато е трѣбвало, споредъ закона, да му опрѣдѣли пенсия отъ 15 ноемврий 1895 год., понеже тогава е поискалъ съ заявление до Народното Събрание пенсия, молилъ Софийския окр. сѫдъ да осѫди държавното съкровище да му се заплати всичко 2149 лева и 77 ст. слѣдуемата му се часть отъ пенсията за отъ 15 ноемврий 1895 год. до 16 декемврий 1896 год., за който периодъ пенсионниятъ комитетъ съ протоколъ № 16, отъ 27 септемврий 1897 год. отказалъ да му отпусне. Софийскиятъ окр. сѫдъ разгледалъ това дѣло и съ рѣшение № . . , отъ 20 октомврий 1904 год., отхвърлилъ, като неоснователенъ този искъ на запасния капитанъ Ат. Илиевъ Дуковъ, като осѫдилъ послѣдния да заплати на държавното съкровище 96 лева разноски по водене на дѣлото. По въззивна жалба на Ат. Илиевъ Дуковъ, дѣлото е разгледано отъ Софийския апелативенъ сѫдъ, който съ рѣшение № 22, отъ 1 мартъ 1905 год., потвърдилъ горѣказаното рѣ-

шение на Софийския окр. сѫдъ отъ 20 октомврий 1904 год., по тѣзи съображения: „правото на пенсия се наистина създава по силата на закона, слѣдъ изтичането на извѣстно число години прѣкарана служба, но това право, по силата на специялния Законъ за пенсиитѣ, започва да тече отъ момента, когато заинтересованото лице заяви изрично въ надлежното учрѣждение, че желае да се ползува отъ него. Въ случая ищецътъ е подалъ наистина заявление отъ 15 ноемврий 1895 год., за да иска отпущането на държавна пенсия, обаче тази си молба той не е отправилъ въ компетентното учрѣждение — Военното министерство, а въ Народното събрание, за това и не може да се счита, че има подадена молба за пенсия на въпросната дата, вслѣдствие на което и искътъ ще слѣдва да се отхвърли. Твърдението, че Народното събрание било рѣшило, щото на просителя да бѫде удовлетворена молбата отъ Военното министерство е недоказано. Фактътъ, че на просителя е била отпусната пенсия пакъ отъ датата на молбата му до Народното събрание — нѣма значение за сѫда, защото това се дължи на една грѣшка на Военното министерство, но по която е вече спечелилъ права ищецътъ по настоящето дѣло. Че вънъ отъ това, съгласно Закона за военнитѣ пенсии, всѣка непотърсена въ 5-годишенъ срокъ пенсия остава въ полза на пенсионния фондъ. Че въ случая ищецътъ не е потърсилъ тази пенсия въ надлежния срокъ, тъй като молбата му за отпущане пенсия, начиная отъ 15 ноемврий 1895 год. е била оставена безъ послѣдствие отъ комисията при Военното министерство на 27 септемврий 1897 год., съ протокола му подъ № 16, отъ сѫщата дата, а сѫщиятъ се е обърналъ къмъ сѫдилищата за сѫщия въпросъ едвамъ на 16 мартъ 1904 год., въ какъвто случай и молбата му за пенсия се явява за просрочена. Че Законътъ за военнитѣ пенсии отъ 1900 год. е приложимъ въ случая, тъй като подъ неговото дѣйствие е изтекла по-голѣмата часть отъ давностния срокъ (прѣходнитѣ правила въ новия Законъ за давностьта). На всички тия съображения тоже сѫдътъ намира искътъ на Атанасъ Дуковъ за неоснователенъ и като такъвъ го отхвърля. Възражението, основано на заявлението на Военното министерство вх. № 10902, отъ 4 юний 1899 год., въ свръзка съ писмото на сѫщото министерство подъ № 883, отъ 26 юлий 1899 год. и направено въ смисъль, че 5-годишната давность на Закона за пенсиитѣ била прѣкѫсната съ тия извършени дѣйствия прѣзъ 1899 год., е възражение неоснователно, защото слѣдъ категоричното разрѣшение на спора отъ комисията въ протокола ѝ отъ 1897 год., която комисия е единствената компетентна власть, за да се произнесе по претенциитѣ на ищеца — послѣдниятъ е билъ длъженъ, ако е искалъ да прѣсѣче давностьта да се отнесе до сѫдебнитѣ власти, както това изрично се прѣдписва отъ Закона за военнитѣ пенсии. Всички послѣдующи молби до Военното министерство оставени безъ послѣдствие отъ това послѣдното сѫ безъ значение за давностния срокъ. Самопризнаването на дългътъ е отъ естество да прѣкѫсне срокътъ, обаче такова въ случая не сѫществува; напротивъ има изриченъ отказъ. Че всичкитѣ прѣдставени въ първата инстанция документи сѫ безъ значение за въпроса, който занимава сѫда. Че искътъ е за извѣстна сума пари и за него се слѣдва разноски за противната

страна, но само за I-та инстанция, гдѣто само държавата е поискала такива за водене на дѣлото". — Срѣщу сѫщото рѣшение на Софийския апелативенъ сѫдъ е подалъ касационна жалба Ат. Илиевъ Дуковъ и чрѣзъ повѣреника си въ сѫдебното заседание се оплаква: 1) че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото неправилно е призналлъ искътъ имъ за прескрибиранъ, тъй като стариятъ Законъ за пенсиитѣ не прѣдвиждалъ давность, а 5-годишната давность по новия Законъ за пенсиитѣ отъ 1900 год. не е изтекла до заявяването на иска му, а тѣ сѫ заявили за пенсия още на 15 ноември 1894 год., и 2) че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ нарушилъ чл. 639 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото неправилно е осѫдилъ довѣрителя му на заплащане сѫдебни и по водене на дѣлото разноски, тъй като по пенсионни дѣла, каквото е това, не се плащали сѫдебни разноски, а при това и Военното министерство такива разноски не е искало.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ изслушване заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е отхвърлилъ молбата на Ат. Илиевъ Дуковъ за опрѣдѣлянето му часть отъ пенсия, почвайки отъ 15 ноември 1895 год. до 16 декември 1896 год., която пенсионниятъ комитетъ още на 27 септември 1897 год. съ протоколъ отказалъ да му отпусне, като прескрибирана, понеже, казва сѫщиятъ апелативенъ сѫдъ, „съгласно Закона за военнитѣ пенсии, всѣка непотърсена въ 5-годишенъ срокъ пенсия, остава въ полза на пенсионния фондъ. Че въ случая ищецътъ не е потърсилъ тази пенсия въ надлежния срокъ, тъй като молбата му за отпущане пенсия, начиная отъ 15 ноември 1895 год., е била оставена безъ послѣдствие отъ комисията при Военното министерство на 27 септември 1897 год. съ протокола му подъ № 16, отъ сѫщата дата, а сѫщиятъ се е обърналъ къмъ сѫдилищата за сѫщия въпросъ едвамъ на 16 мартъ 1904 год., въ какъвто случай и молбата му за пенсия се явява за просрочена. Че Законътъ за военнитѣ пенсии отъ 1900 год. е приложимъ въ случая, тъй като подъ неговото дѣйствие е изтекла по-голѣмата часть отъ давностния срокъ (прѣходнитѣ правила въ новия Законъ за давността)". Отъ това съображение въ рѣшението на Софийския апелативенъ сѫдъ се вижда, че сѫщиятъ апелативенъ сѫдъ, при признаването искътъ на Ат. Илиевъ Дуковъ за прескрибиранъ, се е ржководилъ, както отъ 5-годишния давностенъ срокъ, установенъ въ чл. 16 буква л отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 год., така и отъ разпоредбитѣ на Закона за давността, понеже за този законъ изрично се говори въ рѣшението. Като се има прѣдъ видъ, че Законътъ за давността, който дѣйствува отъ 30 януарий 1897 год., прѣдвижда 5 годишна давность за такъвъ родъ периодически платежи, какъвто е прѣдметътъ на касаторовия искъ и че слѣдователно тази обща давность има приложението си и къмъ касаторовия искъ, както правилно приема това Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, то слѣдва, че този апелативенъ сѫдъ правилно е подвелъ искътъ на касатора Дуковъ подъ дѣйствието на 5-годишната давность. Дѣйствително, Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ отхвърлилъ касаторовия искъ, като прескрибиранъ съ 5-годишна давность, която прѣдвижда

новиятъ Законъ за военнитѣ пенсии, който дѣйствува само отъ 1 февруарий 1900 год., но съ това апелативниятъ сѫдъ не е допусналъ нарушение на сѫщия Законъ за военнитѣ пенсии, понеже въ рѣшението му се казва, че давността тече отъ 27 септемврий 1897 год., когато пенсионниятъ комитетъ му е отказалъ пенсията, която ищецътъ сега иска, което дава да се разбере, че апелативниятъ сѫдъ е ималъ прѣдъ видъ, както давностното врѣме изтекло прѣди Закона за военнитѣ пенсии и при дѣйствието на Закона за давността, така и давностното врѣме изтекло до заявяването иска на 6 мартъ 1904 год. при дѣйствието на Закона за военнитѣ пенсии, който установява сѫща такава 5-годишна искова давность, както и Законътъ за давността отъ 30 януарий 1897 год. и слѣдователно апелативниятъ сѫдъ е приложилъ въ случая разпоредбитѣ на Закона за военнитѣ пенсии за давността не самостоятелно, а въ свързка съ разпоредбитѣ за давността, изложени въ общия Законъ за давността на исковетѣ, както дѣйствително апелативниятъ сѫдъ е билъ въ право да постѫпи. Обстоятелството, че Законътъ за военнитѣ пенсии, който е билъ въ сила прѣди дѣйствието на Закона за военнитѣ пенсии отъ 1 февруарий 1900 год., не билъ прѣдвиждалъ искова давность, нѣмало е и нѣма значение въ този случай, понеже, както се каза по-горѣ, общиятъ Законъ за давността прѣдвижда и опрѣдѣля давность за такива искове, какъвто е касаторовиятъ искъ и понеже исковата давность е започнала да тече, както признава апелативниятъ сѫдъ отъ 27 септемврий 1897 год., т. е. при дѣйствието на Закона за давността, то този законъ можалъ е да се прилага къмъ случая. Касаторътъ твърди, че още на 15 ноемврий 1895 год. билъ заявилъ за тая пенсия, която сега по това дѣло иска и слѣдователно нѣмало давность, но Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ правилно съ рѣшението си не дава значение на това касаторово твърдение, понеже молби за изслужени пенсии, каквато касаторътъ търси по това дѣло, сѫ се подавали на врѣмето си не въ Народното събрание, кѫдѣто касаторътъ подалъ на 15 ноемврий 1895 год. заявление за държавна пенсия, а въ установеното за това отъ Закона за военнитѣ пенсии учрѣждение. Отъ всичко казано по-горѣ слѣдва, че първото касаторово оплакване за нарушение чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, понеже Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ неправилно призналъ искътъ му за просроченъ съ давность 5-годишна, когато стариятъ Законъ за военнитѣ пенсии не прѣдвиждалъ такава давность, а пъкъ давността по новия Законъ за военнитѣ пенсии не била изтекла, е неоснователно, и 2) Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ въ рѣшението си по това дѣло изрично признава, че искътъ на касатора Ат. Илиевъ Дуковъ е за изслужена пенсия за единъ периодъ отъ 15 ноемврий 1895 год. до 16 декемврий 1896 год., която неправилно била отказана, а щомъ искането на касатора е за пенсия, та било това искане за цѣлата пенсия или часть отъ нея, то съгласно изричното прѣдписание на послѣдната алинея на чл. 20 отъ Закона за военнитѣ пенсии, която гласи, че *„производството е безплатно“* — слѣдва, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, въпрѣки законътъ, е потвърдилъ рѣшението на Софийския окр. сѫдъ въ онази му часть, съ която е билъ неправилно осѫденъ Ат. Илиевъ Дуковъ да заплати на държав-

ното съкровище 96 лева за водене на дѣлото и каквито разноски, както се вижда отъ съдебния протоколъ на окржжния съдъ, дори не съ били искани отъ държавния адвокатъ. Щомъ чл. 639 отъ Гражданското съдопроизводство забранява да се присъждатъ нѣща не искани отъ странитѣ, а пъкъ чл. 20 алинея послѣдня отъ Закона за военнитѣ пенсии гласи, че производството по пенсионни дѣла е безплатно, то слѣдва, че трѣбва да се отмѣни само оная часть отъ рѣшението на Софийския апелативенъ съдъ, съ която неправилно е потвърдена часть отъ рѣшението на Софийския окр. съдъ, съ което, въпрѣки казанитѣ закони, е осѫденъ Атанасъ Илиевъ Дуковъ да заплаща на държавното съкровище 96 лева разноски по водене на дѣлото, като признае, съгласно сѫщитѣ закони, сѫщия Дуковъ за освободенъ отъ заплащане разноски по водене на дѣлото.

Върховниятъ касационенъ съдъ, водимъ отъ горнитѣ съображения, **опрѣдѣлява**: рѣшението на Софийския апелативенъ съдъ подъ № 22, отъ 1 мартъ 1905 год., защото съ нарушени чл. 20 ал. 4 отъ Закона за военнитѣ пенсии и чл. 639 отъ Гражданското съдопроизводство, да се отмѣни само въ оная му часть, съ която се осѫжда Атанасъ Илиевъ Дуковъ да заплати на държавното съкровище 96 лева разноски по водене на дѣлото, а касационната жалба на сѫщия Атанасъ Илиевъ Дуковъ, срѣщу казаното рѣшение на Софийския апелативенъ съдъ подъ № 22, отъ 1 мартъ 1905 год., въ останалата му часть, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското съдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ *35 — (68) — 8 декемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ съдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и четвърти ноемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито съдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното на 28 ноемврий н. г. отъ члена Ивановъ *пенсионно дѣло № 55, по описъ за 1905 год., по касационната жалба на Алекси Кръстевъ, срѣщу рѣшението на Софийския апелативенъ съдъ № 77, отъ 27 априлъ 1905 год.*— Въ съдебното заседание отъ страна на касатора Алекси Кръстевъ, яви се адвокатътъ Петъръ Пешевъ, а прѣдставитель отъ страна на хазната отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлого съ: съ рѣшението си № 95, отъ 11 февруарий 1902 год., пенсионията съвѣтъ е прѣкратилъ отпуснатата на Алекси Кръстевъ съ указъ № 156, отъ 2/X 96 год. опълченска пенсия, на това основание, че Алекси Кръстевъ не установявалъ достатъчно качеството си на опълченецъ прѣзъ Освободителната война. По въззивна жалба на Алекси Кръстевъ, дѣлото е било разгледано отъ Софийския апелативенъ съдъ, който за разрѣшението му, като е взелъ прѣдъ видъ: „съгласно дѣйствующия по настоящемъ Законъ за поборницитѣ и опълченцитѣ (чл. 21 отъ този законъ) — качеството на опълченецъ може да се доказва само съ дружинно свидѣтелство. Въ случая Алекси Кръстевъ не прѣдставлява такъвъ документъ, за това и не може да бѫде признатъ за опълченецъ. Прѣдставенитѣ удостовѣрения били отъ Военното министерство, било отъ частни лица — опъл-

ченци не могатъ да се вематъ въ внимание, защото неудовлетворяватъ на изискванията на закона; тѣ не изхождатъ отъ дружинния командиръ на опълченеца. Би могло да се възрази, че този законъ не може да има обратна сила, защото Алекси Кръстевъ е билъ вече по-рано признатъ за опълченецъ, обаче такова възражение би било неоснователно, защото, новиятъ законъ е безспорно приложимъ за всѣки споръ за опълченска пенсия, щомъ спорътъ е още висящъ прѣдъ сѫдилищата, а такъвъ е именно и спорътъ за пенсията на Алекси Кръстевъ. Удостовѣрението на Военното министерство № 150, отъ 15 януарий 1903 год., за пожара въ архивата на IV опълченска дружина не може да послужи за основа на апелатора — за да иска прѣдставянето на частни писмени документи и показания на свидѣтели, до като той не установи по реда, указанъ въ чл. 325 отъ Гражданското сѫдопроизводство: 1) че независимо отъ находящитѣ се въ страната архива документи, той е ималъ у себе си дружинно свидѣтелство; и 2) че това свидѣтелство е било изгубено или унищожено отъ нѣкакво бѣдствие, като пожаръ, наводнение или други такива; обаче и тия условия не сѫ били спазени отъ негова страна, но и да се приемаше даже, че положението на Алекси Кръстевъ подлежи да се регулира по стария Законъ за опълченскитѣ пенсии, то и въ такъвъ случай той не би могалъ да получи опълченска пенсия, защото съ прѣдставенитѣ отъ него писмени документи, провѣрени чрѣзъ разпита на свидѣтелитѣ Дим. Цвѣтковъ, Стоянъ Христовъ и Иванъ Костовъ, той не е успѣлъ да докаже, че е достоялъ до края въ опълченскитѣ дружини. — Установено е наистина, че просителтъ подъ името Алекси Кръстевъ е билъ зачисленъ въ IV дружина на българското опълчение и че въ послѣдствие той е вземалъ участие въ сраженията при „Шипка“ и „Шейново“, обаче не е установено второто условие за придобиване на опълченска пенсия — достоянието въ рѣдоветѣ на българското опълчение до момента на разпущането му“, — съ рѣшението си № 77, отъ 27 априлъ 1905 год., е потвърдилъ рѣшението на пенсионния съвѣтъ отъ 11 февруарий 1903 год., подъ № 95. — Въ касационната си жалба и въ устнитѣ си обяснения, чрѣзъ повѣреника си П. Пешевъ, просителтъ Алекси Кръстевъ, между друго, се оплаква, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото неправилно е постановилъ да му се отнеме отпуснатата още прѣзъ 1896 год. пенсия, като на опълченецъ, когато чл. 35 отъ Закона за допълнение и измѣнение нѣкои членове отъ Закона за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ, приетъ на 22 декемврий 1903 год., изрично прѣдписва, че се запазватъ всичкитѣ до сега отпуснати пенсии по законитѣ отъ 1880, 1896 и измѣненията отъ 1897 години по рѣшенията на пенсионния съвѣтъ или сѫдилищата, или Народното събрание.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, вже прѣдъ видъ: пенсионниятъ съвѣтъ при Финансовото министерство съ рѣшението си № 95, отъ 11 февруарий 1902 год., възъ основание чл. чл. 3, 30 и 31 отъ Закона за измѣнение и допълнение нѣкои членове отъ Закона за подобрение

положението на поборницитѣ и опълченцитѣ отъ 27 януарий 1896 год., е прѣкратилъ отпуснатата на Алекси Кръстевъ съ указъ № 156, отъ 2 октомврий 1896 год. понсия за това, защото той не установилъ достатъчно качеството си на опълченецъ прѣзъ Освободителната война. Това рѣшение на пенсионния съвѣтъ, по въззивна жалба на Алекси Кръстевъ, е било потвърдено отъ Софийския апелативенъ сѫдъ съ рѣшението му подъ № 77, отъ 27 априлъ 1905 год. и то на това основание, че прѣдставенитѣ отъ Алекси Кръстевъ писмени документи не удовлетворявали на изискванията на новия Законъ за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ, понеже не изхождали отъ дружинния командиръ на просителя, който законъ ималъ обратна сила и билъ приложимъ за всѣки споръ за опълченска пенсия, щомъ спорътъ билъ още висящъ прѣдъ сѫдилищата, какъвто въ случая билъ и спорътъ за пенсията на Алекси Кръстевъ. Това рѣшение на Софийския апелативенъ сѫдъ не може да се признае за правилно и за издадено съобразно съ дѣйствующитѣ закони за опълченцитѣ и поборницитѣ, защото чл. 35 отъ Закона за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ, който е ималъ обратна сила и споредъ който сѫ подлежали на прѣглеждане и уреждане отъ пенсионния съвѣтъ всички отпуснати пенсии по законитѣ отъ 1880, 1896 и измѣненията отъ 1897 години по рѣшението на пенсионния съвѣтъ или на сѫдилищата, е билъ отмѣненъ съ Закона за допълнение и измѣнение нѣкои членове отъ Закона за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ отъ 1 януарий 1905 год., споредъ който законъ се запазватъ всички до сега отпуснати пенсии по законитѣ отъ 1880, 1896 и измѣненията отъ 1897 години по рѣшенията на пенсионния съвѣтъ или сѫдилищата, или Народното събрание. А щомъ това е така, трѣбва да се приеме, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ не е ималъ право да влиза въ обсѫждане на въпроса, да ли просительтъ Алекси Кръстевъ е ималъ качествата на опълченецъ, каквито ги изисква Законътъ за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ отъ 1 януарий 1905 год., тъй като, както се изложи по-горѣ, споредъ новата редакция на чл. 35, отпуснатитѣ по-рано пенсии на опълченци не подлежатъ на прѣглеждане и уреждане отъ пенсионния съвѣтъ и не могатъ да се прѣкратяватъ, ако тѣ не сѫ съобразни съ новия законъ. Отъ казаното слѣдва, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, като е постановилъ да се прѣкрати отпуснатата прѣзъ 1896 год. опълченска пенсия на просителя Алекси Кръстевъ, безъ да се е съобразилъ съ прѣдписанията на новата редакция на чл. 35, е нарушилъ чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 35 отъ Закона за допълнение и измѣнение нѣкои членове отъ Закона за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ; слѣдователно, оплакването на касатора Алекси Кръстевъ за нарушение на чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ неправилно е постановилъ да му се отнеме отпуснатата прѣзъ 1896 год. опълченска пенсия, когато чл. 35 отъ новия Законъ за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ изрично прѣдписвалъ, че се запазватъ всичкитѣ до сега отпуснати пенсии по законитѣ отъ

1880, 1896 и измѣненията отъ 1897 години по рѣшенията на пенсионния съвѣтъ или сждилищата, или Народното събрание, е основателно.

По тѣзи съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: рѣшението на Софийския апелативенъ сждъ № 77, отъ 27 априлъ 1905 год., защото сж нарушени чл. 629 отъ Гражданското сждопроизводство и чл. 35 отъ Закона за допълнение и измѣнение нѣкои членове отъ Закона за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ, приетъ на 22 декемврий 1903 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сжщия апелативенъ сждъ.

№ *36 — (71) — 7 декемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и четвърти ноемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, В. Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша на 23 того доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *пенсионно дѣло № 61, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Димитъръ Динковъ, отъ гр. Хасково, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сждъ отъ 13 априлъ 1905 година.* — Въ заседанието яви се касаторътъ Димитъръ Динковъ, съ повѣреника си адвоката д-ръ Б. Вазовъ, а прѣдставитель отъ страна на хазната отсжтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Софийскиятъ окр. сждъ въ разпоредителното си заседание на 8 октомврий 1904 год., като е взелъ прѣдъ видъ: „че споредъ чл. 6 отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство, пенсия за изслужено врѣме се дава само ако лицето има прослужени пълни 15 години служба; че отъ даннитѣ по дѣлото се вижда, какво просительтъ не е прослужилъ 15 години, а само 14 години, 2 мѣсеци и 4 дена, слѣдователно той нѣма право на пенсия“, — издалъ е опрѣдѣлението си подъ № 1376, съ което е оставилъ безъ послѣдствие искането на Димитъръ Динковъ за опрѣдѣляне на пенсия. Вслѣдствие на частната въззивна жалба на Димитъръ Динковъ, Софийскиятъ апелативенъ сждъ е завелъ въззивно частно пенсионно пронзводство, което е насрочилъ за разглеждане на 13 априлъ 1905 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „че спорътъ по настоящето дѣло се състои да ли службата, която частниятъ тжитель Димитъръ Динковъ е прослужилъ отъ 17 май 1899 год. до 22 декемврий 1900 год. може да се зачете за врѣме, което му е нужно, за да придобие пенсия за изслужено врѣме; че такава служба може да се зачита, споредъ сега дѣйствующия Законъ за военнитѣ пенсии, ако тази служба е свърхсрочна и то само въ размѣръ на 11 мѣсеци, т. е. отъ датата, когато е влѣзалъ въ сила новиятъ Законъ за военнитѣ пенсии; отъ свидѣтелството подъ № 1612, отъ 19 септемврий 1903 год., издадено отъ щаба на 4 пѣши резервенъ полкъ, се вижда, че частниятъ тжитель, запасенъ подпоручикъ, е служилъ въ бившата 2 пограничнa дружина на сжщия полкъ отъ 17 май 1899 год. до 22 декемврий 1900 год., обаче отъ това свидѣтелство не се вижда, щото да е служилъ на свърхсрочна служба такава, която да се зачита даже

по новия законъ, а той е служилъ прѣзъ това врѣме на унтеръ-офицерска служба, която не може да му се счита за свърхсрочна служба и която да дава право на пенсия; въ такъвъ случай тъжительтъ не доказва да е прослужилъ пълни 15 години, а само 14 години, 2 мѣсеци и 14 дена", — издалъ е протоколното си опрѣдѣление отъ сѫщата дата, съ което е потвърдилъ опрѣдѣлението на Софийския окр. сѫдъ отъ 8 октомврий 1904 год., подъ № 1376. — Срѣщу това опрѣдѣление Димитъръ Динковъ е подалъ касационна жалба, въ която се оплаква, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 3, 4 буква *б* и 5 отъ Закона за военнитѣ пенсии, въ свързка съ чл. 1 отъ Закона за гражданскитѣ пенсии, защото неправилно не е счелъ за свърхсрочна службата му, за която се касае свидѣтелството подъ № 1616, отъ 19 септемврий 1903 год., издадено отъ щаба на 4 пѣхотенъ резервенъ полкъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣреника на касатора и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваното опрѣдѣление се вижда, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ не е зачелъ службата на просителя, за която се касае удостовѣрението № 1612, отъ 19 септемврий 1903 год., въ онова прослужено врѣме, което дава право на пенсия, защото въ сѫщото удостовѣрение не се споменувало, че тая служба е била свърхсрочна. Щомъ, слѣдователно, сѫдътъ по сѫщество е приелъ, че тая служба, отъ 17 май 1899 год. до 22 декемврий 1900 год., за която се отнася свидѣтелството подъ № 1612, не е била свърхсрочна на доленъ чинъ; а пъкъ, отъ друга страна, съгласно чл. 3 отъ Закона за военнитѣ пенсии, за да може да се зачете свърхсрочна служба на доленъ чинъ въ числото на годинитѣ, които даватъ право на пенсия за изслужено врѣме, нужно е да се установи отъ просителя, че тая свърхсрочна служба е била още и *продължителна*, каквото обстоятелство сѫщиятъ проситель не е доказалъ прѣдъ инстанцията по сѫщество — заради това Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, като не е зачелъ врѣмето, за което е издадено казаното свидѣтелство № 1612, въ числото на годинитѣ, които даватъ право на пенсия за изслужено врѣме, не е допусналъ никакво нарушение на чл. чл. 3, 4 буква *б* и 5 отъ Закона за военнитѣ пенсии и чл. 1 отъ Закона за гражданскитѣ пенсии, поради което и оплакването на касатора за нарушение на тия членове отъ закона се явява неоснователно и като такова, то подлежи да се остави безъ послѣдствие.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Димитъръ Динковъ, срѣщу протоколното опрѣдѣление на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 13 априлъ 1905 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 37 — (76) — 31 декемврий 1905 година. **Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи декемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Василъ**

Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Г. Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Георги Каракулаковъ *пенсионно дѣло № 65, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Ефтихия Д. Панова, отъ гр. Пловдивъ, срѣщу рѣшението на Пловдивския апелативенъ сѫдъ отъ 12 септемврий 1905 год., № 359.* — Въ сѫдебното заседание се яви адвокатътъ Александъръ Людскановъ, а прѣдстателя на хазната отсѫтствуваше.

Обстоятелствата на дѣлото сѫ: Пловдивскиятъ окр. сѫдъ въ разпоредителното си заседание на 24 септемврий 1904 год. е издалъ едно опрѣдѣление подъ № 1149, диспозитивътъ на което гласи: „прѣкратява се пенсията на Димитъръ А. Пановъ отъ 2/VIII/1904 год., отпусната му съ указъ № 31/1901 год., понеже се е поминалъ. Признава правото на пенсия на съпругата му Ефтихия Д. Панова, отъ гр. Пловдивъ, въ размѣръ на 192 лева и 85 ст., начиная отъ 1 октомврий 1904 година. Признава правото на сѫщата за мѣсецитѣ августъ и септемврий сѫщата година изъ оклада 578 лева и 60 ст., която мѫжътъ ѝ е получавалъ". Вслѣдствие на апелационната жалба на Ефтихия Панова, Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е завелъ възивно пенсионно дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 12 септемврий 1905 год., когато, като е взелъ прѣдъ видъ: „наистина, покойниятъ Д. Пановъ получавалъ пенсия за изслужено врѣме въ размѣръ на 1106 лева и 65 ст., споредъ указа № 15, отъ 9 мартъ 1894 год., това по старото положение, обаче, по новото — този размѣръ се намалява на 578 лева и 60 ст., защото чиновницитѣ по военното вѣдомство получаватъ пенсии споредъ Закона за пенсиитѣ по гражданското вѣдомство — чл. 25 отъ Закона за военнитѣ пенсии. И понеже тя е наслѣдница на мѫжа си, то има право на $^1/_3$ часть — значи годишно 192 лева и 85 ст., — отъ $^1/_3$ отъ 578 лева и 60 ст. пенсия, която мѫжътъ ѝ получавалъ споредъ указа № 31, отъ 1901 год., правилно е издадено обтѫженото опрѣдѣление на окрѫжния сѫдъ, което трѣбва да се потвърди, за това и съгласно чл. 33 отъ Закона за пенсиитѣ по гражданското вѣдомство", — издалъ е рѣшението си подъ № 359, съ което се потвърдява опрѣдѣлението на Пловдивския окр. сѫдъ отъ 24 септемврий 1904 год, № 1149. — Срѣщу това рѣшение Ефтихия Д. Панова е подала касационна жалба, а повѣреникътъ ѝ адвоката Александъръ Людскановъ заяви устно прѣдъ Върховния касационенъ сѫдъ слѣдующето оплакване, че Пловдивскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. чл. 629 и 630 отъ Гражданското сѫдопроизводство, защото неправилно е опрѣдѣлилъ размѣра на наслѣдствената пенсия на Ефтихия Д. Панова, въз основа чл. 25 отъ Закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 год., когато е трѣбвало да опрѣдѣли размѣра на тая ѝ пенсия по офицерския окладъ на мѫжа ѝ, като чиновникъ по военното вѣдомство, съобразно съ разпорѣждането на чл. 24 отъ сѫщия Законъ за военнитѣ пенсии, който запазвалъ правото ѝ на наслѣдствена пенсия въ такъвъ размѣръ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣреника на касаторката и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваното рѣшение се вижда, че на просителката Ефтихия Д. Панова е била опрѣдѣлена наслѣдствена пенсия по чл. 25 отъ

Закона за военнитѣ пенсии, понеже на покойния й съпругъ, като на бивши воененъ чиновникъ, се е слѣдвало да получи пенсия, споредъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство. Отъ книжата по дѣлото се вижда, че на съпруга на просителката Димитъръ Пановъ, като на бивши дѣловодитель въ 3-й конни полкъ, съ указъ № 15, отъ 9 мартъ 1894 год., е била опрѣдѣлена пенсия по окладъ; слѣдователно и на съпругата на сжщия Пановъ, съгласно чл. 24 отъ Закона за военнитѣ пенсии, наслѣдствената й пенсия слѣдва да се опрѣдѣли така сжщо по окладъ, по чинъ, на който се е прѣравнявала службата му, въ врѣме на пенсионирането му, защото, споредъ тоя членъ отъ закона, запазва се правото за получване на пенсия по до сега сжществующитѣ закони, а само размѣрътъ на пенсията се опрѣдѣля по сжщия Законъ за военнитѣ пенсии отъ 1900 година. Чл. 25 отъ Закона за военнитѣ пенсии има приложението си само за ония военни чиновници, които не сж били пенсионирани въ момента на влизането му въ сила, а не и за ония, които сж били вече пенсионирани, когато сжщиятъ законъ е влѣзалъ въ сила. Прѣдъ видъ на горѣизложеното, щомъ Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ е опрѣдѣлилъ пенсията на просителката по чл. 25 отъ Закона за военнитѣ пенсии, когато тая пенсия е трѣбвало да се нормира по чл. 24 отъ сжщия законъ за военнитѣ пенсии, допусналъ е сжществено нарушение на чл. чл. 24 и 25 отъ Закона за военнитѣ пенсии, което е до толкова важно, щото лишава постановеното рѣшение отъ силата му на законно издаденъ сждебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: рѣшението на Пловдивския апелативенъ сждъ отъ 12 септемврий 1905 год., № 359, защото сж нарушени чл. чл. 24 и 25 отъ Закона за военнитѣ пенсии, съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сжщия сждъ.

№ *38 — (77) — 31 декемврий 1905 година.* Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, на двадесеть и първи декемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Василъ Мариновъ, членове, Иванъ Ивановъ и д-ръ Георги Каракулаковъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена д-ръ Г. Каракулаковъ *пенсионно дѣло № 67, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Колю Лазаровъ, отъ с. Новата-Махла, Габровска околия, срѣщу рѣшението на Софийския апелативенъ сждъ отъ 25 априлъ 1905 год., № 68.* — Въ сждебното заседание се яви адвокатътъ д-ръ Ст. Даневъ, повѣреникъ на касатора Колю Лазаровъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: пенсионниятъ съвѣтъ съ рѣшението си отъ 27 априлъ 1900 год., подъ № 149, е постановилъ да се прѣкрати отпуснатата съ указъ отъ 27 априлъ 1897 год., подъ № 25, поборническа пенсия на Колю Лазаровъ въ размѣръ на 420 лева годишно отъ 1 януарий 1899 год., понеже напусналъ четата на Дюстабановъ прѣзъ 1876 год., въ която постжпилъ и не останалъ въ нея до окончателното й разбиване. Вслѣдствие на апелационната жалба на К. Лазаровъ, Софийскиятъ апелативенъ сждъ е завелъ въззивно пенсионно

дѣло, което е насрочилъ за разглеждане на 11 априлъ 1905 год., когато е издалъ рѣшението си подъ № 68, съ което е потвърдилъ рѣшението на пенсионния съвѣтъ отъ 27 априлъ 1900 год., подъ № 149. — Срѣщу това рѣшение Колю Лазаровъ е подалъ касационна жалба, а повѣреникътъ му адвоката д-ръ Даневъ заяви устно прѣдъ Върховния касационенъ сѫдъ слѣдующето оплакване, че Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство и чл. 35 отъ Закона за допълнение и измѣнение нѣкои членове отъ Закона за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ, приетъ на 22 декемврий 1903 год., защото неправилно е постановилъ да се отнеме отпуснатата на Колю Лазаровъ поборническа пенсия още прѣзъ 1897 год., когато упоменатиятъ чл. 35 отъ горѣказания законъ запазвалъ всичкитѣ до сега отпуснати пенсии по законитѣ отъ 1880 и 1896 год. и измѣненията отъ 1897 год. по рѣшенията на пенсионния съвѣтъ или сѫдилищата, или Народното събрание.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, устнитѣ обяснения на повѣреника на К. Лазаровъ и заключението на прокурора, за разрѣшение на дѣлото, взе прѣдъ видъ: отъ обжалваното рѣшение се вижда, че съ указъ подъ № 25, отъ 27 априлъ 1897 год., е била опрѣдѣлена поборническа пенсия на Колю Лазаровъ въ размѣръ отъ 420 лева годишно. Тая пенсия е била отпусната отъ тогавашния пенсионенъ съвѣтъ. Споредъ чл. 35 отъ Закона за допълнение и измѣнение нѣкои членове отъ Закона за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ, приетъ на 22 декемврий 1903 год., „запазватъ се всичкитѣ до сега отпуснати пенсии по законитѣ отъ 1880 и 1896 год. и измѣненията отъ 1897 год. по рѣшенията на пенсионния съвѣтъ или сѫдилищата, или Народното събрание“; — слѣдователно и на поборника Колю Лазаровъ, като е била отпусната пенсия по единъ отъ законитѣ, упоменати въ цитирания чл. 35, тая пенсия не може вече да му се отнеме, освѣнъ въ случаитѣ, указани въ чл. 23 отъ Закона за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ, така щото Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ, като се е впусналъ въ своето си рѣшение въ обсѫждане основателностьта на самото право за придобиване поборническа пенсия отъ страна на Колю Лазаровъ, допусналъ е сѫществено нарушение на чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство и чл. 35 отъ Закона за допълнение и измѣнение нѣкои членове отъ Закона за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ, приетъ на 22 декемврий 1903 год., което е до толкова важно, щото лишава постановеното рѣшение отъ силата му на законно издаденъ сѫдебенъ актъ.

Водимъ отъ тия съображения, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: рѣшението на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ 25 априлъ 1905 год., № 68, защото сѫ нарушени чл. 629 отъ Гражданското сѫдопроизводство и чл. 35 отъ Закона за допълнение и измѣнение нѣкои членове отъ Закона за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ, приетъ на 22 декемврий 1903 год., съ силата на чл. 706 отъ Гражданското сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане при другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия сѫдъ.

АЗБУЧЕНЪ УКАЗАТЕЛЬ

на имената и фамилиитѣ на лицата, които сж участвували въ дѣлата, разрѣшени отъ първото углавно отдѣление на Върховния касационенъ сждъ прѣзъ 1905 година.

Име и фамилия на участвующитѣ въ дѣлото лица	№ № на рѣшенията	Име и фамилия на участвующитѣ въ дѣлото лица	№ № на рѣшенията
I. ПО УГЛАВНИ ДѢЛА.			
А.		Ганчо Николовъ	10 (45)
Антонъ Ивановъ	7 (29)	Георги Маринчевъ . . .	17 (91)
Антонъ Помаковъ	8 (36)	Георги Гинели	34 (179)
Ат. Кадиновъ.	29 (170)	Георгина Георгова	66 (333)
Ат. Н Данковъ	51 (234)	Г. Каменовъ	69 (373)
Атанасъ П. Казаковъ . . .	73 (431)	Георги С. Кашераки . . .	97 (579)
Ангелъ Коевъ	77 (459)	Гюра Стоилкова.	112 (650)
Атанасъ М. Халачевъ . .	85 (519)	Гюро Марчикъ	117 (688)
Атанасъ Колевъ	90 (551)	Гюро Дувалъ.	
Атанасъ Ап Тасковъ . . .	105 (614)	Гюро Микулашъ.	
Асѣнъ Бърневъ	118 (689)	Ганчо Илиевъ	143 (850)
Апостолъ Петровъ	119 (690)	**Д.**	
Атанасъ Пачевъ. . . .	121 (697)	Добри Станчевъ.	1 (1)
Атанасъ Късапетовъ . . .	135 (780)	Джоновъ	4 (18)
Ардашесъ Тиракянъ . . .	138 (801)	Доне Кръстевъ	5 (20)
Б.		Димитрика П. Иовчева . .	15 (72)
Благой Ст. Лютаковъ . . .	41 (209)	Димитъръ Савовъ	20 (130)
Бекиръ Салиевъ.	60 (284)	Димо Нейчовъ	21 (135)
Братия М. Анкови. . . .	93 (559)	Димитъръ Катранковъ . .	24 (152)
Бернардъ Конъ	115 (672)	Д. Г. Ташчиевъ	29 (170)
В.		Друми Жековъ	33 (178)
Василъ Христовъ	9 (37)	Димитъръ Дяковъ	35 (183)
Венета К. Зисова	14 (68)	Димо Георгиевъ.	43 (211)
Василъ Маринчевъ . . .	17 (91)	Давидъ Н. Израилъ и С-ие	48 (226)
В. Миковъ	69 (373)	Димитъръ Кировъ	52 (248)
Василъ Димитровъ. . . .	76 (454)	Димо Г. Граматиковъ . .	54 (254)
Величко Пейчовъ	94 (560)	Д. Топаловъ	
Василъ Коцевъ	102 (605)	Дончо Русевъ	72 (421)
Владимиръ Фредровъ . . .	124 (722)	Димитъръ Ст. Дулчевъ . .	110 (635)
Влашо Илиевъ	135 (780)	Делчо Митевъ	111 (636)
Василъ Мерджановъ . . .	146 (865)	Дончо Трифоновъ	117 (688)
Г.		Димитъръ Цв. Калдърмовъ .	131 (746)
Георги Хр. Калпакчиевъ. .	2 (3)	Д. Трифоновъ	147 (873)
		Е.	
		Емилия Панахова	11 (47)

Име и фамилия на участвующитѣ въ дѣлото лица	№№ на рѣшенията
Еминъ Юмеровъ	62 (298)
Елефтераки Диамандопулосъ	147 (873)
З.	
Захария Обрѣтеновъ	28 (168
Злато Костовъ	104 (618)
И.	
Иванъ Цвѣтковъ	12 (64)
Иванъ Кръстевъ	22 (143)
Иванъ Еневъ	26 (160)
Илия Гугучковъ	27 (162)
Илия Томовъ	42 (210)
Иото Велчевъ	47 (221)
Иончо Стоевъ	50 (231)
Иванъ Великовъ Чобановъ	58 (277)
Иванъ Божовъ	82 (499)
Иванъ Керчевъ	84 (508)
Иванъ Боневъ	87 (539)
Иванъ Робевъ	89 (550)
Иванъ Стояновъ	96 (569)
Иванъ Димитровъ	103 (610)
Израелъ Барутчиолу	122 (698
Иванъ Пет Кацарски	123 (700)
Иванчо Пейчевъ	127 (725)
Иванъ Ивановъ	130 (724)
Иванъ Славковъ	137 (789)
К.	
Костадинъ В Бонуковъ	6 (28)
Кочо Диноловъ	36 (192)
Колю Г. Кандилафовъ	40 (201)
Ксенофонъ Келондитисъ	71 (406)
Коста С Ивановъ	74 (433)
Кръсто Тодоровъ	88 (542)
Колю Станчевъ	111 (636)
Костаки хаджи Николау	140 (812)
Кошо Г. Сираковъ	142 (844)
Л.	
Лозановъ	4 (18)
Ламбо Арнаудовъ	23 (151)
Лозанъ Модевъ	137 (789)
М.	
Михаилъ Коевъ	13 (65)
Мехмедъ Али Наимовъ	18 (117)
Мито Илиевъ	2[illegible] (154)
Мехмедъ Бозъ Мехмедовъ	30 (172)
Минка Стоянова	45 (219)
Младенъ С. Тодоровъ	79 (463)
Михаилъ Ивановъ	83 (504)
Мито Караивановъ	86 (534)
Минко Чоповъ	92 (558)
Марко Котевъ	94 (560)
Мойсе А. Вентура	100 (593)
Миленъ Стойневъ	113 (656)
Марци Гюришъ	117 (688)
Муса Хаджи Салиевъ	136 (788)
Н.	
Недѣлчо Тодоровъ	1 (1)
Никола х. Ангеловъ	19 (121)
Никола Цановъ	31 (175)
Недѣлко Георгиевъ	43 (211)
Н Московъ	44 (218)
Н Минчевъ	
Нейко И. Рѣзнаковъ	61 (286)
Никола Д. Слѣповъ	64 (311)
Никола Ивановъ	78 (461)
Никола Сталевъ	95 (566)
Найденъ Таковъ	123 (700)
Никола П Аврамовъ	125 (723)
Нури Хаджи Ходжовъ	145 (863)
О.	
Ондришъ Чеманъ	117 (688)
П	
Пенчо Ивановъ	3 (11)
Петъръ Ив. Кандилафовъ	16 (86)
Петъръ Колевъ Радиковъ	39 (200)
П. Стояновъ	44 (218)
Петко Г. Синабовъ	53 (249)
Петко Цаковъ	56 (268)
Пело Петровъ	63 (301)
Петра Хр. Такева	85 (519)
Пашо Христовъ	117 (688)
Пандели Недѣлковъ	126 (724)
Петъръ Т. Даскаловъ	132 (750)
Петъръ Величковъ	133 (757)
Петко М. Горкановъ	134 (766)
Петъръ Карастояновъ	139 (810)
Пелагия Дудева	141 (835)

Име и фамилия на участвующитѣ въ дѣлото лица	№№ на рѣшенията
Р.	
Райна Станева	20 (130)
Р. Нейковъ	44 (218)
Рафаелъ Калдеронъ	49 (227)
Рафаилъ Петровъ	78 (461)
Руси Миндовъ	108 (626)
С.	
Станулъ Петровъ	7 (29)
Ст. Аризановъ	29 (170)
Стефанъ А Начевъ	32 (177)
Стою Ангеловъ	35 (183)
Стамати Мавродиевъ	
Станко Ив. Кьосевъ	68 (366)
Сали Ахмедовъ Кундовъ	80 (471)
Стойменъ Болярски	81 (480)
Сево В. Видовъ	91 (552)
Свещеникъ Ив Стояновъ	98 (584)
Стоянъ Стоевъ	107 (621)
Стоянъ Костовъ	109 (632)
Стоименъ Дулчевъ	110 (635)
Стоименъ Стоим. Дулчевъ	
Стоянъ Геневъ	111 (636)
Сюлейманъ Хат. Юмеровъ	116 (684)
Симеонъ Ангелковъ	137 (789)
Ставри Хаджи Николау	140 (812)
Т.	
Тодоръ Черневъ	10 (45)
Тодоръ Петровъ	26 (160)
Тодоръ Г. Ташчиевъ	29 (170)
Тоско С. Кафеджиевъ	
Тоско Н Вицовъ	
Тодоръ Балтаджиевъ	
Т. Стоевъ	44 (218)
Т Пенчевъ	
Теню Костадиновъ	95 (566)
Тачо М. Соколовъ	99 (589)
Тота Н Ралчева	101 (597)
Тодоръ Балабановъ	128 (726)
Тасо Рангеловъ	137 (789)
Т. Христовъ	147 (873)
Ф.	
Ферадъ Мустафовъ	46 (220)
Филю Михалевъ	57 (276)
Х.	
Христо Михаловъ Ланговъ	37 (195)
Христина Христова	38 (198)
Христо Станковъ	43 (211)
Христо Колевъ Ковачъ	44 (218)
Ходжа Ибишъ Османовъ	70 (388)
Христо Тилевъ	106 (615)
Христо попъ Лазаровъ	120 (693)
Христо Саракиновъ	144 (854)
Ц.	
Цвѣтко Богдановъ	10 (45)
Цвѣтанъ Манчовъ	65 (321)
Цвѣтанъ Петковъ	67 (358)
Цвѣтко Вълчевъ	75 (441)
Ю.	
Юда Ханмъ Коенка	59 (280)
Юрданъ Каракашевъ	69 (373)
Юрданъ Андоновъ	87 (539)
Юрданъ Ионовъ	131 (746)
Я.	
Яни Гинели	34 (179)
Яни Влашовъ Дица	55 (255)
Янчо М. Калчевъ	114 (663)
Яно Прасличка	117 (688)
Яно Туранъ	
Яно Панковичъ	
Яно Марко	
Яно Болерацъ	
Яна Атанасова	129 (733)

II. ПО ПЕНСИОННИ ДѢЛА.

Име и фамилия на участвующитѣ въ дѣлото лица	№№ на рѣшенията
А.	
Архимандритъ Софрони	9 (15)
Атанасъ Ат. Поповъ	10 (18)
Атанасъ Ил. Дуковъ	34 (67)
Алекси Кръстевъ	35 (68)
Б.	
Богданъ Ивановъ	13 (22)

Име и фамилия на участвующитѣ въ дѣлото лица	№ № на рѣшенията
Г.	
Георги Андр. Баковъ . . .	14 (23)
Д.	
Драга С. Карагьозова . .	5 (9)
Дичка Петрова	19 (34)
Добри Илиевъ	31 (59)
Димитъръ Динковъ. . . .	36 (71)
Е.	
Ефросина Д-ръ Бонева . .	12 (21)
Елена Побѣдоносцева. . .	15 (25)
Елена Ст. Михаилова. . .	33 (66)
Ефтихия Д. Папова . . .	37 (76)
З.	
Захарина Георгиева . . .	32 (60)
И.	
Иванъ Ив. Прѣображенски.	4 (7)
Иванъ Божиновъ	23 (48)
Иванъ Динковъ.	25 (50)
Иванка Ат Златева . . .	27 (53)
К.	
Косто Стояновъ	3 (5)
Колю Лазаровъ	38 (77)
Л.	
Люба Христова	11 (19)

Име и фамилия на участвующитѣ въ дѣлото лица	№ № на рѣшенията
М.	
Милана Дим Янева . . .	2 (4)
Михаилъ Янковъ	18 (31)
Мария С. Черенъ	21 (41)
Марийка М. Руева. . . .	26 (52)
О.	
Олга Ив. Мачева . . .	29 (55)
П.	
Петъръ Вълчевъ	8 (13)
Пею Кафеджиевъ	16 (28)
С	
Стоянъ Николовъ	1 (2)
Свещеникъ Г. Рафаиловичъ.	6 (11)
Сѣвва Ганчевъ	17 (30)
Станиславъ Голѣминовъ . .	22 (42)
Стойко Ив Ханджиевъ . .	24 (49)
Стефанъ Дучевъ	30 (57)
Т.	
Тодоръ Загорчиновъ . . .	7 (12)
Ю.	
Юрданка К. Тошева . . .	20 (39)
Я.	
Янаки Павловъ	28 (54)

Съставилъ Секретарь: **Н. Хр. Бояджиевъ.**

УКАЗАТЕЛЬ НА ЗАКОНИТѢ,

които сж тълкувани и разяснени съ рѣшенията на Върховния касационенъ сждъ, първо углавно отдѣление, прѣзъ 1905 год.

Членове	№ № на рѣшенията	Членове	№ № на рѣшенията
I. ПО УГЛАВНИ ДѢЛА.			
Законъ за углавното сждопроизводство.		Чл. 465	9 (37) и 37 (195)
Чл. 4	111 (636)	„ 466	82 (499)
„ 10	9 (37)	„ 467	20 (130) и 94 (560)
„ 11	31 (175) и 137 (789)	„ 470	5 (20), 8 (36), 20 (130), 44 (218), 86 (534), 94 (560), 104 (613), 113 (656) и 130 (742)
„ 12	31 (175) и 121 (697)	„ 479	64 (311)
„ 20	7 (29)	„ 486	5 (20), 20 (130), 41 (209), 94 (560), 130 (742) и 139 (810)
„ 38	70 (388)	„ 504	113 (656)
„ 44	70 (388)	„ 516	123 (700)
„ 45	70 (388)	„ 539	113 (656)
„ 81	139 (810)	„ 540	8 (36), 39 (200), 44 (218), 67 (358), 88 (542), 96 (569), 104 (613) и 129 (733).
„ 82	139 (810)	„ 566	107 (621)
„ 122	118 (689)	„ 569	70 (388).
„ 216	18 (117) и 120 (693)		
„ 299	74 (433) и 118 (689)	**Сждопроизводство по углавнитѣ дѣла, които сж подсждни на мировитѣ сждии**	
„ 315	50 (231)	Чл. 16	106 (615)
„ 316	22 (143) и 58 (277)	„ 54	98 (584)
„ 317	88 (542)	„ 85	2 (3), 7 (29), 21 (135), 22 (143), 43 (211), 53 (249), 65 (321), 73 (431), 80 (741), 106 (615), 108 (626), 125 (723) и 147 (873)
„ 331	143 (850)	„ 86	11 (47)
„ 350	11 (47)	„ 87	136 (788) и 145 (863)
„ 362	87 (539)	„ 94	29 (170) и 64 (311)
„ 363	87 (539)	„ 97	2 (3), 12 (64), 21 (135), 24 (152), 27 (162), 32 (177), 33 (178), 43 (211), 52 (248), 53 (249), 54 (254), 65 (321), 77 (459), 119 (690), 126 (724), 133 (757) и 142 (844)
„ 367	46 (220), 73 (431) и 144 (854)		
„ 390	139 (810)		
„ 391	26 (160) и 96 (569)		
„ 392	90 (551)		
„ 395	18 (117)		
„ 446	144 (854)		
„ 449	60 (284) и 105 (614)		
„ 450	59 (280)		
„ 453	26 (160) и 60 (284)		
„ 454	26 (160) и 75 (441)		
„ 455	60 (284)		
„ 458	1 (1), 20 (130), 26 (160), 35 (183) и 78 (461)		
„ 460	60 (284), 122 (698) и 26 (160)		
„ 460 а	5 (20), 10 (45), 20 (130), 75 (441), 86 (534), 90 (551), 94 (560), 123 (700), 130 (742) и 139 (810)		

Членове	№ № на рѣшенията
Чл. 120	27 (162), 52 (248), 65 (321), 98 (584) и 125 (723)
„ 121	143 (850)
„ 123	11 (47), 23 (151), 46 (220) 47 (221), 58 (277), 62 (298), 110 (635) и 141 (835)
„ 124	43 (211) и 140 (812)
„ 129	136 (788)
„ 130	68 (366)
„ 131	25 (154) и 54 (254)
„ 133	64 (311).
Законъ за устройството на сждилищата.	
Чл. 4	89 (550) и 123 (700).
Наказателенъ законъ.	
Чл. 2	68 (366), 76 (454) и 131 (746)
„ 39	1 (1), 44 (218) и 70 (388)
„ 40	70 (388)
„ 43	70 (388)
„ 48	1 (1)
„ 51	69 (373) и 26 (160)
„ 52	69 (373) и 26 (160)
„ 58	80 (471)
„ 60	21 (135), 24 (152), 61 (286), 119 (690) и 140 (812)
„ 61	26 (160) и 69 (373)
„ 62	41 (209) и 116 (684)
„ 71	137 (789)
„ 72	6 (28)
„ 81	20 (130), 38 (198), 83 (504), 95 (566) и 99 (589)
„ 83	15 (72), 84 (508) и 118 (689)
„ 218	20 (130)
„ 223	8 (36), 28 (168) и 84 (508)
„ 225	85 (519) и 107 (621)
„ 232	84 (508)
„ 234	15 (72) и 38 (198)
„ 235	44 (218) и 74 (433)
„ 236	44 (218), 103 (610), 118 (689) и 134 (766)
„ 237	15 (72) и 54 (254)
„ 239	44 (218)
„ 240	44 (218)
„ 244	74 (433), 118 (689) и 131 (746)
„ 247	1 (1), 10 (45), 26 (160) и 130 (742)
„ 249	26 (160)

Членове	№ № на рѣшенията
Чл. 262	82 (499) и 86 (534)
„ 263	75 (441)
„ 265	12 (64), 36 (192), 114 (663) и 135 (780)
„ 266	60 (284), 69 (373), 75 (441), 78 (461) и 132 (750)
„ 267	132 (750)
„ 268	135 (780)
„ 271	114 (663)
„ 301	119 (690) и 126 (724)
„ 397	122 (698)
„ 398	122 (698)
„ 461	52 (248)
„ 491	115 (672)
„ 539	83 (504) и 95 (566).
Турски наказателенъ законъ.	
Чл. 206	113 (656)
Законъ за митницитѣ.	
Чл. 188	59 (280)
„ 192	59 (280)
„ 218	124 (722)
„ 242	59 (280)
„ 243	59 (280)
„ 247	100 (593), 101 (597) и 141 (835)
„ 253	48 (226)
„ 254	97 (579) и 141 (835)
„ 255	80 (471)
„ 257	97 (579)
„ 267	80 (471), 97 (579) и 141 (835)
Законъ за бериитѣ (акциза) върху питиетата.	
Чл. 1	34 (179), 121 (697) и 140 (812)
„ 2	117 (688), 121 (697) и 140 (812)
„ 6	55 (255)
„ 14	34 (179)
„ 31	4 (18)
„ 38	17 (91)
„ 42	140 (812)
„ 45	33 (178) и 56 (268)
„ 46	22 (143), 37 (195), 56 (268), 81 (480) 105 (614) и 109 (632)
„ 48	63 (301), 93 (559), 33 (178) и 56 (268)

Членове	№ № на рѣшенията
Чл. 49	63 (301)
„ 50	71 (406)
„ 52	110 (635)
„ 53	11 (47)
„ 55	3 (11), 13 (65), 14 (68) 16 (86), 32 (177), 37 (195), 40 (201), 45 (219), 56 (268), 57 (276), 66 (333) и 81 (480)
„ 56	128 (726)
„ 65	21 (135), 33 (178), 55 (255), 61 (336), 63 (301), 127 (725) и 128 (726)
„ 68	4 (18), 79 (463), 102 (605) и 140 (812)
„ 71	72 (421) и 125 (723)
„ 72	112 (650)
„ 75	49 (227), 72 (421), 109 (632), 125 (723) и 140 (812).
Законъ за горитѣ.	
Чл. 1	91 (522)
„ 19	43 (211)
Чл. 49	68 (366) и 76 (454)
„ 51	92 (558)
„ 58	19 (121), 24 (152) и 30 (172)
„ 59	68 (366), 76 (454) и 92 (558)
„ 65	6 (28)
„ 66	91 (522).
Законъ за условното осѫждане.	
Чл. 1	122 (698).
Законъ за амнистия отъ 8/1 1904 г.	
—	137 (789).
Законъ за отмѣнение закона и наредбитѣ за печата отъ 1901 г.	
Чл. 3	51 (234)
„ 4	51 (234)
„ 5	9 (37) и 51 (234).
Законъ за лотариитѣ.	
Чл. 1	115 (672)
„ 4	115 (672)
„ 5	115 (672).

II. ПО ПЕНСИОННИ ДѢЛА.

Законъ за гражданското сѫдопроизводство.	
Чл. 384	8 (13)
„ 639	34 (67)
„ 725	18 (31).
Законъ за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство отъ 1900 г.	
Чл. 1	16 (28)
„ 11	29 (55)
„ 14	5 (9), 8 (13) и 33 (66)
„ 21	30 (57)
„ 23	30 (57)
„ 24	30 (57)
„ 29	4 (7) и 6 (11)
Правилникъ за приложението закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство отъ 1900 г.	
Чл. 75	29 (55)
„ 76	29 (55)
„ 77	29 (55)
Законъ за пенсиитѣ на военнитѣ лица и чиновници по военното вѣдомство отъ 1890 год.	
Чл. 15	18 (31).
Законъ за държавнитѣ пенсии по военното вѣдомство отъ 1896 г.	
Чл. 15	18 (31)
Правилникъ за приложението закона за военнитѣ пенсии отъ 1892 г.	
Чл. 16	18 (31).
Законъ за военнитѣ пенсии отъ 1900 г.	
Чл. 3	11 (19), 31 (59) и 36 (71)
„ 4	4 (7) и 11 (19)
„ 7	11 (19) и 27 (53)
„ 10	17 (30)
„ 11	23 (48)
„ 12	17 (30), 22 (42) и 25 (50)
„ 13	22 (42), 24 (49), 22 (50) 28 (54)

Члѣнове	№ № на рѣшенията
Чл. 16	4 (7), 12 (21), 23 (48) 34 (67)
„ 20	1 (2), 3 (5), 12 (21), 14(23), 22(42), 25 (50), 32 (60) и 34 (67)
„ 21	10 (18) и 32 (60)
„ 22	2 (4), 7 (12), 10 (18), 18 (31), 26 (52) и 32 (60)
„ 24	4 (7), 7 (12), 15 (25), 20 (39), 21 (41) и 37 (76)
„ 25	4 (7), 15 (25) и 37 (76).
Правилникъ за приложение закона за военнитѣ пенсии отъ 1900 г.	
Чл. 17	28 (54)
„ 18	28 (54)
„ 20	28 (54).

Членове	№ № на рѣшенията
Законъ за устройството на въоръжените сили на Българското княжество отъ 1904 год.	
Чл. 49	31 (59).
Законъ за измѣнение и допълнение на нѣкои членове отъ закона за пенсиитѣ и възнагражденията на опълченцитѣ и поборницитѣ.	
Чл. 35	35 (68) и 38 (77).
Закона за прибавление часть шеста къмъ екзархийския уставъ отъ 22/IV 1897 г.	
Чл. 205	9 (15)

Съставилъ Секретарь: **Н. Хр. Бояджиевъ.**

По-важни печатни погрѣшки.

Страница	Редъ	Напечатано	Чети
24	6 отъ горѣ . . .	допуснала	допуналъ
32	7 „ долу . . .	оправданъ	оправдани
36	10 „ „ . . .	я уневѣстилъ. . . .	я унесвѣстилъ
„	20 „ „ . . .	Ройна	Райна
37	12 „ горѣ . . .	уневѣстилъ;	унесвѣстилъ
„	25 „ долу . . .	Ана.	Ана —
43	1 „ горѣ . . .	4	43
48	4 „ „ . . .	платятъ.	плати
52	1 „ долу . . .	224	223
54	1 „ „ . . .	е	се
57	5 и 6 горѣ . . .	оранителна	охранителна
59	1 отъ горѣ . . .	инкриминирането . .	инкриминираното
60	20 „ „ . . .	създаденъ	издаденъ
62	22 „ долу . . .	изъ	отъ
70	8 „ „ . . .	450, ...	540,
77	11 „ „ . . .	М. Стоевъ, ...	Т. Стоевъ,
79	7 „ горѣ . . .	бѫдо	бѫде.
83	21 „ долу . . .	опрѣдѣление	опрѣдѣление
124	23 „ долу . . .	въ	съ
125	1 „ горѣ . . .	обсолютно	абсолютно
150	20 „ „ . . .	307	317
163	2 „ горѣ . . .	рзпорежданието. . .	разпорежданието
172	5 „ „ . . .	поставения	съставения
177	1 „ „ . . .	които	който
190	12 „ „ . . .	Гражданското. . . .	Углавното
217	20 „ „ . . .	съ	безъ
238	17 „ долу . . .	86	68
276	1 „ горѣ . . .	послѣдствия	послѣдствие.
295	5 „ „ . . .	и неправилно. . . .	, неправилно
„	7 „ „ . . .	; което	, което
306	19 „ долу . . .	Наказателния. . . .	сегашния
310	22 „ горѣ . . .	, че	, че на
311	7 „ „ . . .	явяватъ.	явяватъ
„	6 „ долу . . .	на	по
328	16 „ горѣ . . .	е по	по
333	22 „ „ . . .	135 лева	175 лева
334	19 „ „ . . .	135 лева	175 лева
338	12 „ долу . . .	чл 1622	чл. чл. 20 и 22

РѢШЕНИЯ

на

ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕНЪ СЪДЪ

по

ВТОРОТО УГЛАВНО ОТДѢЛЕНИЕ

ЗА 1905 ГОД.

СОФИЯ
Печатница „СИЛА“ ул. Нишка № 98
1908.

Забѣлѣжка: За да се избѣгне безполезното и безцѣлно повторение съ печатането рѣшенията на Върховния касационенъ сѫдъ отъ еднакъвъ характеръ, то въ настоящия сборникъ сѫ избрани и напечатани само по-важнитѣ отъ тѣхъ, №№-та на които сѫ оскобени.

РѢШЕНИЯ

на Върховния касационенъ сждъ по второто му углавно отдѣление за 1905 год.

№ 1 — (71) — 3 февруарий 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Княязъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, второ углавно отдѣление, на двадесети януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Филипъ Филчевъ, членове, Димитъръ Тошковъ и Сава Кисьовъ, при секретаря Петъръ А. Макавѣевъ и въ присжтствието на прокурора д-ръ Д. Минковъ, слуша доложеното отъ члена С. Кисьовъ *углавно дѣло № 177, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Цвѣтко Мечкаровъ, отъ с. Саранци, Софийско, срѣщу присждата на Софийския окр. сждъ № 61, отъ 28 януарий 1904 год., съ която е осжденъ за излагане за продань врѣдително за ядене масло и за неснабдяване съ нуждния надписъ сждътъ, въ който се държало сжщото масло.* — Въ сждебното заседание касаторътъ не се яви.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Новоселскиятъ мирови сждия съ присждата си № 134, отъ 14 октомврий 1903 год., осждилъ Цвѣтко Мечкаровъ да заплати въ полза на хазната 40 лева глоба, за гдѣто е продавалъ врѣдно за здравето разтително масло (зехтинъ) и въ сждъ не снабденъ съ пуждния надписъ. Недоволенъ отъ тая присжда, осжденият Цвѣтко Мечкаровъ е подалъ въззивна жалба въ Софийския окр. сждъ, който съ присждата си отъ 28 януарий 1904 год., № 61, измѣнилъ присждата на мировия сждия, колкото се отнася до наложеното на подсждимия Цв. Мечкаровъ наказание, когото осждилъ да заплати на хазната глоба само 20 лева. Съ касац. жалба Цвѣтко Мечкаровъ, отъ с. Саранци, се оплаква за нарушение: 1) чл. чл. 1 и 4 отъ Правилника за продажба на разтителни масла, чл. 507 отъ Наказателния законъ, въ свързка съ чл. чл. 85 и 97 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото сждътъ не е констатиралъ фактическитѣ дачни, необходими за да се приспособи материялния законъ; 2) чл. 85 отъ Углавното мирово сждопроизводство: а) защото не сж взети въ внимание свидѣтелскитѣ показания установивши, че маслото е чисто и бистро, и б) не е обсждено възражението, че маслото не било запечатано съ печата на касатора, за да се гарантира отъ промѣняване, до като бжде внесено въ Санитарната дирекция. Такова запечатване трѣбваше да стане, защото кметътъ билъ върлъ гонитель на касатора, а фелдшерътъ искалъ да му напакости поради направеното срѣщу него оплакване прѣдъ началството му, че не си гледа работата, и че дѣцата въ селото умиратъ отъ заразителни болести.

24457

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ доклада и заключението на прокурора въ смисъль: да се остави безпослѣдствие жалбата, взе прѣдъ видъ: 1) въ чл. 1 отъ Закона за продажба растителни масла за ядене, обнародванъ въ „Държавенъ Вѣстникъ" брой 12, отъ 17 януарий 1898 год., е казано, че всѣки сѫдъ, съ който се продава растително масло за ядене, трѣбва да има надписъ съ думитѣ „масло отъ маслини," „масло отъ орѣхи, сусамъ и прочее". Въ чл. 2 отъ сѫщия законъ е казано пъкъ, че не се позволява да се продава или излага за продань врѣдно и развалено за ядене масло, а въ чл. 4 отъ сѫщия законъ, законодателътъ е постановилъ наказателна санкция за нарушителитѣ на този законъ, като изрично опрѣдѣля наказанието по общия Наказателенъ законъ въ чл. 507. По настоящето дѣло както се вижда отъ мотивитѣ на обтѫжената присѫда, сѫдътъ безъ да игнорира и изопачава даннитѣ, констатира двѣ нарушения на цитирания Законъ за продажба на растителни масла за ядене, извършени отъ касатора, а именно: че той безъ надписъ е изложилъ въ бакалницата си зехтинъ за продань и че взетиятъ отъ този зехтинъ въ едно шише, запечатано отъ мѣстния фелдшеръ, е билъ анализиранъ отъ санитарната власть и се указалъ гранивъ, горчивъ и врѣдителенъ за здравето. Този фактъ сѫдътъ констатира отъ свидѣтелитѣ и официялното лѣкарско писмо № 809, отъ 1 августъ 1901 година. Прѣдъ видъ изложенитѣ двѣ дѣяния, които съставляватъ нарушения, окрѫжниятъ сѫдъ правилно ги е подвелъ за наказание по чл. 507 отъ Наказателния законъ, въ свързка съ чл. 4 отъ Закона за продажба на растителни масла за ядене, безъ да има значение обстоятелството, че прѣди да стане анализътъ, зехтинътъ трѣбвало да бѫде подпечатанъ съ касаторовия печатъ, за да не бѫде промѣненъ отъ длъжностнитѣ лица; тъй като отъ сѫдебния протоколъ се вижда, че защитата не е искала да доказва тоя прѣстѫпенъ фактъ, насоченъ къмъ длъжностнитѣ лица, а само голословно е твърдѣла, че не вѣрва да е на подсѫдимия анализираниятъ зехтинъ. Вижда се сѫщо отъ дѣлото, че никакви данни нѣма прѣдставени за недобритѣ отношения между касатора, кмета и фелдшера, които искали да му напакостятъ, а освѣнъ това този въпросъ се касае до сѫществото на дѣлото. Възъ основание горѣизложеното и прѣдъ видъ нѣмането значение, че въпросниятъ зехтинъ споредъ свидѣтелитѣ билъ чистъ и бистъръ, когато анализътъ констатира, че е развраленъ и врѣдителенъ, оставатъ се безъ послѣдствие като неоснователни двѣтѣ оплаквания за нарушение чл. чл. 85 и 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. чл. 1 и 4 отъ Закона за продажба растителни масла за ядене и чл. 507 отъ Наказателния законъ, вслѣдствие на което Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: касационната жалба на Цвѣтко Мечкаровъ, отъ с. Саранци, Софийско, срѣщу присѫдата на Софийския окр. сѫдъ подъ № 61, отъ 28 януарий 1904 год., съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 2 — (88) — 10 февруарий 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, второ углавно отдѣление, на двадесеть и пети януарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ. Прѣдседатель, Филипъ Фил-

чевъ, членове, Д. Тошковъ и С. Кисьовъ, при секретаря Петъръ А. Макавѣевъ и въ присжтствието на прокурора Н. Лафчиевъ, слуши доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 836, по описа 1903 год., заведено по касационната жалба на Мито Младеновъ, Иванъ Г. Чолашки и Първулъ Павловъ, противъ присждата на Софийския апелативенъ сждъ отъ 18 септемврий 1903 год., № 307, съ която Младеновъ е осжденъ за кражба, а другитѣ двамо за укриване краденото.* — Въ сждебното заседание отъ страна на касаторитѣ се яви адвоката П. Пешевъ, редовно упълномощенъ.

Обстоятелства на дѣлото: съ обвинителенъ актъ отъ 27 януарий 1900 год., прокурорътъ при Видинския окр. сждъ е прѣдалъ за сждене и наказание Мито Младеновъ, Иванъ Г. Чолашки и Миланъ Стояновъ, по обвинението имъ, че на 11 ноемврий 1899 год. сж откраднали 25 овци на Стойко Петровъ отъ ливадата му (чл. 315 п. 4 Наказ. законъ) и Първулъ Павловъ, че е помогналъ за укриване тази кражба (чл. 338 Наказ. законъ). Видинскиятъ окр. сждъ на 6 февруарий 1901 год. призналъ за виновенъ въ извършване на кражбата на 25 овци отъ стойность повече отъ 300 лева само Мито Младеновъ и на основание чл. 313 отъ Наказ. законъ го осждилъ на 1 година и 6 мѣсеци строгъ тъмниченъ затворъ, съ лишение отъ права за 2 години. Останалитѣ подсждими сж признати за невиновни въ извършване на кражбата, а за виновни въ укриване на краденитѣ овци, за това съгласно чл. чл. 338 ал. 1 и 340 ал. 1 отъ Наказателния законъ осждени: Иванъ Г. Чолашки и Първулъ Павловъ по на една година тъмниченъ затворъ, а Миланъ Стояновъ на 4 мѣсеци тъмниченъ затворъ. Гражданскиятъ искъ на Стойко Петровъ е уваженъ въ размѣръ на 375 лева. Противъ тази присжда всичкитѣ осждени сж подали апелативни жалби. Апелативниятъ сждъ за разрѣшение на това дѣло взелъ въ съображение: „подсждимитѣ отричатъ да сж извършили приписуемото имъ се прѣстжпно дѣяние. Обаче, отъ показанията на свидѣтелитѣ: Стойко Петровъ, Първанъ Тошевъ, Деко Ненковъ, Велко Боцевъ, Томо Ивановъ и Ненко Цвѣтинъ се установява, че прѣдъ тѣхъ подсждимитѣ сж признали вината си, по начинъ такъвъ, който изключва всѣко съмнѣние въ истинността на това, макаръ и извънъ сждебно самопризнание. Обясненията на всичкитѣ обвиняеми напълно сж се схождали по между си и сж послужили за да се прослѣдятъ слѣдитѣ на откраднатитѣ овци, до гдѣто нѣкои отъ тѣхъ сж били намѣрени въ с. Брѣгово. Споредъ това самопризнание Мито Младеновъ е откралъ 25 тѣхъ овци; Миланъ Стояновъ слѣдъ това му помогналъ да ги откраднатъ при Иванъ Г. Чолашки; комуто ги прѣдали и който ги закаралъ на търлото на Първулъ Павловъ, кждѣто били продадени на двама непознати власи. Така извършената кражба е проста кражба, защото въ това врѣме овцитѣ не сж били оставени на паша, а споредъ показанията на самия потърпѣвши Стойко Петровъ, баща му ги билъ закаралъ вече въ кошарата. Стойностьта на откраднатитѣ 25 овци, споредъ пазарнитѣ цѣни и показанията на Първанъ Тошевъ, слѣдва да се приеме, че е била 250 лева. За това трѣбва да се приспособи чл. 314 отъ Наказателния законъ, като се наложи на Мито Младеновъ едно по-строго наказание, защото този редъ кражби сж най-опасни по селата и защото той и до сега вмѣсто да се разкае, постоянствува прѣдъ сжда въ отричане. Дѣянието на Миланъ Стояновъ, Иванъ Г. Чолашки и Първулъ Павловъ подпада подъ чл. 340

ал. 1 отъ Наказателния законъ, защото тѣ сж спомогнали на Мито Младеновъ слѣдъ извършването на кражбата безъ да е доказано едно прѣдварително споразумѣние, нито пъкъ че сж имали за цѣль да си набавятъ и тѣ имотна облага. На Миланъ Стояновъ, който е билъ най-младиятъ и на вѣрно се е увлѣкалъ подиръ другитѣ, слѣдва да се наложи най-лекото наказание. Гражданскиятъ искъ на Стойко Петровъ е уважителенъ въ размѣръ на 250 лева, стойностьта на откраднатитѣ овци". — По тия съображения Софийскиятъ апелативенъ сждъ съ присжда, изложена въ свършена форма на 18 септемврий 1903 год., подъ № 337, осждилъ Миланъ Стояновъ на 3 мѣсеци затворъ, защото въ врѣме на извършване прѣстжплението е билъ на 17-годишна възрасть, а останалитѣ по на шесть мѣсеци тъмниченъ затворъ, и да заплатятъ всички подсждими 250 лева на гражданския ищецъ за откраднатитѣ овци, както и станалитѣ сждебни разноски. — Противъ тая присжда Мито Младеновъ, Иванъ Чолашки и Първулъ Павловъ сж подали касационна жалба, въ която не посочватъ закононарушения. Отъ повѣреника имъ обаче въ устнитѣ обяснения се заяви: 1) апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. 458, въ свръзка съ чл. 456 отъ Углавното сждопроизводство, защото въ 4-ия въпросъ е положилъ единъ общъ въпросъ за виновностьта на тримата подсждими, а не отдѣлни въпроси, за да се опрѣдѣли кой какви дѣйствия е извършилъ и какво дѣяние му се отдава, въ какво се признава виновенъ; 2) сжщиятъ сждъ нарушилъ чл. 486 п. 2 отъ Углавното сждопроизводство и чл. 340 отъ Наказателния законъ, защото Чолашки и Павловъ се признаватъ помагачи, че спомогнали на крадеца, при това сждътъ е наказалъ тия съ еднакво наказание както Младенова, въ отношение когото сж признати увеличающи вината обстоятелства, и 3) сжщиятъ сждъ нарушилъ чл. 470 отъ Углавното сждопроизводство, защото на пострадалия е присжденъ граждански искъ за 25 овци, когато по неговитѣ показания въ окржжния сждъ нему липсуватъ само 9 овци, тъй като останалитѣ 16 той си ги е намѣрилъ.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша обясненията на адвоката Пешевъ, повѣреникъ на касаторитѣ и заключението на прокурора, взе въ съображение: 1) споредъ чл. 456 отъ Углавното сждопроизводство, когато въ извършването на едно прѣстжпление сж участвували нѣколко лица, за всѣки участникъ се полагатъ отдѣлни питания. Това разпореждане на закона има за цѣль да застави сжда да обсжди наличнитѣ въ дѣлото данни по отношение всѣки единъ участникъ отдѣлно, за да опрѣдѣли точно и ясно кой какви дѣйствия е извършилъ, въ какви конкретни дѣйствия се е изразило участието на всѣки единъ участникъ и съставъ, на какво прѣстжпление образуватъ извършенитѣ дѣйствия отъ страна на всѣки единъ. Въ дадения случай не така е постжпилъ Софийскиятъ апелативенъ сждъ. а е положилъ единъ общъ въпросъ (4-ия) за тримата подсждими Н. Чолашки, П. Павловъ и М. Стояновъ, безъ да се опрѣдѣля поне въ него кой отъ тѣхъ какви дѣйствия е извършлъ. А въ мотивитѣ на обжалваната присжда е казано, че М. Стояновъ помогналъ на М. Младеновъ да откара откраднатитѣ овци при И. Чолашки, комуто били прѣдадени овцитѣ, а той ги закаралъ на търлото на П. Павловъ, гдѣто били продадени на двама непознати власи. Както се вижда отъ тая доста неопрѣдѣлена мотивировка на присждата, Младеновъ, Чолашки и Павловъ сж

дѣйствували несъвмѣстно, а всѣки отъ тѣхъ отдѣлно. При това положение налагало се е още по-силно на сѫда да постави отдѣлни въпроси за виновността на всѣки единъ отъ тѣхъ, като се опрѣдѣли точно и ясно какви дѣйствия е извършилъ всѣки, за които се признава виновенъ. Понеже сѫдътъ не постѫпилъ така въ случая, нарушилъ е чл. 456 отъ Углавното сѫдопроизводство; 2) съ четвъртия положенъ въпросъ въ въпросния листъ за тримата подсѫдими Чолашки, Павловъ и Стояновъ, апелативниятъ сѫдъ е призналь тия подсѫдими за виновни *въ спомагане на М. Младенова при откриването и отчуждението на краденитѣ овци*, като по този начинъ спомогнали да се обезпечи ползата отъ извършената кражба, безъ да сѫ били прѣдварително споразумѣли съ крадеца Младеновъ, и за това извършено отъ тѣхъ дѣяние наложилъ имъ е наказание по чл. 340 ал. 1 отъ Наказателния законъ. Това обаче дѣяние не съдържа състава на прѣстѫплението, прѣдвидено въ чл. 340 ал. 1 отъ Наказателния законъ, защото сѫдътъ констатирва отъ даннитѣ, които навежда въ въпроса за виновността, както и въ присѫдата си, че подсѫдимитѣ Чолашки, Павловъ и Стояновъ сѫ спомогнали на Младенова да откара краденитѣ овци и ги отчужди. Значи помагането се е изразило въ улесняването крадеца да отчужди откраднатитѣ овци, а това дѣяние се прѣдвижда въ чл. 338 отъ Наказателния законъ и този членъ трѣбваше да приложи сѫдътъ, ако бѣ констатиралъ още, че помагането е станало за имотна облага. А за това само, защото сѫдътъ не можалъ да констатира такава цѣль у подсѫдимитѣ, не е могалъ да приложи чл. 340 ал. 1, когато извършеното имъ дѣяние се състои въ спомагане да се отчужи краденията прѣдметъ. Споредъ сѫжденията на апелативния сѫдъ всѣко спомагане да се отчужди краденията прѣдметъ, щомъ то не е станало съ цѣль за извличане имотна облага, ще съставлява спомагане да се обезпечи ползата отъ прѣстѫплението, а това е невѣрно, защото тогава спомагането да се отчужди краденията прѣдметъ съ цѣль за имотна облага, ще трѣбва да се наказва по чл. 340 ал. 2, когато то се изрично прѣдвижда и наказва по чл. 338. Спомагането да се обезпечи ползата отъ прѣстѫплението е специално прѣстѫпление, съвършено особено отъ прѣдвиденото въ чл. 338, което сѫдътъ трѣбва самостоятелно да констатира, за да може да приложи чл. 340. Напримѣръ ако сѫдътъ да бѣше констатиралъ, че пострадалиятъ е билъ въ диритѣ на крадеца да го залови и отнеме отъ него овцитѣ си, а пъкъ подсѫдимитѣ за да дадатъ възможность на крадеца да спечели врѣме и скрие негдѣ на далечъ овцитѣ за да не може пострадалиятъ да ги залови, сѫ въвели послѣдния въ заблуждение чрѣзъ лъжливи указания, че крадецътъ е заминалъ въ друго направление и го накаратъ по този начинъ да изпусне диритѣ на крадеца, въ такъвъ случай можеше да се приложи чл. 340, но както е констатиралъ сѫдътъ дѣянието на подсѫдимитѣ, неправилно е приложилъ тоя членъ и е допусналъ нарушението му. Отъ друга страна, ако се обърне внимание на наказанието, което законътъ отрежда за извършителя на прѣстѫплението и за укривателя, ще се види, че укривателтъ винаги се наказва по-леко. Това най-ясно изпъква отъ съдържанието на чл. 339. По настоящето дѣло извършитель на кражбата е Младеновъ, по отношение когото апелативниятъ сѫдъ въ въпросния си листъ констатирва, че той е дѣйствувалъ при увеличающи вината обстоятелства, а укриватели сѫ Чолашки, Павловъ и Стояновъ, по отношение както сѫщиятъ

сждъ въ въпросния листъ констатирва, че тѣ не сж дѣйствували при обстоятелства увеличающи вината. При това положение наказанието на послѣднитѣ трѣбваше да бжде наложено въ много по-малъкъ размѣръ отъ онова наложено на първия, а пъкъ апелативниятъ сждъ е наказалъ всички еднакво, съ изключение на Стоянова, но намалението за него е вслѣдствие на възрастьта му. Сждътъ очевидно, при опрѣдѣляване наказанието на укривателитѣ не се е съобразилъ нито съ разпоредбитѣ на Наказателния законъ, нито пъкъ съ въпросния си листъ, и съ това свое дѣйствие е нарушилъ чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство; 3) отъ показанията на пострадалия, дадени въ окржжния сждъ, не се вижда той да си е получилъ 16 отъ откраднатитѣ овци, които били намѣрени въ Брѣгово въ ржцѣтѣ на трето лице. За това оплакването за нарушение чл. 470 отъ Углавното сждопроизводство е неоснователно, и 4) понеже съ настоящето рѣшение се признава за нарушенъ чл. 340 отъ Наказателния законъ, по отношение касаторитѣ Чолашки и Павловъ и присждата на апелативния сждъ се отмѣнява поради неправилното му приложение, то тя въ случая подлежи да се отмѣни, съгласно чл. 584 отъ Углавното сждопроизводство и въ отношение Стоянова, който не е подалъ касационна жалба.

По тия съображения **опрѣдѣлява**: присждата на Софийския апелативенъ сждъ отъ 18 септемврий 1903 г., подъ № 337, защото сж нарушени чл. чл. 456 и 486 отъ Углавното сждопроизводство и чл. 340 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. чл. 569 и 584 отъ сжщото сждопроизводство, да се отмѣни въ отношение Иванъ Чолашки, Първулъ Павловъ и Миланъ Стояновъ и дѣлото за ново разглеждане по сжщество въ отношение тѣхъ да се изпрати въ сжщия апелативенъ сждъ. Касационната жалба на Мито Младеновъ, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 3 — (110) — 15 февруарий 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, второ углавно отдѣление, на първи февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия еъставъ: Прѣдседатель, Филипъ Филчевъ, членове, Димитъръ Тошковъ и Сава Кисьовъ, при секретаря Петъръ А. Макавѣевъ и въ присжтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена С. Кисьовъ *углавно дѣло № 20, по описа за 1904 год., заведено по касационния протестъ на прокурора при Пловдивския апелативенъ сждъ, срѣщу присждата на сжщия сждъ № 414, отъ 17 ноемврий 1903 гдд., съ която е оправданъ по сждъ Георги В. Шиваровъ, отъ с. Орѣховица, за ползуване отъ фалшиви документи.* — Въ сждебното заседание се яви отъ страна на оправдания Георги В. Шиваровъ, отъ с. Орѣховица, защитникътъ му дръ Ст. Даневъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: Старозагорскиятъ окр. сждъ съ присждата си подъ № 49, издадена на 1 февруарий 1899 год., е призналъ за невиновенъ подсждимия Георги В. Шиваровъ, отъ с. Орѣховица, по обвинението му, че се ползувалъ отъ фалшиви документи — тапия подъ № 51, отъ 29 сеферъ 1282 год., турско лѣточисление и пълномощно подъ № 6878, отъ 15 февруарий 1304 год. — прѣстжпление, прѣдвидено и наказуемо по чл. 154 отъ Отоман. наказателенъ законъ и чл. 364 отъ новия Наказ законъ — и го оправдалъ. Противъ тази присжда прокурорътъ при сжщия сждъ е подалъ апелационенъ протестъ въ Пловдивския апелативенъ сждъ, който, като взелъ прѣдъ видъ: 1) подсждимиятъ Георги В. Шиваровъ, отъ с. Орѣховица, е прѣданъ на сждъ

за това, че се ползувалъ отъ фалшиви документи — тапията подъ № 51 и пълномощно подъ № 6878, при знание, че сж такива и по силата на които документи се е снабдилъ съ крѣпостенъ актъ по нотариялното дѣло № 96/89 год. за „Юмерската кория", находяща се въ изселеното турско село Джамбазъ-Виранъ, при граници и пространство обозначени въ тапията. Това прѣстжпление се прѣдвижда и наказва по чл. 154 отъ Отоманския наказателенъ законъ и чл. 364 отъ новия Наказателенъ законъ. Въ това сжщото прѣстжпление се изобличава и подсждимиятъ Георги Ат. Бончевъ, отъ гр. Ст.-Загора, по отношение на когото дѣлото е прѣкратено, понеже е умрѣлъ, както това се вижда отъ свидѣтелството подъ № 440, издадено на 1 февруарий 1899 год. отъ Старозагорското градско общ. управление; 2) подсждимиятъ Георги В. Шиваровъ е признавалъ и признава, че той по силата на тапията и пълномощното се снабдилъ съ крѣпостенъ актъ за „Юмерската кория", — която се намира въ землището на рѣченото село; — при това още признава, че той още отъ по-рано е знаялъ тази кория и нѣкои отъ границитѣ ѝ — но добавя, че той не е знаялъ, че прѣдметната тапия № 51 и пълномощното № 6878, сж били фалшиви. Обаче, за сжществуването на прѣстжплението по цитиранитѣ по-горѣ членове, трѣбва да сж на лице три сжществени и съставни на това прѣстжпление елементи: а) ползуване отъ фалшивъ документъ; б) фалшивиятъ документъ да заключава въ себе си характеритѣ на прѣстжпна фалшивость, и в) ползуването да е станало при знание, че документътъ е фалшивъ. При горнитѣ изявления на подсждимия трѣбва да е доказано, че тапията и пълномощното, за което се претендира, че сж фалшиви, съдържатъ характеритѣ на прѣстжпна фалшивость. Извѣстно е, че фалшификацията се състои въ изопачаване на истината, а това изопачаване да е направено въ единъ документъ и то върху факта, който този документъ има за цѣль да констатира, и което изопачаване да е извършено съ фродулозното намѣрение да се причини щета, реална или възможна на едно трето лице. Прочее, при туй опрѣдѣление на фалшификацията подлежи да се разрѣши въпроса, — фалшива ли е тапията № 51, отъ 29 сеферъ 1282 г., и въ какво се състои тая фалшификация?— Споредъ заключението на вѣщитѣ лица, дадено прѣдъ слѣдователя, протоколъ № 7, отъ 28 априлъ 1894 год. (стр. 146) и прѣдъ окржжния сждъ на 1 февруарий 1899 год., — тапията № 51, по своята форма и съдържание въ нищо не различава отъ всѣка друга тапия като документъ, произходящъ отъ тефтерхането, а това положение още повече се подкрѣпя, прѣдъ видъ на направенитѣ завѣрки на тазн тапия, а именно съ печата на тефтерхането, — завѣренъ отъ нотариуса при първостепенния сждъ и послѣдниятъ отъ Министерството на правосждието, а най-сетнѣ отъ канцлера при Българското дипломатическо агентство. Значи тапията е редовна. ако не бѣше забѣлѣжката на гърба ѝ направена отъ началника на тефтерхането слѣдъ провѣрката ѝ. Смисълта на тази забѣлѣжка е: „настоящата тапия е развалена и незаслужава за никаква работа". Така я прѣвеждатъ вѣщитѣ лица и този прѣводъ е мѣродавенъ, а не прѣвода на стр. 40 на слѣдств. дѣло, който, като незавѣренъ, нѣма значение по дѣлото. Обаче, тефтерхането не указва, защо тапията е развалена и като такава, да не заслужва за никаква работа. Съ други думи казано, — ако тапията е фалшива въ цѣлость, споредъ

забѣлѣжката на началника на тефтерхането, то необходимо бѣше да се укажеше, въ какво се състои тази фалшивость. А това е важно и сжществено при разрѣшаването на въпроса за фалшивостьта на тази тапия и да ли тази фалшификация е материялна или интелектуална, тъй като отъ начина на изопачаването на истината произлизатъ тѣзи два вида фалшификации. Отъ друга страна, — отъ показавията на свидѣтелитѣ, разпитани, било при огледа, извършенъ отъ слѣдствената власть на 13 мартъ 1894 год. (стр. 104), било прѣдъ окржжния сждъ, се установява, че дѣйствително Хюсеинъ Юмероолу иматъ кория подъ название „Юмерската кория", въ землището на бившето село Джамбазъ-Виранъ, — което по наслѣдие прѣминава на сина му Махмудъ Юмероолу Мустафовъ. Това се потвърждава и отъ огледа по делегация извършенъ на 11 юлий 1902 год., както и отъ свидѣтелството № 89, — макаръ и издадено слѣдъ тапията, както и написано отъ подсждимия, но зэвѣрено отъ Орѣховското селско общ. управление. Така щото, отъ тѣзи данни явно става, че Хюсеинъ Юмероолу ималъ въ землището на казаното село кория подъ наименование „Юмерска", — а въ туй отношение всичкитѣ разпитани свидѣтели сж съгласни и отъ показанията на които се установява още, че корията подъ названиего „Юмерска" прѣдставлява само една чука съ пространство отъ 30 до 40 уврата, а най-много до 100 уврата и никакъ не обема границитѣ, които се даватъ на тая кория въ тапията подъ № 51. Тъй, че Юмерската кория нѣма подобни размѣри и граници, каквито сж означени въ тапията. И, ако тапията е фалшива въ тази часть, както това се претендира, междупрочемъ, отъ обвинителната власть, то трѣбваше тефтерхането да укаже, че тази тапия е фалшива въ границитѣ и пространството, а подобно нѣщо нѣма. Наистина, обвинителната власть се силави на показанията на свидѣтелитѣ Димитъръ Ив. Димчевъ и Петко Пашоолу, както и на другитѣ, но главно на тѣзи двама свидѣтели, за да докаже, че тапията е фалшива, отъ която подсждимиятъ при знание, че е такава, се ползувалъ. Обаче, тѣзи свидѣтели донасятъ за разговори, за шушукания въ кжщата на покойния Бончевъ, между подсждимия и Кямилъ х. Алиевъ, Мехмедъ ефенди и други, но за имоти на Кямила Мехмедъ ефенди и други, — каквито имоти частни кории имало много въ землището на селото Джамбазъ-Виранъ, независимо отъ общинската гора, която споредъ нѣкои свидѣтели била около 20.000 уврата, а споредъ послѣдното измѣрване и ситационния планъ тя била около 15.000 уврата, както твърдятъ поемнитѣ лица, а споредъ горския стражаръ била отъ около 12.000 уврата, а Юмерската кория отъ 1294 уврата. Но тѣзи свидѣтели не опрѣдѣлятъ точно, че разговоритъ е ставатъ именно за Юмерската кория, за границитѣ ѝ и пространството, та да ставало нужда за оправяне на поксанлъка въ границитѣ, да отива подсждимиятъ въ Цариградъ, което той не отрича да е отивалъ, но за да осигори имота, който е купилъ отъ други лица, междупрочемъ и да извади хюдиписаме за землището на с. Орѣховица, прѣдъ видъ на спора между това село и селото Елхово. Та за успѣха въ тази работа се отнася и писмото му отъ 12 февруарий 1889 год., писано въ Цариградъ. Дѣйствително, свидѣтельтъ Димчевъ говори за нѣкакво писмо, което му било прѣдадено отъ Бончева съ нѣколко тапии, въ което се „говорило за гората за Шиваровъ", — но той не е прѣд-

ставилъ това писмо, за да може да подлежи на оцѣнка, за да се провѣри, нито иматъ значение анонимнитѣ писма на стр. стр .12, 149 и 150, като непровѣрени. А присѫдата подъ № 107, отъ 29 декемврий 1887 год. (стр. 127) се отнася до общинската гора на село Джамбазъ-Виранъ, която държавата владѣе. Така щото съ тази присѫда, както и съ писмото № 2317, отъ 24 ноемврий 1893 год., телеграмата отъ 23 мартъ 1889 год. и писмото № 472, отъ 29 мартъ 1889 год. на дипломатическия агентъ въ Цариградъ, било до Министерството на правосѫдието, било до онова на Външнитѣ дѣла, не се доказва или по-добрѣ казано, не могатъ да служатъ за доказателство по фалшивостьта на тапията № 51. Въ тѣзи послѣдни документи се указва на едно съмнѣние въ дѣйствителностьта на тапията. Та отъ всичко до тукъ изложено, сѫдътъ дохожда до заключението, че тукъ има едно съмнѣние наистина въ дѣйствителностьта или недѣйствителностьта на въпросната тапия. А общеизвѣстно е, че съмнѣнието по закона се тълкува въ полза на подсѫдимия. А при такова положение на въпроса за фалшивостьта на тапията, сѫдътъ не може да приеме, че тази тапия е фалшива и че е доказано, че тя е отъ такова естество. Щомъ това е така, то и дума не може да става, че подсѫдимиятъ като се е ползувалъ отъ тази тапия, се ползувалъ отъ фалшивъ документъ, при знание, че е такъвъ; значи подсѫдимиятъ като се ползувалъ отъ тапията, не е извършилъ прѣстѫплението, което му се отдава, при липса на данни положителни, че тази тапия е фалшива и че съдържа характеритѣ на прѣстѫпна фалшивость, и 3) що се отнася до пълномощното подъ № 6878, отъ 15 февруарий 1304 год., тоже и дума не може да става, че то е фалшиво. Тука има само нередовность въ това пълномощно, бидейки ненаправено съобразно съ прѣдписанията на чл. чл. 14 и 15 отъ Закона за нотариуситѣ отъ 15 шабанъ 1296 год., значи, то е невалидно. Цѣлта при издаване на това пълномощно е била да се упълномощи Георги А. Боневъ да продаде имоти, между другото и корията подъ названието „Юмерска," които турчинътъ — упълномощитель Мехмедъ Юмероолу Мустафовъ считалъ за своя. Това пълномощно носи неговия подписъ. Прочее, тука нѣма изпорчване на истината, що се отнася до назначението на това пълномощно, съ други думи, това пълномощно не създава никакви права и не образува нѣкакъвъ си титулъ за този, който го издалъ, а само се упълномощава Бончевъ да извърши извѣстно дѣйствие отъ името и за смѣтка на турчина, а съ това пълномощно не се разрѣшава правото на собственостьта на корията, защото и въ сѫщность никой не може самъ на себе си да си създава, права. Прочее, това пълномощно нѣма елементъ на фалшивость, а като е така, не може да се говори за ползуване отъ фалшивъ документъ, — още повече, че това пълномощно е ратифицирано съ пълномощното отъ 5 февруарий 1894 год. (стр. 114), въ което още по-нагледно е указано назначението на първото пълномощно. При туй положение на дѣлото слѣдва да се потвърди обтѫжената присѫда, като се остави безъ послѣдствие протеста на прокурора, като неоснователенъ," — съ присѫдата си отъ 17 ноемврий 1903 год., № 414, потвърдилъ присѫдата на окрѫжния сѫдъ. Противъ тая оправдателна присѫда е подалъ прокуроръ при Пловдивския апелативенъ сѫдъ касационенъ протестъ, съ който се оплаква за нарушение:

I. Чл. чл. 460 и 486 п. 2 отъ Углавното сждопроизводство, а) зашото апелативниятъ сждъ, който не основалъ присждата си върху събранитѣ и провѣрени данни, приема за недоказано, че въпросната тапия е фалшива, а окржжниятъ сждъ съ двѣ присжди признава фалшива тапията, а оправдава на друго основание подсждимия, че послѣдниятъ не се е ползувалъ съ знание фалшивостьта на тапията, и б) защото игнорирани сж слѣднитѣ данни: 1) не сж оцѣнени всецѣло и подробно показанията на най-важнитѣ двама свидѣтели Дим. Ив. Димчевъ и Петко Пашаолу; 2) нищо не се казва за прочетенитѣ противорѣчиви показания на съподсждимия Георги Бончевъ, разпитанъ на два пжти отъ слѣдователя, които показания, оцѣнени въ свързка тия на свидѣтелитѣ Димчевъ и П. Пашоолу, не сж безъ значение; 3) не сж оцѣнени исканитѣ противорѣчиви домогвания на подсждимия Г. Шиваровъ да установи съ свидѣтелитѣ Мито Божковъ и Юмеръ Помаковъ, въ свързка съ показанията на тия послѣднитѣ, които свидѣтелски показания сж съвършено игнорирани; 4) не сж подробно изложени и оцѣнени касателно фалшивостьта на тапията показанията на свидѣтелитѣ М. Стойковъ, С. Стоевъ, М. Ахмедовъ, Ив. Георгиевъ, Д. Славовъ, М. Халиловъ, Ив. Стойковъ и много други (така се казва въ протеста), и 5) игнорирани сж писмата на подсждимия Шиваровъ, анонимното писмо и показанията на свидѣтеля Антонъ Ивановъ, отъ които се установява, че сжщиятъ подсждимъ въ 1884 год. е ходатайствувалъ прѣдъ постоянната комисия и по-послѣ прѣдъ властьта да се отстжпи въ ползуване въпросната гора на изселеното село Джамбазъ-Виранъ на с. Орѣховица, а въ 1889 год. като се върналъ отъ Цариградъ, искалъ отъ Орѣховското общ. управление за сжщата гора свидѣтелство, което му било отказано, но послѣ самъ написалъ черновката на подобно свидѣтелство, и II. Чл. чл. 315, 367 и 540 отъ Углавното сждопроизводство: а) защото апелативниятъ сждъ неправилно е отказалъ на касатора да прѣдстави нови доказателства, изложени въ протокола на сжщия сждъ отъ 20 септемврий 1903 год. и въ протеста, съ които е искалъ да усили обвинителнитѣ данни, и б) зашото необяснимо е, защо апелативниятъ сждъ признава правото на прокурора да прѣдстави нови данни за обвинението, а отхвърля правеното заявление на това само основание, че възъ основание доказателствата могалъ да се произнесе въ тая или оная смисъль.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша доклада, обясненията на защитата и заключението на прокурора въ смисъль: да се уважи протеста, за разрѣшението на дѣлото взе прѣдъ видъ: 1) възбуденото обвинение противъ оправдания по различни основания отъ двѣтѣ инстанции по сжщество Георги Г. Шиваровъ, отъ с. Орѣховица и Георги Бончевъ (умрѣлъ и дѣлото прѣкратено спрѣмо него), се състои въ това, че тѣ съ знание сж се ползували отъ една фалшива турска тапия № 51, отъ 29 сеферъ 1282 год., за една кория отъ 1500 уврата, принадлежаща на държавата въ землището на изселеното село Джамбазъ-Виранъ и отъ едно фалшиво турско пълномощно съ дата 15 февруарий 1304 год., № 6878, отъ името на Махмудъ Юмероолу Мустафовъ — прѣстжпно дѣяние, подведено отъ прокурора по чл. 154 отъ Отоман. наказателенъ законъ. Отъ приложената въ слѣдственото дѣло прѣписка отъ Министра на външнитѣ дѣла се вижда, че Българското дипломатическо агентство въ

Цариградъ е искало да се провѣри истинността на въпросната тапия въ турското тефтерхане, началникътъ на което тефтерхане е направилъ върху гърба на тапията слѣдующата забѣлѣжка: „настоящата тапия е развалена и не заслужва за никаква работа". Възъ основание на този фактъ, извършениятъ огледъ и другитѣ въ дѣлото писмени и устни данни прокурорътъ въ обвинителния си актъ, въ апелативния си протестъ и въ държанитѣ сждебни заседания е поддържалъ и доказвалъ, че е фалшива въпросната тапия, възъ основание която и при знание, че е фалшива, подсждимиятъ Георги В. Шиваровъ се ползувалъ, като умишлено се е снабдилъ чрѣзъ втория подсждимъ съ крѣпостенъ актъ за горѣозначената кория, собственость държавна. Старозагорскиятъ окр. сждъ, както се вижда отъ мотивитѣ на присждата му, на основание събранитѣ данни призналъ за доказана фалшивостьта на тая тапия, но оправдалъ подсждимия, защото не се установявало знанието му за тая фалшивость. На 20 септемврий 1903 год. (стр. 76) прокурорътъ при Пловдивския апелативенъ сждъ, независимо отъ сжществуващитѣ данни, е поискалъ отъ сжда да се извърши друга провѣрка въ тефтерхането въ Цариградъ, което да покаже касателно поставената отъ него забѣлѣжка върху гърба на тапията причинитѣ и основанията, защото тая тапия е унищожена и не заслужва за никаква работа. Така формулирано искането на обвинителната власть и прѣдъ видъ горѣнаведенитѣ факти по извършената провѣрка не отъ сждебна власть върху тапията, явствува, че дума не може да става, както неоснователно твърди защитникътъ на подсждимия, че тука има незаконно искане за късно прѣдставене на данни отъ прокурора за обвинението; тъй като неговото заявление се свежда къмъ това, което и апелативниятъ сждъ признава въ присждата си за непълно, недостатъчно и пораждало въ него съмнѣние, а именно да се провѣри въ турска тефтерхана по надлежния редъ възникналиятъ по настоящето дѣло отъ началото на почнатото прѣдварително разслѣдване и до сега сжществень и важенъ въпросъ дали тапията № 51, отъ 29 сеферь 1282 год. е истинска или фалшива въ цѣлия си текстъ. По този отъ голѣма важность въпросъ, който играе сжествена роля по сжщностьта на обвинението, апелативниятъ сждъ нѣмалъ е законно основание да отхвърля искането на прокурора по мотивъ, неоснованъ на закона, че имало за него данни да се произнесе въ една или друга смисъль, а въ мотивитѣ си на присждата като оцѣнява споменатата забѣлѣжка и другитѣ данни, се съмнѣва въ дѣйствителносьта или недѣйствителностьта на въпросната тапия, защото необходимо било, казва апелативниятъ сждъ, тъкмо както прокурорътъ е искалъ, тефтерхането да укаже въ що се състои фалшивостьта на тая тапия, развалена и не заслужвающа за никаква работа. Отъ друга страна щомъ Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ цитира редъ писмени данни, свидѣтелски показания и експертно заключение за фалшивостьта на тая тапия и се съмнѣва въ истинностьта ѝ, а сжщеврѣменно я признава за сжществень документъ, той като сждъ по сжщество не е могалъ по закона, безъ да провѣри по надления редъ даже служебно истинностьта или не на този документъ, да прѣмахне по тоя начинъ това свое съмнѣние и да издава оправдателна присжда. Съ това си дѣйствие сждътъ е нарушилъ сжществено чл. 401 отъ Углавното сждопроизволство, въ силата на който членъ исканата отъ проку-

рора провѣрка на тапията, съгласно правилата на гражданската процедура (чл. чл. 473 и 493 ал. 2) се явява необходима за правилното разрѣшение на дѣлото. Прѣдъ видъ горѣизложеното, признава се за основателно второто оплакване и се отмѣнява присѫдата, като се остава безъ разглеждане и обсѫждане другата часть отъ това оплакване, понеже слѣдъ извършването на въпросната провѣрка, отъ която ще зависи разрѣшението на капиталния въпросъ по дѣлото за фалшивостьта или не на тапията, тогава въ първия само случай ще изтъкне необходимостьта за обвинителната власть да прѣдстави допълнителни данни, каквито апелативниятъ сѫдъ правилно е призналь, че може да прѣдставлява, относително знанието на подсѫдимия Георги Шиваровъ, че се е ползувалъ съ фалшивата тапия. Ако ли пъкъ сѫдътъ по сѫщество слѣдъ тая провѣрка се убѣди, не вече по съмнѣние както сега съ обтѫжената присѫда, че тапията е дѣйствителна, тогава ще се произнесе по другитѣ искания на прокурора за отлагане на дѣлото, изложени въ протокола отъ 20 септемврий 1903 год. (стр. 76). По сѫщитѣ съображения Върховниятъ Касационенъ сѫдъ остава безъ разглеждане първото оплакване, понеже наведенитѣ данни се касаятъ до знанието на подсѫдимия Г. Шиваровъ, че се ползувалъ отъ тапията и пълномощието.

На тия основания, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява:** присѫдата на Пловдивския апелативенъ сѫдъ подъ № 414, отъ 17 ноемврий 1903 год., защото е нарушенъ чл. 401 отъ Углавното сѫдопроизводство, съ силата на чл. 569 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане по сѫщество отъ другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ 4 — (217) — 12 мартъ 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, второ углавно отдѣление, на двадесеть и шести февруарий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдсѣдатель, Филипъ Филчевъ, членове, Димитъръ Тошковъ и Сава Кисьовъ, при секретаря Петъръ А. Макавѣевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена Сава Кисьовъ *углавно дѣло № 431, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Димитъръ Тахчиевъ, отъ гр. Бургазъ, срѣщу присѫдата на Бургазкия окржженъ сѫдъ отъ 24 мартъ 1904 год., № 218, съ която е осѫденъ на 15-дневно запиране, за гдѣто е изготовлявалъ и държалъ за продань въ бакалския си дюкянъ развалено вино.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата сѫ: Бургазкиятъ мирови сѫдия съ присѫда отъ 29 ноемврий 1903 год. призналъ въззивника Димитъръ Тахчиевъ за виновенъ въ това, че приготовлявалъ и държалъ за продань въ питейното си заведение бакалския си дюкянъ развалено вино, поправено, врѣдно за обществеото здраве и за това го осѫдилъ на 15-дневно запиране. По поводъ подадената апелативна жалба отъ осѫдения, Бургазкиятъ окр. сѫдъ образувалъ дѣло и за разрѣшението му взелъ прѣдъ видъ: „въззивникътъ Д. Тахчиевъ както въ първата инстанция, тъй и прѣдъ сѫда чрѣзъ повѣреника си адвоката Хр. Богоевъ твърди, че приготовляваното отъ него и продавано вино не било врѣдително за здравето на човѣка, не го билъ подправялъ и не било то алколизирано. Обаче тѣзи възражения на въз-

зивника се явяватъ невѣрни, защото отъ протокола, съставенъ на 16 априлъ 1903 год. отъ химика при химическата лаборатория на Гражданската санитарна дирекция въ София, напротивъ се установява, че стъклото съдържаще около половинъ литъръ бѣло вино запушено и запечатано съ печата на Бургазкия полицейски приставъ и носяще етикѣтъ „вино отъ склада на Димитъръ Тахчиевъ“ съдържало алкоолизирано вино. Алкоолизираното вино не е нищо друго освѣнъ поправено не натурално вино, изготовляването на което или държането му за продань или продаването му е запретено подъ страхъ на наказание отъ чл. 507 на Наказателния законъ, независимо отъ това врѣдително ли е или не за здравето на човѣка. Па въ случая и виното на въззивника, като алкооализирано е врѣдително за здравето на човѣка съ тази само разлика, че неговата врѣда се е осжществила постепенно и бавно, а не изведнажъ. За това въ случая правилно е постжпилъ първостепенния сждъ, като съ обтжжната присжда е призналъ въззивника за виновенъ въ нарушение чл. 507 отъ Наказателния законъ и му наложилъ прѣдвиденото тамъ наказание запиране въ размѣръ на 15 дена, който размѣръ на това наказание е достатъченъ за неговото поправление, вслѣдствие на което тази присжда слѣдва да се потвърди“,— съ присждата си отъ 24 мартъ 1904 год., № 218, потвърдилъ напълно присждата на Бургазкия мирови сждия отъ 29 ноември 1903 година, издадена по углавното дѣло подъ № 291/1903 година. — Съ касационна жалба осжденията Димитръ Тахчевъ, отъ гр. Бургавъ, се оплаква за нарушение чл. чл. 85 и 86 отъ Углав. мир. сждопроизводство и чл. 507 отъ Наказателния законъ, защото не се оправдаватъ наведенитѣ въ присждата обстоятелства, а именно: а) че касаторътъ е поддържалъ, че какво виното му е натурално, а не подправено; *освѣнъ това съгласно приложеното въ дѣлото писмо* № 3964, *Санитарната дирекция признава*, че отъ провѣренитѣ вина въ химическата лаборатория само ония вина сж врѣдни за здравето, които съдържатъ азотна киселина, каквато киселина нѣма анализираното касаторово вино, безъ да е казано да ли алкохолизацията му е натурална или искуствена; б) защото окржжният сждъ се счелъ за достатъчно вѣщь да признае подправено виното отъ факта, че е алкоолизирано, когато сжщото вино може да бжде съвсѣмъ натурално като придобито отъ почва, сортови и грозде, които съдържатъ по-голѣмъ процентъ алкохолъ; в) защото само вѣщи лица могатъ да се произнесатъ да ли едно алкоолизирано вино е подправено, а въ случая Санитарната дирекция разрѣшила само въпроса да ли прѣдметното вино съдържа врѣдителни за здравето примѣси. Отъ всичко горѣизложено излиза, че окржжният сждъ рѣшилъ въпроса за виновността на касатора въпрѣки логическото обсжждане, основано на съвокупността на обстоятелствата и не по точния смисъль на закона.

Върховният касационенъ сждъ, слѣдъ доклада и заключението на прокурора въ смисъль да се уважи жалбата, взе прѣдъ видъ: отъ съобразителната часть на обжалваната присжда се вижда, че Бургазкиятъ окр. сждъ освѣнъ че не правилно и въпрѣки закона (чл. 78 отъ Углавното мирово сждопроизводство) е взелъ ролята на експертъ по въпроса врѣдително ли е или не въпросното анализирано вино, което споредъ мнѣнието на Санитарната дирекция съдържа само извѣстенъ процентъ алкохолъ,

която дирекция съ писмото си № 3964/1903 год., игнорирано отъ сѫда, дава мнѣние, че само ония питиета сѫ врѣдни, които съдържатъ азотна киселина; но сѫщиятъ окр. сѫдъ е нарушилъ сѫществено духътъ и разумътъ на чл 507 отъ Наказателния законъ, който визира само врѣдни за здравето питиета, а така сѫщо нарушилъ е и чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, защото безъ данни въ дѣлото сѫдътъ счита, че въпросното вино щомъ съдържа алкохолъ, то е по изкуственъ начинъ подправено и врѣдно за здравето, когато общеизвѣстно е отъ науката по винарството, че всѣко вино натурално съдържа въ себе си съгласно почвата и неговото производство извѣстенъ процентъ алкохолъ. За да може да се накаже едно лице по чл. 507 отъ Наказателния законъ, сѫдътъ е длъженъ да констатира съ данни, а не само да бѫде експертъ, че анализираното вино не е натурално алкохолизирано, а подправено и врѣдно за здравето. Прѣдъ видъ изложеното, присѫдата се отмѣнява, вслѣдствие на което Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Бургазкия окр. сѫдъ отъ 24 мартъ 1904 год., подъ № 218, защото сѫ нарушени чл. 85 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и чл. 507 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 137 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане по сѫщество отъ другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия окрѫженъ сѫдъ.

№ 5—(278) — 29 мартъ 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ второ углавно отдѣление, на петнадесети мартъ хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Филипъ Филчевъ, членове, Димитъръ Тошковъ и Сава Кисьовъ, при секретаря Никола Хр. Бояджиевъ и въ присѫтствието на прокура Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 158, по описа за 1904 год., заведено по касационнитѣ жалби на Христо Гарибовъ, Христо Шахпазовъ, Г. Будевски, К. Д. Капановъ, Г. Н. Сапунджиевъ, Е. Зафировъ, П. Спасовъ, П. Таневъ и М. Б. Нахмиасъ, противъ присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ октомврий 1903 год., подъ № 414, съ която едни отъ касаторитѣ сѫ осѫдени за изготовление на лъжливи гербови марки, а други — за прокарване въ обръщение на такива марки.* — Въ сѫдебното заседание се явиха лично касаторитѣ Хр. Гарибовъ, Хр. Шахпазовъ, Ганчо Будевски, К. Капановъ, П. Таневъ, П. Спасовъ, Г. Сапунджиевъ и Е. Зафировъ, а Нахмиасъ отсѫтствуваше. Явившитѣ се касатори упълномощиха: Хр. Гарибовъ адвокатитѣ Славовъ и Плакуновъ; Хр. Шахпазовъ — адвоката Златановъ; Г. Будевски — адвоката Малиновъ; П. Таневъ — адвокатитѣ д-ръ Сава Иванчовъ и д-ръ Табурновъ; П. Спасовъ — адвоката Н. Никовъ; К. Капановъ — адвоката д-ръ Ходжовъ; Сапунджиевъ и Е. Зафировъ — адвоката А. Малиновъ. Отъ страна на Нахмиасъ се явиха адвокатитѣ Згуревъ и Малиновъ, упълномощени писмено съ пълномощие въ производството на Софийския апелативенъ сѫдъ.

Обстоятелствата на дѣлото: съ обвинителенъ актъ отъ 8 май 1902 г., прокурорътъ при Софийския окрѫженъ сѫдъ е прѣдалъ за сѫдене въ сѫщия сѫдъ Христо Гарибовъ, Христо Шахпазовъ, Ганчо Будевски, Коста Капановъ, Пенчо Спасовъ, Георги Сапунджиевъ, Пантелей Таневъ, Ефтимъ Зафировъ и Моисъ Б. Нахмиасъ, всички отъ София, а послѣдниятъ отъ гр. Русе, за това, че първитѣ двама — Христо Гарибовъ и Христо Шахпазовъ прѣзъ 1900 и 1901 години сѫ изготвили еднолеевови гербови марки по

подобие на издаденитѣ отъ държавата на 10/VIII 99 год.; Ганчо Будевски за това, че имъ е съзнателно помагалъ въ изготвуването на казанитѣ марки; Коста Капановъ, че е съзнателно помагалъ на сжщитѣ въ изготвуването на маркитѣ и че ги е разпространявалъ като е знаялъ че сж лъжливи; Пенчо Спасовъ, Пантелей Таневъ, Георги Сапунджиевъ, Ефтимъ Зафировъ и М. Б. Нахмиасъ за това, че сжщо разпространявали лъжливитѣ еднолевови гербови марки съ знание че сж такива и е искалъ наказанието имъ: на Гарибова и Шахпазова по чл. чл. 370 п. 1 и 372 отъ Наказателния законъ, на Ганчо Будевски по сжщитѣ членове, въ свръзка съ чл. чл. 51 п. 3 и 52 отъ Наказателния законъ, на Коста Капановъ по чл. чл. 370, 371 и 372, въ свръзка съ чл. чл. 51 п. 3, 52 и 64 отъ Наказателния законъ и на Пенчо Спасовъ, П. Таневъ, Георги Сапунджиевъ, Ефтимъ Зафировъ и Моисъ Б. Нахмиасъ по чл. чл. 371 и 372 отъ казания законъ. При опрѣдѣление наказанието, прокурорътъ е искалъ приложението на чл. 67 отъ Наказателния законъ, по отношение на всичкитѣ подсждими. Софийскиятъ окржженъ сждъ е разгледалъ това дѣло въ сждебнитѣ си заседания отъ 2 до 9 септемврий 1902 год. и съ присждата си отъ сжщия мѣсецъ септемврий и сжщата година подъ № 282, като е призналъ подсждимитѣ Христо Гарибовъ, Христо Шахпазовъ, Ганчо Будевски, Коста Капановъ, Пантелей Таневъ и Георги Сапунджиевъ за виновни въ приписуемитѣ имъ се прѣстжпления, ги е осждилъ първитѣ двама по чл. чл. 371 и 372, въ свръзка съ чл. 67 отъ Наказателния законъ, по на 10 години строгъ тъмниченъ затворъ; Ганчо Будевски по сжщитѣ членове, въ свръзка съ чл. чл. 51 и 52 отъ Наказателния законъ, на 4 години тъмниченъ затворъ; Коста Капановъ по чл. чл. 371, 51, 52 и 64 отъ Наказателния законъ, на 4 години строгъ тъмниченъ затворъ, съ зачитане и на прѣдварителния му арестъ; Пантелей Таневъ и Георги Сапунджиевъ по чл. чл. 370 и 371, въ свръзка съ чл. 67 отъ Наказателния законъ, по на 10 години строгъ тъмниченъ затворъ и подсждимитѣ Пенчо Спасовъ, Ефтимъ Зафировъ и М. Б. Нахмиасъ е призналъ за виновни, че тѣ съ цъль за облага, сж разпространявали въ видъ на занаятъ лъжливитѣ еднолевови гербови марки, като е трѣбвало да прѣдполагатъ, че тѣ сж придобити по прѣстжпенъ начинъ, безъ обаче да сж ги знаяли че сж лъжливи и ги е наказалъ по чл. чл. 338 и 339 п. 2 отъ Наказателния законъ, по на 5 години строгъ тъмниченъ затворъ и на лишение отъ правата изброени въ чл. 30 п. п. 1—4 отъ Наказателния законъ, по за 5 години слѣдъ изтърпѣване на главното наказание. Подсждимитѣ: Христо Гарибовъ, Христо Шахпазовъ, Ганчо Будевски, К. Капановъ, Пантелей Таневъ и Георги Сапунджиевъ е лишилъ отъ правата изброени въ чл. 30 п. п. 1—5 отъ Наказателния законъ, сжщо за 5 години, слѣдъ прѣтърпѣване на главното наказание. Осждилъ е всичкитѣ подсждими да заплатятъ солидарно на хазната 200.000 лева за граждански искъ и 1251 лева за сждебни разноски по дѣлото. Отъ вещественитѣ доказателства е постановилъ: машината за перфориране да се прѣдаде на притежателя ѝ, а останалитѣ нѣща да се конфискуватъ въ полза на хазната. Недоволни отъ тази присжда на Софийския окржженъ сждъ, подсждимитѣ всички: Христо Гарибовъ, Христо Шахпазовъ, Ганчо Будевски, Пантелей Таневъ, К. Капановъ, Георги Сапунджиевъ, Ефтимъ Зафировъ, Пенчо Спасовъ и Моисъ Б. Нахмиасъ сж-

подали срѣщу нея апелативни жалби, съ които сж молили за отмѣнението ѝ за оправданието си по сждъ. Софийскиятъ апелативенъ сждъ, като разгледалъ дѣлото, призналъ за виновни: Христо Гарибовъ въ това, че заедно съ другиго (Шахпазовъ) прѣзъ 1900 и 1901 години изготвилъ лъжливи единолевови гербови марки на подобие издаденитѣ отъ хазната; Хр. Шахпазовъ въ това, че заедно съ Гарибова прѣзъ 1900 и 1901 години сж изготвили еднолевови гербови марки подобни на издаденитѣ отъ хазната; Ганчо Будевски въ това, че прѣзъ 1900 и 1901 години умишлено спомогналъ на Гарибова и Шахпазова да изготвятъ лъжливитѣ гербови марки, като за тая цѣль имъ е доставилъ машината за отпечатване на маркитѣ, както и книгата и боитѣ; К. Капановъ въ това, че умишлено спомогналъ прѣзъ 1900 и 1901 години на Гарибова и Шахпазова въ изготвянето на лъжливитѣ марки, като имъ е доставилъ машината за дупчене на маркитѣ и още че съзнателно, като е знаялъ лъжливостьта на маркитѣ, е разпространявалъ лъжливи марки на стойность повеве отъ 100 лева; Пантелей Таневъ въ това, че съзнателно е разпространявалъ на стойность повече отъ 100 лева отъ изготвенитѣ отъ Гарибова и Шахпазова гербови марки като е знаялъ че сж лъжливи; Георги Сапуджиевъ въ това, че е разпространявалъ отъ изготвенитѣ отъ Гарибова и Шахпазова гербови марки, за които трѣбвало е да прѣдполага, че сж придобити по прѣстжпенъ начинъ, чрѣзъ прѣстжпление; Пенчо Спасовъ, Ефтимъ Зафировъ и Нахмиасъ въ сжщото това дѣяние, т. е, че разпространявали отъ изготвенитѣ отъ Гарибова и Шахпазова гербови марки, за които е трѣбвало да прѣдполагатъ, че сж придобити чрѣзъ прѣстжпление. Изброенитѣ дѣяния апелативниятъ сждъ е призналъ извършени при увеличающи вината обстоятелства. Вслѣдствие на това, реченията сждъ съ присждата си, изложена въ свършена форма къмъ 23 октомврий 1903 год., подъ № 414, осждилъ Гарибова и Шахпазова по чл. чл. 370 п. 1 и 372 и 30 п. п. 1—5 отъ Наказателния законъ, по на 5 години строгъ тъмниченъ затворъ, съ лишение отъ права за 8 години (чл. 350 отъ Наказателния законъ); Ганчо Будевски по чл. чл. 370 п. 1, 372 и 30 п. п. 1—5, въ свръзка съ чл. чл. 52 и 61 отъ Наказателния законъ, на 3 години тъмниченъ затворъ, съ лишение отъ права за 6 години; Коста Капановъ — по чл. чл. 370 п. 1, 372, 64 и 30 п. п. 1—5, въ свръзка съ чл. чл. 52 и 61 отъ Наказателния законъ, на 4 години строгъ тъмниченъ затворъ, съ зачитане прѣдварителния и лишение отъ права за 7 години; Пантелей Таневъ по чл. чл. 371 п. 1, 372 и 30 п. п. 1—5 отъ Наказателния законъ, на 5 години строгъ тъмниченъ затворъ и лишение отъ права за 8 години; Пенчо Спасовъ, Георги Сапунджиевъ, Е. Зафировъ и М. Нахмиасъ — по чл. чл. 338 и 30 п. п. 1—4 отъ Наказателния законъ, по на 3 години тъмниченъ затворъ и 6 години лишение отъ права. Всички подсждими осждилъ още и на солидарно заплащане обезщетение на хазната, по поводъ заведения отъ нейна страна граждански искъ 100.000 лева, а така сжщо да заплатятъ солидарно и станалитѣ по дѣлото сждебни разноски въ размѣръ на 1298 лева. Противъ присждата на апелативния сждъ всички осждени сж подали касационни жалби, въ които не посочватъ закононарушения, но посочиха такива въ допълнително подадени жалби и въ устнитѣ обяснения при разглеждане на дѣлото въ касационната инстанция. Отъ

страна на Гарибова се заявиха слѣдующитѣ оплаквания: 1) за нарушение чл. 486 п. 2 отъ Углавното сждопроизводство, защото Софийскиятъ апелативенъ сждъ изопачилъ заключението на вѣщитѣ лица, като приелъ, че тѣ се произнасятъ за заловенитѣ марки съ положителность, че сж лъжливи, когато тѣ напротивъ сж се указали, че не могатъ да се произнасятъ да ли сж фалшиви; 2) за нарушение чл.чл. 350, 396 и 540 отъ Углавното сждопроизводство, защото апелативниятъ сждъ съ протоколно опрѣдѣление отъ 13 юний 1903 год. постановилъ да се призоватъ трима нови експерти за разяснение да ли съ машината могатъ да се изработватъ гербови марки, по какъвъ начинъ, по колко на единъ пжть и т. н., а пъкъ не изпълнилъ това свое опрѣдѣление безъ всѣко законно основание. Вмѣсто трима нови експерти назначилъ само двама, отъ които единътъ (Трифоновъ) билъ и по-рано такъвъ, а Салчо Черневъ е билъ посоченъ за свидѣтель по дѣлото отъ подсждимия Шахпазовъ. Вънъ отъ това тия експерти и не разпиталъ по всички обстоятелства, които е трѣбвало да бждатъ разяснени; 3) за нарушение на чл. 486 п. 2 отъ Углавното сждопроизводство, защото апелативниятъ сждъ изопачилъ както заключението на вѣщитѣ лица тъй и обясненията на касатора. Сждътъ казва за послѣдния, че признялъ какво погрѣшно изписалъ по-малка машина и че не могалъ да си послужи съ нея, когато подобно признание той никждѣ не правилъ. За експертитѣ казва, че дали заключение, че било трудно и играчка да се печата съ машината книга страница по страница, вмѣсто по 16 или 32 странци отведнажъ, а пъкъ игнорира — казването на сжщитѣ, че книги, брошури на малъкъ форматъ могатъ да се печататъ; 4) за нарушение чл. 486 п. 2 отъ Углавното сждопроизводство, защото апелативниятъ сждъ изопачилъ даденитѣ по адресъ на касатора обяснения на подсждимия Будевски прѣдъ окржжния сждъ и прѣдъ сждебния слѣдователь, като ги приелъ въ смисъль, че касаторътъ не билъ далечъ отъ работата на лъжливитѣ гербови марки, каквито правилъ съ изписаната отъ тѣхъ машина, когато обясненията се касаятъ за опасения по поводъ даването машината на Дико Иовева за печатане документи противъ нѣкои държавни мжже, а не гербови марки. Сждътъ наистина се основава още на обясненията на Будевски прѣдъ слѣдователя, дадени на 22 януарий 1902 год., но на тѣхъ сждътъ незаконно се основалъ, защото не сж били четени на сждебното дирене и не е дадена възможность да се оборва това обяснение. Съ това си дѣйствие апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. чл. 350, 362, 363, 435, 449 и 460 буква *а* отъ Углавното сждопроизводство; 5) за нарушение чл. чл. 350 и 540 отъ Углавното сждопроизводство, защото апелативниятъ сждъ неправилно отказалъ да призове за свидѣтели Никола Ковачевъ и Ив. Поповъ, безъ да се произнесе да ли показанията на тия свидѣтели сж сжществени за дѣлото. Въ присждата си апелативниятъ сждъ приема за улика обстоятелството, че касаторътъ не доказалъ какво е направилъ цинкографията или литографната машина, а пъкъ не допусналъ да се призове свидѣтеля Ковачевъ, който е щѣлъ да послужи за доказателство на това; 6) за нарушение чл. 486 п. 2 отъ Углавното сждопроизводство, защото апелативниятъ сждъ изопачилъ показанията на д-ръ Дървовъ, като навежда въ присждата си, че тоя свидѣтель отказалъ да е далъ съвѣтъ да се боядисва подътъ на стаята, когато той не е билъ никакъ питанъ по това

и никакъвъ отговоръ не е давалъ; 7) за нарушение чл. 486 п. 2 отъ Углавното сждопроизводство, защото апелативниятъ сждъ изопачилъ показанията на Н. Миленовъ, като приема въ присждата си, че тоя свидѣтель показалъ, че съ машината прѣдставена за вещественo доказателство по дѣлото, сж се печатали лъжливитѣ еднолевови гербови марки и че въ стаичката на тавана заедно съ касатора Гарибовъ е работилъ маркитѣ и подсждимиятъ Шахпазовъ, когато свидѣтелтъ подобно нѣщо не е показалъ; 8) за нарушение чл. 456 отъ Углавното сждопроизводство, защото апелативниятъ сждъ не положилъ отдѣлни въпроси за участието на всѣки подсждимъ, кой какво е извършилъ, въ какви конкретни дѣйствия се е изразило участието на всѣки едного въ прѣстжплението, въ което се обвиняватъ; 9) за нарушение чл. 458 отъ Углавното сждопроизводство, защото въ въпроса за виновностьта на касатора не е включилъ фактическитѣ признаци на дѣянието, въ което го признава виновенъ, не е посочилъ самитѣ дѣйствия, въ които се е изразило прѣстжпното дѣяние; 10) за нарушение чл. 460 буква *а* отъ Углавното сждопроизводство, защото основалъ присждата си на данни, събрани на прѣдварителното слѣдствие (обяснения на Будевски отъ 22 януарий 1902 год.) безъ да сж тѣ били провѣрени на сждебното слѣдствие; 11) за нарушение чл. чл. 470 и 486 п. п. 2 и 3 отъ Углавното сждопроизводство, защото апелативниятъ сждъ произволно опрѣдѣлилъ граждданскиятъ искъ на хазната въ размѣръ на 100.000 лева, на приумища, а не основалъ на нѣкои отъ съображенията наведени въ присждата му, и 12) устно се заяви, че апелативниятъ сждъ не обсждилъ показанията на свидѣтеля Блажо Мирчовъ, който е показалъ сжществени обстоятелства въ полза на касатора. Отъ страна на Шахпазова се заяви слѣдующето: 1) апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. 486 отъ Углавното сждопроиз., защото не се произнесалъ по всичкитѣ експертизи, а приема само послѣднята и при това заключението на експертитѣ взима въ такъвъ видъ и до такава степень категорични, въ каквато тѣ не сж се произнасяли; 2) апелативниятъ сждъ нарушилъ сжщия членъ, защото изопачилъ показанията на Капанова по участието на касатора и не оцѣнилъ съвсѣмъ отказването на Капанова прѣдъ апелативния сждъ на направеното отъ него по-рано признание; 3) апелативниятъ сждъ е нарушилъ чл. 458 отъ Углавното сждопроизводство, защото въ извършеното отъ страна на касатора дѣяние не призналъ помагачество да се направятъ лъжливитѣ гербови марки, и 4) апелативниятъ сждъ извършилъ и ония още нарушения, които сж посочени въ допълнителната касационна жалба на Гарибова. Отъ страна на Г. Будевски се заявиха слѣдующитѣ оплаквания: 1) за нарушение чл. чл. 362 и 363 отъ Углавното сждопроизводство и на тия отъ осмата глава на сжщото сждопроизводство, защото апелативниятъ сждъ е основалъ присждата си на показанията дадени на прѣдварителното дирене, безъ да сж били тѣ четени и провѣрени на сждебното дирене, и безъ да обърне внимание, че дадени показания отъ единъ присжтствующъ въ сждебното заседание подсждимъ на прѣдварителното дирене не могатъ ни да се четатъ нито да се вематъ въ основа на сждебната присжда; 2) за нарушение чл. чл. 316, 350, 539 и 540 отъ Углавното сждопроизводство, защото апелативниятъ сждъ не е допусналъ да се призоватъ и разпитатъ посоченитѣ свидѣтели Папѣрманъ, Ножаровъ,

Пѣевъ и Бъчваровъ за установление, че машината е била изписана за печатане на приготвено съчинение, по съображение, че машината е могла да бѫде изписана за една цѣль, а да бѫде употрѣбена за друга, обаче въ присѫдата сѫдътъ съвсѣмъ инакъ утвърдява за тая машина и приема съ положителность, че тя била изписана за правяне на марки, а не за печатане на книги Щомъ сѫдътъ отдава голѣмо значение на обстоятелството за какво е била изписана машината, той е трѣбвало да допусне свидѣтелитѣ за установление на това важно обстоятелство за правилното рѣшение на дѣлото въ отношение касатора; 3) за нарушение чл. 449 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото апелативниятъ сѫдъ е игнориралъ показанията на свидѣтеля Хаузеръ, като утвърдява въ присѫдата, че касаторътъ е изписвалъ машината и като тѣхникъ не е могалъ да направи грѣшка и да изпише малка и негодна за печатане на книга, когато изписването споредъ свидѣтеля е станало отъ Гарибова. Апелативниятъ сѫдъ не приема да е искалъ касаторътъ машината за печатане книга, защото то било губене на врѣме, щѣло да струва скѫпо и да се печата съ такава машина било играчка, а пъкъ не посочва на какво се основава, за да утвърдява това. Даннитѣ, които сѫдътъ игнорира, говорятъ противното; 4) за нарушение на закона и за това, защото апелативниятъ сѫдъ заключава, че машината е била изписана за правене гербови марки отъ даденитѣ обяснения прѣдъ слѣдователя и въ окрѫжния сѫдъ, че слѣдъ като се е заговорило по вѣстницитѣ за фабрикуване на подправени гербови марки, той — касаторътъ се срѣщналъ съ Гарибова и изказалъ опасенията си да не би машината която ходила и у Дико Иоевъ, да е служила за фабрикуване на марки, когато въ тия опасения не е имало нищо неестествено и при даденитѣ обстоятелства не могло иначе да се постѫпи. Сѫдътъ като вади заключение за умишлено помагане да се фабрикуватъ съ машината марки, игнорира естественитѣ и правоподобни обяснения дадени прѣдъ сѫда; 5) за нарушение на закона и за това още, защото апелативниятъ сѫдъ изопачилъ показанията на свидѣтелитѣ Доброволски и Станоевъ, като приема въ присѫдата си, че взетитѣ отъ арсенала два елементи разтвори и галваническа ванна били държани дълго врѣме, слѣдователно служили сѫ за правене на марки, когато Доброволски нищо особено не е показалъ, а пъкъ Станоевъ е казалъ, че взетитѣ вещи сѫ държани 2—3 дена. За ванната не се знае кога е повърната; 6) за нарушение на закона и за това още, защото апелативниятъ сѫдъ изопачилъ обясненията на касатора касателно до книгата и боитѣ, като утвърдява въ присѫдата си, че 1000 листа № 16 и бои нѣколко вида той — касаторътъ признава да е взелъ отъ фирмата „Патакъ“ и книжарница „Витоша“, и да ги е далъ на Гарибова, като е знаялъ, че послѣдниятъ ще ги употрѣби за направа на гербови марки, когато той подобно признание никѫдѣ не е правилъ; 7) за нарушение на закона и за това, защото апелативниятъ сѫдъ игнориралъ доводитѣ на защитника, че въ дѣлото липсватъ каквито и да е данни, отъ които да се види, че той е билъ тъй или инакъ заинтересованъ въ направата на маркитѣ и да е очаквалъ нѣкоя облага отъ тѣхъ; 8) за нарушение на закона и за това, защото апелативниятъ сѫдъ е опрѣдѣлилъ размѣра на гражданския искъ съвсѣмъ произволно безъ да държи смѣтка за доказателствата въ дѣлото,

отъ които се вижда, че прѣзъ врѣмето, въ течението на което сж работени маркитѣ 100.000 парчета, не е било възможно да се изработятъ нито пъкъ има данни, че такова количество е разпространено чрѣзъ продажба, и 9) понеже дѣянието въ което се обвинява е въ свръзка съ обвинението на другитѣ, присъединява се къмъ оплакванията посочени и отъ тѣхъ. К. Капановъ заяви, че понеже обвинението му е свързано съ това на другитѣ, моли за нарушенията посочени отъ другитѣ, да се отмѣни присждата на апелативния сждъ и въ отношение него. Отъ страна на Пантелей Таневъ се заяви слѣдующето: 1) Софийскиятъ апелативенъ сждъ е нарушилъ чл. 543 отъ Углавното сждопроизводство, защото съ опрѣдѣлението си отъ 20 септемврий 1903 год. не е уважилъ искането на подсждимия Пантелей Таневъ за призоваването на свидѣтелитѣ: Илия Куртевъ, Иванъ Чавдаровъ и Петъръ Макавѣевъ, като основалъ този си отказъ на прѣдшедствующето протоколно опрѣдѣление отъ 27 мартъ 1903 год. при все, че това послѣдното не е било достатъчно мотивирано и при все, че прѣзъ изтеклото се между тия двѣ опрѣдѣления врѣме, сж се измѣнили обстоятелствата, съ това, че послѣдвала смъртьта на свидѣтеля А. Манушева, който билъ допуснатъ отъ сжда за да направи показанията си дадени прѣдъ слѣдователя и прѣдъ окржжния сждъ, които послѣдни щѣха да бждатъ обезсилени отъ показанията на тия свидѣтели; 2) нарушенъ е чл. 460 буква *а* отъ Углавното сждопроизводство: а) защото апелативниятъ сждъ не оцѣнилъ обясненията на защитата прѣдъ окржжния сждъ, показанията на свидѣтеля К. Кънчева и устното заявление на прокурора въ заседанието отъ 27 мартъ 1903 год., установляюще обстоятелството какво подсждимиятъ Таневъ, прѣди още да бжде подозрѣнъ, се е явилъ самъ прѣдъ сждебния слѣдователь, гдѣто въ присжтствието на прокурора при апелативния сждъ Кожухаровъ и замѣстникъ-прокурора при окржжния сждъ Наумова открилъ всичко което знаялъ по дѣлото, че слѣдъ този разпитъ, за който не е билъ съставенъ никакъвъ протоколъ той — Таневъ не е билъ привлѣченъ като обвиняемъ, не е била взета никаква мѣрка за неотклонението му; отъ което обстоятелство трѣбваше да се заключи, че той не е признялъ какво знаялъ, че продаденитѣ отъ него марки били фалшиви, слѣдователно, не е вѣроятно, че е направилъ такова признание прѣдъ свидѣтеля Манушева, или ако е направилъ такова признание, то това обстоятелство трѣбваше да му послужи като намаляюще вината му, каквото сждътъ не намѣрилъ че сжществува, и б) защото не оцѣнилъ частьта отъ показанията на самия свидѣтель А. Манушевъ относящи се до обстоятелството, че при признанието подсждимиятъ Пантелей Таневъ билъ съвършено пиянъ и до крайна степень разтревоженъ, както и до това, че самиятъ свидѣтель тоже билъ възмутенъ и разтревоженъ; които обстоятелства трѣбваше да унищожатъ или поне да намалятъ до висша степень значението на показанията на свидѣтеля относително признанието на Танева за, че му било извѣстно, че маркитѣ били фалшиви; 3) апелативниятъ сждъ неправилно е приложилъ чл. 372 отъ Наказателния законъ, защото е счелъ че прокарване въ обръщение всичкитѣ марки, които сж минали прѣзъ ржцѣтѣ на подсждимия Пантелей Таневъ, съставлява едно единично прѣстжпление; когато всѣко едно отдѣлно прокарване на такивато съставлява самостоятелно прѣстжпление, щетата отъ което за всѣки отдѣленъ случай не е надминала (или

не е констатирано, че е надминала) сумата отъ 100 лева и слѣдователно трѣбваше да се приложи наказанието прѣдвидено въ чл. 370 отъ Наказателния законъ, въ свръзка съ чл. 64 отъ сжщия законъ, максимума на което наказание е 2 - годишенъ тъмниченъ затворъ; още повече, че самиятъ сждъ въ послѣдния мотивъ на присждата си намира, че всички обвиняеми включая и Танева извършили нѣколко пжти сжщото прѣстжпление, а не че прѣстжплението е било отъ дѣянитѣ; 4) нарушенъ е чл. 350 отъ Углавното сждопроизводство, защото сждътъ е допусналъ да се разгледа дѣлото слѣдъ като е билъ отстраненъ ненадѣйно единственият приготвенъ къмъ защитата на подсждимия Таневъ адвокатъ Димитъръ Тончевъ и безъ да се даде възможность на сжщия да намѣри другъ защитникъ който да се приготви достатъчно къмъ защитата; 5) присъединява се сжщиятъ подсждимъ къмъ оплакванията посочени отъ другитѣ съподсждими и които — всички иматъ свръзка съ обвинението му, както и къмъ оплакванията относително неправилното му осжждане на заплащането на гражданския искъ; 6) нарушенъ е чл. 486 п. 2 отъ Углавното сждопроизводство, въ свръзка съ чл. чл. 386 и 81 отъ сжщото сждопроизводство, защото е призналъ апелативния сждъ касатора Танева за виновенъ въ разпространяване на лъжливи еднолеви гербови марки, като е знаялъ, че сж лъжливи, основанъ на едно вънсждебно негово признание, сторено прѣдъ свидѣтеля Манушевъ и опровергнато отъ касатора прѣдъ слѣдователя и сжда, и 7) нарушенъ е чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство и за това още, че свидѣтелътъ Манушевъ не твърди въ своитѣ показания, че касаторътъ Таневъ се е срѣщалъ съ него два пжти и обяснявалъ по маркитѣ, а апелативниятъ сждъ въпрѣки това приема въ присждата, че такава срѣща била станала на два пжти. Отъ страна на Пенчо Спасовъ се заявиха слѣдующитѣ оплаквания: 1) за нарушение чл. 486 п. 2 отъ Углавното сждопроизводство и чл. 338 отъ Наказателния законъ, защото прокарването въ обръщение на лъжливи гербови марки безъ знание, че сж такива не е прѣстжпление и въ такъвъ случай апелативниятъ сждъ е трѣбвало да го оправдае, а не да го осжжда по чл. 338 отъ Наказателния законъ. При подправката на парични знаци, гербови марки и други знаци подправенитѣ знаци или марки могатъ само да бждатъ прокарани въ обръщение, но не и укривани. Въ прѣстжплението укриване прѣдмета на укриването трѣбва да е вещь не произлѣзла отъ прѣстжпление, а придобита чрѣзъ прѣстжпление. Въ случая маркитѣ сж произлѣзли отъ прѣстжпление и по отношение тѣхъ нѣма мѣсто да се прилага чл. 338; 2) за нарушение чл. чл. 486 и 470 отъ Углавното сждопроизводство, защото апелативниятъ сждъ е присждилъ да се заплатятъ 100.000 лева на хазната основанъ на голи прѣдположения, а не на доказателства; 3) устно се добави, че апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. 458 отъ Углавното сждопроизводство, защото въ положения въпросъ за виновността е измѣнилъ обвинението, като е изложилъ въ въпроса не онова дѣяние, въ което касаторътъ е признатъ отъ окржжния сждъ да е извършилъ, и 4) устно се заявява още, че апелативниятъ сждъ е нарушилъ чл. 51 отъ Наказателния законъ, въ свръзка съ чл. 61 отъ Закона за договоритѣ и задълженията, защото е осждилъ касатора по гражданския искъ солидарно съ виновнитѣ въ правене фалшиви гербови марки, безъ да е констатирано

участието му въ това прѣстжпление. Отъ страна на Пахмиасъ се заяви слѣдующето: 1) апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство и чл. 338 отъ Наказателния законъ, защото е констатиралъ, че разпространенитѣ еднолевови гербови марки сж лъжливи, а разпространяването на такива марки е наказуемо само при условието, ако тѣхната лъжливость е била извѣстна на разпространителя (чл. 371 отъ Наказателния законъ), а пъкъ сждътъ констатирва, че касаторътъ Пахмиасъ не знаялъ какво разпространяванитѣ отъ него марки сж лъжливи; 2) сжщиятъ сждъ нарушилъ сжщитѣ членове отъ закона, съ това, че ако неконстатираното дѣяние може да се подведе по чл. 338 отъ Наказателния законъ, не е установилъ въ присжлата си състава на това прѣстжпление, а именно, че касаторътъ е трѣбвало да прѣдполага, че разпространяванитѣ марки сж придобити отъ прѣстжпление изтъкнато въ самата присжда, т. е не е индивидуализиралъ онова прѣстжпление, извършването на което касаторътъ е трѣбвало да прѣдполага; 3) сжщиятъ сждъ нарушилъ чл. 449 отъ Углавното сждопроизводство, защото е осждилъ касатора не за това прѣстжпление, за което е билъ даденъ подъ сждъ, а за другъ видъ прѣстжпно съучастие, за което е имало обвинение и сждене; 4) сжщиятъ сждъ изопачилъ показанията на свидѣтелитѣ Соломонъ Бони и Аврамъ Пилозовъ, като твърди въ присждата си, че касаторътъ е продавалъ маркитѣ съ по-голѣма отстжпка, отъ колкото сж се продавали въ ковчежничеството и съ това нарушилъ чл. 460 отъ Углавното сждопроизводство; 5) сжщиятъ сждъ нарушилъ чл. чл. 454 и 460 отъ Углавното сждопроизводство и чл. 60 отъ Наказателния законъ, защото за да признае, че касаторътъ е извършилъ прѣстжпното дѣяние при увеличающи винята обстоятелства, изопачилъ даннитѣ по дѣлото, а именно сждътъ намира такива обстоятелства въ упорното отказване на касатора да е извършилъ прѣстжплението и въ причиняване на огромни щети на хазната въ 100.000 лева, когато касаторътъ нито е отказалъ дѣянието си нито е причинилъ щета въ такъвъ размѣръ, и 6) сжщиятъ сждъ е нарушилъ чл. чл. 486 и 470 отъ Углавно сждопроизводетво, чл. 51 отъ Наказателния законъ и чл. 61 отъ Закона за договоритѣ и задълженията, защото неправилно е осждилъ касатора солидарно да плаща врѣдитѣ на държавата въ размѣръ 100.000 лева, причинени отъ авторитѣ и съучастницитѣ въ изготвянето на лъжливитѣ марки, когато той не е признатъ виновенъ, нито като авторъ, нито като съучастникъ, а въ самостоятелно прѣстжпление по чл. 338 отъ Наказателния законъ. Отъ страна на Георги Сапунджиевъ и Ефтимъ Зафировъ се заяви слѣдующето: 1) апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство, въ свързка съ чл. 338 отъ Наказателния законъ, защото е констатиралъ, че разпространяванитѣ отъ касаторитѣ гербови марки сж лъжливи, а разпространяването на такива марки е наказуемо само при условието ако тѣхната лъжливость е била извѣстна на разпространителитѣ, а пъкъ за касаторитѣ сждътъ констатирва, че тѣмъ не е било извѣстно, че маркитѣ сж лъжливи; 2) апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство, въ свързка съ чл. 338 отъ Наказателния законъ, защото ако дѣянието на касаторитѣ може да се подведе по чл. 338 отъ Наказателния законъ, сждътъ не е констатиралъ състава на това прѣстжпление, не е индивидуализиралъ онова прѣстжпление, извършва-

нето на което касаторитѣ е трѣбвало да прѣдполагатъ въ момента на придобиването лъжливитѣ марки, и 3) отъ страна на прокурора се заяви, че по отношение на тия касатори, както и на всички други, апелативниятъ сждъ е нарушилъ чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство, чл. 51 отъ Наказателния законъ и чл. 61 отъ Закона за задълженията и договоритѣ, защото всички е осждилъ солидарно, когато е трѣбвало да опрѣдѣли гражданската отговорность спор дъ врѣдата, която всѣки е нанесалъ на хазната чрѣзъ извършеното си дѣяние.

Върховнятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша обяснениията на повѣреницитѣ на всички касатори, съ изключение Капанова, който лично се обясни и заключението на прокурора, за да се произнесе по заявенитѣ оплаквания противъ присждата на Софийския апелативенъ сждъ, взе въ съображение: *По жалбата на касатора Гарибовъ*: 1) оплакването на касатора, че апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. 486 п. 2 отъ Углавното сждопроизводство, защото изопачилъ заключението на вѣщитѣ лица, като приелъ, че тѣ се били произнесли съ положителность, че заловенитѣ марки сж лъжливи, когато тѣ напротивъ казали, че не могатъ да се произнесатъ, да ли сж такива, е неоснователно, понеже въ дѣйствителность се не оправдава, апелативниятъ сждъ въ присждата си (стр. 6 на прѣписа) навежда: „а че послѣднитѣ (лъжливитѣ марки) сж печатани именно съ поменатата машина (прѣдставената по дѣлото за вещественo доказателство). Експертитѣ въ протокола си отъ 23 януарий 1902 год., подъ № 16, *се произнасятъ съ положителность по обстоятелството, че и въ еднолевовитѣ гербови марки, които тѣ сами сж произвели съ сжщата машина се забѣлѣзва зацапване въ думата „марка“*, характеренъ признакъ и въ поменатитѣ лъжливи марки. Вѣрностьта на това експертитѣ сж потвърдили и въ обясненията си прѣдъ окржжния сждъ (гледай сждебния протоколъ отъ послѣдното заседание л. 461). Отъ туй съ положителность утвърдяване на експертитѣ, че въ произведенитѣ отъ тѣхъ гербови марки съ прѣдставената по дѣлото машина се забѣлѣзвало такова сжщо зацапване въ думата „марка“ каквото съдържатъ и заловенитѣ лъжливи марки, апелативниятъ сждъ заключава, че експертитѣ сж се произнесли въ положителна смисъль за заловенитѣ марки, че сж лъжливи, щомъ и произведенитѣ отъ тѣхъ се схождатъ съ тия по единъ общъ признакъ, зацапването въ думата „марка“. При това положение апелативниятъ сждъ, очевидно, не изопачава нищо отъ изказаното отъ страна на експертитѣ, щомъ възпроивежда вѣрно въ присждата си казаното отъ тѣхна страна и прави отъ него заключение, което не противорѣчи на фактитѣ по дѣлото и на логиката на нѣщата; 2) оплакването на касатора, че апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. чл. 350, 396 и 540 отъ Углавното сждопроизводство, защото не изпълнилъ протоколното си опрѣдѣление отъ 13 юний 1903 година, е неоснователно по тая причина, че отъ сждебния протоколъ на апелативния сждъ съ дата 1 октомврий 1903 година се вижда, че слѣдъ като единиятъ отъ тримата назначени експерти (Гроздановъ) е допуснатъ да се разпита като свидѣтель и вслѣдствие на това е билъ отстраненъ като експертъ, прѣдседателствующиятъ е попиталъ странитѣ какво иматъ да кажатъ на това, че експертитѣ оставатъ само двама. Никой отъ тѣхъ не е заявилъ, че настоява да бждатъ експертитѣ трима. Д. Марковъ повѣреникъ на Шахпазова, казалъ, че нѣма нищо противъ разпитването на двама

никой отъ другитѣ подсѫдими не е казалъ нищо и прокурорътъ далъ заключение да се разпитатъ само останалитѣ двама души призовани експерти, съ което се съгласилъ и сѫдътъ като е постановилъ съ мотивирано опрѣдѣление, мотивитѣ на което не се намиратъ въ никакво противорѣчие съ прѣдписанията на закона, да се разпитатъ по дѣлото само останалитѣ двама експерти. При това положение оплакването на касатора Гарибовъ е съвсѣмъ неумѣстно, щомъ той не е възразявалъ противъ ограничаването на двама числото на експертитѣ. Има наистина една непослѣдователность отъ страна на апелативния сѫдъ, който слѣдъ като е постановилъ на 13 юний 1903 год. да разпита трима експерти, спрѣлъ се е сетнѣ на двама, но тая непослѣдователность, станала при това съ съгласието на самия касаторъ, не съставлява никакво нарушение на Углавното сѫдопроизводство, защото това сѫдопроизводство не налага на углавния сѫдъ числото, о което трѣбва да се придържа при назначаването на експертитѣ. Отъ друга страна частнитѣ опрѣдѣления подлежатъ на отмѣняване съ измѣняване на обстоятелства; сѫдътъ не е длъженъ непрѣменно да съблюдава едно по-рание свое опрѣдѣление, ако нови настѫпили обстоятелства му налагатъ да направи отстѫпление отъ него. Такъвъ е и случая въ сѫдебното засѣдание на 1 октомврий 1903 година. Появившитѣ се нови обстойтелства, самото съгласие на странитѣ, които сѫ отдавали по-голѣмо значение на безотлагателното разглеждане на дѣлото, отъ колкото на изпитването трима експерти по дѣлото вмѣсто двама, сѫ наложили на сѫда непослѣдователностьта за която се помена по-горѣ, наложили сѫ му да направи остѫпление отъ опрѣдѣлението си съ дата 13 юний 1903 год., като е ималъ прѣдъ видъ, че съ такова едно отстѫпление не се прави нарушение на закона. Разпитването на Салчо П. Черневъ въ качеството на експертъ, когато тоя билъ посоченъ отъ Шахпазова за свидѣтель по дѣлото, но се отказалъ отъ него, не съставлява никакво нарушение на чл. 396 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото съ отказването на Шахпазова отъ Чернерева, послѣдниятъ е прѣстаналъ да бѫде свидѣтель по дѣлото, прѣпятствието за разпитването му като експертъ се е прѣмахнало и той е могалъ да бѫде допуснатъ като такъвъ по дѣлото. Смисъльта на чл. 396 е да се не назначаватъ за експерти такива лица, които сѫ посочени за свидѣтели по дѣлото, като се прѣдполага, че изпълнението на свидѣтелски обязаности ще е една прѣчка за изпълнението и обязаноститѣ на експертъ. Но тая прѣдполагаема прѣчка веднажь устроена, законни прѣпятствия вече не сѫществуватъ за назначение като експертъ лице, което е освободено отъ свидѣтелство поради посочването му съ грѣшка за такъвъ, както изглежда да е било въ конкретния случай съ посочването Чернева за свидѣтель. Разпитването отново на Трифонова, който и порано билъ разпитванъ като експертъ, не съставлява сѫщото нарушение на чл. 540 ал. 3 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото съ опрѣдѣленето отъ 13 юний 1903 год. апелативниятъ сѫдъ е постановилъ да се назначи нова експертиза, но само за това, за да бѫде числото на експертитѣ три, защото по-ранията се указва да се е състояла само съ двоица. Слѣдователно подъ думата нова или нови въ опрѣдѣлението отъ 13 юний, апелалативниятъ сѫдъ не е разбиралъ непрѣменно нови лица. Това става очевидно отъ факти на назначението отъ негова страна на лице, което и по-

рано е изпълняло по това дѣло обязаности на експертъ. Най-сетнѣ ако касаторътъ е считалъ, че разпитването на Трифонова отново като експертъ, както и Чернева, който е билъ посоченъ за свидѣтель и освободенъ отъ свидѣтелство, съставлява нѣкое нарушение, чрѣзъ което се турятъ въ страдание интереситѣ му, той трѣбваше да заяви за това на апелативния сждъ въ заседанието на 1 октомврий 1903 год. за да си поне обезпечи право на оплакването, което сега прави. Съ мълчанието си той мълчаливо е удобрявалъ всичко, което се е вършило отъ сжда, и да се оплаква сега противъ тия одобрени отъ негова страна сждебни дѣйствия е съвсѣмъ неумѣстно. Сжщото трѣбва да се каже и за неразпитването на експертитѣ по нѣкои обстоятелства. Ако е имало такива, които е трѣбвало да се разяснятъ, нищо не е спирало касатора да се обърне до сжда и да поиска да се разпитатъ по тѣхъ експертитѣ; 3) оплакването на касатора, че апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. 486 п. 2 отъ Углавното сждопроизвоиство, защото изопачилъ обясненията му, като приема въ присждата какво той признава, че погрѣшно изписалъ по-малка машина и че не могалъ да си послужи съ ней, когато подобно признание никждѣ не е правилъ, че сжщиятъ сждъ игнорираллъ заключението на експертитѣ, че съ изписаната машина можало е да се печати книга на малъкъ форматъ, а се е спрѣлъ само на заключението имъ, че на голѣмъ форматъ книга не могатъ да се печататъ, е неоснователно, защото факта, че машината е била изписана по-малка и не могла да послужи, е самъ по себе си вѣренъ, ако и да се не вижда отъ сждебния протоколъ съ дата 1 октомврий 1903 год. на апелативния сждъ, касаторътъ да е сторилъ буквално признанието, което се навежда въ присждата на апелативния сждъ. Касаторътъ въ обясненията си е казалъ, че е направилъ поржчката на машината, че като дошла тя стояла нѣкое врѣме у него, но не печаталъ съ нея книгата си. Отъ това обяснение на касатора, въ свързка съ обясненията на Будевски, за когато и съ когото споредъ обясненията на сжщия е била поржчена машината, апелативниятъ сждъ е приелъ, че и касаторътъ признава, че машината е изписана по-малка и че той съ нея не можалъ да си послужи, защото въ сжщность работата си стои точно тъй. Прочее и да има нѣкоя погрѣшка направена отъ страна на апелативния сждъ, въ навеждането, че касаторътъ е сторилъ изрично такова признание, каквото се навежда въ присждата, това за сжществено нарушение въ случая не може да се счита. По заключението на експертитѣ нищо неправилно не се забѣлѣзва да е сторено отъ апелативния сждъ. На въпроса да ли изписаната машина е имала назначение да се печати съ нея книга, сждътъ въ присждата си отговаря отрицателно, като взема прѣдъ видъ по тоя въпросъ заключението на експертитѣ, споредъ което трудно и играчка би било да се печати на нея книга страница по страница, вмѣсто по 16 и 32 страници отведнажъ. Както се вижда сждътъ даже и за малъкъ форматъ книга счита за невѣроятно да е изписана машината, тъй като би било играчка и затруднително да си служи нѣкой съ такава машина за печатане на книга, понеже трѣбва да отпечатва листъ по листъ. Прочее, явно е, че апелативниятъ сждъ не е игнорираллъ заключението на експертитѣ въ това отношение, че малки книжки би могли да се печататъ съ изписаната машина; 4) оплакването на касатора, че апелативния сждъ нарушилъ чл. 486

п. 2 отъ Углавното сждопроизводство, защото изопачилъ обясненията на Будевски по отношение него (касатора), като ги е приелъ въ смисъль, че не билъ далечъ отъ работата по лъжливитѣ гербови марки и че билъ правилъ такива съ изписаната машина, когато обясненията се касаятъ за опасения, по поводъ даването машината на Дико Иовевъ за да печатн документи противъ нѣкои държавни мжже, а не гербови марки, е неоснователно, тъй като сждътъ е ималъ прѣдъ видъ обясненията на Будевски, дадени на прѣдварителното дирере, отбѣлѣжени въ допълнителния протоколъ по разпита му отъ 22 януарий 1902 год., въ който протоколъ дѣйствително се намира показание на сжщия, че касаторътъ е призналь прѣдъ него, че съ машината правилъ лъжливи марки; 5) оплакването на касатора, че апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. чл 350 и 540 отъ Углавното сждопроизводство, защото неправилно отказалъ да призове свидѣтелитѣ Н. Ковачевъ и Ив. Поповъ, искани съ заявление отъ 24 юний 1903 год. и безъ да се произнесе да ли показанията имъ сж сжществени за рѣшението на дѣлото; че въ присждата си приелъ за улика обстоятелството, че той (касаторътъ) не доказалъ какво е направилъ цинкографията или литографната машина, а пъкъ недопусналъ до разпитъ свидѣтеля Ковачевъ, съ показанията на който щѣло да се докаже това, е неоснователно, защото ако апелативниятъ сждъ при разрѣшаването искането за свидѣтелитѣ Ковачевъ и Поповъ отъ 24 юний 1903 год., не е разбралъ добрѣ обстоятелствата, за които сж били искани тия свидѣтели и мотивитѣ на опрѣдѣлението му отъ 26 юний 1903 год., съ което не е уважилъ това искане, не сж въ свръзка съ искането, не е оставало освѣнъ да се наведе това въ сждебното заседание на 1 октомврий 1903 год. и да се настоява да се произнесе отново сждътъ за допущането на тия свидѣтели. Отъ сждебния протоколъ по това заседание се вижда, че отъ името на касатора д-ръ Спирковъ е заявилъ, че отъ свидѣтеля Хорнеръ който не се явилъ по болесть въ сждебното заседание, касаторътъ не се отказва и настоява да се разпита. Ако сжщиятъ да считаше важни за себе си показанията на Ковачевъ и Поповъ, той нѣмаше да пропусне да иска допущането до разпитъ и на Ковачева и Попова, както е настоявалъ за Хорнеръ. Факта на замълчаването да каже нѣщо по недопущането на тия свидѣтели показва, че той мълчаливо се е отказалъ отъ тѣхъ и нѣма слѣдователно, законно основание да се оплаква сега, че апелативниятъ сждъ не разбралъ искането му и не се произнесалъ да ли то има сжществено значение за рѣшението на дѣлото, тъй като отъ него сжщиятъ е зависѣло да се обясни въ заседанието на 1 октомврий, да достави възможность на сжда да разбере искането му и да се поправи сторената спрѣдъ него неправилность. Не неправилъ това, не умѣстно се сега оплаква за неправилности, изправлението на които е зависѣло отъ него. Въ това обаче оплакване голѣмо значение се отдава на непризоваването Ковачева, защото съ него касаторътъ щѣлъ да установи какво е направилъ машината, за която въ обжалваната присжда се твърди, че не доказалъ гдѣ е тя машина и това се туря като улика противъ него. Но ако се прочете внимателно обжалваната присжда, ще се види, че въ нея става дума за машината, съ която касаторътъ е работилъ заедно съ Шах-

пазова, а не за оная машина, която споредъ заявлението отъ 24 юний 1903 г. сѫщиятъ билъ взелъ отъ Ковачева за да я поправи и за тая цѣль отнесалъ дома си. Сѫдътъ иска да каже, че не е важно възражението, че била взета нѣкаква машина отъ Ковачева за поправка, но е важно какво е станала машината, съ която е работено въ стаичката на тавана; 6) оплакванията на касатора, че апелативниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 486 п. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото изопачилъ показанията на д-ръ Дървова, е неоснователно, тъй като тоя свидѣтель е призованъ по искането на касатора за установление, че прѣчистването на стаята на тавана, въ която касаторътъ е работилъ съ Шахпазова, останало по прѣпоржката на свидѣтеля. Въ показанията си прѣдъ сѫда, както сѫ тѣ отбѣлѣжени въ сѫдебния протоколъ, тоя свидѣтель не е потвърдилъ обстоятелството, за което е билъ посоченъ и даже не е билъ запитанъ отъ касатора въ категорична форма, за да потвърди прѣдъ сѫда, че той е прѣпоржчалъ да се извърши станалото прѣчистване. При това положение апелативниятъ сѫдъ не е можалъ да приеме за доказано, че по прѣпоржката на свидѣтеля е станало боядисването на стаята на тавана, въ която касаторътъ и Шахпазовъ сѫ работили и по този начинъ никакво изопачение на показанията на свидѣтеля не е извършилъ; 7) оплакването на касатора, че апелативниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 486 п. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото изопачилъ показанията на свидѣтеля Н. Миленовъ, като е приелъ отъ тѣхъ че съ машината прѣдставена за веществено доказателство, касаторътъ е работилъ съ Шахпазова лъжливитѣ гербови марки, когато тоя свидѣтель показалъ, че не знае какво се е работело съ машината, нито пъкъ знае да ли прѣдставената по дѣлото е сѫщата, която е била въ стаичката на касатора, е неоснователно, тъй като отъ съображенията на присѫдата (стр. 19 на прѣписа) се вижда твърдѣ ясно, че апелативниятъ сѫдъ отъ показанията на свидѣтеля Миленовъ приема за установенъ само факта, че касаторътъ е работилъ съ Шахпазова въ стаичката на машана, а въ това отношение нѣма никакво изопачение на показанията на свидѣтеля, защото споредъ както сѫ записани показанията му въ протокола на окръжния сѫдъ, той подобно нѣщо е показалъ. Ако сѫдътъ прибавя при туй, че машината, съ която се е работило, е сѫщата прѣдставена за вещественo доказателство и че съ нея сѫ работени лъжливитѣ гербови марки, това той го навежда като вече установенъ фактъ отъ даннитѣ и съображенията изложени по-рано въ сѫщата присѫда; 8) оплакването на касатора, че апелативниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 456 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото не положилъ въ въпросния си листъ отдѣлни въпроси за участието на всѣки подсѫдимъ въ прѣстѫплението въ което се признава виновенъ, е неоснователно, защото не се оправдава отъ намиращия се въ производството на апелативния сѫдъ въпросенъ листъ, отъ който се вижда, че за всѣки подсѫдимъ е положенъ особенъ въпросъ за виновността му; 9) оплакването на касатора, че апелативниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото въ въпроса за виновността не включилъ сѫществените фактически признаци на дѣянието оние дѣйствия, извършването на които образува състава на прѣстѫплението, е неоснователно, защото буквалното приложение на чл. 458 отъ Углавното сѫдопроизводство трѣбва да се съблюдава само по дѣла,

въ рѣшението на които взиматъ участие сѫдебни заседатели, за да бѫде тѣмъ ясно и понятно дѣянието за виновността, въ което на подсѫдимия се питатъ, понеже тѣ, като не запознати съ правната наука и терминитѣ на закона, могатъ да не разбератъ за какво се питатъ, ако би се изложило дѣянието въ неговото законно опрѣдѣление. Въ случая понеже по редактирания въпросъ за виновността на касатора сѫ се произнасяли коректни сѫдии, не може и мисъль да се допусне, че тѣ не сѫ разбрали въпроса и не сѫ могли съзнателно да отговорятъ на него. Ако въ случая буквата на закона не е спазена, разумътъ му въ нищо не е билъ накърненъ. Законътъ иска въпроса да бѫде така редактиранъ, щото въ него да се обема състава на дѣянието, за което сѫди подсѫдимия, и да бѫде съвършено понятенъ на сѫдиитѣ, които иматъ да се произнасятъ по него, така щото тѣхниятъ гласъ да бѫде съзнателно даденъ, а това искане на закона не може да се каже, че въ случая е останало неспазено; 10) оплакването на касатора, че апелативниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 460 буква *а* отъ Углавното сѫдопроизводство, защото основалъ присѫдата си на данни събрани на прѣдварителното дирене (обясненията на Будевски прѣдъ сѫдебния слѣдователь, помѣстени въ протоколъ отъ 22 януарий 1902 год.) и непровѣрени на сѫдебното слѣдствие, е неоснователно, защото обясненията на Будевски, помѣстени въ протокола на сѫдебния слѣдователь отъ 22 януарий 1902 год. сѫ цитирани въ обвинителния актъ, съ който касаторитѣ сѫ дадени подъ сѫдъ, този актъ е четенъ въ сѫдебното заседание на окрѫжния сѫдъ и съдържащитѣ се въ него данни сѫ станали достояние и за странитѣ въ дѣлото и за сѫда, който разглежда дѣлото. Независимо отъ това, тия обяснения сѫ били прѣдметъ на сѫдебното слѣдствие, което се заключава отъ обясненията на Будевски прѣдъ окрѫжния сѫдъ (л. 414 стр. 2 производството на окрѫжния сѫдъ) въ които той се докосва и до онѣзи дадени прѣдъ сѫдебния слѣдователь и съдържащи се въ протокола отъ 22 януарий 1902 г., като е заявилъ, че писменитѣ си показания далъ при по-спокойно състояние и молилъ само тѣ да се прочетатъ, което и станало. Така щото отъ сѫдебния протоколъ на окрѫжния сѫдъ слѣдва, че само тѣй наречените писмени обяснения на Будевски прѣдъ слѣдователя сѫ четени въ сѫдебното заседание, но Будовски е давалъ обяснения по всичко говорено отъ него на прѣдварителното дирене. При това положение не може да се поддържа, че обжалваната присѫда на апелативния сѫдъ въ тая ѝ часть въ която се навеждатъ обясненията на Будевски съдържащи се въ протокола отъ 22 януарий 1902 год., съставлява една изненада за касатора и че той е билъ лишенъ отъ възможность да опровергава съдържанието на тоя протоколъ, веднажъ то влиза въ четения въ сѫдебното заседание обвинителенъ актъ и по него давани обяснения отъ Будевски; 11) оплакването на касатора, че апелативниятъ сѫдъ нарушилъ чл. чл. 470 и 486 п. 2 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото присѫдилъ гражданския искъ въ размѣръ на 100.000 лева, като опрѣдѣлилъ произволно тая сума, е неоснователно, тъй като по размѣра на гражданския искъ въ обжалваната присѫда сѫ наведени данни и съображения, прѣдъ видъ на които сѫдътъ намира искътъ за доказанъ въ присѫдения размѣръ, и 12) оплакването на касатора, че апелативниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 460 буква *а* отъ Углавното

сждопроизводство, защото не обсждилъ показанията на свитѣтеля Блаже Мирчевъ, е неоснователно, защото не се оправдава отъ съдържанието на обжалваната присжда, въ която (стр. 16 на прѣписа) показанията на тоя свидѣтель се обсждатъ. *По жалбата на касатора Будевски*: 1) оплакването на касатора, че апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. чл. 362 и 363 отъ Углавното сждопроизводство и цѣлата осма глава отъ сжщото сждопроизводство, защото основалъ присждата си на обясненията му дадени на прѣдварителното дирене, безъ да сж били тѣ четени и безъ да обърне внимание, че такива обяснения на единъ присжтствующъ въ сждебно заседание подсждимъ не могатъ даже да бждатъ четени, е неоснователно, по тая причина, че дѣйствующето Углавно сждопроизводство не запрѣщава на сжда, който рѣшава дѣлото по сжщество, да туря въ основа на присждата си и обяснения на подсждимия дадени на прѣдварителното дирене, стига тѣ да сж се разкрили на сждебното слѣдствие. Чл. 449 отъ Углавното сждопроизводство между друго гласи, че за основа на въпроситѣ по сжществото на дѣлото служатъ и доводитѣ на обвинителния актъ, а отъ това разпореждане на закона слѣдва, че процетиранитѣ въ обвинителния актъ обяснения на подсждимия, дадени на прѣдварителното дирене, като обвинителенъ доводъ на прокурора противъ подсждимия, не се игнорираръ, а се взиматъ отъ сжда въ внимание при рѣшаването на дѣлото. По настоящето дѣло, както се каза и по-горѣ (съображение по жалбата на Гарибова), обясненията на касатора Будевски, дадени на прѣдварителното дирене, сж помѣстени, въ обвинителния актъ съ който сж прѣдадени на сждъ касаторитѣ, като обвинителенъ доводъ, този актъ е четенъ при разглеждането на дѣлото, самъ Будевски въ даденитѣ си прѣдъ окржжния сждъ обяснения се е докосналъ и до тѣхъ, мжчилъ се е да си спомни нѣкои обстоятелства, па даже е молилъ да се прочетатъ писменитѣ негови обяснения, които сж се и чели, споредъ сждебния протоколъ на окржжния сждъ, тъй щото даденитѣ му по-рано обяснения сж станали прѣдметъ на сждебното слѣдствие. При това положение апелативниятъ сждъ не само еималъ право, но даже е билъ длъженъ по закона да влѣзе въ обсждане на тия обяснея, които съставляватъ обвинителенъ доводъ на прокурора не само противъ касатора Будевски, но и противъ касатора Гарибовъ. Че даденитѣ на прѣдварителното дирене обяснения на подсждимия се взиматъ въ внимание при рѣшаването на дѣлото, това се заключава и отъ разпореждането на чл. 210 отъ Углавно сждопроизводство. Когато обвиняемиятъ се самопризнае, гласи тоя членъ, въ извършване на прѣстжплението, съставянето на протокола и подписването му отъ обвиняемия, или за неграмотностьта му отъ друго лице, трѣбва да става въ присжствието на двѣ поемни лица, които тоже подписватъ протокола. Цѣлта на това разпореждание на закона е очевидно да се запази направеното признание на прѣдварителното дирене като доказателство по дѣлото, въ случай, че подсждимиятъ би оспорилъ да е правилъ признание или да го е правилъ тъй както е записано въ слѣдствения протоколъ, или пъкъ би искалъ да го прѣдстави прѣдъ сжда като изтръгнато чрѣзъ недозволени отъ закона срѣдства. Въ тоя случай въ помощь на обвинението и на правилното отправление на Углавното правосждие дохождатъ подписалитѣ протокола поемни лица. Тѣ се повикватъ и разпитватъ отъ сжда,

за да се разсѣе оная тъмнина, която обясненията на подсждимия прѣдъ сжда хвърлятъ върху направеното прѣдъ слѣдователя признание. Отъ изложеното слѣдва, че по нашето Углавно сждопроизводство нищо отъ прѣдварителното дирене не може да съставлява тайна за сжда, който рѣшава дѣлото по сжщество, че всичко се изнася по този или онзи пжть прѣдъ сжда, изнасятъ се и обясненията на подсждимия. Това се налага отъ интереситѣ на правосждието да се открие материялната истина, като се подвъргне на изслѣдване прѣдъ сжда всичко събрано на прѣдварителното дирене; 2) оплакването на касатора, че апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. чл. 316, 350, 539 и 540 отъ Углавното сждопроизводство, защото не допусналъ да се призоватъ и разпитатъ свидѣлитѣ: Паперманъ, Ножаровъ, Пѣевъ и Бъчваровъ, за да се установи, че машината била изписана за печатане на приготвено съчинение, а не лъжливи марки, е неоснователно, тъй като реченията сждъ съ мотивирано протоколно опрѣдѣление отъ 27 мартъ 1903 год. е оставилъ безъ уважение молбата за призоваване на тия свидѣтели, а мотивитѣ на това опрѣдѣление не с: никакъ намиратъ въ противорѣчие съ мотивитѣ на обжалваната присжда, както се оплаква касаторътъ, но напротивъ въ пълна хармония съ тия послѣднитѣ. Съ опрѣдѣлението отъ 27 мартъ 1903 год. апелативниятъ сждъ не допуща исканитѣ свидѣтели, защото и да се установи отъ тѣхъ, че е станало разговоръ да се изпише машина за печатане на книгата, която касаторътъ билъ приготвилъ, това обстоятелство не ще има рѣшающе значение за дѣлото, тъй като машината е могла да бжде изписана за едно, а слѣдъ пристигането ѝ да се употрѣби за друго. Този мотивъ на сжда показва, че той ржководимъ отъ наличнитѣ въ дѣлото данни, които му сж указвали за какво е била употрѣбена изписаната машина, не е отдалъ никакво значение на прѣговоритѣ, които касаторътъ билъ водилъ съ посоченитѣ свидѣтели за напечатване на едно негово съчинение и за станало при това дума да се изпише машина и послѣдователно съ това въ мотивитѣ на присждата си утвърдява, че машината е послужила за печатане на лъжливитѣ гербови марки; 3) оплакването на касатора, че апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. 449 отъ Углавното сжпопроизводство, защото игнорираль показанията на свидѣтеля Хаузеръ, който показалъ, че машината изписвалъ самъ Гарибовъ, че сжщиятъ сждъ нарушилъ чл. 449 отъ Углавното сждопроизводство и за това, че не приелъ за възможно изписването на машината, да е била за печатане на книги, защото то било губене на врѣме, щѣло да струва скжпо, когато даннитѣ по дѣлото говорятъ противното, е неоснователно, тъй като реченията сждъ е ималъ основание да твърди въ присждата си, че машината е изписалъ касаторътъ, като се е ползувалъ отъ собственитѣ му обяснения, дадени прѣдъ сжда (протоколъ отъ 2 септемрий 1902 год. на окржжния сждъ л. 413, протоколъ отъ 1 октомврий 1903 г. на апелативния сждъ, страница 6) въ които той изрично казва, че ходилъ съ Гарибова въ кантората на Дацова за изписване на машината. Тамъ билъ и Хаузеръ. Гледали прейскуранта, изписали и прочее. А по въпроса да ли е била изписана машината за печатане на книга, сждътъ е билъ суверенъ да вади такива заключения изъ наведенитѣ въ присждата данни на каквито го навеждатъ тия данни прѣкарани прѣзъ ситото на здравия разумъ и сждийската съвѣсть; 4) оплакванията на касатора по заключе-

нието на апелативния сѫдъ за цѣлта, която се е гонила съ изписване т на машината, отъ нѣкои срѣщи между касатора и Гарибова и изказанио опасение по поводъ на машината, е по сѫществото на дѣлото. Както се каза и въ прѣдшетствующето съображение, сѫдътъ по сѫщество е суверенъ да прави такива заключения отъ прицѣняванитѣ данни по дѣлото, които му се налагатъ отъ здравия разумъ и съвѣстьта. Въ случая не се вижда, апелативниятъ сѫдъ да е постѫпилъ друго-яче; 5) оплакванията на касатора, че апелативниятъ сѫдъ изопачилъ показанията на свидѣтелитѣ Доброволски и Станоевъ, ако и да се оправдава въ отношение елементитѣ и разстворитѣ, не може да се вземе въ уважения, защото, както се вижда сѫдътъ е смѣсилъ тия нѣща съ ванната, която дѣйствително дълго врѣме не била повърната споредъ показанието на Станоева. Това е една вмъкната грѣшка въ присѫдата, на която не може да се отдаде посочваната въ оплакването на касатора важность, не може слѣдователно и да служи за поводъ да се отмѣни обжалваната присѫда; 6) оплакването на касатора, че апелативниятъ сѫдъ изопачилъ обясненията му въ отношение доставенитѣ чрѣзъ Патакъ книги и бои, като утвърдява, че билъ призналъ, че знаялъ какво тия нѣща щѣли да бѫдатъ употрѣбени за правене лъжливи гербови марки, когато той подобно признание не правилъ, е неоснователно, защото рецениятъ сѫдъ въ постановената си присѫда (стр. 20 на прѣписа) приема за доказано, че касаторътъ е знаялъ за какво ще се употрѣбятъ книгата и боитѣ, като се е основалъ не на сторено признание отъ негова страна, а на даденитѣ му обяснения, съдържащи се въ слѣдствения протоколъ отъ 22 януарий 1902 година. Съ други думи сѫдътъ заключава за знаянето на касатора, че книгата и боитѣ ще се употрѣбятъ за изработване на лъжливи гербови марки, отъ даденитѣ му обяснения, отъ оцѣнката която прави сѫдътъ на тия обяснения, а не отъ негово признание, както се той оплаква; 7) оплакването на касатора, че апелативниятъ сѫдъ игнорираль доводитѣ на защитника му, че въ дѣлото нѣма никакви данни за заинтересованостьта му въ направата на гербовитѣ марки, да е очакваль нѣкоя облага отъ тѣхъ, е неоснователно, защото веднажъ установено за сѫда, че касаторътъ е вземалъ участие въ изготвянето на лъжливитѣ гербови марки, излишно е било да дири облагитѣ, на които той е разчитвалъ отъ участието си въ това дѣяние, като нѣщо непотрѣбно за приложението на Наказателния законъ; 8) оплакването на касатора, че апелативниятъ сѫдъ неправилно присѫдилъ гражданския искъ въ размѣръ на 100.000 лева, защото не било възможно да се приготви такова голѣмо количество марки, за врѣмето въ течение на което сѫ се работили, нито пъкъ има данни, че такова количиство е разпространено чрѣзъ продажба, е неоснователно, тъй като въ обжалваната присѫда сѫ наведени даннитѣ, отъ които сѫдътъ дохожда до заключение за количеството на изработенитѣ и пуснати въ обръщение лъжливи гербови марки и за размѣра на нанесената отъ прѣстѫпното дѣяние загуба на хазната, на които данни е далъ прѣимущество при произнасянето си по гражданския искъ. *По жалбата на касатора Хр. Шахпазовъ*: 1) оплакването на касатора, че апелативниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото не се произнесалъ по всички експертизи, а приелъ само послѣднята и заключението приелъ като категорично, е неоснователно, понеже то не се

оправдава отъ обжалваната присжда отъ съдържанието на което се вижда, че реченият сждъ по въпроса да ли съ изписаната машина сж изработени лъжливитѣ марки, се основалъ на заключението на експертитѣ, дадено въ окржжния сждъ, когато експерти сж призовани и въ апелативния сждъ. Не се оправдава то и въ отношение категоричността на заключението, защото по тоя въпросъ тѣ дѣйствително сж били категорични, както утвърдява апелативният сждъ (страница 6 на прѣписа); 2) оплакването на касатора, че апелативният сждъ изопачилъ обясненията на Капанова по участието му въ прѣстжпление и че не оцѣнилъ отказването на Капанова отъ по-раннитѣ негови обяснения, е неоснователно, защото той не посочва въ какво именно се състои изопачаването обясненията на Капанова, а отказването на послѣдния въ апелативния сждъ отъ по-раннитѣ му обяснения е обсждено въ обжалваната присжда (страница 8 на прѣписа), и 3) оплакването на касатора, че апелативният сждъ нарушилъ чл. 458 отъ Углавното сждопроизводство, като не приелъ, че извършеното отъ негова страна дѣяние съставлява помагачество, е неоснователно, защото реченият сждъ изрично констатирва и въ въпросния си листъ и въ присждата си, че касаторътъ е изготвилъ съ Гарибова лъжливитѣ гербови марки, а като е тъй, не е могалъ да го квалифицира помагачъ въ тая работа. *По жалбата на касатора Пантелей Таневъ*: 1) оплакването на касатора, че апелативният сждъ нарушилъ чл. 543 отъ Углавното сждопроизводство, защото не уважилъ молбата му за призоваване въ качеството на свидѣтели Куртевъ, Чавдаровъ и Макавѣевъ, съ опрѣдѣлението си отъ 20 септемврий 1903 г., като основалъ отказа си на прѣдшедствующето протоколно опрѣдѣление отъ 27 мартъ с. г., което не е достатъчно мотивирано и като не взелъ прѣдъ видъ, че е настжпило едно ново обстоятелство, смъртьта на Манушева, което налагало на сжда да допусне свидѣтелитѣ, е неоснователно, тъй като молбата на касатора за призоваване на поименованитѣ свидѣтели, за да установи съ показанията имъ какво билъ казалъ той на Манушева по разпространяванитѣ лъжливи гербови марки, е обсждена отъ апелативния сждъ, който е навелъ и съображенията си, по които счита, че показанията на тия свидѣтели нѣматъ сжществено значение за рѣшението на дѣлото, даже и да се допусне, че тѣ би потвърдили прѣдъ сжда обстоятелството, за установление на което се посочватъ. При това положение смъртьта на Манушева въ нищо не е могла да измѣни мнѣнието на сжда по показанията на тия свидѣтели, изказано въ опрѣдѣлението му отъ 27 мартъ 1903 г., тъй като това мнѣние не стои въ никаква зависимость отъ живота на Манушева, а като е тъй, опрѣдѣлението на сжда отъ 0 септемврий 1903 г. ни най-малко не може да се счете за неправилно за това, че се базира на онова отъ 27 мартъ сжщата година. Въ сждебния протоколъ на апелативния сждъ отъ 27 мартъ, между друго отъ повѣреника на касатора било е наведено и това още, че Макавѣевъ щѣлъ да покаже, какво сждебният слѣдователь Протопововъ билъ правилъ увѣщание, щото касаторътъ Таневъ да говори противъ Манушева. По това обстоятелство не се вижда наистина отъ съдържанието на сжщия протоколъ да се произнася апелативният сждъ, на това опущение не съставлява сжществено нарушение на закона, тъй като наведеното обстоятелство нѣма никакво отношение по обвинението на касатора. Тази ще е вѣроятната причина за неспоменува-

нето му въ мотивитѣ на протоколното опрѣдѣление; 2) оплакването на касатора, че апелативният сждъ нарушилъ чл. 460 буква *а* отъ Углавното сждопроизводство, защото не оцѣнилъ обясненията на защитника му, показанията на свидѣтеля Кънчевъ и заявлението на прокурора, направено на 27 матръ 1903 год., че касаторътъ още прѣди възбуждане на углавното прѣслѣдване се явилъ самъ прѣдъ слѣдователя и разкрилъ всичко каквото знаялъ, безъ да правилъ признание, че е знаялъ за разпространяванитѣ марки, че сж лъжливи, отъ което е щѣлъ да дойде до заключѐние, че не е вѣроятно да е правилъ подобно признание, е неоснователно, тъй като отъ съдържанието на обжалваната присжда се вижда, че апелативният сждъ оцѣнява показанията на Кънчева (страници 29 и 30 на прѣписа) и има прѣдъ видъ, че Таневъ освѣнъ прѣдъ Манушева никждѣ другадѣ не е правилъ признание, при все обаче това вѣрата му въ показанието на Манушева остава непоколебима, това показание той счита за достовѣрно. Що се отнася до оплакването, което касаторътъ формулира, за неоцѣняване показанията на Манушева въ това отношение, че когато касаторътъ се явилъ при него да му се разкрие, билъ крайно разтревоженъ и твърдѣ пиянъ и то не може да се приеме за основателно, защото тревожното състояния не е прѣчело на касатора да бжде откровенъ прѣдъ началника си, та да има нужда да се спира апелативният сждъ специално на това обстоятелство и да прави нѣкои разсжждения по него, а пъкъ фактътъ, че касаторътъ се явилъ прѣдъ началника си и му се е обяснилъ показва, че той не билъ въ такова състояние, за да не съзнава какво говори, та да се явява нужда за сжда да се занимава и съ това обстоятелство, което впрочемъ не е даже и изтъквано прѣдъ него; 3) оплакването на касатора, че апелативният сждъ нарушилъ чл. 372 отъ Наказателния законъ, защото приелъ, че всички прокарани въ обръщение гербови марки образуватъ единично прѣстжпление, когато всѣко едно отдѣлно прокарване трѣбва да се счита за самостоятелно прѣстжпление, а пъкъ щетата за всѣко прокарване била не повече отъ 100 лева, тъй щото апелативният сждъ трѣбвало въ случая да приложи чл. 370 отъ Наказателния законъ, въ свръзка съ чл. 64 отъ сжщия законъ, е неоснователно, понеже извършеното отъ страна на касатора съставлява едно прѣстжпно дѣяние, а не съвокупность на нѣколко. Съ приемането да разпространява лъжливитѣ марки, които му е прѣдавалъ Дико Иовевъ, касаторътъ е стжпилъ въ прѣстжпна дѣятелность, която се е продължавала до откриването на прѣстжплението. Кому колко лъжливи марки е продалъ въ продължение на този периодъ или на колко пжти и колко марки всѣки пжть е прокаралъ въ обръщение, това малко значение има за приложението на чл. 372 отъ Наказателния законъ, който изисква нанесената щѣта чрѣзъ прокарването въ обръщение на лъжливи марки да е по-голѣма отъ 100 лева, безразлично на колко лица сж продадени или на колко пѫти сж прокарани маркитѣ, щетата отъ прокарване на които въ обръщение надминава 100 лева. Въ случая апелативният сждъ констатирва, че касаторътъ е прокаралъ въ обръщение лъжливитѣ гербови марки, които за тая цѣль получавалъ отъ Дико Иовевъ и че чрѣзъ прокаранитѣ въ обръщение марки нанесалъ щета на хазната на сума по-голѣма отъ 100 лева. По този начинъ реченият сждъ констатирва всичко, което е необходимо за приложението на чл. 372 отъ Наказателния законъ; 4) опла-

кването на касатора, че апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. 350 отъ Углавното сждопроизводство, защото слѣдъ отстранението на защитника му, не отложилъ дѣлото, за да му даде възможность да си намѣри другъ защитникъ, е неоснователно, тъй като отъ сждебния протоколъ на речения сждъ съ дата 1 октомврий 1903 год. се вижда, че слѣдъ отстранението на адвоката Димитъръ Тончевъ, който се е явилъ да защитава касатора, послѣдниятъ е направилъ апелъ къмъ защитницитѣ на другитѣ подсждими да се заеме нѣкой и съ неговата защита; *понеже той не иска да се отлага дѣлото само за него.* На тоя апелъ се отзовалъ адвоката Д. Марковъ, който се наелъ и съ защитата на касатора но по-сетнѣ послѣдниятъ упълномощилъ адвоката Славовъ, чрѣзъ когото е и осжществилъ правата си на защита прѣдъ сжда. При това положение касаторътъ нѣма никакъ основание да се оплаква за неотлагане на дѣлото, когато той изрично е заявилъ, че не иска да се отлага дѣлото и че нѣмалъ възможность да си намѣри другъ защитникъ, когато такъвъ е намѣрилъ и той го е защищавалъ, както това се удостовѣрява отъ сждебния протоколъ на апелативния сждъ; 5) оплакването на касатора, че апелативниятъ сждъ неправилно присждилъ гражданския искъ въ размѣръ на 100 000 лева, е неоснователно, по съображенията изложени по-горѣ по жалбата на касатора Гарибовъ (п. 11); 6) оплакването на касатора, че апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. 486 п. 2, въ свързка съ чл. чл. 386 и 81 отъ Углавно сждопроизводство, защото за да приеме за доказано, че той е знаялъ, какво разпространяванитѣ марки сж лъжливи, основалъ се на едно вънсждебно негово признание, сторено прѣдъ свидѣтеля Манушевъ, което признание той — касаторътъ опровергналъ и прѣдъ слѣдователя и прѣдъ сжда, е неоснователно, тъй като, ако да бѣше опровергнато стореното прѣдъ Манушева признание, апелативниятъ сждъ не би го приелъ за доказателство по дѣлото. Отъ мотивитѣ на обжалваната присжда се вижда, че речениятъ сждъ е обсжждалъ не само въпроса да ли касаторътъ е сторилъ признание прѣдъ Манушева, че е знаялъ какво разпространяванитѣ марки сж лъжливи, но още и въпроси да ли стореното признание отговаря на истината да ли отъ наличнитѣ въ дѣлото данни се прѣдставлява за доста вѣрно, че касаторътъ като е взималъ отъ Дико Иовева марки, за да ги разпространява, е дѣйствително знаялъ че тѣ сж лъжливи, както той, споредъ показанието на Манушева прѣдъ послѣдния призналь това. И двата тия въпроса сждътъ е разрѣшилъ въ положителенъ смисъль, като е приелъ, че касаторътъ е направилъ признание прѣдъ. Манушева и че това признание е изразъ на самата истина. При това положение не може да се каже, че апелативниятъ сждъ е нарушилъ чл. 486, въ свързка съ чл. 386 отъ Углавното сждопроизводство, понеже той е приелъ признанието за доказателство противъ касатора, слѣдъ като го е провѣрилъ, като го е съпоставилъ съ другитѣ разкрити по дѣлото данни, е дошелъ до крайното убѣждение, че то е правоподобно. Касаторътъ би могалъ законно да се оплаква противъ присждата на апелативния сждъ, само тогава, ако да бѣ тя основана на едно голо вънсждебно признание, не провѣрено отъ сжда; не обсждено въ свързка съ разкрититѣ по дѣлото данни, необнаружена и не посочена неговата достовѣрность чрѣзъ навеждане въ присждата на данниттѣ и съображенията, които сж довели сжда до убѣждение въ достовѣрностьта

на стореното признание (въ сѫщата смисъль рѣши Върховниятъ касационенъ сѫдъ, II углавно отдѣление, отъ 16 октомврий 1904 год., № 727). Чл. 81 отъ Углавното сѫдопроизводство въ случая неправилно се цитира за нарушенъ въ оплакването на касатора, тъй като той нѣма отношение къмъ него, и 7) оплакването на касатора, че апелативниятъ сѫдъ нарушилъ чл. 486 отъ Углавно сѫдопроизводство, защото приема отъ показанията на Манушева, че той (касаторътъ) ималъ срѣща съ него два пѫти, когато свидѣтелтъ не твърди подобно нѣщо въ показанията си, е неоснователно, тъй като рещениятъ сѫдъ не утвърдява въ присѫдата си, че свидѣтелтъ Манушевъ е показалъ, че се е срѣщалъ два пѫти съ касатора; това е едно прѣдположение, съ което сѫдътъ иска да обясни недоумѣнието, въ което го поставя показанието на свидѣтеля Кънчевъ. Но ако казва сѫдътъ (стр. 30 на прѣписа) между Манушева и касатора е имало само една срѣща, тогава той приема за по-вѣрно това, което Манушевъ е показалъ прѣдъ сѫдебния слѣдователь и прѣдъ сѫда, а не онова, което прѣдава Кънчевъ въ своето показание. Прочее, отъ съдържанието на присѫдата става явно, че апелативниятъ сѫдъ не изопачава никакъ показанията на Манушева, щомъ допуща, че между послѣдния и касатора може да е имало и една само срѣща. *По касационната жалба на касатора К Капановъ*: понеже касаторътъ Капановъ въ подадената си касационна жалба не е посочилъ никакви закононарушения, а пъкъ оплакванията на прѣдшестствующитѣ касатори се признаха неоснователни, то и по отношение него нѣма законни основания да се отмѣни присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ. *По жалбата на касатора П. Спасовъ*: 1) касаторътъ е признатъ за виновенъ съ обжалваната присѫда въ това, че е разпространявалъ отъ изготвенитѣ отъ Гарибова и Шахпазова лъжливи гербови марки, за които е трѣбвало да прѣдполага че сѫ придобити чрѣзъ прѣстѫпление и това тъй константирано дѣяние е подведено подъ чл. 338 отъ Наказателния законъ, по който е и наложено на касатора наказание. Значи, касаторътъ е признатъ виновенъ за разпространяване, или все едно за пущане въ обръщение лъжливи гербови марки, за които е трѣбвало да прѣдполага че сѫ такиви. Но това дѣяние очевидно съдържа една часть отъ състава на прѣстѫплението, прѣдвидено въ чл. 371 отъ Наказателния законъ и една часть отъ състава на прѣстѫплението, прѣдвидено въ чл. 338 отъ сѫщия законъ, така щото нему толкова е приложимъ чл. 338 колкото и чл. 371. За приложението обаче на тоя послѣденъ членъ и дума вече не може да става слѣдъ присѫдата на окрѫжния сѫдъ, необжалвана отъ прокурора, съ която е признато, че касаторътъ не е знаялъ, че разпространяванитѣ марки сѫ лъжливи, а за приложението на чл. 338 трѣбва да бѫде установенъ отъ даннитѣ на дѣлото пълниятъ съставъ на прѣдвиденото въ него прѣстѫпление, а не само часть отъ състава му, както е сега сторено. При това сѫдътъ не трѣбва да изпуща изъ прѣдъ видъ, че чл. 338 отождествява знанието, че вещитѣ сѫ придобити чрѣзъ прѣстѫпление съ прѣдполагането или все едно съ допущането при даденитѣ обстоятелства, че тѣ сѫ придобити по такъвъ начинъ. Съ други думи за състава на прѣстѫплението, прѣдвидено въ чл. 338 е безразлично да ли подсѫдимиятъ е знаялъ или е само допущалъ, че вещитѣ сѫ придобити чрѣзъ прѣстѫпление. И въ единия и въ другия случаи прѣстѫплението е едно и сѫщо. А това вече показва,

че прокарването въ обръщение на лъжливитѣ гербови марки безъ знание че сж такива, не може да се подведе подъ чл. 338, когато прокарването е станало съ прѣдполагане при даденитѣ обстоятелства, че маркитѣ сж лъжливи, щомъ тоя членъ отождествява прѣдполагането съ знанието, инъкъ съзнателно прокарване на такива марки въ обръщение би трѣбвало да се подведе подъ сжщия членъ, а пъкъ това дѣяние съставлява специално прѣстжпление, наказуемо по чл. 371. Сждътъ не трѣбва да изпуща изъ прѣдъ видъ още, че въ чл. 338 думата *придобива* е употрѣбена на двѣ мѣста и се отнася се къмъ вещи, отъ което трѣбва да се заключава, че тя и на двѣтѣ мѣста е поставена да изрази едно и сжщо понятия, понятието каквото тя обикновено има въ гражданския законъ. Прочее, Софийскиятъ апелативенъ сждъ, като не е констатиралъ въ присждата си състава на прѣстжплението, което се прѣдвижда и наказва по чл. 338 отъ Наказателния законъ, като е далъ на тоя членъ едно неправилно и разпространително тълкуване, извършилъ е нарушение на сжщия членъ и нарушението е сжществено; 2) оплакването на касатора, че апелативниятъ сждъ нарушилъ чл. 458 отъ Углавното сждопроизводство, защото поставилъ и разрѣшилъ въпросъ за виновность въ такова прѣстжпление, за което не е имало обвинение, е неоснователно, тъй като сждътъ по сжщество е въ право да квалифицира прѣстжпното дѣяние несъгласно съ обвинението. Неправилностьта на разрѣшения въпросъ се състои въ непомѣстването въ него всички фактически признаци на прѣстжплението, наказуемо по чл. 338 отъ Наказателния законъ, която неправилность е повлѣкла неправилното приложение на тоя членъ, което съставлява поводъ за отмѣняване на постановената присжда, споредъ изложеното въ прѣдшѣствующия пунктъ; и 3) съ обжалваната присжда апелативниятъ сждъ е осждилъ солидарно съ подправителитѣ на лъжливитѣ гербови марки и касатора да заплати сто хилядното обезщетение, присждено на хазната, безъ обаче да е навелъ въ присждата си ония фактически и юридически основания, въ силата на които намира, че по отношение гражданскиятъ искъ отговорностьта на касатора трѣбва да е еднаква и солидарна съ подправителитѣ на маркитѣ. Въ оная часть на присждата въ която сждътъ обсжда при какви обстоятелства подсждимитѣ сж извършили прѣстжпленията, въ които се признаватъ за виновни (стр. 44 на прѣписа), между друго се навежда по адресъ на всички, *че голѣмия размѣръ на изготвенитѣ отъ тѣхъ и пуснати въ обръщение лъжливи марки и голѣматя щета причинена чрѣзъ това на хазната,* дава основание да имъ се наложи наказание при увеличающи вината обстоятелства. Но ако това съображение на сжда, постановено не на мѣстото си въ присждата, по отношение солидарната отговорность за цѣлата присждена на хазната сума, е сѣвършено правилно спрѣмо касаторитѣ Гарибовъ, Шахпазовъ, Будевски, Капановъ и Таневъ, отъ които първитѣ четирма иматъ участие въ приготовлението на маркитѣ, а дѣянието на петия (Танева) се намира въ свързка съ дѣянието на първитѣ, понеже той знаялъ произхождението на получванитѣ за разпространение марки отъ Дико Иовева, тъй като чрѣзъ приготовлението на маркитѣ и пущането имъ въ обръщение отъ приготовителитѣ чрѣзъ посвятени въ работа агенти — разпространители, хазната е прѣтърпѣла врѣди въ опрѣдѣления въ присждата размѣръ, това сжщото не може да се каже за касатора Спасовъ,

по отношение когато окржжният сждъ е признал, че той не се е намиралъ въ никакви връзки съ приготовителитѣ на лъжливитѣ марки и че ги е разпространявалъ безъ да знае че сж лъжливи, а и апелативният сждъ не е могалъ да измѣни това установено за него положение съ първостепенната присжда, оставена безъ обжалване отъ надлежния прокуроръ. Прочее, апелативният сждъ, свързанъ съ първостепенната присжда да приложи чл. 338 отъ Наказателния законъ, като разбира се, констатира състава на това прѣстжпление, трѣбва да опрѣдѣли и гражданската отговорность на касатора съобразно съ създаденото за него положение. За да излѣзе изъ това положение трѣбваше да наведе мотиви, а такива въ обжалваната присжда липсоватъ. Съ това дѣйствие апелативният сждъ е нарушилъ чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство и допуснатото нарушение е сжществено. *По жалбата на касаторитѣ Г. Сапунджиевъ и Ефтимъ Зафировъ*: 1) касаторитѣ сж признати за виновни съ обжалваната присжда, че сж разпространявали отъ изготвенитѣ отъ Гарибова и Шахпазова лъжливи гербови марки, за които е трѣбвало да прѣдполагатъ, че сж придобити чрѣзъ прѣстжпление и за това тъй констатирано дѣяние имъ е наложено наказание по чл. 338 отъ Наказателния законъ. По съображения, изложени по-горѣ по жалбата на касатора П. Спасовъ п. 1 и по отношение на тия двама касатори (Сапунджиевъ и Зафировъ) трѣбва да се признае, че апелативният сждъ е нарушилъ чл. 338 отъ Наказателния законъ, защото не е констатиралъ всички ония условия, както се изискватъ споредъ съдържанието му, за да може да се приложи, и 2) касаторитѣ сж осждени съ обжалваната присжда да заплатятъ солидарно съ приготвителитѣ на лъжливитѣ гербови марки присждената на хазната сума въ размѣръ на която тя прѣтърпѣла щети отъ направата и разпространението на тия марки. И по отношение тия касатори присждата на апелативния сждъ съдържа сжщия недостатъкъ, какъвто тя съдържа спрѣмо П. Спасова. Признаватъ се касаторитѣ виновни въ прѣстжплението, наказуемо по чл. 338 отъ Наказателния законъ, а пъкъ ненаведени никакви съображения, отъ които се е ржководилъ сждътъ за да ги солидализира съ приготвителитѣ на маркитѣ по гражданската отговорность. По съображенията изложени по-горѣ по жалбата на Спасовъ пунктъ 3, трѣбва да се признае, че апелативният сждъ е нарушилъ чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство, защото не е мотивиралъ присждата си по осжждането касаторитѣ да заплатятъ на хазната солидарно съ Гарибова, Шахпазова, Будевски, Капанова и Танева сумата 100.000 лв. *По жалбата на касатора Нахмиасъ*: 1) касаторътъ е признатъ за виновенъ съ обжалваната присжда, че е разпространявалъ отъ изготвенитѣ отъ Гарибова и Шахпазова лъжливи гербови марки, като е трѣбвало да прѣдполага, че тѣ сж придобити чрѣзъ прѣстжпление и за това тъй констатирано прѣстжпление му е наложено наказание по чл. 338 отъ Наказателния законъ. По съображенията, наведени по-горѣ по жалбата на П. Спасовъ п. 1 и по отношение тоя касаторъ трѣбва да се признае, че апелативният сждъ е нарушилъ чл. 338 отъ Наказателния законъ, защото не е констатиралъ всички необходими условия за приложението му; 2) оплакването на касатора, че апелативният сждъ нарушилъ чл. 449 отъ Углавното сждопроизводство, защото го осждилъ не за това прѣстжпле-

ние, за което е билъ даденъ подъ сѫдъ, а за други видъ прѣстѫпно съучастие, е неоснователно, тъй като, това не се оправдава отъ постановената присѫда. Апелативниятъ сѫдъ е искалъ да даде друга квалификация на дѣянието, което той е въ право да направи, тъй като правилната квалификация на дѣянието, въ което се обвинява единъ подсѫдимъ, е право на сѫда; който рѣшава дѣлото по сѫщество, но въ това си стрѣмление той не сполучилъ както се каза по-горѣ по жалбата на П. Спасовъ п. 2, понеже е изложилъ дѣянието така щото то не обема въ себе си всички признаци на прѣстѫплението, прѣдвидено въ чл. 338 отъ Наказателния законъ. Тая обаче неправилность споредъ наведеното въ прѣдшествующия пунктъ влачи подирѣ си отмѣняване на присѫдата; 3) касаторътъ е осѫденъ съ обжалваната присѫда да заплати солидарно съ приготвителитѣ на лъжливитѣ гербови марки, присѫдената на хазната сума въ размѣръ на която тя понесла пагуби вслѣдствие на приготовлението и разпространяването на тия марки. И по отношение тоя касаторъ присѫдата на апелативния сѫдъ съдържа сѫщия недостатъкъ, какъвто тя съдържа спрѣмо П. Спасова. Касаторътъ се признава виновенъ въ прѣстѫплението означено въ чл. 338 отъ Наказателния законъ, а пъкъ не сѫ наведени никакви съображения, прѣдъ видъ на които сѫдътъ е солидализиралъ касатора съ приготовителитѣ на лъжливитѣ гербови марки по гражданската му отговорность. По съображенията наведени по-горѣ по жалбата на Спасова п. 3 трѣбва да се признае, че въ отношение касаторътъ Нахмиасъ, Софийскиятъ апелативенъ сѫдъ е нарушилъ чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото не е мотивиралъ присѫдата си по осѫждането му да заплати на хазната солидарно съ Гарибова, Шахпазова, Будевски Капаново и Танева 100.000 лева обезщетение; 4) касаторътъ се оплаква още за изопачаване показанията на нѣкои свидѣтели и за неправилното му признание виновенъ при обстоятелства увеличающи вината му, но тѣзи негови оплаквания се оставятъ безъ обсѫждане, защото съ отмѣняване на присѫдата поради нарушенията, показани по-горѣ и повръщане на дѣлото за ново разглеждане по сѫщество, апелативниятъ сѫдъ ще има да се занимае отново съ оцѣнката на показанията на сѫщитѣ свидѣтели и на даннитѣ по дѣлото, та на касаторътъ остава при новото разглеждане на дѣлото да обърне вниманието на сѫда на всичко, което сега счита необсѫдено или не взето въ внимание. Прѣдъ видъ на изложенитѣ съображения **опрѣдѣлява**: присѫдата на Софийския апелативенъ сѫдъ отъ октомврий 1903 год., подъ № 414, защото сѫ нарушени чл. чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство и чл. 338 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 569 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни въ отношение Пенчо Спасовъ, Георги Сапунджиевъ, Ефтимъ Зафировъ и Моисъ Нахмиасъ и дѣлото за ново разглеждане по сѫщество въ отношение тѣхъ да се повърне въ сѫщия апелативенъ сѫдъ. Касационнитѣ жалби на Христо Гарибовъ, Христо Шахпазовъ, Ганчо Будевски, Коста Капановъ и Пантелей Таневъ противъ сѫщата помената по-горѣ присѫда, съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователни, да се оставятъ безъ послѣдствие.

№ 6 — (462) — 25 май 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, второ углавно отдѣление, на десети май хилядо девестотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Филипъ Филчевъ, членове, Димитъръ Тошковъ и Сава Кисьовъ, при секретаря Петъръ А. Макавѣевъ и въ присжтствието на прокурора Н. Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена С. Кисьовъ *углавно дѣло № 150, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Петко Мавродиновъ и Стоянъ Минчевъ, отъ с. Аязларъ, Поповско, срѣщу присждата на Русенския апелативенъ сждъ № 38, отъ 30 януарий 1904 год., съ която сж осждени за злоупотрѣбление на общински пари и за фалшификация.* — Въ сждебното заседание се явиха лично касаторитѣ Петко Мавродиновъ и Стоянъ Минчевъ отъ с. Аязларъ, отъ кого послѣдчиятъ съ защитника си д-ръ Сава Иванчовъ.

Обстоятелствата сж: съ обвинителенъ актъ отъ 14 декемврий 1900 година, прокурорскиятъ надзоръ при Шуменския окр. сждъ е прѣдалъ на сждъ по чл. 422 отъ Наказателния законъ Петко Мавродиновъ и Стоянъ Минчевъ, отъ с. Аязларъ, за това, че тѣ въ качеството си кметъ и писарь на Аязларската селска община прѣзъ 1897 год., сж присвоили 32 лева и за да прикриятъ прѣстжплението си сж съставили лъжлива разписка. Шуменскиятъ окр. сждъ образувалъ дѣло и издалъ присжда № 78, призналъ подсждимитѣ виновни и ги осждилъ по на 2 години строгъ тъмиченъ затворъ и ги лишилъ отъ правата, изброени въ чл. 30 п. п. 3 и 4 отъ Наказателния законъ за срокъ отъ 4 години. Съ апелативна жалба Петко Мавродиновъ и Стоянъ Минчевъ обжалвали тая присжда. Русенскиятъ апелативенъ сждъ съ присжда № 38, отъ 30 януарий 1904 год., потвърдилъ оная на Шуменския окр. сждъ № 78. — Съ касационна жалба осжденитѣ Петко Мавродиновъ и Стоянъ Минчевъ, отъ с. Аязларъ, се оплакватъ за нарушение: 1) чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство и чл. 421 отъ Наказателния законъ, въ свързка съ чл. чл. 74 и 76 отъ Закона за селскитѣ общини: а) защото не е установено, че тѣ дѣйствително сж присвоили въпроснитѣ 32 лева общински пари, нито пъкъ въ присждата има посочени данни за това; б) защото за единъ чиновникъ, като общински кметъ който за паричнитѣ си операции прѣдставлява отчетъ, подлежащъ на провѣрка и удобрение отъ постоянната комисия и Върховната смѣтна палата, за да се приеме, че е присвоилъ общински или други суми, трѣбва да е доказано по прѣдписания отъ закона редъ недоимъка въ провѣренитѣ му въ качество на длъжностно лице парични суми; в) защото съгласно чл. 23 отъ Правилника за счетоводството и дѣловодството въ селскитѣ общински управления, изплащането на неграмотния получатель става въ присжтствието на двѣ познати лица, които по негово заявление подписватъ разписката, и г) относително вториятъ касаторъ Стоянъ Минчевъ — общински писарь, дума не може да става за присвояване на общински суми, неустановено съ нищо, а освѣнъ това той по своето служебно положение не е разполагалъ съ подобни суми. Сждътъ самъ признава, че първиятъ касаторъ Петко Мавродиновъ, кметътъ, е вършилъ всичко и по негова заповѣдь подсждимиятъ Ст. Минчевъ е написалъ разписката; 2) нарушени сж чл. чл. 448, 449, 459 и 486 отъ Углавното сждопроизводство и чл. 422 отъ Наказателния законъ, защото въпросниятъ листъ не съдържа законното опрѣдѣление на прѣстжпното дѣяние, което по чл. 422 отъ Наказателния законъ за да сжществува,

трѣбва да е констатирано, че има направени фалшиви книжа, когато по настоящето дѣло сѫдътъ намира само, че разписката е неистинска; но между неистинско и фалшивъ има една сѫществена разлика, която не може да бѫде игнорирана, и 3) устно защитникътъ на подсѫдимия Стоянъ Минчевъ — д-ръ Сава Иванчовъ, заяви, че е нарушенъ чл. 421 отъ Наказателния законъ, въ свръзка съ чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, касателно този касаторъ: а) защото не е той лицето длъжностно и отчетникъ, комуто сѫ били довѣрени общински пари и въ това си качество ги е присвоилъ та да отговаря по чл. 421, въ свръзка съ чл. 422 отъ Наказателния законъ; б) нѣма посочени въ присѫдата данни, че дѣйствително сѫ извадени отъ общинската каса 50 лева и присвоени, а само една разписка която може да служи за опитъ на присвояване, понеже общинскиятъ разходъ не е билъ провѣряванъ и по това обстоятелство нѣма данни, и в) абсолютно нѣма данни, че касаторътъ е взелъ дѣлъ като съучастникъ въ присвоената сума 32 лева.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ като изслуша доклада, обясненията на защитата и заключението на прокурора въ смисъль, да се оставятъ безъ послѣдствие всички оплаквания по отношение двамата подсѫдими, за разрѣшение на дѣлото взе прѣдъ видъ: 1) по оплакванията на касатора Петко Мавродиновъ. Тѣ сѫ неоснователни, по слѣдующитѣ съображения: вижда се отъ въпросния листъ и отъ мотивитѣ на обжалваната присѫда, основана върху всецѣло оцѣненитѣ писмени и устни данни, не изопачени въ нищо, както и върху отхвърленитѣ възражения, че Русенскиятъ апелативенъ сѫдъ е призналь подсѫдимия Петко Мавродиновъ за виновенъ въ това, че въ качеството си на длъжностно лице (кметъ) като получилъ въ подаръкъ за общинска нужда (поправка срутения мостъ въ с. Аязларъ) дървени мертеци отъ свидѣтеля Даудъ х Юсеиновъ, безъ знанието на когото заплатилъ само 18 лева на сина му Халилъ за възнаграждение и умора на добитъка по прѣнасянето на мертецитѣ, а споменатиятъ подсѫдимъ — кметъ е поддържалъ и доказвалъ съ свидѣтели и една официялна разписка (стр 86 I дѣло), отхвърлена отъ сѫда съ надлежна мотивировка, че за 50 лева купилъ и заплатилъ отъ общинската каса мертецитѣ на сѫщия Халилъ — противозаконно е присвоилъ сумата общинска 32 лева, а за прѣкриване на това си дѣяние съставилъ чрѣзъ втория касаторъ Стоянъ Минчевъ фалшивъ оправдателенъ документъ, отричанъ отъ потърпѣвшия и сина му разписката официялна съ дата 31 юлий 1897 год. (стр. 8 въ I дѣло), удостовѣряюща съ подписа на касатора — кметъ, че сѫ заплатени чрѣзъ него отъ общинската каса 50 лева за мертецитѣ. Изложенитѣ факти сѫдътъ като правилно признава за установени отъ даннитѣ по дѣлото и отъ самитѣ обяснения на касатора и втория подсѫдимъ, че заплащането на 50 тѣхъ лева е станало само въ тѣхно (на двамата касатори) присѫтствие на Халилъ Ибриямовъ, когато пъкъ посоченитѣ отъ тѣхъ свидѣтели признати отъ сѫда за лъжесвидѣтели, говорятъ, че били очевидци на платенитѣ 50 лева и когато въ дѣйствителность касаторътъ П. Мавродиновъ е броилъ 18 лева, а по негова заповѣдь съставената лъжлива разписка за 50 лева е прѣдставена като оправдателенъ документъ за направения общински разходъ — прѣдъ видъ горѣизложеното, Върховниятъ касационенъ сѫдъ отхвърля, като неоснователни, всички оплаквания на кмета Петко Мавродиновъ за нарушение ци-

тиранитѣ отъ него чл. чл. 486, 448, 449 и 459 отъ Углавното сждопроизводство и чл. чл. 421 и 422 отъ Наказателния законъ. Неговото констатирано и изложено дѣяние правилно е подведено за налагане наказание по цитиранитѣ членове отъ Наказателния законъ, въ свързка съ чл. 418 отъ сжщия Наказателенъ законъ: а) защото съгласно чл. чл. 65, 71—73 и 88—91 отъ Закона за селскитѣ общини, кметътъ П. Мавродиновъ, а не писарътъ му Ст. Минчевъ (касаторъ) е отчетникътъ и въ това си качество на длъжностно лице щомъ отъ повѣренитѣ му общински суми е присвоилъ 32 лева въ момента на заплащанитѣ 18 лева вмѣсто 50 лева и съставлява фалшивата разписка, квалифицираното противозаконно присвояване се счита за извършено въ тоя моментъ, безъ да е нуждно да се чака провѣрката на отчета отъ постоянната комиси и Върховната смѣтна палата; толкозъ повече, че касаторътъ П. Мавродиновъ е твърдѣдъ по настоящето дѣло, какво отъ общинската повѣрена нему каса заплатилъ 50 лева; б) защотото обстоятелството, сега наведено въ жалбата, че въпросната разписка, фалшива споредъ даннитѣ, не била редовно съставена и подписана за неграмотния получатель на 50 лева отъ двѣ познати лица, е безъ всѣко значение по констатираното и извършено прѣстжпно дѣяние, и в) най-послѣ не е вѣрно твърдението на касатора П. Мавродиновъ, че апелативнията сждъ, който не рѣшава дѣлото съ сждебни заседатели, не е констатиралъ съставнитѣ елементи на дѣянието по чл. 422 отъ Наказателния законъ защото фалшивостьта на рзписката напълно е констатирана въ въпросния листъ и въ присждата, безъ да има нужда да излага апелативния сждъ мотиви и сжждения относително понятието на думитѣ, — не истинска и фалшива разписка, и 2) по писменитѣ и устни оплаквания на втория касаторъ Стоянъ Минчевъ. Не стои обаче така въпроса за този подсждимъ, който е билъ писарь при кмета П. Мавродиновъ и който, споредъ изложенитѣ данни въ присждата по заповѣдь на този послѣдния съставилъ въпросната фалшива разписка, върху която подписалъ неграмотния Даудъ. Въ силата на цитиранитѣ въ пунктъ първи членове отъ закона, общинскиятъ писарь не е длъжностно лице — отчетникъ, комуто въ това качество по закона се провѣряватъ общински суми да ги пази или управлява, т. е. да реализира общинскитѣ приходи и разходи, слѣдъ което, ако въ такова си качество отчетникъ злоупотрѣби извѣстна повѣрена нему общинска сума, дѣянието му да подпада по чл чл. 421 и 422 (ако има извършена фалшификация). По тоя въпросъ има сума издадени касационни рѣшенея, съ които е признато, че чл. 421 отъ Наказателния законъ за да бжде приложенъ трѣбва сждътъ да констатира, че едно обвиняемо лице по силата на закона като длъжностно лице е имало власть и право да борави и се разпорежда съ общински или държавни суми, които впослѣдствие въ сжщото си качество злоупотрѣбилъ. По настоящето дѣло нищо подобно нѣма констатирано за писаря Стоянъ Минчевъ, който ако за сжда по сжщество е доказано, че е физическия авторъ на фалшифицираната разписка, направена споредъ подсждимия Ст. Минчевъ и обясненията на първия касаторъ по заповѣдь на този послѣдния, въ никой случай не може да се наказва по чл. чл. 421 и 422 отъ Наказателния законъ, сжществено нарушение отъ апелативния сждъ, защото касаторътъ Ст. Минчевъ не е отчетникъ по закона на общин-

ската каса, неповѣрявана нему да я пази и управлява, а отпослѣ умишлено злоупотрѣбена. Констатираното въ присѫдата дѣяние на този подсѫдимъ не е нищо друго освѣнъ фалшификация на официаленъ документъ при участието на кмета П. Мавродиновъ, правилно осѫденъ по чл. чл. 421 и 422 отъ Наказателния законъ, което прѣстѫпно дѣяние подпада подъ чл. 352 или по чл. 353 отъ Наказателния законъ, но за приложението на чл. 353 явява се нужда да е константирана облагата, каквато нигдѣ въ присѫдата не се съглежда да е установена съ данни по дѣлото. Понеже споредъ наведенитѣ отъ апелативния сѫдъ данни (гледай главно показанията на Халилъ Ибриямовъ) се констатира, че първиятъ касаторъ платилъ 18, а не 50 лева, безъ да се посочва на данни, че и писарьтъ е получилъ отъ кмета часть отъ незаплатенитѣ 32 лева, останали въ ржцѣтѣ на послѣдния; отъ друга страна; като се има прѣдъ видъ, че до като обвинителната власть, не установи, че касаторътъ Ст. Минчевъ, общинския писарь, освѣнъ че е съставилъ фалшивата разписка, получилъ е и за труда си отъ своя шефъ изѣстна облага, не може да му се прилага чл. 353, а остава само чл. 352 приложимъ спрѣмъ него. Безъ значение е обстоятелството, че той Ст. Минчевъ е поддържалъ и доказвалъ съвмѣстно съ кмета, че е платено по разписката 50 лева, а не 18 лева; тъй като неговото стрѣмление е било да отстрани отъ себе си обвинението по фалшификацията, но далечъ е положението да се признава отъ този само фактъ, безъ други писмени данни, че като кмета е плащалъ отъ общинската каса 18 лева, а отъ 32-тѣхъ лева, показани като разходъ общински отъ сѫщия кметъ Мавродиновъ, е далъ нѣщо и на писаря си Ст. Минчевъ. Облагата като елементъ сѫщественъ за прилагане на чл. 353 трѣбва да бѫде установена, а апелативниятъ сѫдъ като не посочва данни за да подкрѣпи убѣждението си, нарушилъ е освѣнъ чл. чл. 421 и 422 отъ Наказателния законъ и чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, вслѣдствие на което присѫдата се отмѣнява само въ отношение писаря Стоянъ Минчевъ, а спрѣмо кмета П. Мавродиновъ остава въ сила.

На тия основания, Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ № 38, отъ 30 януарий 1904 год., защото сѫ нарушени чл. чл. 421 и 422 отъ Наказателния законъ и чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, съ силата на чл. 569 отъ сѫщото сѫдопроизводство, да се отмѣни само въ отношение на подсѫдимия Стоянъ Минчевъ и дѣлото за ново разглеждане по сѫщество отъ другъ съставъ спрѣмо сѫщия подсѫдимъ Ст. Минчевъ да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ; а касационната жалба на Петко Мавродиновъ, подадена срѣщу сѫщата присѫда, съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, като неоснователна, да се остави безъ послѣдствие.

№ 7 — (476) — 28 май 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, второ углавно отдѣление, на четиринадесети май хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Филипъ Филчевъ, членове, Димитъръ Тошковъ и Сава Кисьовъ, при секретаря Пегъръ А. Макавѣевъ и въ присѫтствието на прокурора Н. Лафчиевъ, слуша доложеното отъ

Прѣдседателя *углавно дѣло № 847, по описа за 1904 год, заведено по касационната жалба на Айше Мехмедъ Алиева, противъ присѫдата на Шуменския окр. сѫдъ отъ 29 септемврий 1904 год., № 499, съ която касаторката е осѫдена за нарушение Закона за тютюна.* — Въ сѫдебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелства на дѣлото: вслѣдствие на единъ актъ, съставенъ на 23 ноемврий 1903 год., Шуменскиятъ окржженъ акцизенъ надзиратель съ постановление отъ 16 декемврий 1903 год., подъ № 235, на основание чл. чл. 64, 70, 76, 78 и 85 отъ Закона за тютюна, осѫдилъ Айше Мехмедъ Алиева и мѫжа ѝ отъ с. Ямла, да заплати въ полза на държавното съкровище 105 лева глоба и 16 лева и 44 ст. бандеролното право. По апелативната жалба на Айше Мехмедъ Алиева, Шуменскиятъ окржженъ сѫдъ, като разгледалъ дѣлото, за разрѣшението му взелъ въ съображение: 1) отъ съставения актъ противъ апелаторката Айше Мехмедъ Алиева, отъ с. Ямла, е констатирано, че тя е нарушила чл. чл. 64 и 70 отъ Закона за тютюна, защото за гдѣто сѫ съхранявали тютюнъ въ елпезета и незаконно дробенъ тютюнъ, и 2) че апелаторката съ нищо не обори съдържанието на акта, поради което обжалваното постановление и по отношение слѣдва да се потвърди. По тия съображения, Шуменскиятъ окржженъ сѫдъ съ присѫдата си отъ 29 септемврий 1904 год., подъ № 499, потвърдилъ обжалваното постановление, като осѫдилъ не само Акифа но и Айше Мехмедъ Алиева. Тая послѣднята съ касационна жалба се оплаква за нарушение чл. 10 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото тя още при сключването на акта заявила, че тютюнътъ е на мѫжа ѝ, а при все това сѫдътъ осѫжда и нея за заловения тютюнъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, като изслуша заключението на прокурора, взе въ съображение: отъ книжата въ настоящето дѣло (сключениятъ актъ) се вижда, че е заловенъ тютюнъ въ кѫщата на Акифа Мехмедъ Алиевъ, за който тютюнъ още при сключването на акта Айше Мехмедъ Алиева заявила, че е на мѫжа ѝ Акифа. Сѫщото е възразявала впослѣдствие и прѣдъ сѫда. При това положение неизвѣстно по какви съображения Шуменскиятъ окржженъ сѫдъ е призналъ и Айше Мехмедъ Алиева виновна за заловения тютюнъ, та осѫдилъ и нея солидарно съ мѫжа ѝ Акифа, понеже такива липсватъ въ обжалваната присѫда. За намѣренъ тютюнъ въ една кѫща, която се обитава сѣмейно, отговорностьта пада върху главата на сѣмейството, ако не сѫ обнаружени данни, отъ които да се заключава, че другъ нѣкой е отговорниятъ, или че съвмѣстно съ главата на сѣмейството и другъ нѣкой има участие въ отговорностьта. Въ случая въ обжалваната присѫда, като не сѫ наведени никакви данни и съображения, по които окржжниятъ сѫдъ е призналъ и Айше за участница въ дѣянието на мѫжа си Акифа, осѫждането и нея по това дѣло се явява съ нищо не оправдано. Присѫдата, като немотивирана, не може да се признае за правилно постановена въ отношение касаторката Айше. Въ отношение нея окржжниятъ сѫдъ е нарушилъ чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство и допуснатото нарушение е сѫществено. По тия съображения **опрѣдѣлява:** присѫдата на Шуменския окржженъ сѫдъ отъ 29 септемврий 1904 год., подъ № 499, защото е нарушенъ чл. 97 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни въ отношение Айше Мехмедъ

Алиева и дѣлото за ново разглеждане по сѫщество, да се изпрати въ сѫщия окржженъ сѫдъ.

№ 8 — (564) — 21 юний 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, второ углавно отдѣление, на четвърти юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Филипъ Филчевъ, членове, Димитъръ Тошковъ и Сава Кисьовъ, при секретаря Петъръ А. Макавѣевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 331, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Иванъ Дачевъ и Маринъ Ц. Мутовъ, противъ присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ отъ 23 мартъ 1905 год., № 212, съ която касаторитѣ сѫ осѫдени за кражба.* — Въ сѫдебното заседание отъ страна на касатора Маринъ Ц. Мутовъ се яви адвоката д-ръ Ал. Радевъ, редовно упълномощенъ, а касаторътъ И. Дачевъ не се яви.

Обстоятелства на дѣлото: прокуроръть при Плѣвенския окржженъ сѫдъ съ обвинителенъ актъ отъ 13 септемврий 1904 год., прѣдалъ подъ сѫдъ Маринъ Ц. Мутовъ и Иванъ Дачевъ, отъ с. Брѣстъ, за гдѣто една нощь прѣзъ 1901 год., като се наговорили, прокопали съ една желѣзна лопата стѣната на зимника въ кѫщата на Иванъ Н. Ионковъ, когато послѣдниятъ отсѫтствувалъ отъ дома си, и като влѣзли прѣзъ дупката въ зимника, откраднали му отъ раклата 1550 лева и 200 лева нанизъ и си подѣлили тия пари и прѣдложилъ да се накажатъ за това по чл. 316 п. 2 отъ Наказателния законъ. Образуваното по тоя обвинителенъ актъ дѣло, Плѣвенскиятъ окржженъ сѫдъ го разгледалъ въ сѫдебното заседание на 24 ноемврий 1904 год., и съ присѫдата си подъ № 441, като призналь подсѫдимитѣ виновни въ извършване прѣдметното прѣстѫпление, осѫдилъ ги по чл. чл. 316 п. 2 и 317 отъ Наказателния законъ по на 3 години строгъ тъмиченъ затворъ, съ лищение по за 5 години отъ правата, изброени въ чл. 30 п. п. 1—4 отъ сѫщия законъ, както и да заплатятъ за въ полза на хазната 42 лева за разноски по дѣлото. Подсѫдимитѣ незадоволни отъ тая присѫда, подали въззивна жалба срѣщу нея въ Русенския апелативенъ сѫдъ, съ която молили да се отмѣни първостепенната присѫда и се оправдаятъ по сѫдъ. Сѫдътъ за разрѣщение дѣлото взелъ прѣдъ видъ: 1) подсѫдимитѣ Иванъ Дачевъ и Маринъ Ц. Мутовъ не признаватъ да сѫ извършили отдаваемото се тѣмъ прѣстѫпление, като добавятъ, че тѣ прѣдъ полицията признали че извършили кражбата, но това сторили защото тамъ ги били. Сѫщеврѣменно Муговъ твърди, че когато сѫ извършила кражбата, то той прѣзъ нея нощь ималъ за гостенинъ Никола Кръстевъ, разпитанъ въ качество на свидѣтель, показалъ, че една нощь когато спалъ у Мутова, то прѣзъ цѣлата нощь послѣдниятъ не биялъ излѣзалъ изъ дома си, но кога е спалъ и кога станала кражбата не знае, а щомъ не знае това, то неговитѣ показания ни най-малка установяватъ алибито на подсѫдимия Мутовъ. Но и да се приеме, че свидѣтельтъ показва за тая нощь, когато е станала кражбата, то неговото гостуване у казания подсѫдимъ прѣзъ нея нощь не изключава абсолютно послѣдниятъ да извърши кражбата, тъй като той — свидѣтельтъ не е бодувалъ прѣзъ цѣлата нощь, та да е ималъ възможность да гледа подсѫдимия ще излиза ли или не изъ дома си, а щомъ е спалъ, не се изключава възможностьта прѣзъ врѣмето

на спането негово, подсѫдимиятъ Мутовъ да отиде да извърши кражбата и пакъ да се върне дома безъ да бѫде забѣлѣженъ отъ свидѣтеля; 2) отъ показанията на свидѣтеля пострадавшъ Иванъ Н. Иончѐвъ се установява, че когато билъ на воденицата си, гдѣто отишелъ въ недѣля, то въ понедѣлникъ срѣщу вторникъ прѣзъ нощьта му откраднали 1550 лева и 200 лева нанизъ, а слѣдъ врѣме като заловили подсѫдимитѣ въ кражба на общински пари, тѣ признали, че откраднали и неговитѣ пари. Отъ показанията пъкъ на свидѣтелитѣ Станко Димовъ, Лазаръ Кокарски и П. К. Цвѣтковъ се установява, че двамата подсѫдими като ги разпитвали полицейскитѣ власти, то прѣдъ тѣхъ доброволно безъ бой и принуждение признали, че подсѫдимиятъ Иванъ Дачевъ отишълъ у подсѫдимия Маринъ Ц. Муновъ, повикалъ го да отидатъ да откраднатъ паритѣ на пострадавшия и той като се съгласилъ, взели една желѣзна лопата и съ нея като прокопали отъ долния страна пострадавшова зимникъ, влѣзли въ него и отъ тамъ му откраднали 1750 лева, които си раздѣлили. Слѣдователно, отъ показанията на тия свидѣтели се установява, че паритѣ на пострадавшия сѫ откраднати отъ подсѫдимитѣ и че за да ги откраднатъ изъ зимника сѫ прокопали прѣдварително на стѣната дупка; 3) домогването на подсѫдимитѣ да не се взема въ внимание признанието тѣхно прѣдъ полицията, защото тѣ го направили подъ влияниего на побоя и въ защита на живота си е неоснователно: дѣйствително по закона е запрѣтено изтъргването самопризнание отъ обвиняеми чрѣзъ насилие и длъжностнитѣ лица, които по тоя начинъ заставляватъ обвиняемитѣ да признаятъ извършването на възведеното върху имъ прѣстѫпление подлежатъ на наказание, обаче стореното самопризнание не губи доказателствената си сила щомъ е то съгласно съ истината. Подсѫдимитѣ ако не бѣха авторитѣ на прѣдметното по дѣлото прѣстѫпление, то подъ никой начинъ не биха могли да разправятъ съ такава подробность извършването на прѣстѫплението. Независимо отъ това, свидѣтелитѣ Петко Ив. Цановъ, П. П. Иорговъ и Ангелъ Гарвански показватъ, че когато били арестувани подсѫдимитѣ, тѣ били карауль и виждали стражаря като ударилъ подсѫдимия Иванъ Дачевъ съ камшикъ по лицето и че тия удари по показанията на Гарвански били нанисани за да се признае. Обаче, показанията на тия свидѣтели и да се приематъ за вѣрни и слѣдователно установляющи нанисането побой на двамата подсѫдими, то пакъ не се обезсилва направеното имъ самопризнание: него врѣме, по показанието на сѫщитѣ свидѣтели, подсѫдимитѣ били арестувани за кражба на общински пари и дума не ставало за кражбата паритѣ на пострадавшия и полицията като произвеждала дознанието по общинскитѣ пари, тѣ подсѫдимитѣ сами показали, че обрали паритѣ на пострадавшия, че това е така се подкрѣпя и отъ показанията на свидѣтеля Кокарски, който показва, че подсѫдимиятъ Ив. Дачевъ прѣди да билъ разпитванъ отъ полицията призналъ прѣдъ него, че откраднали на пострадавшия 1750 лева и отъ тѣхъ взелъ 300 лева, а останалитѣ ги закопали. И така отъ тия добити по дѣлото данни се доказва, че подсѫдимитѣ извършили възведеното върху тѣхъ прѣстѫпление и сѫ виновни въ това, и 4) извършеното отъ подсѫдимитѣ дѣяние съставлява прѣстѫпление, прѣдвидено въ чл. 316 п. 2 отъ Наказателния законъ и първостепенният сѫдъ съвършено правилно имъ опрѣдѣлилъ наказанието по тоя членъ, въ свръзка

на чл. 317 отъ сжщия законъ, като имъ наложилъ по 3 години строгъ тъмниченъ затворъ, съ лишение за по 5 години отъ правата, изброени въ чл. 30 п. п. 1—4 отъ сжщия законъ, а така сжщо правилно възложилъ върху тѣхъ станалитѣ по дѣлото разноски, съгласно чл. 617 отъ Углавното сждопроизводство. По тия съображения, Русенскиятъ апелативенъ сждъ съ присждата си отъ 23 мартъ 1905 год., подъ № 212, потвърдилъ присждата на окржжния сждъ. Съ касационна жалба осжденитѣ Ив. Дачевъ и Маринъ Ц. Мутовъ се оплакватъ за нарушение чл. чл. 350 и 517 отъ Углавното сждопроизводство; защото апелативниятъ сждъ не имъ допусналъ съ свидѣтели да установява ъ, че стореното прѣдъ полицейската власть признание е изтъргнато съ бой, и не отложилъ дѣлото, за да се установи, че за сжщото прѣстжпление има заведено дѣло противъ Първанъ Ичовъ Ановъ, отъ с. Брѣстъ, подъ № 1021 отъ 1900 год., по описа на Плѣвенския окржженъ сждъ, и че Ановъ самопризналъ, че той самъ извършилъ кражбата. Устно отъ повѣреника д-ръ Радевъ се заяви, че апелативниятъ сждъ неправилно е основалъ присждата си на признание, сторено прѣдъ полицейската власть. Законътъ прѣдава значение на признание сторено прѣдъ слѣвователя или прѣдъ сжда. При това, споредъ чл. 210 отъ Углавното сждопроизводство, признанието не трѣбва да е изтъргнато чрѣзъ насилия и хитрини, чрѣзъ обѣщания и въобще чрѣзъ срѣдства принудителни. Въ случая признанието не само не е дадено прѣдъ сждебната власть, но е още изтъргнато чрѣзъ бой, опорочено е и за това не може да има никакво доказателно значение.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ като изслуша обясненията на д-ръ Радевъ, повѣреникъ на касатора Мутовъ и заключението на прокурора, взе въ съображение: 1) оплакването на касаторитѣ, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ не имъ допусналъ съ свидѣтели да установятъ, че стореното отъ тѣхъ признание прѣдъ полицейската власть е било изтръгнато чрѣзъ насилие (бой), е неоснователно, защото апелативниятъ сждъ допуща въ обжалваната присжда възможностьта да имъ е билъ нанесенъ бой, а щомъ сждьтъ допуща вѣрностьта на обстоятелството, което касаторитѣ сж се домогвали да установятъ съ посоченитѣ отъ тѣхна страна свидѣтели, призняването и разпитването на тия свидѣтели е било излишно; 2) оплакването на касаторитѣ, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ не уважилъ молбата имъ за отлагане на дѣлото, за да установи прѣдъ сжда, че за сжщото прѣстжпление има заведено углавно дѣло въ Плѣвенския окржженъ сждъ, противъ Първанъ Ичовъ Ановъ, отъ с. Брѣстъ, подъ № 1021 отъ 1900 год., по което Ановъ призналъ, че самъ извършилъ кражбата, е основателно, защото отъ сждебния протоколъ на апелативния сждъ съ дата 9 мартъ 1905 год. се удостовѣрява, че касаторитѣ сж дѣйствително заявили чрѣзъ защитника си такава молба, но сждътъ я не уважилъ по съображение, че ако въ послѣдствие се укаже, че за сжщото дѣяние е осжденно и друго лице, то има за това редъ. Молбата на касаторитѣ е очевидно едно домогване отъ тѣхна страна да прѣдставятъ доказателства, че прѣстжплението, въ което се обвиняватъ, е извършено не отъ тѣхъ, а отъ друго лице, срещу което има вече заведено углавно дѣло въ Плѣвенския окр. сждъ, а за разрѣщение на подобна молба ржководящъ е чл. 540 ал. 3 отъ Углавното сждопроизводство, отъ разума на който слѣдва, че странитѣ се

ползуватъ съ право да прѣдставляватъ доказателства и въ втората сждебна инстанция и че домогването имъ да прѣдставляватъ нѣкое ново доказателство подлежи на уважение ако сждътъ признае, че то ще има сщество значение за изхода на дѣлото. Въ случая Русенскиятъ апелативенъ сждъ не се е съобразилъ съ разпореждането на тоя членъ отъ закона, той не е обсждалъ и не се е произнесалъ по въпроса да ли доказателствата, намиращи се въ углавното дѣло № 1021/900 год. на Плѣвенския окржженъ сждъ, които касаторитѣ сж посочвали за своето оправдание, иматъ сщество значение за рѣшението на дѣлото, не е отхвърлилъ молбата подъ протекстъ, че ако и друго лице бжде осждено за сщото прѣстжпление има редъ, види се е искалъ да каже сжда, за възстановление на истината чрѣзъ възобновление на дѣлото. Но ако това е ималъ прѣдъ видъ апелативниятъ сждъ (въ сждебния протоколъ не е обяснено), за да отхвърли молбата на касаторитѣ, съображенията му сж съвсѣмъ неправилни. Възобвновлението на едно вече рѣшено дѣло е извънредно срѣдство за възстановление на истината, която по обикновения редъ на сждопроизводството не е могла да намѣри изразъ въ една стжпила въ законна сила присжда по причини извънъ волята на странитѣ. Това ясно проглежда въ съдържанието на чл. чл 18 и 588 отъ Углавното сждопроизводство, въ които е дума за *откриване* на доказателства за невиновността на едно осжден лице съ влѣзла въ законна сила присжда, а подъ думата откриване се разбира безспорно нѣщо, което не е било извѣстно по-рано, което осжденото лице въ врѣме на сжденето му не е знаяло, за да го посочи на сжда за оправданието си, а му е станало извѣстно слѣдъ като присждата противъ него е влѣзла въ законна сила. Слѣдователно, доказателства извѣстни на странитѣ въ течение производството на углавното дѣло трѣбва да бждатъ *непрѣменно* прѣдставени на сжда и разгледани отъ него. Въ случая касаторитѣ като сж посочили на доказателства, че прѣстжплението е извършено отъ друго лице, върху сщественостьта на които Русенскиятъ апелативенъ сждъ не се е произнесалъ подъ протекстъ, че впослѣдствие дѣлото могло да бжде възобновено, въ това дѣйствие на сжда не можда се не признае нарушение на чл. 540 алинея 3 отъ Углавното сждопроизводство, въ свръзка съ чл. чл. 18 и 588 п. 2 и отъ сщото сждопроизводство, което нарушение е сщество; 3) оплакването, заявено устно отъ д-рь А Радевъ, повѣреникъ на касатора Мутовъ, че Русенскиятъ апелативенъ сждъ неправилно е основалъ присждата си на признание изтръгнато отъ полицейската власть чрѣзъ насилие, каквото признание, споредъ чл. 210 отъ Углавното сждопроизводство не може да има доказателна сила дадено даже и прѣдъ слѣдователя, е основателно, защото Русенскиятъ апелативенъ сждъ е приелъ стореното прѣдъ полицията признание за съобразно съ истината, безъ обаче да се е удостовѣрилъ въ това чрѣзъ нѣкоя направена отъ негова страна провѣрка на фактитѣ, които се обематъ въ признанието и се вематъ за улика противъ подсждимитѣ (касаторитѣ). Сждебната провѣрка се е ограничила въ провѣряването да ли подсждимитѣ сж сторили признание прѣдъ полицейската власть, въ какво се е състояло признанието имъ и да ли то е дадено доброволно или изтръгнато чрѣзъ насилие, както заявяватъ подсждимитѣ. По нататъкъ сждебната провѣрка не е отишла, за това и нищо друго не е разкрито освѣнъ

какво казали подсѫдимитѣ при разпита имъ отъ полицейската власть, бити ли сѫ тѣ или не, за да се изказватъ. По такъвъ начинъ прѣдъ сѫда е разкрита тая истина, че подсѫдимитѣ направили признание, състоящe се въ сдѣдующето: Иванъ Дачевъ отишелъ при Мутова, прѣдложилъ му да откраднатъ паритѣ на пострадалия Ив. Иончѐвъ, той се съгласилъ, взели една желѣзна лопата, пробили стѣната на зимника на пострадалия, влѣзли вжтрѣ, взели 1750 лева и си ги подѣлили. Разкрито е още, че подсѫдимитѣ сѫ били бити, понеже апелативниятъ сѫдъ допуща възможностьта да имъ е билъ нанесенъ бой. Тая е разкритата прѣдъ сѫда истина по извършването отъ страна на подсѫдимитѣ кражбата, въ която се обвиняватъ, а тя не е освѣнъ само формалната истина, че дѣйствително подсѫдимитѣ сѫ сторили такова признание, но никакъ не и материялната истина, оная истина, къмъ която трѣбва да бѫде устрѣмена дѣятелностьта на сѫда и схванатa, защото никаква провѣрка не е правена на самото признание, провѣрка върху това, да ли дѣйствително кражбата е извършена чрѣзъ пробиване на стѣна, пробиването да ли е станало съ желѣзна лопата, имали ли сѫ подсѫдимитѣ на разположение лопата, какво е станало съ нея, дѣйствително ли подсѫдимитѣ сѫ разполагали съ една сума отъ 1750 лева, дѣлили ли сѫ по между си такава сума. Кѫдѣ сѫ дѣнали паритѣ и т. н.. Единъ уголѣменъ сѫдъ не може да се задоволи само съ формалната истина, съ това само което сѫ казали подсѫдимитѣ прѣдъ полицията, колкото то и да е въ свръзка съ обвинението, но е длъженъ още да се удостовѣри да ли казаното е вѣрно, да ли въ него се съдържа истината, като го провѣри фактъ по фактъ. Само слѣдъ една грижлива провѣрка на фактитѣ, които се съдържатъ въ признанието, и въ случай на потвърдяване тѣхната истиность, сѫдътъ може да приеме едно сторено признание за доказателство по дѣлото. Това въ конкретния случай се налага толкова повече, че спрѣмо подсѫдимитѣ е упражнено насилие. Този начинъ на дѣйствие се налага отъ закона и сѫдътъ трѣбваше да се съобрази съ него. Чл. чл. 385 и 386 отъ Углавното сѫдопроизводство даватъ указания на сѫда какъ трѣбва да гледа на едно сторено признание отъ страна на подсѫдимия, при какви условия той може съ довѣрие да се отнесе къмъ него. Ако признанието не възбужда съмнѣние, гласи чл. 385, сѫдътъ може да обяви сѫдебното слѣдствие за свършено, може значи да приеме признанието за достовѣрно и да се спрѣ на него, въ противенъ случай той е длъженъ, съгласно чл. 386 отъ Углавното сѫдопроизводство да го провѣри. А едно признание не възбужда съмнѣние когато е дадено доброволно и не противорѣчи на разкрититѣ обстоятелства, при които е извършено даденото прѣстѫпление. Чл. чл. 385 и 386 отъ Углавното сѫдопроизводство, иматъ прѣдъ видъ признанието дадено прѣдъ сѫда, което не бива никога изтръгвано чрѣзъ хитрини или насилия и въобще прѣдизвиквано по недозволенъ отъ закона начинъ (чл. 210 отъ Углавното сѫдопроизводство), но при все това при най-малкото подозрѣние, че то е дадено подъ влияния и давления, които не гарантиратъ истината, законътъ задължава сѫда да не дава никакво значение на такова признание, но да пристѫпи къмъ сѫдебно-изслѣдване и провѣряване на доказателствата по обвинението. Въ дадения случай подсѫдимитѣ не само че не правятъ прѣдъ сѫда признание, но направеното прѣдъ полицията признание обявяватъ за невѣрно и изтъргнато отъ

тѣхъ чрѣзъ насилие, а за установление на насилието посочили сж на свидѣтели, разпитани въ окржжния сждъ, прѣдъ видъ показанията на които апелативниятъ сждъ допуща въ присждата си възможностьта да сж били тѣ бити. При това положение стореното прѣдъ полицейската власть признание е опорочено и неговата правдоподобность не може да не бжде съмнителна, така щото то за сжда не можеше да има никаква стойность, никакво доказателно значение (чл. 385 отъ Углавното сждопроизводство). Сждътъ, слѣдователно, трѣбваше да се съобрази съ чл. 386 отъ Углавното сждопроизводство и да потърси други доказателства по обвинението на подсждимитѣ и ако намѣри, че съ тѣхъ се потвърдяватъ фактитѣ, които се обематъ въ признанието, както е то възпроизведено прѣдъ сжда отъ показанията на свидѣтелитѣ, тогава само можеше да прави капиталъ отъ признанието и да се спрѣ на него, инакъ той трѣбваше да го отхвърли, да го не приема за доказателство по дѣлото, като опорочено, съмнително и недостовѣрно. Въ случая апелативниятъ сждъ не е постжпилъ така, той провѣрка на самата ежщность на признанието не е правилъ и съ нищо не се е удостоѣрилъ, че разправеното отъ подсждимитѣ прѣдъ полицейската власть отговаря на истината. Той е приелъ признанието, ако е опорочено, за достовѣрно само за това, че то било направено съ подробности, които подсждимитѣ не би могли да разправятъ, ако да не сж тѣ дѣйцитѣ на прѣстжплението. Този аргументъ не почива на закона и е несъстоятеленъ. Апелативниятъ сждъ заключава за достовѣрностьта непризнанието отъ съдържанието на сжщото, черпи отъ самото признание доказателства за неговата достовѣрность, съ една рѣчь взима недоказаното за доказателство по дѣлото, а това е недопустимо. Прочее, Русенскиятъ апелативенъ сждъ, като е приелъ признанието на подсждимитѣ прѣдъ полицейската власть за достовѣрно, безъ да посочи какъ и отъ кои налични въ дѣлото данни се е удостовѣрилъ, че то отговаря на истиината, нарушилъ е чл. 486 п. 2 отъ Углавното сждопроизводство, въ свързка съ чл. 386 отъ сжщото сждопроизводство, и това нарушение е сжществено. По тия съображения **опрѣдѣлява**: присждата на Русенския апелативенъ сждъ отъ 23 мартъ 1905 год., подъ №212, защото сж нарушени чл. 486 п. 2, въ свързка съ чл. 386 отъ Углавното сждопроизводство и чл. 540 ал. 3, въ свързка съ чл. чл. 18 и 588 п. 2 отъ Углавното сждопроизводство, съ силата на чл. 569 отъ сжщото сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане по сжщество, да се изпрати въ сжщия сждъ.

№ 9 — (565) — 21 юний 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, второ углавно отдѣление, на седми юний хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Филипъ Филчевъ, членове, Д. Тошковъ и С. Кисьовъ, при секретаря Петъръ А. Макавѣевъ и въ присжтствието на прокурора Н. Лафчиевъ, слуша доложеното отъ Прѣдседателя *углавно дѣло № 338, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Христо Тотевъ, противъ присждата на Пловдивския апелативенъ сждъ отъ 24 февруарий 1905 год., подъ № 308, съ която касаторътъ е осжденъ за извършване грабежи въ сговоръ съ други лица.* — Въ сждебното заседание касаторътъ не се яви.

Обстоятелства на дѣлото: прѣзъ мѣсецъ априлъ 1902 год., Петко Георгиевъ, отъ с. Малко-Търново (Турция) и Христо Тотевъ, отъ с. Годленъ

(Неврокопско), като се намирали на работа въ Каварна, се съгласили да съставятъ една разбойническа чета и съ такава цѣль да минатъ въоржжени въ Турция. Въ гр. Бургазъ тѣ намѣрили още нѣколко души другари, минали въ Турция, гдѣто извършили повече обири и слѣдъ това се върнали пакъ въ България. По тѣхнитѣ прѣстжпления е било образувано углавно дѣло и съ обвинителенъ актъ отъ прокурорството горнитѣ двама били дадени подъ сждъ по разни прѣстжпления. Бургазкиятъ окр. сждъ разгледалъ дѣлото на 3 юний 1904 год. и съ присждата си отъ сжщата дата призналь подсждимия Петко Георгиевъ, 20-годишенъ, за виновенъ: 1) че прѣзъ мѣсецъ априлъ 1902 год., заедно съ други лица, съставилъ въ България една разбойническа чета съ цѣль да вършатъ прѣстжпление въ Турция противъ личната и имотната сигурность на хазната; 2) че е ограбилъ съ сила и заплашване Никола Диковъ, Арестиди Ставракевъ, Рифадъ Чаушъ, Николъ Ганозли и Михалъ Георгиевъ, въ мѣстностьта „Сазара-Дереси"; 3) че е уловилъ Желѣзко Кировъ, отъ с. Малко-Търново, въ мѣстностьта „Заралиха", съ цѣль да вземе отъ него откупъ но не сполучилъ по независящи отъ него причини и възъ основание чл. чл. 178, 327 п. 1, 332, 48, 61 и 64 отъ Наказателния законъ, го е осждилъ на 8 години строгъ тъмниченъ затворъ, съ лишение отъ правата въ чл. 30 за три години слѣдъ излежаване главното наказание. Да му се зачете и прѣдварителния арестъ отъ 14 августъ 1902 година. Сжщиятъ е билъ признатъ за невиновенъ, че прѣзъ мѣсецъ юний или юлий 1902 год., че е бѣсилъ въ мѣстностьта „Кокмушъ-Пунаръ", между Енидже и Самоковъ, жителя отъ с. Енидже, Андрико Михалевъ, слѣдъ като му ограбилъ паритѣ и че прѣзъ сжщото врѣме е ограбилъ Рустемъ Мустафоолу, отъ с. Потурнакъ; вториятъ подсждимъ Христо Тотевъ, който е билъ даденъ подъ сждъ по сжщитѣ прѣстжпления е билъ признатъ съвършено невиновенъ и оправданъ; Петко Георгиевъ е билъ осжденъ да плати разноскитѣ по дѣлото 14 лева и 50 стотинки. Вещественитѣ доказателства да се повърнатъ на подсждимитѣ. Отъ тази присжда останалъ недоволенъ осжденіятъ Петко Георгиевъ, който подалъ жалба и искалъ да бжде оправданъ и прокурорскиятъ надзоръ, който искалъ П. Георгиевъ да бжде осжденъ и по дѣянията по които е оправданъ; сжщо искалъ да се осжди и Христо Тотевъ по всичкитѣ прѣстжпления, по които е даденъ подъ сждъ. Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ, като разгледалъ дѣлото, призналъ и двамата подсждими за виновни въ образуване на разбойническа чета въ Княжеството, съ цѣль да върши грабежи въ Турция, за гдѣто заминали и тамъ извършили нѣколко грабежи, та за това съ присждата си отъ 24 февруарий 1905 год., подъ № 308, измѣнилъ присждата на окржжния сждъ, осждилъ и двамата подсждими по чл. чл. 178, 327 п. 1 и 332, въ свръзка съ чл. чл. 48, 61 и 64 отъ Наказателния законъ. — Противъ тая присжда е подалъ касационна жалба Христо Тотевъ, съ която между друго се оплаква за нарушение чл. 6 отъ Наказателния законъ, защото безъ да е поисквано отъ турското правителство, като турски поданикъ, прѣдаването му за сждене въ Турция, той не е могалъ да бжде сжденъ въ Княжеството за прѣстжпленията извършени въ Турция.

Върховниятъ касационенъ сждъ, като изслуша заключението на прокурора, взе въ съображение: по общо правило чужденцитѣ за прѣстжпления

извършени въ странство не подлежатъ на сждене въ Княжеството въ силата на принципа, който лежи въ основа на чл 3 отъ Наказателния законъ. По изключение само, тѣ се сждятъ въ Княжеството и то за прѣстжпленията означени въ чл. 4 отъ Наказателния законъ, а за всички другу въ случая, прѣдвиденъ въ чл. 6 отъ Наказателния законъ, когато има прѣдложение отъ чуждото правителство за прѣдаването имъ, съ което нашето правителство като не се е съгласило, разпоредило е за възбуждане на углавно прѣслѣдване у насъ. Слѣдователно, първото условие за да се възбуди углавното прѣслѣдване и сжди у насъ единъ чуждъ поданикъ за прѣстжпление извършено въ странство, е да има прѣдложение отъ правителството на държавата, въ прѣдѣлитѣ на която е извършено прѣстжплението, за прѣдаването му, безъ каквото прѣдложение нашата власть нѣма *законенъ поводъ* за възбуждане на углавно прѣслѣдване и такова у насъ не може да бжде възбудено. Настоящето обаче дѣло е възбудено противъ касатора Христо Тотевъ, както и противъ другаря му Петко Георгиевъ, турски поданици, за извършени отъ тѣхъ грабежи въ Турция, безъ да е искано прѣдаването имъ отъ страна на турското правителство за сжденето имъ въ Турция, гдѣто сж извършени прѣстжпленията, което се вижда отъ писмото на Министерството на правосждието до Пловдивския апелативенъ сждъ отъ 5 януарий 1905 год., № 66 (л. 38 произв. на апелативния сждъ), а при туй положение сжденето на касатора Тотевъ, както и на неговия другарь, отъ страна на апелативния сждъ, е станало съ несъблюдение на едно отъ законнитѣ условия, прѣдвидени въ чл. 6 отъ Наказателния законъ, за сждене на чуждитѣ поданици у насъ за извършени отъ тѣхъ прѣстжпления въ странство и за това то не може да се признае за правилно. При всичко, че въпросътъ за съобразяването на сжда съ разпореждането на чл. 6 отъ Наказателния законъ е подигнатъ въ сждебното заседание на 21 декемврий 1904 год. и дѣлото отложено за справка въ Министерството на правосждието, което съ по-горѣцитираното писмо е отговорило, че турското правителство не е правило никакви постжлки за прѣдаването на подсждимитѣ, Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ е далъ ходъ на дѣлото, разгледалъ го и разрѣшилъ съ обжалваната присжда безъ да е навелъ въ нея каквито и да е съображения, прѣдъ видъ на които е счелъ за възможно да сжди и осжди подсждимитѣ, турски поданици, за извършенитѣ отъ тѣхъ прѣстжпления въ Турция при отсжтствие на искане за прѣдаването имъ отъ страна на турското правителство. Прочее, Пловдивскиятъ апелативенъ сждъ, като не е изложилъ никакви мотиви въ присждата си, съ които да оправдава законностьта на сжденето на касатора, чуждъ поданикъ, за извършенитѣ отъ него прѣстжпления въ Турция, нарушилъ е чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство, въ свръзка съ чл. 6 отъ Наказателния законъ и това нарушение е сжществено, поради което обжалваната присжда подлежи да бжде отмѣнена. А въ силата на чл. 584 отъ Углавното сждопроизводство, тя надлежи да бжде отмѣнена и въ отношение другаря на касатора, който не е подалъ касационна жалба, понеже въ случая се касае до неправилность въ прилагането на Наказателния законъ. По тия съображения **опрѣдѣлява**: присждата на Пловдивския апелативенъ сждъ отъ 24 февруарий 1905 год., подъ № 308, защото е нарушенъ чл. 486 отъ Углавното сждопроизводство, въ свръзка съ чл. 6 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. чл. 569 и 584 отъ Углавното

сждопроизводство, да се отмѣни въ отношение всички подсждими, осждени съ апелативната присжда, и дѣлото за ново разглеждане, да се изпрати въ сжщия сждъ.

№ 10 — (711) — 27 септемврий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, второ углавно отдѣление, на тринадесети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Филипъ Филчевъ, членове, Димитъръ Тошковъ и Сава Кисьовъ, при секретаря Петъръ А. Макавѣевъ и присжтствието на прокура Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена Сава Кисьовъ *углавно дѣло № 914, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Ана Милеръ, отъ гр. Видинъ, срѣщу присждата на Видинския окр. сждъ № 457, отъ 7 октомврий 1904 год., съ която е осждена по Закона за акцизитѣ.* — Въ сждебното заседание странитѣ не се явиха.

Обстоятелствата на дѣлото: Видинскиятъ окржженъ управитель и акцизенъ началникъ съ постановление отъ 16 юлий 1903 год., подъ № 285, наложили на Ана Милеръ, отъ гр. Видинъ, 105 лева глоба и 1 л. акцизъ за въ полза на хазната; за гдѣто въ заведението си пуснала въ употрѣбление една колода карти, безъ надлежния митнически печатъ, а при това и не отъ образеца на ония доставлявани отъ държавата. Недоволна отъ това постановление, глобената подала апелативна жалба и молила Видинския окржженъ сждъ да го отмѣни. Този послѣдниятъ съ присждата си отъ 7 октомврий 1904 год., подъ № 457, потвърдилъ напълно въпросното постановление. — Съ касационна жалба касаторката Ана Милеръ, живуща въ гр. Видинъ, се оплаква за нарушение: 1) чл. чл. 85 и 123 отъ Углавното мирово сждопроизводство, защото по въпроса за неправилно отхвърленитѣ свидѣтели съ които щѣло да се установи, че басаторката въ спалнята си понѣкога врачувала съ прѣдметнитѣ карти, кезъ да сж служили за игра въ заведението ѝ, сждътъ мотивира, че свидѣтелскитѣ показания нѣмали никакво сжществено значение поради признанието въ въззива, че картитѣ служили за развлѣчение. Обаче, сжщиятъ сждъ, въ присждата е призналъ за сжществени сжщитѣ обстоятелства и за елементъ на нарушението трѣбвало съ картитѣ да се е играяло, а отхвърля свидѣтелитѣ, безъ да е осждилъ касаторката за врачуване съ въпроснитѣ карти; 2) чл. чл. 85 и 97 отъ сжщото сждопроизводство и чл. 1 отъ Закона за акцизитѣ; а) защото не е обсжденъ довода, че въпроснитѣ карти сж за развлѣчение, а не за игране, както гласи цитираниятъ членъ отъ Закона за акцизитѣ: такива карти не за игране не подлежатъ на акцизъ, и б) защото защитата е поддържала, че картитѣ съ фигури по тѣхъ не сж за игране и сждътъ призна за сжщестено да се прѣгледатъ картитѣ, а въ присждата си не говори нищо, като е далъ разпространително тълкуване на чл. 1 отъ Закона за акцизитѣ, и 3) чл. 86 отъ сжщото сждопроизводство и чл. чл. 1, 4 п. 13 отъ Закона за акцизитѣ, защото въ закона не се казва кои карта за игране, а въ случая експерти не сж разпитани за въпроснитѣ илюстровани карти да ли може да се играе.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ доклада на дѣлото и заключението на прокурора, въ смисъль, да се отмѣни присждата за нарушение

чл. 4 п. 13 отъ Закона за акцизитѣ, взе прѣдъ видъ: 1) неоснователни сж първото и второто оплаквания за нарушение чл. чл. 85,97 и 123 отъ Углавното мирово сждопроизводство, тъй като отъ дѣлото се вижда (стр. 3 и 13), че сждътъ съ опрѣдѣление № 2733, отъ 11 декемврий 1903 год. се произнесалъ за недопустимостьта на свидѣтелитѣ, отъ които касаторката въ послѣдното сждебно заседание, пледирайки по сжществото на дѣлото, мълчаливо се е отказала, безъ да е искала експертиза, за каквато говори въ жалбата си. Касателно необсждане доводитѣ й, това оплакване има тѣсна свръзка съ послѣдното основателно оплакване за неправилното квалифициране на дѣянието, като прѣстжпно и наказуемо по закона. За това при повторното разглеждане на дѣлото, сждътъ ще има възможность да обсжди домогванията на касаторката, която между друго е поддържала, че въпроснитѣ безъ асо илюстровани съ человѣчески и други образи карти, не сж карти за игране, каквито карти Законътъ за акцизитѣ визира; 2) ако по дѣлото е безспорно и сждътъ по сжщество признава въ присждата си сжщото обстоятелство за доказано, че въпроснитѣ илюстровани карти не сж имали асове карти, въ силата на Закона за акцизитѣ (чл. чл. 1, 4 п. 13 и 6) подлежи на разрѣшение въпроса да ли законодательтъ е прѣдвидѣлъ както погрѣшно разсжждава окржжниятъ сждъ, че подобни карти, за които акцизъ не се взисква, могатъ да съставляватъ прѣдметъ на прѣстжпно и наказуемо дѣяние. На този въпросъ отговорътъ намираме въ ясния смисълъ на чл. 4 п. 13 — забѣлѣжката му, гдѣто законодательтъ изрично е постановилъ, че само отъ карти за игране, които иматъ асове карти, ще се взема акцизъ, и заплащането на тоя акцизъ ще се удостовѣрява чрѣзъ положения акцизенъ печатъ върху картата асо — каро. Не може слѣдователно въ никой случай да се даде едно широко тълкуване на цитирания фискаленъ законъ и да се приеме, че картитѣ безъ асове, които е имала касаторката сж подлежали на акцизъ и че по силата на чл. 6 отъ сжщия законъ сжществува извършено прѣстжпление и наказуемо нарушение. Понеже окржжниятъ сждъ неправилно е приложилъ въ случая чл. 4 п. 13 — забѣлѣжката му отъ Закона за акцизитѣ, сжществено нарушенъ отъ него, оплакването се явява основателно и обтжжената присжда се отмѣнява. — За това Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: присждата на Видинския окржженъ сждъ № 457, отъ 7 октомврий 1904 год., защото е нарушенъ чл. 4 п. 13 — забѣлѣжката отъ Закона за акцизитѣ, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сждопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане отъ другъ съставъ, да се изпрати въ сжщия окржженъ сждъ.

№ 11 — (723) — 1 октомврий 1905 год. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, второ углавно отдѣление, на петнадесети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Филипъ Филчевъ, членове, Димитъръ Тошковъ и Сава Кисьовъ, при секретаря Петъръ А. Макавѣевъ и въ присжтствието на прокурора д-ръ Д. Минковъ, слуша доложеното отъ члена С. Кисьовъ *углавно дѣло № 483, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Георги Дворяновъ, отъ гр. Русе, срѣщу присждата на Русенския апелативенъ сждъ № 471, отъ 15 май 1904 год., съ които е осждънъ да заплати въ държавното съкровище сумата 4631 лева и 9 ст. граждански искъ.* — Въ сждебното заседание вмѣсто касатора се яви защитника му Г. Згуревъ.

Обстоятелствата на дѣлото сж: прокурорскиятъ надзоръ при Русенския окр. сждъ съ обвинителенъ актъ отъ 31 октомврий 1901 година, е прѣдалъ на сждъ Георги Дворяновъ, отъ гр. Русе, за това, че той въ качеството си на касиеръ при Русенското градско общинско управление прѣзъ годинитѣ 1895, 96, 97 и 98 е събралъ държавни суми 4631 лева и 9 ст. и общински 380 л. 28 стотинки, или всичко 5011 лева и 37 ст., които не е прѣдалъ по принадлежность, а присвоилъ, за което е прѣдложилъ да бжде наказанъ по чл. 421 отъ Наказателния законъ. Русенскиятъ окржженъ сждъ съ присждата си подъ № 859, отъ 17 декемврий 1903 год., оправдалъ подсждимия. Срещу тая присжда Русенскиятъ окржженъ управитель е подалъ апелативна жалба въ Русенския алелативенъ сждъ, който за да разрѣши дѣлото взе прѣдъ видъ: 1) „отъ акта на финансовитѣ инспектори Хр. Ивановъ и Ст. Величковъ, съ дата 15 — 20 мартъ 1901 година, който напълно е билъ поддържанъ. Устно отъ инспекторитѣ въ заседанието прѣдъ окржжния сждъ се установява по единъ най-положителенъ начинъ, че Георги Дворяновъ въ качеството си на касиеръ при Русенското градско общинско управление прѣзъ годинитѣ 1895, 96, 97 и 98 при раздаване заплатитѣ на училищнитѣ учители и слуги е събралъ по вѣдомоститѣ за заплатитѣ имъ всичко отъ данъкъ върху занятията 3802 лева и 65 стотинки, отъ училищенъ налогъ 190 лева и 16 ст., отъ окржжна връхнина 380 лева и 28 ст. и пенсия отъ двѣ учителки и единъ учитель 258 лева, или всичко 4631 лева и 9 ст. които не е внесалъ въ ковчежничеството, а ги е похарчилъ, както се установява отъ експертизата станала въ окржжния сждъ за училищни нужди; 2) че не е внесалъ сумитѣ въ ковчежничеството, както сж изброени по-горѣ, Георги Дворяновъ, иде таситно да го признае, защото за противното той не е правилъ никждѣ възражения. Извинявалъ се е само, че не ги билъ злоупотрѣбилъ, а възможно е, че ги похарчилъ за други нужди, както впослѣдствие се е установило; 3) ако Георги Дворяновъ не подлежи на углавна отговорность, той е длъженъ обаче да внесе на държавното съкровище сумата отъ 4631 лева и 9 ст., които неправилно похарчилъ за нужди на училищното настоятелство, защото като отчетникъ, който е билъ натоваренъ да събира за смѣтка на хазната: данъка върху занятията, училищния налогъ, окржжни връхнини и пенсията, той е билъ длъженъ слѣдъ събирането имъ да ги внесе въ държавното съкровище, а не да ги харчи за други нужди, за което не е билъ упълномощенъ; 4) неправилно слѣдователно окржжниятъ сждъ е отхвърлилъ гражданския искъ на хазната, подъ прѣдлогъ, че не били прѣдставени доказателства, какви сж били тия училищни разходи и на какво основание сж били правени, защото хазната не я интересува нито основанията на тия разходи, нито какви сж били тѣ, тъй като отчетникътъ бѣше длъженъ да внася онова, което си е на хазната въ ковчежничеството, и да си вземе за това оправдателни документи; 5) прочее, апелативниятъ сждъ намира гражданския искъ на хазната за основателенъ и напълно доказанъ въ размѣра си отъ горѣцитирания актъ на финансовитѣ инспектори, и слѣдва да бжде уваженъ, като се отмѣни въ тая часть обтжжената присжда“, — съ присжда № 471, отъ 15 май 1904 год. отмѣнилъ присждата на Русенския окр. сждъ № 859, отъ 17 декемврий 1903 год., само колкото се отнася до гражданския искъ на хазната, като осжжда

Георги Дворяновъ отъ Русе, да заплати на държавното съкровище всичко 4631 лева и 9 стотинки. — Съ касационна жалба Георги Дворяновъ, отъ гр. Русе, се оплаква за нарушение чл. 23 отъ Углавното сждопроизводство: а) защото ако апелативниятъ сждъ за ненаказуемо дѣянието на касатора и го е призналъ за невиновенъ, сжщиятъ сждъ неправилно го е осждилъ на гражданския искъ, вмѣсто да прѣдстави на страната да го заведе прѣдъ гражданския сждъ; б) защото касаторътъ за себе си не задържалъ никакви суми, нито е билъ господарь на такива суми; той е ималъ началство и по заповѣдь е дѣйствувалъ. Така щото въпросната сума ако се диреше по граждански редъ, касаторътъ, който по настоящето дѣло е доказвалъ само че не извършилъ злоупотрѣбление, прѣдъ гражданския сждъ щѣлъ да привлѣче като трето отговорно лице Русенската градска община и щѣлъ да докаже гдѣ сж внесени паритѣ, по чия заповѣдь и да ли съ заповѣдьта на държавата, която е била молена отъ кмета да останатъ тия суми и послѣ прѣхванатъ, когато общината ще получи отъ държавата други суми за октроа и др., и в) защото въ углавнитѣ дѣла щомъ нѣма прѣстжпление, нѣма и граждански искъ, който не е нищо друго освѣнъ слѣдствие на прѣстжпното дѣяние. Устно защитникътъ му Г. Згуревъ добави, че сж нарушени чл. чл. 12, 23, 486, 467 и 470 отъ Углавното сждопроизводство, по слѣдующитѣ основания: обвинението не е доказано, а именно, че отдаваемото се прѣстжпно дѣяние — присвояване на пари, касаторътъ не е извършилъ; съ други думи нѣма прѣстжпление, когато закона (чл. 23 отъ Углавното сждопроизводство, говори за непрѣстжпно дѣяние. По дѣлото сж установени други факти, че паритѣ сж похарчени за общински нужди.

Върховниятъ касационенъ сждъ, слѣдъ доклада на дѣлото, обясненията на защитата и заключението на прокурора, въ смисъль, да се уважи жалбата, взе прѣдъ видъ: отъ обвинителния актъ на Русенския окр. прокуроръ съ дата 31 октомврий 1901 год., се вижда, че касаторътъ се е обвинявалъ по чл. 421 отъ Наказателния законъ, въ това, че въ качеството си касиеръ при Русенското градско общинско управление умишлено и за своя полза е противозаконно присвоилъ събрани отъ него и не прѣдадени по принадлежность 5011 лева и 37 стотинки държавни и общински пари. Русенскиятъ окржженъ сждъ съ присждата си № 859, отъ 18 декемврий 1903 год. е призналъ за недоказано обвинението по чл. 421 отъ Наказателния законъ, т. е., че нѣма извършено прѣстжпно дѣяние, защото въпроснитѣ пари не сж умишлено присвоени, а похарчени за училищни нужди, като сжщиятъ окржженъ сждъ касателно гражданскитѣ искове на хазната и общината, е призналъ отговоренъ касатора по граждански редъ и прѣдоставилъ право, съгласно чл. 23 отъ Углавното сждопроизводство, да се заявятъ тия искове на общо основание, прѣдъ видъ на това, че нѣмало прѣдставени данни за размѣра на разходитѣ за споменатитѣ училищни нужди и на какви основания тия разходи сж били правени. Вслѣдствие въззивната жалба само на хазната, Русенскиятъ апелативенъ сждъ, както се вижда отъ мотивитѣ на обтжжената присжда, за да присжди на държавното съкровище гражданския искъ отъ 4631 лева и 9 ст., който искъ споредъ окржжния сждъ не произтича отъ отхвърленото приписуемо се прѣстжпно дѣяние, като признава сжщия апелативенъ сждъ за доказано, че тия суми касаторътъ похарчилъ за училищни нужди, въпрѣки ясния сми-

съль на чл. чл. 467 и 470, въ свръзка съ чл. 23 отъ Углавното сждопроизводство и въ свръзка съ чл. 421 отъ Наказателния законъ, излага слѣдующия погрѣшенъ мотивъ, неоснованъ на закона: „ако Г. Дворяновъ не подлежи на углавна отговорность, той е длъженъ обаче да внесе на държавното съкровище сумата 4631 лева и 9 ст., които неправилно похарчилъ за нужда на училищното настоятелство, защото като отчетникъ който е билъ натоваренъ да събира за смѣтка на хазната данъка..., той е билъ длъженъ да ги внесе въ държавното съкровище, а не да ги харчи за други нужди, за които не е билъ упълномощенъ". Независимо отъ това, че процетираният мотивъ на апелативния сждъ визира само гражданска отговорность прѣдъ граждански сждъ на неизправитѣ отчетници на една община или на нѣкое държавно учрѣждение; но сжщиятъ апелативенъ сждъ не е вникналъ въ ясния смисъль на чл. 23 отъ Углавното сждопроизводство, сжществено нарушенъ отъ него, който членъ не дава право въ никой случай на углавния сждъ да бжде компетентенъ и разрѣшава единъ граждански искъ, който не произтича отъ приписуемото се дѣяние, отхвърлено като неизвършено по настоящето дѣло. Тоя чл. 23 отъ Углавното сждопроизводство не еднократно е изтълкуванъ отъ Върховния касационенъ сждъ (рѣшение № 922, отъ 4 декемврий 1904 год. II-ро углавно отдѣление), прѣдвижда случаитѣ, кога единъ углавенъ сждъ може да бжде правилно сезиранъ и да се произнесе по граждански искъ, а именно когато претендиранитѣ врѣди и загуби сж слѣдствие отъ приписуемото се извършено дѣяние, което дѣяние споредъ углавния сждъ е прѣстжпно невмѣняемо, или пъкъ сжщото приписуемо се дѣяние е непрѣстжпно. По настоящето дѣло обаче апелативниятъ сждъ за да можеше на законно основание да осжди касатора на гражданския искъ, длъженъ бѣше да констатира изложенитѣ условия по чл. 23 отъ Углавното сждопроизводство, въ свръзка съ чл. 421 отъ Наказателния законъ, или же касаторътъ безъ всѣко пълномощие или заповѣдь като касиеръ на общината въ качеството на собственикъ и пълненъ разпоредитель съ въпросната държавна сума я похарчилъ за нуждитѣ на училището. Ако касаторътъ се признава за невиновенъ по чл. 421 отъ Наказателния законъ и отъ дѣлото изтъкватъ други факти, които нѣматъ нищо общо съ отхвърленото приписуемо се дѣяние, углавниятъ сждъ въ случая е излѣзалъ изъ прѣдѣлитѣ на своята компетентность, като е разрѣшилъ гражданския искъ, който не подпада подъ удара на цитиранитѣ членове и за това оплакването се явява основателно, вслѣдствие на което Върховниятъ касационенъ сждъ **опрѣдѣлява**: присждата на Русенския апелативенъ сждъ № 471, отъ 15 май 1904 год., защото въ отношение гражданския искъ на хазната е нарушенъ чл. 23 отъ Углавното сждопроизводство, съ силата на чл. 569 отъ сжщото сждопроизводство, да се отмени и дѣлото за ново разглеждане по сжщество въ отношение гражданския искъ, да се изпрати въ сжщия апелативенъ сждъ.

№ 12 — (732) — 30 септемврий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сждъ, второ углавно отдѣление, на седемнадесети септемврий хилядо деветстотинъ и пета година, въ открито сждебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Филипъ

Филчевъ, членове, Димитъръ Тошковъ и Сава Кисьовъ, при секретаря Петъръ А. Макавѣевъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена Сава Кисьовъ *углавно дѣло № 489, по описа за 1904 год., заведено по касационната жалба на Халидъ Салимовъ, отъ с. Саладжнъ-Кьой, срѣщу присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ № 857, отъ 10 декемврий 1903 год., съ която е осѫденъ за лъжесвидѣтелствуване.* — Въ сѫдебното заседание касаторътъ не се яви.

Обстоятелства на дѣлото: Разградското отдѣление при Русенския окржженъ сѫдъ съ присѫдата си отъ 10 ноемврий 1902 год., подъ № 223, призналъ за виновни Халидъ Салимовъ и Сюлейманъ Юмеровъ, отъ с. Саладжнъ, за гдѣто на 7 септемврий 1902 год. разпитани като свидѣтели подъ клетва, по углавното дѣло № 255/901 год. прѣдъ сѫщия сѫдъ, сѫ лъжесвидѣтелствували и ги осѫдилъ: Халидъ Салимовъ на 3 мѣсеци тъмниченъ затворъ, а Сюлейманъ Юмеровъ на 2 мѣсеци тъмниченъ затворъ. Отъ тая присѫда останалъ недоволенъ само Халидъ Салимовъ и съ апелативна жалба молилъ Русенския апелативенъ сѫдъ да я отмѣни и го оправдае. Този послѣдниятъ съ присѫдата си отъ 10 декемврий 1903 год., № 857, потвърдилъ напълно оная на Разградското отдѣление отъ 10 ноемврий 1902 год., № 223. — Съ касационна жалба осѫденичтъ Халидъ Салимовъ, отъ с. Саладжнъ-Кьой, се оплаква за нарушение чл. чл. 465 и 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото апелативниятъ сѫдъ е основалъ присѫдата си само върху заинтересованитѣ свидѣтелски показания, а игнорираль показанията на свидѣтелитѣ, които твърдятъ въ полза на касатора. Устно прокуроръть заяви, че сѫ нарушени чл. чл. 193 и 197 отъ Наказателния законъ, въ свръзка съ чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство: а) защото сѫдътъ не е констатиралъ послѣдвала врѣда отъ показанията на касатора, и б) защото не се знае какъ е рѣшено дѣлото № 255/1901 год., и какъвъ му е биль окончателниятъ резултатъ, по което се касаятъ даденитѣ отъ касатора показания.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ доклада на дѣлото и заключението на прокурора, взе прѣдъ видъ: 1) неоснователно е оплакването на касатора за нарушение чл. чл. 465 и 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, защото отъ сѫда по сѫщество зависи да признае заинтересовани свидѣтелскитѣ показания и да не ги вземе въ внимание; и защото касаторътъ не указва кои именно свидѣтели сѫдътъ е игнорираль и говорятъ въ негова полза; но вънъ отъ това въ присѫдата се обсѫждатъ всички данни; 2) по устното днесъ оплакване на прокурора, признава се за сѫществено нарушенъ чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, въ свързка съ чл. 197 п. 3 отъ Наказателния законъ, защото сѫдътъ не е влѣзалъ въ обсѫждане въпроса да ли има причинена врѣда отъ даденитѣ лъжливи свидѣтелски показания на касатора по дѣлото № 255|1901 год., което дѣло въ какво положение се намира, обтѫжената присѫда мълчи. За да има констатирано прѣстѫпно дѣяние — лъжесвидѣтелствуване, чрѣзъ което се нанася врѣда, трѣбва съгласно цитирания чл. 197 п. 3 отъ Наказателния законъ, дѣлото углавно или гражданско, по което сѫ дадени показанията, да е рѣшено отъ сѫда по сѫщество, а въ случая апелативниятъ сѫдъ нищо не казва да ли показанията на касатора сѫ имали влияние върху разрѣшаване на въпросното дѣло за или противъ обвинението и да

е причинена врѣда. Понеже сѫдътъ не се е съобразилъ съ горѣизложеното и не е взелъ прѣдъ видъ, че до като не се произнесе резолюция по дѣлото, по което се касаятъ лъжливитѣ показания, нѣма консомирано прѣстѫпно дѣяние, наведеното днесъ отъ прокурора заявление се явява основателно и присѫдата се отмѣнява. Въ тая смисъль Върховниятъ касационенъ сѫдъ се е произнесалъ съ рѣшения №№ 163 и 511, отъ 26 февруарий 1905 год. и 4 юний с. г., за това опрѣдѣлява: присѫдата на Русенския апелативенъ сѫдъ № 857, отъ 10 декемврий 1903 год., защото е нарушенъ чл. 486 отъ Углавното сѫдопроизводство, въ свръзка съ чл. 197 п. 3 отъ Наказателния законъ, съ силата на чл. 569 отъ Углавното сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане по сѫщество отъ другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия апелативенъ сѫдъ.

№ 13 — (832) — 25 октомврий 1905 година. Въ името на Негово Царско Височество Български Князъ Фердинандъ I, Върховниятъ касационенъ сѫдъ, второ углавно отдѣление, на единадесети октомврий хилядо девегстотинъ и пета година, въ открито сѫдебно заседание, въ слѣдующия съставъ: Прѣдседатель, Филипъ Филчевъ, членове, Димитъръ Тошковъ и Сава Кисьовъ, при секретаря Христо Винаровъ и въ присѫтствието на прокурора Никола Лафчиевъ, слуша доложеното отъ члена Сава Кисьовъ *углавно дѣло № 184, по описа за 1905 год., заведено по касационната жалба на Мушехъ Арзеруни, житель Софийски, срѣщу присѫдата на Софийския окр. сѫдъ № 512, отъ 22 декемврий 1904 год., съ което е осѫденъ за нарушение закона за тютюна.* — Въ сѫдебното заседание вмѣсто касатора се яви защитника му К. Каранфиловичъ.

Обстоятелствата на дѣлото: Софийскиятъ акцизенъ началникъ съ постановлението отъ 8 май 1904 год., № 117, осѫдилъ Мушехъ Арзеруни да заплати въ полза на хазната 187 лева и 50 ст. глоба и 37 лева и 50 ст. патентна стойность, за че търгувалъ съ тютюнъ на улица „Търговска“ № 7, съ патентъ издаденъ му за търгуване на улица „Леге“ № 19. Недоволенъ отъ това постановление, осѫденията Мушехъ Арзеруни подалъ апелативна жалба, съ която молилъ Софийския окрѫженъ сѫдъ да го отмѣни и оправдае. Този послѣдниятъ съ присѫдата си отъ 22 декемврий 1904 год., № 512, потвърдилъ постановлението на акцизния началникъ. — Съ касационна жалба осѫденията Мушехъ Арзеруни, житель Софийски, се оплаква за нарушение чл. 38 ал. 2 отъ Закона за тютюна, защото постановлението на този законъ не трѣбва да се тълкува ограничително, че се отнася и за случая по настоящето дѣло, когато тютюнопродавецътъ бѫде принуденъ по една или друга причина да прѣмѣсти дюкяна си отъ една улица въ друга улица. Това запрѣщение на закона се касае до тютюнопродавцитѣ, които прѣнасятъ дюкянитѣ си отъ единъ градъ въ други градъ. Устно защитата Каранфиловичъ добави, че сѫ нарушени чл. чл. 36, 37 и 38 отъ Закона за тютюна, защото нарушение би имало ако има прѣмѣстване на търговията отъ единъ районъ въ други районъ.

Върховниятъ касационенъ сѫдъ, слѣдъ доклада на дѣлото, обясненията на защитата и заключението на прокурора, въ смисъль, да се уважи жалбата, взе прѣдъ видъ: отъ мотивитѣ на обтѫжената присѫда се вижда, че Софийскиятъ окрѫженъ сѫдъ е призналь касатора за нарушитель на чл. 38 отъ Закона за тютюна и му е наложилъ наказание, защото като е

билъ снабденъ съ патентъ за право търгуване съ тютюнъ на улица „Леге“, прѣмѣстилъ дюкяна си за сѫщата търговия на улица „Търговска“. Отъ изложеното се вижда, че сѫдътъ погрѣшно е счелъ за прѣстѫпно дѣяние (нарушение) голиятъ фактъ на прѣмѣстването на въпросната търговия, упражнявана въ единъ и сѫщъ районъ и прѣмѣстена на нѣколко разкрача отъ една улица въ друга улица. Въ случая чл. 38 отъ Закона за тютюна, не еднократно тълкуванъ отъ Върховния касационенъ сѫдъ, не може да се прилага, защото отъ духътъ и разумътъ на този членъ ясно се вижда, че подъ думитѣ „прѣмѣстване на една търговия отъ едно мѣсто въ друго“ законодателтъ е визиралъ единъ опрѣдѣленъ кварталъ или районъ, гдѣто, джирото на търговията е по-голѣма отъ онова, отъ гдѣто нарушителтъ обложенъ съ по-малъкъ патентъ, принася търговията си. Другъ смисъль и значение цитираниятъ чл. 38 сѫществено нарушенъ отъ сѫда, не може да има, защото ако се приеме за вѣренъ възгледа на окрѫжния сѫдъ, то значило би да се признае и въ случая, че и въ една и сѫща улица прѣмѣстването на една търговия съставлява прѣстѫпно и наказуемо нарушение, когато напротивъ чл. 38 отъ Закона за тютюна прѣдвижда прѣмѣстване отъ единъ районъ въ други районъ, гдѣто обората на търговията би билъ по-голѣмъ. Понеже окрѫжниятъ сѫдъ не се е съобразилъ съ горѣизложеното, присѫдата му се отмѣнява за нарушение цитирания чл. 38, вслѣдствие на което Върховниятъ касационенъ сѫдъ **опрѣдѣлява**: присѫдата на Софийския окр. сѫдъ № 512, отъ 22 декемврий 1904 год., защото е нарушенъ чл. 38 отъ Закона за тютюна, съ силата на чл. 137 отъ Углавното мирово сѫдопроизводство, да се отмѣни и дѣлото за ново разглеждане по сѫщество отъ другъ съставъ, да се изпрати въ сѫщия окрѫженъ сѫдъ.

Азбученъ указатель

на имената и фамилиитѣ на лицата, които сж участвували въ дѣлата разрѣшени отъ второто углавно отдѣление на Върховния касационенъ сждъ прѣзъ 1905 година.

Име и фамилия на участвующитѣ въ дѣлото лица	№№ на рѣшенията	Име и фамилия на участвующитѣ въ дѣлото лица	№№ на рѣшенията
Айше Ахмедъ Алиева . .	7 (476)	Маринъ Ц. Мутовъ . . .	8 (564)
Анна Милеръ	10 (711)	Мушелъ Арцаруни . . .	13 (832)
Георги В. Шиваровъ . .	3 (110)	Първулъ Павловъ . . .	2 (88)
Ганчо Будевски . . .	5 (278)	Пенчо Спасовъ . . .	5 (278)
Георги И. Сапунджиевъ .	5 (278)	П Таневъ	5 (278)
Георги Дворяновъ . . .	11 (723)	Петко Маврудиновъ. . .	6 (462)
Димитъръ Тахчиевъ. . .	4 (217)	Стоянъ Минчевъ	6 (462)
Ефтимъ Зафировъ . . .	5 (278)	Христо Гарибовъ	5 (278)
Иванъ Г. Чолашки . .	2 (88)	„ Шахпазовъ . . .	5 (278)
Иванъ Дачевъ.	8 (564)	„ Тотевъ.	9 (565)
Коста Д. Капановъ . . .	5 (278)	Халидъ Салимовъ. . . .	12 (732)
Миго Младеновъ	2 (88)	Цвѣтко Мечкаровъ . . .	1 (71)
Моисъ Б. Нахмиясъ. . .	5 (278)		

Съставилъ секретарь: *П. А. Макавѣевъ.*

Указатель на законитѣ,

които сж тълкувани и разяснени съ рѣшенията на Върховния касационенъ сждъ, второ углавно отдѣление прѣзъ 1905 год.

Членове на законитѣ	№№ на рѣшенията
	Углавно мир. сждопроизводство.
Чл. 85	4 (217)
„ 97	7 (476)
	Углавно сждопроизводство
Чл. 10	7 (476)
„ 18	8 (564)
„ 23	11 (723)
„ 316, „ 362, „ 363	5 (278)
„ 386	5 (278) и 8 (564)
„ 396	5 (278)
„ 401	3 (110)
„ 449	5 (278)
„ 456	2 (88)
„ 458, „ 460 *а*	5 (278)
„ 486	2 (88), 5 (278), 6 (462), 12 (732)
„ 540	5 (278) и 8 (504)
„ 588	8 (564)

Членове на законитѣ	№№ на рѣшенията
	Наказателенъ законъ
Чл. 6	9 (565)
чл. 197 п. 3	12 (732)
чл. 338	5 (278)
„ 340	2 (88)
„ 372	5 (278)
„ 421, „ 422	6 (462)
„ 507	1 (71) и 4 (217)
	Законъ за акцизитѣ
Чл. 4 п. 3 з.	10 (711)
	Законъ за тютюна
Чл. 38	13 (832)
	Законъ за продажба растителни масла за ядене
Чл. 1, „ 4	1 (71)

Съставилъ секретарь: *П. А. Макавѣевъ.*

По-важни печатни погрѣшки.

Страница	Редъ	Напечатано	Чети
3	5 отъ горѣ	Княнъ	Князъ
5	13 „ долу	откраднатъ	откаратъ
7	9 „ горѣ	откриването	откарването
7	1 „ долу	както	които
10	6 „ горѣ	показавията	показанията
10	9 „ „	иматъ	ималъ
10	6 „ долу	хюдиписаме	хюдутнаме
10	9 „ „	поксанлъка	нексанлъка
12	7 „ горѣ	подробрно	подробно
13	5 „ долу	надления	надлежния
14	9 „ „	поправено	подправено
16	12 „ горѣ	само	самъ
16	23 „ долу	прокура	прокурора
19	6 „ „	цинкографията	цинкографната
22	18 „ горѣ	на	по
23	7 „ „	дѣящитѣ	длящитѣ
23	12 „ долу	3 8	338
26	17 „ горѣ	рание	ранше
26	19 „ долу	Чернерева	Чернева
26	13 „ „	устроена	устранена
26	4 „ „	ранията	ранната
26	1 „ „	факти	факта
27	17 „ горѣ	ней	нея
28	8 „ „	дирере	дирене
29	6 „ „	оплакванията	оплакването
29	20 „ долу	машана	машина
30	7 „ горѣ	коректни	коронни
31	17 „ долу	обяснея	обяснения
34	11 „ „	0 септемврий	20 септемврий
34	3 „ „	на	по